

МОНГОЛ УЛСАД ГЭМТ ХЭРГЭЭС
УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ
АЖЛЫГ ЗОХИЦУУЛАХ ЗӨВЛӨЛ

МОНГОЛ УЛС ДАХЬ ГЭМТ ХЭРГИЙН ЦАГААН НОМ 2022

WHITE PAPER ON CRIME

Улаанбаатар хот
2023 он

ЗАХИАЛАГЧ

ГЭМТ ХЭРГЭЭС
УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АЖЛЫГ
ЗОХИЦУУЛАХ ЗӨВЛӨЛ

ГҮЙЦЭТГЭГЧ

ДОТООД ХЭРГИЙН
ИХ СУРГУУЛЬ

ХАМТРАН АЖИЛЛАСАН БАЙГУУЛЛАГА

ШҮҮХИЙН ЕРӨНХИЙ
ЗӨВЛӨЛ

УЛСЫН ЕРӨНХИЙ
ПРОКУРОРЫН ГАЗАР

АВЛИГАТАЙ
ТЭМЦЭХ ГАЗАР

ЦАГДААГИЙН
ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР
ГҮЙЦЭТГЭХ ЕРӨНХИЙ
ГАЗАР

ШҮҮХ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

ХУУЛЬ ЗҮЙН
ҮНДЭСНИЙ
ХҮРЭЭЛЭН

СУДАЛГААНЫ БАГ

Зөвлөх

Л.Нямгэрэл (Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн Ажлын албаны дарга)

П.Батбаатар (Дотоод хэргийн их сургуулийн захирал, хууль зүйн доктор, профессор, цагдаагийн хурандаа)

Судалгааны багийн ахлагч

С.Гантулга (Дотоод хэргийн их сургуулийн Эрдэм шинжилгээний нэгдсэн хүрээлэнгийн захирал, хууль зүйн доктор, дэд профессор, цагдаагийн дэд хурандаа)

Судлаачид

Дотоод хэргийн их сургууль:

Д.Энхтөр (Хууль зүйн доктор), А.Манлай (Хууль зүйн доктор),

Г.Ганхүлэг (Хууль зүйн доктор), М.Хүрэлбат, Т.Анхбаяр, В.Номинчулуун

Хамтран ажилласан байгууллага

Б.Одмандах, Г.Амаржаргал (ГХУСАЗЗАА),

Х.Эрдэм-Ундрах (Хууль зүйн доктор), Х.Буянбат (ХЗҮХ), Э.Ганцэцэг (ШЕЗ),

Б.Мөнхдорж (хууль зүйн доктор, дэд профессор), З.Сансарзолбоо,

Г.Сэндсүрэн, М.Гансүх (УЕПГ),

С.Энхбаатар (ЦЕГ), Ш.Баттунгалаг (ШШГЕГ), Д.Орхонсэлэнгэ (ШШЕГ)

Эх бэлтгэсэн

Л.Одхүү, Б.Тулга

АГУУЛГА

БОСГО ҮГ	4
ӨМНӨХ ҮГ	5
ТОВЧИЛСОН ҮГ	6
ХҮСНЭГТ, ГРАФИКИЙН ЖАГСААЛТ	7

I. ЦАГДАА - POLICE

1. Товч танилцуулга	22
2. Гомдол, мэдээлэл	22
3. Гэмт хэрэг	24
4. Мөрдөн шалгах ажиллагаа	39
5. Зөрчил шалган шийдвэрлэлт	42
6. Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдал	45
7. Эрүүлжүүлэгдсэн хүн	71
8. Гэмт хэрэг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажил	72

II. ПРОКУРОР - PROSECUTION

1. Товч танилцуулга	82
2. Стратеги төлөвлөгөө	85
3. Хяналт тавьсан гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээлэл	94
4. Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх шүүх хуралдаанд оролцсон байдал	114
5. Хорих ял эдлүүлэх ажиллагаанд тавьсан хяналт	115
6. Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажил	118

III. ШҮҮХ – COURT

1. Товч танилцуулга	123
2. Эрүүгийн хэргийн шийдвэрлэлт	128
3. Зөрчлийн шийдвэрлэлт	143
4. Гэмт хэрэгтэй тэмцэх нийтлэг ажил	147

IV. ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР ГҮЙЦЭТГЭЛ – CORRECTION

1. Товч танилцуулга	151
2. Хорих ялын гүйцэтгэл	152
3. Хорихоос өөр төрлийн ялын гүйцэтгэл	155
4. Баривчлах шийтгэлийн гүйцэтгэл	165
5. Цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээний гүйцэтгэл	165

V. АВЛИГАТАЙ ТЭМЦЭХ ГАЗАР - ANTI-CORRUPTION AGENCY

1. Товч танилцуулга	169
2. Гомдол, мэдээлэл	170
3. Мөрдөн шалгах ажиллагаа	171
4. Урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх ажил	173
5. Монгол Улсын Авлигын индекс	175
6. Гэмт хэрэгтэй тэмцэх нийтлэг ажил	175

VI. ШҮҮХИЙН ШИНЖИЛГЭЭ – FORENSIC

1. Товч танилцуулга	179
2. Шинжилгээний тоон мэдээ	181
3. Хэргийн газрын үзлэгт оролцсон байдал	188
4. Сан баяжуулалт, ашиглалтын статистик	191
5. Гэмт хэрэгтэй тэмцэх нийтлэг ажил	192

VII. ГЭМТ ХЭРГИЙН ХОХИРОЛ – CRIMINAL DAMAGE

1. Цагдаагийн байгууллагын статистик	197
2. Авлигатай тэмцэх байгууллагын статистик	200
3. Прокурорын байгууллагын статистик	201
4. Шүүхийн статистик	202
5. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэл, хохирол нөхөн төлүүлэлт	202

VIII. ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ ЧИГЛЭЛЭЭР ЗОХИОН БАЙГУУЛСАН АЖИЛ - PREVENTIVE MAINTENANCE

НЭГДСЭН ДҮГНЭЛТ	220
ЭХ СУРВАЛЖ	226
ХАВСРАЛТ	228

БОСГО ҮГ

Дэлхийн улсуудад гэмт хэрэгтэй тэмцэх явдал нь хэзээд тулгамдсан асуудлын нэг байсаар ирсэн бөгөөд улс бүр өөрийн нийгэм, эдийн засаг, соёл, зан заншил, хүн ам, нутаг дэвсгэрийн онцлогийг харгалзан гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг харилцан адилгүй арга, хэлбэрээр зохион байгуулж ирсэн.

Гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажлын цөм нь гэмт хэргийн нөхцөл байдлыг судалж, гэмт хэргийн шалтгаан, нөхцөл, гэмт хэрэгтэн бие хүн, хохирогчийн онцлогийг тодорхойлж, урьдчилан сэргийлэх ажлыг шинжлэх ухааны үндэслэлтэй, оновчтой зохион байгуулж, бодит үр дүнд хүрсэн байхыг шаарддаг.

Нийгмийн өөрчлөлт, техник технологийн хурдацтай хөгжлөөс шалтгаалан гэмт хэргийн нөхцөл байдал, бүтэц, түвшин, шалтгаан, нөхцөл хувьсан өөрчлөгдөж, нийгмийн хор аюул нь улам бүр нэмэгдэж урьдчилан сэргийлэх ажлыг шинэ арга, хэрэгсэл ашиглан явуулах шаардлага үүсэж байна.

Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлөөс санаачлан “Монгол Улс дахь гэмт хэргийн цагаан ном” товхимлыг 7 дахь жилдээ эрхлэн гаргаж, нийтийн хүртээл болгож байна.

Энэхүү товхимлыг эрхлэн гаргах болсон зорилго нь гэмт хэрэг, зөрчлийн нөхцөл байдлын мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийсний үндсэн дээр түүний шалтгаан, нөхцөлийг тогтоон урьдчилан сэргийлэхэд чиглэсэн нийгэм, эдийн засаг, эрх зүйн болон зохион байгуулалтын арга хэмжээг тодорхойлоход оршино.

Гэмт хэргийн цагаан ном нь хурдацтай хөгжиж буй өнөөгийн нийгэмд төрөөс хэрэгжүүлэх гэмт хэрэгтэй тэмцэх бодлогыг цаг үетэй нь уялдуулах, гэмт хэрэг, зөрчлийн шалтгаан, нөхцөлийг тогтоох чиглэлээр суурь болон хавсарга судалгааны ажил гүйцэтгэх, түүнд үндэслэн тодорхой нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг үр дүнтэй зохион байгуулахад шүүх эрх мэдлийн болон хууль сахиулах байгууллагын алба хаагчдад тус дөхөм болно гэдэгт итгэлтэй байна.

“Монгол Улс дахь гэмт хэргийн цагаан ном-2022” товхимлыг эрхлэн гаргахад хамтран ажилласан Дотоод хэргийн их сургууль, Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, Улсын Ерөнхий Прокурорын газар, Авлигатай тэмцэх газар, Цагдаагийн ерөнхий газар, Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газар, Шүүх шинжилгээний ерөнхий газар, Хууль зүйн үндэсний хүрээлэн зэрэг байгууллага, тэдгээрийн алба хаагч, ажилтнуудад болон судалгааны багийн гишүүдэд талархал илэрхийлье.

Гэмт явдалтай тэмцэх асуудлыг тогтолцооны түвшинд авч үзэж, хэрхэн оновчтой, үр дүнтэй тэмцэж болох арга замыг тодорхойлоход энэхүү товхимол үр дүнгээ өгнө гэдэгт найдаж байна.

Л.НЯМГЭРЭЛ

ГЭМТ ХЭРГЭЭС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АЖЛЫГ
ЗОХИЦУУЛАХ ЗӨВЛӨЛИЙН АЖЛЫН АЛБАНЫ ДАРГА

ӨМНӨХ ҮГ

Дэлхийн улсууд гэмт хэргийн нөхцөл байдлыг тодорхойлсон “Гэмт хэргийн цагаан ном буюу White paper on crime”-ыг жил бүр өөрийн улсын онцлогт нийцүүлэн эрхлэн гаргаж байна.

Монгол Улс дахь гэмт хэргийн нөхцөл байдал, түүний шалтгаан, нөхцөлийг тодорхойлох, урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах чиглэлээр 2006 оноос Цагдаагийн ерөнхий газраас гэмт хэрэг, захиргааны зөрчлийн нөхцөл байдлын мэдээг гаргаж ирсэн бөгөөд энэ нь зөвхөн цагдаагийн байгууллагад бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчлийн статистик мэдээлэлд үндэслэгдсэн учир дутагдалтай байв.

Улмаар шүүх, прокурор, цагдаа, шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагыг нэгтгэн 2016 оноос гадаадын зарим улсын туршлагад үндэслэн “Монгол Улс дахь гэмт хэргийн цагаан ном” товхимлыг жил бүр эрхлэн гаргаж, эрдэм шинжилгээ, судалгааны эргэлтэд оруулж, олон нийтийн хүртээл болгож ирсэн.

Уламжлалын дагуу энэ удаагийн “Монгол Улс дахь гэмт хэргийн цагаан ном-2022” товхимлыг Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн захиалгаар Дотоод хэргийн их сургууль шүүх эрх мэдлийн болон хууль сахиулах, статистикийн байгууллагуудтай хамтран боловсрууллаа.

Энэхүү товхимол нь гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, илрүүлэх чиг үүрэг бүхий хууль сахиулах байгууллагуудын хамтын ажиллагаа, мэдээлэл солилцоог сайжруулах, гэмт хэргийн нөхцөл байдалд дүн шинжилгээ хийх, гэмт хэргийн шалтгаан, нөхцөлийг тогтоон, гэмт хэрэг үйлдсэн хүний хэв шинжийг тодорхойлсны үндсэн дээр урьдчилан сэргийлэх ажлыг цогц байдлаар үр дүнтэй зохион байгуулах, энэ чиглэлээр эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил гүйцэтгэхэд томоохон дэмжлэг болохуйц эх сурвалж болно гэдэгт итгэлтэй байна.

“Монгол Улс дахь гэмт хэргийн цагаан ном-2022” товхимлыг боловсруулахад шаардлагатай мэдээлэл, судалгаагаар хангасан шүүх эрх мэдлийн болон хууль сахиулах, статистикийн байгууллагуудын удирдлага, ажилтан, албан хаагчид, судалгааны үр дүнг боловсруулах, дүн шинжилгээ хийхэд хичээл зүтгэл гарган ажилласан судалгааны багийн гишүүдэд талархал илэрхийлье.

Энэхүү бүтээлийг сайжруулах, боловсронгуй болгоход чиглэсэн санал, шүүмжийг тус Их сургуулийн Эрдэм шинжилгээний нэгдсэн хүрээлэнд хаяглан ирүүлэхийг хүсэж байна.

П.БАТБААТАР

ДОТООД ХЭРГИЙН ИХ СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ,
ДОКТОР (Ph.D), ПРОФЕССОР, ЦАГДААГИЙН ХУРАНДАА

ТОВЧИЛСОН ҮГ

АТГ	Авлигатай тэмцэх газар
БГХ	Бүртгэсэн гэмт хэрэг
ГХУСАЗЗ	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөл
ДХИС	Дотоод хэргийн их сургууль
ЕЭЗК	Европын эдийн засгийн комисс
МХХ	Монголын хуульчдын холбоо
МША	Мөрдөн шалгах ажиллагаа
НААСЭГХ	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг
НТАХЯ	Нийтэд тустай ажил хийлгэх ял
НҮБ	Нэгдсэн Үндэстний Байгууллага
ОНАБАСЭГХ	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг
ТХЗ	Тогтвортой хөгжлийн зорилт
УЕПГ	Улсын Ерөнхий Прокурорын газар
ХАБТХАЖЭГХ	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг
ХБОЭГХ	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг
ХБМБ	Хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалт
ХБЭЧХБЭГХ	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг
ХЗДХЯ	Хууль зүй, дотоод хэргийн яам
ХТАБЭТЭГХ	Хүн төрөлхтний аюулгүй байдал, энх тайвны эсрэг гэмт хэрэг
ХХУТЭЭЧЭГХ	Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг
ХХЧБЭЭГХ	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг
ХЭМХБЭГХ	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг
ЦЕГ	Цагдаагийн ерөнхий газар
ШЕЗ	Шүүхийн ерөнхий зөвлөл
ШШГБ	Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллага
ШШГЕГ	Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газар
ШШЕГ	Шүүх шинжилгээний ерөнхий газар
ХЗҮХ	Хууль зүйн үндэсний хүрээлэн
ЭБАТ	Эрх бүхий албан тушаалтан

ХҮСНЭГТ, ГРАФИКИЙН ЖАГСААЛТ

ЦАГДАА – POLICE

Хүснэгт

Хүснэгт №1. Цагдаагийн байгууллагад ирүүлсэн дуудлага, мэдээлэл (бүртгэгдсэн нэгжээр)

Хүснэгт №2. 2022 онд хэргийн шийдвэрлэлт хамгийн бага нэгжүүд

Хүснэгт №3. Зөрчлийн шийдвэрлэлт

Хүснэгт №4. Зам тээврийн ослын шинжтэй дуудлага

Хүснэгт №5. Нийслэлд ирүүлсэн зам тээврийн ослын шинжтэй дуудлага

Хүснэгт №6. Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн зам тээврийн осол

Хүснэгт №7. Нийслэлд бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын үзүүлэлт

Хүснэгт №8. Орон нутагт бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын үзүүлэлт

Хүснэгт №9. Бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын хэлбэр

Хүснэгт №10. Бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын үзүүлэлт (улирлаар)

Хүснэгт №11. Бүртгэгдсэн зам тээврийн осол (сараар)

Хүснэгт №12. Бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын улмаас учирсан хохирол (сараар)

Хүснэгт №13. Зам тээврийн осол бүртгэгдсэн гараг

Хүснэгт №14. Зам тээврийн осол бүртгэгдсэн цаг хугацаа

Хүснэгт №15. Зам тээврийн осол (бүртгэгдсэн цагаар)

Хүснэгт №16. Зам тээврийн осол гарсан зам, орчин, цаг агаарын байдал

Хүснэгт №17. Зам тээврийн осол гарсан зам, орчин, цаг агаарын байдал

Хүснэгт №18. Зам тээврийн осол гарсан замын нөхцөл байдал (Замын гадаргуу)

Хүснэгт №19. Зам тээврийн осол гарсан замын нөхцөл байдал (Замын онцлог)

Хүснэгт №20. Зам тээврийн осол гарсан замын нөхцөл байдал (Замын ангилал)

Хүснэгт №21. Зам тээврийн осол гарсан замын нөхцөл байдал (Замын хучилт)

Хүснэгт №22. Зам тээврийн осол гарсан замын нөхцөл байдал (Замын хучилт)

Хүснэгт №23. Зам тээврийн осол гарсан замын нөхцөл байдал (Замын өргөн)

Хүснэгт №24. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн харьцуулалт

Хүснэгт №25. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирлын нөхцөл байдал

Хүснэгт №26. Согтуугаар үйлдэгдсэн зам тээврийн ослын нөхцөл байдал

Хүснэгт №27. Согтуугаар үйлдэгдсэн ослын улмаас учирсан хохирол

Хүснэгт №28. Замын хөдөлгөөнд оролцож байсан хэлбэр

Хүснэгт №29. Гэмт хэргийн улмаас гэмтсэн хүний харьцуулалт

Хүснэгт №30. Зам тээврийн ослын улмаас хүүхэд хохирсон талаарх харьцуулалт
Хүснэгт №31. Явган зорчигч өртсөн, хохирсон зам тээврийн ослын тоон үзүүлэлт
Хүснэгт №32. Гэмт хэргийн улмаас нас барсан хүний харьцуулалт
Хүснэгт №33. Зам тээврийн ослын шинжтэй дуудлагын харьцуулалт
Хүснэгт №34. Бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын харьцуулалт
Хүснэгт №35. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн харьцуулалт
Хүснэгт №36. Зам тээврийн ослын улмаас учирсан хохирол
Хүснэгт №37. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол
Хүснэгт №38. Нас барсан хүн (төв, орон нутаг харьцуулалт)
Хүснэгт №39. Гэмтсэн хүн (төв, орон нутаг харьцуулалт)
Хүснэгт №40. Зам тээврийн ослын шалтгаан
Хүснэгт №41. Жолоочийн буруутай үйлдлээс шалтгаалсан осол
Хүснэгт №42. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүмүүсийн насны байдал
Хүснэгт №43. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүмүүсийн нийгмийн байдал
Хүснэгт №44. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүмүүсийн боловсролын байдал
Хүснэгт №45. Хүүхэд зам тээврийн осолд өртсөн хэлбэр
Хүснэгт №46. Хүүхэд өртсөн зам тээврийн осол
Хүснэгт №47. Хүүхэд зам тээврийн осолд өртсөн байдал (нутаг дэвсгэрээр)
Хүснэгт №48. Зам тээврийн осолд холбогдсон автомашины төрөл
Хүснэгт №49. Мотоциклоор үйлдэгдсэн зам тээврийн ослын байдал

График

График №1. Сүүлийн 20 жилд улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг
График №2. Гэмт хэргийн бүтцэд хамгийн өндөр хувь эзэлж буй гэмт хэргийн төрөл
График №3. Гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртөгчид
График №4. Шалгасан хэрэг
График №5. Эрүүгийн хэргийн шийдвэрлэлт
График №6. Ажиллагаанд шалгагдаж буй үлдэгдэл хэргийн тоо
График №7. Хохирол нөхөн төлүүлэлт (сая төгрөгөөр)
График №8. Түдгэлзүүлсэн хэргийн төрөл
График №9. Түдгэлзүүлсэн хэргийн төрөл
График №10. Түдгэлзүүлснээс сэргээсэн хэргийн шийдвэрлэлт
График №11. Үлдэгдэл түдгэлзүүлсэн эрүүгийн хэргийн ангилал
График №12. Бүртгэгдсэн зөрчлийн ангилал

График №13. Зам тээврийн осол бүртгэгдсэн гараг

График №14. Хүний амь эрсэдсэн зам тээврийн осол бүртгэгдсэн цаг хугацаа

График №15. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн харьцуулалт

График №16. Согтуугаар үйлдэгдсэн ослын нөхцөл байдал (орон нутаг)

График №17. Согтуугаар үйлдэгдсэн ослын нөхцөл байдал (нийслэл)

График №18. Согтуугаар үйлдсэн ослын улмаас хохирогч нас барсан тохиолдол

График №19. 2022 оны байдлаар нас барсан хүн

График №20. 2022 оны байдлаар гэмтсэн хүн

График №21. Явган зорчигчийн буруутай үйлдлээс шалтгаалсан осол

График №22. Явган зорчигч зам тээврийн осолд өртсөн шалтгаан

График №23. Замын нөхцөл, техникийн гэмтлээс шалтгаалсан осол

График №24. Орон нутагт бүртгэгдсэн хүн нас барсан осол

График №25. Орон нутагт бүртгэгдсэн зам тээврийн осол

ПРОКУРОР – PROSECUTION

Хүснэгт

Хүснэгт №1. Улс, нийслэл, тээвэр, дүүргийн прокурорын газрын хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийн шийдвэрлэлтийн үзүүлэлтүүд

Хүснэгт №2. Улс, нийслэл, тээвэр, дүүргийн прокурорын газрын хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийн үзүүлэлтүүд

Хүснэгт №3. Орон нутгийн прокурорын газрын хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийн үзүүлэлтүүд

Хүснэгт №4. Улс, нийслэл, тээвэр, дүүргийн прокурорын газрын хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийн шийдвэрлэлтийн үзүүлэлтүүд

Хүснэгт №5. Орон нутгийн прокурорын газрын хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийн шийдвэрлэлтийн үзүүлэлтүүд

Хүснэгт №6. Прокурорын хяналт тавьсан хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэргийн хохирогчийн 2021, 2022 оны харьцуулсан үзүүлэлтүүд

Хүснэгт №7. Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 10 дугаар бүлэг)

Хүснэгт №8. Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 11 дүгээр бүлэг)

Хүснэгт №9. Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 12 дугаар бүлэг)

Хүснэгт №10. Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 13 дугаар бүлэг)

Хүснэгт №11. Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 14 дүгээр бүлэг)

Хүснэгт №12. Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 15 дугаар бүлэг)

Хүснэгт №13. Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 16 дугаар бүлэг)

Хүснэгт №14. Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 17 дугаар бүлэг)

Хүснэгт №15. Эдийн засгийн гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 18 дугаар бүлэг)

Хүснэгт №16. Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 19 дүгээр бүлэг)

Хүснэгт №17. Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 20 дугаар бүлэг)

Хүснэгт №18. Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 21 дүгээр бүлэг)

Хүснэгт №19. Авлигын гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 22 дугаар бүлэг)

Хүснэгт №20. Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 23 дугаар бүлэг)

Хүснэгт №21. Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 24 дүгээр бүлэг)

Хүснэгт №22. Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 25 дугаар бүлэг)

Хүснэгт №23. Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 26 дугаар бүлэг)

Хүснэгт №24. Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 27 дугаар бүлэг)

Хүснэгт №25. Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 28 дугаар бүлэг)

Хүснэгт №26. Прокурорын байгууллагын хяналт тавьсан эрүүгийн хэргийг нутаг дэвсгэрээр харьцуулсан байдал (нийслэлийн хэмжээнд)

Хүснэгт №27. Прокурорын байгууллагын хяналт тавьсан эрүүгийн хэргийг нутаг дэвсгэрээр харьцуулсан байдал (орон нутгийн хэмжээнд)

Зураг

Зураг 1. Прокурорын байгууллагын тогтолцоо

Зураг 2. Улсын Ерөнхий Прокурорын газрын бүтэц, зохион байгуулалт

Зураг 3. Монгол Улсын прокурорын байгууллагын стратеги төлөвлөгөө

График

График №1. Зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлт

График №2. Улс, нийслэл, тээвэр, дүүргийн прокурорын газрын зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн үзүүлэлтүүд

График №3. Орон нутгийн прокурорын газрын зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн үзүүлэлтүүд

График №4. Шүүхээс баривчлах болон торгох шийтгэл оногдуулсан байдал

График №5. ЭБАТ-ны хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэсэн болон шийтгэл оногдуулсан шийдвэрийг хянаад прокурор дүгнэлт бичсэн байдал

График №6. Зөвшөөрөл олгосон байдал

График №7. Гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлт

График №8. Нийслэл, тээвэр, дүүргийн прокурорын газрын гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлт

График №9. Орон нутгийн прокурорын газруудын гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлт

График №10. Хэрэг бүртгэлтийн хэргийн шийдвэрлэлт

График №11. Мөрдөн байцаалтын хэргийн шийдвэрлэлт

График №12. Прокурорын хяналт тавьсан хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэргийн хохирогчийн 2021, 2022 оны харьцуулсан үзүүлэлтүүд

График №13. Хялбаршуулсан журмаар хянан шийдвэрлэсэн хэрэг

График №14. Шүүхээр хэлэлцэгдсэн эсэргүүцэл

График №15. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг шалгасан, судалсан дүн

ШҮҮХ – COURT

Хүснэгт

Хүснэгт №1. Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүд

Хүснэгт №2. Сум дундын Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүд

Хүснэгт №3. Эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх

Хүснэгт №4. Шүүгчдийн тоо

Хүснэгт №5. Анхан шатны журмаар хянан шийдвэрлэсэн эрүүгийн хэрэг, ял шийтгүүлэгчдийн тоо

Хүснэгт №6. Хянан шийдвэрлэсэн зарим хэрэг

Хүснэгт №7. Шүүхээс оногдуулсан ял, хариуцлагын төрөл

Хүснэгт №8. Баривчлагдсан сэжигтний тоо

Хүснэгт №9. Таслан сэргийлэх арга хэмжээ авагдсан хүний тоо

Хүснэгт №10. Сэжигтнийг баривчлах, таслан сэргийлэх арга хэмжээ авсан талаар гаргасан шүүгчийн захирамжийн тоо

Хүснэгт №11. Хорих ял эдлэхээс хугацааны өмнө сулласан, ялаас чөлөөлсөн тухай мэдээллийг өмнөх онтой харьцуулсан үзүүлэлт

Хүснэгт №12. Анхан шатны шүүхийн хэргийн үлдэгдэл

Хүснэгт №13. Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн хянан шийдвэрлэсэн хэрэг

Хүснэгт №14. Хяналтын шатны шүүхийн шүүн таслах ажиллагааны дүн, харьцуулсан байдал

Хүснэгт №15. Зөрчлийн хэргийг хянан шийдвэрлэсэн мэдээлэл

Хүснэгт №16. Шийдвэрлэсэн зөрчлийн хэргийн мэдээлэл

Хүснэгт №17. Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн хянан шийдвэрлэсэн зөрчлийн хэрэг

Хүснэгт №18. Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн шийдвэрлэсэн зөрчлийн хэргийн тоо

График

График №1. Монгол Улсын шүүхийн байгууллагын тогтолцоо

График №2. Сэжигтнийг баривчлах, таслан сэргийлэх арга хэмжээ авсан талаар шүүгчийн гаргасан захирамжийн төрөл

График №3. Хорих ялын дэглэмийн шилжсэн байдал

График №4. Ял шийтгүүлэгчдийн насны бүлэг

График №5. Ял шийтгүүлэгчдийн боловсролын байдал

График №6. Ял шийтгүүлэгчдийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байдал

ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР – CORRECTION

Хүснэгт

Хүснэгт №1. Хорих ял эдлэгсдийн судалгаа

Хүснэгт №2. Хорих ял эдлэгсдийн хүйсийн судалгаа

Хүснэгт №3. Хорих ял эдлэгсдийн боловсролын судалгаа

Хүснэгт №4. Хорих ял эдлэх хугацааны судалгаа

Хүснэгт №5. Хорих ял эдлэгсдийн ял шийтгэгдсэн зүйлчлэлийн судалгаа

Хүснэгт №6. Хорих ял эдлэгсдийн орон нутгийн харьяаллын судалгаа

Хүснэгт №7. Хорих ял эдлэгсдийн шүүхээр хэдэн удаа ял шийтгүүлсэн талаарх судалгаа

Хүснэгт №8. Хорих ял эдлэгсдийн иргэний харьяалал

Хүснэгт №9. Хорих анги, цагдан хорих байрнаас хоригдол, хоригдогч оргосон судалгаа

Хүснэгт №10. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагаас гүйцэтгэсэн хорихоос өөр төрлийн ялын гүйцэтгэл

Хүснэгт №11. Торгох ялын гүйцэтгэлийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)

Хүснэгт №12. Нийтэд тустай ажил хийлгэх ялын гүйцэтгэлийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)

- Хүснэгт №13. Эрх хасах ялын гүйцэтгэлийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)
- Хүснэгт №14. Зорчих эрхийг хязгаарлах ялын гүйцэтгэлийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)
- Хүснэгт №15. Тэнссэн этгээдүүдийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)
- Хүснэгт №16. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагаас гүйцэтгэсэн хорихоос өөр төрлийн ялын гүйцэтгэл
- Хүснэгт №17. Хорих ял оногдуулсан шүүхийн шийтгэх тогтоолыг биелүүлэхийг хойшлуулсан этгээдүүдийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)
- Хүснэгт №18. Хорих ялаас хугацаанаас өмнө суллаж, хяналт тогтоосон этгээдүүдийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)
- Хүснэгт №19. Хүмүүжлийн чанартай албадлагын арга хэмжээ авагдсан этгээдүүдийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)
- Хүснэгт №20. Хөрөнгө, орлогыг хураах албадлагын арга хэмжээ авагдсан этгээдүүдийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)
- Хүснэгт №21. Хуулийн этгээдэд эрх хасах, татан буулгах албадлагын арга хэмжээ авсан судалгаа
- Хүснэгт №22. Эмнэлгийн чанартай албадлагын арга хэмжээ авагдсан этгээдүүдийн судалгаа
- Хүснэгт №23. Баривчлагдсан этгээдүүдийн судалгаа (Улаанбаатар хотын хэмжээнд)
- Хүснэгт №24. Баривчлагдсан этгээдүүдийн үйлдсэн зөрчлийн судалгаа (Улаанбаатар хотын хэмжээнд)
- Хүснэгт №25. Цагдан хоригдсон хоригдогсдын судалгаа

АВЛИГАТАЙ ТЭМЦЭХ ГАЗАР - ANTI-CORRUPTION AGENCY

Хүснэгт

- Хүснэгт №1. Гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлт
- Хүснэгт №2. Гомдол, мэдээлэлд холбон шалгасан этгээдийн албан тушаалын байдал
- Хүснэгт №3. Шалгасан хэрэг
- Хүснэгт №4. Шалгасан хэрэг (төрлөөр)
- Хүснэгт №5. Авлигын гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан албан тушаалтан (өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал)
- Хүснэгт №6. Шалгасан хэргийн шийдвэрлэлт
- Хүснэгт №7. Шүүхээр шийдвэрлэгдсэн байдал
- Хүснэгт №8. Хохирол

График

- График №1. Хянан шийдвэрлэсэн гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээлэл (өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал)

График №2. Гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан этгээдийн албан тушаал (өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал)

ШҮҮХ ШИНЖИЛГЭЭ – FORENSIC

Хүснэгт

Хүснэгт №1. Улсын хэмжээнд Шүүх шинжилгээний ерөнхий газарт хийгдсэн шинжилгээний тоон үзүүлэлт (сүүлийн 5 жил)

Хүснэгт №2. 2022 онд хийсэн шүүх шинжилгээ (аймаг, шинжилгээний төрлөөр)

Хүснэгт №3. 2022 оны криминалистикийн шинжилгээний тоо (шинжилгээний төрөл, аймгаар)

Хүснэгт №4. Шүүх шинжилгээний байгууллагад хийсэн шүүх эмнэлгийн шинжилгээ

Хүснэгт №5. Шүүх эмнэлгийн шинжилгээ (шинжилгээний төрөл, аймгаар)

Хүснэгт №6. Улсын хэмжээнд хийсэн нийт шинжилгээ (сүүлийн 7 жилээр)

Хүснэгт №7. Шүүх шинжилгээний байгууллагад 2022 онд хийгдсэн тусгай шинжилгээ (шинжилгээний төрөл, аймгаар)

Хүснэгт №8. Хэргийн газрын үзлэг (хэргийн өнгөөр)

Хүснэгт №9. 2022 онд хэргийн газрын үзлэгт оролцсон байдал (хэргийн өнгө, аймгаар)

Хүснэгт №10. Хэргийн газраас илрүүлж, бэхжүүлсэн ул мөр, эд мөрийн баримт (төрлөөр)

Хүснэгт №11. 2022 онд хэргийн газрын үзлэгээр илрүүлж, бэхжүүлсэн ул мөр, эд мөрийн баримт (аймаг тус бүрээр)

Хүснэгт №12. 2022 оны сан баяжуулалт, ашиглалтын статистик (аймаг тус бүрээр)

График

График №1. Шүүх шинжилгээний ерөнхий газарт 2022 онд хийгдсэн нийт шинжилгээний тоо (шинжилгээний төрлөөр)

График №2. Шүүх шинжилгээний байгууллагад хийсэн нийт шинжилгээ (сүүлийн 5 жил)

График №3. Шинжилгээний тоон үзүүлэлт (сүүлийн 5 жил)

График №4. Криминалистикийн шинжилгээ

График №5. Шүүх шинжилгээний байгууллагад 2022 онд хийсэн шүүх эмнэлгийн шинжилгээ (төрлөөр)

График №7. Эдийн засгийн шинжилгээ (хэргийн төрлөөр)

График №8. Шүүх шинжилгээний байгууллагад 2022 онд хийгдсэн тусгай шинжилгээ (хими, биологи, ДНХ, бактериологи, физикийн шинжилгээ)

График №9. Экологийн шинжилгээ (хэргийн төрлөөр)

График №10. Хэргийн газрын үзлэг (хэргийн өнгөөр)

График №11. Хэргийн газраас илрүүлж, бэхжүүлсэн ул мөр, эд мөрийн баримт (төрлөөр)

График №12,13. 2022 оны сангийн баяжуулалт (арсенал, папилон)

ХОХИРОЛ – CRIMINAL DAMAGE

Хүснэгт

Хүснэгт №1. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

Хүснэгт №2. Тодорхой төрлийн гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

Хүснэгт №3. Гэмт хэргийн онцлог, нөхцөл байдлын улмаас учирсан хохирол

Хүснэгт №4. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүний онцлог байдлын улмаас учирсан хохирол

Хүснэгт №5. Прокурорын байгууллагад бүртгэгдсэн хохирогч

График

График №1. Хохирсон хүн, хуулийн этгээдийн байдал (өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал)

График №2. Нийт хохирол, хохирол нөхөн төлүүлсэн байдал (өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал)

График №3. Учирсан хохирол, битүүмжилсэн хөрөнгө, хохирол нөхөн төлүүлсэн байдал (өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал)

График №4. Хохирогчид (өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал)

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ

ЦАГДАА - POLICE

1. ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА
2. ГОМДОЛ, МЭДЭЭЛЭЛ
3. ГЭМТ ХЭРЭГ
4. МӨРДӨН ШАЛГАХ АЖИЛЛАГАА
5. ЗӨРЧИЛ ШАЛГАН ШИЙДВЭРЛЭЛТ
6. ЗАМЫН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ
7. ЭРҮҮЛЖҮҮЛЭГДСЭН ХҮН
8. ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АЖИЛ

МОНГОЛ УЛСАД БҮРТГЭСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ (2022)

УЛСЫН ХЭМЖЭЭНД

35340 +39.0%

24310 +47.0%

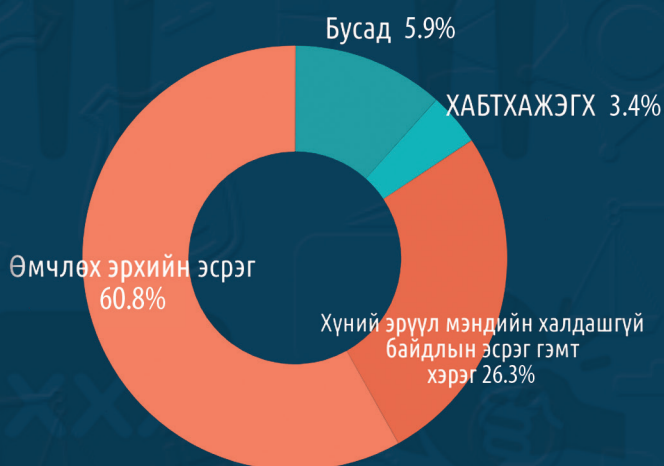
НИЙСЛЭЛД

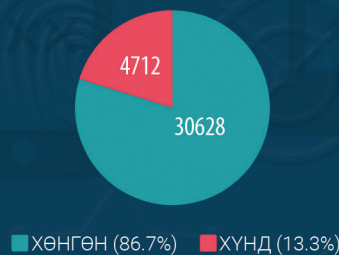
ОРОН НУТАГТ

ГЭМТ ХЭРГИЙН БҮТЭЦ

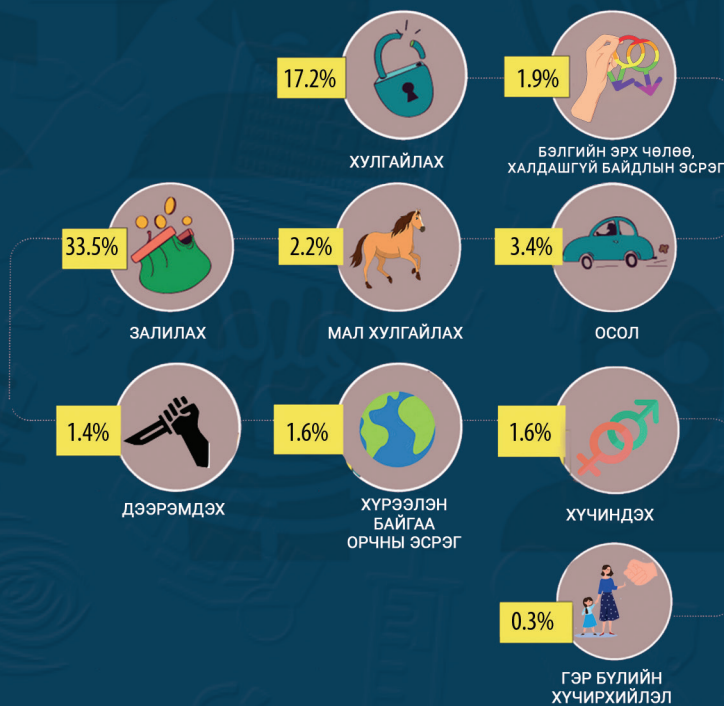

АНГИЛАЛ

ЗОНХИЛОХ ТӨРӨЛ

ГЭМТ ХЭРЭГ ҮЙЛДЭГДСЭН БАЙДАЛ

ГЭМТ ХЭРЭГ ҮЙЛДЭГЧ (2022)

НИЙТ
ХОЛБОГДСОН **23665** **+30.9%**

ХҮЙС

81.1%

ЭРЭГТЭЙ

19195 **+26.7%**

18.9%

ЭМЭГТЭЙ

4470 **+52.7%**

НАС

ЭРЭГТЭЙ

250

2155

3599

12027

1164

60+

45-59

35-44

18-34

0-17

ЭМЭГТЭЙ

51

457

763

2823

376

НИЙГМИЙН БАЙДАЛ

АЖИЛГҮЙ

13553 **+32.4%**

СОГТУУГААР

6427 **+20.6%**

МАНСУУРСАН

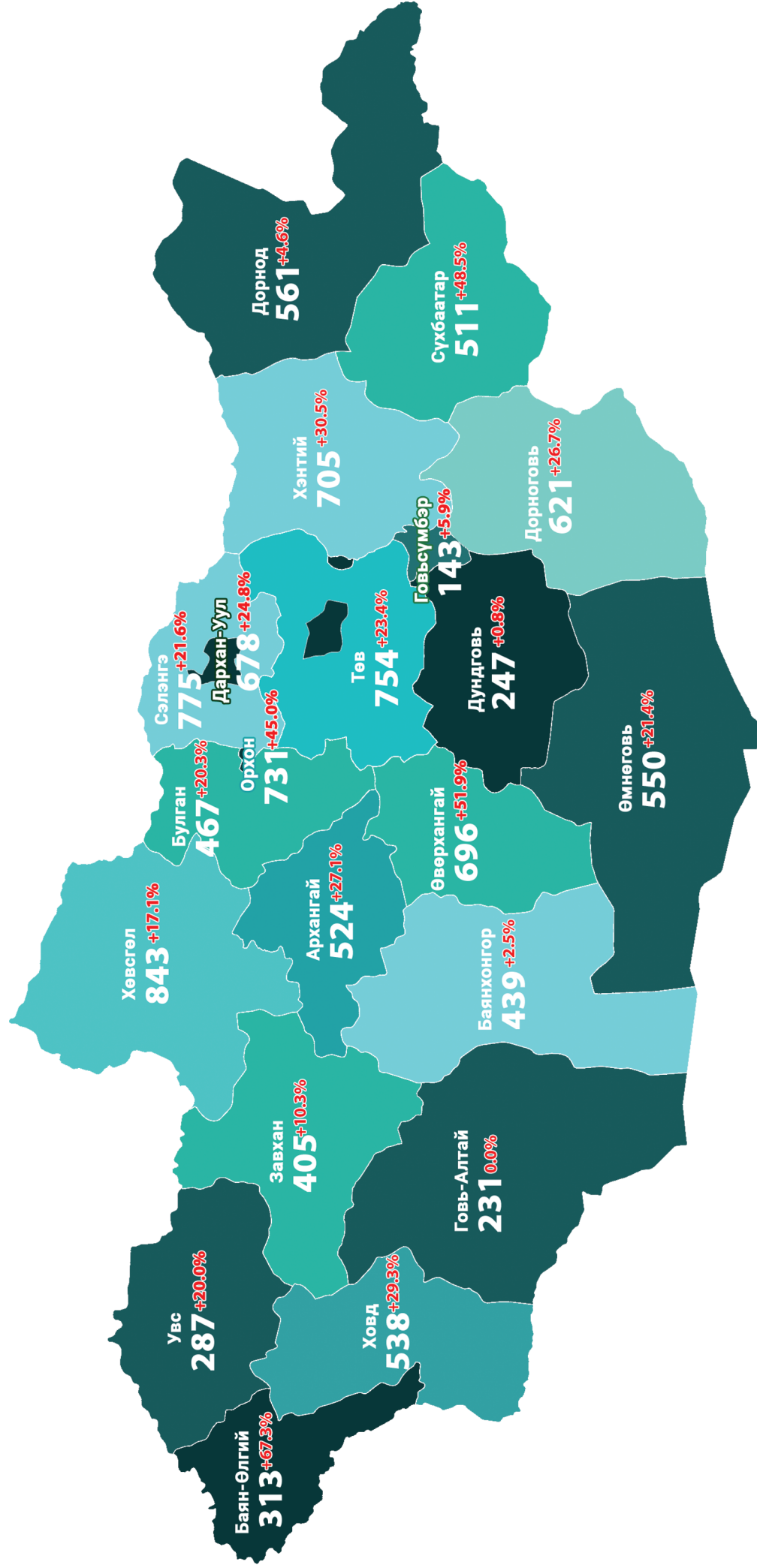
232 **+34.9%**

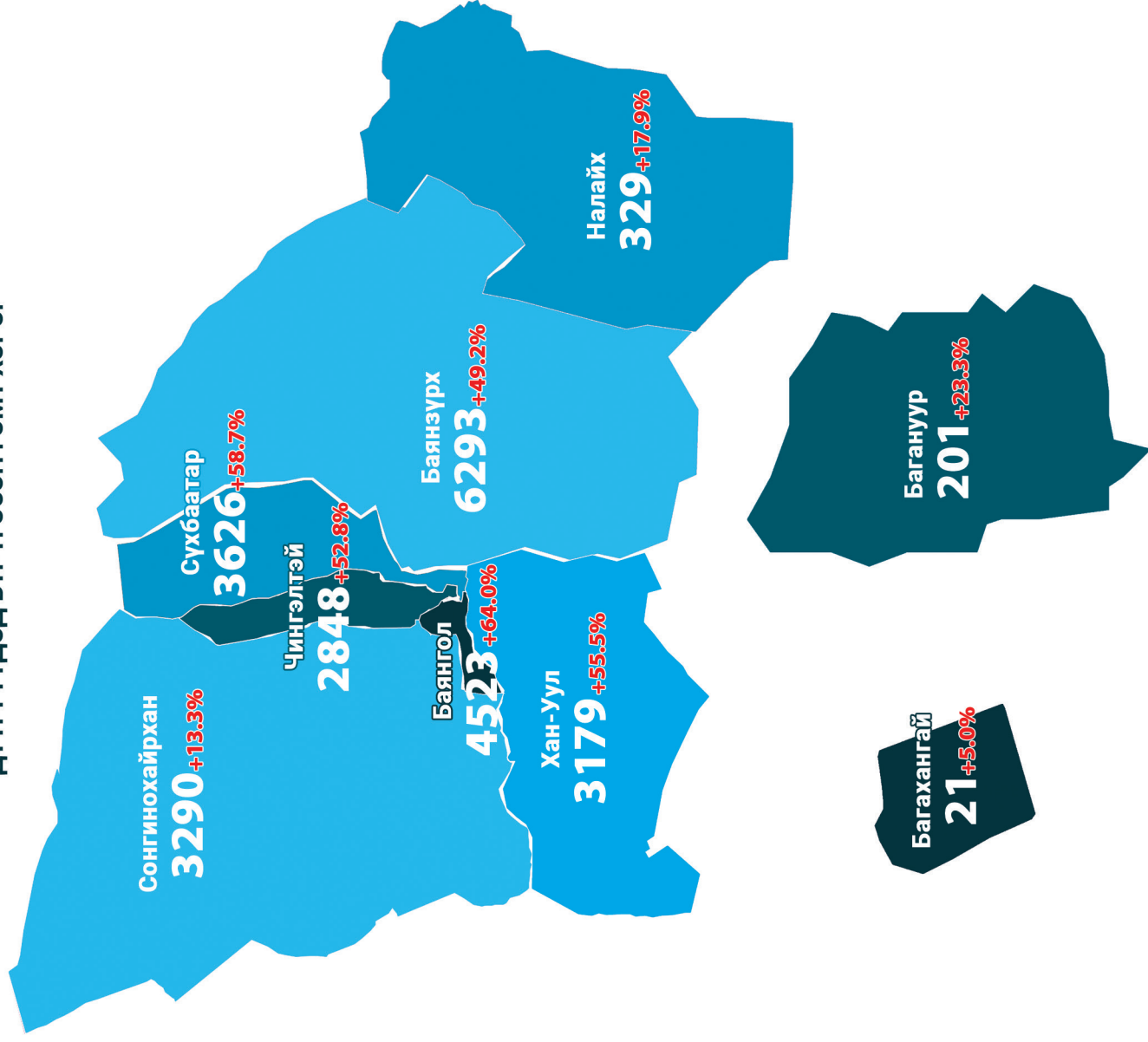
ЯЛ ШИЙТГЭГДЭЖ
БАЙСАН

3147 **+20.3%**

АЙМГУУДАД БҮРТГЭСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ

ДҮҮРГҮҮДЭД БҮРТГЭСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ

1.Цагдаагийн байгууллагын танилцуулга

Монгол Улсын цагдаагийн байгууллага нь гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам хамгаалах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах үндсэн чиг үүргээ хуульд заасан бүрэн эрхийн хүрээнд хэрэгжүүлдэг төрийн тусгай алба юм.

Гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгах, нууц далд аргаар үйлдэгдсэн болон тодорхой төрлийн гэмт хэргийг илрүүлэх, түүнээс урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох, гэмт хэрэг үйлдсэн хүнийг эрэн сурвалжлах, баривчлах, гэрч, хохирогчийг хамгаалах, хуулиар харьяалуулсан гэмт хэрэгт хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын ажиллагаа явуулах чиг үүргийг хэрэгжүүлж байна.

Мөн гудамж талбай, олон нийтийн газарт цагдаагийн эргүүл зохион байгуулах, байнгын болон түр хяналтын цэг ажиллуулах, тээврийн хэрэгсэл ашиглан хяналт тавих, замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах, хүүхдийг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах, гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах ажлуудыг иргэн, хуулийн этгээдийн дэмжлэг, туслалцаатайгаар хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

Нийтийн эмх замбараагүй байдал үүссэн, террорист халдлага гарсан үед нийтийн хэв журам сахиулах, олон нийтийг хамарсан арга хэмжээ, жагсаал, цуглааны үед хамгаалалт зохион байгуулах, гамшиг, аюулт үзэгдэл, ослын үед хорио цээрийн дэглэм сахиулах, дипломат төлөөлөгчийн газрыг хамгаалах, яллагдагч, шүүгдэгчийг хуяглан хүргэх, шүүх, шүүгчийн аюулгүй байдлыг хангах зэрэг ажлыг зохион байгуулдаг.

Гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам хамгаалах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах чиг үүргийг аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг, баг, хороо, нисэх онгоцны буудал, төмөр замын өртөө, зөрлөгүүдэд хэрэгжүүлж, үйл ажиллагаагаа цагдаагийн төв байгууллага болон иргэддээ тайлагнан, хамтран ажиллаж байна.

Цагдаагийн байгууллага нь Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт хүчин төгөлдөр үйлчилж буй 90 гаруй хуульд тусгагдсан хэм хэмжээгээр үүрэг хүлээж ажилладаг ба гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам хамгаалах чиг үүргийг хэрэгжүүлэхийн зэрэгцээ төрийн эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон олон тооны захиргааны үүргийг хэрэгжүүлдэг.

“Монголын цагдаагийн байгууллага” гэсэн тогтолцоо бие дааж бүрэлдэн тогтох үйл явц 1990 оны 4 дүгээр сард НАХЯ-ыг татан буулгаж, УЦСЕГ-ыг төрийн захиргааны төв байгууллагын түвшинд байгуулснаар эхэлж, нэгдмэл, төвлөрсөн удирдлагатайгаар хөгжих болсон.

Монгол Улсын Цагдаагийн байгууллагын тухай хуулийг 1993 онд батлаж, 1994 оноос хүчин төгөлдөр үйлчилж эхэлснээр шинэ үеийн цагдаагийн байгууллагын үндэс суурь бүрэлдэж тогтсон ч нийгмийн хэрэгцээ, шаардлагатай уялдан 2017 онд Цагдаагийн албаны тухай хуулийг шинэчлэн баталсан.

Цагдаагийн байгууллага нь Эрүүгийн цагдаагийн алба, Мөрдөн байцаах алба, Экологийн цагдаагийн алба, Нийтийн хэв журам, олон нийтийн аюулгүй байдлын алба, Тээврийн цагдаагийн алба, Интерполын үндэсний товчоо, Санхүү, аж ахуйн алба, Захиргааны удирдлагын газар, Зөрчлийн хэрэг бүртгэх газар, Хар тамхитай тэмцэх газар, Дотоод хяналт-Аюулгүй байдлын газар, Мэдээлэл, дүн шинжилгээ, шуурхай удирдлагын албанаас бүрдэнэ.

2.Гомдол, мэдээлэл.

Цагдаагийн байгууллага 2022 онд хүн, хуулийн этгээдээс 657.650 дуудлага мэдээлэл хүлээн авч хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу шалгаж шийдвэрлэсэн байна. Гэмт хэрэг, зөрчлийн шинжтэй нийт 309.572 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгасан нь өмнөх оны мөн

үеийнхээс 42.351 буюу 15.8%-иар өссөн байна. Гэмт хэргийн шинжтэй 97.007 (31.3%), зөрчлийн шинжтэй 206.840 (66.8%) гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэсэн байна.

Гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 29.724 буюу 30.6%-д хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 66.500 буюу 68.6%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 783 буюу 0.8%-ийг харьяаллын дагуу шилжүүлж шийдвэрлэжээ. Зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 151.553 буюу 73.3%-ийг зөрчлийн хэрэг нээж, 53.882 буюу 26.1%-ийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 1405 буюу 0.7%-ийг харьяаллын дагуу шилжүүлжээ¹.

Хүснэгт 1. Цагдаагийн байгууллагад ирүүлсэн дуудлага, мэдээллийг бүртгэсэн нэгжээр нь

№	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Өмнөх үлдэгдэл гомдол, мэдээлэл	Үүнээс		Тухайн онд шинээр хүлээн авсан гомдол, мэдээлэл	Нийт шалтсан гомдол, мэдээлэл
			Шийдвэрлэсэн			
А		1	2	3	8	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	17	17	3390	3407
2		Говь-Алтай	8	8	2367	2375
3		Завхан	31	31	2301	2332
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл	3	3	939	942
5		Увс	49	49	3956	4005
6		Ховд	27	27	4424	4451
7		Үүнээс : Булган	9	7	824	833
8	Хангайн бүс	Архангай	50	50	2728	2778
9		Баянхонгор	95	95	5168	5263
10		Булган	46	46	3313	3359
11		Орхон	126	126	5829	5955
12		Өвөрхангай	68	68	5930	5998
13		Үүнээс: Хархорин	9	9	1517	1526
14		Хөвсгөл	70	70	4056	4126
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	10	10	1211	1221
16		Дархан-Уул	64	64	4803	4867
17		Дорноговь	69	69	4265	4334
18		Үүнээс: Замын-Үүд	27	27	1317	1344
19		Дундговь	23	23	1712	1735
20		Өмнөговь	58	58	4681	4739
21		Үүнээс:Цогтцэций сум	17	9	1208	1225
22		Сэлэнгэ	53	53	4330	4383
23		Үүнээс: Мандал	4	4	1604	1608
24		Төв	38	38	4481	4519
25		8	8	1238	1246	
26	Зүүн бүс	.	102	102	4782	4884
27		Сүхбаатар	77	77	2654	2731
28		Хэнтий	99	99	5638	5737
29	Үүнээс: Бор-Өндөр	11	8	898	909	
30	Нийслэл	3445	3445	217218	220663	
31	Баянгол	604	604	34392	34996	
32	I хэлтэс	329	329	14538	14867	
33	II хэлтэс	264	264	12653	12917	

¹ Мэдээлэл, дүн шинжилгээ, шуурхай удирдлагын албаны “Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчлийн нөхцөл байдал-2022”. УБ., 2022. 7 дахь тал.

МОНГОЛ УЛС ДАХЬ ГЭМТ ХЭРГИЙН ЦАГААН НОМ - 2022

34	ЗЦ-ын хэлтэс	11	11	7202	7214
35	Баянзүрх	834	834	52506	53340
36	I хэлтэс	335	335	18212	18547
37	II хэлтэс	272	272	12268	12540
38	III хэлтэс	181	181	9401	9582
39	ЗЦ-ын хэлтэс	46	46	12625	12671
40	Сүхбаатар	523	523	27816	28339
41	I хэлтэс	309	309	10082	10391
42	II хэлтэс	189	189	10183	10372
43	ЗЦ-ын хэлтэс	25	25	7551	7576
44	Сонгинохайрхан	655	655	46059	46714
45	I хэлтэс	319	319	18029	18348
46	II хэлтэс	187	187	10832	11019
47	III хэлтэс	139	139	8310	8449
48	ЗЦ-ын хэлтэс	10	10	8888	8898
49	Хан-Уул	369	369	26632	27001
50	I хэлтэс	241	241	10886	11127
51	II хэлтэс	124	124	8294	8418
52	ЗЦ-ын хэлтэс	4	4	7452	7456
53	Чингэлтэй	396	396	24641	25037
54	I хэлтэс	185	185	8220	8405
55	II хэлтэс	167	167	9335	9502
56	ЗЦ-ын хэлтэс	44	44	7086	7130
57	Багануур	26	26	1916	1942
58	Багахангай	6	6	275	281
59	Налайх	32	32	2981	3013
60	Мөрдөн байцаах алба	5	5	423	428
61	Эрүүгийн цагдаагийн алба	11	11	737	748
62	Экологийн цагдаагийн алба	6	6	596	602
63	ЗЦГ	90	90	2687	2777
64	ТЦА ИАТ			49	49
65	Төмөр зам	4	4	478	482
66	НЦУГ ХГХМХ	2	2	32	34
67	ХОХГХТХ	1	1	68	69
68	Халаасны хулгай	7	7	62	69
69	Хар тамхитай тэмцэх газар	5	5	268	273
70	НХЖХ, ОНАБХА			9	9
71	Зөрчлийн хэрэг бүртгэх газар			170	170
72	Улсын дүн	4756	4756	304816	309572

3.Гэмт хэрэг

Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд нийт **35340** гэмт хэрэг бүртгэгдсэнээс Улаанбаатар хотод **24310** (68.8%), орон нутагт **11019** (31.1%), бусад газарт (хилийн чанадад) **11** (0.1%) гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад:

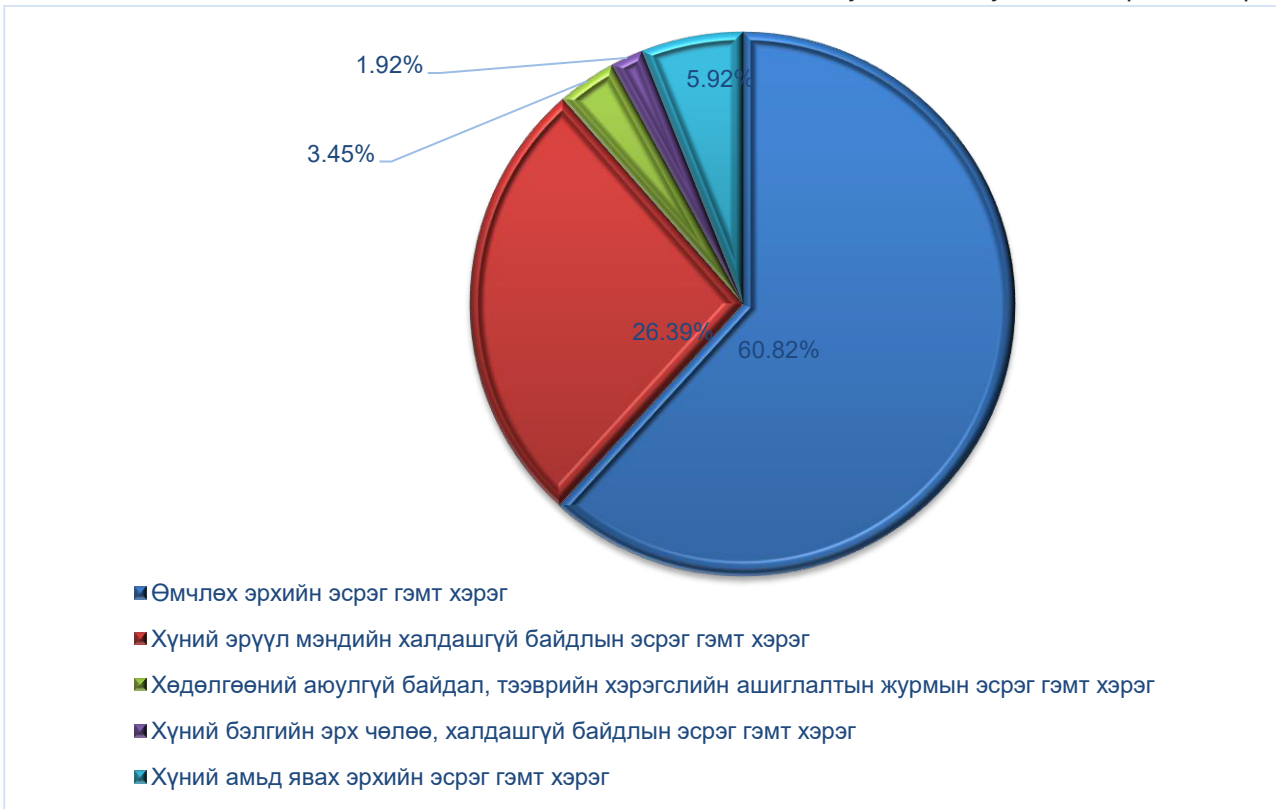
- Улсын хэмжээнд нийт 9911 хэрэг буюу 39.0%,
- Нийслэлд 7776 хэрэг буюу 47.0%,
- Орон нутагт 2139 хэрэг буюу 24.1%-аар тус тус өсөж,
- Бусад газар (хилийн чанадад)-т 4 хэрэг буюу 26.7%-иар буурсан байна.

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 30628 буюу 86.7% нь хөнгөн, 4712 буюу 13.3% нь хүнд ангиллын хэрэг байх бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 38.6%-иар, хүнд гэмт хэрэг 41.2%-иар тус тус өссөн байна.

График 1. Сүүлийн 20 жилд улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

График 2. Гэмт хэргийн бүтцэд хамгийн өндөр хувь эзэлж буй гэмт хэргийн төрөл

3.1. Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 10 дугаар бүлэг)

2022 онд цагдаагийн байгууллагад нийт 35340 гэмт хэрэг бүртгэсэн. Тэр дундаа хүний амьд явах эрхийн эсрэг 532 гэмт хэрэг бүртгэсэн нь нийт гэмт хэргийн 1.5%-ийг эзэлж байна. Энэ бүлгийн гэмт хэрэг нь өмнөх оноос 84 буюу 18.8%-иар өссөн үзүүлэлттэй байна. Гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 54.2%, нийслэлд 52.0%, орон нутагт 60.5% байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс улсын хэмжээнд 1.5, нийслэлд 1.7, орон нутагт 1.6 нэгжээр тус тус өссөн.

3.1.1. Хүнийг алах гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 10.1 дүгээр зүйл)

Хүнийг алах гэмт хэрэг 2022 онд 199 шинээр бүртгэсэн нь өмнөх оноос 5 буюу 2.6%-иар өсжээ. Улсын хэмжээнд нийт бүртгэсэн 35340 гэмт хэргийн 199 буюу 0.6%-ийг хүнийг алах гэмт хэрэг эзэлж байна. Харин нийслэлд хүнийг алах гэмт хэрэг 103 бүртгэсэн нь өмнөх оноос 6 хэргээр буюу 5.5%-иар буурч, орон нутагт 96 гэмт хэрэг бүртгэсэн нь өмнөх оноос 11 хэргээр буюу 12.9%-иар өссөн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг, гараг. Гэмт хэргийг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 36 буюу 18.1% нь Даваа гарагт, 23 буюу 11.6% нь Мягмар гарагт, 33 буюу 16.6% нь Лхагва гарагт, 24 буюу 12.1% нь Пүрэв гарагт, 31 буюу 15.6% нь Баасан гарагт, 27 буюу 13.6% нь Бямба гарагт, 25 буюу 12.6% нь Ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн, цагаар нь авч үзвэл 37 буюу 18.6% нь 06:00-14:00 цагт, 36 буюу 18.1% нь 14:00-19:00 цагт, 38 буюу 19.1% нь 19:00-22:00 цагт, 88 буюу 44.2% нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн газар. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 124 буюу 62.3% нь гэр, орон сууцанд, 34 буюу 17.1% нь гудамж талбайд, 7 буюу 3.5% нь олон нийтийн газарт, 3 буюу 1.5% нь аж ахуй нэгжид, 31 буюу 15.6% нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн нөхцөл байдал. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 169 буюу 84.9% нь согтуугаар, 9 буюу 4.5% нь хүүхэд оролцож, 19 буюу 9.5% нь эмэгтэй хүн оролцож, 5 буюу 2.6% нь бүлэглэн, 30 буюу 15.1% нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэргийн илрүүлэлт. Хэрэг бүртгэлтийн 94 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 30 хэрэг буюу 46.9%-иар, үүнээс 91 хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 30 буюу 49.2%-иар тус тус өссөн.

Энэ төрлийн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 96.8% байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.5 нэгжээр, нийслэлд 100.0% байгаа нь 2.9 нэгжээр, орон нутагт 92.9% байгаа нь 0.2 нэгжээр тус тус өссөн байна.

Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн. Нийт 210 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 9 буюу 4.5%-иар өссөн. Холбогдогчдын 20 буюу 9.5% нь эмэгтэй, 190 буюу 90.5% нь эрэгтэй, 12 буюу 5.7% нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 11 буюу 6.1%-иар, хүүхэд 9 буюу 4.0 дахин тус тус өсөж, эмэгтэй хүн 2 буюу 9.1%-иар буурсан байна.

Хохирогч. Гэмт хэргийн улмаас 202 иргэн хохирч, үүнээс 183 хүн нас барж, 21 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 4 буюу 1.9%-иар, гэмтсэн хүн 8 буюу 27.6%-иар тус тус буурч, нас барсан хүн 12 буюу 7.0%-иар өссөн.

Учирсан хохирол. Энэ төрлийн гэмт хэргийн улмаас иргэдэд учирсан 4005.4 сая төгрөгийн хохирлын 3865.7 сая төгрөг буюу 96.5%-ийг нөхөн төлүүлж, 118.9 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 2962.6 сая төгрөг буюу 3.8 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 2945.9 сая төгрөг буюу 4.2 дахин, битүүмжилсэн хөрөнгө 72.8 сая төгрөг буюу 2.6 дахин өссөн байна.

3.2. Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 11 дүгээр бүлэг)

Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг 9325 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь нийт гэмт хэргийн 26.4%-ийг эзэлж байх бөгөөд энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 1688 гэмт хэргээр буюу 22.1%-иар, нийслэлд 5787 бүртгэгдсэн нь 1236 гэмт хэргээр буюу 27.2%-иар, орон нутагт 3534 бүртгэгдсэн нь 449 хэргээр буюу 14.6%-иар тус тус өссөн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг, гараг. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 1334 буюу 14.3% нь Даваа гарагт, 1367 буюу 14.7% нь Мягмар гарагт, 1347 буюу 14.4% нь Лхагва гарагт, 1212 буюу 13.0% нь Пүрэв гарагт, 1353 буюу 14.5% нь Баасан гарагт, 1418 буюу 15.2% нь Бямба гарагт, 1294 буюу 13.9% нь Ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн, цагаар нь авч үзвэл 1842 буюу 19.8% нь 06:00-14:00 цагт, 2210 буюу 23.7% нь 14:00-19:00 цагт, 1655 буюу 17.7% нь 19:00-22:00 цагт, 3618 буюу 38.8% нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн газар. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 3872 буюу 41.5% нь гэр орон сууцанд, 2509 буюу 26.9% нь гудамж, талбайд, 1197 буюу 12.8% нь олон нийтийн газарт, 12 буюу 0.1% нь нийтийн тээвэрт, 47 буюу 0.5% нь төрийн байгууллагад, 38 буюу 0.4% нь төрийн бус байгууллагад, 510 буюу 5.5% нь аж ахуй нэгжид, 19 буюу 0.2% авто замд, 1121 буюу 12.0% нь бусад газарт үйлдэгджээ.

Гэмт хэрэг үйлдсэн нөхцөл байдал. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 4379 буюу 47.0% нь согтуугаар, 327 буюу 3.5% нь хүүхэд оролцож, 999 буюу 10.7% нь эмэгтэй хүн оролцож, 267 буюу 2.9% бүлэглэн, 1551 буюу 16.6% нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэрэгт холбон шалгасан хүн. Нийт 7968 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 969 буюу 13.8%-иар өссөн.

Холбогдогчдын 907 буюу 11.4% нь эмэгтэй, 7061 буюу 88.6% нь эрэгтэй, 363 буюу 4.6% нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эмэгтэй хүн 143 буюу 18.7%-иар, эрэгтэй хүн 826 буюу 13.2%-иар, хүүхэд 93 буюу 34.4%-иар тус тус өссөн байна.

Хохирогч. Гэмт хэргийн улмаас 9736 иргэн хохирч, үүнээс 23 хүн нас барж, 9058 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 1664 буюу 20.6%, гэмтсэн хүн 1759 буюу 24.1%-иар өсөж, нас барсан хүн 4 буюу 14.8%-иар буурсан байна.

Гэмтсэн иргэдийн гэмтлийн зэргээр нь авч үзвэл 7799 буюу 86.1% нь хөнгөн, 818 буюу 9.0% нь хүндэвтэр, 441 буюу 4.9% нь хүнд зэргийн гэмтэл учирсан байна.

Учирсан хохирол. Хэргийн улмаас иргэдэд учирсан 12410.9 сая төгрөгийн хохирлын 79.2%-ийг нөхөн төлүүлж, 447.3 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс битүүмжилсэн хөрөнгө 36.7 сая төгрөг буюу 7.6%-иар буурч, учирсан хохирол 3447.8 сая төгрөг буюу 38.5%-иар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 2591.9 сая төгрөг буюу 35.8%-иар тус тус өссөн байна.

3.2.1. Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн гэмт хэрэг

Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагад 2022 онд 1729 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 198 буюу 12.9%-иар, нийслэлд 882 бүртгэгдсэн нь 30 буюу 3.5%-иар, орон нутагт 847 бүртгэгдсэн нь 168 буюу 24.7%-иар тус тус өссөн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг, гараг. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 267 буюу 15.4% нь Даваа гарагт, 251 буюу 14.5% нь Мягмар гарагт, 235 буюу 13.6% нь Лхагва гарагт, 208 буюу 12.0% нь Пүрэв гарагт, 242 буюу 14.0% нь Баасан гарагт, 243 буюу 14.1% нь Бямба гарагт, 283 буюу 16.4% нь Ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн, цагаар нь авч үзвэл 334 буюу 19.3% нь 06:00-14:00 цагт, 410 буюу 23.7% нь 14:00-19:00 цагт, 605 буюу 35.0% нь 19:00-22:00 цагт, 380 буюу 22.0% нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн газар. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 1470 буюу 85.0% нь гэр, орон сууцанд, 102 буюу 5.9% нь гудамж талбайд, 37 буюу 2.1% нь олон нийтийн газарт, 2 буюу 0.1% нь төрийн байгууллагад, 2 буюу 0.1% нь төрийн бус байгууллагад, 10 буюу 0.6% нь аж ахуйн нэгжид, 106 буюу 6.1% нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн нөхцөл байдал. Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 992 буюу 57.4% нь согтуугаар, 11 буюу 0.6% нь хүүхэд оролцож, 149 буюу 8.6% нь эмэгтэй хүн оролцож, 11 буюу 0.6% нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

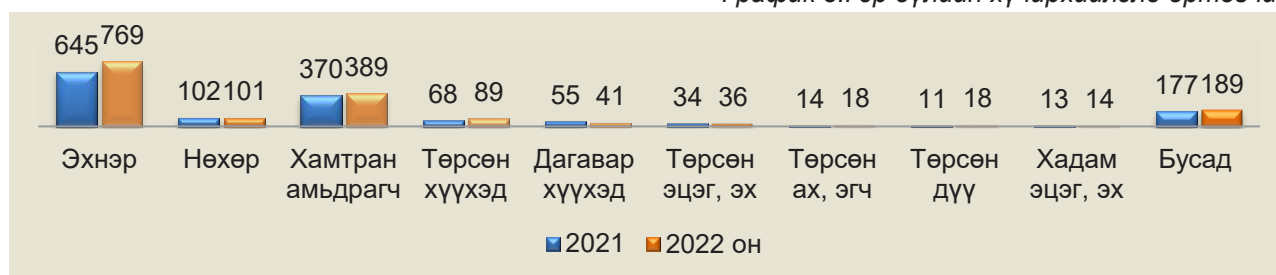
Гэмт хэрэгт холбон шалгасан хүн. Нийт 1549 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 114 буюу 7.9%-иар өссөн. Холбогдогчдын 1426 буюу 92.0% нь эрэгтэй, 123 буюу 8.0% нь эмэгтэй, 8 буюу 0.5% нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь

өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 92 буюу 6.8%-иар, эмэгтэй хүн 22 буюу 21.7%-иар тус тус өссөн, хүүхэд 2 буюу 20.0%-иар буурсан байна.

Хохирсон хүн. Гэмт хэргийн улмаас 1664 иргэн, үүнээс 1468 буюу 88.2% нь эмэгтэй, 177 буюу 10.6% нь хүүхэд хохирч, 1432 хүн гэмтэж, 28 хүн нас барсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 175 буюу 11.7%-иар, гэмтсэн хүн 204 буюу 16.6%-иар, нас барсан хүн 14 буюу 2.0%-иар тус тус өсөж, энэ гэмт хэргийн улмаас 1915.1 сая төгрөгний хохирол учирсан байна.

Гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртөгчдийн дотор эхнэр 769, хамтран амьдрагч 389, нөхөр 101, төрсөн хүүхэд 89, дагавар хүүхэд 41, төрсөн эцэг, эх 36, төрсөн ах, эгч 18, төрсөн дүү 18, хадам эцэг, эх 14, бусад 189 хүн байна.

График 3. Гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртөгчид

3.3. Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 12 дугаар бүлэг)

Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 2022 онд 678 бүртгэсэн нь нийт бүртгэсэн гэмт хэргийн 1.9%-ийг эзэлж байна. Улсын хэмжээнд шинээр бүртгэсэн хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг өмнөх оноос 138 хэргээр буюу 25.6%-иар, нийслэлд 344 хэрэг бүртгэсэн нь өмнөх оноос 75 хэргээр буюу 27.9%-иар, орон нутагт 334 хэрэг бүртгэсэн нь өмнөх оноос 63 хэргээр буюу 22.9%-иар тус тус өссөн байна.

3.3.1. Хүчиндэх гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 12.1 дүгээр зүйл)

Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагад 550 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 111 буюу 25.3%-иар, нийслэлд 285 бүртгэгдсэн нь 60 буюу 26.7%-иар, орон нутагт 264 бүртгэгдсэн нь 50 буюу 23.4%-иар тус тус өссөн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг, гараг. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 89 буюу 16.2% нь Даваа гарагт, 82 буюу 14.9% нь Мягмар гарагт, 73 буюу 13.3% нь Лхагва гарагт, 70 буюу 12.7% нь Пүрэв гарагт, 74 буюу 13.5% нь Баасан гарагт, 73 буюу 13.3% нь Бямба гарагт, 89 буюу 16.2% нь Ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн, цагаар нь авч үзвэл 117 буюу 21.3% нь 06:00-14:00 цагт, 113 буюу 20.5% нь 14:00-19:00 цагт, 81 буюу 14.7% нь 19:00-22:00 цагт, 239 буюу 43.5% нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн газар. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 364 буюу 66.2% нь гэр, орон сууцанд, 59 буюу 10.7% нь гудамж талбайд, 40 буюу 7.3% нь олон нийтийн газарт, 16 буюу 2.9% нь аж ахуйн нэгжид, 4 буюу 0.7% нь төрийн бус байгууллагад, 3 буюу 0.5% нь нийтийн тээвэрт, 64 буюу 11.6% нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн нөхцөл байдал. Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 135 буюу 24.5% нь согтуугаар, 30 буюу 5.5% нь хүүхэд оролцож, 6 буюу 1.1% нь эмэгтэй хүн оролцож, 110 буюу 20.0% нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас, 19 буюу 3.5% нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

Гэмт хэргийн илрүүлэлт. Хэрэг бүртгэлтийн 443 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 135 хэрэг буюу 43.8%-иар, үүнээс 236 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан нь 68 буюу 40.5%-иар тус тус өссөн.

Тухайн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 53.3% байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.3 нэгжээр, орон нутагт 58.5% байгаа нь 5.1 нэгжээр тус тус буурч, нийслэлд 49.0% байгаа нь 0.1 нэгжээр өссөн байна.

Гэмт хэрэгт холбон шалгасан хүн. Нийт 371 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 36 буюу 10.7%-иар, 36 буюу 9.7% нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь 12 буюу 50.0%-иар тус тус өссөн байна

Хохирогч. Гэмт хэргийн улмаас 552 иргэн хохирч, 59 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирсон хүн 94 буюу 20.5%-иар, гэмтсэн хүн 8 буюу 15.7%-иар тус тус өссөн.

Хохирсон иргэдийн 362 буюу 65.6% нь 17 хүртэлх насны хүүхэд байгаа нь энэ төрлийн гэмт хэрэгт хохирогч болсон 10 хүний 6 нь хүүхэд байна гэсэн үг юм.

Хохирсон хүүхдийг насаар нь авч үзвэл 25 буюу 4.5% нь 7 хүртэлх, 152 буюу 28.5% нь 8-13 насны, 185 буюу 33.5% нь 14-17 насны хүүхэд байна.

3.4. Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 13 дугаар бүлэг)

2022 онд Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг 238 гэмт хэрэг бүртгэсэн нь нийт гэмт хэргийн 0.7%-ийг эзэлж байна.

Улсын хэмжээнд энэ төрлийн 238 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 28 гэмт хэрэг буюу 13.3%-иар, нийслэлд 193 бүртгэсэн нь өмнөх оныхтой харьцуулахад 54 гэмт хэрэг буюу 38.8%-иар тус тус өсөж, орон нутагт 45 хэрэг шинээр бүртгэсэн нь өмнөх оныхоос 26 хэргээр буюу 36.6%-иар буурчээ.

3.5. Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 14 дүгээр бүлэг)

2022 онд хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг 4 гэмт хэрэг шинээр бүртгэсэн нь өмнөх оноос 2 хэргээр буюу 50%-иар өссөн байна. 2021 онд нийслэлд энэ төрлийн гэмт хэрэг бүртгэгдээгүй бөгөөд 2022 онд 3 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн. Харин орон нутагт 2022 онд энэ төрлийн 1 гэмт хэрэг шинээр бүртгэгдсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 50%-иар буурсан үзүүлэлттэй байна.

3.6. Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 15 дугаар бүлэг)

2022 онд 35 гэмт хэрэг бүртгэсэн нь өмнөх оноос 7 хэргээр буюу 25%-иар, нийслэлд 26 хэрэг шинээр бүртгэсэн нь өмнөх оноос 6 хэргээр буюу 30%-иар, орон нутагт 9 хэрэг шинээр бүртгэсэн нь өмнөх оныхоос 1 хэргээр буюу 12.5%-иар тус тус өссөн байна.

3.7. Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 16 дугаар бүлэг)

2022 онд хүүхдийн эсрэг 54 гэмт хэрэг шинээр бүртгэсэн нь өмнөх оноос 23 хэргээр буюу 74.2%-иар, нийслэлд 46 гэмт хэрэг шинээр бүртгэсэн нь өмнөх оноос 19 хэргээр буюу 70.4%-иар, орон нутагт 8 хэрэг бүртгэсэн нь өмнөх оноос 4 хэргээр буюу 50%-иар тус тус өссөн байна.

3.8. Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 17 дугаар бүлэг)

2022 онд цагдаагийн байгууллагад өмчлөх эрхийн эсрэг 21493 гэмт хэрэг шинээр бүртгэсэн нь нийт хэргийн 60.8%-ийг эзэлж байна. Энэ нь өмнөх оноос 7861 хэргээр буюу 57.7%-иар, нийслэлд 16087 гэмт хэрэг бүртгэсэн нь өмнөх оноос 6302 хэргээр буюу 64.4%-иар,

орон нутагт шинээр 5401 бүртгэсэн нь өмнөх оноос 1567 хэргээр буюу 40.9%-иар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

3.8.1.Хулгайлах гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 17.1 дүгээр зүйл)

Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагад 2022 онд 6077 бүртгэгдсэн нь өмнөх оныхоос 1498 буюу 32.7%-иар, нийслэлд 4179 бүртгэгдсэн нь 896 буюу 27.3%-иар, орон нутагт 1898 бүртгэгдсэн нь 602 буюу 46.5%-иар тус тус өссөн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг, гараг. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 928 буюу 15.3% нь Даваа гарагт, 885 буюу 14.6% нь Мягмар гарагт, 860 буюу 14.2% нь Лхагва гарагт, 856 буюу 14.1% нь Пүрэв гарагт, 940 буюу 15.5% нь Баасан гарагт, 780 буюу 12.8% нь Бямба гарагт, 828 буюу 13.6% нь Ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн, цагаар нь авч үзвэл 1724 буюу 28.4% нь 06:00-14:00 цагт, 1685 буюу 27.7% нь 14:00-19:00 цагт, 763 буюу 12.6% нь 19:00-22:00 цагт, 1905 буюу 31.3% нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн газар. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл 2402 буюу 39.5% нь гэр, орон сууцанд, 1273 буюу 20.9% нь гудамж талбайд, 986 буюу 16.2% нь олон нийтийн газарт, 82 буюу 1.3% нь нийтийн тээвэрт, 29 буюу 0.5% нь төрийн байгууллагад, 36 буюу 0.6% нь төрийн бус байгууллагад, 573 буюу 9.4% нь аж ахуйн нэгжид, 696 буюу 11.4% нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал. Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 455 буюу 7.5% нь согтуугаар, 273 буюу 4.5% нь хүүхэд оролцож, 339 буюу 5.6% нь эмэгтэй хүн оролцож, 426 буюу 7.0% нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

Гэмт хэргийн илрүүлэлт. Хэрэг бүртгэлтийн 5723 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 1514 хэрэг буюу 36.0%-иар, үүнээс 2152 хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 649 буюу 43.2%-иар тус тус өссөн.

Энэ төрлийн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 37.6% байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.9 нэгжээр, орон нутагт 49.8% байгаа нь 6.2 нэгжээр тус тус өсөж, нийслэлд 32.5% байгаа нь 0.4 нэгжээр буурсан байна.

Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн. Нийт 3036 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 735 буюу 31.9%-иар өсөж, холбогдогчдын 288 буюу 9.5% нь эмэгтэй, 2748 буюу 90.5% нь эрэгтэй, 421 буюу 13.9% нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 681 буюу 32.9%-иар, эмэгтэй хүн 54 буюу 23.1%-иар, хүүхэд 42 буюу 11.1%-иар тус тус өссөн байна.

Хохирсон хүн, хуулийн этгээд. Гэмт хэргийн улмаас 6094 иргэн, 15 хуулийн этгээд хохирсон нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 1525 буюу 33.4%-иар, хуулийн этгээд 5 буюу 50.0%-иар тус тус өссөн.

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 20493.1 сая төгрөгийн хохирлын 6062.4 сая төгрөг буюу 29.6%-ийг нөхөн төлүүлж, 240.4 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс нийт учирсан хохирол 9419.0 сая төгрөг буюу 85.1%-иар, битүүмжилсэн хөрөнгө 32.1 сая төгрөг буюу 15.4%-иар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 2181.9 сая төгрөг буюу 56.2%-иар тус тус өссөн байна.

3.8.1.1.Хувийн өмчийг хулгайлах гэмт хэрэг

Энэ төрлийн гэмт хэрэг 2022 онд цагдаагийн байгууллагад 5259 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1326 буюу 33.7%-иар, орон нутагт 1699 бүртгэгдсэн нь 558 буюу 49.4%-иар, нийслэлд 3571 бүртгэгдсэн нь 768 буюу 27.4%-иар тус тус өссөн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг, гараг. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 778 буюу 14.8% нь Даваа гарагт, 743 буюу 14.1% нь Мягмар гарагт, 742 буюу 14.1% нь Лхагва гарагт, 751 буюу 14.3% нь Пүрэв гарагт, 825 буюу 15.7% нь Баасан гарагт, 687 буюу 13.1% нь Бямба гарагт, 733 буюу 13.9% нь Ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн, цагаар нь авч үзвэл 1494 буюу 28.4% нь 06:00-14:00 цагт, 1419 буюу 27.0% нь 14:00-19:00 цагт, 655 буюу 12.5% нь 19:00-22:00 цагт, 1691 буюу 32.2% нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн газар. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл 2349 буюу 44.7% нь гэр, орон сууцанд, 884 буюу 16.8% нь гудамж талбайд, 851 буюу 16.2% нь олон нийтийн газарт, 484 буюу 9.2% нь аж ахуйн нэгжид, 35 буюу 0.7% нь нийтийн тээвэрт, 23 буюу 0.4% нь төрийн байгууллагад, 30 буюу 0.6% нь төрийн бус байгууллагад, 603 буюу 11.4% нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал. Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 402 буюу 7.6% нь согтуугаар, 237 буюу 4.5% нь хүүхэд оролцож, 293 буюу 5.6% нь эмэгтэй хүн оролцож, 363 буюу 6.9% нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

Гэмт хэргийн илрүүлэлт. Хэрэг бүртгэлтийн 4969 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 1347 хэрэг буюу 37.2%-иар, үүнээс 1857 хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 572 буюу 44.5%-иар тус тус өссөн.

Энэ төрлийн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 37.4% байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.9 нэгжээр өсөж, нийслэлд 32.0% байгаа нь 0.9 нэгжээр буурч, орон нутагт 49.7% байгаа нь 7.1 нэгжээр өссөн байна.

Гэмт хэрэгт холбон шалгасан хүн. Нийт 2611 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 673 буюу 34.7%-иар өссөн. Холбогдогчдын 247 буюу 9.5% нь эмэгтэй, 2364 буюу 90.5% нь эрэгтэй, 366 буюу 14.0% нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 623 буюу 35.8%-иар, эмэгтэй хүн 50 буюу 25.4%-иар, хүүхэд 59 буюу 19.2%-иар тус тус өссөн байна.

Хохирогч. Гэмт хэргийн улмаас 5292 иргэн, 4 хуулийн этгээд, 2385 эмэгтэй хүн, 158 хүүхэд хохирсон нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 1363 буюу 34.7%-иар, хүүхэд 65 буюу 69.9%-иар тус тус өсөж, хуулийн этгээд 1 буюу 20.0%-иар буурсан.

Учирсан хохирол. Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 16879.6 сая төгрөгийн хохирлын 4784.8 сая төгрөг буюу 28.3%-ийг нөхөн төлүүлж, 201.0 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 7366.9 сая төгрөг буюу 77.4%-иар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 1529.0 сая төгрөг буюу 47.0%-иар, битүүмжилсэн хөрөнгө 27.7 сая төгрөгөөр буюу 16.0-иар өссөн байна.

3.8.1.2.Халаасны хулгайн гэмт хэрэг

2022 онд энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагад 457 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 92 буюу 25.2%-иар, нийслэлд 446 бүртгэгдсэн нь 88 хэргээр буюу 24.6%-иар, орон нутагт 11 бүртгэгдсэн нь 4 буюу 57.1%-иар тус тус өссөн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг, гараг. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 81 буюу 17.7% нь Даваа гарагт, 82 буюу 17.9% нь Мягмар гарагт, 66 буюу 14.4% нь Лхагва гарагт, 61 буюу 13.3% нь Пүрэв гарагт, 71 буюу 15.5% нь Баасан гарагт, 50 буюу 10.9% нь Бямба гарагт, 46 буюу 10.1% нь Ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн, цагаар нь авч үзвэл 158 буюу 34.6% нь 06:00-14:00 цагт, 207 буюу 45.3% нь 14:00-19:00 цагт, 63 буюу 13.8% нь 19:00-22:00 цагт, 29 буюу 6.3% нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 16 буюу 3.5% нь гэр, орон сууцанд, 255 буюу 55.8% нь гудамж талбайд, 95 буюу 20.8% нь олон нийтийн газарт, 47 буюу 10.3% нь нийтийн тээвэрт, 17 буюу 3.7% нь аж ахуйн нэгжид, 27 буюу 5.9% нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн газар. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл 16 буюу 3.5% нь гэр, орон сууцанд, 255 буюу 55.8% нь гудамж талбайд, 95 буюу 20.8% нь олон нийтийн газарт, 47 буюу 10.3% нь нийтийн тээвэрт, 17 буюу 3.7% нь аж ахуйн нэгжид, 27 буюу 5.9% нь бусад газарт үйлдэгдсэн.

Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал. Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 17 буюу 3.7% нь согтуугаар, 2 буюу 0.4% нь хүүхэд оролцож, 39 буюу 8.5% нь эмэгтэй хүн оролцож, 12 буюу 2.6% нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

Гэмт хэргийн илрүүлэлт. Хэрэг бүртгэлтийн 438 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 91 хэрэг буюу 26.2%-иар, үүнээс 146 хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 62 буюу 73.8%-иар тус тус өссөн.

Тухайн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 33.3% байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 9.1 нэгжээр, нийслэлийн хэмжээнд 32.6% байгаа нь 8.7 нэгжээр, орон нутгийн хэмжээнд 66.7% байгаа нь 26.7 нэгжээр тус тус өссөн байна.

Гэмт хэрэгт холбон шалгасан хүн. Нийт 172 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 60 буюу 53.6%-иар өссөн. Холбогдогчдын 35 буюу 20.3% нь эмэгтэй, 137 буюу 79.7% нь эрэгтэй, 3 буюу 1.7% нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 43 буюу 45.7%-иар, эмэгтэй хүн 17 буюу 94.4%-иар тус тус өсөж, хүүхэд өмнөх оны мөн үеийн түвшинд байна.

Хохирогч. Гэмт хэргийн улмаас 451 иргэн хохирсон нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 87 буюу 23.9%-иар өссөн байна. Хохирогчдын 355 буюу 78.7% нь эмэгтэй, 116 буюу 25.7% нь хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс хохирсон хүн 87 буюу 23.9%-иар, эмэгтэй хүн 69 буюу 24.1%-иар, хүүхэд 45 буюу 63.4%-иар тус тус өссөн байна.

Учирсан хохирол. Хэргийн улмаас иргэдэд учирсан 663.3 сая төгрөгийн хохирлын 157.7 сая төгрөг буюу 23.8%-ийг нөхөн төлүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 237.7 сая төгрөг буюу 55.8%-иар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 98.3 сая төгрөг буюу 2.6 дахин тус тус өссөн байна.

3.8.2. Дээрэмдэх гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 17.2 дугаар зүйл)

Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагад 2022 онд 485 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 119 гэмт хэргээр буюу 32.5%-иар, нийслэлд 396 бүртгэгдсэн нь 91 буюу 29.8%-иар, орон нутагт 89 бүртгэгдсэн нь 28 буюу 45.9%-иар тус тус өссөн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг, гараг. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 63 буюу 13.0% нь Даваа гарагт, 70 буюу 14.4% нь Мягмар гарагт, 54 буюу 11.1% нь Лхагва гарагт, 83 буюу 17.1% нь Пүрэв гарагт, 78 буюу 16.1% нь Баасан гарагт, 67 буюу 13.8% нь Бямба гарагт, 70 буюу 14.4% нь Ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн, цагаар нь авч үзвэл 104 буюу 21.4% нь 06:00-14:00 цагт, 107 буюу 22.1% нь 14:00-19:00 цагт, 67 буюу 13.8% нь 19:00-22:00 цагт, 207 буюу 42.7% нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн газар. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл 323 буюу 66.6% нь гудамж, талбайд, 65 буюу 13.4% нь гэр орон сууцанд, 45 буюу 9.3% нь олон нийтийн газарт, 17 буюу 3.5% нь аж ахуй нэгжид, 3 буюу 0.6% нь нийтийн тээвэрт, 32 буюу 6.5% нь бусад газарт үйлдэгджээ.

Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 78 буюу 16.1% нь согтуугаар, 1 буюу 0.2% нь галт зэвсгээр, 56 буюу 11.5% нь хүүхэд оролцож, 23 буюу 4.7% нь эмэгтэй хүн оролцож, 100 буюу 20.6% нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

Гэмт хэрэгт холбон шалгасан хүн. Нийт 422 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 134 буюу 46.5%-иар өссөн.

Холбогдогчдын 22 буюу 5.2% нь эмэгтэй, 400 буюу 94.8% нь эрэгтэй, 99 буюу 23.5% нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 125 буюу 45.5%-иар, эмэгтэй хүн 9 буюу 69.2%-иар, хүүхэд 73 буюу 3.8 дахин тус тус өссөн байна.

Хохирогч. Гэмт хэргийн улмаас 495 иргэн хохирч, үүнээс 45 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 122 буюу 32.7%-иар, гэмтсэн хүн 10 буюу 28.6%-иар тус тус өссөн байна.

Учирсан хохирол. Гэмт хэргийн улмаас иргэнд учирсан 9428.4 сая төгрөгийн хохирлын 1536.4 сая төгрөг буюу 16.3%-ийг нөхөн төлүүлж, 67.1 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 8886.5 сая төгрөг буюу 17.4 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 1237.8 сая төгрөг буюу 5.1 дахин, битүүмжилсэн хөрөнгө 56.0 сая төгрөг буюу 6.0 дахин тус тус өссөн байна.

3.8.3.Залилах гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 17.3 дугаар зүйл)

Цагдаагийн байгууллагад 2022 онд энэ төрлийн гэмт хэрэг 11839 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 5281 буюу 80.5%-иар, нийслэлд 9810 бүртгэгдсэн нь 4570 буюу 87.2%-иар, орон нутагт 2026 бүртгэгдсэн нь 720 буюу 55.1%-иар тус тус өсөж, бусад газар /хилийн чанд/-д 3 бүртгэгдсэн нь 9 буюу 75.0%-иар буурсан байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг, гараг. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 1860 буюу 15.7% нь Даваа гарагт, 1848 буюу 15.6% нь Мягмар гарагт, 1787 буюу 15.1% нь Лхагва гарагт, 1824 буюу 15.4% нь Пүрэв гарагт, 2028 буюу 17.1% нь Баасан гарагт, 1221 буюу 10.3% нь Бямба гарагт, 1271 буюу 10.7% нь Ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн, цагаар нь авч үзвэл 4755 буюу 40.2% нь 06:00-14:00 цагт, 4813 буюу 40.7% нь 14:00-19:00 цагт, 1442 буюу 12.2% нь 19:00-22:00 цагт, 829 буюу 7.0% нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн газар. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл 4650 буюу 39.3% нь гэр, орон сууцанд, 1773 буюу 15.0% нь гудамж талбайд, 878 буюу 7.4% нь олон нийтийн газарт, 1313 буюу 11.1% нь аж ахуйн нэгжид, 3225 буюу 27.2% нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн нөхцөл байдал. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 24 буюу 0.2% нь согтуугаар, 398 буюу 3.4% нь хүүхэд оролцож, 2901 буюу 24.5% нь эмэгтэй хүн оролцож, 260 буюу 2.2% нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

Гэмт хэргийн илрүүлэлт. Хэрэг бүртгэлтийн 11014 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 5739 хэрэг буюу 2.1 дахин, үүнээс 6182 гэмт хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 3626 буюу 2.4 дахин тус тус өссөн.

Тухайн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 56.1% байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 7.7 нэгжээр, нийслэлд 57.7% байгаа нь 7.6 нэгжээр, орон нутагт 47.7% байгаа нь 5.9 нэгжээр тус тус өссөн байна.

Гэмт хэрэгт холбон шалгасан хүн. Нийт 7386 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 3379 буюу 84.3%-иар өссөн. Холбогдогчдын 2502 буюу 33.9% нь эмэгтэй, 4884 буюу 66.1% нь эрэгтэй, 406 буюу 5.5% нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 2232 буюу 84.2%, эмэгтэй хүн 1147 буюу 84.6%-иар, хүүхэд 282 буюу 3.5 дахин тус тус өссөн байна.

Хохирогч. Гэмт хэргийн улмаас 11786 иргэн, 19 хуулийн этгээд хохирсон нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 5263 буюу 80.7%-иар, хуулийн этгээд 10 буюу 2.1 дахин тус тус өссөн.

Учирсан хохирол. Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 229193.4 сая төгрөгийн хохирлын 116161.3 сая төгрөг буюу 50.7%-ийг нөхөн төлүүлж, 1876.6 сая төгрөгийн хөрөнгө

битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 124670.7 сая төгрөг буюу 2.2 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 71230.1 сая төгрөг буюу 2.6 дахин тус тус өсөж, битүүмжилсэн хөрөнгө 1127.6 сая төгрөг буюу 37.5%-иар буурсан байна.

3.8.4. Мал хулгайлах гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 17.12 дугаар зүйл)

Цагдаагийн байгууллагад 2022 онд энэ төрлийн гэмт хэрэг 778 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 35 буюу 4.7%-иар, орон нутагт 742 бүртгэгдсэн нь 41 буюу 5.8%-иар тус тус өсөж, нийслэлд 36 бүртгэгдсэн нь 6 буюу 14.3%-иар буурсан байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг, гараг. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 111 буюу 14.3% нь Даваа гарагт, 128 буюу 16.5% нь Мягмар гарагт, 123 буюу 15.8% нь Лхагва гарагт, 116 буюу 14.9% нь Пүрэв гарагт, 119 буюу 15.3% нь Баасан гарагт, 90 буюу 11.6% нь Бямба гарагт, 91 буюу 11.7% нь Ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 127 буюу 16.3% нь 06:00-14:00 цагт, 151 буюу 19.4% нь 14:00-19:00 цагт, 130 буюу 16.7% нь 19:00-22:00 цагт, 370 буюу 47.6% нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 27 буюу 3.5% нь согтуугаар, 16 буюу 2.1% нь хүүхэд оролцож, 14 буюу 1.8% нь эмэгтэй хүн оролцож, 200 буюу 25.7% нь бүлэглэн, 514 буюу 66.1% нь тээврийн хэрэгсэл ашиглаж тус тус үйлдсэн байна.

Гэмт хэргийн илрүүлэлт. Хэрэг бүртгэлтийн 687 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 52 хэрэг буюу 8.2%-иар, үүнээс 414 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан нь 24 буюу 6.2%-иар тус тус өссөн.

Тухайн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 60.3% байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.2 нэгжээр, орон нутагт 63.5% байгаа нь 0.7 нэгжээр тус тус буурч, нийслэлд 0.0% байна.

Гэмт хэрэгт холбон шалгасан хүн. Нийт 753 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 51 буюу 7.3%-иар өссөн. Холбогдогчдын 14 буюу 1.9% нь эмэгтэй, 739 буюу 98.1% нь эрэгтэй, 26 буюу 3.5% нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 46 буюу 6.6%-иар, эмэгтэй хүн 5 буюу 55.6%-иар, хүүхэд 7 буюу 36.8%-иар тус тус өссөн байна.

Хохирогч. Гэмт хэргийн улмаас 798 иргэн хохирсон нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 43 буюу 5.7%-иар өссөн.

Учирсан хохирол. Хэргийн улмаас иргэдэд учирсан 3353.1 сая төгрөгийн хохирлын 1694.6 сая төгрөг буюу 50.5%-ийг нөхөн төлүүлж, 289.2 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 413.4 сая төгрөгөөр буюу 11.0%-иар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 237.2 сая төгрөг буюу 12.3%-иар, битүүмжилсэн хөрөнгө 29.5 сая төгрөг буюу 9.3%-иар тус тус буурсан байна.

Алдагдсан малын тоо. Адуу 1172, Үхэр 1587, Тэмээ 39, Ямаа 1401, Хонь 3204 байна.

3.9. Эдийн засгийн гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 18 дугаар бүлэг)

2022 онд 162 эдийн засгийн гэмт хэрэг бүртгэсэн нь өмнөх оноос 4 хэргээр буюу 2.5%-иар, нийслэлд 131 хэрэг бүртгэсэн нь өмнөх оноос 1 хэргээр буюу 0.8%-иар, орон нутагт 30 хэрэг бүртгэсэн нь өмнөх оноос 2 хэргээр буюу 7.1%-иар тус тус өссөн байна.

3.10. Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 19 дүгээр бүлэг)

2021 онд үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг 2 гэмт хэрэг бүртгэгдэж байсан бол 2022 онд энэ төрлийн гэмт хэрэг бүртгэгдээгүй байна. 2021 онд бүртгэгдсэн дээрх 2 хэрэг нь нийслэлд бүртгэгдсэн байна.

3.11.Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 20 дугаар бүлэг)

2022 онд энэ бүлэгт заасан 359 гэмт хэрэг бүртгэсэн нь нийт гэмт хэргийн 1.0%-ийг эзэлж, өмнөх оноос 397 хэргээр буюу 52.5%-иар, нийслэлд 297 бүртгэсэн нь өмнөх оноос 237 хэргээр 44.4%-иар, орон нутагт 62 бүртгэсэн нь өмнөх оноос 160 хэргээр буюу 72.1%-иар тус тус буурсан байна.

3.11.1.Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисыг хууль бусаар ашиглах гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 20.7 дугаар зүйл)

Цагдаагийн байгууллагад 2022 онд энэ төрлийн гэмт хэрэг 229 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 42 буюу 22.5%-иар, нийслэлд 204 бүртгэгдсэн нь 59 буюу 40.7%-иар тус тус өсөж, орон нутагт 25 бүртгэгдсэн нь 17 буюу 40.5%-иар буурсан байна.

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 31 буюу 13.5% нь Даваа гарагт, 35 буюу 15.3% нь Мягмар гарагт, 37 буюу 16.2% нь Лхагва гарагт, 44 буюу 19.2% нь Пүрэв гарагт, 34 буюу 14.8% нь Баасан гарагт, 33 буюу 14.4% нь Бямба гарагт, 15 буюу 6.6% нь Ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн, цагаар нь авч үзвэл 44 буюу 19.2% нь 06:00-14:00 цагт, 58 буюу 25.3% нь 14:00-19:00 цагт, 40 буюу 17.5% нь 19:00-22:00 цагт, 87 буюу 38.0% нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн газар. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл 97 буюу 42.4% нь гэр, орон сууцанд, 76 буюу 33.2% нь гудамж талбайд, 24 буюу 10.5% нь олон нийтийн газарт, 2 буюу 0.9% нь нийтийн тээвэрт, 1 буюу 0.4% нь төрийн байгууллагад, 1 буюу 0.4% нь төрийн бус байгууллагад, 4 буюу 1.7% нь аж ахуйн нэгжид, 4 буюу 1.7% нь автозамд, 20 буюу 8.7% нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал. Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 1 буюу 0.4% нь согтуугаар, 5 буюу 2.2% нь хүүхэд оролцож, 23 буюу 10.0% нь эмэгтэй хүн оролцож, 37 буюу 16.2% нь бүлэглэн, 217 буюу 94.8% нь мансуурсан үедээ тус тус үйлдсэн байна.

Гэмт хэргийн илрүүлэлт. Хэрэг бүртгэлтийн 175 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 18 хэрэг буюу 11.5%-иар өсөж, үүнээс 107 хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 11 буюу 9.3%-иар буурсан.

Тухайн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 61.1% байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 14.0 нэгжээр, нийслэлийн хэмжээнд 61.9% байгаа нь 10.9 нэгжээр, орон нутгийн хэмжээнд 53.3% байгаа нь 30.0 нэгжээр тус тус буурсан байна.

Гэмт хэрэгт холбон шалгасан хүн. Нийт 238 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 28 буюу 13.3%-иар өссөн. Холбогдогчдын 25 буюу 10.5% нь эмэгтэй, 213 буюу 89.5% нь эрэгтэй, 6 буюу 2.5% нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 9.8%-иар, эмэгтэй хүн 92.3%-иар тус тус өсөж, хүүхэд 14.3%-иар буурсан байна.

3.12.Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 21 дүгээр бүлэг)

Цагдаагийн байгууллагад 2022 онд хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг 94 гэмт хэрэг бүртгэсэн нь нийт гэмт хэргийн 0.3%-ийг эзэлж байна.

Энэ нь өмнөх оноос 52 хэргээр буюу 80.8%-иар, нийслэлд 58 хэрэг шинээр бүртгэсэн нь өмнөх оноос 24 хэргээр буюу 70.6%-иар, орон нутагт 36 бүртгэсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 2 дахин тус тус өссөн байна.

3.13. Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 23 дугаар бүлэг)

Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг 2022 онд 296 бүртгэсэн нь нийт гэмт хэргийн 0.8%-ийг эзэлж байна. Өмнөх оноос 64 хэргээр буюу 27.6%-иар, нийслэлд 145 хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 9 хэргээр буюу 6.6%-иар, орон нутагт 151 бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 56 хэргээр буюу 58.9%-иар тус тус өссөн байна.

3.14. Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 24 дүгээр бүлэг)

Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагад 2022 онд 559 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 42 буюу 7.0%-иар, орон нутагт 514 бүртгэгдсэн нь 35 буюу 6.4%-иар, нийслэлд 45 бүртгэгдсэн нь 7 буюу 13.5%-иар тус тус буурсан байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг, гараг. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 72 буюу 12.9% нь Даваа гарагт, 95 буюу 17.0% нь Мягмар гарагт, 96 буюу 17.2% нь Лхагва гарагт, 97 буюу 17.4% нь Пүрэв гарагт, 87 буюу 15.6% нь Баасан гарагт, 63 буюу 11.2% нь Бямба гарагт, 49 буюу 8.7% нь Ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн, цагаар нь авч үзвэл 163 буюу 29.2% нь 06:00-14:00 цагт, 233 буюу 41.7% нь 14:00-19:00 цагт, 70 буюу 12.5% нь 19:00-22:00 цагт, 93 буюу 16.6% нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн газар. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл 220 буюу 39.4% нь ойн сав бүхий газар, 39 буюу 7.0% нь хууль бусаар алт олборлож байгаа газар, 130 буюу 23.3% нь хөдөө хээр, 27 буюу 4.8% нь гол, усны ай сав газар, 18 буюу 3.2% нь аж ахуйн нэгжид, 6 буюу 1.0% нь ашиглаж байгаа уурхайд, 30 буюу 5.3% нь ашигт малтмалын орд газарт, 12 буюу 2.1% нь бэлчээрт, 77 буюу 13.8% нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал. Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 1 буюу 0.2% нь согтуугаар, 15 буюу 3.0% нь эмэгтэй хүн оролцож, 79 буюу 14.1% нь бүлэглэн, 29 буюу 5.2% нь галт зэвсгээр, 4 буюу 0.4% нь гадаадын иргэн оролцож тус тус үйлдсэн байна.

Гэмт хэргийн илрүүлэлт. Хэрэг бүртгэлтийн 423 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 3 хэрэг буюу 0.7%-иар, үүнээс 220 хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 31 буюу 12.4%-иар тус тус буурсан.

Тухайн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 52.0% байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 6.9 нэгжээр, орон нутагт 50.2% байгаа нь 12 нэгжээр тус тус буурч, нийслэлд 48.9% байгаа нь 5.1 нэгжээр өссөн байна.

Гэмт хэрэгт холбон шалгасан хүн. Нийт 448 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 122 буюу 21.4%-иар буурсан. Холбогдогчдын 15 буюу 3.3% нь эмэгтэй, 433 буюу 96.7% нь эрэгтэй хүн байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 110 буюу 20.3%-иар, эмэгтэй хүн 12 буюу 44.4%-иар тус тус буурсан байна.

Хохирсон хүн, хуулийн этгээд. Гэмт хэргийн улмаас 485 иргэн, 9 хуулийн этгээд хохирсон нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 51 буюу 9.5%-иар буурч, хуулийн этгээд 2 буюу 22.2%-иар өссөн.

Учирсан хохирол. Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 4872.0 сая төгрөгийн хохирлын 3411.8 сая төгрөг буюу 70.0%-ийг нөхөн төлүүлж, 818.5 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 526.2 сая төгрөг буюу 9.7%-иар, битүүмжилсэн хөрөнгө 247.8 сая төгрөг буюу 23.2%-иар тус тус буурч, нөхөн төлүүлсэн хохирол 1316.7 сая төгрөг буюу 62.8%-иар өссөн байна.

3.15. Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 25 дугаар бүлэг)

2022 онд соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагад 9 бүртгэгдсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 1 хэргээр буюу 12.5%-иар, нийслэлд 5 хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 1 хэргээр буюу 25%-иар тус тус өсөж, орон нутагт 4 хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх онтой адил түвшинд байна.

3.16. Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 26 дугаар бүлэг)

2022 онд энэ бүлэгт заасан гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагад 259 бүртгэгдсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 108 хэргээр буюу 71.5%-иар, нийслэлд 231 хэрэг шинээр бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 98 хэргээр буюу 73.7%-иар, орон нутагт 28 шинээр бүртгэгдсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 10 хэргээр буюу 55.6%-иар тус тус өссөн байна.

3.16.1. Цахим орчинд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг

“Цахим орчинд үйлдэгдсэн” гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагад 2022 онд нийт 8563 бүртгэгдсэний 6865 буюу 80.2% нь Улаанбаатар хотод, 1695 буюу 19.6% нь орон нутагт, 3 буюу 0.04% нь бусад газарт /хилийн чанад/ бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг, гараг. Хэргийг гарагаар нь авч үзвэл 1296 буюу 15.2% нь Даваа гарагт, 1282 буюу 15.0% нь Мягмар гарагт, 1217 буюу 14.2% нь Лхагва гарагт, 1300 буюу 15.2% нь Пүрэв гарагт, 1519 буюу 17.7% нь Баасан гарагт, 953 буюу 11.1% нь Бямба гарагт, 996 буюу 11.6% нь Ням гарагт үйлдэгджээ. Хэргийг цагаар нь авч үзвэл 3301 буюу 38.5% нь 06-14 цагийн хооронд, 3422 буюу 40.0% нь 14-19 цагийн хооронд, 1187 буюу 13.9% нь 19-22 цагийн хооронд, 653 буюу 7.6% нь 22-06 цагийн хооронд үйлдэгдэж байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн газар. Энэ төрлийн гэмт хэргийн 4120 буюу 48.1% нь гэр орон сууцанд, 1100 буюу 12.8% нь гудамж талбайд, 397 буюу 4.6% нь аж ахуйн нэгжид, 512 буюу 6.0% нь олон нийтийн газарт, 30 буюу 0.4% нь төрийн байгууллагад, 2404 буюу 28.1% нь бусад газарт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал. Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 12 буюу 0.1% нь согтуугаар, 397 буюу 4.6% нь хүүхэд оролцож, 1966 буюу 22.9% нь эмэгтэй хүн оролцож үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэрэгт холбон шалгасан хүн. Цахим орчинд үйлдэгдсэн 8563 гэмт хэрэгт 5664 хүнийг холбогдуулан шалгаж, тэдний 3798 буюу 67.1% нь эрэгтэй, 1866 буюу 32.9% нь эмэгтэй, 402 буюу 7.1% нь 14-17 насны хүүхэд байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан хүн 2805 буюу 98.1%-иар, эмэгтэй хүн 1152 буюу 2.6 дахин, хүүхэд 298 буюу 3.9 дахин тус тус өссөн.

Хохирсон хүн, хуулийн этгээд. Гэмт хэргийн улмаас 8438 хүн хохирсны 3224 буюу 38.2% нь эрэгтэй, 5214 буюу 61.8% нь эмэгтэй, 83 буюу 1.0% нь 11-17 насны хүүхэд байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт хохирогч 4103 буюу 94.6% , эрэгтэй хүн 1639 буюу 2.0 дахин, эмэгтэй хүн 2464 буюу 89.6%, хүүхэд 39 буюу 88.6%-иар тус тус өссөн байна.

Учирсан хохирол. Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 32662.6 сая төгрөгийн хохирлын 10413.8 сая төгрөг буюу 31.9%-ийг нөхөн төлүүлж, 275.6 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 14153.9 сая төгрөг буюу 76.5%-иар, битүүмжилсэн хөрөнгө 241.3 сая төгрөг буюу 8.0 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 1185.0 сая төгрөг буюу 12.8%-иар тус тус өссөн байна.

3.17. Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 27 дугаар бүлэг)

2022 онд хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 1220 бүртгэгдсэн нь улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 3.5%-ийг эзэлж байна.

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэргийг өмнөх онтой харьцуулахад 305 хэргээр буюу 33.3%-иар, нийслэлд 595 хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 152 хэргээр буюу 34.3%-иар, орон нутагт 625 хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 153 хэргээр буюу 32.4%-иар тус тус өссөн байна.

3.17.1.Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 27.10 дугаар зүйл)

Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагад 2022 онд 1214 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 302 буюу 33.1%-иар, орон нутагт 621 бүртгэгдсэн нь 151 буюу 32.1%-иар, нийслэлд 593 бүртгэгдсэн нь 151 буюу 34.1%-иар тус тус өссөн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн цаг, гараг. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 166 буюу 13.7% нь Даваа гарагт, 178 буюу 14.7% нь Иягмар гарагт, 180 буюу 14.8% нь Лхагва гарагт, 162 буюу 13.3% нь Пүрэв гарагт, 185 буюу 15.2 % нь Баасан гарагт, 172 буюу 14.2% нь Бямба гарагт, 171 буюу 14.1% нь Ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн, цагаар нь авч үзвэл 338 буюу 27.8% нь 06:00-14:00 цагт, 360 буюу 29.7% нь 14:00-19:00 цагт, 232 буюу 19.1% нь 19:00-22:00 цагт, 284 буюу 23.4% нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн газар. Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл 474 буюу 41.8% нь орон нутгийн замд, 598 буюу 52.7% нь хотын замд, 12 буюу 1.0% нь аж ахуй нэгжийн замд, 51 буюу 4.5% нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал. Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 219 буюу 18.0%-ийг согтуугаар, 220 буюу 18.1%-ийг эмэгтэй хүн оролцож, 15 буюу 1.2%-ийг хүүхэд оролцож, 10 буюу 0.8%-ийг гадаадын иргэн үйлдсэн байна.

Гэмт хэрэгт холбон шалгасан хүн. Нийт 1051 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 251 буюу 31.4%-иар өссөн. Холбогдогчдын 208 буюу 19.8% нь эмэгтэй, 843 буюу 80.2% нь эрэгтэй, 15 буюу 1.4% нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 138 буюу 19.6%-иар, эмэгтэй хүн 113 буюу 2.1 дахин тус тус өсөж, хүүхэд 2 буюу 11.8%-иар буурсан байна.

Хохирсон хүн, хуулийн этгээд. Гэмт хэргийн улмаас 1357 иргэн хохирч үүнээс 279 хүн нас барж, 1039 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 320 буюу 30.9%-иар, нас барсан хүн 41 буюу 17.2%-иар, гэмтсэн хүн 267 буюу 34.6%-иар тус тус өссөн.

Учирсан хохирол. Иргэдэд гэмт хэргийн улмаас учирсан 7432.9 сая төгрөгийн хохирлын 6526.4 сая төгрөг буюу 87.8%-ийг нөхөн төлүүлж, 703.6 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь хохирлын хэмжээ 2470.3 сая төгрөгөөр буюу 49.8%-иар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 2243.8 сая төгрөг буюу 52.4%-иар, битүүмжилсэн хөрөнгө 94.2 сая төгрөг буюу 15.5%-иар тус тус өссөн байна.

3.18.Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 28 дугаар бүлэг)

Цагдаагийн байгууллагад 2022 онд цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг 10 бүртгэсэн байна.

Энэ төрлийн гэмт хэрэг улсын хэмжээнд 10 бүртгэсэн нь өмнөх оноос 1 хэрэг буюу 9.1%-иар буурсан байна. Нийслэлд энэ төрлийн гэмт хэрэг 2 бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад ижил түвшинд байна. Харин орон нутагт цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг 8 бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оноос 1 гэмт хэргээр буюу 11.1%-иар буурсан байна.

3.19.Хүн төрөлхтний аюулгүй байдал, энх тайвны эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 29 дүгээр бүлэг)

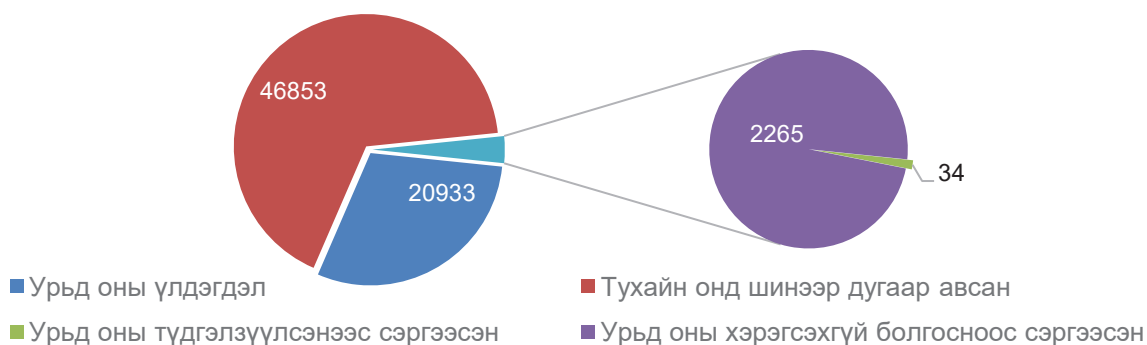
Хүн төрөлхтний аюулгүй байдал, энх тайвны эсрэг гэмт хэрэг 2022 онд цагдаагийн байгууллагад бүртгэгдээгүй.

4. Мөрдөн шалгах ажиллагаа.

4.1. Хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэргийн шийдвэрлэлт

Цагдаагийн байгууллага 2022 онд 62109 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 7976 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 70085 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулсны 20933 нь урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 46853 нь энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны түдгэлзүүлснээс сэргээсэн 34, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосноос сэргээсэн 2265 хэрэг байна.

График 4. Шалгасан хэрэг

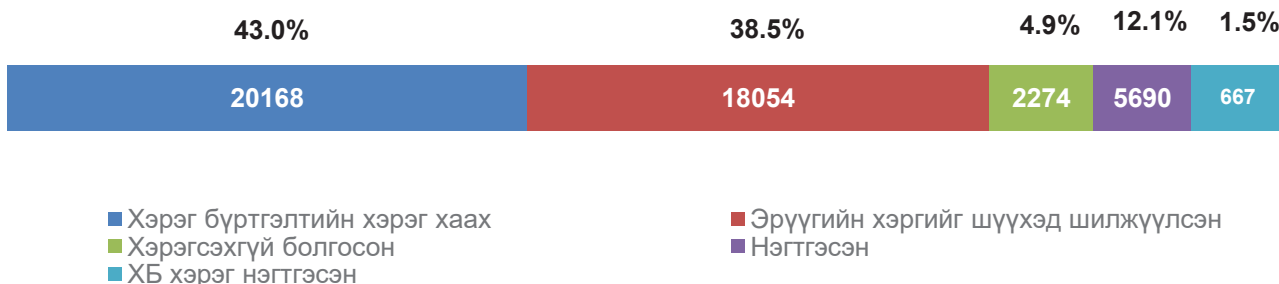
Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал ЭХХШТХ-д заасан мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулсан хэрэг 13560 хэргээр буюу 24.0%-иар өссөн байна.

Эрүүгийн хэргийн шийдвэрлэлт:

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 46853 буюу 66.9 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 20168 буюу 28.8%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 18054 буюу 25.8%-ийг шүүхэд шилжүүлж,
- 2274 буюу 3.2%-ийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 5690 буюу 8.1%-ийг бусад мөрдөн байцаалтын хэрэгт нэгтгэн,
- 667 буюу 1.0%-ийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 66.9%, хуулийн анхны хугацаанд 89.2%-ийг шийдвэрлэсэн байна.

График 5. Эрүүгийн хэргийн шийдвэрлэлт

Хүснэгт 2. 2022 онд хэргийн шийдвэрлэлт хамгийн бага нэгжүүд

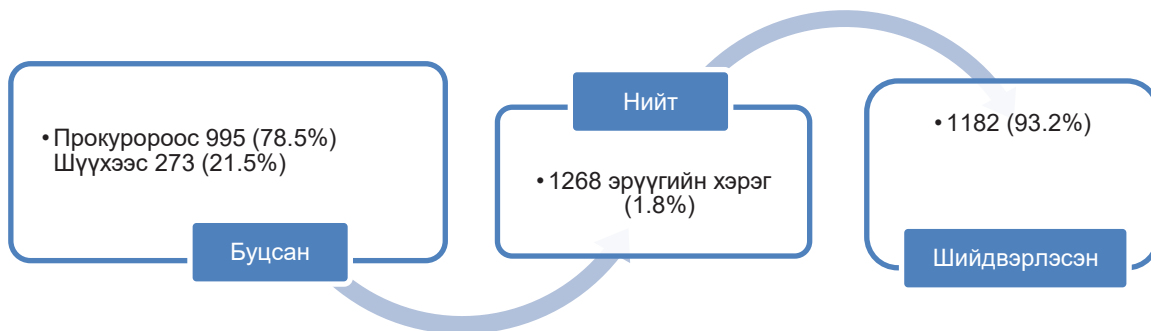
Д/д	Цагдаагийн байгууллага	2022 онд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн тоо	Шийдвэрлэсэн эрүүгийн хэргийн тоо	Хувь
Орон нутаг				
1	Булган	796	453	56.9
2	Өвөрхангай	1234	736	59.6
3	Архангай	889	550	61.9

МОНГОЛ УЛС ДАХЬ ГЭМТ ХЭРГИЙН ЦАГААН НОМ - 2022

4	Сэлэнгэ	1244	794	63.8
5	Орхон	1520	972	63.9
6	Хэнтий	1171	760	64.9
Нийслэл				
1	Хан-Уул дүүргийн цагдаагийн газрын I хэлтэс	3380	1730	51.2
2	Хан-Уул дүүргийн цагдаагийн газрын II хэлтэс	2368	1335	56.4
3	Баянгол дүүргийн цагдаагийн газрын I хэлтэс	3771	2402	63.7
4	Баянгол дүүргийн цагдаагийн газрын II хэлтэс	3560	2292	64.4
5	Налайх дүүргийн цагдаагийн хэлтэс	795	513	64.5
6	Баянзүрх дүүргийн цагдаагийн газрын II хэлтэс	4695	3053	65.0

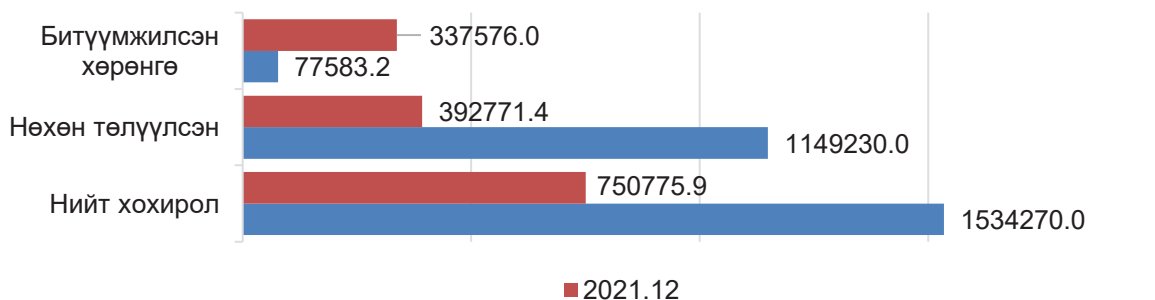
Прокурор, шүүхээс 1268 эрүүгийн хэрэг буцсанаас 1182 хэрэг буюу /93.2%/ -ийг шийдвэрлэж, 86 эрүүгийн хэрэг буюу 6.8%-ийн үлдэгдэлтэй байна.

График 6. Ажиллагаанд шалгагдаж буй үлдэгдэл хэргийн тоо

2022 онд хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын шатанд шалгасан гэмт хэргийн улмаас хүн, хуулийн этгээдэд учирсан 1534.2 тэрбум төгрөгийн хохирлын 1149.2 тэрбум төгрөг буюу 74.9%-ийг мөрдөн байцаалтын шатанд нөхөн төлүүлсэн байна.

График 7. Хохирол нөхөн төлүүлэлт /сая.төг-өөр/

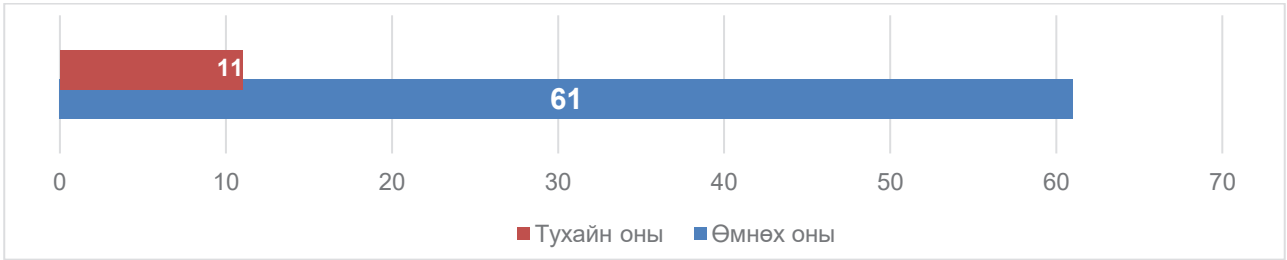

2022 онд 1808 хүнд холбогдох 23866 хэргийн үлдэгдэлтэй байна. Үүнд хэрэг бүртгэлтийн 22276 /93.3%/, мөрдөн байцаалтын 1590 /6.7%/ хэрэг байна.

4.2. Түдгэлзүүлсэн хэргийн шийдвэрлэлт

2022 онд “Түдгэлзүүлсэн” үзүүлэлтээр цагдаагийн байгууллагын мэдээллийн нэгдсэн санд орсон нийт 72 эрүүгийн хэрэг (түдгэлзүүлснээс сэргээн шалгаж байгаа, шийдвэрлэсэн, харьяаллын дагуу шилжүүлсэн, одоо түдгэлзүүлсэн байгаа)-ийн 61 буюу 84.7% нь өмнөх оны, 11 буюу 15.3% нь энэ оны хэрэг байна.

График 8. Түдгэлзүүлсэн хэргийн төрөл

Үүнээс Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 31 дүгээр зүйл 31.14.2 дахь заалтад заасан үндэслэлээр түдгэлзүүлсэн 65, 31.14.1 дэх заалтад заасан үндэслэлээр 1, 2002 оны Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулиар түдгэлзүүлсэн 6 хэрэг байна.

График 9. Түдгэлзүүлсэн хэргийн төрөл

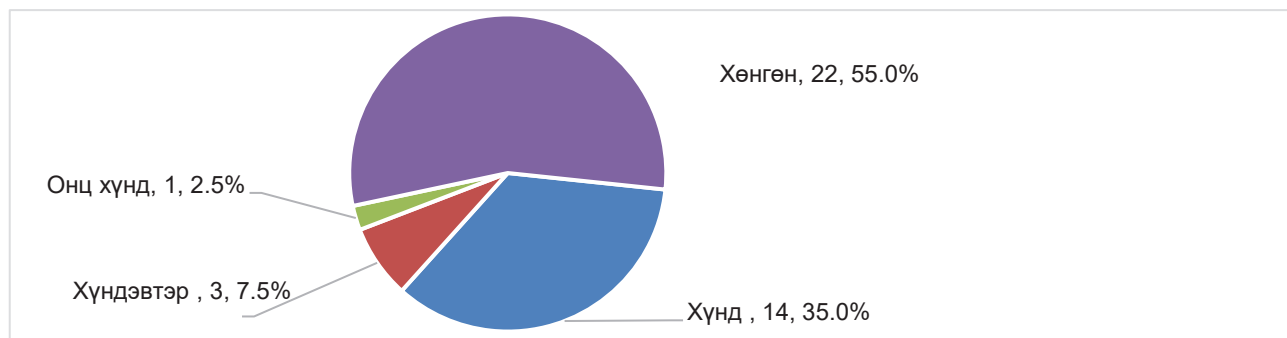
График 10. Түдгэлзүүлснээс сэргээсэн хэргийн шийдвэрлэлт

Түдгэлзүүлсэнээс сэргээн шалгасан 38	Шийдвэрлэсэн	Дахин түдгэлзүүлсэн	Ажиллагаанд
	26	10	2
	68.4%	26.3%	5.3%

Үлдэгдэл түдгэлзүүлсэн хэрэг

2022 онд түдгэлзүүлсэн үлдэгдэл 40 хэргийн 36 буюу 90.0% нь өмнөх оны, 4 буюу 10.0% нь энэ оны дугаартай хэрэг байна.

График 11. Үлдэгдэл түдгэлзүүлсэн эрүүгийн хэргийн ангилал

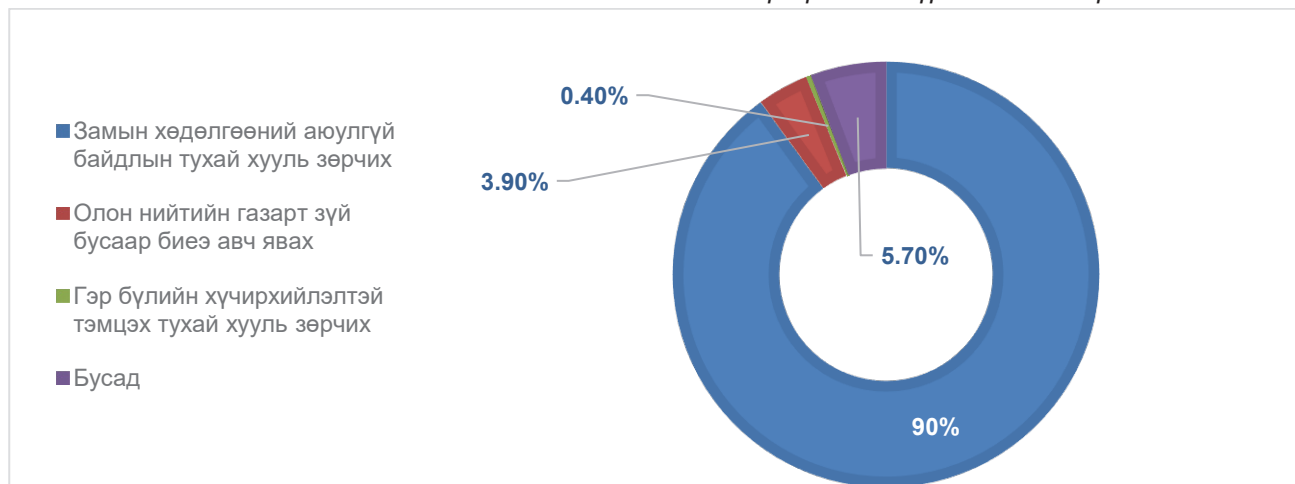

Үлдэгдэл түдгэлзүүлсэн эрүүгийн хэрэгт хүчиндэх 2 (5.0%), хүнийг алах 1 (2.5%), дээрэмдэх 1 (2.5%), мал хулгайлах 1 (2.5%), хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг 4 (10.0%), хулгайлах 5 (12.5%), залилах 16 (40.0%), бусад төрлийн 10 (25.0%) гэмт хэрэг тус тус эзэлж байна.

5.Зөрчил шалган шийдвэрлэлт

Цагдаагийн байгууллагад нийт 2.704.791 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 630.379 буюу 30.4%, 2.701.773 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 631.823 буюу 30.5% тус тус өссөн байна.

График 12. Бүртгэгдсэн зөрчлийн ангилал

Зөрчил гаргасан:

- 2.561.390 иргэн, 75.401 хуулийн этгээдэд 92.0 тэрбум төгрөгөөр торгох,
- 18.931 хүнийг баривчлах,
- 46.051 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл тус тус

ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 600.883 буюу 30.6%-иар, хуулийн этгээдийг торгосон шийтгэл 14.693 буюу 24.2%-иар, баривчилсан шийтгэл 3.654 буюу 23.9%-иар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 12.593 буюу 37.6%-иар тус тус өссөн байна. Нийт ногдуулсан торгуулийн хэмжээ мөн 16.9 тэрбум буюу 22.7%-иар өссөн байна.

Хүснэгт 3. Зөрчлийн шийдвэрлэлт

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Нийт зөрчил		Зөрчлийн шийдвэрлэлт				
				Нэг. Ердийн журмаар шийдвэрлэсэн				
				Торгосон				
				Нийт зөрчил	Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	
		2021	2022	3	4	5	6	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	18315	21043	18813	18742	71	439624.5
2		Говь-Алтай	15629	22013	20304	20300	4	491256.7
3		Завхан	17751	23475	21876	21876		568622.8
4		Увс	19394	24523	21600	21600		545418.5
5		Ховд	20817	27022	24101	24101		551573.8
6	Хангайн бүс	Архангай	19445	26830	25293	25293		796861.4
7		Баянхонгор	17722	22348	19426	19426		502727.8
8		Булган	20297	35850	33531	33531		1099737.2
9		Орхон	20097	25239	21756	21756		754126.0
10		Өвөрхангай	42578	61123	56223	56223		1370793.0
11		Хөвсгөл	24518	25237	22783	22783		652711.5
12	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	23107	22477	21603	21602	1	624473.1
13		Дархан-Уул	29464	48965	45854	45854		1560279.3
14		Дорноговь	23083	25687	22756	22756		682793.3
15		Дундговь	18107	21018	20052	20052		663720.0

16		Өмнөговь	24738	36048	33103	33103		923657.3
17		Сэлэнгэ	23436	36150	32682	32682		1003784.5
18		Төв	36157	57821	55070	55070		1566882.7
19	ЗҮҮН БҮС	Дорнод	17532	19566	17211	17211		521584.0
20		Сүхбаатар	13232	15849	14279	14279		365035.0
21		Хэнтий	26380	30677	27629	27629		627403.2
22		Аймгуудын дүн	471799	628961	575945	575869	76	16313065.4
23		Баянгол	106099	127200	112868	112447	421	2129360.5
24		I хэлтэс	10210	12975	9110	9110		188715.0
25		II хэлтэс	17398	17548	14084	14084		176675.5
26		ЗЦ-ын хэлтэс	78491	96677	89674	89253	421	1763970.0
27		Баянзүрх	160200	204450	181014	178661	2353	3967899.3
28		I хэлтэс	8801	8896	3831	3831		147843.5
29		II хэлтэс	7840	10659	7358	7358		170979.0
30		III хэлтэс	5253	5576	2523	2523		108775.0
31		ЗЦ-ын хэлтэс	138306	179319	167302	164949	2353	3540301.8
32		Сүхбаатар	51795	76522	63708	62059	1649	1256830.0
33		I хэлтэс	6538	9194	7474	7474		104825.0
34		II хэлтэс	5807	4793	1247	1247		38675.0
35		ЗЦ-ын хэлтэс	39450	62535	54987	53338	1649	1113330.0
36		Сонгинохайрхан	62018	92865	70849	70420	429	1538414.2
37		I хэлтэс	8335	8601	3175	3175		37205.0
38		II хэлтэс	7020	7703	2600	2600		64849.0
39		III хэлтэс	12967	11114	8123	8123		87910.0
40		ЗЦ-ын хэлтэс	33696	65447	56951	56522	429	1348450.2
41		Хан-Уул	77400	93026	78808	78556	252	1826723.7
42		I хэлтэс	5869	5046	1943	1943		78460.0
43		II хэлтэс	11068	12888	9129	9129		145255.0
44		ЗЦ-ын хэлтэс	60440	75092	67736	67484	252	1603008.7
45		Чингэлтэй	65103	101312	88346	87218	1128	1668280.8
46		I хэлтэс	7409	4415	2246	2246		51110.8
47		II хэлтэс	7676	8791	5010	5010		78395.0
48		ЗЦ-ын хэлтэс	50018	88106	81090	79962	1128	1538775.0
49		Багануур	27154	37680	36457	36456	1	994751.5
50		Багахангай	11620	15810	15559	15557	2	565464.0
51		Налайх	35909	50545	48660	48660		1284510.0
52		Дүүргүүдийн дүн	597298	799410	696269	690034	6235	15232233.9
53	НХЖХОН АБХА	НХЖХГ	2901	4193	4191	4191		178463.5
54		ЭХГ						
55		ДЦШ	394	2075	2075	2075		87585.0
56	НЦУ Г	ХГХТХэлтэс	30	16				
57		ХЖХХэлтэс	939	4175	4175	4175		219555.5
58	ТЦА	ЗЦГ	965313	1203845	1202957	1134277	68680	30789488.3
59		ИАТЦХ	19236	31568	31557	31557		747866.5
60		ТЗЦГ	16419	27261	27044	27043	1	544325.0
61		ЭЦА	83	3257	3168	3168		104446.5
62		Албадан саатуулах төв		30				
63		Улсын дүн	2074412	2704791	2547381	2472389	74992	64217029.6

Зөрчлийн шийдвэрлэлт

Хоёр.Зөрчлийн хэрэг нээсэн болон хялбаршуулсан журмаар шалгасан зөрчил

Нийт зөрчил	Үүнээс:				
	Торгосон			Торгож, эрх хассан	Баривчилсан
	Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/		

МОНГОЛ УЛС ДАХЬ ГЭМТ ХЭРГИЙН ЦАГААН НОМ - 2022

7	8	9	10	11	12
2230	1,191		412922.2	599	450
1709	624	5	377385.0	698	352
1599	747	3	317030.0	514	374
2923	1,771	16	524957.0	739	423
2921	1,524	21	532625.0	883	459
1537	324		301065.0	645	533
2922	1,304	4	547335.0	862	667
2319	1,203	3	397440.0	659	433
3483	1,134	18	806000.0	1,621	687
4900	2,526		569537.0	1,068	974
2454	892		473739.7	937	478
874	261	1	198470.0	404	202
3111	1003	25	756895.0	1,722	385
2931	1,398	28	654860.0	1038	486
966	399	4	208655.0	397	177
2945	1,360	22	696070.0	1,176	336
3468	1,578	11	670700.0	1116	642
2751	982	3	529250.0	1,190	567
2355	622	7	572705.5	1210	355
1570	740	10	322885.0	530	246
3048	1,377	1	548515.0	861	540
53016	22,960	182	10419041.4	18869	9,766
14332	9,665	33	2412685.0	3,620	854
3865	3,540	21	359720.0		241
3464	3,337	12	298010.0		211
7003	2788		1754955.0	3620	402
23436	14,088	72	3961550.0	6,087	2,879
5065	4,145	22	477795.0		862
3301	2,774	41	256480.0		529
3053	2,182	8	238840.0		845
12017	4987	1	2988435.0	6087	643
12814	7,763	40	2386825.0	4,006	868
1720	1,453	32	218130.0		136
3546	3,169	5	193235.0		297
7548	3141	3	1975460.0	4006	435
22016	15,694	7	2925092.5	4,033	2,059
5426	4,617		336440.0		644
5103	4,636	2	295160.0		484
2991	2,617	4	207760.0		363
8496	3824	1	2085732.5	4033	568
14218	9,060	37	2362350.0	3,530	989
3103	2,538	21	308285.0		192
3759	3,182	11	258185.0		426
7356	3340	5	1795880.0	3530	371
12966	7,070	26	2445355.0	4,425	1158
2169	1,805	26	199270.0		223
3781	3,300		218300.0		371
7016	1965		2027785.0	4425	564
1223	662	5	240085.0	382	204
251	112	1	47945.0	83	49
1885	891		440880.0	876	68
103141	65005	221	17222767.5	27042	9128
2	2		110.0		
16	2		405.0		8

888	724	4	128430.0	130	23
11	6	1	3300.0	4	
217	194	1	19960.0	6	6
89	89		8900.0		
30	19		2410.0		
157410	89001	409	27805323.9	46051	18931

6.Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдал

6.1.Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн зам тээврийн осол

Улсын хэмжээнд 2022 онд 101233 зам тээврийн осол бүртгэгдсэний 95409 буюу 94.2% нь Улаанбаатар хотод бүртгэгджээ.

Улсын хэмжээнд 2022 онд зам тээврийн ослын шинжтэй 101233 дуудлага хүлээн авч, 24121 зам тээврийн осол бүртгэн шалгасан байна. Тухайн онд авто тээврийн хэрэгслийн тоо 2.4%-иар өсөж, зам тээврийн ослын шинжтэй дуудлага 21973 буюу 27.7%, зам тээврийн осол 1639 буюу 7.3 %-иар тус тус өссөн байна.

Хүснэгт 4. Зам тээврийн ослын шинжтэй дуудлага

Он	Улсын хэмжээнд ирүүлсэн дуудлагын тоо	Нийслэлд ирүүлсэн дуудлагын тоо	Орон нутагт ирүүлсэн дуудлагын тоо
2021	79260	73867	5393
2022	101233	95409	5824
Өссөн хувь	27.7%	29.2%	8.0%
Өссөн нэгж	21973	21542	431

Хүснэгт 5. Нийслэлд ирүүлсэн зам тээврийн ослын шинжтэй дуудлага

Нутаг дэвсгэр	Бүртгэгдсэн дуудлага	Өссөн тоо	Өссөн хувь
Хан-Уул дүүрэг	15460	4600	41.7%
Баянгол дүүрэг	18100	4656	34.6%
Баянзүрх дүүрэг	24747	5040	25.6%
Сүхбаатар дүүрэг	13226	3387	34.4%
Сонгинохайрхан дүүрэг	15190	2130	16.3%
Чингэлтэй дүүрэг	8266	1704	26.0%
Багануур дүүрэг	47	2	4.4 %
Багахангай дүүрэг	12	1	9.1%
Налайх дүүрэг	181	2201	13.8%

Хүснэгт 6. Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн зам тээврийн осол

Нутаг дэвсгэр	2022он	Өссөн тоо	Өссөн хувь
Улс	24121	1639	7.3%
Улаанбаатар хот	20322	1104	5.7%
Орон нутаг	3799	535	16.4%

Хүснэгт 7. Нийслэлд бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын үзүүлэлт

Нутаг дэвсгэр	2022 он	Эзлэх хувь дүүргээр	Өссөн, буурсан тоо	Өссөн, буурсан хувь
Хан-Уул дүүрэг	3403	15,80%	372	12.3%
Баянгол дүүрэг	2973	16,80%	-251	-7.8%

Баянзүрх дүүрэг	5629	23,40%	1136	25,3 %
Сүхбаатар дүүрэг	2913	19,00%	-744	-20,3%
Сонгинохайрхан дүүрэг	3902	16,00%	831	27,1%
Чингэлтэй дүүрэг	1267	8,00%	-262	-17,1%
Багануур дүүрэг	44	1,10%	0	0,0 %
Багахангай дүүрэг	13		3	30,0%
Налах дүүрэг	178		19	11,9%

Дээрх хүснэгтээс үзэхэд нийслэлд бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын 27.7% нь Баянзүрх дүүрэг, 14.6% нь Баянгол дүүрэг, 16.7% нь Сонгинохайрхан дүүрэг, 16.7% нь Хан-Уул дүүрэг, 14.3% нь Сүхбаатар дүүрэг, 6.2% Чингэлтэй дүүрэг, 1.2% нь алслагдсан 3 дүүрэгт тус тус бүртгэгджээ.

Хүснэгт 8. Орон нутагт бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын үзүүлэлт

Нутаг дэвсгэр	ЗТО-ын дуудлага, мэдээллийн тоо
Баян-Өлгий	111
Увс	102
Ховд	153
Говь-Алтай	66
Баянхонгор	140
Завхан	107
Хөвсгөл	127
Архангай	158
Өвөрхангай	133
Өмнөговь	303
Орхон	165
Булган	173
Сэлэнгэ	232
Дархан-Уул	178
Төв	655
Улаанбаатар	470
Дундговь	244
Хэнтий	328
Говьсүмбэр	24
Дорноговь	244
Дорнод	141
Сүхбаатар	168

6.2.Бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын улирал, сар, 7 хоног, цаг

Бүртгэгдсэн зам тээврийн ослыг:

- ❖ Эд материалын хохиролтой зам тээврийн осол
- ❖ Хүн гэмтсэн зам тээврийн осол гэж ангилан бүртгэлд авч байна.

Эд материалын хохиролтой зам тээврийн осол - зам дээр тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнөөс үүдэн тээврийн хэрэгсэл болон замын байгууламж эвдэрч гэмтэх, ачаа болон бусад эд материалын хохирол учрах явдлыг авч үзэж байна.

Хүн гэмтсэн осол – зам дээр тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнөөс үүдэн хүний амь бие, эрүүл мэнд хохирох, тээврийн хэрэгсэл болон замын байгууламж эвдэрч гэмтэх, ачаа болон бусад эд материалын хохирол учрах явдлыг авч үзэж байна.

Хүн гэмтсэн осол нь улсын хэмжээнд 3023 бүртгэгдсэнээс нийслэлд 1617 бүртгэсэн бол орон нутагт 1406, эд материалын хохиролтой осол нь улсын хэмжээнд 21098 бүртгэгдсэн бол нийслэлд 18705, орон нутагт 2393 тус тус бүртгэгдсэн байна.

Эд материалын хохиролтой осол

Улсын хэмжээнд 24121 зам тээврийн осол бүртгэн шалгасны 21098 буюу 87.5% нь эд материалын хохиролтой осол байхад 3023 буюу 12.5% нь хүн гэмтсэн /хүний амь нас, эрүүл мэнд хохирсон/ зам тээврийн осол байна.

Монгол Улсад бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын 15.7% нь орон нутагт бүртгэгдсэн байх бөгөөд Баян-Өлгий, Дархан, Дорноговь, Дундговь, Орхон, Сэлэнгэ, Төв, Хэнтий аймагт зам тээврийн осол өсжээ.

Улсын хэмжээнд бүртгэсэн зам тээврийн ослын 20223 буюу 83.8% нь мөргөлдөх, 1498 буюу 6.2% нь явган зорчигчийг мөргөх, 1020 буюу 4.1% нь онхолдох /замын хажуу руу унах, өнхрөх г.м/ 875 буюу 3.6% нь үл хөдлөх зүйл мөргөх /хашаа, хайс, гэр, шон мөргөсөн/ 23 осол нь зорчигч унагах, 89 осол нь унадаг дугуйтай хүнийг мөргөх, 310 осол нь мал, амьтан дайрах, 119 осол нь бусад хэлбэрээр бүртгэсэн байна.

Хүснэгт 9. Бүртгэсэн зам тээврийн ослын хэлбэр

№	Он	Шалгуур үзүүлэлт	Онхолдох	Тээврийн хэрэгсэл тээврийн хэрэгсэлтэй мөргөлдөх	Тээврийн хэрэгслээр явган хүн дайрсан	Тээврийн хэрэгслээр дугуйтай хүн дайрсан	Тээврийн хэрэгслээр үл хөдлөх зүйл мөргөсөн	Зорчигч унагасан	Мал амьтан дайрса	Бусад
Улсын хэмжээнд										
1	2022	Тоо эзлэх/ хувь	984 4,1	20223 83,8	1498 6,2	89 0,4	875 3,6	23 0,1	310 1,3	119 0,5
Улаанбаатар										
2	2022	Тоо эзлэх/ хувь	90 0,4	18214 89,6	1299 6,4	69 0,3	586 2,9	13 0,1	51 0,3	0 0,0
Орон нутаг										
3	2022	Тоо эзлэх/ хувь	894 23,5	2009 52,9	199 5,2	20 0,5	289 7,6	10 0,3	259 6,8	119 3,1

Улсын хэмжээнд явган зорчигч мөргөх хэлбэрээр гарсан зам тээврийн ослын 1299 буюу 86,7% нь нийслэлд бүртгэгдсэн.

Мөн улсын хэмжээнд онхолдох хэлбэрээр бүртгэгдсэн 984 ослын 894 буюу 90.1% нь орон нутгийн замд гарсан байна.

Монгол Улсад 2022 онд бүртгэсэн зам тээврийн осол гарсан хэлбэрийг өнгөрсөн оны үзүүлэлттэй харьцуулахад:

Нийслэлд: - мөргөлдөх, явган зорчигч мөргөх, мал амьтан дайрах хэлбэрээр бүртгэгдсэн осол өссөн байхад онхолдох, үл хөдлөх зүйл мөргөх, дугуйтай хүн дайрах, зорчигч унагах, бусад хэлбэрээр бүртгэгдсэн осол буурчээ.

Орон нутагт: - мөргөлдөх, үл хөдлөх зүйл мөргөх, мал амьтан дайрах хэлбэрээр бүртгэгдсэн осол өссөн байхад онхолдох, явган зорчигч мөргөх, зорчигч унагах, дугуйгаар зорчигч мөргөх хэлбэрээр бүртгэгдсэн осол буурчээ.

Нийслэл болон орон нутагт бүртгэгдсэн ослын хэлбэр

Нийслэлд:

- ❖ **Мөргөлдөх – 18214 буюу 89.6%**
- ❖ **Явган зорчигч мөргөх – 1299 буюу 6.4%**
- ❖ Онхолдох – 90 буюу 0.4%
- ❖ Зорчигч унагах – 13 буюу 0.1%
- ❖ Дугуйтай хүн мөргөх – 69 буюу 0.3%
- ❖ Тээврийн хэрэгслээр үл хөдлөх зүйл мөргөх – 586 буюу 2.9%
- ❖ Мал, амьтан дайрах – 51 буюу 0.3% нь бүртгэгдсэн байна.

Орон нутагт:

- ❖ **Мөргөлдөх – 2009 буюу 52.9%**
- ❖ **Онхолдох – 894 буюу 23.5%**
- ❖ Явган зорчигч дайрах – 199 буюу 5.2%
- ❖ Зорчигч унагах – 10 буюу 0.3%
- ❖ Дугуйтай хүн мөргөх – 20 буюу 0.5%
- ❖ Тээврийн хэрэгслээр үл хөдлөх зүйл мөргөх – 289 буюу 7.6%
- ❖ Мал амьтан дайрах – 259 буюу 6.8%
- ❖ Бусад хэлбэрээр – 199 буюу 3.1% нь бүртгэгдсэн байна.

Нийслэлд автомашин мөргөлдөх, явган зорчигч мөргөх хэлбэрийн зам тээврийн осол их бүртгэгдсэн бол харин орон нутагт автомашин мөргөлдөх, онхолдох хэлбэрээр осол их бүртгэгдсэн байна.

Зам тээврийн осол гарсан улирал

Зам тээврийн ослын 31.2% нь өвөл, 23.5% нь хавар, 20.3% нь зун, 25.0% нь намар бүртгэгджээ. Өвлийн улиралд замын гадаргуунд өөрчлөлт орох, халтиргаа гулгаанаас хамааралтай зам тээврийн ослын дуудлага өсдөг учир тухайн улиралд бүртгэгдсэн осол их байна. Хүний амь нас хохирсон осол зун болон намрын улиралд их бүртгэгдсэн нь жолоочийн бэлтгэгдсэн байдал, жолоочид харшлах эм бэлдмэлийн талаарх ойлголт, тухайн улиралд аялал зугаалга, хичээл сургалтын шилжилт хөдөлгөөн хийдэгтэй холбоотой байхад өвлийн улиралд ослын гэмтэл, бэртэл ихэнх хувийг эзэлж байна.

Хүснэгт 10. Бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын үзүүлэлт улирлаар

Улирал	ЗТО-ын шинжтэй дуудлага	Бүртгэгдсэн бүх осол	ТХХАБАЖЭ гэмт хэрэг	Нас барсан хүн	Гэмтсэн хүн
Өвөл	26937 / 26.6	7522 / 31.2	7522 / 15.6	84 / 15.6	592 / 20.6
Хавар	24097 / 23.8	5658 / 23.5	153 / 28.4	153 / 28.4	732 / 25.4
Зун	20982 / 20.7	4907 / 20.3	167 / 31.0	167 / 31.0	737 / 25.6
Намар	29217 / 28.9	6034 / 25.0	135 / 25.0	135 / 25.0	818 / 28.4
Нийт	101233	24121	539	539	2879

Хүснэгт 11. Бүртгэгдсэн зам тээврийн осол гарсан сараар

Сар	Улс	Улаанбаатар	Орон нутаг
1 сар	2156	1867	289
2 сар	2405	2119	286
3 сар	1944	1656	288
4 сар	1818	1564	254
5 сар	1896	1590	306
6 сар	1778	1455	323
7 сар	1433	1032	401

8 сар	1696	1346	350
9 сар	2030	1659	371
10 сар	1988	1629	359
11 сар	2016	1718	298
12 сар	2961	2687	274

Хүснэгт 12. Бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын улмаас учирсан хохирол сараар

Сар	Зам тээврийн ослын улмаас	
	Нас барсан хүн	Гэмтсэн хүн
1 сар	28	162
2 сар	21	193
3 сар	39	216
4 сар	52	236
5 сар	62	280
6 сар	53	246
7 сар	58	243
8 сар	56	248
9 сар	56	291
10 сар	48	278
11 сар	31	249
12 сар	35	237

Хүний амь нас хохирсон ослын бүртгэлээс үзэхэд 5 сар болон 7-9 сард хүний амь нас хохирсон тохиолдол их байна.

Зам тээврийн осол гарсан гараг, цагаар

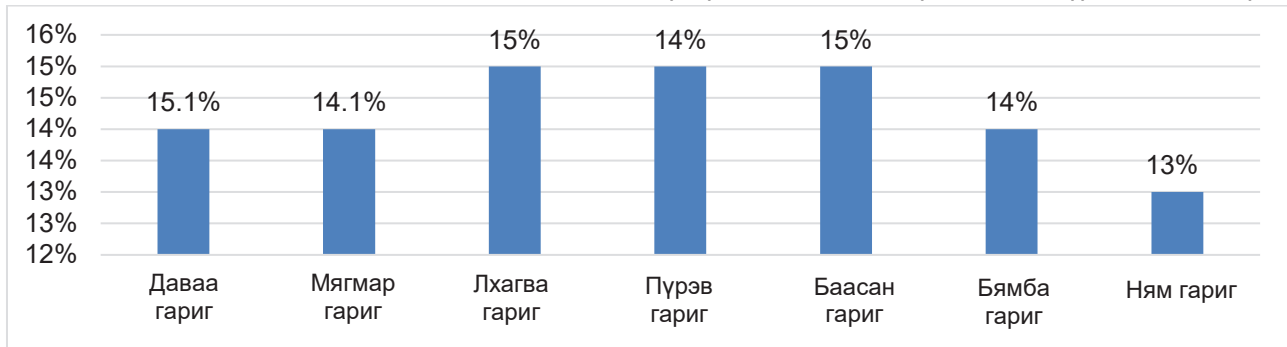
Зам тээврийн ослын гаралт долоо хоногийн бүх өдрүүдэд жигд бүртгэгдсэн байна. Өнгөрсөн оны үзүүлэлттэй харьцуулахад Баасан гаригт бүртгэгдсэн зам тээврийн осол өсөх хандлагатай байна.

- ❖ Даваа - 3652 буюу 15.1%
- ❖ Мягмар - 3399 буюу 14.1%
- ❖ Лхагва - 3615 буюу 15.0%
- ❖ Пүрэв - 3450 буюу 14.3%
- ❖ Баасан – 3675 буюу 15.2%
- ❖ Бямба – 3236 буюу 13.4%
- ❖ Ням – 3094 буюу 12.8% нь бүртгэгдсэн тоо гарч байна.

Хүснэгт 13. Зам тээврийн осол бүртгэгдсэн гараг

№	Шалгуур үзүүлэлт	Даваа	Мягмар	Лхагва	Пүрэв	Баасан	Бямба	Ням
Улсын хэмжээнд								
1	Тоон үзүүлэлт	3652	3399	3615	3450	3675	3236	3094
	Эзлэх хувь	15.1	14.1	15.0	14.3	15.2	13.4	12.8
Улаанбаатар хотын хэмжээнд								
2	Тоон үзүүлэлт	3093	2894	3069	2907	3080	2695	2584
	Эзлэх хувь	15.2	14.2	15.1	14.3	15.2	13.3	12.7
Орон нутгийн хэмжээнд								
3	Тоон үзүүлэлт	559	505	546	543	595	541	510
	Эзлэх хувь	14.7	13.3	14.4	14.3	15.7	14.2	13.4

График 13. Зам тээврийн осол бүртгэгдсэн гараг

Зам тээврийн осол гарсан цаг хугацаа

Бүртгэгдсэн 24121 зам тээврийн осол гарсан цагийг бүлэглэн авч үзвэл:

- ❖ 07.00-12.00 цагийн хооронд 7165 буюу 29.7%,
- ❖ 13.00-18.00 цагийн хооронд 7939 буюу 32.9%,
- ❖ 19.00-00.00 цагийн хооронд 6639 буюу 27.5%,
- ❖ 01.00-06.00 цагийн хооронд 2378 буюу 9.9% нь бүртгэгджээ.

График 14. Хүний амь эрсэдсэн зам тээврийн осол бүртгэгдсэн цаг хугацаа

Хүснэгт 14. Зам тээврийн осол бүртгэгдсэн цаг хугацаа

ЗТӨ бүртгэгдсэн цаг хугацаа	Улсын хэмжээнд	Улаанбаатарт	Орон нутагт
	Тоо / эзлэх хувь		
07.00-12.00	7165 / 29.7	6378 / 31.4	778 / 20.7
13.00-18.00	7939 / 32.9	6710 / 33.0	1229 / 32.4
19.00-00.00	6639 / 27.5	5378 / 26.5	1252 / 33.0
00.00-06.00	2378 / 9.9	1847 / 9.1	531 / 14.0

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн 24121 зам тээврийн ослын 18473 буюу 76.6% нь өдөр, 5648 буюу 21.6% нь шөнийн цагт бүртгэгджээ.

Хүний амь эрсэдсэн 481 зам тээврийн ослын 136 буюу 28.3% нь шөнө, 344 буюу 71.5% нь өдрийн цагт бүртгэгджээ. Улсын хэмжээнд хүний амь эрсэдсэн зам тээврийн ослыг бүлэг цагаар нь авч үзэхэд 07:00-12:00 цагт 102 буюу 21.2%, 13:00-18:00 цагт 137 буюу 28.5%, 19:00-00:00 цагт 172 буюу 35.8%, 01:00-06:00 цагт 70 буюу 14.6% нь тус тус бүртгэгджээ.

Хүснэгт 15. Зам тээврийн осол бүртгэгдсэн цагаар

Цаг	Үзүүлэлт тоо / эзлэх хувь								
	Улсын хэмжээнд			Нийслэлд			Орон нутагт		
1	547	2.3	416	2.0	131	3.4			
2	463	1.9	368	1.8	95	1.7			
3	395	1.6	310	1.5	85	2.2			
4	309	1.3	229	1.1	80	2.1			
5	327	1.4	256	1.3	71	1.9			
6	337	1.4	268	1.3	69	1.8			

7	819	3.4	724	3.6	95	2.5
8	1125	4.7	992	4.9	133	3.5
9	1271	5.3	1146	5.6	125	3.3
10	1457	6.0	1328	6.5	129	3.4
11	1285	5.3	1143	5.6	142	3.7
12	1208	5.0	1045	5.1	163	4.3
13	1362	5.6	1191	5.9	171	4.5
14	1268	5.3	1081	5.3	187	4.9
15	1228	5.1	1023	5.0	205	5.4
16	1414	5.9	1200	5.9	214	5.6
17	1338	5.5	1115	5.5	223	5.9
18	1329	5.5	1100	5.4	229	6.0
19	1215	5.0	985	4.8	230	6.1
20	1149	4.8	887	4.4	262	6.9
21	1005	4.2	805	4.0	200	5.3
22	956	4.0	758	3.7	198	5.2
23	889	3.7	658	3.2	231	6.1
24	1425	5.9	1294	6.4	131	3.4

Улсын хэмжээнд 2022 онд зам тээврийн осолд зам орчны нөхцөл байдлын мэдээлэл тодорхой орсон 24121 зам тээврийн осолд дараах байдлаар зам орчны үзүүлэлтийг гарган харуулав.

Хүснэгт 16. Зам тээврийн осол гарсан зам, орчин, цаг агаарын байдал

№	Цаг агаарын нөхцөл байдал	Ослын тоо	Эзлэх хувь
1	Таатай үед	21546	89.3
2	Цастай	1493	6.2
3	Үүлэрхэг	698	2.9
4	Манантай	20	0.1
5	Шуургатай	68	0.3
6	Бороотой	296	1.2

Хүснэгт 17. Зам тээврийн осол гарсан зам, орчин, цаг агаарын байдал

№	Үзэгдэх орчин	Ослын тоо	Эзлэх хувь
1	Чөлөөтэй	16560	68,7
2	Хязгаарлагдмал	649	2,7
3	Зорчих хэсэг гэрэлтүүлэггүй	1426	5,9
4	Зорчих хэсэг гэрэлтүүлэгтэй	5275	21,9
5	Хангалтгүй	211	0,9

Хүснэгт 18. Зам тээврийн осол гарсан замын нөхцөл байдал

№	Замын гадаргуу	Ослын тоо	Эзлэх хувь
1	Хуурай	19742	81.8
2	Нойтон	2402	10.0
3	Мөстөй	1872	7.8
4	Бохирдсон	51	0.2

Хүснэгт 19. Зам тээврийн осол гарсан замын нөхцөл байдал

№	Замын онцлог	Ослын тоо	Эзлэх хувь
1	Тэгш	19733	81.8
2	Хазгай	375	1.6
3	Шулуун	2655	11.0
4	Өгсүүр	553	2.3
5	Уруу	671	2.8
6	Огцом эргэлттэй	134	0.6

Хүснэгт 20. Зам тээврийн осол гарсан замын нөхцөл байдал

№	Замын ангилал	Ослын тоо	Эзлэх хувь
1	Ердийн	21167	87.8
2	Хорооллын	2555	10.6
3	Тууш	357	1.5
4	Хурдны	42	0.2

Хүснэгт 21. Зам тээврийн осол гарсан замын нөхцөл байдал

№	Замын хучилт	Ослын тоо	Эзлэх хувь
1	Хатуу хучилттай	21821	90.5
2	Цемент	250	1.0
3	Бетон	85	0.4
4	Сайжруулсан	451	1.9
5	Хөрсөн	1252	5.2
6	Хайрган	262	1.1

Хүснэгт 22. Зам тээврийн осол гарсан замын нөхцөл байдал

№	Замын хучилт	Ослын тоо	Эзлэх хувь
1	Авто зам /Зорчих хэсэг/	0	0
2	Явган зорчигчийн гарц	410	1.7
3	Автобусны буудал дээр	218	0.9
4	Төмөр замын гарам дээр	22	0.1
5	Гүүрэн дээр	112	0.5
6	Хонгил	25	0.1
7	Уулзвар	4053	16.8

Хүснэгт 23. Зам тээврийн осол гарсан замын нөхцөл байдал

№	Замын өргөн	Ослын тоо	Эзлэх хувь
1	3.5 м хүртэл	383	1.6
2	3.5-5.5 м	981	4.1
3	5.5-7.0 м	4511	18.7
4	7.0-9.0 м	8928	37.0
5	9.0-12.0 м	6136	25.4

6	12.0-16.0 м	2342	9.7
7	16.0-20.0 м	612	2.5
8	20 м-с дээш	228	0.9

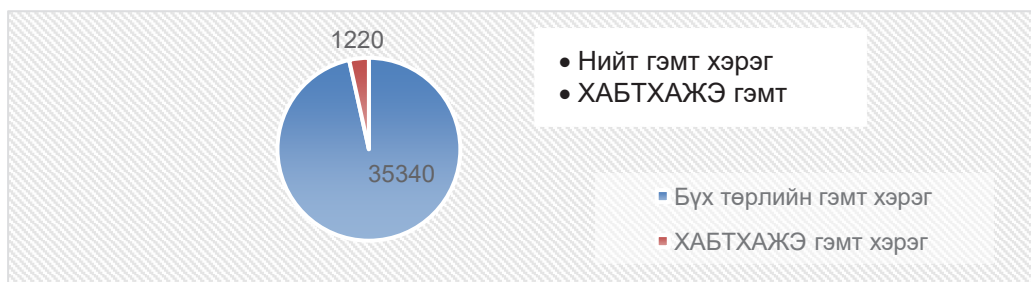
6.3. Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг болон зам тээврийн ослын улмаас учирсан хохирол

Хүснэгт 24. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг харьцуулалт

Он	Бүх төрлийн гэмт хэрэг			Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, Тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг		
	Тоон үзүүлэлт					
	Улс	Улаанбаатар	Орон нутаг	Улс	Улаанбаатар	Орон нутаг
2021	25429	16534	8895	915	915	472
2022	35340	24310	11030	1220	595	625

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 1220 буюу 3.5%-ийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг эзэлсэн нь өнгөрсөн оны үзүүлэлтээс 33.3%-иар өсжээ. Энэ төрлийн гэмт хэрэг нь өнгөрсөн оны нийт гэмт хэргийн 4.3%-ийг эзэлж байсан бол 2022 онд ижил үзүүлэлтэй байна.

График 15. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн харьцуулалт

Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 2022 онд 1220 бүртгэгдсэнийг өнгөрсөн оны үзүүлэлттэй харьцуулахад улсын хэмжээнд 33.3%, орон нутагт 32.4%-иар тус тус буурсан бол нийслэлд 34.3%-иар өсжээ. Мөн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэргийн 595 буюу 48.8% нь орон нутагт, 625 буюу 51.2% нь нийслэлд бүртгэгдсэн байна.

Хүснэгт 25. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирлын нөхцөл байдал

Д/Д	Аймаг, дүүрэг	Бүртгэсэн гэмт хэрэг			Нас барсан хүн			Гэмтсэн хүн		
		2022 он	Өсөлт, бууралт /тоогоор/	Өсөлт, бууралт /хувиар/	2022 он	Өсөлт бууралт /тоогоор/	Өсөлт бууралт /хувиар/	2022 он	Өсөлт бууралт /тоогоор/	Өсөлт бууралт хувиар
1	Архангай	25	-1	-3.8	11	-1	-8.3	19	-3	-13.6
2	Баян-өлгий	24	8	50.0	6	-3	-33.3	20	7	53.8
3	Баянхонгор	27	8	42.1	8	1	14.3	20	8	66.7
4	Булган	29	5	20.8	15	0	0.0	15	-3	-16.7
5	Говь-алтай	13	-2	-13.3	6	3	2	9	-5	-35.7
6	Говьсүмбэр	3	-2	-40.0	0	-2		7	4	2.3
7	Дархан-уул	33	17	2.1	8	5	2.7	24	5	71.4

8	Дорноговь	32	13	68.4	9	4	80.0	30	11	57.9
9	Дорнод	23	-4	-14.8	6	-6	-50.0	21	7	50.0
10	Дундговь	18	-2	-10.0	3	-1	-25.0	12	0	0.0
11	Завхан	26	11	73.3	13	7	2.2	20	7	53.8
12	Орхон	21	-1	-4.5	3	-2	40.0	18	-3	-14.3
13	Өвөрхангай	35	9	34.6	22	15	3.1	18	-3	-14.3
14	Өмнөговь	34	4	13.3	17	12	3.4	29	0	0.0
15	Сүхбаатар	30	14	87.5	8	2	33.3	26	13	2
16	Сэлэнгэ	42	5	13.5	14	5	55.6	45	6	15.4
17	Төв	84	34	68.0	28	12	75.0	65	29	80.6
18	Увс	21	7	50.0	9	2	28.6	11	2	22.2
19	Ховд	40	9	29.0	16	5	45.5	32	10	45.5
20	Хөвсгөл	31	5	19.2	13	3	30.0	22	-8	-26.7
21	Хэнтий	34	6	88.9	9	-1	-10.0	24	11	84.6
22	Баянгол	80	28	53.8	6	-1	-14.3	75	28	59.6
23	Баянзүрх	919	23	24.0	9	1	12.5	112	23	25.8
24	Сүхбаатар	82	32	64.0	4	-3	-42.9	79	31	64.6
25	Сонгинохайрхан	134	25	22.9	23	-7	-23.3	123	37	43.0
26	Хан-уул	100	25	33.3	9	-5	-35.7	92	29	46.0
27	Чингэлтэй	59	12	25.5	2	-5	-71.4	57	17	42.5
28	Багануур	8	5	2.7	2	2		6	3	2
29	Багахангай	2	2	2.7		0		2	2	
30	Налайх	11	0	0	1	0	0.0	8	-3	-27.3

Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэргийн 595 буюу 48.8% нь нийслэлд, 625 буюу 51.2% нь орон нутагт бүртгэгдсэн байна.

6.4.Согтууруулах ундааны зүйл хэрэглэсэн үед үйлдэгдсэн зам тээврийн осол, учирсан хохирол

Улсын хэмжээнд 2022 онд жолооч архи, согтууруулах ундааны зүйл хэрэглэснээс зам тээврийн 1210 осол үйлдэгдэж, явган зорчигч согтуугаар замын хөдөлгөөнд оролцохдоо зам тээврийн осолд өртөж хохирсон 179 осол бүртгэгдсэн.

Монгол Улсад 2022 онд бүртгэгдсэн нийт зам тээврийн осол өссөн бол согтуугаар үйлдэгдсэн зам тээврийн ослын гаралт 18.2%-иар буурчээ.

Хүснэгт 26.Согтуугаар үйлдэгдсэн зам тээврийн ослын нөхцөл байдал

№	Зам тээврийн осол	Нийт осолд эзлэх хувь	Явган зорчигч согтуугаар замын хөдөлгөөнд оролцсон	
			Нийт осолд эзлэх хувь	Нийт осолд эзлэх хувь
Улсын хэмжээнд				
1	1210	5.0	198	0.8
Улаанбаатар				
2	635	3.1	179	0.9
Орон нутаг				
3	575	15.1	19	0.5

Согтуугаар үйлдсэн зам тээврийн ослын 635 буюу 52.5% нь Улаанбаатарт, 575 буюу 47.5% нь орон нутагт бүртгэгдсэнээс гадна орон нутагт бүртгэгдсэн нийт ослын 15.1% нь согтууруулах ундааны зүйл хэрэглэсэн үедээ тээврийн хэрэгсэл жолоодсоноос гарчээ.

График 16. Согтуугаар үйлдэгдсэн ослын нөхцөл байдал

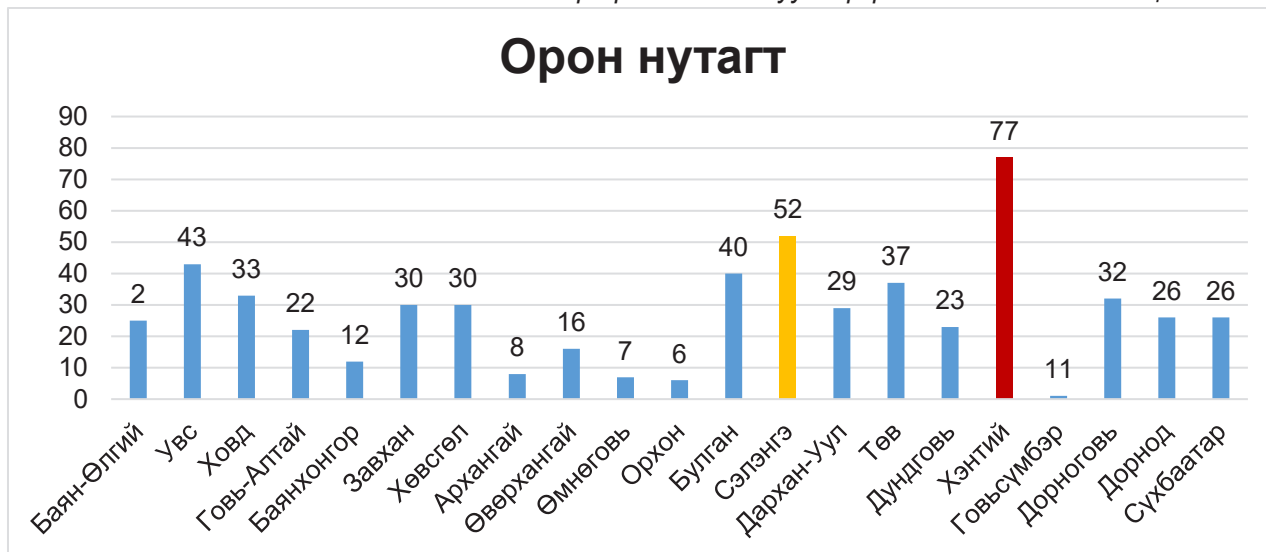

График 17. Согтуугаар үйлдэгдсэн ослын нөхцөл байдал

2022 онд согтууруулах ундааны зүйл хэрэглэснээс 1210 зам тээврийн осол бүртгэгдэж, түүний улмаас 123 хүний амь нас хохирч, 210 хүн гэмтэж, иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад 2 тэрбум 97.2 сая төгрөгийн хохирол учирсан.

Улсын хэмжээнд явган зорчигч согтуугаар замын хөдөлгөөнд оролцож өртөж хохирсон 179 осол бүртгэгдсэн.

Хэнтий, Сэлэнгэ, Увс, Булган зэрэг аймагт согтуугаар үйлдэгдсэн зам тээврийн осол бусад аймагтай харьцуулахад их бүртгэгдсэн. Согтууруулах ундааны зүйл хэрэглэсэн үедээ тээврийн хэрэгсэл жолоодсоноос үүдсэн осол 18.2%-иар буурсан ч согтуугаар хүний амь нас хохироосон осол 16%-иар өссөн үзүүлэлттэй байна. Орон нутгийн замд бүртгэгдсэн ослын улмаас Төв аймагт 15, Өвөрхангай аймагт 14, Хэнтий аймагт 11 хүн амь насаа алдсан нь бусад аймгаас их байна. Улаанбаатарт согтуугаар үйлдэгдсэн ослын улмаас Баянзүрх дүүрэгт 6 хүний амь нас, Сонгинохайрхан, Хан-Уул дүүрэгт тус бүр 3, Баянгол, Багануур дүүргүүдэд 2, Чингэлтэй дүүрэгт 1 хүний амь нас хохирчээ.

Согтуугаар үйлдэгдсэн осолд өртөж, хохирсон 333 хүний насны байдлыг авч үзвэл: 0-17 насны 37 хүн буюу 11.1%, 18-30 насны 65 хүн буюу 19.5%, 31-35 насны 53 хүн буюу 15.9%, 36-аас дээш насны 178 хүн буюу 53.5%-ийг эзэлж байна.

Согтуугаар үйлдэгдсэн ослын улмаас 100 буюу 30.1% нь эмэгтэй, 233 буюу 69.9% нь эрэгтэй хүн амь нас, эрүүл мэндээрээ хохирчээ. Согтуугаар үйлдэгдсэн зам тээврийн осолд өртөж гэмтсэн хүний 12 буюу 5.7% хөнгөн, 144 буюу 68.6% нь хүндэвтэр, 54 буюу 25.7% нь хүнд гэмтэл авчээ.

Хүснэгт 27. Согтуугаар үйлдэгдсэн ослын улмаас учирсан хохирол

№	Насны байдал								Хүйсийн байдал			
	Нас барсан хүн				Гэмтсэн хүн				Нас барсан хүн		Гэмтсэн хүн	
	0-17 нас	18-30 нас	31-35 нас	36-аас дээш	0-17 нас	18-30 нас	31-35 нас	36-аас дээш	эмэгтэй	эрэгтэй	эмэгтэй	эрэгтэй
Улсын хэмжээнд												
1	15	23	19	66	22	42	34	112	25	98	75	135
Нийслэлд												
2		3	4	10	10	13	9	29	1	16	19	42
Орон нутагт												
3	15	20	15	56	12	29	25	83	24	82	56	93

Согтуугаар үйлдэгдсэн зам тээврийн ослын улмаас амь нас, эрүүл мэндээрээ хохирсон хүний 93 буюу 27.9% нь явган зорчигч, 145 буюу 43.5% нь тээврийн хэрэгслээр зорчигч, 95 буюу 28.5% нь жолооч байна.

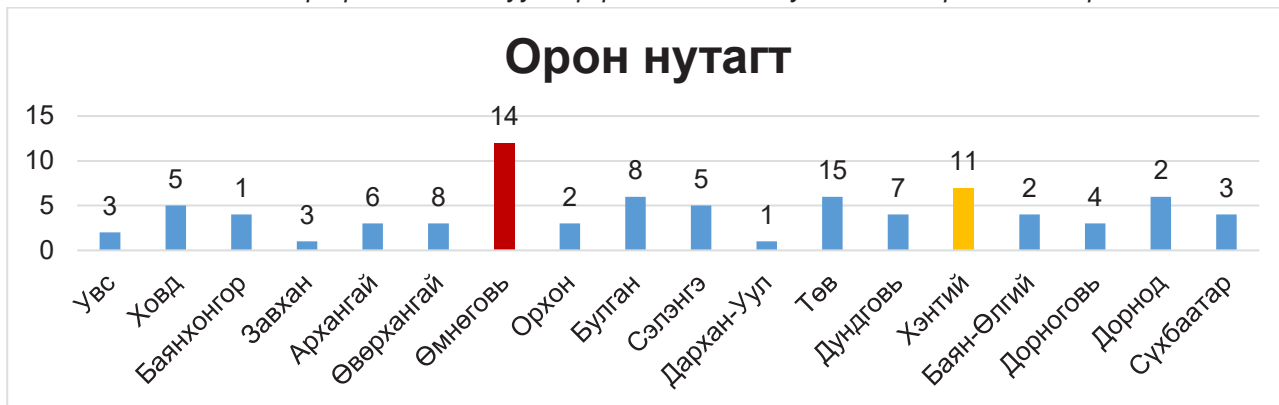
Согтуугаар үйлдэгдсэн ослын улмаас 50 жолооч, 25 явган зорчигч, 48 тээврийн хэрэгслээр зорчигч нас барсан байна.

Хүснэгт 28. Замын хөдөлгөөнд оролцож байсан хэлбэр

№	Нас барсан хүн			Гэмтсэн хүн		
	Явган зорчигч	Зорчигч	Жолооч	Явган зорчигч	Зорчигч	Жолооч
Улсын хэмжээнд						
1	25	48	50	68	97	45
Нийслэлд						
2	7		10	24	23	14
Орон нутагт						
3	18	48	40	44	74	31

Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ тээврийн хэрэгсэл жолоодсоноос орон нутагт 106 хүн, нийслэлд 17 хүн нас барсан бол орон нутгийн замд бүртгэгдсэн ослын улмаас Төв, Өмнөговь, Хэнтий аймаг болон нийслэлд Баянзүрх дүүргийн нутаг дэвсгэрт хүн нас барсан осол их бүртгэгджээ.

График 18. Согтуугаар үйлдсэн ослын улмаас хохирогч нас барсан тохиолдол

Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ тээврийн хэрэгсэл жолоодох нь жолооч хурд хэтрүүлэх, гэрэл дохио болон өөдөөс ирэх саадыг анзаарахгүй, зогсоох арга хэмжээ авч чадахгүй, анхаарал төвлөрөхгүй байх зэргээр жолоочийн самбаачлах хугацаа болон өөрийгөө хянах чадварт муугаар нөлөөлж ноцтой зам тээврийн осол гарах үндэс болдог.

Согтууруулах ундаа нь автомашин жолоодож буй хүний оюун ухаан, жолоодох ур чадвар, самбаачлах хугацаа, оюун санаанд шууд нөлөөлдөг учраас согтолт их байх тусам эрсдэл нь өндөр байдаг.

6.5. Гэмт хэрэг болон зам тээврийн ослын улмаас учирсан хохирол

Улсын хэмжээнд 35340 гэмт хэргийн улмаас 766 хүн нас барсан нь өнгөрсөн оны үзүүлэлтээс 12.2%-иар өссөн. Гэмт хэргийн улмаас нас барсан 766 хүний 280 буюу 36.6% нь хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэргийн улмаас нас барсан байна.

Нас барсан хүний тоон үзүүлэлтийг:

- ❖ Зам тээврийн ослын улмаас нас барсан хүн
- ❖ Гэмт хэргийн улмаас нас барсан хүн гэж ангилан авч үздэг.

Зам тээврийн ослын улмаас нас барсан хүн - Зам тээврийн ослын улмаас газар дээрээ болон хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын шатанд нас барсан хүн буюу бодит нас баралтын тоон үзүүлэлтийг авч үзсэн.

Гэмт хэргийн улмаас амь насаа алдсан хүн - Цагдаагийн байгууллагын мэдээллийн нэгдсэн сангаас боловсруулан гаргасан үзүүлэлт буюу Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн холбогдох заалтаар хэрэгсэхгүй болгосон хэрэг болон хохирлыг хасаж тооцсон тоон үзүүлэлтийг авч үзсэн.

Хүснэгт 29. Гэмт хэргийн улмаас гэмтсэн хүний харьцуулалт

№	Харьяалал	ХАБТХАЖЭГэмт хэргийн улмаас гэмтсэн хүн				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Хан-Уул дүүрэг	70	77	53	63	29
2	Баянгол дүүрэг	75	79	45	47	75
3	Баянзүрх дүүрэг	96	118	84	89	112
4	Сүхбаатар дүүрэг	67	72	63	48	79
5	Сонгинохайрхан дүүрэг	84	143	84	86	123
6	Чингэлтэй дүүрэг	43	46	33	40	17
7	Нийслэлд	435	535	362	373	435

Хүснэгт 30. Зам тээврийн ослын улмаас хүүхэд хохирсон талаарх харьцуулалт

№	Харьяалал	Хүүхэд өртсөн зам тээврийн осол				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Хан-Уул дүүрэг	108	69	48	41	76
2	Баянгол дүүрэг	130	84	42	25	60
3	Баянзүрх дүүрэг	187	132	81	57	94
4	Сүхбаатар дүүрэг	123	66	30	24	67
5	Сонгинохайрхан дүүрэг	158	133	67	55	93
6	Чингэлтэй дүүрэг	87	59	24	28	39
7	Нийслэлд	793	543	292	230	429

Хүснэгт 31. Явган зорчигч өртсөн, хохирсон зам тээврийн ослын тоон үзүүлэлт

Он	Осолд өртсөн нийт хүн			Үүнээс Явган зорчигч			Нийт осолд өртсөн хүнд явган зорчигчийн эзлэх хувь явган зорчигч	Нас барсан хүн			Үүнээс Явган зорчигч			Гэмтсэн хүн	Үүнээс Явган зорчигч			Явган зорчигчийн буруутай үйлдлээс гарсан осол						
	Улс	Хот	Орон нутаг	Улс	Хот	Орон нутаг		Улс	Хот	Орон нутаг	Улс	Хот	Орон нутаг		Улс	Хот	Орон нутаг		Улс	Хот	Орон нутаг			
																						2018	2019	2020
2018	5323	3901	1422	2633	2394	239	49.5	61.4	16.8	562	140	422	132	82	50	4761	3761	1000	2501	2312	189	632	549	83
2019	4351	2836	1515	2089	1704	385	48	60.1	25.4	561	131	430	140	88	52	3790	2705	1085	1949	1616	333	530	451	79
2020	3178	1833	1315	1393	1070	323	43.8	58.4	24.6	460	111	119	163	82	81	2718	1722	996	1230	988	242	532	417	116
2021	2858	1617	1241	1224	947	277	42.8	58.6	22.3	383	116	267	129	72	57	2475	1501	974	1095	875	220	442	379	63
2022	3418	1869	1522	1570	1360	210	45.9	71.7	13.8	539	86	453	117	54	63	2879	1810	1069	1453	1306	147	719	612	107

Хүснэгт 32. Гэмт хэргийн улмаас нас барсан хүний харьцуулалт

№	Харьяалал	Гэмт хэргийн улмаас амь эрсдсэн хүн				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Хан-Уул дүүрэг	15	12	12	7	9
2	Баянгол дүүрэг	3	3	5	8	6
3	Баянзүрх дүүрэг	15	21	14	7	9
4	Сүхбаатар дүүрэг	8	9	6	30	4
5	Сонгинохайрхан дүүрэг	29	28	25	14	23
6	Чингэлтэй дүүрэг	9	5	5	7	2
7	Нийслэлд	79	78	67	73	53

Хүснэгт 33. Зам тээврийн ослын шинжтэй дуудлагын харьцуулалт

№	Харьяалал	Зам тээврийн ослын шинжтэй дуулага				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Хан-Уул дүүрэг	9551	10174	9548	11040	15640
2	Баянгол дүүрэг	15382	14118	11252	13444	18100
3	Баянзүрх дүүрэг	20082	19259	16265	19707	24747
4	Сүхбаатар дүүрэг	12324	11203	8477	9839	13226
5	Сонгинохайрхан дүүрэг	12345	11986	10780	13060	15190
6	Чингэлтэй дүүрэг	7442	7071	5736	6562	8266
7	Нийслэлд	77126	72811	61058	73652	95169

Хүснэгт 34. Бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын харьцуулалт

№	Харьяалал	Зам тээврийн осол				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Хан-Уул дүүрэг	3680	3671	2776	3031	3403
2	Баянгол дүүрэг	5516	4823	3116	3224	2973
3	Баянзүрх дүүрэг	5863	4508	3753	4493	5629
4	Сүхбаатар дүүрэг	3339	2537	3644	3657	2913
5	Сонгинохайрхан дүүрэг	4567	4289	3625	3071	3902
6	Чингэлтэй дүүрэг	2489	1706	1301	1529	1267
7	Нийслэлд	25454	21604	18215	19005	20087

Зам тээврийн ослын улмаас амь насаа алдсан, гэмтсэн хүн, учирсан хохирол

2022 онд 24121 зам тээврийн ослын улмаас 3418 хүн амь нас, эрүүл мэндээрээ хохирчээ. Мөн зам тээврийн осолд өртсөн 3418 хүний 539 буюу 15.8% нь нас барж, 2879 буюу 84.2% нь гэмтэж, эрүүл мэндээрээ хохирсон байна.

Хүснэгт 35. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн харьцуулалт

№	Харьяалал	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгсэл ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Хан-Уул дүүрэг	79	83	65	75	100
2	Баянгол дүүрэг	77	78	43	52	80
3	Баянзүрх дүүрэг	108	130	95	96	119
4	Сүхбаатар дүүрэг	64	50	64	50	82
5	Сонгинохайрхан дүүрэг	101	145	104	109	134
6	Чингэлтэй дүүрэг	51	50	36	47	59
7	Нийслэлд	480	565	413	429	574

Хүснэгт 36. Зам тээврийн ослын улмаас учирсан хохирол

Он	Зам тээврийн осол			Зам тээврийн ослын улмаас								
	Улс	Хот	Орон нутаг	Өртсөн хүн			Нас барсан хүн			Гэмтсэн хүн		
				Улс	Хот	Орон нутаг	Улс	Хот	Орон нутаг	Улс	Хот	Орон нутаг
2021	22482	19218	3264	2858	16147	1241	383	116	267	2475	1501	974
2022	24121	20322	3799	1896	1522	1522	539	86	453	2879	1810	1069

МОНГОЛ УЛС ДАХЬ ГЭМТ ХЭРГИЙН ЦАГААН НОМ - 2022

Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг 1220 гэмт хэргийн улмаас 1321 хүн хохирсны 280 буюу 21.2% нь нас барж, 1041 буюу 78.8% нь хүнд, хүндэвтэр гэмтсэн байна.

Хүснэгт 37. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

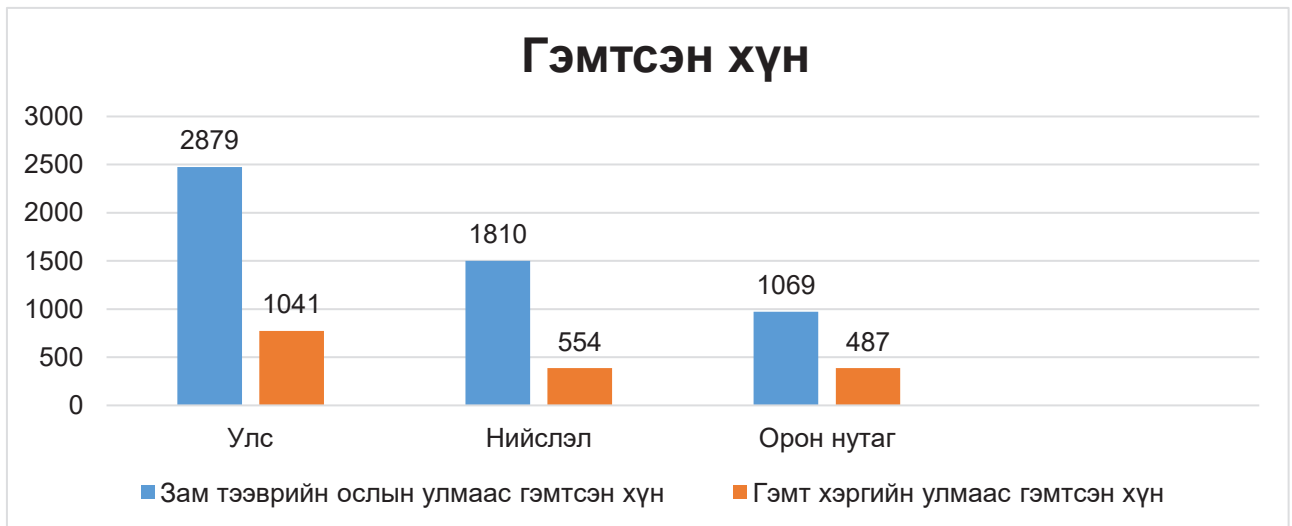
Он	Гэмт хэрэг			Гэмт хэргийн улмаас								
	Улс	Хот	Орон нутаг	Хэрэгт өртсөн хүн			Нас барсан хүн			Гэмтсэн хүн		
				Улс	Хот	Орон нутаг	Улс	Хот	Орон нутаг	Улс	Хот	Орон нутаг
2021	915	443	472	1012	461	551	238	74	164	774	387	387
2022	1220	595	625	1321	610	711	280	56	224	1041	554	487

График 19. 2022 оны байдлаар нас барсан хүн

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг болон зам тээврийн ослын улмаас нас барсан хүний 453 буюу 84.1% нь орон нутагт, 86 буюу 15.9% нь Нийслэлд байна.

График 20. 2022 оны байдлаар гэмтсэн хүн

Хүснэгт 38. Нас барсан хүн төв, орон нутаг харьцуулалт

Д/д	Төв, орон нутаг	Нас барсан осол			Зам тээврийн ослын улмаас нас барсан хүн			Гэмт хэргийн улмаас нас барсан хүн		
		2022	Өсөлт бууралт /тоогоор/	Өсөлт бууралт /хувиар/	2022	Өсөлт бууралт /тоогоор/	Өсөлт бууралт /хувиар/	2022	Өсөлт бууралт /тоогоор/	Өсөлт бууралт /хувиар/
1	Архангай	26	12	85.7	26	10	622.5	11	-1	-8.3
2	Баян-Өлгий	7	-8	-53.3	7	-10	-58.8	6	-3	-33.3
3	Баянхонгор	22	11	2д	29	18	2.6 д	8	1	14.3

4	Булган	25	9	56.3	25	7	38.9	15	0	0.0
5	Говь-Алтай	15	9	2.5 д	16	8	2 д	6	3	2 д
6	Говьсүмбэр	1	-3	-75.0	1	-3	-75.0		-2	
7	Дархан-Уул	10	8	5 д	10	7	3.3 д	8	5	2.7 д
8	Дорноговь	15	7	87.5	17	9	2.1 д	9	4	80.0
9	Дорнод	9	-8	-47.1	12	-5	-29.4	6	-6	-50.0
10	Дундговь	24	17	3.4 д	26	19	3.7 д	3	-1	-25.0
11	Завхан	15	7	87.5	20	11	2.2 д	13	7	2.2 д
12	Орхон	5	-1	-16.7	5	-1	-16.7	3	-2	-40.0
13	Өвөрхангай	29	13	81.3	34	15	78.9	22	15	3.1 д
14	Өмнөговь	28	9	47.4	34	10	41.7	17	12	3.4 д
15	Сүхбаатар	14	5	55.6	14	4	40.0	8	2	33.3
16	Сэлэнгэ	22	11	2 д	27	13	92.9	14	5	55.6
17	Төв	50	27	2.2 д	62	37	2.5 д	28	12	75.0
18	Увс	16	8	2 д	16	8	2 д	9	2	28.6
19	Ховд	19	3	18.8	23	6	35.3	16	5	45.5
20	Хөвсгөл	24	15	2.7 д	27	17	2.7 д	13	3	30.0
21	Хэнтий	21	7	50.0	22	6	37.5	9	-1	-10.0
22	Баянгол	7	-1	-12.5	7	-1	-12.5	6	-1	-14.3
23	Баянзүрх	19	9	90.0	19	9	90.0	9	1	12.5
24	Сүхбаатар	4	-7	-63.6	4	-8	-66.7	4	-3	-42.9
25	Сонгинохайрхан	30	-15	-33.3	32	-17	-34.7	23	-7	-23.3
26	Хан-Уул	14	-10	-41.7	14	-10	-41.7	9	-5	-35.7
27	Чингэлтэй	7	0	0.0	7	0	0.0	2	-5	-71.4
28	Багануур	2	0	0.0	2	0	0.0	2	2	
29	Багахангай	0	0			0			0	
30	Налайх	1	-3	-75.0	1	-3	-75.0	1	0	0.0
	Улаанбаатарт	84	-27	-24.3	86	-30	-25.9	56	-18	-24.3
	Орон нутагт	397	158	66.1	453	186	69.7	224	60	36.6
	Улсын хэмжээнд	481	131	37.4	539	156	40.7	280	42	17.6

Хүснэгт 39. Гэмтсэн хүн төв, орон нутаг харьцуулалт

Д/д	Аймаг, дүүрэг	Зам тээврийн ослын улмаас гэмтсэн хүн			Гэмт хэргийн улмаас гэмтсэн хүн		
		2022	Өсөлт, бууралт /тоооор/	Өсөлт, бууралт /тоооор/	2022	Өсөлт, бууралт /тоооор/	Өсөлт, бууралт /хувьар/
1	Архангай	53	-17	-24.3	19	-3	-13.6
2	Баян-Өлгий	59	32	118.5	20	7	53.8
3	Баянхонгор	75	46	158.6	20	8	66.7
4	Булган	32	-9	-22.0	15	-3	-16.7
5	Говь-Алтай	16	-6	-27.3	9	-5	-35.7
6	Говьсүмбэр	9	-10	-52.6	7	4	32.3 д
7	Дархан-Уул	73	-1	-1.4	24	10	71.4
8	Дорноговь	58	16	38.1	30	11	57.9
9	Дорнод	70	3	4.5	21	7	50.0
10	Дундговь	42	7	20.0	12	0	0.0
11	Завхан	42	2	5.0	20	7	53.8
12	Орхон	54	-6	-10.0	18	-3	-14.3

13	Өвөрхангай	39	7	21.9	18	-3	-14.3
14	Өмнөговь	31	-2	-6.1	29	0	0.0
15	Сүхбаатар	511	18	54.5	26	13	2 д
16	Сэлэнгэ	84	14	20.0	45	6	14.3
17	Төв	119	3	2.6	65	29	80.6
18	Увс	42	2	5	11	2	22.2
19	Ховд	25	-11	-30.6	32	10	45.5
20	Хөвсгөл	33	-8	-19.5	22	-8	-26.7
21	Хэнтий	62	15	31.9	24	11	84.6
22	Баянгол	252	81	47.4	75	28	59.6
23	Баянзүрх	398	47	13.4	112	23	25.8
24	Сүхбаатар	275	92	50.3	79	31	4.6
25	Сонгинохайрхан	346	-33	-8.7	123	37	43.0
26	Хан-Уул	307	56	23.3	92	29	46.0
27	Чингэлтэй	177	38	27.3	57	17	42.5
28	Багануур	30	21	233.3	6	3	2 д
29	Багахангай		3	300.0	2	2	
30	Налайх	21	4	23.5	8	-3	-27.3
	Улаанбаатарт	1810	309	20.6	554	167	43.2
	Орон нутагт	1069	95	9.8	487	100	25.8
	Улсын хэмжээнд	2879	404	16.3	1041	267	34.5

6.6.Зам тээврийн ослын шалтгаан нөхцөл

Зам тээврийн ослыг:

- ❖ Жолоочийн буруутай үйлдэл;
- ❖ Явган зорчигчийн буруутай үйлдэл;
- ❖ Замын нөхцөл;
- ❖ Техникийн гэмтлээс шалтгаалсан осол гэж ангилна.

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн 24121 зам тээврийн ослын 23277 буюу 96.5% нь жолоочийн буруугаас, 719 буюу 3% нь явган зорчигчийн буруутай үйлдлээс, 125 буюу 0.5% нь замын нөхцөлөөс шалтгаалсан гэж бүртгэгджээ.

Хүснэгт 40. Зам тээврийн ослын шалтгаан

Он	Харьяалал	Жолоочийн буруугаас	Замын нөхцөлөөс	Явган зорчигчийн буруугаас
	Улсын хэмжээнд			
	Нийт ослын тоо	23277	125	719
	нийт осолд эзлэх хувь	96.5	0.5	3.0
	Нийслэлд			
2022	Нийт ослын тоо	19583	110	629
	нийт осолд эзлэх хувь	96.4	0.5	3.1
	Орон нутагт			
	Нийт ослын тоо	3694	15	90
	нийт осолд эзлэх хувь	97.2	0.4	2.4

Зам тээврийн ослын шалтгааныг өнгөрсөн оны үзүүлэлттэй харьцуулахад: жолоочийн буруутай үйлдлээс шалтгаалсан осол 53.8%-иар, замын нөхцөлөөс шалтгаалсан осол 2.6%-иар, явган зорчигчийн буруутай үйлдлээс шалтгаалсан осол 62.7%-иар тус тус өсжээ.

Бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын шалтгааны 96.5% нь жолоочийн буруутай үйлдлээс болсон байна.

Жолоочийн буруутай ослын шалтгаанаас:

- Хажуу хоорондын зай тохируулаагүйгээс 7760 буюу 32.2%,

- Уулзвар гарц нэвтрэх журам зөрчсөн 4352 буюу 18%,
- Эгнээ байр буруу эзэлсэн 2307 буюу 9.6%,
- Ухрах үйлдэл буруу хийсэн 1679 буюу 7%-ийг эзэлсэн байна.

Хүснэгт 41. Жолоочийн буруутай үйлдлээс шалтгаалсан осол

Үзүүлэлт	Согтуугаар тээврийн хэрэгсэл жолоодсон	Хурд хэтрүүлсэн	Бүрэн бус тээврийн хэрэгсэл жолоодсон	Анхаарал болгоомжгүй	Зогсоох арга хэмжээ аваагүй	Уулзвар нэвтрэх	Гэрэл дохио	Эргэх үйлдэл	Зай тохируулаагүй	Гүйцэж түрүүлэх	Эсрэг урсгал	Эгнээ байр	Хүн ба тээвэрлэх журам зөрчсөн	Ухрах	Бусад
Улсын хэмжээнд															
Тоон үзүүлэлт	1210	861	160	3053	773	4352	216	160	7760	195	172	2307	75	1679	304
Эзлэх хувь	5.2	3.7	0.7	13.1	3.3	18.7	0.9	0.7	33.3	0.8	0.7	9.9	0.3	7.2	1.3
Нийслэлд															
Тоон үзүүлэлт	635	580	35	2380	259	3976	168	73	7538	62	76	2167	47	1521	83
Эзлэх хувь	3.2	3.0	0.2	12.1	1.3	20.3	0.9	0.4	38.5	0.3	0.4	11.1	0.2	7.8	0.4
Орон нутагт															
Тоон үзүүлэлт	560	302	147	590	453	253	20	51	176	123	74	127	20	135	143
Эзлэх хувь	17.6	9.5	4.6	18.6	14.3	8	0.6	1.6	5.5	3.9	2.3	4	0.6	4.3	4.5

Хүснэгт 42. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүмүүсийн насны байдал

Нас	Тоо	Эзлэх хувь
12/13/	3	0.4
14-15	6	0.6
16-17	9	0.9
18-24	161	15.3
25-29	154	14.6
30-34	206	19.5
35-39	148	14.0
40-44	118	11.2
45-49	98	9.33
50-54	60	5.7
55-59	46	4.4
60-64	28	2.7
65-69	14	1.3
70-с дээш	6	0.6

Хүснэгт 43. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүмүүсийн нийгмийн байдал

Нийгмийн байдал	Холбогдогчийн тоо	Эзлэх хувь
Төрийн албан хаагч	89	8.4
Хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч	281	26.7
Хувийн хэвшлийн байгууллагад ажиллагч	132	12.5
Төрийн бус байгууллагын ажилтан	41	3.9
Малчин	86	0.4
Ажилгүй	385	36.5
Оюутан	27	2.6

Сурагч	9	0.9
--------	---	-----

Энэ төрлийн гэмт хэрэгт холбогдсон хүний 385 буюу 36.5% эрхэлсэн тодорхой ажилгүй хүн байна. Өнгөрсөн онд 16 сурагч энэ төрлийн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдаж байсан бол 2022 онд 9 болж 77.7%-иар буурсан байна.

Явганаар замын хөдөлгөөнд оролцож яваад зам тээврийн осолд өртөж хохирсон хүмүүсийн 632 буюу 40.3% нь ажилгүй, 479 буюу 30.5% нь хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч байна.

Хүснэгт 44. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүмүүсийн боловсролын байдал

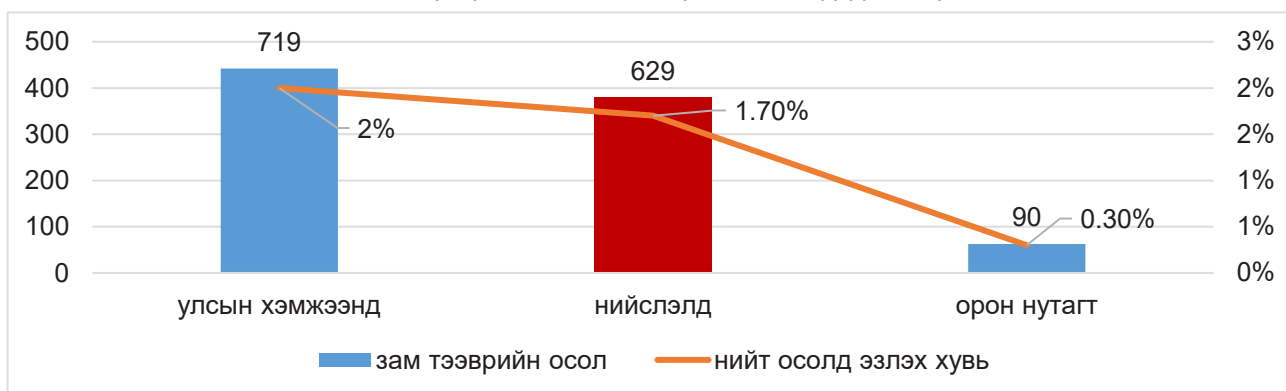
Боловсрол	Холбогдогчийн тоо	Эзлэх хувь
Бүрэн дунд	513	48.7
Дээд	285	27.0
Бага	42	4.0
Тусгай мэргэжлийн дунд	60	5.7
Боловсролгүй	19	1.8
Бүрэн бус дунд боловсролтой	135	12.8

Боловсролын хувьд гэмт хэрэгт холбогдсон хүмүүсийн 48.7% нь бүрэн дунд боловсролтой хүмүүс байна.

Явган зорчигчийн буруугаас шалтгаалсан осол:

- ❖ Явган хүний гарцын шугам, гарамгүй газраар зам хөндлөн гарах
- ❖ Гэрлэн дохио зөрчиж зам хөндлөн гарах
- ❖ Ойртон ирж яваа тээврийн хэрэгслийн урдуур зам хөндлөн гүйх
- ❖ Зогсож буй автомашины урдуур буюу автобуснаас буугаад урдуур нь замын зорчих хэсэгт орох
- ❖ Замын зорчих хэсэг дээр буюу зорчих хэсгийн захаар дагаж явах, согтууруулах ундаа хэрэглэж биеэ авч явах чадваргүй үедээ замын зорчих хэсэг дээгүүр явах, хэвтэх
- ❖ Замын голоор тавьсан тусгаарлах хайс, хашлага дээгүүр давах, доогуур нь шургах
- ❖ Замын хөдөлгөөнд оролцохдоо анхаарал болгоомжгүй оролцох/ зам хөндлөн гарахдаа гар утсаар ярих, чихэвчний хөгжим сонсох, мессеж бичих/
- ❖ Сургуулийн өмнөх насны хүүхдийг харгалзах хүнгүйгээр замын хөдөлгөөнд оролцуулах /эцэг эх, асран хамгаалагчийн буруугаас автомашинд дайрагдах, мөргүүлэх хэлбэрээр хохирох тохиолдол бүртгэгдсээр байна.

График 21. Явган зорчигчийн буруутай үйлдлээс шалтгаалсан осол

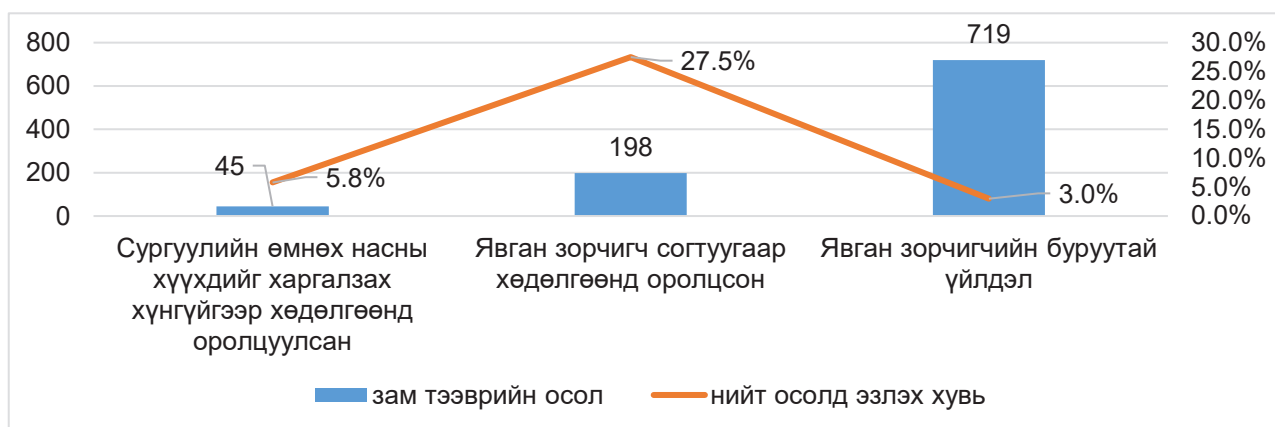

Явган зорчигчийн буруутай үйлдлээс шалтгаалсан зам тээврийн осол 2022 онд улсын хэмжээнд 719 бүртгэгдсэн нь нийт бүртгэгдсэн ослын 3%-ийг эзэлж байна. Явган зорчигчийн буруутай үйлдлээс шалтгаалсан ослын 629 буюу 87.5% нь нийслэлд, 90 буюу 12.5% нь орон нутагт бүртгэгдсэн. Нийт явган зорчигчийн буруутай үйлдэл дотроо явган зорчигч замын хөдөлгөөнд согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ, биеэ авч явах чадваргүй байдлаар

оролцсон нь 27.5%, сургуулийн өмнөх насны хүүхдийг харгалзах хүнгүйгээр замын хөдөлгөөнд оролцуулсан 6.1%-ийг тус тус эзэлж байна.

Явган зорчигчид зориулсан зам, замын байгууламж нь стандартын дагуу хийгддэггүй, түүнд тавих хяналт байхгүй, мөн явган зорчигчдын замын хөдөлгөөний дүрмийн мэдлэг дутмаг, замын хөдөлгөөнд соёлтой оролцохыг хүсдэггүй, тэдэнд оногдуулах хууль сахиулах байгууллагаас тавих хяналт хангалтгүй, гаргасан зөрчилд хариуцлага хүлээлгэх механизм хэрэгжихгүй байгаагаас явган зорчигч амь насаа алдах, гэмтэх тохиолдол гарсаар байна. Явган зорчигчийн буруутай үйлдлээс шалтгаалсан зам тээврийн осол өнгөрсөн онтой харьцуулахад буурсан хэдий ч замын хөдөлгөөнд оролцож байхдаа осолд өртөх, хохирох үзүүлэлт буурахгүй байна.

График 22. Явган зорчигч зам тээврийн осолд өртсөн шалтгаан

Явган зорчигч нь согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ замын хөдөлгөөнд оролцож хохирсон 198 осол бүртгэгдсэний 179 буюу 90.4% нь нийслэлд, 19 буюу 9.6% нь орон нутагт бүртгэгдсэн.

Сургуулийн өмнөх насны хүүхдийг харгалзах хүнгүйгээр замын хөдөлгөөнд оролцуулснаас нийслэлд 36, орон нутагт 9, нийт 45 зам тээврийн осол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны үзүүлэлтээс 17.7%-иар өссөн байна.

Явган зорчигчийн буруутай үйлдлээс шалтгаалсан зам тээврийн осол өнгөрсөн оны үзүүлэлтээс буурсан хэдий ч замын хөдөлгөөнд оролцож байхдаа осолд өртөх, хохирох явдал буурахгүй байна. Тэд замын сүлжээг аюулгүй ашиглахад төлөвшөөгүй байдаг. Төв Азийн бүс нутгийн эдийн засгийн хамтын ажиллагааны /КАРЕК/ улс орнуудын өнөөгийн авто замуудад судалгаа хийж үзэхэд явган зорчигчийн тав тух, аюулгүй байдалтай холбоотой дараах олон асуудлууд байна. Үүнд:

- Явган зорчигчийн (цагаан зураастай) гарцтай боловч жолооч нар түүнийг үл тоодог;
- Өргөн (олон эгнээтэй), өндөр хурдны авто зам дээр цагаан зураастай гарцуудыг олноор гаргасан;
- Явган зорчигчийн хөдөлгөөн зохицуулах гэрлэн дохио, явган зорчигчийн гарцыг тэмдэглэлгүй уулзварын гэрлэн дохио;
- Гэрлэн дохионы асах хугацаа нь явган зорчигч зам гарахад хангалтгүй;
- Хөдөлгөөн ихтэй замын дагуу явган зорчигчдын удирдлагатай гэрлэн дохио хангалтгүй;
- Бусад хэлбэрийн гарц зам ашиглагчдад илүү таатай байхаар хэсэгт явган зорчигчийн гүүрэн болон доогуур гарц бариагүй;
- "Аюулгүй систем"-ийн зарчимд нийцээгүй хурдны хязгаарлалт;
- Суурин газрын дундуур өнгөрөх гол замын хурдны удирдлага зохицуулалт, "Хөдөлгөөн сааруулах" зохицуулалт хангалтгүй;

- Орон нутгийн замд хурдыг зохицуулах, багасгах үйл ажиллагаа хангалтгүй;
- Явган зорчигчдын аюулгүйн арал, явган зорчигчийн налуу зам, хашлага, хажуугийн өргөтгөлүүд дутагдалтай;
- Явган зорчигчийн байгууламжийн засвар үйлчилгээ хангалтгүй (зурвас хуучирч бүдгэрсэн, тэмдэг байхгүй, гэрлэн дохио эвдэрсэн).

Явган зорчигчид бол замын хөдөлгөөнд оролцогчдын хамгийн том бүлэг бөгөөд өдөр, шөнийн аль ч цагт замын сүлжээнд явган зорчигчид тааралдаж болно. Явган зорчигч нь мөн зам ашиглагчдын хамгийн эмзэг бүлэгт тооцогддог. Ийм ч учраас авто замын осолд хамгийн хүнд гэмтэл авдаг. Явган зорчигч нь хууль ёсны замын хөдөлгөөнд оролцогчдын нэг юм. Тэдэнд зам дагуу явах, зам хөндлөн гарахад ээлтэй орчин хэрэгтэй².

Улсын хэмжээнд 2022 онд хүүхэд өртсөн зам тээврийн осол 779 бүртгэгдсэний 443 буюу 56.9% нь нийслэлд, 336 буюу 43.1% нь орон нутагт бүртгэгдсэн.

Зам тээврийн ослын улмаас 76 хүүхэд нас барж, 810 хүүхэд гэмтэл авсны 171 хүүхэд нь хүнд, хүндэвтэр гэмтэл авчээ. Зам тээврийн ослын улмаас нас барсан 539 хүний 76 буюу 14.1% нь хүүхэд, гэмтсэн хүний 28.1% нь хүүхэд байгаа нь хүүхдийн амь эрсдэл 0.8%-иар, гэмтэл 8.5%-иар тус тус өссөн харамсалтай тоон үзүүлэлт гарсан байна.

Хүснэгт 45. Хүүхэд зам тээврийн осолд өртсөн хэлбэр

Д/д	Үзүүлэлт	Явган зорчигч	Зорчигч	Дугуйгаар зорчигч	Бусад
1	Улсын хэмжээнд	566	252	34	34
	Эзлэх хувь	63.9	28.4	3.8	3.8
2	Нийслэлийн хэмжээнд	364	79	29	8
	Эзлэх хувь	75.8	16.5	6.0	1.7
3	Орон нутгийн хэмжээнд	202	173	5	26
	Эзлэх хувь	49.8	42.6	1.2	6.4

Хүснэгт 46. Хүүхэд өртсөн зам тээврийн осол

Зам тээврийн осол	Нийт хохирсон хүүхэд	Нас барсан хүүхэд	Гэмтсэн хүүхэд
Улсын хэмжээнд			
779	886	76	210
Нийслэлд			
443	480	7	473
Орон нутагт			
336	406	69	337

Хүснэгт 47. Хүүхэд зам тээврийн осолд өртсөн нутаг дэвсгэрээр

Аймаг, дүүрэг	Нас барсан хүүхдийн тоо			Гэмтсэн хүүхдийн тоо		
	2022	Өсөлт бууралт /тоогоор/	Өсөлт бууралт/ хувиар/	2022	Өсөлт бууралт/ тоогоор	Өсөлт бууралт/ хувиар
Архангай	4	-2	-33.3	5	2	66.7
Баян-Өлгий		-3		15	6	66.7
Баянхонгор	5	4	5	24	17	3.4
Булган	6	4	3	10	2	25.0
Говь-Алтай	2		0.0	6	1	20.0
Говьсүмбэр				5	2	66.7
Дархан-Уул	4	2	2	28	10	55.6
Дорноговь	2	-2	-50.0	13	6	85.7
Дорнод	1	1		19	1	5.6
Дундговь	2	1	2	10	3	42.9

² Карекийн замын хөдөлгөөний аюулгүй байдал инженерчлэлийн гарын авлага.(2020). Явган зорчигчийн аюулгүй байдал. 4 дэх тал.

Завхан	3	2	3	9	1	12.5
Орхон	1	1		23	12	2.1
Өвөрхангай	6	6		12	4	50.0
Өмнөговь	2		0.0	9	3	50.0
Сүхбаатар	1	1		11	4	57.1
Сэлэнгэ	2		0.0	19	-2	-9.5
Төв	8	2	33.3	51	8	18.6
Увс	3	2	3	14	9	2.8
Ховд	7	5	3.5	19	8	72.7
Хөвсгөл	4	1	33.3	12	7	2.4
Хэнтий	6	4	3	23	13	2.3
Баянгол дүүрэг		-2		64	38	2.5
Баянзүрх дүүрэг	2	1	2	101	32	46.4
Сүхбаатар дүүрэг				67	40	2.5
Сонгинохайрхан дүүрэг	5	3	2.5	104	44	73.3
Хан-Уул дүүрэг		-4		83	44	2.1
Чингэлтэй дүүрэг		-1		40	9	29.0
Багануур дүүрэг				8	4	2
Багахангай дүүрэг				1		0.0
Налайх дүүрэг				5	-3	-37.5
Улсын хэмжээнд	76	25	49.0	810	325	67.0

Хүүхэд өртсөн осол нь нийслэлд их бүртгэгдсэн ч ослын улмаас амь эрсэдсэн хүүхдийн 90.7% нь орон нутгийн замд бүртгэгдсэн байна. Зам тээврийн осолд өртсөн 779 хүүхдийн 79 буюу 10.1% нь амь эрсдэж, 171 буюу 21.3% нь хүнд, хүндэвтэр, 529 буюу 67.7% нь хөнгөн зэргийн гэмтсэн.

Хүүхэд ихэвчлэн гэр, сургууль, цэцэрлэг гэсэн чиглэлээр зорчиж байгаад зам тээврийн осолд өртдөг байна. Энэ чиглэлээр явахдаа асран хамгаалагчгүй хөдөлгөөнд оролцох, ойртон ирж буй тээврийн хэрэгслийн урдуур гүйх зэргээр осолд өртдөг хэдий ч жолоочийн хариуцлагагүй үйлдэл, зам, замын байгууламжаас хамаарч осолд өртөх тохиолдол гарсаар байна. Хүүхэд осолд өртсөн байдлыг 2022 оны байдлаар төв, орон нутгаар харьцуулан авч үзэхэд Төв, Ховд, Баянхонгор, Дархан-Уул аймагт хүүхэд өртсөн зам тээврийн осол их бүртгэгдсэн байна.

Авто замын аюулгүй байдал нь замын хөдөлгөөний нэг хэсэг юм. Замын нөхцөл - Замыг шинээр барьж байгуулах, засварлахдаа технологийн шаардлагыг чанд мөрдөж иж бүрнээр /замын инженерийн байгууламж, хөдөлгөөн зохицуулах хэрэгсэл гэх мэт/ нь шийдвэрлэж байх шаардлагатай гэж олон улсад үздэг байна. Зам-орчин нь өөрөө замын хөдөлгөөний нэг бүрдэл болдог. Замын нөхцөлөөс шалтгаалсан осол улсын хэмжээнд 125 бүртгэгдсэнээс нийслэлд 110, орон нутагт 15 осол бүртгэгджээ. Дээрх хүчин зүйлд техникийн гэмтэл, гадна гэрэл /замын гэрэл/, зам орчны нөхцөлийг багтаан авч үзэж байгаа ч авто зам, замын байгууламж хариуцсан байгууллагад ослын акт тавигдаж арга хэмжээ тооцсон байдал хангалтгүй байгаагаас замын нөхцөлөөс гарсан ослын үзүүлэлт харьцангуй бага хувийг эзэлсэн хэвээр байна.

График 23. Замын нөхцөл, техникийн гэмтлээс шалтгаалсан осол

Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдал, шуурхай байх үндсэн нөхцөлийн нэг нь зам, замын дэд бүтэц байдаг. Замын эвдрэл, гэмтэл нь хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангахад сөрөг нөлөө үзүүлж, зам тээврийн осол, хэрэг гарах шалтгаан, нөхцөл болдог байна. Өнөөг хүртэл замын эвдрэл гэмтэл, онгорхой нүх, овоолсон шороо, зузаан мөстсөн замын хэсэг, замын бусад хангалтгүй нөхцөлийг тойрох гэсэн автомашины жолооч хөдөлгөөний чиглэлээ гэнэт өөрчлөх, тойрч эсрэг урсгалд орсноос гарсан ослын тохиолдлын бурууг жолооч, бусад хөдөлгөөнд оролцогчдод хариуцуулж байна. Замын хөдөлгөөнд оролцогчдод сайн чанарын, аюулгүй зам хэрэгтэй байдаг учир замын байгууламж хариуцсан албад, гадна талбай, зогсоолын талбай зэрэг нийтэд үйлчлэх эзэмшлийн зам, талбайгаа цэвэрлээгүйгээс уг байгууллагын эзэмшлийн газарт замын нөхцөлөөс үүдэлтэй осолд аж ахуйн нэгж байгууллагад хариуцлага хүлээлгэвэл зам, замын нөхцөл нь чанарын өндөр түвшинд хүрэх нэг механизм болно гэж үзэж байна.

6.7.Зам тээврийн ослын хэлбэр

Зам тээврийн осол гарч буй хэлбэрийг:

- Тээврийн хэрэгслээр явган зорчигч мөргөх,
- Тээврийн хэрэгсэл тээврийн хэрэгсэлтэй мөргөлдөх,
- Тээврийн хэрэгслээр дугуйтай хүн мөргөх,
- Тээврийн хэрэгслээр үл хөдлөх зүйл мөргөх,
- Тээврийн хэрэгслээр онхолдох, замын хажуу руу унах, өнхрөх зэргээр ангилан тоон үзүүлэлтээр гаргадаг байна.

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын 20223 буюу 83.8% нь мөргөлдөх, 1498 буюу 6.2% нь явган зорчигч мөргөх, 984 буюу 4.1% нь онхолдох/замын хажуу руу унах, өнхрөх г.м/, 875 буюу 3.6% нь үл хөдлөх зүйл мөргөх /хашаа, хайс, гэр, шон мөргөх/, 23 осол тээврийн хэрэгслээс зорчигч унагах, 89% унадаг дугуйтай хүн мөргөх, 310 буюу өмнөх оноос 37.1%-иар өссөн осол нь мал, амьтан дайрах, 119 осол бусад хэлбэрээр бүртгэгдсэн байна.

Улсын хэмжээнд явган зорчигч мөргөх хэлбэрээр бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын 1498 буюу 86.7% нь нийслэлд бүртгэгдсэн байна. Мөн улсын хэмжээнд онхолдох хэлбэрээр бүртгэгдсэн 984 ослын 894 буюу 90.8% нь орон нутгийн замд бүртгэгдсэн байна.

Монгол Улсад 2022 онд бүртгэгдсэн зам тээврийн осол гарсан хэлбэрийг өнгөрсөн оны үзүүлэлттэй харьцуулахад:

- Тээврийн хэрэгсэл тээврийн хэрэгсэлтэй мөргөлдөх хэлбэрээр гарсан осол 8.9-иар,
- Явган зорчигч мөргөх хэлбэрээр гарсан осол 15.1%-иар,
- Мал, амьтан дайрах хэлбэрээр гарсан осол 59%-иар тус тус өсжээ.

Нийслэл болон орон нутагт бүртгэгдсэн ослын хэлбэр

Нийслэлд:

- Мөргөлдөх - 18214 буюу 89.6%,
- Явган зорчигч мөргөх -1299 буюу 6.4%,
- Онхолдох – 90 буюу 0.4%,
- Тээврийн хэрэгслээс зорчигч унагах - 13 буюу 0.1%,
- Дугуйтай хүн мөргөх – 69 буюу 0.3%,
- Тээврийн хэрэгслээр үл хөдлөх зүйл мөргөх - 586 буюу 2.9%,
- Мал, амьтан дайрах – 51 буюу 0.3 хувийг эзэлж бүртгэгдсэн байна.

Орон нутагт:

- Мөргөлдөх – 2009 буюу 52.9%,
- Явган зорчигч дайрах – 199 буюу 5.2%,
- Онхолдох – 894 буюу 23.5%,
- Зорчигч унагах – 10 буюу 0.3%,
- Дугуйтай хүн мөргөх - 20 буюу 0.5%,
- Тээврийн хэрэгслээр үл хөдлөх зүйл мөргөх – 289 буюу 7.6%,
- Мал амьтан дайрах - 259 буюу 6.8%,
- Бусад хэлбэрээр 122 буюу 3.7 %-ийг эзэлж бүртгэгдсэн байна.

Нийслэлд автомашин мөргөлдөх, явган зорчигч мөргөх хэлбэрээр, орон нутагт автомашин мөргөлдөх, онхолдох хэлбэрээр осол их бүртгэгдсэн.

Тээврийн хэрэгслээр онхолдох хэлбэрээр бүртгэгдсэн осол

Улсын хэмжээнд: - Онхолдох хэлбэрээр 984 зам тээврийн осол бүртгэгдсэний 894 буюу 90.9% нь орон нутгийн замд бүртгэгдсэн байна. Онхолдох хэлбэрээр бүртгэгдсэн осол орон нутагт 236 (98.3%), нийслэлд 4 (1.7%) бүртгэгдсэн байна. Мөн нийслэлд онхолдох хэлбэрээр Сонгинохайрхан, Хан-Уул, Чингэлтэй, Багануур дүүрэгт тус бүр 1 осол бүртгэгдэж хүний амь нас хохирсон байна. Онхолдох хэлбэрээр гарсан ослын улмаас 152 жолооч, 111 тээврийн хэрэгслээр зорчигч амь насаа алдсан байна.

График 24. Орон нутагт бүртгэгдсэн хүн нас барсан осол

График 25. Орон нутагт бүртгэгдсэн зам тээврийн осол

Орон нутагт онхолдох хэлбэрээр гарч буй зам тээврийн осол нь бүрэн бус мотоциклоор замын хөдөлгөөнд оролцох, согтуугаар тээврийн хэрэгсэл жолоодох, хурд хэтрүүлэх, замын нөхцөлөөс шалтгаалсан байх магадлалтайгаас гадна замын нөхцөлд хурд тохируулан яваагүйгээс шалтгаалсан байна.

Зам тээврийн осолд холбогдсон тээврийн хэрэгслийн төрөл

Зам тээврийн осолд холбогдсон тээврийн хэрэгслийн 20887 буюу 86.6% нь суудлын, 1749 буюу 7.3% нь ачааны, 835 буюу 3.5% нь автобус, 27 буюу 0.1% нь механизм, 480 буюу 2.0% нь мотоцикл, 143 буюу 0.6% нь унадаг дугуй байна.

Манай улсад бүртгэлтэй тээврийн хэрэгслийн 64.2%-ийг суудлын автомашин эзэлж байгаатай холбоотой зам тээврийн осолд холбогдсон автомашины 86.6% буюу дийлэнх хувийг суудлын автомашин эзэлж байна.

Хүснэгт 48. Зам тээврийн осолд холбогдсон автомашины төрөл

ЗТО холбогдсон тээврийн хэрэгслийн төрөл							
№	Үзүүлэлт	Суудлын	Ачааны	Автобус/т ом, бага оврын/	Механизм	Мотоцикл	Унадаг дугуй
Улсын хэмжээнд							
1	Тоон үзүүлэлт	20887	1749	835	27	480	143
	Эзлэх хувь	86.6	7.3	3.5	0.1	2.0	0.6
Нийслэлд							
2	Тоон үзүүлэлт	18035	1263	811	6	130	77
	Эзлэх хувь	88.7	6.2	4.0	0.0	0.6	0.4
Орон нутагт							
3	Тоон үзүүлэлт	2852	486	24	21	350	66
	Эзлэх хувь	75.1	12.8	0.6	0.6	9.2	1.7

Улсын хэмжээнд 54819 мотоцикл бүртгэлтэйгээс түүний 10384 буюу 18.9% нь нийслэлд, 44435 буюу 81.1% нь орон нутагт бүртгэлтэй байна. Өвөрхангай, Баян-Өлгий, Төв, Увс аймгийн мотоциклын хэрэглээ бусад аймгаас их байна.

Монгол Улсад 2022 онд бүртгэгдсэн мотоциклын тоо өнгөрсөн оны үзүүлэлтээс 23.5%-иар буурсан. Улсын хэмжээнд мотоциклоор үйлдэгдсэн зам тээврийн осол 480 бүртгэгдэж, 120 хүн нас барж, 242 хүн гэмтсэн байна. Тухайн ослын 350 буюу 72.9% нь орон нутагт бүртгэгдсэн байна.

Хүснэгт 49. Мотоциклоор үйлдэгдсэн зам тээврийн ослын байдал

Аймаг, дүүрэг	Бүртгэгдсэн осол			Нас барсан хүн			Гэмтсэн хүн		
	2022	Өсөлт бууралт/ тоогоор/	Өсөлт бууралт/ хувиар/	2022	Өсөлт бууралт/ тоогоор	Өсөлт бууралт/ хувиар	2022	Өсөлт бууралт/ тоогоор/	Өсөлт бууралт/ хувиар/
Архангай	28	16	2	12	7	2.4	16	8	50.0
Баян-Өлгий	15	-8	-34.8	3			8	-3	-27,3
Баянхонгор	14	-8	-36.4	7	2	40	3	-10	-76,9
Булган	13	-3	-18.8	9	4	80	3	-4	-57.1
Говь-Алтай	10	1	11.1		3	2	2	-1	-33.3
Говьсүмбэр	2	-1	-33.3	6	-1		1		
Дархан-Уул	3	8	-25				2	-1	-33.3
Дорноговь	24	-10	50		1	33.3	20	11	2.2
Дорнод	10	5	-50	4	-2	-33.3	5	-7	-58.3
Дундговь	21	5	31.3	4	5	2.6	15	2	20
Завхан	15	-2	50	8	2		5	-1	-16.7
Орхон		-1		2				-2	
Өвөрхангай	27	10	-3.6		2	20	10	-5	-33.3
Өмнөговь	31	1	47.6	12	1	11.1	14	8	2.3
Сүхбаатар	15	-1	7.1	10	5	3.5	7		
Сэлэнгэ	15	4	-6.3	7	2	2	8	-6	-42.9
Төв	35	1	12.9	4	1	10	23	3	15
Увс	14	2	7.7	11	-1	-16.7	8	6	4
Ховд	16	7	14.3	5	2	2	4	-2	-33.3
Хөвсгөл	20	-2	53.8	4	3	2	8	2	33.3
Хэнтий	22	2	-8.3	6	-5	-55.6	10	1	11.1
Баянгол дүүрэг	15	-6	15.4	4			10		
Баянзүрх дүүрэг	20	5	-16.7				16	-4	-20
Сүхбаатар дүүрэг	26	-9	23.8				14	5	55.6
Сонгинохайрхан дүүрэг	8	-2	-52.9		-3		4	-5	-55.6
Хан-Уул дүүрэг	31	7	-6.1		-1	-33.3	17	-1	-5.6
Чингэлтэй дүүрэг	16	-1	77.8	2			11	3	-27,3
Багануур дүүрэг	2	-1	-33.3				1		37.5
Багахангай дүүрэг								-1	
Налайх дүүрэг	2								
Нийслэл	130	-5	33.7	2	-4	-66.7	73	-3	3.9
Орон нутаг	135	23	7.0	118	31	35.6	169	-1	-0.6
Улсын хэмжээнд	480	18	3.9	120	27	29.0	242	-4	-1.6

7. Эрүүлжүүлэгдсэн хүн

Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон этгээдийг эрүүлжүүлэх үйл ажиллагааны талаар авч үзвэл 2022 онд 63879 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 6600 буюу 9.4%-иар буурсан. Эрүүлжүүлэгдсэн хүний 51597 буюу 80.8% нь нийслэлд 12282 буюу 19.2% нь орон нутагт эрүүлжүүлэгдсэн байна.

Нийт эрүүлжүүлэгдсэн хүний 58180 буюу 91.1% нь эрэгтэй, 5699 буюу 8.9% нь эмэгтэй, 112 буюу 0.2% нь хүүхэд байна.

Архины албадан эмчилгээнд 440 хүн, сайн дурын эмчилгээнд 937 хүнийг хамруулсан байна.

8. Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажил

Цагдаагийн байгууллага нь 2022 онд Цагдаагийн албаны тухай, Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль болон бусад хууль тогтоомж, хөтөлбөр, төлөвлөгөө, цагдаагийн байгууллагаас дэвшүүлсэн зорилтыг хэрэгжүүлж, улсын хэмжээнд зохион байгуулж буй гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажлыг мэргэжил, арга зүй, удирдлагаар ханган, үр дүнг тооцож ажилласан.

2022 оны гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны салбар төлөвлөгөөг 4 бүлэг, 60 ажил, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр батлуулж, алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагад хүргүүлж, биелэлт, үр дүнг тооцон Монгол Улсад Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн ажлын албанд хүргүүлж ажилласан.

Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр “Сар шинэ-2022”, “Тэнэмэл-1,2,3”, “Зөвийг зөвлөө”, “Цахим соёл”, “Мал мах-Хяналт”, “Шийдвэрлэлт”, “Carback”, “Арлын дугаар”, “Ломбард хяналт”, “Халаас”, “РС-бүртгэл”, “Халхавч”, “Эрэлч нохой-2022”, “Илрүүлэлт-Оргодол-2022”, “Тэрбум мод” аяны хүрээнд “Байгалиа бүтээе-I.II”, “Аажуу явбал аяндаа хүрнэ дээ”, “Залилан”, “Хичээл эхэллээ”, “Unsend”, “Намайг алгас” зэрэг тусгай арга хэмжээ 12, хэсэгчилсэн 1755, нийт 1760 арга хэмжээг төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулсан байна.

Цагдаагийн байгууллагаас гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам хамгаалах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах чиглэлээр зохион байгуулж буй үйл ажиллагааг сурталчлах, иргэдэд гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр мэдээ мэдээллийг түгээх ажлын хүрээнд “Амрыг эрье” 20 минутын нэвтрүүлгийн 96 удаагийн дугаар бэлтгэж, МҮОНТ-ийн 1, 2 дугаар суваг болон Эх орон, Боловсрол, ETV, TV-5, TV-4, TV-9, OTV, News channel, ТВ-6 зэрэг 12 телевизээр 420 удаагийн давталттайгаар дамжуулан олон нийтэд хүргэн ажилласан. Мөн “Police podcast” хөтөлбөрийн хүрээнд төв, орон нутгийн цагдаагийн газар, хэлтэстэй хамтран 31 удаагийн ярилцлага бэлтгэн түгээсэн.

Монгол Улсын Их Хурлаас 2022 оны 07 дугаар сарын 05-ны өдөр Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/-ийг баталсан. Хуульд согтууруулах ундааны хэрэглээ, түүний худалдаа, согтууруулах ундаагаар үйлчлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн үйл ажиллагаа, архидан согтуурах, согтууруулах ундааны хэрэглээг нэмэгдүүлэх зорилго бүхий аливаа үйл ажиллагааг хориглох шинэлэг 9 зохицуулалтыг тусгасан.

Олон улсын сайн туршлага, дэвшилтэд технологийг үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлэх, төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран нийслэл хотын теле камерын тоог нэмэгдүүлж, ашиглалтыг үр дүнтэй болгох “Аюулгүй хот”-ыг бий болгох зорилтын хүрээнд өнөөгийн нийгэм, эдийн засгийн нөхцөл байдалд тохируулан камерын хяналттай “Ногоон бүс” төслийг хэсэгчлэн зохион байгуулах ажлын хүрээнд эхний ээлжинд Чингэлтэй дүүргийн 1 дүгээр хороо 1 дүгээр дөчин мянгатын нутаг дэвсгэрийн гэмт хэрэг, зөрчлийн статистик мэдээгээр дүүргийн хэмжээнд хулгайлах, халаасны хулгайн гэмт хэргийн 31.7% үйлдэгддэг, өдөртөө Улаанбаатар хотын иргэдийн 60 орчим хувь нь зорчин өнгөрдөг, аж ахуй нэгжийн төвлөрөлт, дэд бүтэц зэрэг хүчин зүйлд тулгуурлан сонгон авч, теле камерын хяналтад бүрэн оруулах ажлыг амжилттай хэрэгжүүлсэн.

Олон улсад хэрэгжиж буй “Green zone” төсөл нь дэлхийн 3 орон буюу Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Сөүл хот, Оросын Холбооны Улсын Москва хот, Англи Улсын Лондон хотод амжилттай хэрэгжиж, камерийн хяналтаар нийт гэмт хэргийн 45-47 хувийг илрүүлсэн тэргүүн туршлага байгааг үндэслэн Чингэлтэй дүүргийн 1 дүгээр хорооны 19.7 га газрын 61 цэгт 145 камер шинээр байршуулах, түүнд шаардагдах төсөв тооцоонд тулгуурлан төр, хувийн хэвшлийн аж ахуй нэгж байгууллага, иргэдийн хамтын санхүүжилтын дэмжлэгтэйгээр камер суурилуулах ажлыг зохион байгуулсан.

“Ногоон бүс”-д Монгол Улсын телехяналтын тоног төхөөрөмжийн (MNS6423:2019) стандартыг хангасан 4 мегапиксел үзүүлэлт бүхий 145 ширхэг камерыг 61 цэгт суурилуулан теле хяналтын нэгдсэн сүлжээнд холбон 24 цагаар цагдаагийн байгууллагаас хяналт тавин ажиллаж байна. Телехяналтын нэгдсэн төв нь нийтийн эзэмшлийн гудамж, талбайд суурилуулсан камеруудын дүрсийг нэгтгэж харах зорилго бүхий 25 ширхэг ханан дэлгэц байх бөгөөд нэг дор 800 ширхэг камерийн дүрсийг хянах стандартын шаардлагад нийцсэн зориулалтын шал, хана, хөргүүр зэргийг цогцоор нь шийдвэрлэснээрээ онцлог юм.

“Залилах” гэмт хэрэгт иргэн, хуулийн этгээдийг өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх, хууль, эрх зүйн мэдлэгийг дээшлүүлэх, хор уршгийг таниулах зорилгоор энэ оны 06, 09 дүгээр сард 2 удаа улсын хэмжээнд урьдчилан сэргийлэх нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулж, 95 сэрэмжүүлэг мэдээллийг төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллагын цахим орчинд түгээснийг 1.596.893 хүн дэмжиж, 252.079 хүн эерэг сэтгэгдэл үлдээж, 1.774.577 хүн бусадтай хуваалцаж, давхардсан тоогоор 10.024.438 хүнд хүрсэн байна.

Уг арга хэмжээний хугацаанд 858 залилах гэмт хэрэг бүртгэгдсэнээс 154 хэрэг буюу 17.9%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 191 хэрэг буюу 22.2%-ийг хааж, 605 хэрэг буюу 70.5%-ийг бусад хэрэгт нэгтгэн шийдвэрлэж, энэ төрлийн гэмт хэргийн гаралт 4,7%-иар буурсан эерэг үр дүн гарсан.

Мөн “Бүү шилжүүл” уриатай “Unsend” аяныг 2022 оны 11 дүгээр сарын 14-ний өдрөөс 29-ний өдөр цахим орчинд “Залилах” гэмт хэргээс урьдчилан олон талт арга хэмжээ зохион байгуулж “Lebo”, “Хулан шоу” интертаймент үйлчилгээ үзүүлэгч компаниудтай хамтран богино хэмжээний видео-4, постер-8-г бэлтгэн Монголбанк, Монголын банкны холбооны цахим хуудсуудаар болон бусад дагагч өндөртэй цахим хуудас, группуудээр дамжуулан олон нийтэд хүргэх ажлыг зохион байгуулсан.

Банк бус санхүүгийн байгууллагын холбооны гишүүн 41 иргэнд “Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хууль”, “Татвар төлөхөөс зайлсхийх”, “Залилах гэмт хэргийн ойлголт” сэдвээр тус тус сургалт зохион байгуулсан.

Хөндлөнгийн, хараат бус менежментын тогтолцооны стандартын баталгаажуулалтын үйл ажиллагаа эрхэлдэг “МонСертф” ХХК-аас “Дэлхийн чанарын долоо хоног”-г тохиолдуулан зохион байгуулсан “Мэдээллийн аюулгүй байдлын менежментийн тогтолцоо” сэдэвт уулзалтад ЦЕГ-ын Кибер гэмт хэрэгтэй тэмцэх хэлтсээс “Цахим хэрэгсэл ашиглаж залилах гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх нь” сэдвээр нийт 65 иргэнд мэдээлэл хийсэн.

Нийслэлийн Засаг даргын 2022 оны А/388 дугаар захирамжийн хүрээнд Улаанбаатар хотын хэмжээнд 188 байршилд 4860 граж буулгаж газар чөлөөлөх ажил хийгдэх үед тус албанаас байршил тус бүрд барилгын ажил хийгдэх үед хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангаж ажилласан.

Олон улсын аюулгүй жолоодлогын 10 дүрмийг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт нутагшуулах зорилгоор “Зөвийг хэвшүүлье” уриатай 10 төрлийн нөлөөллийн арга хэмжээний хүрээнд явган зорчигчийн аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор “Гэрлээр анхааруулъя”, Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах, зам тээврийн осол хэргээс урьдчилан сэргийлэх

зорилготой “Гар утас”, унадаг дугуй, цахилгаан дугуй, мопед, мотоциклын жолоочийн аюулгүй байдлыг хангах, зам тээврийн осол зөрчилд холбогдохоос урьдчилан сэргийлэх зорилгоор “Хамгаалах малгай”, явган зорчигчийн аюулгүй байдлыг хангах, сургууль орчмын бүсэд хүүхдийг зам тээврийн осолд өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх, хүүхдийг аюулгүй тээвэрлэхтэй холбоотой “Явган зорчигчийн аюулгүй байдал-Сургууль орчмын бус-Хүүхэд”, орон нутгийн замд хурд хэтрүүлэх, ядарсан үедээ жолоо барих, согтуугаар тээврийн хэрэгсэл жолоодохоос урьдчилан сэргийлэх зорилгоор “Аажуу явбал аяндаа хүрнэ дээ”, тээврийн хэрэгслийн бүрэн бүтэн байдалд хяналт тавих халтиргаа гулгааны үед зам тээврийн ослоос урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр “Дугуй” нөлөөллийн арга хэмжээг тус тус зохион байгуулж, биелэлт үр дүнг тооцож ажилласан.

Монгол Улсад Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн санхүүжилтээр “Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодис хэрэглэсэн хүнийг таних, илрүүлэх анхаарах асуудал” сэдэв гарын авлагыг 300 ширхэгийг хэвлүүлэн 6 аймаг, 3 цагдаагийн хэлтэс, ШШГЕГ-ын 3 байгууллагын нийт 1550 алба хаагчдад албан хэрэгцээнд ашиглуулахаар хүлээлгэн өгсөн.

Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд, Байгаль, орчин аялал, жуулчлалын сайд, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2022 оны 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн мн-144/мн-187/мн-22 дугаар тушаалаар баталсан “Устгал” нэгдсэн арга хэмжээний удирдамж, төлөвлөгөө, Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын 2022 оны 06 дугаар сарын 03-ны өдөр баталсан салбар төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангах, мансууруулах үйлчилгээтэй олсны ургамал (каннабис)-ын тархац тогтоогдсон 11 аймаг болон нийслэлийн хэмжээнд зэрлэг байдлаар ургаж буй уг ургамлыг устгах, энэ төрлийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор тус нэгдсэн арга хэмжээг зохион явуулж улсын хэмжээнд 84,314,280 төгрөгийн санхүүжилтийг орон нутгийн Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөл болон Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс шийдвэрлүүлж 1924.36 га талбайд устгал хийх ажлыг зохион явуулсан.

Хүн худалдаалах гэмт хэргийн хохирогч болсон 8 иргэнд сэтгэл зүйн болон, эрүүл мэнд, хууль зүйн туслалцааг төрийн болон төрийн бус байгууллагуудын оролцоотойгоор зохих журмын дагуу шуурхай үзүүлж байна. Тухайлбал;

Насанд хүрээгүй хохирогчдыг хөндлөнгийн нөлөөлөлд автуулахгүй байх бусад аюул эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор “Хүүхэд, гэр бүл, залуучуудын хөгжлийн газар”, “Хүүхэд хамгаалах төвийн хамгаалах байр”, “Хүйсийн тэгш эрхийн төв” ТББ, “Талита Ази” ТББ-уудтай хамтран ажилласан.

Азийн сан олон улсын байгууллагын “Хүн худалдаалах гэмт хэргийн хохирогч төвтэй, хүүхдэд ээлтэй хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа” төслийн хүрээнд боловсруулсан “Алба хаагчдыг чадавхжуулах нь” суралцагчийн гарын авлагад алба хаагч холбогдох саналыг өгч ажилласан.

Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын “Хүн амын сан”-тай хамтран хэрэгжүүлж буй “Жендэрт суурилсан хүчирхийлэлтэй тэмцэх төсөл”-ийн хүрээнд Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн ажлын албанаас “Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэхэд олон талт хамтын ажиллагаа” үндэсний чуулганыг хамтарсан багийн 825 гишүүдийг хамруулж Төрийн ордны Их Монгол танхимд 2022 оны 11 дүгээр сарын 14-ний өдөр зохион байгуулсан.

Нийслэлийн байгаль орчны газар, Нийслэлийн мэргэжлийн хяналтын газар, Богдхан уулын дархан цаазат газрын хамгаалалтын захиргаа зэрэг байгууллагатай хамтран “Самар-2022” хэсэгчилсэн арга хэмжээг 2022 оны 09 дүгээр сарын 05-наас 15-ны өдөр Баянзүрх дүүргийн 11, 14, 20 дугаар хорооны нутаг дэвсгэрт байрлах Манзуширын ам, Баянголын ам,

Хуайндайгийн ам, Сүхбаатар дүүргийн 19, 20 дугаар хорооны нутаг дэвсгэрт байрлах Бэлх, Гүнжийн, Хандгайт, Их Бага баяны ам, Хан-Уул дүүргийн 14 дүгээр хорооны нутаг дэвсгэрт байрлах Богдхан уулын Түргэний ам, Жаргалантын ам, Чингэлтэй дүүргийн 19 дүгээр хороо Зүрх уулын ам зэрэг ногоон бүсэд нийт 32 удаагийн хяналт шалгалтын ажлыг зохион байгуулж, 120 отог, 673 иргэнийг уулнаас буулгаж, 89 шуудай цайруулсан самар, 104 шуудай боргоцойг хураан авч, зөрчлийн шинжтэй 20 үйлдлийг илрүүлж, иргэдэд Ойн тухай хууль тогтоомж зөрчих зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх яриа таниулга хийж, уулнаас буулгах, зөрчлийг арилгуулах арга хэмжээ авч ажилласан.

Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх энэ төрлийн гэмт хэргийн хор уршгийг иргэд, олон нийтэд таниулах, тэдний эрх зүйн мэдлэгийг дээшлүүлэх, соён гэгээрүүлэх, хамтын ажиллагааг сайжруулах зорилгоор “Байгалиа хамгаалъя” нэгдсэн арга хэмжээг “Ногоон дуу хоолой” нэрийн дор 2022 оны 04 дүгээр сарын 15-ны өдрөөс 05 дугаар сарын 15-ны өдрийн хооронд орон даяар “Зөв мод-Зөв арчилгаа” уриатайгаар Монгол Улсад гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлтэй хамтран зохион байгууллаа. Дээрх аяны хүрээнд мод тарьж ургуулахтай холбоотой технологийн заавар, зөвлөмж бүхий шинжлэх ухаан, танин мэдэхүйн үндсэн видео шторк 10, зурагт постер 18-г тус тус бэлтгэж, олон нийтэд сурталчилсныг 114.462 хүн дэмжиж, 12.509 хүн эерэг сэтгэгдэл үлдээж, 130.154 хүн бусдад түгээсэн нь давхардсан тоогоор 14.265.656 хүнд хүрч иргэдийг мод тарихад уриалсан, мод тарих, ургуулах соёлыг дэлгэрүүлсэн, хандлага мэдлэг ойлголтыг нэмэгдүүлсэн, буруу дадал хандлагад эергээр нөлөөлсөн, зөв үйлдэлд уриалж сэдэлжүүлсэн арга хэмжээ болсон.

Түүнчлэн, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачилсан “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд 2022 оны 05 дугаар сарын 01-нээс 30-ны өдөр, 10 дугаар сарын 03-ны өдрөөс 15-ны өдөр хүртэлх хугацаанд “Байгалиа бүтээе” нөлөөллийн аяныг 2 удаа тус тус зохион байгуулж, эх дэлхий, байгаль орчноо хайрлан хамгаалж зохицон амьдрах, дэлхийн уур амьсгалын өөрчлөлтийн нөлөөллийг бууруулах, экологийн тэнцвэрт байдлыг хангах зорилго бүхий шинжлэх ухаан, танин мэдэхүйн чиглэлээр мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран хавар, намрын мод тарих ургуулах зөвлөгөө зөвлөмж 4, иргэдийг мод тарихад уриалан бэлтгэсэн 62 видео шторк, сайтын сурвалжлага-5, нийтлэл-4, 52 зурагт постер, контентуудыг давхардсан тоогоор орон сууцны 1830 лифт, орон нутаг, нийслэлийн 30, иргэн, аж ахуйн нэгжийн эзэмшлийн 62, худалдаа, үзвэр үйлчилгээний 122, нийт 214 сурталчилгааны лед самбаруудад байршуулж, төв, орон нутгийн 44 телевизээр 3357 удаа 420.913 секунд хугацаагаар олон нийтэд хүргэж, зорилтод мэдээллийг 43 фм радиогоор 38 өдрийн турш түгээж, цахим орчинд байршуулж түгээснийг 523.836 хүн дэмжиж, 728.271 хүн эерэг сэтгэгдэл үлдээж, 3.318.777 хүн бусдад түгээсэн ба давхардсан тоогоор 40.547.100 хүнд хүрсэн байна.

Нийслэл хотод орон гэргүй тэнэмэл байдлаар амьдардаг иргэдийг болзошгүй эрсдэлээс хамгаалах, нийгэмшүүлэх “Тэнэмэл” тусгай арга хэмжээг 2022 оны 2, 3 дугаар сард 2 удаа зохион байгуулж, нийт 209 хүнийг олж тогтоон, эрүүл мэндийн үзлэг, шинжилгээнд хамруулснаас 13 иргэнийг ар гэрт нь, коронавируст халдвар /ковид-19/-ын эерэг хариу гарсан 1 иргэнийг “Энэрэл” эмнэлэгт, Нийслэлийн Засаг даргын дэргэдэх “Нийгмийн хамгааллын тусгай төв”, “Өлзийт асар”, “Титэм констракшин”, “Дөлгөөн минж”, “Шинэ амьдрал ялагч” зэрэг 5 төрийн болон төрийн бус байгууллагуудад 195 иргэнийг хүлээлгэн өгч ажилласан.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газартай хамтран иргэд, олон нийтийг согтууруулах ундааны хорт зуршил, буруу хэрэглээнээс татгалзуулах, түүнээс үүдэн гарах гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор 2022 оны 11 дүгээр сарын 10-ны өдрөөс 12 дугаар сарын 15-ны өдөр хүртэл хугацаанд “Намайг алгас” нөлөөллийн аяныг зохион байгуулж, бэлтгэл ажлын хүрээнд аяны брэндинг, стратегийг боловсруулж, олон нийтийн дундах архины өргөн хэрэглээг бууруулах, зохисгүй хэрэглээг бууруулах, зөв хандлага,

сонголт, шинэ соёлыг төлөвшүүлэх, дэмжихэд чиглэсэн мэдээлэл, сурталчилгааны 28 ажил, арга хэмжээг төлөвлөн гүйцэтгэсэн. 88 видео шторк, 36 зурагт постерыг мэргэжлийн байгууллагуудаар бүтээлгэн, Ажлын хэсгээс 54 дэмжих видеог бэлтгэн олон нийтэд хүргэх ажлыг зохион байгуулсан. Бэлтгэсэн видео контент, мэдээ, мэдээллийг төв, орон нутагт үйл ажиллагаа явуулдаг иргэн, хуулийн этгээдийн 130, худалдаа, үзвэр үйлчилгээний 214, нийт 344 сурталчилгааны лед дэлгэцээр нийтийн орон сууцны 900 лифт, 42 телевиз, 30 фм радиогоор тус тус түгээж, автобусны буудал болон автозам дагуу 143, бусад байршилд 38, нийт 181 мэдээллийн самбарт “Намайг алгас” сурталчилгаа, мэдээллийн постерыг байршуулсан.

Иргэдийг соён гэгээрүүлэх, идэвхжүүлэх зорилгоор уулзалт, өдөрлөг, сургалт, хэлэлцүүлгийг давхардсан тоогоор 609 удаа зохион байгуулж, тараах материал 30.000 ширхэг хэвлэн төв, орон нутгийн худалдаа үйлчилгээний газар болон иргэд олноор цугладаг цэгүүдэд тараасан. Уг аяныг сурталчлах өдөрлөгийг улсын томоохон их, дээд сургуулийн 1200 гаруй оюутан, залуусыг хамруулан 2022 оны 11 дүгээр сарын 30-ны өдөр “ЮЖ Арина” цогцолборт зохион байгуулж, хэвлэл, мэдээллийн 23 телевиз, цахим хуудсаар олон нийтэд түгээсэн.

Нөлөөллийн арга хэмжээний үр дүнд гэмт хэрэг, зөрчлийн шинжтэй дуудлага мэдээлэл 1044, согтууруулах ундааны зүйл хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчил гаргасан гэх дуудлага мэдээлэл 337 нэгжээр тус тус буурсан эерэг үзүүлэлт гарсан. Мэдээлэл, сурталчилгааны ажлын хүрээнд нийт 188 мэдээлэл бэлтгэн цахим орчинд түгээсэн нь давхардсан тоогоор 1.437.228 хүнд таалагдаж, 4.326.623 хүн бусадтай хуваалцаж, 402.332 хүн эерэг сэтгэгдэл илэрхийлж, 67.060.623 хүнд хүрсэн байна.

Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр “Тарвага-2022”, “Эрчимжүүлэлт-2022”, “Эрэлч нохой-2”, “Усны сан бүхий газар-2022”, “Төр хурахын ам-2022”, “Самар-2022”, “Эрэлч нохой-3” хэсэгчилсэн арга хэмжээг төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулж, биелэлт үр дүнг тооцсон. Зөрчлийн тухай хуулийн 7 дугаар бүлэгт заасан байгаль орчин, амьтан, ургамлыг хамгаалах журмын эсрэг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох, илрүүлэх чиглэлээр “Эко-2022” нэгдсэн арга хэмжээг зохион байгуулж, гэмт хэргийн шинжтэй 2 үйлдэл, 37 зөрчил илрүүлсэн.

Тээврийн цагдаагийн албанаас нийслэлийн Замын хөдөлгөөний удирдлагын төвтэй хамтран “E-Police” аппликейшныг 2018 оноос нэвтрүүлсэн бөгөөд 2022 онд “E-police” аппликейшн-ы талаар олон нийтэд сурталчлах чиглэлээр дараах ажлыг зохион байгуулсан. Тухайлбал; Урьдчилан сэргийлэх хэлтсээс нийт алба хаагчдын гар утсанд “E-Police” аппликейшинг суулгах ажлыг зохион байгуулж, хяналт тавих үйл ажиллагаанд ашиглаж хэвшсэн. “E-Police апп”-д ирүүлсэн 88686 зөрчлийг баталгаажуулан тээврийн хэрэгслийн эзэмшигч, өмчлөгчийн бүртгэлтэй хаягаар шийтгэлийн хуудсыг хүргүүлж ажилласан. Цахим орчинд “Замын хөдөлгөөний дүрэм” зөрчиж буй талаар иргэдээс ирүүлсэн мэдээллийг тус албаны Мөрдөн шалгах газрын Зөрчил хянан шийдвэрлэх хэлтэстэй хамтран бүртгэн авч, нийт цахимаар ирсэн 657 зөрчилд арга хэмжээ тооцуулахаар харьяа дүүрэг дэх замын цагдаагийн нэгжүүдэд хүргүүлж, энэ талаар иргэдэд “Paparazzi Traffic Mongolia”, “Цахим замын цагдаа” болон “Тээврийн цагдаагийн алба”-ны цахим хаягаар эргэн мэдээлж ажилласан.

Хулгайлах, халаасны хулгайн гэмт хэргийн нөхцөл байдал, шалтгаан нөхцөлд дүн шинжилгээ хийж, 2022 оны эхний хагас жилд “Мал мах- Хяналт”, “Сар шинэ-2022”, “Илрүүлэлт оргодол”, “Шийдвэрлэлт”, “Carback”, “Арлын дугаар”, “Ломбард хяналт”, “Халаас”, “Бүртгэл” зэрэг ерөнхий болон тусгай арга хэмжээг зохион байгуулснаар нийслэлд 2022 оны эхний 05 сарын байдлаар хулгайлах гэмт хэргийн илрүүлэлт 26.1%-тай ба урьд оны мөн үеийнхээс 1.0%-иар, халаасны хулгайн гэмт хэргийн илрүүлэлт 22.1%-тай ба 5.4%-иар тус тус өссөн байна.

Халаасны хулгайн гэмт хэргийн талаарх 5189 мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, 26 бүлэг, 995 сэжигтэй этгээдийг тогтоон, бүлэглэлийн зураглал гаргаж, тэдгээрийн гэмт үйлдлийг баримтжуулж, хяналт тавин ажиллаж байна.

“Халаасны хулгайн гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх” чиглэлээр ерөнхий боловсролын 1949 сурагч, “Улаанбаатар эрдэм” их сургуулийн 60 оюутан, алба хаагч, нийт 2009 иргэнд сургалт орж, мэдээ мэдээлэл өгч, энэ төрлийн гэмт хэрэг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр хэрэгжүүлж буй арга хэмжээний талаар хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр 3 мэдээллийг олон нийтэд хүргэсэн.

ASAP санд эрэн сурвалжлагдаж буй 18, эрэн хайсан 15, олдсон 4, баривчилсан 9 хүний нийт 46 зурагт мэдээллийг фэйсбүүк хуудсанд байршуулж, бусад мэдээллийн цахим хуудсаар дамжуулан олон нийтэд түгээсэн ба дээрх мэдээллүүдийн нийт тархалт давхардсан тоогоор 4,600,000 гаруй фэйсбүүк хэрэглэгчид хүрч, 7527 цахим хэрэглэгч бусадтай хуваалцаж, 2198 сэтгэгдэл үлдээсэн ба 15426 хүнд таалагдсан байна.

Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд, Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын хамтарсан А/253, А/252 дугаар тушаалаар сайн дурын бүлгэмийн ажиллах журмын хэрэгжилтийг хангах “Өсвөрийн сэргийлэгч бүлгэм”, “School police” буюу эцэг, эхийн эргүүлийн үйл ажиллагааг идэвхжүүлэх, сурталчлах чиглэлээр ерөнхий боловсролын сургуулийн 415 бүлгэмийн 4280 сурагч, 5975 иргэнд мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлсэн. Аймаг, дүүргийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөлтэй хамтран улсын хэмжээнд өсвөрийн сэргийлэгч бүлгэмийн гишүүдийг чадавхжуулах сургалтыг 21, чуулга уулзалт 2, АХА тэмцээн 2, “Томчуудад хэлэх бидний үг”, “Дэвжээ” тэмцээнийг 7 удаа зохион байгуулж, нийт 2440 сурагчдыг хамруулж, хүүхдийн эрхийн тухай ойлголт, мэдлэгийг нэмэгдүүлсэн байна.

Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 33 дугаар зүйлд зааснаар гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажилд иргэдийг татан оролцуулах, олон нийтийн санал, санаачилгыг дэмжих, олон нийтийн байцаагч ажиллуулах зэргээр иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлж, тэдний санал, санаачлагыг дэмжиж 2022 онд 198181 иргэн, 8655 төрийн байгууллага, 2428 төрийн бус байгууллага, 10495 аж ахуйн нэгж, байгууллага, 1350 олон нийтийн цагдаа, 1480 олон нийтийн байцаагч, 3548 хүн, хөршийн хяналтын бүлэг, 819 малчдын бүлэг, холбоо, нөхөрлөл, 392 оюутан цагдаа, 1394 өсвөрийн сэргийлэгч, хамтарсан багийн 2092, ерөнхий боловсролын 1946 сургуулийн “School police” эргүүлийн иргэдийг тус тус татан оролцуулж мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажилласан байна.

Цагдаагийн байгууллагаас гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг олон нийтэд мэдээлэл түгээх, соён гэгээрүүлэх чиглэлээр тасралтгүй зохион явуулж байгаа төдийгүй, эрдэм шинжилгээ, судалгаа, дүн мэдээнд суурилсан арга хэмжээг зохион байгуулж байна.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ

ПРОКУРОР - PROSECUTION

1. ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА
2. СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ
3. ХЯНАЛТ ТАВЬСАН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТАЛААРХ ГОМДОЛ МЭДЭЭЛЭЛ
4. ЭРҮҮГИЙН ХЭРЭГ ХЯНАН ШИЙДВЭРЛЭХ ШҮҮХ ХУРАЛДААНД ОРОЛЦСОН БАЙДАЛ
5. ХОРИХ ЯЛ ЭДЛҮҮЛЭХ АЖИЛЛАГААНД ТАВЬСАН ХЯНАЛТ
6. ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АЖИЛ

2022 ОНД ПРОКУРОРЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ХЯНАЛТ ТАВЬСАН ГЭМТ ХЭРГИЙН ШИНЖТЭЙ ГОМДОЛ МЭДЭЭЛЭЛ

ХЭРЭГ БҮРТГЭЛТИЙН ХЭРЭГ НЭЭХЭЭС ТАТГАЛЗСАН

53496

ХЭРЭГ БҮРТГЭЛТИЙН ХЭРЭГ НЭЭСЭН

31012

ЭРҮҮГИЙН ХЭРЭГ ҮҮСГЭЖ ЯЛЛАГДАГЧААР ТАТСАН

13184

2022 ОНД ПРОКУРОРЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ХЯНАЛТ ТАВЬСАН ЗӨРЧЛИЙН ШИНЖТЭЙ ГОМДОЛ МЭДЭЭЛЭЛ

ХҮЛЭЭН АВАХААС ТАТГАЛЗСАН

55979

ЗӨРЧЛИЙН ХЭРЭГ НЭЭСЭН

31598

ХЭРЭГ БҮРТГЭЛТИЙН ХЭРЭГ НЭЭСЭН

2111

ХЯЛБАРШУУЛСАН ЖУРМААР ШАЛГАЖ ШИЙДВЭРЛЭСЭН

141791

ЭРҮҮГИЙН ХЭРЭГ ҮҮСГЭЖ ЯЛЛАГДАГЧААР ТАТСАН

77

2022 ОНД ПРОКУРОРЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ХЯНАЛТ ТАВЬСАН ХЭРЭГ БҮРТГЭЛТИЙН ХЭРЭГ

НЭГТГЭСЭН

262

ХЭРЭГ БҮРТГЭЛТИЙН ХЭРГИЙГ ХААСАН

19604

ЭРҮҮГИЙН ХЭРЭГ ҮҮСГЭЖ ЯЛЛАГДАГЧААР ТАТСАН

11059

2022 ОНД ПРОКУРОРЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ХЯНАЛТ ТАВЬСАН МӨРДӨН БАЙЦААЛТЫН ХЭРЭГ

НЭГТГЭСЭН

9443

ТҮДГЭЛЗҮҮЛСЭН

166

ЭХҮЯТ-ЫГ ХҮЧИНГҮЙ БОЛГОСОН

97

ХЭРЭГСЭХГҮЙ БОЛГОСОН

740

ЯЛЛАХ ДҮГНЭЛТ ҮЙЛДСЭН

14944

ХЯЛБАРШУУЛСАН ЖУРМААР ХЯНАН ШИЙДВЭРЛЭСЭН ХЭРЭГ

ЭРҮҮГИЙН ХУУЛИЙН 6.7-1

523

ЭРҮҮГИЙН ХУУЛИЙН 6.7-1.1

151

ЭРҮҮГИЙН ХУУЛИЙН 6.7-1.2

372

ХЯЛБАРШУУЛСАН ЖУРМААР ХЭРЭГ ХЯНАН ШИЙДВЭРЛЭХ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛСАН ХЭРЭГ

5922

ШҮҮХЭЭР ХЭЛЭЛЦЭГДСЭН ЭСЭРГҮҮЦЭЛ

БИЕЛСЭН
ЭСЭРГҮҮЦЭЛ

485

ХЯНАЛТЫН ШАТНЫ
ШҮҮХЭЭР
ХЭЛЭЛЦЭГДСЭН
ЭСЭРГҮҮЦЭЛ

30

ДАВЖ ЗААЛДАХ
ШАТНЫ ШҮҮХЭЭР
ХЭЛЭЛЦЭГДСЭН
ЭСЭРГҮҮЦЭЛ

694

ХОРИХ ЯЛ ЭДЛҮҮЛЭХ АЖИЛЛАГААНД ТАВЬСАН ХЯНАЛТЫН АЖЛЫН ТАЛААР

НЭЭЛТТЭЙ
ДЭГЛЭМТЭЙ

4394

ХААЛТТАЙ
ДЭГЛЭМТЭЙ

1493

ТУСГАЙ
НЭГЖИД

36

СУРГАЛТ ХҮМҮҮЖЛИЙН
ТУСГАЙ БАЙГУУЛЛАГАД
(ӨСВӨР НАСНЫ)

83

ХОРИХООС ӨӨР ТӨРЛИЙН ЯЛ ЭДЛҮҮЛЭХ АЖИЛЛАГААНД ТАВЬСАН ХЯНАЛТЫН АЖЛЫН ТАЛААР

ХОРИХООС ӨӨР
ТӨРЛИЙН ЯЛААР
ШИЙТГҮҮЛСЭН

15480

ТОРГОХ ЯЛААР
ШИЙТГҮҮЛСЭН

9094

ЦАГДАН ХОРИХ, БАРИВЧЛАХ, АЛБАДАН СААТУУЛАХ БАЙРУУДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ТАВЬСАН ХЯНАЛТЫН ТАЛААР

ЦАГДАН ХОРИХ
БАЙРНЫ ҮЙЛ
АЖИЛЛАГАА

1541

БАРИВЧЛАХ
БАЙРНЫ ҮЙЛ
АЖИЛЛАГАА

826

АЛБАДАН СААТУУЛАХ
БАЙРНЫ ҮЙЛ
АЖИЛЛАГАА

712

1.1.Прокурорын байгууллагын үндсэн чиг үүрэг

Прокурорын байгууллага нь Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт эрүүгийн болон зөрчлийн хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг нэг мөр хангуулах, хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах, ял эдлүүлэх ажиллагаанд хяналт тавих, шүүх хуралдаанд төрийн нэрийн өмнөөс оролцох чиг үүрэг бүхий, хараат бус, бие даасан шүүх эрх мэдлийг хэрэгжүүлэхэд оролцогч байгууллага юм.

1.2.Прокурорын байгууллагын тогтолцоо, бүтэц, зохион байгуулалт

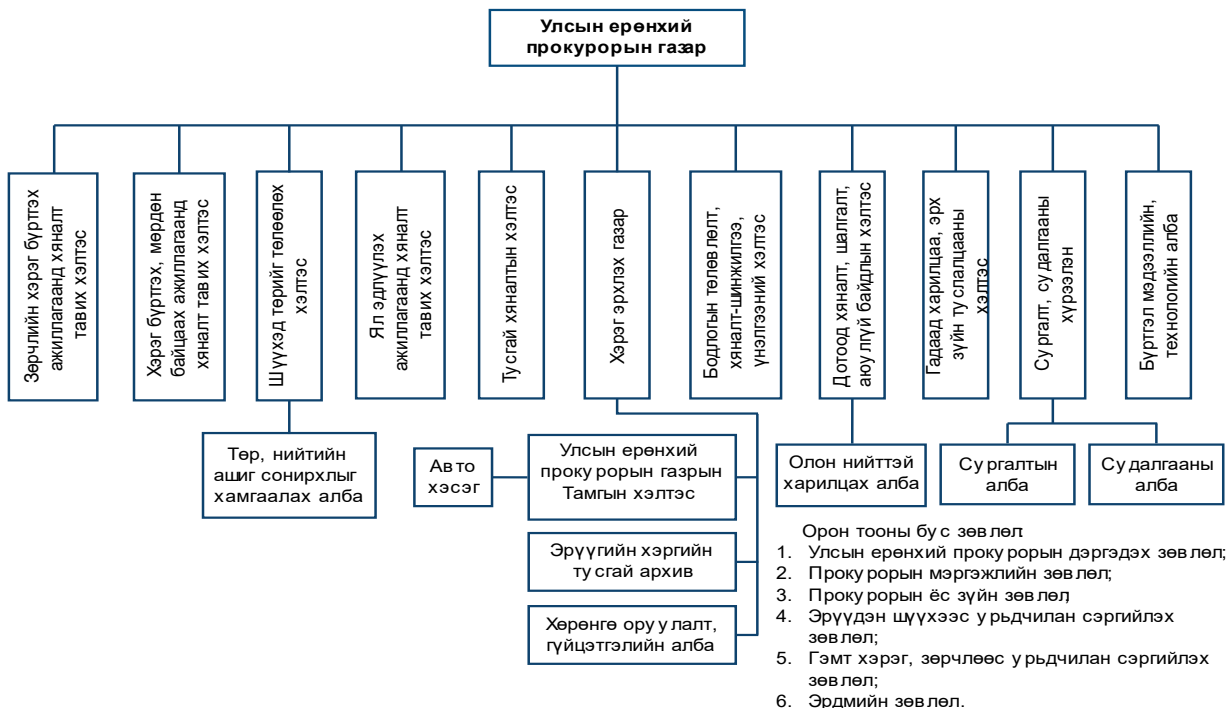
Прокурорын байгууллага нь Улсын Ерөнхий Прокурорын газар, аймаг, нийслэлийн прокурорын газар, сум буюу сум дундын болон дүүргийн прокурорын газраас бүрдэнэ. Прокурорын хяналтын ажлын онцлогийг харгалзан дагнасан чиг үүрэгтэй Тээврийн прокурорын газар үйл ажиллагаа явуулж байна.

Зураг 1. Прокурорын байгууллагын тогтолцоо

Улсын ерөнхий прокурорын газар нь дараах бүтэц, зохион байгуулалттайгаар үйл ажиллагаа явуулж байна.

Зураг 2. Улсын ерөнхий прокурорын газрын бүтэц, зохион байгуулалт

- Орон тооны бус зөвлөл
1. Улсын ерөнхий прокурорын дэргэдэх зөвлөл;
 2. Прокурорын мэргэжлийн зөвлөл;
 3. Прокурорын ёс зүйн зөвлөл
 4. Эрүүдэн шүүхээс урьдчилан сэргийлэх зөвлөл;
 5. Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх зөвлөл;
 6. Эрдмийн зөвлөл.

Улсын ерөнхий прокурорын зарим зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжүүдийн чиг үүрэг:

Зөрчлийн хэрэг бүртгэх ажиллагаанд хяналт тавих хэлтсийн чиг үүрэг:

- Зөрчлийн хэрэг бүртгэх ажиллагаа, түүнд тавих прокурорын хяналтын ажлыг боловсронгуй болгох бодлого, чиглэлийг тодорхойлох, хэрэгжилтийг зохион байгуулах, биелэлт, үр дүнг тооцох;
- Зөрчлийн хэрэг бүртгэх ажиллагаа, түүнд тавих прокурорын хяналтын ажилд мөрдөгдөж буй хууль, заавар, журмын хэрэгжилтийг нэг мөр хангуулах ажлыг улсын хэмжээнд нэгтгэн зохион байгуулах, хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох талаар Улсын ерөнхий прокурорт танилцуулж, шийдвэрлүүлэх;
- Зөрчил шалган шийдвэрлэх эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан, харьяа прокурорын газарт нэгдэн сургалт, зөвлөгөөн, хэлэлцүүлгийг дангаараа болон Сургалтын төвтэй хамтран зохион байгуулах;
- Зөрчлийн хэрэг бүртгэх ажиллагаа, түүнд тавих прокурорын хяналтын ажилд зөрчлийн хууль тогтоомж, Улсын ерөнхий прокурорын тушаалаар батлагдсан заавар, журмын хэрэгжилтийг дангаараа болон бусад газар, хэлтэстэй хамтран шалгах, судлах;
- Зөрчлийн хэрэгт олгох дугаарын хуваарилалтыг хийх, зөрчлийн хэргийн дугаар олголтод хяналт тавих, тайланг нэгтгэх;
- Зөрчил шалган шийдвэрлэх эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтны нэгдсэн судалгааг тогтмол шинэчлэн, хяналтад бүрэн хамруулах арга хэмжээ авах;

Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах ажиллагаанд хяналт тавих хэлтсийн чиг үүрэг:

- Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах ажиллагаа, түүнд тавих прокурорын хяналтын ажлыг боловсронгуй болгох бодлого, чиглэлийг тодорхойлох, хэрэгжилтийг зохион байгуулах, биелэлт, үр дүнг тооцох;
- Эрүүгийн хууль тогтоомж, удирдамжийн баримт бичгийг боловсронгуй болгох талаар Улсын ерөнхий прокурорт танилцуулж, шийдвэрлүүлэх, хэрэгжилтийг улсын хэмжээнд зохион байгуулах;
- Хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалт явуулсан хэрэг, материалыг хянах, танилцах;
- Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах ажиллагаа, түүнд тавих прокурорын хяналтын ажилд эрүүгийн хууль тогтоомж, Улсын ерөнхий прокурорын тушаалаар батлагдсан заавар, журмын хэрэгжилтийг дангаараа болон бусад газар, хэлтэстэй хамтран шалгах, судлах;
- Улсын ерөнхий прокурор, түүний орлогчоос хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах ажиллагаанд хяналт тавих чиглэлээр өгсөн үүрэг даалгаврын хэрэгжилтийг хангуулах, биелэлт, үр дүнг тооцох;
- Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны оролцогчдоос гаргасан гомдлын дагуу холбогдох эрүүгийн хэрэг, материалыг татаж, гомдлын үндэслэлийг хянан, дээд шатны прокурорт танилцуулж шийдвэрлүүлэх, шаардлагатай гэж үзвэл прокурорын даалгавар бичиж, биелэлтийг тооцох;

Шүүхэд төрийг төлөөлөх хэлтсийн чиг үүрэг:

- Шүүхэд төрийг төлөөлөх ажлыг боловсронгуй болгох бодлого, чиглэлийг тодорхойлох, хэрэгжилтийг зохион байгуулах, биелэлт, үр дүнг тооцох;
- Шүүхэд төрийг төлөөлөх ажлын чиглэлээр Улсын ерөнхий прокурорын тушаалаар баталсан заавар, журмын хэрэгжилтийг хангуулах ажлыг улсын хэмжээнд нэгтгэн зохион байгуулах;
- Улсын ерөнхий прокурор, түүний орлогчоос өгсөн үүрэг даалгаврын хэрэгжилтийг зохион байгуулах, биелэлт, үр дүнг тооцох;

- Улсын дээд шүүхийн хяналтын шатны эрүүгийн хэргийн шүүх хуралдаанд оролцож, анхан болон давж заалдах шатны шүүхийн шийдвэрт хууль зүйн дүгнэлт гаргах, хэрэг хянан хэлэлцэх явцад илэрсэн мөрдөгч, прокурор, улсын яллагчийн гаргаж буй нийтлэг зөрчлийг тухай бүр судалж дүгнэн, харьяа прокурорын газарт ажлын чиглэл, зөвлөмж өгөх, мэдээлэл хүргүүлэх;

- Хяналтын шатны шүүхийн шийдвэрийг хууль зөрчсөн гэж үзвэл Улсын ерөнхий прокурорт танилцуулж, эсэргүүцэл бичих эсэх асуудлыг шийдвэрлүүлэх;

- Улсын дээд шүүхийн хяналтын шатны эрүүгийн хэргийн шүүгчдийн нэгдсэн хуралдаанд оролцох Улсын ерөнхий прокурор, түүний орлогчийн /бүрэн эрхээ шилжүүлсэн тохиолдолд/ шүүх хуралдаанд гаргах хууль зүйн дүгнэлтийн төслийг боловсруулж, шүүх хуралдаанд оролцох бэлтгэлийг хангах;

Ял эдлүүлэх ажиллагаанд хяналт тавих хэлтсийн чиг үүрэг:

- Ял эдлүүлэх ажиллагаа, түүнд тавих прокурорын хяналтын ажлыг боловсронгуй болгох бодлого, чиглэлийг тодорхойлох, хэрэгжилтийг зохион байгуулах, биелэлт, үр дүнг тооцох;

- Ял эдлүүлэх болон шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагаанд хяналт тавих чиглэлээр хууль тогтоомж, удирдамж, баримт бичгийг боловсронгуй болгох талаар Улсын ерөнхий прокурорт танилцуулж, шийдвэрлүүлэх, хэрэгжилтийг улсын хэмжээнд зохион байгуулах;

- Улсын ерөнхий прокурор, түүний орлогчоос өгсөн үүрэг даалгаврын хэрэгжилтийг зохион байгуулах, биелэлт, үр дүнг тооцох;

- Ял эдлүүлэх болон шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагаа, түүнд тавих прокурорын хяналтын ажилд хууль тогтоомж, Улсын ерөнхий прокурорын тушаалаар батлагдсан заавар, журмын хэрэгжилтийг дангаараа болон бусад хэлтэстэй хамтран шалгах, танилцах;

- Хяналтын чиглэлээр ирүүлсэн гомдол, хүсэлт, мэдээллийг хүлээн авч хянан шийдвэрлэх;

- Ялтан шилжүүлэх тухай хууль тогтоомж, олон улсын гэрээний хэрэгжилтийг Гадаад харилцаа, эрх зүйн туслалцааны хэлтэстэй хамтран зохион байгуулах;

Хэрэг эрхлэх газрын чиг үүрэг:

- Прокурорын байгууллагын хүний нөөцийн бодлого, хөгжлийн асуудлыг хариуцан, хүний нөөц бүрдүүлэх, прокурор, ажилтныг чадавхжуулах ажлыг нэгтгэн зохион байгуулах;

- Төсөв, санхүү, хөрөнгө оруулалт, тендерийн үйл ажиллагаа, аж ахуй, хангалт, үйлчилгээ, прокурор, ажилтны цалин хөлс, ажиллах нөхцөл боломж, нийгмийн баталгаатай холбоотой асуудлыг нэгтгэн зохион байгуулах, энэ чиглэлээр гаргах Улсын ерөнхий прокурорын шийдвэр, бусад баримт бичгийн төслийг бэлтгэх, батлуулах, хэрэгжилтийг зохион байгуулах, биелэлт үр дүнг тооцох;

- Холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд прокурорын байгууллагын тухайн жилийн урсгал зардлын болон хөрөнгө оруулалтын төсвийн багцыг төлөвлөж, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх;

- Прокурорын байгууллагын нэгдсэн төсвийн хүрэлцээ, цаг үеийн шаардлага, инфляц зэргийг харгалзан нэмэгдэл төсөв батлуулах, хүндрэлтэй асуудлыг шийдвэрлүүлэх санал боловсруулж, төсвийн ерөнхийлөн захирагчаар батлуулан төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх;

- Тухайн жилийн Төсвийн тухай хуулиар батлагдсан прокурорын байгууллагын урсгал зардлын болон хөрөнгө оруулалтын төсвийн хуваарилалтын талаар санал боловсруулж, төсвийн ерөнхийлөн захирагчаар батлуулах;

- Батлагдсан төсвийн хүрээнд харьяа прокурорын газрын санхүүжилтийг сар бүр тооцох, олгогдоогүй санхүүжилтийг төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад мэдэгдэж, санхүүжилтийг төлөвлөгөөний дагуу шийдвэрлүүлэх;

Сургалт, судалгааны хүрээлэнгийн чиг үүрэг:

- Улсын ерөнхий прокурорын газрын зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж болон харьяа прокурорын газраас сургалтын хэрэгцээ, шаардлагын талаарх саналыг авч нэгтгэн судалсны үндсэн дээр прокурор, ажилтанд зориулсан сургалтын хөтөлбөр, төлөвлөгөө боловсруулж батлуулах, хэрэгжилтийг зохион байгуулах;
- Прокурор ажилтны анхан, үргэлжилсэн шатны болон давтан, мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэхтэй холбоотой сургалтын төлөвлөгөөг боловсруулж батлуулах, биелэлтийг хангах;
- Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд заасны дагуу сургалтын хөтөлбөрийг боловсруулан магадлан итгэмжлүүлсний үндсэн дээр тухайн сургалтыг дангаараа болон бусад байгууллагатай хамтран зохион байгуулах;
- Эрдэм шинжилгээний байгууллага, хууль зүйн их, дээд сургууль, бусад байгууллагатай хамтран эрдэм шинжилгээ, онол практикийн бага хурал зохион байгуулах, эрдэм шинжилгээний өгүүлэл, нийтлэл, бүтээл гаргах;
- Хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, гэмт хэргийн шалтгаан нөхцөлийн талаарх судалгааг Улсын ерөнхий прокурорын газрын зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжтэй хамтран гүйцэтгэх;
- Сургалтын гарын авлага, ном, товхимол гаргах;

2.Прокурорын байгууллагын 2023-2026 оны стратеги төлөвлөгөө

Прокурорын байгууллагын 2023-2026 оны стратеги төлөвлөгөөг Төрийн албаны тухай хууль, “Алсын хараа 2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл зэрэг бодлогын баримт бичгүүдэд нийцүүлэн боловсруулсан.

Зураг 3. Монгол Улсын прокурорын байгууллагын стратеги төлөвлөгөө

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн нэмэлт өөрчлөлт, гадаад, дотоод орчны хурдацтай өөрчлөлт нь прокурорын байгууллагын үйл ажиллагааг шинэ түвшинд эргэн харах хэрэгцээ шаардлагыг бий болгож байна. Зөрчлийн тухай хууль, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хууль, Эрүүгийн хууль, Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хууль, Прокурорын тухай хууль 2017 онд шинэчлэгдэн батлагдсанаар эрх зүйн шинэ орчны хүрээнд зөрчлийн хэрэг бүртгэх, хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах болон ял эдлүүлэх ажиллагаанд хяналт тавих, шүүх хуралдаанд төрийн нэрийн өмнөөс оролцох үйл ажиллагааг төгөлдөржүүлж, боловсронгуй болгоход энэхүү стратеги төлөвлөгөө чиглэж байна.

Стратеги төлөвлөгөөг ухаалаг (smart), зорилго тодорхой байх (specific), хэмжиж болохуйц (measurable), зорилгодоо хүрч болохуйц байх (achievable), бодитой байх (revelant), цаг хугацаатай байх (time bound efforts) гэсэн зарчмыг баримтлан боловсруулсан.

Энэхүү стратеги төлөвлөгөө нь Монгол Улсын прокурорын байгууллагын үйл ажиллагааны 2023-2026 онд баримтлах бодлогын баримт бичиг юм. Стратеги төлөвлөгөө батлагдан хэрэгжсэнээр прокурорын байгууллагын өмнө тулгамдаж байгаа асуудлыг шийдвэрлэх, үйл ажиллагаагаа сайжруулахад чухал үүрэг гүйцэтгэх юм.

Прокурорын байгууллага нь 2023-2026 онд хэрэгжүүлэх стратеги төлөвлөгөөнд дараах 5 зорилтыг дэвшүүлж, хэрэгжүүлэх арга замыг тодорхойлсон. Үүнд:

- ✓ “Олон нийтэд прокурорын байгууллагын үйл ажиллагааг ил тод, нээлттэй байдлаар сурталчлан таниулж, эерэг хандлагыг нэмэгдүүлэх”;
- ✓ “Прокурорын үйл ажиллагааны хараат бус, бие даасан байдлыг хангах”;
- ✓ “Прокурорын хяналтын ажлын чанар, үр нөлөөг сайжруулж, боловсронгуй болгох”;
- ✓ “Хамт олны дунд эерэг хандлагыг төлөвшүүлж, удирдлагын манлайллыг сайжруулах”;
- ✓ “Цахим шинэчлэлийг хэрэгжүүлэх замаар ажлын бүтээмжийг нэмэгдүүлэх”.

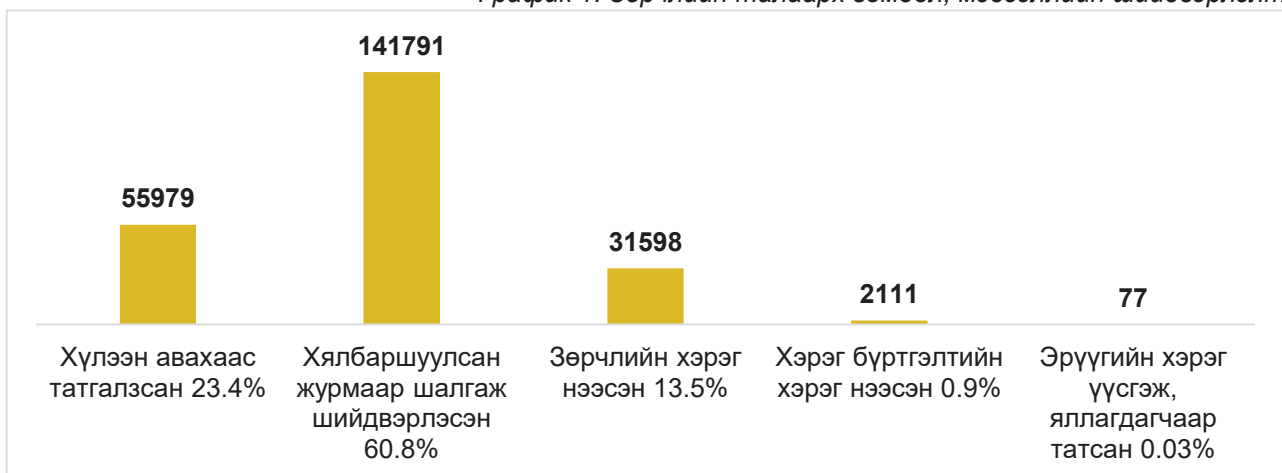
Дээрх зорилтуудыг хэрэгжүүлэх хүрээнд прокурорын байгууллагын үйл ажиллагаанд мэдээллийн технологийн дэвшил, инновацыг нэвтрүүлэх, ажлын үр нөлөө, бүтээмжийг нэмэгдүүлэх, их өгөгдлийг бодлогын шийдвэр гаргахад ашиглах, зөрчлийн бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, статистикийн үйл ажиллагааны нэгдмэл байдлыг хангах зэрэг арга хэмжээг төлөвлөж, хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

2.1. Хяналт тавьсан зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн үзүүлэлт

Зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагаа явуулах эрх бүхий 34 байгууллагын 10464 эрх бүхий албан тушаалтан судалгаанд хамрагдсанаас 33.2% нь цагдаагийн байгууллагын, 13.2% нь мэргэжлийн хяналтын байгууллагын, 12.4% нь татварын байгууллагын, 6.6% нь гаалийн байгууллагын, 0.8% нь гадаадын иргэн, харьяатын байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтан байх бөгөөд тэдгээрийн үйл ажиллагаанд улсын хэмжээнд 82 прокурор хяналт тавин ажиллажээ.

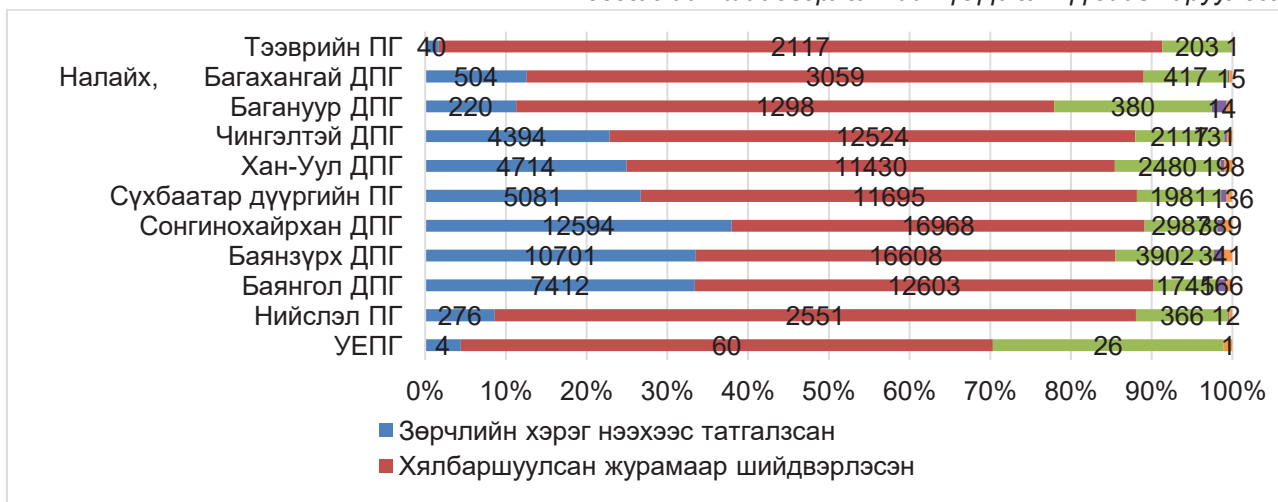
Зөрчил шалган шийдвэрлэх эрх бүхий байгууллагууд 2022 онд зөрчлийн талаарх нийт 233090 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч, прокурорын нэгдсэн бүртгэлд бүртгүүлэн шалгасан нь өмнөх оноос 26898 буюу 13%-иар өсжээ.

График 1. Зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлт

Нийт гомдол, мэдээллийн 156058 буюу 66.9%-д нь улс, нийслэл, тээвэр, дүүргийн прокурорын газрууд, 77032 буюу 33.1%-д нь бусад орон нутгийн прокурорын газрууд тус тус хяналт тавьж ажиллажээ.

График 2. Улс, нийслэл, тээвэр, дүүргийн прокурорын газрын зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн үзүүлэлтүүдийг харуулбал

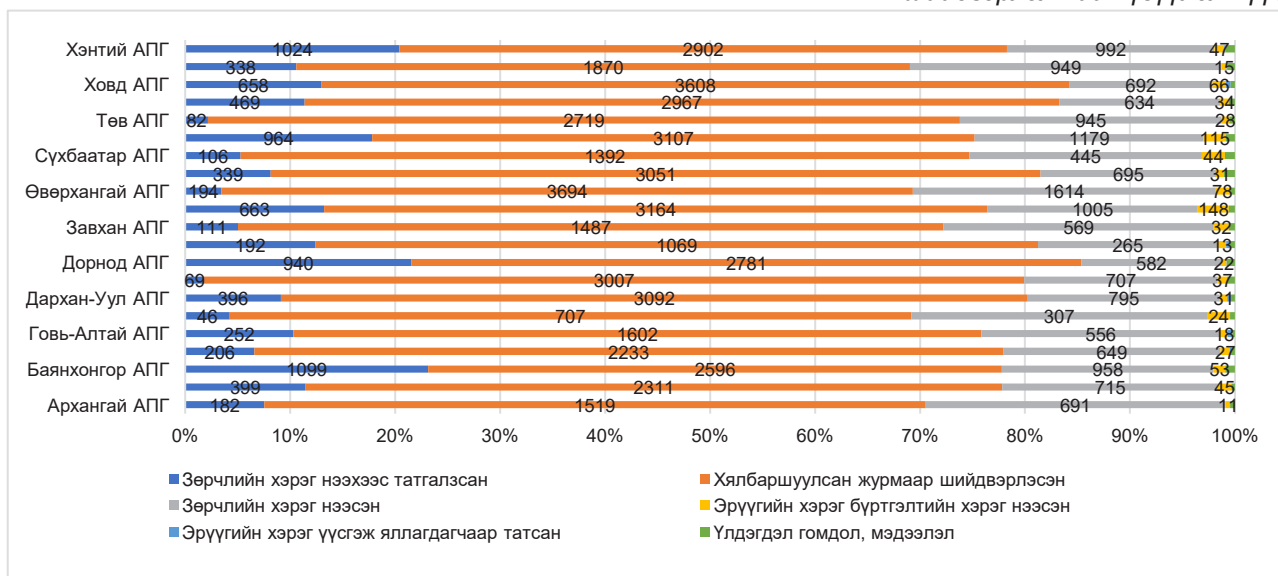
Дээрх үзүүлэлтээс харвал зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж шийдвэрлэсэн байдлаар Сонгинохайрхан, Баянзүрх, Баянгол дүүргийн прокурорын газрууд тэргүүлж байгаа бол Улсын ерөнхий прокурорын газар, Тээврийн прокурорын газар, Багануур дүүргийн прокурорын газар хамгийн бага үзүүлэлттэй байна.

Зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийг хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэсэн байдлаар Баянзүрх, Сонгинохайрхан, Баянгол дүүргийн прокурорын газрууд хамгийн их байгаа бол Улсын ерөнхий прокурорын газар, Багануур дүүргийн прокурорын газар, Тээврийн прокурорын газар хамгийн бага байна.

Зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллээс зөрчлийн хэрэг нээж шийдвэрлэсэн байдлаар хамгийн их нь Баянзүрх, Сонгинохайрхан, Хан-Уул дүүргийн прокурорын газрууд байгаа бол хамгийн бага нь Улсын ерөнхий прокурорын газар, Тээврийн прокурорын газар, Багануур дүүргийн прокурорын газар байна.

Мөн зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллээс эрүүгийн хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж шийдвэрлэсэн тохиолдлоос хамгийн их нь Баянзүрх, Баянгол, Сонгинохайрхан дүүргийн прокурорын газрууд байгаа бол хамгийн бага нь Тээврийн прокурорын газар болон Нийслэлийн прокурорын газар байна.

График 3. Орон нутгийн прокурорын газрын зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн үзүүлэлтүүд

Орон нутгийн прокурорын газруудын хувьд зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж шийдвэрлэсэн тохиолдол Баянхонгор, Хэнтий, Сэлэнгэ аймгийн прокурорын газруудад хамгийн их байгаа бол Говьсүмбэр, Дорноговь, Төв аймгийн прокурорын газарт хамгийн бага байна.

Зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийг хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэсэн байдлаар Өвөрхангай, Ховд, Сэлэнгэ аймгийн прокурорын газар хамгийн их байгаа бол Говьсүмбэр, Дундговь, Сүхбаатар аймгийн прокурорын газар хамгийн бага байна.

Зөрчлийн хэрэг нээж шийдвэрлэсэн тохиолдол Өвөрхангай, Сэлэнгэ, Орхон аймгийн прокурорын газруудад хамгийн их, Дундговь, Говьсүмбэр, Сүхбаатар аймгийн прокурорын газруудад хамгийн бага, эрүүгийн хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээсэн тохиолдол Орхон, Сэлэнгэ, Өвөрхангай аймгийн прокурорын газруудад хамгийн их, Архангай, Дундговь, Хөвсгөл аймгийн прокурорын газруудын хувьд хамгийн бага, эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан тохиолдол Ховд, Дархан-Уул, Говь-Алтай аймгийн прокурорын газруудад хамгийн их, Архангай, Баян-Өлгий, Баянхонгор, Говьсүмбэр, Дорноговь, Завхан, Орхон, Өвөрхангай, Сүхбаатар, Сэлэнгэ, Увс аймгийн прокурорын газрын хувьд бүртгэгдээгүй байна.

2.2.Хяналт тавьсан зөрчлийн хэрэг, түүний шийдвэрлэлт

Прокурорын байгууллага нь 2022 онд нийт 2698521 зөрчлийн хэрэгт хяналт тавьж ажилласан байна. Үүнийг шийдвэрлэлтийн байдлаар нь авч үзвэл газар дээр нь хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэж, шийтгэл оногдуулсан хэрэг 2523325 буюу 93.5%-ийг, бүртгэж, хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэж шийтгэл оногдуулсан хэрэг 141791 буюу 5.25%-ийг, зөрчлийн хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээсэн хэрэг 33405 буюу 1.23%-ийг тус тус эзэлж байна.

Үүнийг өмнөх жил буюу 2021 оны прокурорын байгууллагын хяналт тавьсан нийт 2046624 зөрчлийн хэрэгтэй харьцуулбал 651897 хэргээр буюу 31.8%-иар, хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийн шийдвэрлэлтийг өмнөх жилтэй харьцуулбал газар дээр нь хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан шийдвэр 623172 буюу 32.8%-иар, бүртгэж, хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан шийдвэр 25330 буюу 21.7%-иар, зөрчлийн хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээсэн шийдвэр 3395 буюу 11.3%-иар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 1. Улс, нийслэл, тээвэр, дүүргийн прокурорын газрын хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийн шийдвэрлэлтийн үзүүлэлтүүд

	Прокурорын байгууллагын хяналт тавьсан нийт зөрчлийн хэрэг	Газар дээр нь хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан	Бүртгэж, хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан	Зөрчлийн хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээсэн
2021	2046624	1900153	116461	30010
2022	2698521	2523325	141791	33405
Өөрчлөлтийн үзүүлэлт	+31.8%	+32.7%	+21.7%	+11.3%

2.3.Прокурорын байгууллагын хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийн нутаг дэвсгэрийн үзүүлэлт Нийслэлийн үзүүлэлт

Хүснэгт 2. Улс, нийслэл, тээвэр, дүүргийн прокурорын газрын хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийн үзүүлэлтүүд

Нэгж газрын нэрс	Хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийн тоо
УЕПГ	91
Нийслэл ПГ	3072
Баянгол ДПГ	367216
Баянзүрх ДПГ	374901

Сонгинохайрхан ДПГ	149988
Сүхбаатар дүүргийн ПГ	282858
Хан-Уул ДПГ	177584
Чингэлтэй ДПГ	519478
Багануур ДПГ	38657
Налайх, Багахангай ДПГ	69873
Тээврийн ПГ	61796
Нийт	2045514

Дээрх тоон үзүүлэлтийг авч үзвэл Чингэлтэй дүүргийн прокурорын газар нь хамгийн их буюу 519478 хэрэгт хяналт тавьсан нь нийт зөрчлийн хяналт тавьсан хэргийн 25.3%-ийг эзэлж байна.

Орон нутгийн үзүүлэлт

Хүснэгт 3. Орон нутгийн прокурорын газрын хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийн үзүүлэлтүүд

Нэгж газрын нэрс	Хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийн тоо
Архангай АПГ	27290
Баян-Өлгий АПГ	21423
Баянхонгор АПГ	22638
Булган АПГ	36731
Говь-Алтай АПГ	22854
Говьсүмбэр АПГ	22942
Дархан-Уул АПГ	50752
Дорноговь АПГ	26413
Дорнод АПГ	21003
Дундговь АПГ	21492
Завхан АПГ	23895
Орхон АПГ	26034
Өвөрхангай АПГ	62549
Өмнөговь АПГ	37470
Сүхбаатар аймгийн ПГ	16816
Сэлэнгэ АПГ	36120
Төв АПГ	65694
Увс АПГ	25093
Ховд АПГ	28665
Хөвсгөл АПГ	25760
Хэнтий АПГ	31373
Нийт	653007

Тухайн жилд орон нутгийн прокурорын газрууд нь нийт 653007 зөрчлийн хэрэгт хяналт тавьсан. Үүнээс, Төв аймгийн прокурорын газар хамгийн их буюу 65694 хэрэгт хяналт тавьсан нь нийт зөрчлийн хэргийн 10%-ийг эзэлж байна. Харин Сүхбаатар аймгийн прокурорын газар нийт 16816 зөрчлийн хэрэгт хяналт тавьсан нь нийт хэргийн 2.5%-ийг эзэлж байна.

2.4.Прокурорын байгууллагын хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийн шийдвэрлэлтийн үзүүлэлт

Нийслэлийн үзүүлэлт

Хүснэгт 4. Улс, нийслэл, тээвэр, дүүргийн прокурорын газрын хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийн шийдвэрлэлтийн үзүүлэлтүүд

Нэгж прокурорын газрын нэрс	Газар дээр нь хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан	Бүртгэж, хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан	Зөрчлийн хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээсэн
УЕПГ	0	60	31
Нийслэл ПГ	97	2551	424
Баянгол ДПГ	352839	12603	1774

Баянзүрх ДПГ	354305	16608	3988
Сонгинохайрхан ДПГ	129970	16968	3050
Сүхбаатар дүүргийн ПГ	269133	11695	2030
Хан-Уул ДПГ	163565	11430	2589
Чингэлтэй ДПГ	504790	12524	2164
Багануур ДПГ	36972	1298	387
Налайх, Багахангай ДПГ	66376	3059	438
Тээврийн ПГ	59469	2117	210
Нийт	1937516	90913	17085

Нийслэлийн хувьд зөрчлийн хэргийг газар дээр нь хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан нийт 1937516 хэрэг бүртгэгдсэн байна. Үүнээс Чингэлтэй дүүргийн прокурорын газар хамгийн өндөр шийдвэрлэлтийн үзүүлэлттэй (26%) байна.

Зөрчлийн хэргийг бүртгэж, хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан хэргийн тухайд нийт 90913 бүртгэгдсэнээс хамгийн их үзүүлэлтийг Баянзүрх дүүргийн прокурорын газар (18.2%), хамгийн бага үзүүлэлтийг Улсын ерөнхий прокурорын газар (0.06%), зөрчлийн хэрэг бүртгэлтийн хэргийг нээсэн хэргийн тухайд нийт 17085 бүртгэгдсэнээс хамгийн их үзүүлэлтийг Баянзүрх дүүргийн прокурорын газар (23.34%), хамгийн бага үзүүлэлтийг Улсын ерөнхий прокурорын газар (0.18%) эзэлж байна.

Орон нутгийн үзүүлэлт

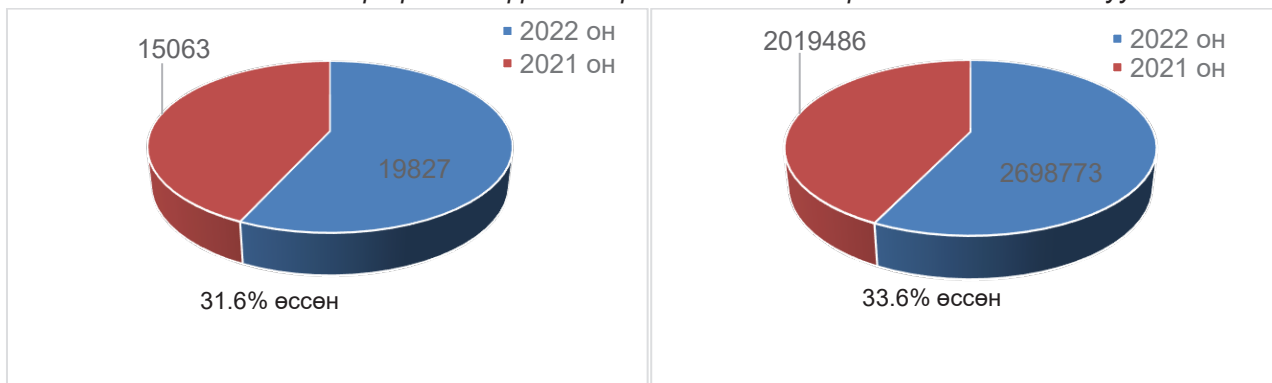
Хүснэгт 5. Орон нутгийн прокурорын газрын хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийн шийдвэрлэлтийн үзүүлэлтүүд

Нэгж прокурорын газрын нэрс	Газар дээр нь хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан	Бүртгэж, хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан	Зөрчлийн хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээсэн
Архангай АПГ	25073	1519	698
Баян-Өлгий АПГ	18393	2311	719
Баянхонгор АПГ	19067	2596	975
Булган АПГ	33845	2233	653
Говь-Алтай АПГ	20694	1602	558
Говьсүмбэр АПГ	21922	707	313
Дархан-Уул АПГ	46847	3092	813
Дорноговь АПГ	22685	3007	721
Дорнод АПГ	17617	2781	605
Дундговь АПГ	20158	1069	265
Завхан АПГ	21829	1487	579
Орхон АПГ	21848	3164	1022
Өвөрхангай АПГ	57151	3694	1704
Өмнөговь АПГ	33704	3051	715
Сүхбаатар аймгийн ПГ	14963	1392	461
Сэлэнгэ АПГ	31816	3107	1197
Төв АПГ	62014	2719	961
Увс АПГ	21451	2967	675
Ховд АПГ	24361	3608	696
Хөвсгөл АПГ	22913	1870	977
Хэнтий АПГ	27458	2902	1013
Нийт	585809	50878	16320

Орон нутгийн хувьд зөрчлийн хэргийг газар дээр нь хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан нийт 585809 хэрэг бүртгэгдсэн ба үүнээс хамгийн өндөр үзүүлэлтийг Төв аймгийн прокурорын газар (10.5%), хамгийн бага үзүүлэлтийг Сүхбаатар аймгийн прокурорын газар (2.5%), зөрчлийн хэргийг бүртгэж, хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан нийт 50878

хэрэг бүртгэгдсэн ба үүнээс хамгийн өндөр үзүүлэлтийг Өвөрхангай аймгийн прокурорын газар (7.2%), хамгийн бага үзүүлэлтийг Говьсүмбэр аймгийн прокурорын газар (1.3%), зөрчлийн хэрэг бүртгэлтийн хэргийг нээсэн нийт 16320 хэрэг бүртгэгдсэн ба үүнээс хамгийн өндөр үзүүлэлтийг Өвөрхангай аймгийн прокурорын газар (10.4%), хамгийн бага үзүүлэлтийг Дундговь аймгийн прокурорын газар (1.6%) тус тус үзүүлж байна.

График 4. Шүүхээс баривчлах болон торгох шийтгэл оногдуулсан байдал

Эрх бүхий албан тушаалтны шийтгэл оногдуулсан шийдвэрээс биелэгдээгүй шийдвэрийг хангуулахаар харьяалах шүүхэд хүсэлт гаргасан байдал өмнөх оноос 70.3%-иар өссөн бол шүүхээс оногдуулсан торгох шийтгэлийг тогтоосон хугацаанд төлөөгүй тохиолдолд баривчлах шийтгэлээр солиулах санал гаргасан байдал өмнөх оноос 2.8 дахин өссөн байна.

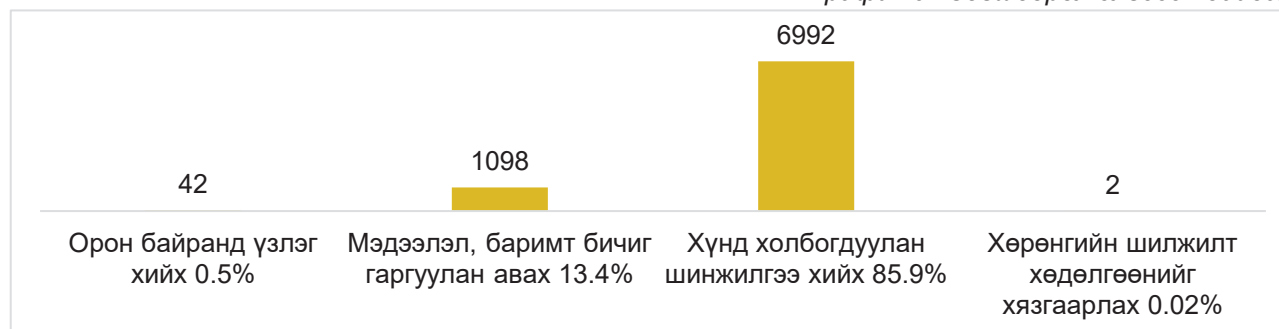
График 5. ЭБАТ-ны хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэсэн болон шийтгэл оногдуулсан шийдвэрийг хянаад прокурор дүгнэлт бичсэн байдал

Нийслэл, дүүргийн хэмжээнд Чингэлтэй дүүргийн прокурорын газар 455, Хан-Уул дүүргийн прокурорын газар 421, Баянзүрх дүүргийн прокурорын газар 268, аймгийн хэмжээнд Сэлэнгэ аймгийн прокурорын газар 306, Өвөрхангай аймгийн прокурорын газар 286, Архангай аймгийн прокурорын газар 178 прокурорын дүгнэлт тус тус бичсэн нь хамгийн их бол, Сүхбаатар дүүргийн прокурорын газар 73, Тээврийн прокурорын газар 27, Багануур дүүргийн прокурорын газар 15, аймгийн хэмжээнд Өмнөговь аймгийн прокурорын газар 22, Баян-Өлгий аймгийн прокурорын газар 26 прокурорын дүгнэлт бичсэн нь хамгийн бага байна.

Прокурор зөрчил шалгах тодорхой ажиллагаа явуулах чиглэлээр нийт 8134 зөвшөөрөл олгосон нь өмнөх оноос 3411 буюу 72.2%-иар өсжээ.

График 6. Зөвшөөрөл олгосон байдал

Эрх бүхий албан тушаалтнаас хойшлуулшгүй тохиолдолд прокурорын зөвшөөрөлгүй явуулсан 294 ажиллагааны 292 ажиллагааг хүчинтэйд тооцож, хүчингүйд тооцсон 2 тохиолдол байна. Дээрх хугацаанд эрх бүхий албан тушаалтнаас гаргасан прокурорын зөвшөөрөл авах санал 34, хойшлуулшгүй тохиолдолд прокурорын зөвшөөрөлгүй явуулсан 2 ажиллагааг прокуророос хүчингүй болгожээ.

Прокурор эрх бүхий байгууллагад нийт 470 удаа шалгалт хийсэн нь өмнөх оноос 75 буюу 19%-иар, судалгаа 158 удаа хийсэн нь 23 буюу 17%-иар тус тус өсжээ. Хяналт, шалгалтын явцад болон шалгалт, судалгаагаар хүн, хуулийн этгээдийн эрхийг зөрчсөн 4469 зөрчил илрүүлсэн нь өмнөх оноос 2679 буюу 1.5 дахин, 3451 хүний зөрчигдсэн эрхийг сэргээсэн нь 2414 буюу 2.3 дахин өссөн байна.

2.5.Прокурорын байгууллагын хяналт тавьсан зөрчлийн хэргийг тодорхой төрлөөр харуулсан үзүүлэлт

1.Нийтийн хэв журам, аюулгүй байдлын эсрэг зөрчил

Нийт 20 төрлийн зөрчил хамаардаг ба 2022 онд энэ төрлийн нийт 143275 зөрчлийн хэрэгт прокурорын байгууллага хяналт тавьсан байна. Үүнээс, Зөрчлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйл Олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах зөрчил хамгийн их буюу 104.167 (72.70%), 5.17, 5.18, 5.20 дугаар зүйлд заасан зөрчлүүд бүртгэгдээгүй байна.

2.Нийтийн ёс суртахуун, хүн амын эрүүл мэнд, эрүүл ахуйн журмын эсрэг зөрчил

Нийт 28 төрлийн зөрчил хамаардаг ба 2022 онд нийт 9529 зөрчлийн хэрэгт прокурорын байгууллага хяналт тавьсан байна. Үүнээс Зөрчлийн тухай хуулийн 6.20 дүгээр зүйл “Хүүхдийн эрхийг зөрчих” зөрчил хамгийн их буюу 5878 (61.68%), харин 6.9, 6.10, 6.11, 6.12, 6.13, 6.16, 6.21, 6.23, 6.25, 6.28 дугаар зүйлд заасан зөрчлүүд бүртгэгдээгүй байна.

3.Байгаль орчин, амьтан, ургамлыг хамгаалах журмын эсрэг зөрчил

Нийт 17 төрлийн зөрчил хамаардаг ба 2022 онд энэ төрлийн нийт 1691 зөрчлийн хэрэгт прокурорын байгууллага хяналт тавьсан байна. Үүнээс Зөрчлийн тухай хуулийн 7.6 дугаар зүйл буюу Амьтны тухай хууль зөрчих зөрчил хамгийн их буюу 562 (33.23%), харин 7.5 дугаар зүйл буюу Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хууль зөрчих, зөрчил бүртгэгдээгүй байна.

4.Нийтийн өмч, өмчлөх эрхийн эсрэг зөрчил

Нийт 9 төрлийн зөрчил хамаардаг ба 2022 онд энэ төрлийн нийт 5091 зөрчлийн хэрэгт прокурорын байгууллага хяналт тавьсан байна. Үүнээс Зөрчлийн тухай хуулийн 8.8 дугаар зүйл “Эд хөрөнгө устгах, гэмтээх” зөрчил хамгийн их буюу 3205 (62.65%), 8.2 дугаар зүйл “Монгол Улсын иргэнд газар өмчлүүлэх тухай хууль зөрчих” зөрчил хамгийн бага буюу 5 бүртгэгдсэн байна.

5.Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, технологийн үйл ажиллагааны журмын эсрэг зөрчил

Нийт 11 төрлийн зөрчил хамаардаг ба 2022 онд тус төрлийн нийт 25 зөрчлийн хэрэгт прокурорын байгууллага хяналт тавьсан байна. Үүнээс Зөрчлийн тухай хуулийн 9.1 дүгээр зүйл “Боловсролын тухай хууль зөрчих” зөрчил 19, 9.2 дугаар зүйл “Бага, дунд боловсролын тухай хууль зөрчих” зөрчил, 9.7 дугаар зүйл “Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль зөрчих” зөрчил тус бүр 2, 9.10 дугаар зүйл “Монгол хэлний тухай хууль зөрчих” зөрчил, 9.11 дүгээр зүйл “Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын тухай хууль зөрчих” зөрчил тус бүр 1 бүртгэгдсэн бол бусад зүйлүүдэд заасан зөрчил бүртгэгдээгүй байна.

6.Аж ахуйн үйл ажиллагааны журмын эсрэг зөрчил

Нийт 29 төрлийн зөрчил хамаардаг ба 2022 онд энэ төрлийн нийт 2533 зөрчлийн хэрэгт прокурорын байгууллага хяналт тавьсан байна. Үүнээс Зөрчлийн тухай хуулийн 10.4 дүгээр зүйл “Худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих” зөрчил хамгийн их буюу 1238 (48.87%), харин 10.3, 10.5, 10.6, 10.8, 10.9, 10.12, 10.14, 10.17, 10.18, 10.19, 10.22, 10.23, 10.28, 10.29 дүгээр зүйлүүдэд заасан зөрчил бүртгэгдээгүй байна.

7.Үнэт цаас, банк санхүү, гааль, татвар, даатгалын журмын эсрэг зөрчил

Нийт 32 төрлийн зөрчил хамаардаг ба 2022 онд энэ төрлийн нийт 34835 зөрчлийн хэрэгт прокурорын байгууллага хяналт тавьсан байна. Үүнээс Зөрчлийн тухай хуулийн 11.15 дүгээр зүйл “Жолоочийн даатгалын тухай хууль зөрчих” зөрчил хамгийн их буюу 31351 бүртгэгдсэн нь 90 хувийг эзэлж байна. Харин 11.4, 11.11, 11.16, 11.17, 11.20, 11.23, 11.25, 11.26, 11.27, 11.28 дугаар зүйлүүдэд заасан зөрчил бүртгэгдээгүй байна.

8.Барилга, үйлдвэрлэл, эрчим хүчний журмын эсрэг зөрчил

Нийт 12 төрлийн зөрчил хамаардаг ба 2022 онд энэ төрлийн нийт 363 зөрчлийн хэрэгт прокурорын байгууллага хяналт тавьсан бай ба Зөрчлийн тухай хуулийн 12.1 дугаар зүйл “Барилгын тухай хууль зөрчих” зөрчил хамгийн их буюу 138 (38%), харин 12.9 дүгээр зүйл “Эрчим хүчний хэмнэлтийн тухай хууль зөрчих”, 12.10 дугаар зүйл “Нийтийн зориулалттай инженерийн байгууламжид хууль бусаар холбогдох хэрэгсэл хэрэглэх журам зөрчих”, 12.12 дугаар зүйл “Сэргээгдэх эрчим хүчний тухай хууль зөрчих” зөрчлүүд бүртгэгдээгүй байна.

9.Хөдөө аж ахуй, газар тариалангийн талаар тогтоосон журмын эсрэг зөрчил

Нийт 9 төрлийн зөрчил хамаардаг ба 2022 онд энэ төрлийн нийт 1466 зөрчлийн хэрэгт прокурорын байгууллага хяналт тавьсан байна. Үүнээс Зөрчлийн тухай хуулийн 13.5 дугаар зүйл “Мал, махны үйлдвэрлэл, худалдаа, үйлчилгээ эрхлэх журам зөрчих” зөрчил хамгийн их буюу 1216 (82.94%), 13.12, 13.3, 13.4, 13.6, 13.7, 13.8 дугаар зүйлүүдэд заасан зөрчил бүртгэгдээгүй байна.

10.Мэдээлэл, харилцаа холбоо, тээвэр, тээврийн хэрэгслийн ашиглалт, хөдөлгөөний аюулгүй байдлын журмын эсрэг зөрчил

Нийт 12 төрлийн зөрчил хамаардаг ба 2022 онд энэ төрлийн нийт 2460502 зөрчлийн хэрэгт прокурорын байгууллага хяналт тавьсан байна. Үүнээс Зөрчлийн тухай хуулийн 14.7 дугаар зүйл “Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих” зөрчил хамгийн их буюу 2,383,730 байгаа нь энэ төрлийн зөрчлийн 96.87%-ийг бүрдүүлж байна. Харин 14.9 дүгээр зүйлд заасан зөрчил огт бүртгэгдээгүй байна.

11.Төрийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааны эсрэг зөрчил

Нийт 31 төрлийн зөрчил хамаардаг ба 2022 онд энэ төрлийн 25103 зөрчлийн хэрэгт прокурорын байгууллага хяналт тавьсан байна. Үүнээс Зөрчлийн тухай хуулийн 15.9 дүгээр зүйл “Хуурамч дуудлага, мэдээлэл өгөх” зөрчил 12.448 бүртгэгдэж хамгийн их буюу 49.58 хувийг бүрдүүлж байна. Харин 15.8, 15.12, 15.13, 15.16, 15.18, 15.19, 15.28, 15.29, 15.31 дүгээр зүйлүүдэд заасан зөрчил бүртгэгдээгүй байна.

12.Монгол Улсын хилийн аюулгүй байдлын болон гадаад иргэн, харьяалалгүй хүн Монгол Улсад зорчих журмын эсрэг зөрчил

Нийт 4 төрлийн зөрчил хамаардаг ба 2022 онд энэ төрлийн 561 зөрчлийн хэрэгт прокурорын байгууллага хяналт тавьсан байна. Үүнээс Зөрчлийн тухай хуулийн 16.1 дүгээр зүйл “Монгол Улсын хилийн тухай хууль зөрчих” зөрчил хамгийн их буюу 332 (59.18%), харин 16.3, 16.4 дүгээр зүйлүүдэд заасан зөрчил бүртгэгдээгүй байна.

13. Улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг зөрчил

Нийт 1 төрлийн зөрчил хамаардаг ба 2022 онд Зөрчлийн тухай хуулийн 17.1 дүгээр зүйлд заасан “Сонгуулийн хууль зөрчих” 24 зөрчлийн хэрэгт прокурорын байгууллага хяналт тавьсан байна.

3.1. Хяналт тавьсан гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээллийн үзүүлэлт

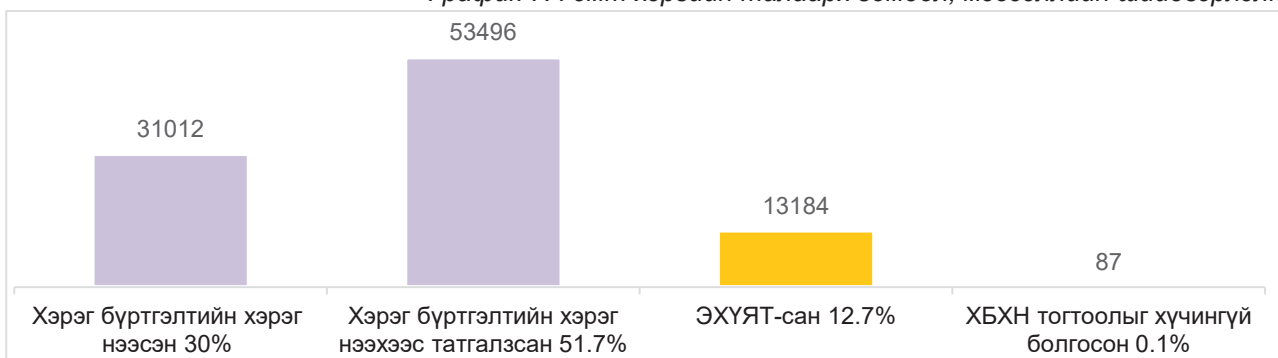
Прокурорын байгууллагаас 2022 онд нийт 103451 гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээлэлд хяналт тавьж ажилласан нь өмнөх оноос 32411 буюу 45.6%-иар өсжээ. Гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээллийн 78967 буюу 76.3%-д нийслэл, тээвэр, дүүргийн прокурорын газрууд, 24484 буюу 23.7%-д аймгийн прокурорын газруудаас хяналт тавин ажиллажээ.

Нийт гомдол, мэдээллийн 101964 буюу 98.6%-ийг цагдаагийн байгууллага, 1397 буюу 1.4%-ийг Авлигатай тэмцэх газар, 90 буюу 0.1%-ийг тагнуулын байгууллага тус тус хүлээн авч шалгасан байна.

Хүлээн авч шалгасан гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээлэл Говьсүмбэр аймагт 2.9%-иар буурч, бусад газруудад 6.3-67.1%-иар өссөн байна.

Гомдол, мэдээлэл өссөн нь цар тахлын хөл хорио цуцлагдаж, ард иргэдийн амьдрал хэвийн горимд шилжсэн, кибер орчинд хууль бусаар халдах, цахим хэрэгсэл ашиглаж үйлдэгдсэн, тэр дундаа залилах гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээлэл өссөнтэй холбоотой гэж дүгнэсэн.

График 7. Гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлт

Хяналт тавьсан нийт гомдол, мэдээллийн 51.7%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзсан нь өмнөх оноос 17994 буюу 50.7%-иар, 30%-д нь хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээсэн нь 9253 буюу 42.5%-иар, 12.7%-д нь эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 4653 буюу 54.5%-иар тус тус өссөн.

Нийт хяналт тавьсан гомдол, мэдээллийг нэгжүүдээр харьцуулж харуулбал дараах үзүүлэлттэй байна.

График 8. Нийслэл, тээвэр, дүүргийн прокурорын газрын гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийг харуулбал

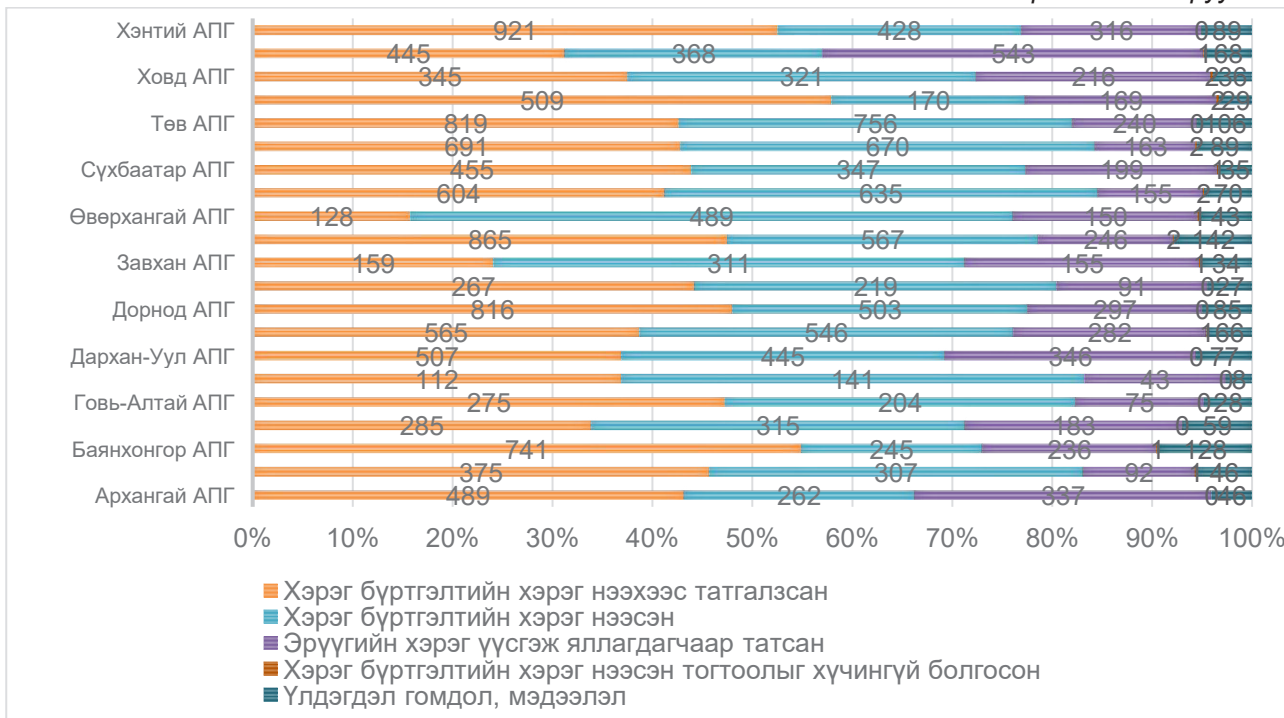

Дээрх үзүүлэлтээс харвал гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээллээс хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж шийдвэрлэсэн байдал Баянзүрх, Баянгол, Сонгинохайрхан, Сүхбаатар дүүргийн прокурорын газар хамгийн их бол Багануур, Налайх, Багахангай дүүргийн прокурорын газар хамгийн бага байна.

Эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татаж шийдвэрлэсэн шийдвэрийн тухайд хамгийн их нь Баянзүрх, Баянгол, Чингэлтэй дүүргийн прокурорын газрууд байгаа бол хамгийн бага нь Нийслэл, Багануур дүүргийн прокурорын газрууд байна.

Гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээллийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж шийдвэрлэсэн байдлаар Баянзүрх, Сонгинохайрхан, Баянгол дүүргийн прокурорын газрууд хамгийн их байгаа бол Багануур, Налайх, Багахангай дүүргийн прокурорын газрууд хамгийн бага үзүүлэлттэй байна.

График 9. Орон нутгийн прокурорын газруудын гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлтийг харуулбал

Орон нутгийн прокурорын газрын тухайд хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж шийдвэрлэсэн байдал Төв, Сэлэнгэ, Өмнөговь аймгийн прокурорын газруудад хамгийн их байгаа бол Говьсүмбэр, Увс, Говь-Алтай аймгийн прокурорын газруудад хамгийн бага байна.

Эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан байдал Хөвсгөл, Дархан-Уул, Архангай аймгийн прокурорын газруудад хамгийн их байгаа бол Говь-Алтай, Говьсүмбэр, Баян-Өлгий аймгийн прокурорын газруудын хувьд хамгийн бага байна.

Гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээллийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж шийдвэрлэсэн байдал Хэнтий, Орхон, Төв аймгийн прокурорын газруудад хамгийн их байгаа бол Говьсүмбэр, Өвөрхангай, Завхан аймгийн прокурорын газруудад хамгийн бага үзүүлэлттэй байна.

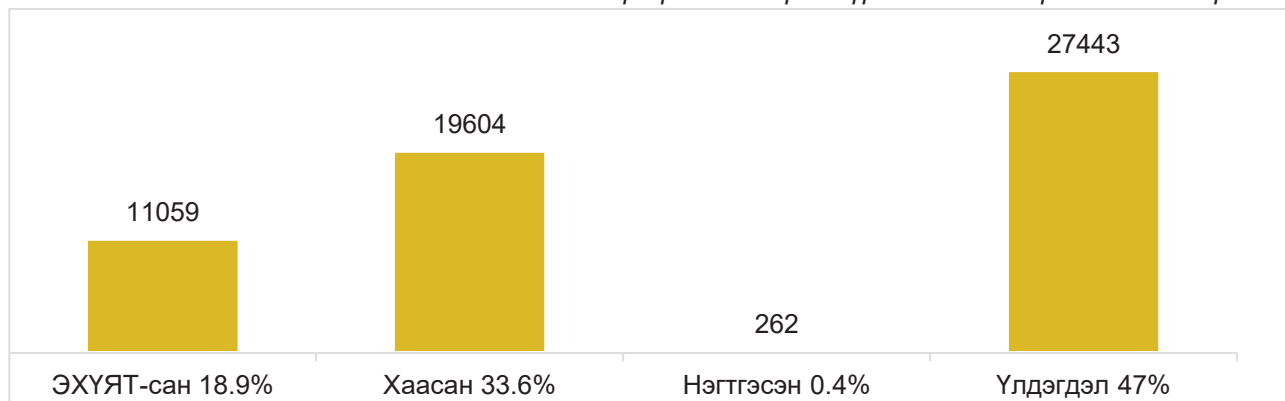
3.2.Хяналт тавьсан хэрэг бүртгэлтийн хэргийн үзүүлэлт

Прокурорын байгууллага нь 2022 онд хэрэг бүртгэлт явуулсан нийт 58369 хэрэгт хяналт тавьсан нь өмнөх оноос 9131 буюу 18.5%-иар өсжээ. Хэрэг бүртгэлт явуулсан нийт хэргийн 57000 буюу 97.7%-ийг цагдаагийн байгууллага, 1294 буюу 2.2%-ийг Авлигатай тэмцэх газар, 69 буюу 0.1%-ийг тагнуулын байгууллага, 6 буюу 0.01%-ийг хамтарсан ажлын хэсгээр шалгасан байна.

Хэрэг бүртгэлт явуулсан хэргийн 42810 буюу 73.3%-д нийслэл, тээвэр, дүүргийн прокурорын газрууд, 15559 буюу 26.7%-д орон нутгийн прокурорын газрууд хяналт тавин ажиллажээ.

Хэрэг бүртгэлт явуулсан нийт хэргийн 39870 буюу 68.3%-ийг “Өмчлөх эрхийн эсрэг”, 8021 буюу 13.7%-ийг “Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг”, 2980 буюу 5.1%-ийг “Хүний амьд явах эрхийн эсрэг”, 1608 буюу 2.8%-ийг “Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг”, 1177 буюу 2%-ийг “Авлигын гэмт хэрэг”, 1152 буюу 2%-ийг “Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг” гэмт хэрэг тус тус эзэлж байна.

График 10. Хэрэг бүртгэлтийн хэргийн шийдвэрлэлт

3.3.Хяналт тавьсан мөрдөн байцаалтын хэргийн үзүүлэлт

Мөрдөн байцаалт явуулсан нийт 26149 эрүүгийн хэрэгт хяналт тавьж ажилласны 24424 буюу 93.6% нь 2022 онд шинээр эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан хэргүүд байна.

Мөрдөн байцаалт явуулсан хэргийн 25647 буюу 98.1%-ийг цагдаагийн байгууллага, 456 буюу 1.7%-ийг Авлигатай тэмцэх газар, 43 буюу 0.2%-ийг тагнуулын байгууллага, 3 буюу 0.01%-ийг хамтарсан ажлын хэсгээр шалгасан байна.

Мөрдөн байцаалтын хэргийн 17396 буюу 66.5%-д нийслэл, тээвэр, дүүргийн прокурорын газрууд, 8753 хэрэг буюу 33.5%-д орон нутгийн прокурорын газруудаас тус тус хяналт тавин ажиллажээ.

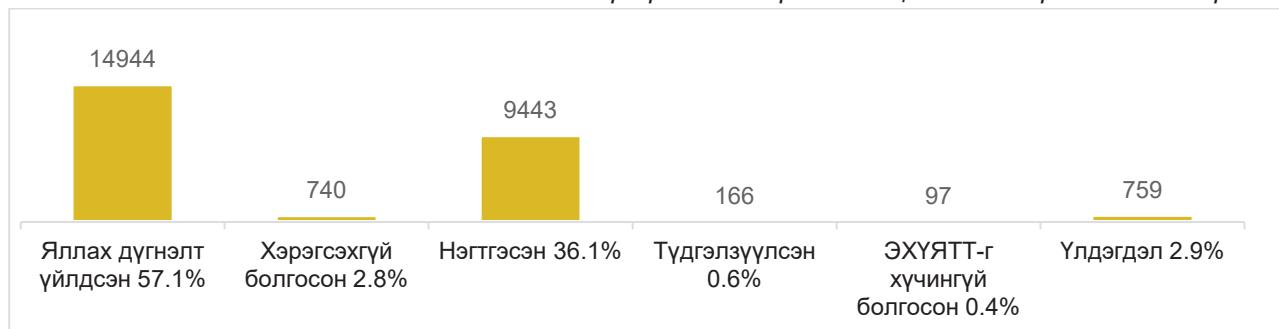
Мөрдөн байцаалт явуулсан нийт хэргийн 13855 буюу 53.0%-ийг “Өмчлөх эрхийн эсрэг”, 8702 буюу 33.3%-ийг “Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг”, 1241 буюу 4.7%-ийг “Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг”, 632 буюу 2.4%-ийг “Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг”, 504 буюу 1.9%-ийг “Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг” гэмт хэрэг тус тус эзэлж байна.

Мөрдөн байцаалт явуулсан хэрэг өмнөх оноос Баянхонгор аймагт 9.7%-иар, Говь-Сүмбэр аймагт 7.9%-иар, Дорнод аймагт 3.9%-иар, Дундговь аймагт 1.9%-иар, Булган аймагт 1.2%-иар тус тус буурсан бол бусад прокурорын газруудад 0.2-53.0%-иар өсжээ.

Нийслэлийн хэмжээнд хяналт тавьсан нийт 17396 хэргийн 4109 буюу 23.6%-д Баянзүрх дүүргийн прокурорын газар, 2806 буюу 16.1%-д Сүхбаатар дүүргийн прокурорын газар, 2458 буюу 14.1%-д Баянгол дүүргийн прокурорын газар хяналт тавьсан нь хамгийн их бол 628 буюу 3.6%-д Тээврийн прокурорын газар, 327 буюу 1.9%-д Налайх, Багахангай дүүргийн прокурорын газар, 162 буюу 0.9%-д Багануур дүүргийн прокурорын газар хяналт тавьсан нь хамгийн бага байна.

Орон нутгийн прокурорын газруудаас хяналт тавьсан нийт 8753 хэргийн 738 буюу 8.4%-д Хөвсгөл аймгийн прокурорын газар, 726 буюу 8.3%-д Төв аймгийн прокурорын газар, 561 буюу 6.4%-д Өвөрхангай аймгийн прокурорын газар, 553 буюу 6.3%-д Сэлэнгэ аймгийн прокурорын газар, 540 буюу 6.2%-д Дорноговь аймгийн прокурорын газар хяналт тавьсан нь хамгийн их бол Увс аймгийн прокурорын газар 256 буюу 2.9%-д, Дундговь аймгийн прокурорын газар 209 буюу 2.4%-д, Говь-Алтай аймгийн прокурорын газар 204 буюу 2.3%-д, Говьсүмбэр аймгийн прокурорын газар 117 буюу 1.3%-д тус тус хяналт тавьсан нь хамгийн бага байна.

График 11. Мөрдөн байцаалтын хэргийн шийдвэрлэлт

3.4. Мөрдөн байцаалтын хэргийн яллагдагч

Прокурорууд 2022 онд 26149 хэрэгт 17232 хүн, 50 хуулийн этгээдийг яллагдагчаар татсаны 1127 буюу 6.5% нь өсвөр насны яллагдагч байна.

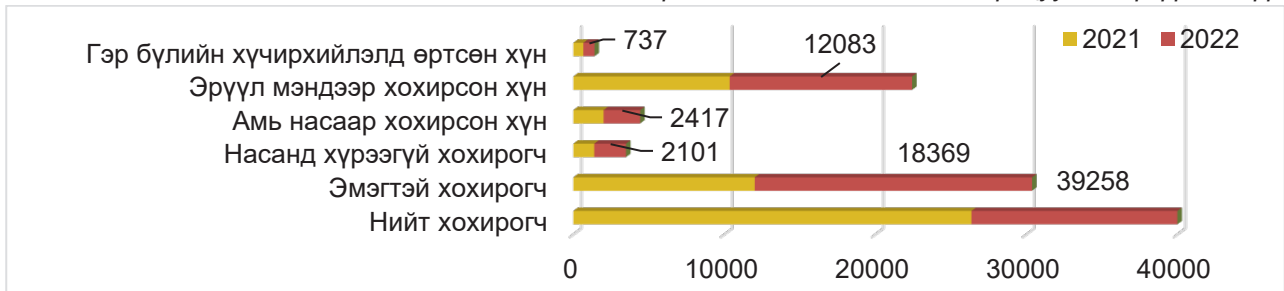
3.5. Хяналт тавьсан хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэргийн хохирогчийн байдал

Прокурорын байгууллагаас хянасан хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэргийн хохирогчийн ерөнхий тоон үзүүлэлт нь өмнөх оноос 48.9%-иар өссөн, мөн бусад үзүүлэлт ч өссөн дүнтэй байна. Тухайлбал, эмэгтэй хохирогч (52.9%), насанд хүрээгүй хохирогч (51.9%), амь насаар хохирсон хүн (20.6%), эрүүл мэндээр хохирсон хүн (16.7%), гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртсөн хохирогчийн тоо (11.4%) тус тус өсжээ.

Хүснэгт 6. Прокурорын хяналт тавьсан хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэргийн хохирогчийн 2021, 2022 оны харьцуулсан үзүүлэлтүүд

	Нийт хохирогч	Эмэгтэй хохирогч	Насанд хүрээгүй хохирогч	Амь насаар хохирсон хүн	Эрүүл мэндээр хохирсон хүн	Гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртсөн хүн
2021	26359	12007	1383	2003	10349	661
2022	39258	18369	2101	2417	12083	737
Өөрчлөлтийн үзүүлэлт	+48.9%	+52.9%	+51.9%	+20.6%	+16.7%	+11.4%

График 12. Прокурорын хяналт тавьсан хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэргийн хохирогчийн 2021, 2022 оны харьцуулсан үзүүлэлтүүд

3.6. Прокурорын байгууллагын хяналт тавьсан эрүүгийн хэргийг Эрүүгийн хуульд заасан бүлгээр авч үзвэл:

Хүснэгт 7. Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг (ЭХ-ийн 10 дугаар бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
10.1 дүгээр зүйл. Хүнийг алах	429	3	242	4	15	210
10.2 дугаар зүйл. Санаа сэтгэл хүчтэй цочрон давчдаж хүнийг алах	2	0	1	0	0	1
10.4 дүгээр зүйл. Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх	2702	0	7	3	2072	2226
10.5 дугаар зүйл. Эх нярай хүүхдээ алах	9	0	1	0	2	5
10.6 дугаар зүйл. Хүний амь насыг болгоомжгүйгээр хохироох	188	11	73		38	112
Нийт	3330	14	324	7	2127	2554

Эрүүгийн хуулийн 10 дугаар бүлэгт хамаарах нийт 3330 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба энэ нь хяналт тавьсан нийт хэргийн 4.46%-ийг эзэлж байна.

Энэхүү 3330 хэргийн 0.4%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 9.72%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 0.21%-ийг бусад хэрэгт нэгтгэж, 63.87%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэсэн байна.

Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэргээс “Хүнийг алах” гэмт хэрэг (12.88%), “Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх” (81.14%), “Хүний амь насыг болгоомжгүйгээр хохироох” (5.64%) гэмт хэрэг дийлэнх хувийг эзэлж байна.

Хэрэгсэхгүй болгосон хэргийн тухайд “Хүний амь насыг болгоомжгүйгээр хохироох” (78.57%), шүүхэд шилжүүлсэн хэргийн тухайд “Хүнийг алах” (74.69%), нэгтгэсэн хэргийн тухайд “Хүнийг алах” (57.14%), хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан тухайд “Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх” (97.41%), тухайн жилд шинээр үүссэн хэргийн тухайд “Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх” (87.15%) гэмт хэргүүд тус тус хамгийн өндөр үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 8. Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг (ЭХ-ийн 11 дүгээр бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
11.1 дүгээр зүйл. Хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол санаатай учруулах	821	8	433	10	97	498
11.2 дугаар зүйл. Сэтгэл санаа хүчтэй давчдаж хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол учруулах	10	2	5	0	1	7
11.3 дугаар зүйл. Хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол болгоомжгүйгээр учруулах	150	11	50	0	40	100
11.4 дүгээр зүйл. Хүний эрүүл мэндэд хүндэвтэр хохирол санаатай учруулах	1293	43	736	20	148	1001
11.5 дугаар зүйл. Хүний эрүүл мэндэд хүндэвтэр хохирол болгоомжгүйгээр учруулах	162	5	20	0	63	126
11.6 дугаар зүйл. Хүний эрүүл мэндэд хөнгөн хохирол учруулах	10877	307	6737	231	1244	8979
11.7 дугаар зүйл. Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	250	0	120	11	75	184
Нийт	13563	376	8101	272	1668	10895

Эрүүгийн хуулийн 11 дүгээр бүлэгт хамаарах нийт 13563 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба энэ нь хяналт тавьсан нийт хэргийн 18.16%-ийг эзэлж байна.

Энэхүү 13563 хэргийн 2.7%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 59.72%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 2%-ийг нэгтгэж, 12.29%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэсэн байна. Хүний эрүүл мэндэд хөнгөн хохирол учруулах гэмт хэрэг дийлэнх буюу 80.19%-ийг эзэлж байна.

Хүснэгт 9. Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 12 дугаар бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
12.1 дүгээр зүйл. Хүчиндэх	1230	25	414	19	312	801

12.2 дугаар зүйл.Бэлгийн дур хүслээ ёс бусаар хангах	52	5	17	1	17	37
12.3 дугаар зүйл.Бэлгийн мөлжлөг	6	0	1	0	3	3
12.4 дүгээр зүйл.Бэлгийн дарамт учруулах	3	0	2	0	0	3
12.5 дугаар зүйл.Арван зургаан насанд хүрээгүй хүнтэй бэлгийн харьцаанд орох	199	14	70	1	45	148
12.6 дугаар зүйл.Биеэ үнэлэхийг зохион байгуулах	36	0	19	1	2	31
Нийт	1526	44	523	22	379	1023

Эрүүгийн хуулийн 12 дугаар бүлэгт хамаарах нийт 1526 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба энэ нь хяналт тавьсан нийт хэргийн 2.04%-ийг эзэлж байна. Энэхүү 1526 хэргийн 2.88%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 34.27%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 1.44%-ийг нэгтгэж, 24.48%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэсэн байна.

Энэ бүлгийн гэмт хэргээс “Хүчиндэх” гэмт хэрэг 80.6%-ийг, “Арван зургаан насанд хүрээгүй хүнтэй бэлгийн харьцаанд орох” гэмт хэрэг 13%-ийг тус тус эзэлж байна.

Хэрэгсэхгүй болгосон, шүүхэд шилжүүлсэн, нэгтгэсэн, хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан, тухайн жил шинээр үүссэн гэмт хэргийн тухайд “Хүчиндэх” гэмт хэрэг хамгийн өндөр үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 10. Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 13 дугаар бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс			Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн		
13.1 дүгээр зүйл.Хүн худалдаалах	27	0	10	3	4	13
13.2 дугаар зүйл.Хүн хулгайлах	6	0	2	0	1	2
13.3 дугаар зүйл.Хүн барьцаалах	3	0	1	0	0	0
13.4 дүгээр зүйл.Хүнийг хүчээр алга болгох	9	0	1	1	1	7
13.5 дугаар зүйл.Заналхийлэх	196	1	23	34	81	150
13.6 дугаар зүйл.Бусдын орон байранд хууль бусаар нэвтрэн орох	81	1	31	9	28	62
13.8 дугаар зүйл.Зөвшөөрөлгүй гэрэл зураг авах, дуу, дүрс бичлэг хийж дамжуулах, тараах	2	0	0	0	1	2

13.9 дүгээр зүйл.Хууль бусаар баривчлах, саатуулах	3	1	1	0	0	1
13.10 дугаар зүйл.Хувь хүний нууцад халдах	24	1	4	0	11	14
13.11 дүгээр зүйл.Хувь хүний нууцыг задруулах	18	1	3	0	10	15
13.12 дугаар зүйл.Хууль бусаар мөрдөж мөшгөх	8	0	3	0	1	7
13.13 дугаар зүйл.Албадан хөдөлмөрлүүлэх	0	0	0	0	0	0
13.14 дүгээр зүйл.Худал мэдээлэл тараах	447	3	25	6	216	305
Нийт	824	8	104	53	354	578

Эрүүгийн хуулийн 13 дугаар бүлэгт хамаарах нийт 824 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба энэ нь хяналт тавьсан нийт хэргийн 1.12%-ийг эзэлж байна. Энэхүү 824 хэргийн 0.9%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 12.62%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 6.43%-ийг нэгтгэж, 42.96%-д хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэсэн байна.

Үүнээс дийлэнх буюу 54.24%-ийг “Худал мэдээлэл тараах” гэмт хэрэг, 23.78%-ийг “Заналхийлэх” гэмт хэрэг тус тус эзэлж байна. Харин “Хууль бусаар нэгжих, хураан авах, битүүмжлэх”, “Албадан хөдөлмөрлүүлэх” гэмт хэрэг огт бүртгэгдээгүй байна.

Хэрэгсэхгүй болгосон хэргийн тухайд “Худал мэдээлэл тараах” (37.5%), шүүхэд шилжүүлсэн хэргийн тухайд “Бусдын орон байранд хууль бусаар нэвтрэн орох” (29.80%), хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан хэргийн тухайд “Худал мэдээлэл тараах” (61%) гэмт хэрэг тус тус хамгийн өндөр үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 11. Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 14 дүгээр бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
14.1 дүгээр зүйл.Ялгаварлан гадуурхах	5	0	0	0	3	2
14.3 дугаар зүйл.Үзэл бодлоо илэрхийлэх, хэвлэн нийтлэх эрх чөлөөнд халдах	2	0	0	0	1	2
14.5 дугаар зүйл.Иргэн сонгуулийн эрхээ эдлэх, сонгуулийн хорооны ажилд саад хийх	4	0	0	0	3	2
14.9 дүгээр зүйл.Сонгуулийг хууль бусаар явуулах хуйвалдаан зохион байгуулах	3	0	1	0	1	2
Нийт	14	-	1	-	8	8

Эрүүгийн хуулийн 14 дүгээр бүлэгт хамаарах нийт 824 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба энэ нь нийт хэргийн 0.01%-ийг эзэлж байна.

Энэ төрлийн гэмт хэргээс “Мэдээлэл хайх, хүлээн авахад саад учруулах”, “Шашин шүтэх, эс шүтэх эрх чөлөөг хэрэгжүүлэхэд саад учруулах”, “Сонгууль, ард нийтийн санал асуулгад илүү санал өгөх”, “Сонгууль, ард нийтийн санал асуулгад хууль бусаар нөлөөлөх, санал хураалтын дүнг буруу гаргах, сонгуулийн үеэр илт худал мэдээлэл тараах” гэмт хэрэг огт бүртгэгдээгүй байна. Энэхүү 14 хэргийн 1%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 57.14%-д хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэжээ. Эдгээрээс “Ялгаварлан гадуурхах” (35.71%), “Иргэн сонгуулийн эрхээ эдлэх, сонгуулийн хорооны ажилд саад хийх” (28.57%) гэмт хэрэг дийлэнх хувийг эзэлж байна.

Хүснэгт 12. Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 15 дугаар бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
15.1 дүгээр зүйл.Эмнэлгийн тусламж үзүүлэхгүй байх	114	2	12	0	35	65
15.2 дугаар зүйл.Аюултай байдалд орхих, тусламж үзүүлэхгүй байх	11	0	7	0	2	5
15.3 дугаар зүйл.Хүний цус, эд, эрхтнийг хууль бусаар авах	1	1	0	0	0	1
15.5 дугаар зүйл.Хууль бусаар үр хөндөх	1	0	0	0	0	1
15.6 дугаар зүйл.Бусдын амь насанд аюул учруулж болзошгүй халдварт өвчин, дархлал хомсдолын вирус халдаах	6		1	0	1	2
Нийт	133	3	20	0	38	74

Прокурорын байгууллага 2022 онд нийт 133 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба энэ нь хяналт тавьсан нийт хэргийн 0.17%-ийг эзэлж байна. Энэ нь 2021 онд бүртгэгдсэн хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын нийт хэрэг буюу 135 хэргээс 1,48%-иар бага үзүүлэлт юм. Энэхүү 133 хэргийн 2.25%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 15%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 28.5%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэсэн байна. Үүнээс “Эмнэлгийн тусламж үзүүлэхгүй байх” гэмт хэрэг 114 буюу 85.71%-ийг эзэлж байна. Харин “Хүний цус, эд, эрхтнийг хууль бусаар авах”, “Хууль бусаар үр хөндөх” гэмт хэрэг огт бүртгэгдээгүй байна.

Хүснэгт 13. Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 16 дугаар бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
16.1 дүгээр зүйл.Хүүхдийг гэмт хэрэг үйлдэхэд татан оруулах	4	0	3	0	0	2
16.2 дугаар зүйл.Хүүхдийг	1	0	0	0	0	1

согтуурах, мансуурах, донтох байдалд татан оруулах						
16.3 дугаар зүйл. Хүүхдийг хаях, төөрүүлэх, тэнүүчлэлд хүргэх	17	1	3	0	5	9
16.7 дугаар зүйл. Хүүхэдтэй хэрцгий харьцах	10	0	4	0	6	7
16.8 дугаар зүйл. Хүүхдэд садар самууныг сурталчлах, уруу татах	70	1	23	23	7	58
16.9 дүгээр зүйл. Хүүхэд оролцуулж садар самууныг сурталчлах	14	0	6	1	0	10
16.10 дугаар зүйл. Хүүхдээр тэвчишгүй хөдөлмөр эрхлүүлэх	2	0	0	0	2	1
16.11 дүгээр зүйл. Хүүхдийг асран хамгаалах үүргээ үл биелүүлэх	11	0	1	0	6	10
Нийт	129	2	40	24	26	98

Хүүхдийн эсрэг нийт 129 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба энэ нь хяналт тавьсан нийт хэргийн 0.17%-ийг эзэлж байна. Үүнээс “Хүүхдэд садар самууныг сурталчлах, уруу татах” (54.26%), “Хүүхдийг хаях, төөрүүлэх, тэнүүчлэлд хүргэх” (13.17%) гэмт хэрэг дийлэнх хувийг эзэлж байна.

Энэхүү 129 хэргийн 1.55%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 31%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 18.60%-ийг нэгтгэж, 20.15%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэсэн байна. Харин “Хүүхдээр гуйлга гуйлгах”, “Хүүхэд солих”, “Хүүхэд худалдах” гэмт хэрэг огт бүртгэгдээгүй байна.

Хүснэгт 14. Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 17 дугаар бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс			Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн		
17.1 дүгээр зүйл. Хулгайлах	19898	83	1704	1535	6497	8941
17.2 дугаар зүйл. Дээрэмдэх	1956	9	284	118	806	778
17.3 дугаар зүйл. Залилах	20183	37	1024	7063	3837	14825
17.4 дүгээр зүйл. Хөрөнгө завших	1499	19	329	59	361	955
17.5 дугаар зүйл. Алдаатай гүйлгээ, андуурагдсан илгээмж, гээгдэл эд хөрөнгө, алдуул мал завших	2074	24	370	30	823	1522
17.6 дугаар зүйл. Бусдын эд хөрөнгийг авахаар заналхийлэх	123	0	17	54	27	94
17.7 дугаар зүйл.	322	38	96	59	55	268

Автотээврийн хэрэгслийг зөвшөөрөлгүйгээр авч явах						
17.8 дугаар зүйл. Эд хөрөнгө устгах, гэмтээх	1304	19	355	36	432	1012
17.9 дүгээр зүйл. Бусдын эд хөрөнгийг хамгаалахад хайнга хандах	16	0	0	0	7	9
17.10 дугаар зүйл. Нотариатч, улсын бүртгэгч өмчлөгчийн эрхийг зөрчих	17	0	1	2	2	10
17.11 дүгээр зүйл. Болгоомжгүйгээр эд хөрөнгө устгах, гэмтээх, үрэгдүүлэх	47	0	8	0	22	36
17.12 дугаар зүйл. Мал хулгайлах	2,332	11	318	270	445	940
Нийт	49771	240	4506	9226	13314	29390

Эрүүгийн хуулийн 17 дугаар бүлэгт хамаарах нийт 49771 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба энэ нь хяналт тавьсан нийт хэргийн 66.66%-ийг эзэлж байна. Энэхүү 49771 хэргийн 0.48%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 9.05%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 18.53%-ийг нэгтгэж, 26.75%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэсэн байна. Мөн үүнээс “Залилах” гэмт хэрэг (40.55%), “Хулгайлах” гэмт хэрэг (39.99%) дийлэнх хэсгийг эзэлж байна.

Хэрэгсэхгүй болгосон хэргийн тухайд “Хулгайлах” гэмт хэрэг (34.58%), “Авто тээврийн хэрэгслийг зөвшөөрөлгүйгээр авч явах” гэмт хэрэг (15.83%), шүүхэд шилжүүлсэн хэргийн тухайд “Хулгайлах” (37.81%) гэмт хэрэг хамгийн өндөр үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 15. Эдийн засгийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 18 дугаар бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
18.1 дүгээр зүйл. Зах зээл дэх монополь, давамгайл байдлаа хууль бусаар ашиглах	1	0	0	0	0	0
18.2 дугаар зүйл. Валют, үндэсний мөнгөн тэмдэгтийн ханшид нөлөөлөх	1	0	0	1	0	0
18.3 дугаар зүйл. Татвар төлөхөөс зайлсхийх	224	4	32	10	53	138
18.4 дүгээр зүйл. Шинэ бүтээл, бүтээгдэхүүний загварын патент, ашигтай загварын гэрчилгээ эзэмшигчийн эрхийг зөрчих	3	0	0	0	2	2
18.5 дугаар зүйл. Улсын хилээр барааг хууль бусаар нэвтрүүлэх	54	2	6	0	23	22
18.6 дугаар зүйл. Мөнгө угаах	341	3	83	58	52	163

18.7 дугаар зүйл.Мөнгөн тэмдэгт, үнэт цаас, төлбөр тооцооны хэрэгсэл хуурамчаар бэлтгэх, ашиглах	62	1	8	9	15	36
18.8 дугаар зүйл.Үнэт цаасны зах зээлийн дотоод мэдээллийг хууль бусаар ашиглаж, арилжаанд оролцох	5	0	0	0	4	5
18.9 дүгээр зүйл.Үнэт цаасны зах зээлийг урвуулан ашиглах	1	0	0	0	1	0
18.10 дугаар зүйл.Зориуд, зохиомлоор дампуурах	1	0	0	0	1	0
18.11 дүгээр зүйл.Хууль бусаар дампууруулах	0	0	0	0	0	0
18.12 дугаар зүйл.Хууль бусаар нийгмийн халамж, үйлчилгээ авах	24	0	5	0	7	12
18.13 дугаар зүйл.Банк хууль бусаар байгуулах, банкны төлбөрийн чадвар алдагдуулах	5	0	1	0	1	1
18.14 дүгээр зүйл.Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөхөөс зайлсхийх	4	0	0	0	0	3
18.15 дугаар зүйл.Хууль бусаар даатгалын нөхөн төлбөр авах	5	0	0	0	1	2
18.16 дугаар зүйл.Барааны тэмдэг эзэмшигч, газар зүйн заалт хэрэглэгчийн эрхийг зөрчих	6	1	1	0	2	2
18.17 дугаар зүйл.Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийг зөрчих	9	0	0	0	3	5
18.18 дугаар зүйл.Үндэсний төлбөрийн системд холбогдох үйл ажиллагаа хууль бусаар эрхлэх	0	0	0	0	0	0
18.19 дүгээр зүйл.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээний дотоод мэдээллийг хууль бусаар ашиглах	2	0	0	0	1	1
18.20 дугаар зүйл.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаанд арилжааг урвуулан ашиглах	1		0	0	0	1
Нийт	749	11	136	78	166	393

Эрүүгийн хуулийн 18 дугаар бүлэгт хамаарах нийт 749 хэрэгт хяналт тавьсан ба энэ нь хяналт тавьсан нийт хэргийн 1%-ийг эзэлж байна.

Энэхүү 749 хэргийн 1.46%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 18.15%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 10.41%-ийг нэгтгэж, 22.16%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэсэн байна. Мөн

үүнээс “Татвар төлөхөөс зайлсхийх” (29.90%), “Мөнгө угаах” (45.52%) гэмт хэрэг дийлэнх хэсгийг эзэлж байна.

Шийдвэрлэлтийн хувьд хэрэгсэхгүй болгож шийдвэрлэсэн хэргийн 36.36% нь “Татвар төлөхөөс зайлсхийх” гэмт хэрэг, шүүхэд шилжүүлж шийдвэрлэсэн хэргийн 60.02% нь “Мөнгө угаах” гэмт хэрэг, хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан хэргийн 31.92% нь “Татвар төлөхөөс зайлсхийх” гэмт хэрэг байгаа нь тус бүр өндөр үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 16. Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 19 дүгээр бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
19.2 дугаар зүйл.Төрийн эрх мэдлийг хууль бусаар авах, саатуулах	3	0	0	0	0	1
19.3 дугаар зүйл.Төрийн өндөр албан тушаалтны амь биед халдах	1	0	1	0	0	0
19.4 дүгээр зүйл.Гадаадын тагнуулын алба, байгууллага, иргэнтэй хууль бусаар хамтран ажиллах	5	0	2	0	0	2
19.6 дугаар зүйл.Хорлон сүйтгэх	1	0	0	0	0	0
19.8 дугаар зүйл.Экстремист үйл ажиллагаа явуулах	3	0	2	1	0	2
19.9 дүгээр зүйл.Үндэсний эв нэгдлийг бусниулах	4	0	0	0	2	0
19.10 дугаар зүйл.Тагнуул хийх	1	0	1	0	0	0
19.11 дүгээр зүйл.Төрийн нууцыг хууль бусаар олж авах	4	0	2	0	1	1
19.12 дугаар зүйл.Төрийн нууцыг задруулах	5	0	1	0	0	2
19.13 дугаар зүйл.Төрийн нууцыг үрэгдүүлэх	2	0	1	0	1	1
19.14 дүгээр зүйл.Монгол Улсын хилийг хууль бусаар нэвтрэх	45	2	17	1	10	21
19.16 дугаар зүйл.Хууль бусаар газар орны нэр өөрчлөх	1	0	0	0	0	0

19.17 дугаар зүйл. Улсын хилийн тэмдэг, хилийн шугам дээрх байгууламжийг устгах, гэмтээх, шилжүүлэх	1	0	0	0	0	0
Нийт	76	2	27	2	14	30

Нийт 76 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба энэ нь хяналт тавьсан нийт хэргийн 0.10%-ийг эзэлж байна. Энэхүү 76 хэргийн 2.63%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 35.52%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 2.63%-ийг нэгтгэж, 18.42%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэсэн байна.

Мөн үүнээс Монгол Улсын хилийг хууль бусаар нэвтрэх гэмт хэрэг 59.21%-ийг эзэлж байна. Харин Эх орноосоо урвах, Зэвсэгт үймээн дэгдээх, Хорлон сүйтгэх, Хууль бусаар иргэний харьяалал олж авах гэмт хэрэг бүртгэгдээгүй байна.

Хүснэгт 17. Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 20 дугаар бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
20.3 дугаар зүйл. Зохион байгуулалттай гэмт бүлэг байгуулах, түүнд элсэх	6	0	1	1	1	0
20.4 дүгээр зүйл. Галт зэвсэг, галт хэрэгсэл, тэсэрч дэлбэрэх бодис хууль бусаар эзэмших	16	0	2	1	7	9
20.5 дугаар зүйл. Галт зэвсэг хууль бусаар бэлтгэх	1	0	0	0	0	0
20.6 дугаар зүйл. Галт зэвсэг, галт хэрэгсэл, тэсэрч дэлбэрэх бодис хамгаалахад хайнга хандах	1	0	0	0	0	1
20.7 дугаар зүйл. Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисыг хууль бусаар ашиглах	362	1	187	16	47	261
20.8 дугаар зүйл. Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодис хэрэглэх орон байраар хангах	2	0	1	0	0	2
20.9 дүгээр зүйл. Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисыг завших	1	0	1	0	0	1
20.10 дугаар зүйл. Хууль бусаар тариалах	1	0	0	0	0	0
20.11 дүгээр зүйл. Аюултай хог	1	0	0	0	0	1

хаягдал, химийн хорт, аюултай бодисыг хаях						
20.12 дугаар зүйл.Эрүүл ахуйн шаардлага хангаагүй хүнсний бүтээгдэхүүн худалдах, түгээх	4	0	0	1	0	3
20.13 дугаар зүйл.Чанар муутай барилга байгууламж ашиглалтад оруулах	6	0	1	0	1	2
20.14 дүгээр зүйл.Хууль бусаар эм, биобэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл үйлдвэрлэх, импортлох, худалдах, түгээх	24	3	7	0	4	18
20.15 дугаар зүйл.Орчиндоо аюул учруулж болох амьтныг зохих хамгаалалтгүй байлгах	18	0	11	0	5	16
20.16 дугаар зүйл.Олон нийтийн амгалан тайван байдал алдагдуулах	64	0	19	6	16	33
20.17 дугаар зүйл.Мөрийтэй тоглоом зохион байгуулах	472	0	45	6	114	85
Нийт	979	4	275	31	195	432

Эрүүгийн хуулийн 20 дугаар бүлэгт заасан 979 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан байна. Энэ нь нийт хяналт тавьсан хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэргийн 1.31%-ийг эзэлж байна. Тус 979 хэргийн 0.4%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 28.08%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 3.16%-ийг нэгтгэж, 19.91%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэсэн байна.

Үүнээс “Мөрийтэй тоглоом зохион байгуулах” гэмт хэрэг 48.21%-ийг, “Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисыг хууль бусаар ашиглах” гэмт хэрэг 36.97%-ийг тус тус эзэлж байна.

Хэрэгсэхгүй болгосон хэргийн тухайд “Хууль бусаар эм, биобэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл үйлдвэрлэх, импортлох, худалдах, түгээх” (75%), шүүхэд шилжүүлсэн хэргийн тухайд “Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисыг хууль бусаар ашиглах” (68%) гэмт хэрэг хамгийн өндөр үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 18. Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 21 дүгээр бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс			Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	
21.1 дүгээр зүйл. Нотлох баримтыг хуурамчаар үйлдэх, устгах	141	3	20	8	85
21.2 дугаар зүйл. Худал мэдүүлэх	81	2	34	4	40

21.4 дүгээр зүйл. Шинжээч зориуд худал дүгнэлт гаргах	11	0	0	1	4	7
21.5 дугаар зүйл. Гэрч, хохирогч, шинжээч, орчуулагч, хэлмэрчид хууль бусаар нөлөөлөх	22	1	11	1	2	14
21.6 дугаар зүйл. Шүүгч, прокурор, өмгөөлөгч, мөрдөгч, иргэдийн төлөөлөгчид хууль бусаар нөлөөлөх	7	0	1	0	2	5
21.7 дугаар зүйл. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагаанд саад учруулах, зайлсхийх	70	0	1	0	32	46
21.8 дугаар зүйл. Хуульчийн мэргэжлийн нэрийг хууль бусаар хэрэглэх	4	0	0	0	3	1
21.9 дүгээр зүйл. Мөрдөн шалгах ажиллагааны нууцыг задруулах	10	0	0	0	3	6
21.10 дугаар зүйл. Битүүмжилсэн, хураан авсан эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх	24	0	3	0	11	14
21.11 дүгээр зүйл. Оргон зайлах	9	0	5	2	1	7
21.12 дугаар зүйл. Эрүү шүүлт тулгах	19	0	4	0	8	14
21.13 дугаар зүйл. Гүйцэтгэх ажлын тухай хууль зөрчих	11	0	0	0	7	5
21.14 дүгээр зүйл. Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагааг хууль бусаар явуулах	4	0	2	1	1	3
Нийт	413	6	81	17	142	247

Нийт 413 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба үүнээс “Нотлох баримтыг хуурамчаар үйлдэх, устгах” (34.14%), “Худал мэдүүлэх” (19.61%), “Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагаанд саад учруулах, зайлсхийх” (16.94%) гэмт хэрэг дийлэнх хэсгийг эзэлж байна. Энэ 413 хэргийн 1.45%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 19.61%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 4.11%-ийг нэгтгэж, 34.28%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэжээ. Харин “Худал орчуулах, хэлмэрчлэх” гэмт хэрэг огт бүртгэгдээгүй байна.

Хүснэгт 19. Авлигын гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 22 дугаар бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
22.1 дүгээр зүйл. Эрх мэдэл, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах	1089	12	136	45	281	628
22.2 дугаар зүйл. Албаны эрх нөлөөг урвуулан ашиглах	2	0	1	0	0	2
22.4 дүгээр зүйл. Хахууль авах	270	2	70	18	39	130
22.5 дугаар зүйл. Хахууль өгөх	164	2	64	16	13	63
22.8 дугаар зүйл. Төсвийн хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах	35	3	8	1	6	16
22.9 дүгээр зүйл. Төрийн өмчийн төсвийн бус хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах	3	0	1	0	0	2
22.10 дугаар зүйл. Үндэслэлгүйгээр хөрөнгөжих	75	1	3	6	17	28
22.11 дүгээр зүйл. Дураараа аашлах	3	0	0	0	0	3
22.12 дугаар зүйл. Хуулийн этгээдийн эрх мэдлийг урвуулан ашиглах	43	0	2	4	6	19
Нийт	1684	20	285	90	362	891

Нийт 1684 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба “Эрх мэдэл, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах” гэмт хэрэг дийлэнх хэсгийг буюу 64.66%-ийг эзэлж байна. Энэхүү 1684 хэргээс 1.18%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 16.92%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 21.49%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэжээ.

Хүснэгт 20. Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 23 дугаар бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
23.1 дүгээр зүйл. Хууль сахиулагчийг эсэргүүцэх	241	6	145	6	35	188
23.2 дугаар зүйл. Хуурамч баримт бичиг үйлдэх, ашиглах	377	7	58	19	97	245
23.3 дугаар зүйл. Баримт бичиг, тамга, тэмдэг, хэвлэмэл маягт хулгайлах, устгах, гэмтээх, нуух	21	1	4	2	7	17
23.4 дүгээр зүйл. Улсын бүртгэлд зориуд худал мэдээлэл оруулах,	22	1	1	2	6	16

хуурамч баримт бичиг үйлдэх						
23.5 дугаар зүйл.Хайнга хандах	30	0	3	0	13	11
23.7 дугаар зүйл.Нийтийн албан тушаалтныг заналхийлэх	1	0	0	0	1	0
Нийт	692	15	211	29	159	477

Нийт 692 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан байна. Үүнээс “Хуурамч баримт бичиг үйлдэх, ашиглах” (54.47%), “Хууль сахиулагчийг эсэргүүцэх” (34.82) гэмт хэрэг өндөр үзүүлэлттэй байна. Энэхүү 692 хэргийн 2.16%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 30.497%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 4.19%-ийг нэгтгэж, 22.97%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэсэн байна.

Хүснэгт 21. Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 24 дүгээр бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
24.1 дүгээр зүйл.Байгаль орчныг бохирдуулах	14	0	2	0	4	7
24.2 дугаар зүйл.Хууль бусаар ашигт малтмал хайх, ашиглах, олборлох	409	2	107	7	122	214
24.3 дугаар зүйл.Химийн хорт, аюултай бодисыг хууль бус эргэлтэд оруулах	41	0	8	0	17	27
24.5 дугаар зүйл.Хууль бусаар ан агнах	129	1	68	1	26	85
24.6 дугаар зүйл.Хууль бусаар мод бэлтгэх	407	2	231	5	85	325
24.7 дугаар зүйл.Ой, хээрийн түймэр тавих	26	0	8	0	5	17
24.8 дугаар зүйл.Байгалийн ургамлыг хууль бусаар бэлтгэх	82	1	28	1	23	63
24.9 дүгээр зүйл.Байгалийн тэнцэл алдагдуулах	1	0	0	0	0	1
Нийт	1109	6	452	14	282	739

Нийт 1109 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба үүнээс “Хууль бусаар ашигт малтмал хайх, ашиглах, олборлох” (36.88%), “Хууль бусаар мод бэлтгэх” (36.69%) гэмт хэрэг өндөр үзүүлэлтийг эзэлж байна. Энэхүү 1109 хэргийн 0.54%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 40.75%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 1.26%-ийг нэгтгэж, 25.42%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэсэн байна.

Хүснэгт 22. Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 25 дугаар бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
25.1 дүгээр зүйл.Түүх, соёлын дурсгалт зүйлийг эвдэх, гэмтээх, устгах	6	0	0	0	3	4
25.2 дугаар зүйл.Түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалыг эвдэх, гэмтээх, устгах	6	0	0	1	3	0
25.3 дугаар зүйл.Соёлын биет өвийг завших, үрэгдүүлэх	1	0	0	0	1	0
25.4 дүгээр зүйл.Хууль бусаар археологи, палеонтологийн хайгуул, малтлага хийх	7	1	2	0	0	5
25.5 дугаар зүйл.Соёлын биет өвийн хууль бус худалдааг зохион байгуулах, зуучлах	10	0	2	0	2	6
Нийт	30	1	4	1	9	15

Эрүүгийн хуулийн 25 дугаар бүлэгт хамаарах нийт 30 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба үүнээс “Соёлын биет өвийн хууль бус худалдааг зохион байгуулах, зуучлах” гэмт хэрэг дийлэнх хэсгийг буюу 33.33%-ийг эзэлж байна. Энэ нь тухайн бүлэгт хамаарах гэмт хэргийн 0.04%-ийг эзэлж байх ба 2021 онд бүртгэгдсэн хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын нийт хэрэг буюу 23 хэргээс 30.43%-иар өссөн үзүүлэлт юм. Харин “Түүх, соёлын дурсгалт зүйлийг тогтоосон хугацаанд хилээр оруулж ирэхгүй байх” гэмт хэрэг бүртгэгдээгүй байна.

Энэхүү 30 хэргийн 13.33%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 30%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэсэн байна.

Хүснэгт 23. Цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 26 дугаар бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
26.1 Кибер орчинд хууль бусаар халдах	750	2	36	202	71	475
26.3 дугаар зүйл. Хор хөнөөлт программ хангамж бүтээх, ашиглах, тараах	1	0	1	0	0	0
Нийт	751	2	37	202	71	475

Эрүүгийн хуулийн 26 дугаар бүлэгт хамаарах нийт 751 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба үүнээс “Кибер орчинд хууль бусаар халдах” гэмт хэрэг дийлэнх хэсгийг буюу 99.86%-ийг эзэлж байна. Энэхүү 751 хэргийн 0.2%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 4.92%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 26.89%-ийг нэгтгэж, 9.45%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэсэн байна.

Хүснэгт 24. Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 27 дугаар бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
27.1 дүгээр зүйл.Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн, усан онгоц, агаарын хөлгийн хөдөлгөөнд аюултайгаар халдах	2	0	1	0	1	2
27.2 дугаар зүйл.Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн, усан онгоц, агаарын хөлгийн хөдөлгөөнд аюул учруулах	1	0	0	0	0	1
27.3 дугаар зүйл.Төмөр замын, агаарын, усан замын тээврийн хөдөлгөөний ба ашиглалтын аюулгүй байдлын журам зөрчих	3	0	1	0	0	2
27.4 дүгээр зүйл.Нисэх багийн үйл ажиллагаанд хөндлөнгөөс оролцох	1	0	0	0	0	1
27.10 дугаар зүйл.Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	1959	30	1166	8	418	1615
27.11 дүгээр зүйл.Авто тээврийн гэмт хэрэг үйлдсэн жолооч зугтаах	68	4	44	0	6	44
Нийт	2034	34	1212	8	425	1665

Эрүүгийн хуулийн 27 дугаар бүлэгт хамаарах нийт 2,034 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба үүнээс “Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих” гэмт хэрэг дийлэнх хэсгийг буюу дангаараа 96.31%-ийг эзэлж байна.

Хүснэгт 25. Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 28 дугаар бүлэг)

Гэмт хэргийн төрөл	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүсгэсэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
28.2 дугаар зүйл.Дарга,	1	0	0	0	0	1

захирагчаа эсэргүүцэх						
28.3 дугаар зүйл. Дарга, захирагч нь захирагдагчдаа хүч хэрэглэх	5	0	3	0	0	2
28.4 дүгээр зүйл. Бие биедээ захирагдахгүй цэргийн алба хаагчид харилцахдаа дүрмийн заалт зөрчих	1	0	1	0	0	1
28.5 дугаар зүйл. Цэргийн албанаас оргон зайлах	16	0	6	0	4	12
28.7 дугаар зүйл. Цэргийн эд хөрөнгө, байлдааны галт хэрэгсэл, тэсэрч дэлбэрэх бодисыг зарах, үрэгдүүлэх, завших	1	0	0	0	0	0
28.9 дүгээр зүйл. Байлдааны зэвсэг, галт хэрэгсэл, орчиндоо аюул учруулж болох бусад хэрэгсэлтэй харьцах журам зөрчих	2	0	1	0	0	1
Нийт	26	-	11	-	4	17

Эрүүгийн хуулийн 28 дугаар бүлэгт хамаарах нийт 26 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан ба үүнээс “Цэргийн албанаас оргон зайлах” гэмт хэрэг 61.53%-ийг буюу өндөр үзүүлэлттэй байна. Энэхүү 26 хэргийн 42.30%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 15.38%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж шийдвэрлэсэн байна.

20. Хүн төрөлхтний аюулгүй байдал, энх тайвны эсрэг гэмт хэрэг (Эрүүгийн хуулийн 29 дүгээр бүлэг)

Тухайн онд Эрүүгийн хуулийн 29 дүгээр бүлэгт хамаарах гэмт хэрэг бүртгэгдээгүй байна.

3.7. Прокурорын байгууллагын хяналт тавьсан эрүүгийн хэргийг нутаг дэвсгэрээр харьцуулсан байдал:

Хүснэгт 26. Нийслэлийн хэмжээнд

Нэгж газрын нэр	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүссэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
Нийслэл ПГ	1933	29	365	224	337	1094
Баянгол ДПГ	7712	59	861	1520	2093	5448
Баянзүрх ДПГ	14724	90	1712	2118	4761	8720

Сонгинохайрхан ДПГ	7788	95	1477	424	2356	4752
Сүхбаатар дүүргийн ПГ	7586	62	1166	1467	1707	5041
Хан-Уул ДПГ	6242	65	842	746	1308	4062
Чингэлтэй ДПГ	5382	33	934	1270	1494	3665
Багануур ДПГ	348	4	126	28	105	276
Налайх,Багахангай ДПГ	868	12	232	74	232	537
Тээврийн ПГ	997	13	608	1	244	856
Нийт	53580	462	8323	7872	14637	34451

Нийслэлийн хэмжээнд нийт 53.580 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьсан байна. Үүнээс Баянзүрх дүүргийн прокурорын газар хамгийн өндөр үзүүлэлттэй буюу 27%-ийг, Багануур дүүргийн прокурорын газар хамгийн бага үзүүлэлттэй буюу 0.6%-ийг эзэлж байна. Энэ нь өмнөх оны үзүүлэлттэй төстэй үзүүлэлт юм. Бусад үзүүлэлтийн тухайд хэрэгсэхгүй болгосон хэргийн тоогоор хамгийн өндөр үзүүлэлтийг Сонгинохайрхан дүүргийн прокурорын газар (20.47%), хамгийн бага үзүүлэлтийг Багануур дүүргийн прокурорын газар (0.86%), шүүхэд шилжүүлсэн хэргийн тоогоор хамгийн өндөр үзүүлэлтийг Баянзүрх дүүргийн прокурорын газар (20.57%), хамгийн бага үзүүлэлтийг Багануур дүүргийн прокурорын газар (1.50%) үзүүлж байна.

Хүснэгт 27. Орон нутгийн хэмжээнд

Нэгж газрын нэр	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүссэн хэрэг
		Хэрэгсэхгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан	
Архангай АПГ	913	4	368	47	125	588
Баян-Өлгий АПГ	605	12	216	38	110	455
Баянхонгор АПГ	807	16	232	98	217	536
Булган АПГ	885	25	258	31	159	565
Говь-Алтай АПГ	484	4	166	32	93	299
Говьсүмбэр АПГ	285	10	89	12	77	195
Дархан-Уул АПГ	1331	19	389	85	505	762
Дорноговь АПГ	1294	6	359	166	385	875
Дорнод АПГ	1147	21	386	47	233	815
Дундговь АПГ	505	5	184	13	78	308
Завхан АПГ	677	3	280	30	140	469
Орхон АПГ	1500	15	382	94	336	925
Өвөрхангай АПГ	1264	15	399	122	204	789
Өмнөговь АПГ	1144	18	300	56	408	828
Сүхбаатар аймгийн ПГ	847	8	277	72	184	561
Сэлэнгэ АПГ	1426	26	425	75	318	956
Төв АПГ	1697	17	534	113	437	1106
Увс АПГ	584	10	230	11	146	360
Ховд АПГ	877	12	333	42	197	608
Хөвсгөл АПГ	1555	24	407	291	343	935
Хэнтий АПГ	1258	8	407	96	272	816
Нийт	21085	278	6621	1571	4967	13751

Орон нутгийн прокурорын газрууд нь нийт 21.085 хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэгт хяналт тавьжээ. Үүнээс Төв аймгийн прокурорын газар хамгийн өндөр үзүүлэлттэй буюу 8.04%-ийг, Говьсүмбэр аймгийн прокурорын газар хамгийн бага үзүүлэлттэй буюу 1.35%-ийг тус тус эзэлж байна.

4.1.Прокурор эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх шүүх хуралдаанд оролцсон талаар:

Прокурор 2022 онд шүүхийн урьдчилсан хэлэлцүүлэг явуулсан 1648 хэрэгт оролцож, санал гаргасан нь өмнөх оноос 264 буюу 19.1%-иар өсжээ. Анхан шатны шүүхээр

шийдвэрлэгдсэн нийт 14460 хэргийн 11.4%-д урьдчилсан хэлэлцүүлэг явагдсан нь өмнөх онтой ижил түвшинд байна.

Анхан шатны шүүх хуралдаанаар шүүгдэгчийн гэм буруутай эсэхийг хэлэлцсэн 14.326, давж заалдах шатны шүүхээр хянан хэлэлцэгдсэн 2135, хяналтын шатны эрүүгийн хэргийн шүүх хуралдаанаар хэлэлцэгдсэн 155 хэрэгт тус тус прокурор оролцож дүгнэлт гаргажээ. Өмнөх оноос анхан шатны шүүхээр хэлэлцэгдсэн хэрэг 2195 буюу 18.1%-иар, давж заалдах журмаар хэлэлцэгдсэн хэрэг 168 буюу 8.5%-иар өссөн бол хяналтын шатны шүүхээр хэлэлцэгдсэн хэрэг 144 буюу 48.2%-иар буурчээ.

Мөн анхан шатны шүүх хуралдаанаар 13955 хэргийн 16.230 шүүгдэгчид эрүүгийн хариуцлага оногдуулах эсэхийг хэлэлцсэн нь өмнөх оноос хэрэг 2335 буюу 20.1%-иар, шүүгдэгч 2773 буюу 20.6%-иар тус тус өсжээ.

Хяналтын шатны шүүхийн эрүүгийн хэргийн танхимын нийт шүүгчийн хуралдаанаар нийт 825 гомдол, эсэргүүцэл хэлэлцэгдсэнээс 670 буюу 81.2%-ийг шүүх хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээс татгалзаж шийдвэрлэсэн нөхцөл байдлын улмаас хяналтын журмаар хэлэлцэгдсэн хэргийн тоо 48.2%-иар буурсан байна.

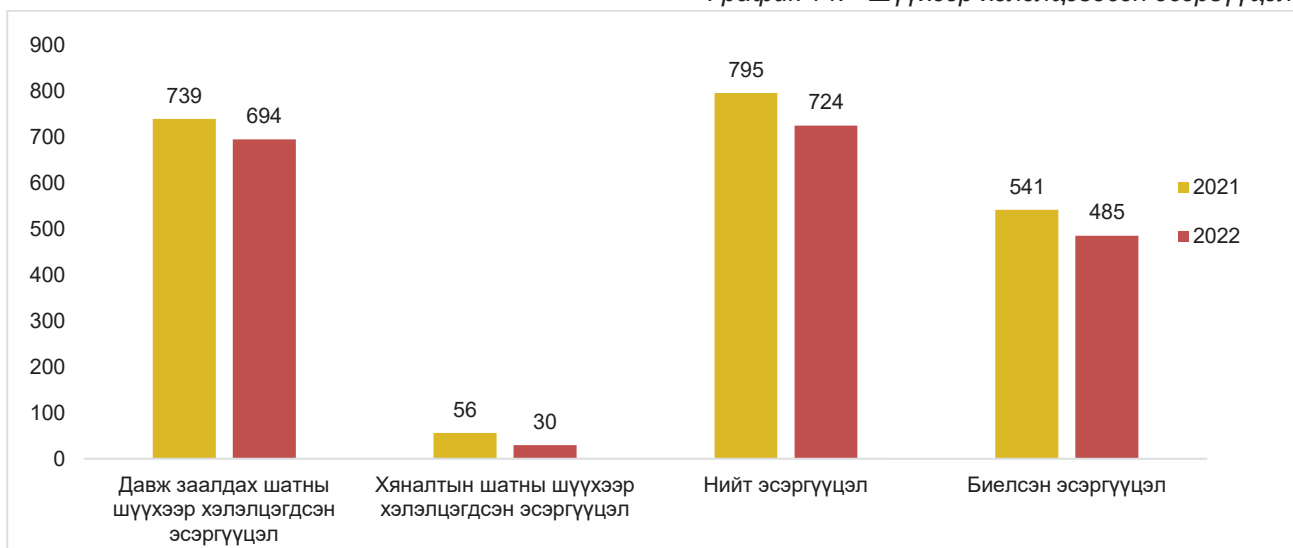
Шүүх Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 17 дугаар бүлэгт заасан хялбаршуулсан журмаар хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа явуулсан 5992 хэргийг хянан шийдвэрлэжээ.

График 13. Хялбаршуулсан журмаар хянан шийдвэрлэсэн хэрэг

Давж заалдах шатны шүүхээр 694, хяналтын шатны шүүхээр 30, нийт 724 прокурорын эсэргүүцэл хэлэлцэгдсэн байна.

График 14. Шүүхээр хэлэлцэгдсэн эсэргүүцэл

4.2.Прокурор иргэн, захиргаа, зөрчлийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд оролцсон талаар:

Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд прокурорыг оролцуулахаар төрийн байгууллагаас 53.2 тэрбум төгрөгийн нэхэмжлэлийн үнийн дүн бүхий төрийн ашиг сонирхол зөрчигдсөн 1319, нийтийн эрх ашиг зөрчигдсөн 212, төр болон нийтийн эрх ашиг давхар зөрчигдсөн 853, нийт 2382 хүсэлт ирүүлснийг хүлээн авч шийдвэрлэсэн байна.

Прокурор өөрийн санаачилгаар Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.1 дэх хэсэгт заасан шаардлагыг хангуулж, төрийн байгууллагын хүсэлт гаргуулан 2065 иргэний хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд оролцсон нь өмнөх оноос 679 буюу 48.9%, төрийн байгууллагаас хүлээн авсан хүсэлт 505 буюу 26.9%-иар тус тус өсжээ.

Төр, нийтийн ашиг сонирхлыг хамгаалах ажлын хүрээнд прокурор 38.2 тэрбум төгрөгийн үнийн дүн бүхий прокурорын 880 нэхэмжлэл гаргасан нь өмнөх оноос 65-аар буюу 8%, мөнгөн дүн 29.1 тэрбум буюу 3.2 дахин тус тус өсжээ.

Шүүх төрийн байгууллагын болон прокурорын нэхэмжлэлээс 341 нэхэмжлэл буюу 6.9%-ийг хүлээн авахаас татгалзсан нь өмнөх оноос 2.7%-иар өссөн, прокурорын нэхэмжлэлээс 246 буюу 27.9%-ийг хүлээн авахаас татгалзжээ.

Прокурор 1034 хэрэгт шүүх хуралдаанаас өмнөх шатанд талууд эвлэрснээр буюу хариуцагч төлбөрийг хүлээн зөвшөөрч, төлөхөө илэрхийлснээр хэргийг хэрэгсэхгүй болгож, 17.9 тэрбум төгрөгийг төрд ашигтайгаар шийдвэрлүүлсэн нь өмнөх оноос хэрэг 328 буюу 46.4%-иар, төрд ашигтайгаар шийдвэрлүүлсэн мөнгөн дүн 10.7 тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Прокурор анхан шатны шүүхээр хянан хэлэлцсэн 516, давж заалдах шатны шүүхээр хянан хэлэлцэгдсэн 44, хяналтын шатны шүүхээр хянан хэлэлцэгдсэн 27 хэргийн шүүх хуралдаанд төр, нийтийн ашиг сонирхлыг хамгаалахаар тайлбар гарган оролцжээ. Үүнээс анхан шатны шүүх 440 хэргийн 34.6 тэрбум төгрөг, давж заалдах шатны шүүх 28 хэргийн 37.7 тэрбум, хяналтын 25 хэргийн 31.0 тэрбум төгрөгийг прокурорын тайлбарыг үндэслэн төр, нийтийн ашиг сонирхолд ашигтайгаар шийдвэрлэсэн байна.

Захиргааны хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд прокурор оролцуулахаар төрийн байгууллагаас гаргасан хүсэлт 14, үүнээс өөрийн санаачилгаар прокурор 2 нэхэмжлэл гаргасан нь өмнөх оноос төрийн байгууллагын хүсэлт 9 буюу 3.6 дахин өссөн, өөрийн санаачилга болон прокурорын нэхэмжлэл ижил түвшинд байна.

Прокурор зөрчил хянан шийдвэрлэх эрүүгийн хэргийн шүүхийн анхан шатны 27465 шүүх хуралдаанд оролцоноос прокурорын дүгнэлтээр 3570, оролцогчийн гомдлоор 95, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуулийн 9.2 дугаар зүйлийн 1.1, 1.2 дахь хэсэгт заасан үндэслэл буюу эрх бүхий албан тушаалтны шийтгэл оногдуулж, албадлагын арга хэмжээ авхуулах саналаар 23,800 удаа тус тус оролцжээ.

5. Прокурор ял эдлүүлэх ажиллагаанд ажиллагаанд хяналт тавьсан талаар:

Прокурорын байгууллагаас 2022 онд ял эдлүүлэх ажиллагаанд хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй 6319 удаа танилцаж, 872 шалгалт, 216 судалгаа хийж, 2555 зөрчил илрүүлж, зөрчлийг арилгуулахаар прокурорын 207 шаардлага бичиж, 63 алба хаагчид сахилгын шийтгэл тооцуулсан байна.

График 15. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг шалгасан, судалсан дүн

5.1.Хорих ял эдлүүлэх ажиллагаанд тавьсан хяналтын ажлын талаар:

Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газрын харьяа хорих анги, шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар, хэлтэст нийт 6006 хоригдол ял эдэлснээс нээлттэй дэглэмд 4394, хаалттай дэглэмд 1493, тусгай нэгжид 36 хоригдол, Сургалт хүмүүжлийн тусгай байгууллагад өсвөр насны 83 хоригдол ял эдэлсэн байна. Хоригдлын тоо өмнөх оноос 803 буюу 11.7%-иар буурсан байна.

5.2.Хорихоос өөр төрлийн ял эдлүүлэх ажиллагаанд тавьсан хяналтын ажлын талаар:

Хорихоос өөр төрлийн ялаар шийтгүүлсэн нийт 15480 ялтан, хуулийн этгээдийн ял эдлүүлэх ажиллагаанд хяналт тавьж ажилласан нь өмнөх оноос 2249 буюу 16.8%-иар өсжээ. Үүнээс торгох ялаар шийтгүүлсэн 9094 хүн, 17 хуулийн этгээдийн 14.5 тэрбум төгрөгийн торгох ялын биелэлтэд хяналт тавьж ажилласнаас 7193 хүн, 9 хуулийн этгээдийн 7.6 тэрбум төгрөгийн торгох ял бүрэн биелж, ялын биелэлт 100%-тай байна.

Прокурор хорихоос өөр төрлийн ял эдлүүлэх ажиллагаатай холбоотой асуудлыг шийдвэрлүүлэхээр Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагаас ирүүлсэн 2282 саналыг хянаж, хорихоос өөр төрлийн ялыг хорих ялаар солих, өвчний учир ялаас чөлөөлөх, тогтоол биелүүлэх үед гарсан тодорхой бус зүйлийг тодруулах зэрэг 907 дүгнэлт бичиж, хуулийн шаардлага хангаагүй үндэслэлээр 246 саналыг буцааж, бусад саналыг прокурор тогтоолоор шийдвэрлэсэн байна.

5.3.Цагдан хорих, баривчлах, албадах байруудын үйл ажиллагаанд тавьсан хяналтын талаар:

Прокурор цагдан хорих байрны үйл ажиллагааг 120, баривчлах байрны үйл ажиллагааг 65, албадан саатуулах байрны үйл ажиллагааг 46 буюу нийт 231 удаа шалгаж, цагдан хорих байрны үйл ажиллагаатай 1541, баривчлах байрны үйл ажиллагаатай 826, албадан саатуулах байрны үйл ажиллагаатай 712 буюу нийт 3079 удаа танилцсанаас гэнэтийн байдлаар 355 удаа танилцаж, өмнөх оноос танилцах ажиллагаа 1.7%-иар, шалгалтын тоо 10.1%-иар өссөн байна.

6. Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр:

Прокурорын байгууллага нь Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөл, Хүн худалдаалахтай тэмцэх дэд зөвлөл, Хүрээлэн буй орчны эсрэг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх дэд зөвлөл, Мал хулгайлах гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх дэд зөвлөл, Гэр бүлийн хүчирхийлэл, хүүхдийн эсрэг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх дэд

зөвлөлийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнүүдэд тусгагдсан ажлыг дангаараа болон бусад байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулан ажилладаг.

Прокурор гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, гэмт хэрэг, зөрчил гарахад нөлөөлсөн шалтгаан, нөхцөлийг арилгуулахаар эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтанд 1235 мэдэгдэл бичиж, хуульд заасан хугацаанд хариуг авч, биелэлтийг тооцсон байна.

Гэмт хэрэг, зөрчлийн гаралт, түүний шалтгаан нөхцөлийг улсын хэмжээнд болон тодорхой нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд судлан дүгнэлт хийж, холбогдох арга хэмжээг авч хэрэгжүүлжээ.

2022 онд нийт 260 судалгаа хийсэн нь өмнөх оноос 16 буюу 6.5%-иар өссөн байна. Судалгааны 122 буюу 47%-ийг тодорхой төрлийн гэмт хэргийн шалтгаан нөхцөлийг, 98 буюу 37.6%-ийг зөрчлийн шалтгаан нөхцөлийг тогтоох, 40 буюу 15.3%-ийг бусад чиглэлээр хийжээ. Тухайлбал, “Цэргийн анги, байгууллагад үйлдэгдсэн гэмт хэргийн шалтгаан нөхцөлд хийсэн дүн шинжилгээ” судалгааны ажлыг Хүний эрхийн Үндэсний комисстой хамтран хийлээ. Судалгааны үр дүнг “Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 21 дэх илтгэл”-д дурдсан бөгөөд судалгааны тайланг Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн “Хууль дээдлэх ёс” онол, арга зүйн сэтгүүлийн 2022 оны IY улирлын дугаарт хураангуй байдлаар хэвлүүлж, олон нийтийн хүртээл болгосон.

“Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас хүүхэд хохирсон гэмт хэргийн гаралт, шийдвэрлэлт, шалтгаан нөхцөл” сэдэвт судалгааны ажлыг хавтаст хэрэгт үндэслэн гүйцэтгэсэн ба прокурор, мөрдөгч нарын албан хэрэгцээнд зориулж, судалгааны тайланг хэвлүүлэн гаргасан.

“Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хууль зөрчих зөрчлийн гаралт, шийдвэрлэлт, шалтгаан нөхцөл” сэдэвт хавсарга судалгааны ажлыг гүйцэтгэж, ажлын тайлан, үр дүн, дүгнэлтийг зөрчлийн хэрэг бүртгэх ажиллагаанд хяналт тавих прокурор болон Мэргэжлийн хяналтын газрын эрх бүхий албан тушаалтнуудын дунд 2022 оны 09 дүгээр сард цахим болон танхимаар хэлэлцүүлэг зохион байгууллаа.

Эрүүгийн хуулийн тусгай ангийн 12.1 дүгээр зүйлд заасан “Хүчиндэх”, 12.2 дугаар зүйлд заасан “Бэлгийн дур хүслээ ёс бусаар хангах”, 12.5 дугаар зүйлд заасан “Арван зургаан насанд хүрээгүй хүнтэй бэлгийн харьцаанд орох” гэмт хэргийн гаралт, шийдвэрлэлтийн байдал, гэмт хэрэг үйлдэгдэж буй шалтгаан нөхцөл, шүүхээс оногдуулсан эрүүгийн хариуцлагыг 2020, 2021, 2022 оны I улирлын байдлаар судалж, энэ төрлийн гэмт хэргийг шалгаж шийдвэрлэх, хэргийг зөв зүйлчлэхэд анхаарах асуудлын талаар цаашид прокуроруудыг мэргэшүүлэх шаардлагатай гэж дүгнэн, холбогдох арга хэмжээг авсан.

Өршөөл үзүүлэх тухай хуулиар өршөөгдсөн, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлигаар уучлал үзүүлж хорих ялаас чөлөөлөгдсөн хүнийг нийгмийн амьдралд дасан зохицох, эрх тэгш оролцох боломжийг бүрдүүлэх талаар авсан арга хэмжээ, үр дүн, гэмт хэрэг дахин үйлдсэн байдал, шалтгаан нөхцөлийг судалж, зохих арга хэмжээг авч хэрэгжүүлсэн.

Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, иргэдийн эрх зүйн мэдлэгийг дээшлүүлэх, соён гэгээрүүлэх зорилгоор гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх инфографик, шторк, контент болон сэрэмжлүүлгийг прокурорын байгууллагын www.prokuror.mn сайт, фейсбүүк цахим хуудас, youtube суваг, твиттер хуудаст байршуулах, байгууллагын цахим болон хэвлэл мэдээллийн самбараар дамжуулан олон нийтэд хүргэж ажилласан.

Тухайлбал, Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр 27 подкаст дугаар, 50 шторк, 39 контент, 12 инфографик, 83 зурган постер, 12 нэвтрүүлэг, өдөр тутмын сонин сайтад 9 ярилцлага тус тус бэлтгэж, олон нийтэд хүргэсэн.

Мөн иргэд, аж ахуй нэгж, байгууллагад 638 удаа яриа, таниулга хийж, 195 удаа сургалт зохион байгуулж, 227 мэдээллийг хэвлэл, мэдээллийн байгууллагад өгч, 142 гарын авлага, зөвлөмж боловсруулан иргэд, олон нийтэд түгээсэн.

Түүнчлэн Улсын ерөнхий прокурорын газраас хүүхдийн эсрэг болон хүүхэд хохирсон гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, гэмт хэрэг, зөрчлийн шийдвэрлэлтийг нэмэгдүүлэх, хүүхдийн эрхийн талаар хууль тогтоомжийг иргэд, олон нийтэд сурталчлан таниулах, хууль, эрх зүйн мэдлэгийг дээшлүүлэх, соён гэгээрүүлэх зорилгоор “Хүүхдийн эрх” нэгдсэн аяныг “Хүүхэд бүрийн төлөө /for every child/” уриан дор 2022 оны 3 дугаар сарын 21-ний өдрөөс 6 дугаар сарын 10-ны өдрийг хүртэлх хугацаанд улсын хэмжээнд зохион байгуулсан.

Нэгдсэн аяны хүрээнд хүүхдийн эрх, эрх чөлөөг хамгаалах, зөрчигдсөн эрхийг сэргээх, зөрчигдөхөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр Улсын ерөнхий прокурорын газраас 7 цуврал подкаст, 8 цуврал шторк, олны танил хүмүүсээр “Хүүхдийн эрх” аянд нэгдэхийг уриалсан 5 видео, 1 нэвтрүүлэг хийж олон нийтэд хүргэлээ. Түүнчлэн хүүхдийн эсрэг гэмт, хэрэг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, хүүхдийн эрхийн талаарх ойлголтыг иргэд, олон нийтэд таниулах чиглэлээр зурган мэдээллийг бэлтгэж Улаанбаатар хотын автобусны буудлуудад байршуулж, хүүхдийн эрхийг хамгаалах тухай уриалгыг Мобиком, Юнителийн нийт хэрэглэгчдэд масс мессеж үйлчилгээгээр дамжуулан хүргэсэн.

Нэгж прокурорын газрууд “Хүүхдийн эрх” аяны хүрээнд 245 удаагийн сургалт, яриа таниулга, уулзалтыг 64478 эцэг, эх, асран хамгаалагч, боловсролын байгууллагын алба хаагч, эрүүл мэндийн ажилтан, төрийн болон төрийн бус байгууллагын ажилтан, сурагч, хүүхэд, багачуудад, 51 удаагийн уулзалт, хэлэлцүүлгийг Хүүхдийн эрхийг хамгаалах чиглэлээр ажилладаг төрийн болон төрийн бус байгууллагуудад зохион байгуулсан байна.

---o0o---

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ

ШҮҮХ – COURT

1. ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА
2. ЭРҮҮГИЙН ХЭРГИЙН ШИЙДВЭРЛЭЛТ
3. ЗӨРЧЛИЙН ШИЙДВЭРЛЭЛТ
4. ГЭМТ ХЭРЭГТЭЙ ТЭМЦЭХ НИЙТЛЭГ
АЖИЛ

ЗӨРЧЛИЙН ХЭРЭГ ШИЙДВЭРЛЭЛТ

Хүлээн авсан

24162

Шийдвэрлэсэн

24116

Торгуулсан

4194

Хэрэгт холбогдсон

хүн **24610**

Торгуулын хэмжээ

838.238.000₮

АНХАН ШАТНЫ ШҮҮХ

Хэргийн тоо

14202 **+17.7%**

Ял шийтгүүлэгчдийн тоо

14394 **+27.8%**

Оногдуулсан ял, шийтгэл

Торгох (50.0%)

Нийтэд тустай ажил хийлгэх (9.5%)

Хорих (17.9%)

Зорчих эрхийг хязгаарлах (10.8%)

Албадлагын /хүмүүжлийн/ арга хэмжээ (0.6%)

Тэнсэх (9.7%)

Албадлагын /эмнэлгийн/ арга хэмжээ (0.1%)

Эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлсөн (1.6%)

ДАВЖ ЗААЛДАХ ШАТНЫ ШҮҮХ

Хянан шийдвэрлэсэн

2312

Үлдэгдэл - **110**

Тогтоолыг хэвээр үлдээсэн

1242

Тогтоолд өөрчлөлт оруулсан

621

Тогтоолыг хүчингүй болгосон

449

Давж заалдах шатны шүүхээр хэлэлцүүлэхгүй тухай шийдвэрлэсэн

44

ХЯНАЛТЫН ШАТНЫ ШҮҮХ

Хүлээн авсан

868

Хянаж шийдвэрлэсэн

188

Хэвээр үлдээсэн

42

Өөрчлөлт оруулсан

72

Хүчингүй болгосон

74

Нэг.Товч танилцуулга

1.1.Шүүхийн байгууллагын үүсэн байгуулагдсан түүхийн товчоон

Монгол нутаг дахь эртний улсуудын үе буюу Хүннү улсын үеэс Монголын эрх зүйн түүх эхэлдэг ч тухайн үед шүүн таслах ажиллагаа хэрхэн явагддаг байсан тухай мэдээ байдаггүй. Иймд Их Монгол улс байгуулагдсан 1206 онд Чингис хаан “Их засаг” хуулийг батлан Шихихутагт “Улсын их заргач” цол хэргэм хүртээснийг Монголын шүүхийн байгууллагын үүсэл хэмээн хамаатуулан үздэг билээ.

Үндэсний эрх чөлөөний хувьсгал ялсан 1911 оноос Олноо өргөгдсөн Монгол Улсад хууль цаазын 63 бичиг баримт батлагдсанаар бие даасан ариусган шүүн гэсгээх газар байгуулагдаж байсан бол Ардын хувьсгалын үед буюу 1921 оны 3 дугаар сард Дотоод яаманд “Шүүн таслах хэлтэс”, мөн оны 7 дугаар сард Шүүх явдлын яам, орон нутагт “Зарга шийтгэх түр хэлтэс”, Засгийн газрын дэргэд “Түр цагийн шүүх” тус тус байгуулагдсан явдал нь Монголын орчин цагийн шүүх бүрэлдэн тогтох эхлэл болсон юм.

Анхдугаар Үндсэн хууль батлагдан Бүгд найрамдах улс тунхагласны дараа 1926 оны 4 дүгээр сарын 16-ны өдөр БНМАУ-ын Засгийн газрын гишүүдийн 15 дугаар хурал, Улсын Бага хурлын Тэргүүлэгчдийн 21 дүгээр хурлаар “Аливаа шүүн таслах газруудыг шинэчлэн байгуулах тухай дүрэм”-ийг батлан гаргаж, анхны шүүх гэр контортой, морин өртөөгөөр явж шүүн таслах үүргээ гүйцэтгэдэг, хуулийн боловсролтой нэг ч ажилтангүй, цөөхөн орон тоотойгоор үүд хаалгаа нээж байсан өдрийг өдгөө орчин цагийн шүүх байгуулагдсан өдөр хэмээн тэмдэглэдэг.

1990 оны ардчилсан хувьсгалаас хойш Монголын улс төр, нийгэм, эдийн засгийн бүтэц, зохион байгуулалтад үндсэн өөрчлөлт гарсны дагуу шүүх мөн эрс шинэчлэгдсэн юм. Ялангуяа 1992 онд шинэ Үндсэн хуулийг тунхаглаж, түүнд шүүх эрх мэдэл гэсэн бүлэг оруулсан, мөн 1993 онд Шүүхийн тухай хууль батлагдсанаар өнөөгийн шүүхийн бүтэц зохион байгуулалт бүрэлдэн тогтсон. Шүүхийн бие даасан, шүүгчийн хараат бус байдал ингэж Үндсэн хуулиар баталгаажсан явдал нь шинэ ардчилсан шүүх оршин тогтнох, хөгжин дэвших суурь болж өгчээ.

1.2.Шүүхийн байгууллагын үндсэн чиг үүрэг

Шүүх эрх мэдэл нь ардчилсан төрийн эрх мэдлийн нэг бие даасан салаа бөгөөд иргэн, төр, байгууллага, аж ахуйн нэгжийн хуулиар хамгаалагдсан эрх ашгийг аливаа хууль бус халдлагаас хамгаалах, зөрчигдсөн эрхийг сэргээх талаар шүүхийн байгууллагын төрийн нэрийн өмнөөс хэрэгжүүлдэг онцгой үйл ажиллагаа байдаг. Шүүх эрх мэдэл нь шүүн таслах үйл ажиллагааг хуулиар тогтоосон журам, баримтлах үндсэн зарчмуудыг хэрэгжүүлэх талаар шүүхэд олгосон бүрэн эрх юм.

Шүүх эрх мэдлийг хуулийн дагуу байгуулагдсан шүүх төрийн нэрийн өмнөөс хэрэгжүүлнэ. Үндсэн хууль, Шүүхийн тухай хуульд шүүх ямар зохион байгуулалтын бүтэц, тогтолцоотой байхыг тодорхой хуульчлан заасан нь шүүх эрх мэдлийг хэрэгжүүлэх хууль зүйн баталгаа болдог.

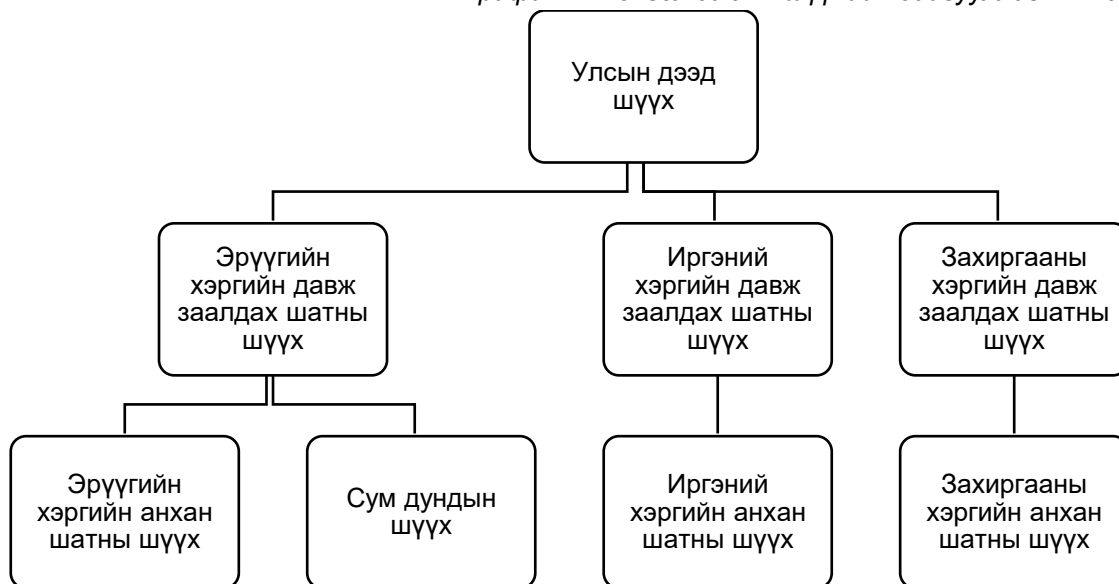
Монгол Улсын Үндсэн хуулийн дөчин долдугаар зүйлийн 1-т “Монгол Улсад шүүх эрх мэдлийг гагцхүү шүүх хэрэгжүүлнэ” хэмээн заасан нь Монгол Улсад шүүх эрх мэдлийг шүүхээс өөр ямар ч төрийн байгууллага, албан тушаалтан хэрэгжүүлэх ёсгүйг хуульчлан тунхагласан явдал юм.

Аливаа шүүн шийдвэрлэх, тэр тусмаа анхан шатны “Таслан шийдвэрлэх” ажиллагаа нь шүүх эрх мэдлийн илэрхийлэл бөгөөд гэмт хэрэг өдүүлсэн гэм буруутай эсэхийг эцэслэн шийдвэрлэж Монгол Улсын нэрийн өмнөөс ял шийтгэл оногдуулдаг.

1.3.Шүүхийн тогтолцоо

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн дөчин наймдугаар зүйлд “Шүүхийн үндсэн тогтолцоо Улсын дээд шүүх, аймаг, нийслэлийн шүүх, сум буюу сум дундын, дүүргийн шүүхээс бүрдэх бөгөөд шүүхийг тойргийн зарчмаар байгуулж болно. Шүүхийг эрүү, иргэн, захиргааны зэрэг шүүн таслах ажлын төрлөөр дагнан байгуулж болно. Дагнасан шүүхийн үйл ажиллагаа, шийдвэр нь Улсын дээд шүүхийн хяналтаас гадуур байж үл болно” гэж хуульчилсан байдаг. Монгол Улсад нийт 117 шүүх байдаг ба дараах байдлаар зохион байгуулагддаг.

График 1. Монгол Улсын шүүхийн байгууллагын тогтолцоо

1.3.1.Анхан шатны шүүх

2016 оны 5 дугаар сарын 13-ны өдрийн “Шүүх байгуулах тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай хууль”-д заасны дагуу 2016 оны 6 дугаар сарын 1-ний өдрөөс дараах байдлаар Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүд болон Сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүдийг байгуулсан байна.

Хүснэгт 1. Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүд

№	Шүүх	Байршил	Харьяалах нутаг дэвсгэр
1	Баянзүрх дүүргийн эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Улаанбаатар хот	Нийслэлийн Баянзүрх дүүрэг
2	Сүхбаатар дүүргийн эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Улаанбаатар хот	Нийслэлийн Сүхбаатар дүүрэг
3	Чингэлтэй дүүргийн эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Улаанбаатар хот	Нийслэлийн Чингэлтэй дүүрэг
4	Баянгол дүүргийн эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Улаанбаатар хот	Нийслэлийн Баянгол дүүрэг
5	Хан-Уул дүүргийн эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Улаанбаатар хот	Нийслэлийн Хан-Уул дүүрэг
6	Сонгинохайрхан дүүргийн эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Улаанбаатар хот	Нийслэлийн Сонгинохайрхан дүүрэг
7	Багануур дүүргийн эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Улаанбаатар хот	Нийслэлийн Багануур дүүрэг
8	Налайх дүүргийн эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Улаанбаатар хот	Нийслэлийн Налайх дүүрэг
9	Багахангай дүүргийн эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Улаанбаатар хот	Нийслэлийн Багахангай дүүрэг

Хүснэгт 2. Сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүд

№	Шүүх	Байршил	Харьяалах нутаг дэвсгэр
1	Архангай аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Архангай аймаг	Архангай аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
2	Баян-Өлгий аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Баян-Өлгий аймаг	Баян-Өлгий аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
3	Баянхонгор аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Баянхонгор аймаг	Баянхонгор аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
4	Булган аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Булган аймаг	Булган аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
5	Говь-Алтай аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Говь-Алтай аймаг	Говь-Алтай аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
6	Говьсүмбэр аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Говьсүмбэр аймаг	Говьсүмбэр аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
7	Дархан-Уул аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Дархан-Уул аймаг	Дархан-Уул аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
8	Дорноговь аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Дорноговь аймаг	Дорноговь аймгийн Алтанширээ, Айраг, Даланжаргалан, Дэлгэрэх, Сайхандулаан, Мандах, Иххэт, Хөвсгөл, Хатанбулаг, Сайншанд сумд
9	Дорнод аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Дорнод аймаг	Дорнод аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
10	Дундговь аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Дундговь аймаг	Дундговь аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
11	Завхан аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Завхан аймаг	Завхан аймгийн Улиастай, Алдархаан, Дөрвөлжин, Завхан-Мандал, Идэр, Отгон, Ургамал, Цагаанхайрхан, Цагаанчулуут, Цэцэн-Уул, Сантмаргац, Сонгино, Шилүүстэй, Яруу, Эрдэнэхайрхан сумд
12	Орхон аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Орхон аймаг	Орхон аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
13	Өмнөговь аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Өмнөговь аймаг	Өмнөговь аймгийн Баяндалай, Булган, Гурвантэс, Даланзадгад, Мандал-Овоо, Номгон, Ноён, Сэврэй, Ханхонгор, Хүрмэн, Цогт-Овоо сумд
14	Өвөрхангай аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Өвөрхангай аймаг	Өвөрхангай аймгийн Баруунбаян-Улаан, Богд, Уянга, Тарагт, Гучин-Ус, Зүүнбаян-Улаан, Нарийн тээл, Хайрхандулаан, Сант, Төгрөг, Баянгол, Арвайхээр сумд
15	Сүхбаатар аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Сүхбаатар аймаг	Сүхбаатар аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
16	Сэлэнгэ аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Сэлэнгэ аймаг	Сэлэнгэ аймгийн Алтанбулаг, Зүүнбүрэн, Ерөө, Түшиг, Шаамар, Хүдэр, Жавхлант,

			Цагааннуур, Хушаат, Сүхбаатар сумд
17	Төв аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Төв аймаг	Төв аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
18	Увс аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Увс аймаг	Увс аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
19	Ховд аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Ховд аймаг	Ховд аймгийн Дөргөн, Буянт, Дарви, Дуут, Жаргалант, Зэрэг, Манхан, Мянгад, Мөнххайрхан, Чандмань, Эрдэнэбүрэн, Ховд сумд
20	Хөвсгөл аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Хөвсгөл аймаг	Хөвсгөл аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
21	Хэнтий аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	Хэнтий аймаг	Хэнтий аймгийн Батноров, Батширээт, Баян-Адарга, Баян-Овоо, Баянхутаг, Биндэр, Дадал, Дэлгэрхаан, Жаргалтхаан, Мөрөн, Норовлин, Өмнөдэлгэр, Хэрлэн Цэнхэрмандал сумд

1.3.2. Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүх

Шүүх эрх мэдлийн шинэтгэлийн хүрээнд “Шүүх байгуулах тухай” Монгол Улсын 2013 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдрийн хуулиар Аймаг, нийслэлийн давж заалдах шатны шүүхийг иргэний, эрүүгийн болон захиргааны шүүн таслах ажлын төрлөөр дагнан байгуулж, тэдгээрийн байршил, нутаг дэвсгэрийн харьяаллыг тогтоосны дагуу Нийслэлийн шүүх нь Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 10 дугаар шүүх болон зохион байгуулагдаж Нийслэлийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж болон Төв аймгийн Зуунмод, Алтанбулаг, Баян-Өнжүүл, Заамар, Лүн зэрэг 22 сум, Хэнтий аймгийн Цэнхэрмандал сумын нутаг дэвсгэрийг харьяалан шүүн таслах ажлыг хэрэгжүүлсэн байна.

“Шүүх байгуулах тухай” Монгол Улсын 2015 оны 6 дугаар сарын 19-ний өдрийн хуулиар давж заалдах шатны шүүхийг байгуулж тэдгээрийн байршил, нутаг дэвсгэрийн харьяаллыг тогтоосны дагуу Нийслэлийн Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүх болон өөрчлөгдөж, нийслэлийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгжийг харьяалан шүүн таслах чиг үүргийг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

Орон нутгийн шүүхийн хувьд 2012 оны 3 дугаар сарын 7-ны өдөр батлагдсан “Монгол Улсын Шүүхийн тухай” хуульд “Улсын дээд шүүхээс бусад шүүхийг нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, хүн амын нягтаршил, шийдвэрлэсэн хэрэг, маргааны тоог харгалзан засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн хэд хэдэн нэгжийг харьяалуулан эрүү, иргэн, захиргааны зэрэг шүүн таслах ажлын төрлөөр дагнан байгуулна” гэж заасны дагуу орон нутгийн хувьд давж заалдах шатны 9 шүүхийг байгуулахаар 2013 оны 1 дүгээр сарын 24-нд батлагдсан “Шүүх байгуулах тухай” хуульд заасан. 2015 оны 6 дугаар сарын 19-ний өдрийн Шүүх байгуулах тухай хуулийн дагуу орон нутагт давж заалдах шатны 8 шүүх ажиллаж байсан. 2016 оны 5 дугаар сарын 13-ны өдрийн “Шүүх байгуулах тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль”-д зааснаар эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны нийт 25 шүүх ажиллахаар өөрчлөлт оруулсан.

Хүснэгт 3. Эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх

№	Шүүх	Байршил	Харьяалах нутаг дэвсгэр
1	Архангай аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Архангай аймаг	Архангай аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
2	Баян-Өлгий аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Баян-Өлгий аймаг	Баян-Өлгий аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
3	Баянхонгор аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Баянхонгор аймаг	Баянхонгор аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
4	Булган аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Булган аймаг	Булган аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
5	Говь-Алтай аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Говь-Алтай аймаг	Говь-Алтай аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
6	Говьсүмбэр аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Говьсүмбэр аймаг	Говьсүмбэр аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
7	Дархан-Уул аймгийн эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Дархан-Уул аймаг	Дархан-Уул аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
8	Дорноговь аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Дорноговь аймаг	Дорноговь аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
9	Дорнод аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Дорнод аймаг	Дорнод аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
10	Дундговь аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Дундговь аймаг	Дундговь аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
11	Завхан аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Завхан аймаг	Завхан аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
12	Орхон аймгийн эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Орхон аймаг	Орхон аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
13	Өмнөговь аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Өмнөговь аймаг	Өмнөговь аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
14	Өвөрхангай аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Өвөрхангай аймаг	Өвөрхангай аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
15	Сүхбаатар аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Сүхбаатар аймаг	Сүхбаатар аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
16	Сэлэнгэ аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Сэлэнгэ аймаг	Сэлэнгэ аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
17	Төв аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Төв аймаг	Төв аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
18	Увс аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Увс аймаг	Увс аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
19	Ховд аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Ховд аймаг	Ховд аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
20	Хөвсгөл аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Хөвсгөл аймаг	Хөвсгөл аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж

21	Хэнтий аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Хэнтий аймаг	Хэнтий аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
22	Нийслэлийн эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Улаанбаатар хот	Нийслэлийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж

1.3.3. Улсын Дээд Шүүхийн эрүүгийн хэргийн танхим

“Шүүхийн зохион байгуулалтын тухай” 1949 оны хуулиар Улсын Дээд шүүхийн эрх хэмжээг коллегиор ялган тодорхойлсноороо 1943 оныхоос онцлог юм. Коллегиуд харьяаллынхаа хэргийг 1 гишүүн, 2 ардын төлөөлөгчтэй, 2 дугаар шатны журмаар бол хэргийг 3 гишүүний бүрэлдэхүүнтэйгээр шийдвэрлэнэ гэж хамтран шийдвэрлэх хэлбэрийг тодруулан тогтоосон байдаг.

1960 оны Үндсэн хуулийн 6 дугаар бүлэгт БНМАУ-д шүүн таслах ажлыг БНМАУ-ын Дээд шүүх, аймаг, хотын шүүх, тусгай шүүх, мөн ардын хэсгийн шүүх гүйцэтгэнэ гэж шүүхийн системийг тодорхойлжээ. Энэ үеэс Улсын Дээд шүүхийн зохион байгуулалтын бүтэц нь тус шүүхийн эрх хэмжээ, үйл ажиллагааны төрөл онцлогт нарийн зохилдсон хэмээн үздэг. Шүүхийн зохион байгуулалтын хууль тогтоомжид зааснаар Улсын Дээд шүүх нь Улсын Дээд шүүхийн бүгд хурал, Улсын Дээд шүүхийн тэргүүлэгчид, эрүүгийн хэрэг эрхэлсэн коллеги, иргэний хэрэг эрхэлсэн коллеги, цэргийн коллеги гэсэн зохион байгуулалтын үндсэн бүтэцтэй байлаа. Улсын Дээд шүүхийн гурван коллеги нь 1993 он хүртэл шүүн таслах ажлыг дагнан эрхэлж, шүүхийн хяналтыг хэрэгжүүлж байв.

Ардчилсан хувьсгал ялж 1992 онд Монгол Улсын Үндсэн хуулийг баталсны дараа 1993, 2002 онд батлагдсан “Шүүхийн тухай хууль”-ийн дагуу Улсын Дээд шүүх нь Ерөнхий шүүгч, Эрүү, Иргэний хэргийн танхимын тэргүүн, 14 шүүгч, нийт 17 шүүгчийн бүрэлдэхүүнтэйгээр үйл ажиллагаа явуулж байв.

2012 онд батлагдсан Монгол Улсын “Шүүхийн тухай хууль”-иар “Улсын дээд шүүх нь Ерөнхий шүүгч, хорин дөрвөөс доошгүй шүүгчээс бүрдэнэ. Улсын Дээд шүүхийн шүүгч эрүү, иргэн, захиргааны хэргийн дагнасан танхимын аль нэгд харьяалагдах бөгөөд түүнийг хэрэг, маргааныг хянан шийдвэрлэх өөр танхимын шүүн таслах ажиллагаанд оролцуулахыг хориглоно.” гэж Улсын Дээд шүүхийн бүрэлдэхүүнийг хуульчлан тогтоож, улмаар хууль батлагдахаас өмнө уг танхимд ажиллаж байсан бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт орж Танхимын тэргүүн болон 7 шүүгчийн бүрэлдэхүүнтэйгээр шүүн таслах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж эхэлсэн юм.

1.4. Бүтэц орон тоо

2021 онд нийт 30 шүүгчийн сул орон тоонд шүүгчийн хүний нөөцийн нөхөн бүрдүүлэлт хийсэн. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлигаар 13 шүүгчийг шинээр, 1 шүүгчийг дэвшүүлэн, 16 шүүгчийг шилжүүлэн томилуулж, 1 шүүгчийг томилолтоор ажиллуулсан.

2021 онд 6 шүүгч өөрийн бичгээр гаргасан хүсэлтээр, 10 шүүгч өндөр насны тэтгэвэрт гарах, 2 шүүгч нас барсан үндэслэлээр нийт 18 шүүгчийг Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлигаар албан тушаалаас нь тус тус чөлөөлсөн.

Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн тайланд дурдсанаар 2022 оны 01 сарын 03-ны өдрийн байдлаар Монгол Улсын бүх шатны 117 шүүхэд нийт 512 шүүгч ажиллаж байгаагаас анхан шатны шүүхэд 389, давж заалдах шатны шүүхэд 101, хяналтын шатны шүүхэд 22 шүүгч тус тус ажиллаж байна.

Хүснэгт 4. Шүүгчдийн тоо

Шүүх		УИХ-ын 2016 оны 42-р тогтоолоор баталсан шүүгч, Ерөнхий шүүгчийн орон тоо		2019 оны эцэс дэх шүүгчийн тоо		2020 оны эцэс дэх шүүгчийн тоо		2021 оны эцэс дэх шүүгчийн тоо				
Хяналт шатны шүүх		25		22		22		22				
Давж заалдах шатны шүүх	Иргэн	24	159	22	110	20	111	18	103			
	Эрүү	24		20		22		21				
	Эрүү, Иргэний	95		56		54		50				
	Захиргаа	16		12		15		14				
Анхан шатны шүүх	Дүүрэг (иргэн)	99	540	82	484	87	388	87	522	389	518	
	Дүүрэг (эрүү)	85		55		66		68				
	Захиргаа	104		73		71		73				
	Сум дунд	Эрүү		93		63		66				65
		Иргэн		120		74		71				72
		Дагнаагүй		39		27		28				28

1.5. Хүндрэлтэй нөхцөл байдал

2016 онд УИХ-ын 42 дугаар тогтоолоор бүх шатны шүүхүүдийн шүүгчдийн орон тоог шинэчлэн тогтоосон байдаг. Ингэхдээ тухайн орон нутгийн хүн амын нягтаршил, шүүгчдийн ажлын ачаалал, шүүхийн үйлчилгээг ард иргэдэд хүндрэл чирэгдэлгүй, түргэн шуурхай хүргэх зэрэг асуудлыг харгалзан үзэж орон тооны хязгаарыг баталсан байдаг.

2022 онд Дүүргийн эрүүгийн хэргийн шүүхүүдэд нийт 67.3 шүүгч ажилласан бөгөөд нэг шүүгчид дунджаар эрүүгийн 115.0 хэрэг ногдож байна. Энэ нь өмнөх онтой харьцуулбал шүүгчийн тоо 65.2 байснаас 2.1 хүнээр өсөж, нэг шүүгчид ногдох хэргийн тоо 97.3 байснаас 115.0 хэрэг болж 17.7 хэргээр өссөн дүнтэй гарсан байна. Баянзүрх дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх, Сүхбаатар дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх, Сонгинохайрхан дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгч нарын ачаалал 27.2-32.4 хэргээр дунджаас өндөр байгаа бол Багахангай дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн хэргийн ачаалал 6.7 дахин бага буюу харьцангуй бага байгааг харуулж байна. Чингэлтэй дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхийн нэг шүүгчид ногдох хэргийн ачаалал дунджид хамгийн ойр байна.

2. Эрүүгийн хэргийн шийдвэрлэлт

2.1. Анхан шатны шүүх

2022 онд Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүд нийт 20199 хүн, 17 хуулийн этгээдэд холбогдох 16355 эрүүгийн хэрэг хүлээн авснаас 4 хуулийн этгээд, 1100 хүнд холбогдох 624 хэргийг прокурорт буцааж, 165 хүнд холбогдох 117 хэргийг түдгэлзүүлж, 1 хуулийн этгээд 600 хүнд холбогдох 337 хэргийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, 237 хүнд холбогдох 113 хэргийг хэрэгсэхгүй болгож, 149 хүнд холбогдох 82 хэргийг цагаатгаж, нийт 14202 хэргийг шийдвэрлэж 10 хуулийн этгээд, 16350 хүнийг гэмт хэрэг үйлдсэн гэм буруутайд тооцож, үүнээс 1583 хүнийг хорих ял оногдуулахгүйгээр тэнсэж, 254 хүнийг эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлж, 11263 хүнд ял шийтгэл оногдуулсан байна. Нийт эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүд 2022 оны эцэст 1156 хэргийн үлдэгдэлтэй байжээ. Өнгөрсөн онтой харьцуулбал хянан шийдвэрлэсэн эрүүгийн хэрэг 17.7%-иар, ял шийтгүүлэгчдийн тоо мөн 27.8%-ийр тус тус өссөн дүнтэй байна.

Хүснэгт 5. Анхан шатны журмаар хянан шийдвэрлэсэн эрүүгийн хэрэг, ял шийтгүүлэгчдийн тоо

№	Шүүх	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралт		Ял шийтгүүлэгчдийн тоо		Өсөлт, бууралт	
		2021 он	2022 он	Тоо	Хувь	2021 он	2022 он	Тоо	Хувь
1	Архангай аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	303	335	32	10.6	246	379	133	54.1
2	Баян-Өлгий аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	156	194	38	24.4	154	189	35	22.7
3	Баянхонгор аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	331	229	-102	-30.8	230	192	-38	-16.5
4	Булган аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	276	280	4	1.4	249	259	10	4.0
5	Говь-Алтай аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	135	159	24	17.8	133	143	10	7.5
6	Говьсүмбэр аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	96	91	-5	-5.2	98	99	1	1.0
7	Дархан-Уул аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	341	418	77	22.6	325	383	58	17.8
8	Дорноговь аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	178	247	69	38.8	142	227	85	59.9
9	Дорнод аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	395	385	-10	-2.5	382	427	45	11.8
10	Дундговь аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	144	169	25	17.4	107	171	64	59.8
11	Завхан аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	156	202	46	29.5	136	182	46	33.8
12	Орхон аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	324	401	77	23.8	341	420	79	23.2
13	Өвөрхангай аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	198	265	67	33.8	169	285	116	68.6

14	Өмнөговь аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	144	129	-15	-10.4	140	130	-10	-7.1
15	Сүхбаатар аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	203	259	56	27.6	152	213	61	40.1
16	Сэлэнгэ аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	174	210	36	20.7	132	194	62	47.0
17	Төв аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	478	507	29	6.1	386	528	142	36.8
18	Увс аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	185	231	46	24.9	178	226	48	27.0
19	Ховд аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	185	248	63	34.1	153	238	85	55.6
20	Хөвсгөл аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	330	383	53	16.1	269	356	87	32.3
21	Хэнтий аймаг дахь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	284	227	-57	-20.1	282	220	-62	-22.0
22	Дорноговь аймгийн Замын-Үүд сум дахь сум дундын шүүх	93	106	13	14.0	92	105	13	14.1
23	Завхан аймгийн Тосонцэнгэл сум дахь сум дундын шүүх	85	86	1	1.2	55	69	14	25.5
24	Өвөрхангай аймгийн Хархорин сум дахь сум дундын шүүх	140	148	8	5.7	115	159	44	38.3
25	Өмнөговь аймгийн Ханбогд сум дахь сум дундын шүүх	89	121	32	36.0	68	112	44	64.7
26	Сэлэнгэ аймгийн Мандал сум дахь сум дундын шүүх	122	140	18	14.8	112	124	12	10.7
27	Сэлэнгэ аймгийн Сайхан сум дахь сум дундын шүүх	69	77	8	11.6	51	77	26	51.0
28	Ховд аймгийн Булган сум дахь сум дундын шүүх	49	66	17	34.7	36	70	34	94.4
29	Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сум дахь сум дундын шүүх	60	150	90	150.0	53	184	131	247.2
30	Баянзүрх дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	1460	1835	375	25.7	1482	1900	418	28.2
31	Сүхбаатар дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	940	1187	247	26.3	868	1311	443	51.0

32	Чингэлтэй дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	777	985	208	26.8	683	975	292	42.8
33	Баянгол дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	861	954	93	10.8	904	1083	179	19.8
34	Хан-Уул дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	728	849	121	16.6	703	814	111	15.8
35	Сонгинохайрхан дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	1272	1558	286	22.5	1360	1578	218	16.0
36	Багануур дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	99	127	28	28.3	92	126	34	37.0
37	Багахангай дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	17	17	0	0.0	14	18	4	28.6
38	Налайх дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх	191	227	36	18.8	171	228	57	33.3
Нийт		12068	14202	2134	17.7	11263	14394	3131	27.8

Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сум дахь сум дундын шүүх 2022 онд өмнөх оноос 2.5 дахин их хэргийг шийдвэрлэсэн нь Улсын хэмжээнд шийдвэрлэсэн хэргийн тоо нь өмнөх оноос хамгийн ихээр нэмэгдсэн шүүх болж байна. Харин Өмнөговь аймаг дахь Сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх, Хэнтий аймаг дахь Сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх, Баянхонгор аймаг дахь Сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх гэсэн 3 шүүхийн шийдвэрлэсэн хэрэг өмнөх оноос буурсан дүнтэй байна.

2.2. Шийдвэрлэсэн гэмт хэргийн төрөл

2022 онд улсын хэмжээнд эрүүгийн анхан шатны шүүхээр хянан шийдвэрлэсэн нийт хэргээс “Хүнийг алах” гэмт хэрэг 18 хэргээр буюу 9.1%-иар, “Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх” гэмт хэрэг 2 хэргээр буюу 2.0%-иар, “Хүн худалдаалах” гэмт хэрэг 3 хэргээр буюу 50.0%-иар тус тус буурсан бол “Хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол санаатай учруулах” гэмт хэрэг 72 хэргээр буюу 22.0%-иар, “Хүний эрүүл мэндэд хөнгөн хохирол учруулах” гэмт хэрэг 1091 хэргээр буюу 21.8%-иар, “Хүчиндэх” гэмт хэрэг 17 хэргээр буюу 4.9%-иар, “Хулгайлах” гэмт хэрэг 345 хэргээр буюу 27.5%-иар, “Дээрэмдэх” гэмт хэрэг 6 хэргээр буюу 3.1%-иар, “Залилах” гэмт хэрэг 79 хэргээр буюу 10.7%-иар, “Монгол Улсын хилээр хууль бусаар нэвтрэх” гэмт хэрэг 7 хэргээр буюу 2 дахин, “Мансууруулах эм сэтгэцэд нөлөөт бодисыг хууль бусаар ашиглах” гэмт хэрэг 30 хэргээр буюу 20.4%-иар, “Авто тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих” гэмт хэрэг 286 хэргээр буюу 36.3%-иар, бусад төрлийн гэмт хэрэг 24 хэргээр буюу 7.6%-иар өсжээ.

Хүснэгт 6. Хянан шийдвэрлэсэн зарим хэрэг

№	Хэргийн төрөл	Хэргийн тоо				Ял шийтгүүлэгчдийн тоо				Хорих ял онгодуулах
		Өсөлт, бууралт				Өсөлт, бууралт				
		2021 он	2022 он	Тоо	Хувь	2021 он	2022 он	Тоо	Хувь	
1	Хүнийг алах	197	179	-18	-9.1	205	177	-28	-13.7	0
2	Хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол санаатай учруулах	327	399	72	22.0	322	402	80	24.8	1
3	Хүний эрүүл мэндэд хөнгөн	5006	6097	1091	21.8	4926	6509	1583	32.1	13

	хохирол учруулах									
4	Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	99	97	-2	-2.0	60	84	24	40.0	10
5	Хүчиндэх	346	363	17	4.9	328	333	5	1.5	50
6	Хүн худалдаалах	6	3	-3	-50.0	10	9	-1	-10.0	0
7	Хулгайлах	1253	1598	345	27.5	1129	1529	400	35.4	363
8	Дээрэмдэх	191	197	6	3.1	229	257	28	12.2	35
9	Залилах	736	815	79	10.7	705	851	146	20.7	64
10	Улсын хилээр барааг хууль бусаар хил нэвтрүүлэх	7	14	7	100.0	10	17	7	70.0	0
11	Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисыг хууль бусаар ашиглах	147	177	30	20.4	186	241	55	29.6	28
12	Авто тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	788	1074	286	36.3	419	679	260	62.1	361
13	Бусад	2965	3189	224	7.6	2734	3306	572	20.9	744
	Нийт	12068	14202	2134	17.7	11263	14394	3131	27.8	1669

2022 онд хянан шийдвэрлэсэн зарим хэргийг ял шийтгүүлэгчдийн байдлаар нь авч үзвэл “Хүнийг алах” гэмт хэрэгт ял шийтгүүлэгчдийн тоо 13.7%-иар, “Хүн худалдаалах” гэмт хэрэгт ял шийтгүүлэгчдийн тоо 10.0%-иар тус тус буурсан бол “Хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол санаатай учруулах” гэмт хэрэгт ял шийтгүүлэгчдийн тоо 24.8%-тао, “Хүний эрүүл мэндэд хөнгөн хохирол учруулах” гэмт хэрэгт ял шийтгүүлэгчдийн тоо 32.1%-иар, “Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх” гэмт хэрэгт ял шийтгүүлэгчдийн тоо 40.0%-иар, “Хулгайлах” гэмт хэрэгт ял шийтгүүлэгчдийн тоо 35.4%-иар, “Дээрэмдэх” гэмт хэрэгт ял шийтгүүлэгчдийн тоо 12.2%-иар, “Залилах” гэмт хэрэгт ял шийтгүүлэгчдийн тоо 20.7%-иар, “Монгол Улсын хилээр хууль бусаар нэвтрэх” гэмт хэрэгт ял шийтгүүлэгчдийн тоо 70.0%-иар, “Мансууруулах эм сэтгэцэд нөлөөт бодисыг хууль бусаар ашиглах” гэмт хэрэгт ял шийтгүүлэгчдийн тоо 29.6%-иар, “Авто тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих” гэмт хэрэгт ял шийтгүүлэгчдийн тоо 62.1%-иар, бусад төрлийн гэмт хэрэгт ял шийтгүүлэгчдийн тоо 20.9%-иар тус тус өссөн байна.

2.3. Оногдуулсан ял, хариуцлагын төрөл

2022 онд Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхээс улсын хэмжээнд 8165 хүн, 10 хуулийн этгээдийг торгох ялаар, 1552 хүнийг нийтэд тустай ажил хийлгэх ялаар, 1761 хүнийг зорчих эрхийг хязгаарлах ялаар, 2919 хүнийг хорих ялаар тус тус шийтгэж, 96 хүүхдэд хүмүүжлийн чанартай албадлагын арга хэмжээг, 23 хүнд эмнэлгийн чанартай албадлагын арга хэмжээг тус тус хэрэглэсэн байна. Хорих ял шийтгүүлсэн хүмүүсээс биечлэн эдлүүлсэн 2806, тэнссэн 1, өсвөр насны хүн 63, жирэмсэн эмэгтэй, гурав хүртэлх насны хүүхэдтэй эх, ганц бие эцэг 24 хүний шийтгэх тогтоолыг хойшлуулжээ. Өнгөрсөн 2021 оноос торгох ялаар ял шийтгүүлсэн хүний тоо 32.3%-иар, нийтэд тустай ажил хийлгэх ялаар ял шийтгүүлсэн хүний тоо 2.2%-иар, хорих ял шийтгүүлсэн хүний тоо 15.9%-иар тус тус өссөн дүнтэй байна.

Хүснэгт 7. Шүүхээс оногдуулсан ял, хариуцлагын төрөл

№	Хэргийн төрөл	Өсөлт, бууралт				Нийт гэм буруутайд тооцогдсоноос эзлэх хувь		Зөрүү /+/, /-/
		2021 он	2022 он	Тоо	Хувь	2021 он	2022 он	
1	Торгох	6179	8175	1996	32.3	47.2	50.0	2.8
2	Хорих	2518	2919	401	15.9	19.2	17.9	-1.4
3	Нийтэд тустай ажил хийлгэх	1518	1552	34	2.2	11.6	9.5	-2.1
4	Зорчих эрхийг хязгаарлах	1049	1761	712	67.9	8.0	10.8	2.8
5	Хүмүүжлийн чанартай албадлагын арга хэмжээ	63	96	33	52.4	0.5	0.6	0.1
6	Эмнэлгийн чанартай албадлагын арга хэмжээ	15	23	8	53.3	0.1	0.1	0.0
7	Хорих ял оногдуулахгүйгээр тэнсэх	1560	1583	23	1.5	11.9	9.7	-2.2
9	Эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлсөн	190	254	64	33.7	1.5	1.6	0.1

2022 онд 8165 хүн, 10 хуулийн этгээдэд 11 тэрбум 369 сая 847 мянга 200 төгрөгийн торгох ял, хөрөнгө орлогыг хураах албадлагын арга хэмжээ хэрэглэж 413 хүн, 35 хуулийн этгээдээс 14 тэрбум 334 сая 385 мянга 024 төгрөгийг тус тус гаргуулан улсын орлого болгосон байна. Мөн шүүхээс 698 хүн, 18 хуулийн этгээдэд эрх хасах нэмэгдэл ял хэрэглэж, 982 хүнд үүрэг хүлээлгэж, эрх хязгаарлах албадлагын арга хэмжээг тус тус хэрэглэсэн байна

2.2.1.Сэжигтнийг баривчлах арга хэмжээ

2022 онд улсын хэмжээнд Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүд Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 31.4 дүгээр зүйлд заасан үндэслэлээр нийт 273 сэжигтнийг баривчлах тухай материал хүлээн авснаас 246 сэжигтнийг баривчлах зөвшөөрөл олгож, 27 сэжигтнийг баривчлах зөвшөөрөл олгохоос татгалзжээ. Баривчлах зөвшөөрөл олгосон нийт хүмүүсийн 2.8%-ийг эмэгтэй хүн, 1.6%-ийг өсвөр насны хүн тус тус эзэлж байна.

Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны явцад сэжигтнийг баривчлуулахаар тогтоол үйлдэж ирүүлсэн хүний тоог өмнөх онтой харьцуулбал 17 хүнээр буюу 9.6%-иар, баривчлах зөвшөөрөл олгосон хүний тоо 9 хүнээр буюу 6.1%-иар, баривчлах зөвшөөрөл олгохоос татгалзсан хүний тоо 26.7%-иар тус тус буурсан байна. Харин баривчлах зөвшөөрөл олгосон өсвөр насны хүний тоо 7 дахин, эмэгтэй хүний тоо 2.1 дахин өсжээ.

Хүснэгт 8. Баривчлагдсан сэжигтний тоо

№	Утга	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	Хувь
1	Баривчлуулахаар тогтоол үйлдэж ирүүлсэн хүний тоо	161	178	17	9.6
2	Баривчлах зөвшөөрөл олгосон хүний тоо	139	148	9	6.1
3	Баривчлах зөвшөөрөл олгохоос татгалзсан хүний тоо	22	30	8	26.7

2.2.2.Таслан сэргийлэх арга хэмжээ

2022 онд Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 14.1 дүгээр зүйлд зааснаар Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхээс улсын хэмжээнд 3710 хүн, хуулийн этгээдэд таслан сэргийлэх арга хэмжээ авахуулахаар ирүүлснээс 3158 хүнд цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ авахуулахаар, 527 хүнд хязгаарлалт тогтоох таслан сэргийлэх арга хэмжээ авхуулахаар, 25 хүн, хуулийн этгээдэд тодорхой үйл ажиллагаа явуулах, албан үүргээ биелүүлэхийг түдгэлзүүлэх арга хэмжээг авахуулахаар тус тус ирүүлжээ.

Нийт цагдан хорих зөвшөөрөл олгосон хүмүүсийн 107 буюу 4.1% нь эмэгтэйчүүд, 27 буюу 1.0% нь өсвөр насны хүн байна.

Хүснэгт 9. Таслан сэргийлэх арга хэмжээ авагдсан хүний тоо

№	Утга	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	Хувь
1	Цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ авахуулахаар ирүүлсэн хүний тоо	2934	3158	224	7.6
2	Хязгаарлалт тогтох таслан сэргийлэх арга хэмжээ авахуулахаар ирүүлсэн хүний тоо	229	527	298	2.3 дахин
3	Тодорхой үйл ажиллагаа явуулах, албан үүргээ биелүүлэхийг түдгэлзүүлэх	34	25	-9	-26.5
4	Үүнээс: хуулийн этгээд	0	0	0	-

2022 онд улсын хэмжээнд нийт цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ авахуулахаар ирүүлсэн 3158 хүний 2592 буюу 82.1%-ийг нь цагдан хорьж, 202 хүн буюу 6.4%-д нь шүүгч цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээг өөрчилж, 67 буюу 2.1%-ийг шүүгч цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээг хүчингүй болгож, 297 буюу 9.4%-ийг шүүгч цагдан хорихоос татгалзаж шийдвэрлэсэн байна.

Цагдан хорих зөвшөөрлийн 25.2%-ийг “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанаас оргон зайлахыг завдсан”, 17.9%-ийг “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанаас оргон зайлсан”, 0.3%-ийг “Шүүгчийг дарамталсан, сүрдүүлсэн”, 1 хүнийг “Мөрдөгчийг дарамталсан, сүрдүүлсэн”, 0.9%-ийг “Хохирогчийг дарамталсан, сүрдүүлсэн”, 1.6%-ийг “Өөрийн амь нас, эрүүл мэндэд аюул учруулах үндэслэл бүхий баримт, мэдээлэл байгаа”, 1.2%-ийг “Хохирогчийн амь нас, эрүүл мэндэд аюул учруулах үндэслэл бүхий баримт, мэдээлэл байгаа”, 0.3%-ийг “Гэмт хэрэг хамтран үйлдсэн хүний амь нас, эрүүл мэндэд аюул учруулах үндэслэл бүхий баримт, мэдээлэл байгаа”, 23.7%-ийг “Гэмт хэрэг дахин үйлдэх талаар үндэслэл бүхий баримт, мэдээлэл байгаа”, 12.2%-ийг “Урьд нь авсан таслан сэргийлэх арга хэмжээг зөрчсөн”, 0.4%-ийг “Шүүхийн мэдэгдэх хуудсаар дуудахад хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр ирээгүй”, 2.7%-ийг “Прокурорын мэдэгдэх хуудсаар дуудахад хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр ирээгүй”, 13.6%-ийг “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны зорилтод нийцүүлэн цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ авсан” үндэслэлээр тус тус олгожээ. Доорх хүснэгтэд тоон мэдээллийг үзүүлсэн болно.

График 2. Сэжигтнийг баривчлах, таслан сэргийлэх арга хэмжээ авсан талаар шүүгчийн гаргасан захирамжийн төрөл

Улсын хэмжээнд 2022 онд шүүхээс сэжигтнийг баривчлах, таслан сэргийлэх арга хэмжээ авсан талаар нийт 6729 шүүгчийн захирамж гарсан байна. Үүнээс яллагдагчаар цагдан хорих тухай 1407 захирамж, цагдан хорих хугацааг сунгах тухай 2658 захирамж, цагдан хорих, таслан сэргийлэх арга хэмжээг өөрчлөх тухай 230 захирамж, яллагдагчийг цагдан хорихоос татгалзах тухай 383 захирамж, цагдан хорих хугацааг сунгахаас татгалзах тухай 331 захирамж гарсан нь нийт захирамжийн 74.3%-ийг эзэлж байна.

Хүснэгт 10. Сэжигтнийг баривчлах, таслан сэргийлэх арга хэмжээ авсан талаар гаргасан шүүгчийн захирамжийн тоо

№	Сэжигтнийг баривчлах, таслан сэргийлэх арга хэмжээ авсан талаар гаргасан нийт шүүгчийн захирамж	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	Хувь
1	Сэжигтнийг баривчлах тухай	120	241	121	100.8
2	Сэжигтнийг баривчлахаас татгалзах тухай	19	21	2	10.5
3	Сэжигтнийг суллах тухай	15	64	49	326.7
4	Яллагдагчаар цагдан хорих тухай	1426	1407	-19	-1.3
5	Яллагдагчийг цагдан хорихоос татгалзах тухай	213	383	170	79.8
6	Шилжүүлэн цагдан хорих тухай	123	137	14	11.4
7	Шилжүүлэн цагдан хорихоос татгалзах тухай	16	10	-6	-37.5
8	Цагдан хорих хугацааг сунгах тухай	3460	2658	-802	-23.2
9	Цагдан хорих хугацааг сунгахаас татгалзах тухай	189	331	142	75.1
10	Шүүхэд хянагдаж буй яллагдагчийн хорьж мөрдөх хугацааг сунгах тухай	22	106	84	4.8 дахин
11	Цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээг хүчингүй болгох тухай	96	56	-40	-41.7
12	Цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээг өөрчлөх тухай	163	230	67	41.1
13	Цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ авсан шүүгчийн захирамжид гарсан гомдлыг хянан шийдвэрлэсэн тухай	195	452	257	2.8 дахин
14	Тогтоосон газраас гарч явах тухай	8	8	0	0.0
15	Тогтоосон нутаг дэвсгэрээс гарч явах тухай	17	14	-3	-17.6
16	Монгол Улсын хилээр гарахыг хязгаарлах тухай	158	445	287	2.8 дахин
17	Тодорхой газар очихыг хязгаарлах тухай	20	1	-19	-95.0
18	Тодорхой хүнтэй уулзахыг хориглох тухай	26	23	-3	-11.5
19	Тогтоосон замаар зорчихыг даалгах тухай	4	0	-4	-100.0
20	Хязгаарлалт тогтоох таслан сэргийлэх арга хэмжээг өөрчлөх тухай	13	57	44	4.4 дахин
21	Хязгаарлалт тогтоох таслан сэргийлэх арга хэмжээг хүчингүй болгох тухай	11	67	56	6.1 дахин
22	Төрийн албанд ажиллахыг түдгэлзүүлэх тухай	5	9	4	80.0
23	Тодорхой мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэхийг түдгэлзүүлэх тухай	11	9	-2	-18.2
24	Хуулийн этгээдийн нэрийн өмнөөс аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхлэх, албан үүргээ биелүүлэхийг түдгэлзүүлэх тухай	0	0	0	-
25	Тусгай зөвшөөрлөөр аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхлэх, албан үүргээ биелүүлэхийг түдгэлзүүлэх тухай	7	4	-3	-42.9
26	Тодорхой үйл ажиллагаа явуулах, албан үүргээ биелүүлэхийг түдгэлзүүлэхийг сэргээх тухай	5	2	-3	-60.0

Нийт	6342	9103	6729	387
------	------	------	------	-----

Шүүх 2022 онд хязгаарлалт тогтоох таслан сэргийлэх арга хэмжээ авахуулахаар ирүүлсэн хүсэлтийг өнгөрсөн оны мөн үеэс 2.6 дахин их хүлээн авч хянан шийдвэрлэсэн байна. Монгол Улсын хилээр гарахыг хязгаарлах тухай захирамж өнгөрсөн оны мөн үеэс 2.8 дахин их шийдвэрлэсэн бол цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ авсан шүүгчийн захирамжид гарсан гомдлыг хянан шийдвэрлэсэн тухай захирамж мөн 2.8 дахин их шийдвэрлэсэн байна.

2.3.3.Хорих ял эдлэхээс хугацааны өмнө суллаж, ялаас чөлөөлсөн байдал

Шүүх 2022 онд Эрүүгийн хуулийн 6.12, 6.13, 6.14, ЭХХШТХ-ийн 37.5, 37.6, 37.7, 37.8, 37.9, 37.10-т тус тус заасны дагуу эрх бүхий байгууллагаас тодорхойлолт, дүгнэлт гарган ирүүлсэн нийт 1760 хүний материалыг хянан хэлэлцсэнээс 16 ялтныг өвчний учир хугацаанаас өмнө хорих ял эдлэхээс чөлөөлж, 834 ялтныг хорих ял эдлэхээс хугацааны өмнө суллаж, хяналт тогтоон, 112 ялтны хорих ял эдлэх дэглэмийг бууруулсан бол 13 ялтны хорих ялын дэглэмийг хүндрүүлж шийдвэрлэсэн байна.

Тулгар төр байгуулагдсаны 2230 жил, Их Монгол Улсын 815 жил, Ардын хувьсгалын 100 жилийн ойг тохиолдуулан хүмүүнлэг, энэрэнгүй ёсны зарчмыг удирдлага болгон коронавируст халдвар /КОВИД-19/-ын цар тахлын нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах зорилгоор Өршөөл үзүүлэх тухай хууль 2021 оны 07 дугаар сарын 02-ны өдөр батлагдаж 07 дугаар сарын 06-ны өдрөөс хүчин төгөлдөр үйлчилж эхэлсэн бөгөөд энэ хуулийн үйлчлэлийн хүрээнд 2021 онд хүлээн авч хянан шийдвэрлэсэн шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагаа өсөлттэй гарч байсан бол 2022 онд эргээд буурсан дүнтэй гарсан байна.

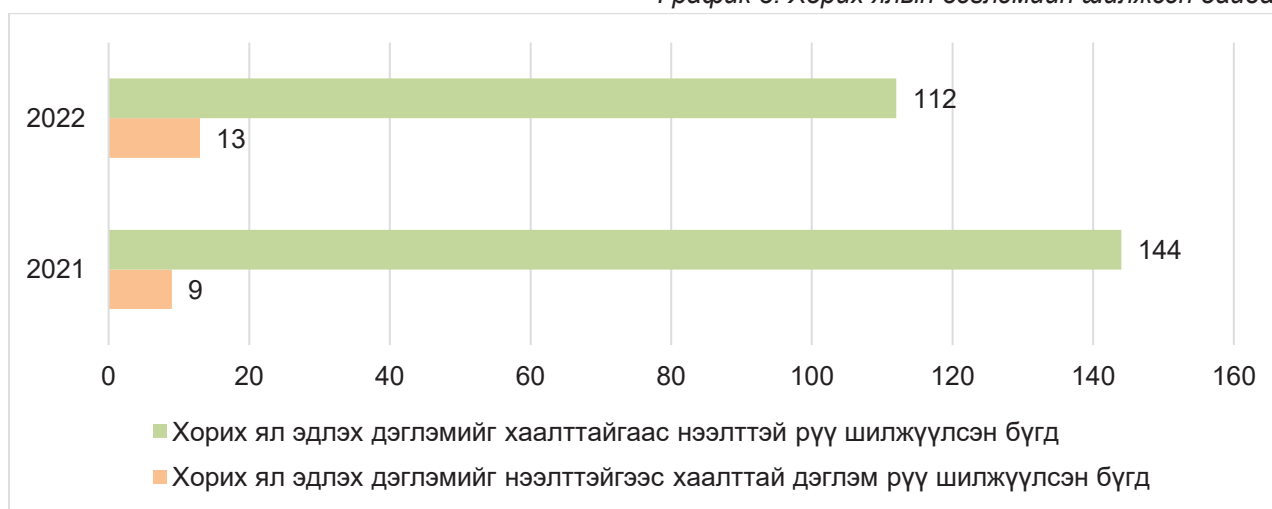
Хүснэгт 11. Хорих ял эдлэхээс хугацааны өмнө сулласан, ялаас чөлөөлсөн тухай мэдээллийг өмнөх онтой харьцуулсан үзүүлэлт

№	Утга	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	Хувь
1	ЭХ-ийн 6.12, 6.13, 6.14, ЭХХШТХ-ийн 37.5, 37.6, 37.7, 37.8, 37.9, 37.10-д заасны дагуу эрх бүхий байгууллагаас тодорхойлолт, дүгнэлт гарган ирүүлсэн хүний тоо	6496	1760	-4736	-72.9
2	Өвчний учир хугацаанаас өмнө хорих ял эдлэхээс чөлөөлсөн	21	16	-5	-23.8
3	Хорих ял эдлэхээс хугацааны өмнө сулласан	1115	834	-281	-25.2
4	Үндсэн хорих ялыг өөр төрлийн хөнгөн ялаар сольсон	544	11	-533	-98.0
5	Үндсэн ялыг өршөөсөн	2189	108	-2081	-95.1
6	Нэмэгдэл ялыг өршөөсөн	437	4	-433	-99.1
7	Албадлагын арга хэмжээг хөнгөрүүлсэн	64	0	-64	-
8	Торгууль төлөх хугацааг хойшлуулсан	0	0	0	-
9.	Торгох ялаас чөлөөлсөн	560	3	-557	-99.5
10	Торгох ялыг хэсэгчлэн төлөх	42	0	-42	-
11	Торгох ялыг хорих ялаар сольсон	412	99	-313	-76.0
12	Эмнэлгийн чанартай албадлагын арга хэмжээг зогсоосон	0	27	27	-
13	Бүх насаар хорих ялаар шийтгүүлсэн этгээдийг суллах	16	0	-16	-
	Суллахаас татгалзсан хүн	0	0	0	-
14	Ял эдэлсэн хугацаанд оруулан тооцсон	5	1	-4	-80.0
15	Хорих байгууллагад ял эдлэх дэглэмийг сольсон	153	125	-28	-18.3
16	Нийтэд тустай ажил хийлгэх ялыг хорих ялаар сольсон	267	162	-105	-39.3

17	Албадлагын арга хэмжээнээс чөлөөлсөн	24	0	-24	-
18	Ялаас чөлөөлсөн	308	11	-297	-96.4
19	Насанд хүрэгчдийн хорих ангид шилжүүлсэн	7	11	4	57.1
20	Торгох ялыг хорих ялаар сольсон, тогтоол биелүүлэхтэй холбогдож гарсан асуудлыг шийдвэрлэсэн	31	8	-23	-74.2
21	Зорчих эрхийг хязгаарлах ялыг хорих ялаар сольсон	145	307	162	2.1 дахин

Улсын хэмжээнд 2022 онд нийт 112 ялтны хорих ял эдлэх дэглэмийг бууруулж, хаалттайгаас нээлттэй дэглэмд шилжүүлсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулбал 32 хүн буюу 22.2%-иар буурсан бол хорих ял эдлэх дэглэмийг хүндрүүлж, нээлттэйгээс хаалттай дэглэмд шилжүүлсэн хүний тоо 4 хүнээр буюу 44.4%-иар өссөн байна.

График 3. Хорих ялын дэглэмийн шилжсэн байдал

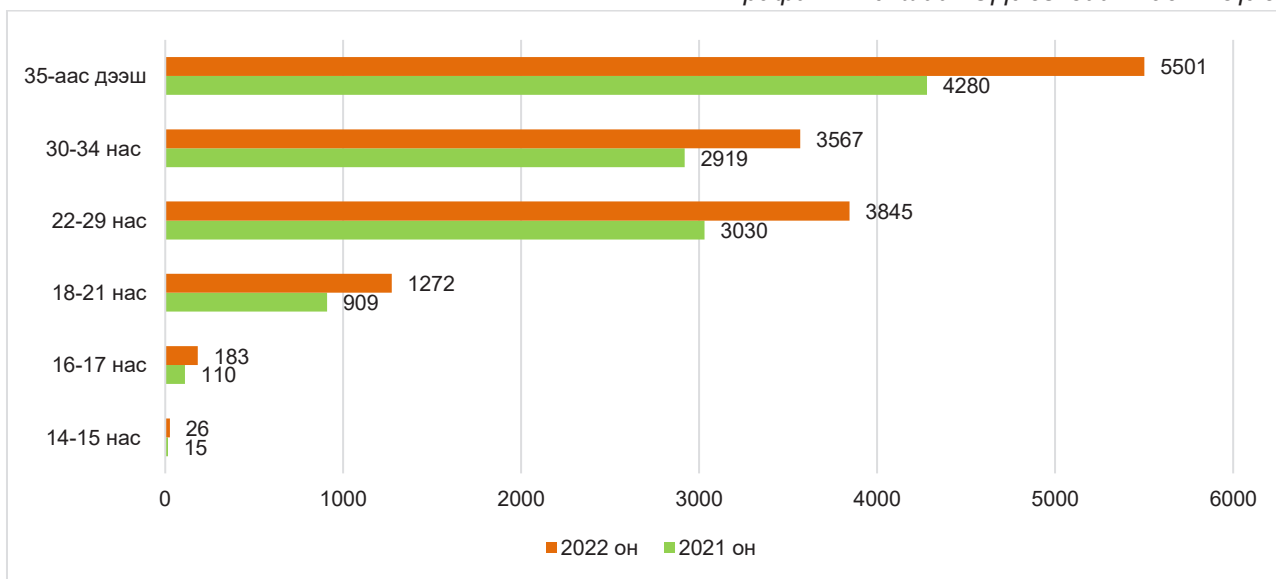
2.3.4. Ял шийтгүүлэгчид

2022 онд нийт ял шийтгүүлсэн 11263 хүнийг зарим бүлгээр авч үзвэл 1631 буюу 11.3% нь эмэгтэй, 209 буюу 1.5% нь өсвөр насны хүн, 3627 буюу 25.2% нь урьд ял шийтгүүлсэн, 713 буюу 5.0% нь бүлэглэж үйлдсэн, 3894 буюу 27.1% нь согтуугаар гэмт хэрэг үйлдсэн байна.

Нийт ял шийтгүүлсэн 14934 хүнээс Монгол Улсын иргэн 14359 буюу 99.8%-ийг, гадаадын иргэн 34 буюу 0.2%-ийг эзэлж байна. Ял шийтгүүлсэн гадаад улсын иргэдийн тоо 2021 оноос 5 хүнээр буюу 17.2%-иар өссөн байна. Мөн тус онд 10 хуулийн этгээдийг гэм буруутайд тооцож, ял оногдуулж шийдвэрлэсэн байна.

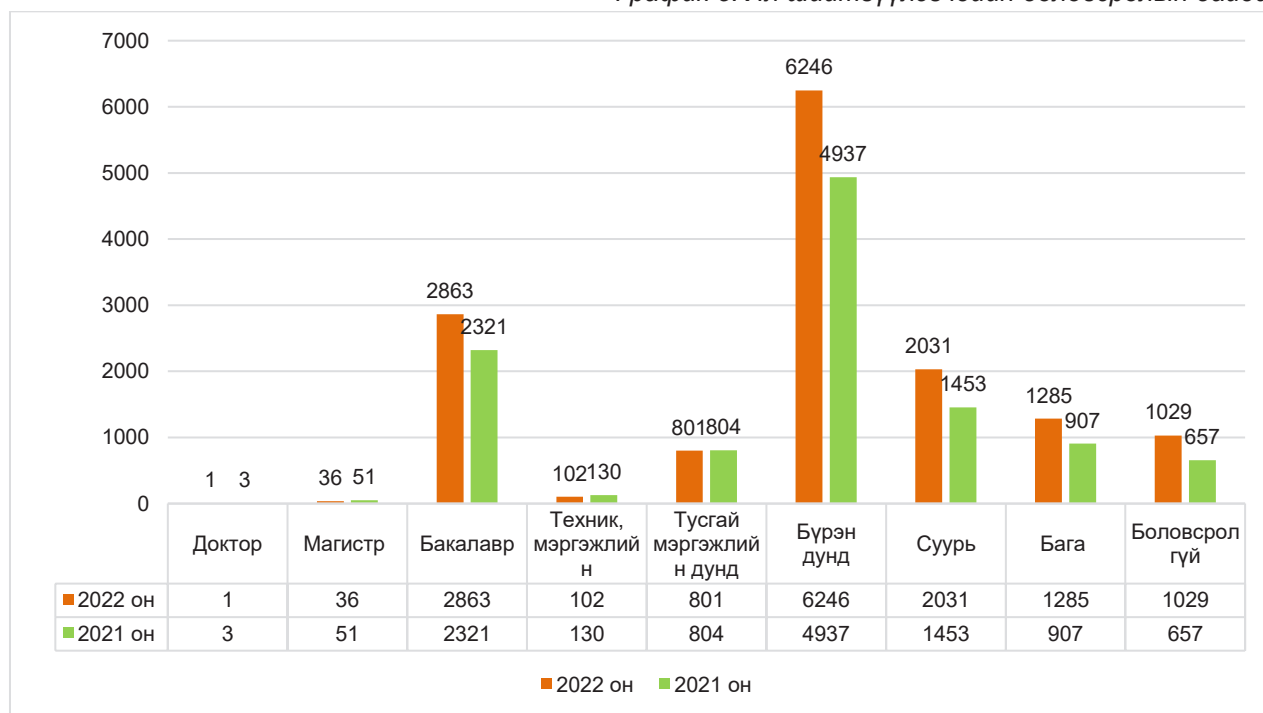
Ял шийтгүүлсэн эмэгтэйчүүдийн тоо өмнөх оноос 585 буюу 16.3%-иар, бүлэглэж үйлдсэн хүний тоо 451 буюу 38.2%-иар, согтуугаар үйлдсэн хүний тоо 1037 буюу 36.3%-иар, өсвөр насны хүний тоо 84 буюу 67.2%-иар тус тус өссөн дүнтэй гарсан байна.

График 4. Ял шийтгүүлэгчдийн насны бүлэг

Ял шийтгүүлэгчдийг насны бүлгээр авч үзэж өмнөх онтой харьцуулахад 14-15 насны ял шийтгүүлэгчдийн тоо 11 хүнээр буюу 73.3%-иар, 16-17 настай ял шийтгүүлэгчдийн тоо 73 хүнээр буюу 66.4%-иар, 18-21 настай ял шийтгүүлэгчдийн тоо 363 хүнээр буюу 39.9%-иар, 22-29 настай ял шийтгүүлэгчдийн тоо 815 хүнээр буюу 26.9%-иар, 30-34 настай ял шийтгүүлэгчдийн тоо 648 хүнээр буюу 22.2%-иар, 35-аас дээш настай ял шийтгүүлэгчдийн тоо 953 хүнээр буюу 28.5%-иар тус тус өссөн байна. Мөн ял шийтгүүлэгчдийн дотор 35-аас дээш насны ял шийтгүүлэгчид 5501 байгаа нь нийт ял шийтгүүлэгчдийн 38.2%-ийг эзэлж байна.

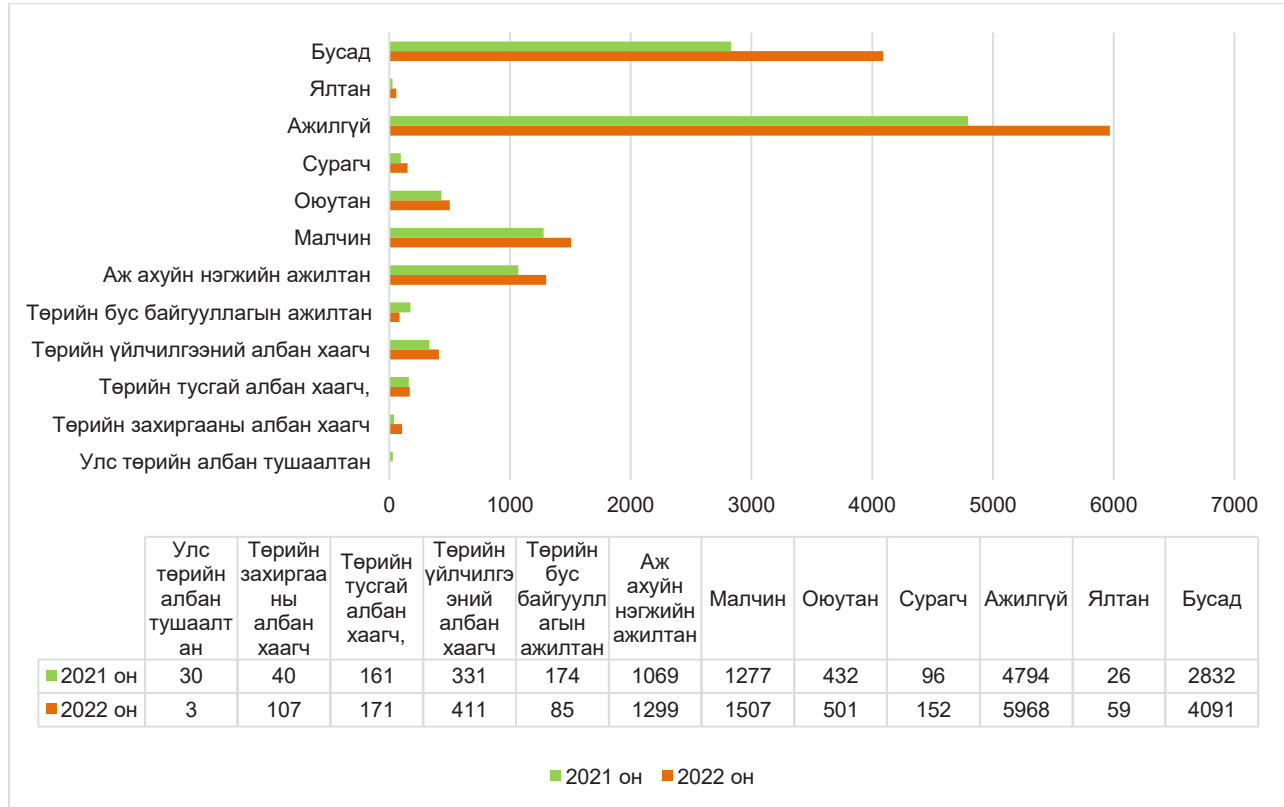
График 5. Ял шийтгүүлэгчдийн боловсролын байдал

Ял шийтгүүлэгчдийн боловсролын байдлын хувьд, 2022 онд нийт ял шийтгүүлсэн хүмүүсээс 2900 буюу 20.1% нь дээд, 102 буюу 0.7% нь техникийн болон мэргэжлийн, 801 буюу 5.5% нь тусгай мэргэжлийн дунд, 6246 буюу 4.3% нь бүрэн дунд, 2031 буюу 14.1% нь суурь, 1285 буюу 8.9% нь бага боловсролтой, 1029 буюу 7.1% боловсролгүй иргэд тус тус эзэлж байна.

Энэхүү тоон мэдээллийг 2021 онтой харьцуулж үзвэл дээд боловсролтой ял шийтгүүлэгчдийн тоо 22.1%-иар, бүрэн дунд боловсролтой ял шийтгүүлэгчдийн тоо 26.5%-иар, суурь боловсролтой ял шийтгүүлэгчдийн тоо 39.8%-иар, бага боловсролтой ял шийтгүүлэгчдийн тоо 41.7%-иар, боловсролгүй ял шийтгүүлэгчдийн тоо 56.6%-иар тус тус өссөн бол техникийн болон мэргэжлийн боловсролтой ял шийтгүүлэгчдийн тоо 21.5%-иар, тусгай мэргэжлийн дунд боловсролтой ял шийтгүүлэгчдийн тоо 0.4%-иар тус тус буурсан байна.

График 6. Ял шийтгүүлэгчдийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байдал

Ял шийтгүүлэгчдийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байдлын хувьд, 2022 онд нийт ял шийтгүүлсэн иргэдийн 0.3% нь улс төрийн албан тушаалтан, 0.7% нь төрийн захиргааны албан хаагч, 1.2% нь төрийн тусгай албан хаагч, 2.9% нь төрийн үйлчилгээний албан хаагч, 0.6% нь төрийн бус байгууллагын ажилтан, 9.0% нь аж ахуйн нэгжийн ажилтан, 3.5% нь оюутан, 1.1% нь сурагч, 10.5% нь малчин, 41.5% нь ажилгүй, 0.4% нь ялтан, 28.4% нь бусад иргэд байна.

2.3.Хэргийн үлдэгдэл

2022 оны эцэст эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүд нийт 1075 хэргийн үлдэгдэлтэй байгаа нь өнгөрсөн оноос 81 хэргээр буюу 7%-иар буурсан байна.

Үлдэгдэл хэргийг дүүргийн эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхээр авч үзвэл Багахангай дүүргийн эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх 2 хэргийн үлдэгдэлтэй байгаа бол сум дундын шүүхийн хувьд Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сум дахь сум дундын шүүх 3 хэргийн үлдэгдэлтэй байгаа нь хамгийн бага байна.

Харин Хэнтий аймаг дахь Сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх 36, Төв аймгийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх 49 хэргийн үлдэгдэлтэй байгаа нь сум дундын эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүдээс хамгийн өндөр үзүүлэлттэй байна. Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүдээс Сүхбаатар дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх хамгийн их буюу 166 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

Хүснэгт 12. Анхан шатны шүүхийн хэргийн үлдэгдэл

№	Үзүүлэлт	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	Хувь
1	Тайлангийн эцсийн үлдэгдэл	1156	1075	-81	-7.0
2	Хуулийн хугацаа хэтэрсэн	5	0	-	-

2.4. Давж заалдах шатны шүүх

2022 онд Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхүүд нийт 2473 хэрэг хүлээн авч, 2312 хэргийг хянан шийдвэрлэж, 110 хэргийн үлдэгдэлтэй, 7 хэрэгт шинээр илэрсэн нөхцөл байдлын улмаас хэргийг хянуулах прокурорын дүгнэлтийг хүлээн авч, 44 хэрэгт давж заалдах шатны шүүхээр хэлэлцүүлэхгүй тухай шийдвэр гаргасан байна.

Давж заалдах шатны журмаар хянан шийдвэрлэсэн эрүүгийн хэргийн тоо өмнөх оноос 207 хэргээр буюу 9.8%-иар өссөн бол үлдэгдэл хэргийн тоо 28 хэргээр буюу 20.3%-иар тус тус буурчээ.

Хүснэгт 13. Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн хянан шийдвэрлэсэн хэрэг

№	Утга	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь
1	Хянан шийдвэрлэсэн бүх хэрэг	2105	2312	207	9.8
2	Тогтоолыг хэвээр үлдээсэн	908	1242	334	36.8
3	Тогтоолд өөрчлөлт оруулсан бүгд	530	621	91	17.2
4	Тогтоолыг хүчингүй болгосон бүгд	667	449	-218	-32.7
5	Давж заалдах шатны шүүхээр хэлэлцүүлэхгүй тухай шийдвэр гаргасан	70	44	-26	-37.1
6	Үлдэгдэл хэрэг	138	110	-28	-20.3
Тогтоолд өөрчлөлт оруулсан					
7	Шүүхийн тогтоолд заасан дүгнэлт нь хэргийн бодит байдалтай нийцээгүй /Ял гэмт хэргийн хүнд, хөнгөн ба шийтгэгдсэн этгээдийн хувийн байдалд тохироогүй/	106	165	59	55.7
8	Эрүүгийн хууль буруу хэрэглэсэн	154	148	-6	-3.9
9	ЭХХШТ хуулийг ноцтойгоор зөрчсөн	18	40	22	122.2
10	Ялыг хөнгөрүүлсэн /зүйлчлэлийг өөрчлөхгүйгээр/	252	268	16	6.3
11	Ялыг хүндрүүлсэн /зүйлчлэлийг өөрчлөхгүйгээр/	-	-	-	-
Тогтоолыг хүчингүй болгож шийдвэрлэсэн					
12	Тогтоолыг хүчингүй болгож, хэргийг шүүхээр хэлэлцүүлэхээр буцаасан	634	422	-212	-33.4
13	Тогтоолыг хүчингүй болгож хэргийг хэрэгсэхгүй болгосон	33	27	-6	-18.2
Тогтоолыг хүчингүй болгосон үндэслэл					
14	Шүүхийн тогтоолд заасан дүгнэлт нь хэргийн бодит байдалтай нийцээгүй	362	247	-115	-31.8
15	Эрүүгийн хуулийг буруу хэрэглэсэн	172	116	-56	-32.6
16	ЭБШ, ЭХХШТ хуулийг ноцтойгоор зөрчсөн	133	86	-47	-35.3

2022 онд улсын хэмжээнд эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхүүд нийт 2312 хэрэг хянан шийдвэрлэснээс 1242 хэрэгт буюу 53.7%-д анхан шатны шүүхийн тогтоолыг

хэвээр үлдээж, 621 хэрэгт буюу 26.9%-д нь тогтоолд өөрчлөлт оруулсан бол 449 хэрэгт буюу 19.4%-д нь тогтоолыг хүчингүй болгож шийдвэрлэжээ.

Үүнээс анхан шатны шүүхийн тогтоолыг хэвээр үлдээсэн магадлалын тоо 334 хэргээр буюу 36.8%-иар, өөрчлөлт оруулсан магадлалын тоо 91 хэргээр буюу 17.2%-иар өссөн бол хүчингүй болгосон магадлалын тоо 218 хэргээр буюу 32.7%-иар буурсан байна.

Мөн давж заалдах шатны шүүх анхан шатны шүүхийн тогтоолын 26.6%-ийг “Шүүхийн тогтоолд заасан дүгнэлт нь хэргийн бодит байдалтай нийцээгүй”, 23.8%-ийг “Эрүүгийн хууль буруу хэрэглэсэн”, 6.4%-ийг “ЭХХШТ хуулийг ноцтойгоор зөрчсөн”, 43.2%-ийг “Ялыг хөнгөрүүлсэн (зүйлчлэлийг өөрчлөхгүйгээр)” гэсэн үндэслэлээр тус тус өөрчлөлт оруулж шийдвэрлэсэн байна.

Давж заалдах шатны шүүхээс хүчингүй болгож шийдвэрлэсэн хэргийн тухайд, анхан шатны шүүхийн тогтоолыг хүчингүй болгож шийдвэрлэсэн нийт 449 магадлалаас 247 буюу 55.0%-д нь “Шүүхийн тогтоолд заасан дүгнэлт нь хэргийн бодит байдалтай нийцээгүй”, 116 буюу 25.8%-д нь “Эрүүгийн хууль буруу хэрэглэсэн”, 86 буюу 19.2%-д нь “ЭХХШТ хуулийг ноцтойгоор зөрчсөн” үндэслэлээр тус тус хүчингүй болгож шийдвэрлэжээ.

2022 онд давж заалдах шатны шүүхийн хянан шийдвэрлэсэн нийт хэргийн 46.3%-ийг нь анхан шатны шүүхийн тогтоолд өөрчлөлт оруулж, эсхүл хүчингүй болгож шийдвэрлэсэн байна. Тус оны анхан шатны шүүхийн тогтоолыг хэвээр үлдээж шийдвэрлэсэн хэргийг 2021 онд хянан шийдвэрлэсэн хэрэгт эзлэх хувиар авч үзвэл 10.6%-иар, өөрчлөлт оруулсан тогтоолын эзлэх хувь 1.7%-иар тус тус өссөн бол хүчингүй болгож шийдвэрлэсэн хэрэг 12.3%-иар буурчээ.

Түүнчлэн, давж заалдах шатны шүүхийн хянан шийдвэрлэсэн хэргийн 145 буюу 6.3%-ийг “Хүнийг алах” гэмт хэрэг, 266 буюу 11.5%-ийг “Хүчиндэх” гэмт хэрэг, 243 буюу 10.5%-ийг “Хулгайлах” гэмт хэрэг, 237 буюу 10.3%-ийг “Залилах” гэмт хэрэг, 194 буюу 8.4%-ийг “Авто тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын ашиглалтын журам зөрчих” гэмт хэрэг, 265 буюу 11.5%-ийг “Хүний эрүүл мэндэд хөнгөн хохирол санаатай учруулах” гэмт хэрэг тус тус эзэлж байна.

2.5.Хяналтын шатны шүүх

2022 онд Улсын дээд шүүхийн Эрүүгийн хэргийн танхим нийт 868 хэрэг хүлээн авч, 188 хэргийг хяналтын шатны шүүх хуралдаанаар, 670 хэргийг хянан буцааж, 10 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

Хяналтын шатны шүүх хуралдаанаар хянан шийдвэрлэсэн 188 хэргээс 129 хэргийг гомдлын дагуу, 35 хэргийг прокурорын эсэргүүцлээр, 24 хэргийг прокурорын дүгнэлтээр шинээр илэрсэн нөхцөл байдлын улмаас шүүхийн шийдвэрийг хянуулах тухай хүсэлтийн дагуу хянан шийдвэрлэсэн байна.

Хүснэгт 14. Хяналтын шатны шүүхийн шүүн таслах ажиллагааны дүн, харьцуулсан байдал

№	Утга	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь
1	Хүлээн авсан бүгд	948	868	-80	-8.4
2	Хуралдаанаар хянаж шийдвэрлэсэн бүгд	322	188	-134	-41.6
3	Тогтоол, магадлалыг хэвээр үлдээсэн	137	42	-95	-69.3
4	Тогтоол магадлалд өөрчлөлт оруулсан бүгд	87	72	-15	-17.2
5	Тогтоол, магадлалыг хүчингүй болгосон бүгд	98	74	-24	-24.5
Өөрчлөлт оруулсан үндэслэл					

6	Эрүүгийн хууль буруу хэрэглэсэн	62	51	-11	-17.7
7	ЭХХШТ хуулийг ноцтойгоор зөрчсөн	3	1	-2	-66.7
8	Ялыг хөнгөрүүлсэн /зүйлчлэлийг өөрчлөхгүйгээр/	22	20	-2	-9.1
9	Ялыг хүндрүүлсэн /зүйлчлэлийг өөрчлөхгүйгээр/	0	0	0	0
Хүчингүй болгосон үндэслэл					
10	Эрүүгийн хууль буруу хэрэглэсэн	70	68	-2	-2.9
11	ЭХХШТ хуулийг ноцтойгоор зөрчсөн	28	6	-22	-78.6

2022 онд хяналтын шатны шүүх хуралдаанаар хянан шийдвэрлэсэн нийт 188 хэргээс 42 хэрэгт буюу 22.3%-д нь тогтоол, магадлалыг хэвээр үлдээж, 72 хэрэгт буюу 38.3%-д нь өөрчлөлт оруулж, 74 хэрэгт буюу 39.4%-д нь тогтоол, магадлалыг хүчингүй болгож шийдвэрлэжээ. Үүнийг 2021 онтой харьцуулан авч үзвэл, анхан болон давж заалдах шатны шүүхээс гаргасан тогтоол, магадлалыг хэвээр үлдээсэн хэргийн тоо 95 хэргээр буюу 69.3%-иар, тогтоол магадлалд өөрчлөлт оруулсан хэргийн тоо 15 хэргээр буюу 17.2%-иар, тогтоол, магадлалыг хүчингүй болгосон хэргийн тоо 24 хэргээр буюу 24.5%-иар тус тус буурсан байна.

Шүүхийн тогтоол, магадлалд өөрчлөлт оруулсан үндэслэлийг авч үзвэл 51 хэрэгт буюу 70.8%-д нь “Эрүүгийн хуулийг буруу хэрэглэсэн”, 1 хэрэгт буюу 1.4%-д нь “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийг ноцтойгоор зөрчсөн”, 20 хэрэгт буюу 27.8%-д нь зүйлчлэлийг өөрчлөхгүйгээр ялыг хөнгөрүүлж шийдвэрлэжээ.

2022 онд хяналтын шатны шүүх нийт 74 тогтоол, магадлалыг хүчингүй болгож шийдвэрлэснээс анхан болон давж заалдах шатны шүүх “Эрүүгийн хууль буруу хэрэглэсэн” гэсэн үндэслэл 68 хэрэг буюу 91.9%-ийг, “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийг ноцтойгоор зөрчсөн” гэсэн үндэслэл 6 хэрэг буюу 8.1%-ийг тус тус эзэлж байна.

Давж заалдах шатны шүүхийн магадлалыг хяналтын шатны журмаар шийдвэрлэсэн байдлын тухайд, эрүүгийн хэргийн тогтоол, магадлалын 77.6%-ийг өөрчилж болон хүчингүй болгож шийдвэрлэсэн байна. 2021 онд хянан шийдвэрлэсэн хэрэгт эзлэх хувиараа тогтоол магадлалыг хэвээр үлдээж шийдвэрлэсэн хэрэг 20.2%-иар өссөн бол тогтоол, магадлалд өөрчлөлт оруулсан хэрэг 11.3%-иар, тогтоол, магадлалыг хүчингүй болгосон хэрэг 8.9%-иар тус тус буурчээ.

3.Зөрчлийн шийдвэрлэлт

Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуулийн 1.8 дугаар зүйлийн 7, 8 дахь хэсгүүдэд эрүү, иргэн, захиргааны хэргийн шүүхээс зөрчлийг хянах шүүхийн харьяаллыг зааж өгсөн. Энэ харьяаллын дагуу 2021 онд эрүүгийн хэргийн шүүх дээрх хуулийн 1.8 дугаар зүйлийн 1.8-7 дахь хэсэгт заасан зөрчлийг харьяаллын дагуу хүлээн авч, мөн 2.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт зааснаар 1.8 дугаар зүйлийн 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.8, 6.9, 6.13, 6.26 дахь хэсэгт заасан эрх бүхий албан тушаалтны шийтгэл оногдуулсан шийдвэрт (цаашид ЭБАТ гэх) гаргасан оролцогчийн гомдол, прокурорын дүгнэлт (эсэргүүцэл)-ийг тус тус хүлээн авч хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааг хэрэгжүүлэн ажилласан бол иргэн болон захиргааны хэргийн шүүхүүдээс Зөрчлийн тухай хуулийн 15.3, 15.4, 15.5, 15.7 дугаар зүйлд заасан зөрчлүүдийг шийдвэрлэсэн байна.

3.1. Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхээс шийдвэрлэсэн зөрчлийн хэрэг

2022 онд эрүүгийн хэрийг анхан шатны шүүхүүд нийт зөрчлийн 27872 хэргийг шийдвэрлэсэн байна. Үүнээс эрх бүхий албан тушаалтны шийтгэл оногдуулсан 3756 шийдвэрийг хянаж, харьяаллын дагуу 24116 хэргийг хянан шийдвэрлэжээ.

2022 онд эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүд эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэрт хамаарах 3756 зөрчлийн хэргийг хянаснаас 201 хэрэг буюу 6.4%-ийг хэвээр үлдээж, 2291 хэрэг буюу 61.0%-ийг өөрчлөлт оруулж, 1263 хэрэг буюу 33.6%-ийг хүчингүй болгож, 1 хэргийг шийтгэлээс чөлөөлж шийдвэрлэжээ. ЭБАТ-ны шийдвэрийг хянасан хэргийг өмнөх онтой харьцуулахад хянасан хэргийн тоо 4.5 дахин өссөн нь 2022 онд Улсын ерөнхий прокурорын газраас орон нутгийн прокурорын газруудад хүргүүлсэн чиглэлийн дагуу авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн гэж үзэхээр байна.

Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуулийн 1.8 дугаар зүйлийн 7 дахь хэсэгт зааснаар 2022 онд эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүд 24610 хүн, 43 хуулийн этгээдэд холбогдох 24162 хэргийг хүлээн авч, 24116 хэргийг хянан шийдвэрлэж, 2022 оны эцэст 46 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

2022 онд анхан шатны шүүхээс харьяаллын дагуу хүлээн авсан хэрэгт холбогдсон нийт 24497 байгаагаас 24454 нь хүн, 43 нь хуулийн этгээд байна. Шийтгэл оногдуулах саналтай ирүүлсэн 148 хүнд холбогдох саналыг хэрэгсэхгүй болгож, шийтгэлээс 83 хүнийг чөлөөлж, 24252 хүн, 43 хуулийн этгээдэд шийтгэл оногдуулжээ.

Хүснэгт 15. Зөрчлийн хэргийг хянан шийдвэрлэсэн мэдээлэл

№	Утга	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь
Харьяаллын дагуу шийдвэрлэсэн					
1	Хүлээн авсан хэрэг бүгд	21162	24162	3000	14.2
2	Шийдвэрлэсэн хэрэг	21122	24116	2994	14.2
3	Зөрчлийн хэрэгт холбогдсон бүгд	22228	24610	2382	10.7
4	Шийтгэл оногдуулсан бүгд	21820	24370	2550	11.7
5	Хэрэгсэхгүй болгосон	243	154	-89	-36.6
6	Шийтгэлээс чөлөөлсөн	165	83	-82	-49.7
7	Торгуулсан бүгд	4863	4194	-669	-13.8
	Торгуулсан хүн	4863	4163	-700	-14.4
8	Торгуулсан эмэгтэй	1092	1045	-47	-4.3
9	Нийт торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	2.231.805.600	838238000	-1393567600	-62.4
10	Баривчилсан бүгд	16865	20164	3299	19.6
11	Баривчлагдсан эмэгтэй	755	880	125	16.6
12	Эрх хассан	0	114	114	-
13	Үлдэгдэл хэрэг	40	45	5	12.5
ЭБАТ-ны шийтгэл оногдуулсан шийдвэрийг хянасан					
1	Хэвээр үлдээсэн	102	201	99	2.0 дахин
2	Өөрчлөлт оруулсан	93	2291	2198	24.6 дахин
3	Хүчингүй болсон	598	1263	665	2.1 дахин
4	Шийтгэлээс чөлөөлсөн	31	1	-30	-96.8
5	Бүгд	824	3756	2932	4.6 дахин

2021 онтой харьцуулахад нийт хянан шийдвэрлэсэн хэрэг 12.2%-иар, шийтгэл ногдуулсан хүний тоо 11.7%-иар, баривчилсан бүгд хүний тоо 19.6%-иар тус тус өссөн бол торгуулсан тоо 13.8%-иар, торгуулсан хүний тоо 14.4%-иар тус тус буурсан байна. 2022 онд харьяаллын дагуу хянан шийдвэрлэсэн зөрчлийн хэргийн өсөлт өмнөх онтой харьцуулахад харьцангуй бага, оногдуулсан шийтгэлийн хувьд торгох зөрчил буурч, баривчлах зөрчил өсжээ. Мөн ЭБАТ-ны шийтгэл оногдуулсан шийдвэрийг хянасан 3756 хэрэг байгаагаас хэвээр үлдээсэн 5.4%, өөрчлөлт оруулсан 61.0%, шийтгэл оногдуулсан шийдвэрийг хүчингүй болгосон 33.6%, шийтгэлээс чөлөөлсөн 1 хэрэг тус тус байна.

Шийдвэрлэсэн зөрчлийн хэргийг нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд авч үзвэл 2022 онд улсын хэмжээнд шийдвэрлэсэн 27872 хэргийн 12679 буюу 45.5%-ийг нийслэлд, 15198 хэрэг буюу 54.5%-ийг орон нутгийн хэмжээнд тус тус хянан шийдвэрлэсэн байна. Нийслэлд буюу 9 дүүргийн хэмжээнд хянан шийдвэрлэсэн 12674 хэрэг байгаагаас харьяаллын дагуу шийдвэрлэсэн 11130 хэрэг, ЭБАТ-ны шийдвэрийг хянасан 1544 хэрэг тус тус байгаа бол орон нутгийн хэмжээнд хянан шийдвэрлэсэн 15198 хэргээс харьяаллын дагуу шийдвэрлэсэн 12986 хэрэг, ЭБАТ-ны шийдвэрийг хянасан 2212 хэрэг тус тус байна.

Хүснэгт 16. Шийдвэрлэсэн зөрчлийн хэргийн мэдээлэл

№	Шүүх	2022 он			Харьяаллын дагуу шийдвэрлэсэн	ЭБАТ-ны Шийдвэрийг хянасан	Нийт	Өсөлт, бууралт (тоогоор)		
		Харьяаллын дагуу шийдвэрлэсэн	ЭБАТ-ны шийдвэрийг хянасан	Нийт				Харьяаллын дагуу шийдвэрлэсэн	ЭБАТ-ны Шийдвэрийг хянасан	Нийт
1	Баянзүрх	2753	166	2919	3323	138	3461	570	-28	542
2	Сүхбаатар	1027	37	1064	1152	104	1256	125	67	192
3	Чингэлтэй	784	94	878	1308	428	1736	524	334	858
4	Баянгол	1336	43	1379	1188	172	1360	-148	129	-19
5	Хан-Уул	1381	63	1444	1343	397	1740	-38	334	296
6	Сонгинохайрхан	1889	59	1948	2296	217	2513	407	158	565
7	Багануур	247	4	251	350	15	365	103	11	114
8	Багахангай	53	3	56	52	27	79	-1	24	23
9	Налайх	221	11	232	123	46	169	-98	35	-63
Улаанбаатар хот		9686	480	10166	11135	1544	12679	1449	1064	2513
10	Архангай	507	6	513	617	94	711	110	88	198
11	Баян-Өлгий	416	20	436	568	13	581	152	-7	145
12	Баянхонгор	701	47	748	800	170	970	99	123	222
13	Булган	535	22	557	543	71	614	8	49	57
14	Говь-Алтай	317	11	328	521	86	607	204	75	279
15	Говьсүмбэр	253	3	256	261	11	272	8	8	16
16	Дархан-Уул	416	10	426	633	75	708	217	65	282
17	Дорноговь	256	15	271	438	55	493	182	40	222
18	Дорнод	429	7	436	534	54	588	105	47	152
19	Дундговь	197	-	197	237	25	262	40	-	65
20	Завхан	251	3	254	283	49	332	32	46	78
21	Орхон	877	5	882	876	77	953	-1	72	71
22	Өвөрхангай	950	5	955	939	201	1140	-11	196	185
23	Өмнөговь	280	8	288	271	25	296	-9	17	8
24	Сүхбаатар	322	39	361	347	180	527	25	141	166
25	Сэлэнгэ	214	14	228	411	304	715	197	290	487
26	Төв	732	24	756	679	165	844	-53	141	88
27	Увс	554	23	577	541	64	605	-13	41	28
28	Ховд	329	6	335	395	39	434	66	33	99
29	Хөвсгөл	755	16	771	758	36	794	3	20	23
30	Хэнтий	434	8	442	460	85	545	26	77	103
31	Замын-Үүд	115	4	119	203	67	270	88	63	151
32	Тосонцэнгэл	230	5	235	238	50	288	8	45	53
33	Хархорин	420	5	425	161	115	276	-259	110	-149

34	Ханбогд	211	24	235	422	43	465	211	19	230
35	Мандал	263	-	263	295	11	306	32	-	43
36	Сайхан	129	2	131	136	7	143	7	5	12
37	Ховдын Булган	205	5	210	157	31	188	-48	26	-22
38	Бор-Өндөр	138	7	145	262	9	271	124	2	126
Орон нутаг		11436	344	11780	12986	2212	15198	1550	1868	3418
Улсын хэмжээнд		21122	824	21946	24116	3756	27872	2994	2932	5926

2022 онд хянан шийдвэрлэсэн зөрчлийн хэргийн дүнгээр дүүргийн шүүхийн дундаж нь аймаг дахь сум дундын шүүхээс 2.3 дахин, сум дахь сум дундын шүүхээс 5.5 дахин их байна. Дүүргийн хэмжээнд гол төлөв 1 шүүгч зөрчлийн хэргийг дагнан шийдвэрлэж байсан бол өнгөрсөн онд шүүх дотроо зохион байгуулалт хийж ихэнх дүүргийн шүүхүүд шүүгч бүр дээр тойрч зөрчлийн хэргийг хянан шийдвэрлэдэг болсон байна. Сум болон сум дундын шүүхийн шүүгчдийн хувьд зөрчлийн, эрүүгийн, иргэний хэргийг шийдвэрлэдэг.

Хянан шийдвэрлэсэн хэргийн дүнгээр дүүргийн шүүхийн хэмжээнд Сүхбаатар, Баянгол, Хан-Уул дүүрэг, аймаг дахь сум дундын шүүхийн хэмжээнд Баянхонгор, Орхон, Өвөрхангай, сум дахь сум дундын шүүхийн хэмжээнд Ханбогд сум дахь сум дундын шүүх нь дээрх дунджааас алслагдсан утгатай буюу дунджаас их хэмжээгээр өндөр дүнтэй байгаа нь анхаарал татаж байна. Баянзүрх болон Сонгинохайрхан дүүргийн эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүдийн хувьд тогтолцоо дотроо болон улсын дунджаас дахин их байгаа нь эдгээр шүүхүүдийн хувьд ачаалал маш өндөр байгааг харуулж байна.

3.2. Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхээс шийдвэрлэсэн зөрчлийн хэрэг

2022 онд Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхүүд 707 зөрчлийн хэрэг хүлээн авч, 53 хэргийг хүлээн авахаас татгалзан буцааж, 636 хэргийг хянан шийдвэрлэж, 23 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

Хүснэгт 17. Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн хянан шийдвэрлэсэн зөрчлийн хэрэг

№	Зөрчлийн хэргийн төрөл	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	Хувь
1	Гомдол, эсэргүүцлийг хэрэгсэхгүй болгож, анхан шатны шүүхийн шийдвэрийг хэвээр үлдээсэн	251	331	80	31.9
2	Шийдвэрийг бүхэлд нь эсхүл зарим хэсгийг хүчингүй болгож зөрчлийн хэргийг хэрэгсэхгүй болгосон	35	67	32	91.4
3	Шийдвэрийг бүхэлд нь эсхүл зарим хэсгийг хүчингүй болгож хэргийг дахин хэлэлцүүлэхээр шүүхэд буцаасан	73	69	-4	-5.5
4	Албадлагын арга хэмжээг хөнгөрүүлж эсхүл хүндрүүлж шүүхийн шийдвэрт өөрчлөлт оруулсан	109	169	60	55.0
Нийт шийдвэрлэсэн хэрэг		468	636	168	35.9

Дээрх хянан шийдвэрлэсэн зөрчлийн хэргээс 331 хэрэг буюу 52.0%-д нь гомдол, эсэргүүцлийг хэрэгсэхгүй болгож, анхан шатны шүүхийн шийдвэрийг хэвээр үлдээж, 67 хэрэг буюу 10.5%-д нь шийдвэрийг бүхэлд нь эсхүл зарим хэсгийг хүчингүй болгож зөрчлийн хэргийг хэрэгсэхгүй болгож, 69 хэрэг буюу 10.8%-д нь шийдвэрийг бүхэлд нь эсхүл зарим хэсгийг хүчингүй болгож хэргийг дахин хэлэлцүүлэхээр шүүхэд буцааж, 169 буюу 26.6%-д нь албадлагын арга хэмжээг хөнгөрүүлж эсхүл хүндрүүлж шүүхийн шийдвэрт өөрчлөлт оруулж шийдвэрлэсэн байна.

Хүснэгт 18. Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн шийдвэрлэсэн зөрчлийн хэргийн тоо

№	Шүүх	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь
1	Архангай аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	14	19	5	35.7
2	Баян-Өлгий аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	18	18	0	0.0
3	Баянхонгор аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	16	23	7	43.8
4	Булган аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	14	17	3	21.4
5	Говь-Алтай аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	14	28	14	2 дахин
6	Говьсүмбэр аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	2	0	-2	-100.0
7	Дархан-Уул аймгийн эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүх	16	9	-7	-43.8
8	Дорноговь аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	20	20	0	0.0
9	Дорнод аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	2	3	1	50.0
10	Дундговь аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	11	2	-9	-81.8
11	Завхан аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	19	10	-9	-47.4
12	Орхон аймгийн эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүх	23	31	8	34.8
13	Өмнөговь аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	5	4	-1	-20.0
14	Өвөрхангай аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	5	19	14	3.8 дахин
15	Сүхбаатар аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	10	7	-3	-30.0
16	Сэлэнгэ аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	35	30	-5	-14.3
17	Төв аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	9	8	-1	-11.1
18	Увс аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	19	20	1	5.3
19	Ховд аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	29	62	33	2.1 дахин
20	Хөвсгөл аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	19	25	6	31.6
21	Хэнтий аймгийн эрүү, иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх	21	21	0	0.0
22	Нийслэлийн эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүх	147	260	113	76.9

Давж заалдах шатны зарим шүүх 2022 онд зөрчлийн хэргийг хянан шийдвэрлэсэн дүн өмнөх онтой адил шүүхүүд байна. Харин Өвөрхангай, Ховд аймаг дахь давж заалдах шатны шүүхийн хувьд хянан шийдвэрлэсэн зөрчлийн хэргийн дүн их хэмжээгээр өссөн байна.

Орон нутгийн хэмжээнд дунджаар 18.8 зөрчлийн хэрэг хянан шийдвэрлэсэн бол Нийслэл дэх эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхээс 260 хэрэг хянан шийдвэрлэсэн нь орон нутгийн дунджаас 13.8 дахин их байна.

4.Гэмт хэрэгтэй тэмцэх нийтлэг ажил

Шүүхийн ерөнхий зөвлөл гэмт хэрэгтэй тэмцэх нийтлэг ажлын хүрээнд хэд хэдэн чухал үйл ажиллагааг 2022 онд бусад байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулжээ.

Монголын хуульчдын холбоо, Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газартай хамтран “Хуульчийн про боно өдөрлөг”-ийг 2018 оноос хойш жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулж байна.

2022 оны хувьд “Хүүхдийг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх нь Та бидний үүрэг” сэдвийн хүрээнд зохион байгуулсан. Энэ удаагийн хуульчийн про боно өдөрлөг улс орон даяар нэгэн зэрэг зохион байгуулсан бөгөөд Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, анхан болон давж заалдах шатны 41 шүүхийн тамгын газар, Шүүхийн тусгай архив дэмжин оролцож, хүүхдийг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэхэд дуу хоолойгоо хүргэсэн юм.

Тус ажлын хүрээнд Баянгол, Хан-Уул, Сонгинохайрхан дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхийн тамгын газраас “Өсвөр насны хүүхдүүдийг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, хүүхэд гэмт хэрэгт холбогдохгүй байх, гэмт хэргээс өөрийгөө хамгаалах”, “Хувь хүний хөгжил, хүний эрхийн мэдрэмж”, Монгол Улсын шүүхийн тогтолцооны талаар ойлголт өгөх” уулзалт, ярилцлагыг 2022 оны 4 дүгээр сарын 29-ний өдөр Нийслэлийн ерөнхий боловсролын лаборатори 93 дугаар сургуулийн 120, Сонгинохайрхан дүүргийн “Өнөр цогцолбор” сургуулийн 260 ахлах ангийн сурагчдын дунд амжилттай зохион байгуулсан байна.

2022 оны 05 дугаар сарын 01-ний өдөр тус өдөрлөгийн нээлтийн ёслол Сүхбаатарын талбайд болсон бөгөөд Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүн Э.Зоригтбаатар, Шүүхийн тусгай архивын дарга Ш.Отгонцэцэг нар оролцжээ.

“Про боно” өдөрлөгт Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, Шүүхийн тусгай архив, Нийслэл дэх захиргааны хэргийн анхан шатны шүүх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүх, Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх оролцож, иргэдэд шүүхийн үйлчилгээтэй холбоотой зөвлөгөө, мэдээлэл өгсөн байна.

Энэ үеэр Шүүхийн тусгай архив иргэдэд архивын лавлагаа, тодорхойлолт үнэ төлбөргүй гаргаж өгч үйлчиллээ. Түүнчлэн шүүхийн үйлчилгээ, шүүхэд мэдүүлэх эрх, шүүхийн иргэдийн төлөөлөгч, шүүх дэх эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг сурталчилж, иргэдэд ном, гарын авлага тарааж, хүүхдийг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр зөвлөгөө мэдээлэл өгч ажиллажээ.

---oOo---

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ

ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР ГҮЙЦЭТГЭЛ – CORRECTION

1. ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА
2. ХОРИХ ЯЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ
3. ХОРИХООС ӨӨР ТӨРЛИЙН ЯЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ
4. БАРИВЧЛАХ ШИЙТГЭЛИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ
5. ЦАГДАН ХОРИХ ТАСЛАН СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛ

ЯЛ ЭДЭЛСЭН
ХОРИГДЛЫН ТОО

4157 **+35.6%**

ЭРЭГТЭЙ **3903** **+38.7%**
ЭМЭГТЭЙ **254** **+52.1%**

ХОРИХ ЯЛ ЭДЛЭГСДИЙН ИРГЭНИЙ ХАРЬАЛАЛ

4129

20

1

БАРИВЧЛАГДСАН
ЭТГЭЭД **+82.8%**

11101

ХОРИХООС ӨӨР ТӨРЛИЙН ЯЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ

ЗОРЧИХ ЭРХИЙГ
ХЯЗГААРЛАХ ЯЛ

1702

ЭРХ
ХАСАХ ЯЛ

320

НИЙТЭД ТУСТАЙ
АЖИЛ ХИЙЛГЭХ ЯЛ

1134

ТОРГОХ

7397

Хорих ял оногдуулахгүйгээр тэнссэн

649

үлдэгдэл 1477

Хорих ялаас хугацаанаас өмнө суллаж,
хяналт тогтоосон

998

үлдэгдэл 958

Хүмүүжлийн чанартай албадлагын
арга хэмжээ авагдсан

89

үлдэгдэл 160

Эмнэлгийн чанартай албадлагын
арга хэмжээ авагдсан

21

үлдэгдэл 44

Хөрөнгө, орлогыг хураах албадлагын
арга хэмжээ авагдсан

1161

үлдэгдэл 479

Хорих ял оногдуулсан шүүхийн шийтгэх
тогтоолыг биелүүлэхийг хойшлуулсан

82

үлдэгдэл 75

Эрх хасах албадлагын
арга хэмжээ авагдсан

1

үлдэгдэл 7

1. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагын 2022 оны үйл ажиллагааны товч танилцуулга

Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллага Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын нэгдэн орсон Олон Улсын гэрээ, конвенц, Төрийн албаны тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх тухай хууль, Сэжигтэн, яллагдагчийг баривчлах, цагдан хорих шийдвэрийг биелүүлэх тухай хууль, түүнд нийцүүлэн гаргасан журам, зааврын хүрээнд ажилладаг.

Улсын хэмжээнд нээлттэй хорих анги 7, хаалттай хорих анги 5, нээлттэй, хаалттай хорих анги 5, өсвөр насны хүнд оногдуулсан хорих ялыг эдлүүлэх Сургалт-хүмүүжлийн тусгай байгууллага 1, нэгдсэн болон төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг 2, эмэгтэйчүүдийн хорих анги 1, нийт 21 хорих анги, баривчлах төв 1, баривчлах байр 1, нийслэлд цагдан хорих төв 1, орон нутагт 28 цагдан хорих байр үйл ажиллагаа явуулж байна.

Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагаас 2022 онд ял эдлүүлэх ажиллагааны чиглэлээр дараах онцлох ажил, арга хэмжээг авч хэрэгжүүлжээ. Үүнд:

1. Хорихоос өөр төрлийн ялаар шийтгүүлсэн 14870 ялтнаас 10177 ялтны ялыг бүрэн эдлүүлж, 2022 оны эцсийн байдлаар 4693 ялтан бүртгэл хяналтад байна.

2. Гэмт хэргийн хохирогчид төрөөс нөхөн төлбөр олгох саналыг ажлын хэсгийн хуралдаанаар хэлэлцэж, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2022 оны 02 дугаар сарын 21-ний өдрийн А/29 дүгээр тушаалаар 4 иргэнд 29.755.320 төгрөгийг, мөн сайдын 2022 оны 06 дугаар сарын 21-ний өдрийн А/168 дугаар тушаалаар 49 иргэнд 375.093.132 төгрөгийг, мөн сайдын 2022 оны 11 дүгээр сарын 11-ний өдрийн А/311 дүгээр тушаалаар 8 иргэнд 88.433.865 төгрөгийг тус тус олгохоор шийдвэрлүүлж, төлбөрийн мөнгийг шилжүүлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн.

3. Торгох ялаар шийтгүүлсэн 83, нийтэд тустай ажил хийлгэх ялаар шийтгүүлсэн 206, зорчих эрхийг хязгаарлах ялаар шийтгүүлсэн 480, нийт 769 хүний ялыг хорих ялаар сольж шийдвэрлэсэн. Эрүүгийн шийдвэр гүйцэтгэх 78 ажиллагааг Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх тухай хуулийн 154 дүгээр зүйлд заасан үндэслэлээр /торгох 14, нийтэд тустай ажил хийлгэх 35, зорчих эрхийг хязгаарлах 29/ түдгэлзүүлсэн. 84 /торгох 23, нийтэд тустай ажил хийлгэх 31, зорчих эрхийг хязгаарлах 30/ ялтанд холбогдох эрүүгийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагааг сэргээсэн.

4. “Хоригдлыг суллахад бэлтгэх хөтөлбөр”-ийг Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2022 оны 08 дугаар сарын 30-ны өдрийн А/167, А/233 дугаар хамтарсан тушаалаар баталсан.

5. 2022 оны 03 дугаар сарын 11-ний өдөр “Бодь Электроникс” ХХК-тай хамтран Цахим хяналт-удирдлагын төвийн зорчих эрхийг хязгаарлах ялын хяналтын системд байршин ажиллаж байгаа сервер тоног төхөөрөмжийн системийн өгөгдлийн бааз болон үндсэн хяналтын программ хангамжийн ажиллах орчныг сайжруулсан. Нэмэлт сайжруулалтын хүрээнд дээрх сүлжээний дэд бүтцийн тохиргоог шинээр зохион байгуулсан. Dumpfile буюу мэдээллийн сангийн нөөц өгөгдлийг хуулбарлаж, сервер компьютерт зорчих эрхийг хязгаарлах ялын хяналтын систем байршин ажиллах орчныг шинээр бүрдүүлж, 2228 цахим бугуйвчийн холболтыг үүсгэж, идэвхтэй 1342 цахим бугуйвчийг хяналтад оруулсан.

6. Согтуурах, мансуурах донтой хүнийг албадан эмчлэх, нийгэмшүүлэх үйл ажиллагааг бүсчилсэн хэлбэрээр зохион байгуулах ажлын хүрээнд зүүн бүсийн албадан эмчлэх эмнэлгийг Дорнод аймагт, баруун бүсийн албадан эмчлэх эмнэлгийг Баянхонгор аймагт тус тус байгуулсан ба Улаанбаатар хотын 300 ор бүхий төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг шинээр байгуулахаар төлөвлөн ажиллаж байна. Нийслэлийн Сонгинохайрхан дүүргийн 21

дүгээр хорооны нутаг дэвсгэр Ташрын хөндийд 150 га газарт Нийслэлийн Засаг даргын 2022.09.07-ны өдрийн А/1174 дүгээр захирамжаар эзэмших эрхийн гэрчилгээг олгож, эрхийн улсын бүртгэлд бүртгэж баталгаажуулсан.

7. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллага нь урьд онуудад зөвхөн нийслэлийн хэмжээнд баривчлах шийтгэлээр шийтгүүлсэн этгээдийн шийтгэлийг эдлүүлэх ажиллагааг зохион байгуулдаг байсан бол 2022 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдрөөс Булган, Дундговь, Дорнод, Орхон, Увс аймаг дахь Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газарт шүүхээс шинээр баривчлах шийтгэлээр шийтгүүлсэн этгээдийг хүлээн авсан.

8. Дотоод хэргийн их сургуулийн Эрдэм шинжилгээний нэгдсэн хүрээлэнгийн Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэл судлалын төвөөс “Монгол Улсад пробацын тогтолцоог бий болгох боломж, шийдэл” сэдэвт судалгааны ажлыг гүйцэтгэсэн. Энэхүү судалгааны ажил нь 2021 онд хийж гүйцэтгэсэн “Пробацын үйл ажиллагааны харьцуулсан судлал” судалгааны ажлын үргэлжлэл бөгөөд гадаадын зарим улсын хорихоос өөр төрлийн ял эдлүүлэх ажиллагааны арга, хэлбэр болох пробацын хяналтын тогтолцооны талаар харьцуулсан судалгаанд түшиглэн Монгол Улсад энэхүү тогтолцоог бий болгох боломжийн талаар хийсэн судалгааны ажил юм.

9. 2022 онд нийт 1930 хоригдлыг хөдөлмөрөөр ханган ажилласан ба хоригдолд 2,023.8 сая төгрөгийн цалин бодогдсоноос хоригдлын гэм хорын төлбөрт 331.2 сая төгрөг, ар гэрээс нь шууд төлсөн болон ангийн дансаар дамжсан нийт 207.1 сая төгрөгийг шүүхийн төлбөрт барагдуулсан байна.

2.Хорих ялын гүйцэтгэл

2022 онд нийт 4157 хоригдол хорих ял эдэлсэн нь 2021 онд хорих ял эдэлсэн хоригдлын тоотой харьцуулахад 1113 буюу 35.6%-иар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Хорих ял эдлэгсдийн судалгаа

д/д	Өсөлт, бууралт			
	2021	2022	Тоо	Аувь
1	3044	4157	1113	35.6%

2022 онд нийт хорих ял эдлэгсдийн 93.9% буюу 3903 хоригдол нь эрэгтэй, 6.1% буюу 254 нь эмэгтэй хоригдол байна.

Хүснэгт 2. Хорих ял эдлэгсдийн хүйсийн судалгаа

д/д	Хүйс	Өсөлт, бууралт			
		2021	2022	Тоо	Хувь
1	Эрэгтэй	2877	3903	1113	38.69
2	Эмэгтэй	167	254	87	52.1

2022 оны байдлаар нийт хоригдлын боловсролын түвшнийг судлахад 423 хоригдол дээд /доктор, магистр, дипломын дээд/ боловсролтой байсан нь урьд оныхтой харьцуулахад 95 буюу 28.96%-иар, 208 хоригдол тусгай мэргэжлийн дунд боловсролтой байсан нь урьд оныхтой харьцуулахад 56 буюу 30.84%-иар, 14 хоригдол техникийн болон мэргэжлийн боловсролтой байсан нь урьд оныхтой харьцуулахад 3 буюу 27.27%-иар, 1427 хоригдол бүрэн дунд боловсролтой байсан нь урьд оныхтой харьцуулахад 450 буюу 46.05%-иар, 1007 хоригдол суурь боловсролтой байсан нь урьд оныхтой харьцуулахад 242 буюу 31.63%-иар, 596 хоригдол бага боловсролтой байсан нь урьд оныхтой харьцуулахад 165 буюу 38.28%-иар, 482 хоригдол ямар нэг боловсролгүй байсан нь урьд оныхтой харьцуулахад 102 буюу 26.84%-иар тус тус өссөн байна.

Хүснэгт 3. Хорих ял эдлэгсдийн боловсролын судалгаа

д/д	Боловсролын зэрэг	Өсөлт, бууралт			
		2021	2022	Тоо	Хувь
1	Дээд /доктор, магистр, дипломын дээд/	328	423	95	28.96

2	Тусгай мэргэжлийн дунд	152	208	56	36.84
3	Техникийн болон мэргэжлийн	11	14	3	27.27
4	Бүрэн дунд	977	1427	450	46.05
5	Суурь	765	1007	242	31.63
6	Бага	431	596	165	38.28
7	Боловсролгүй	380	482	102	26.84

Хорих байгууллагад хоригдож буй хоригдлуудын нийт эдлэх ялын хугацааг судлан үзэхэд дийлэнх нь буюу 44.7% нь 0-5 жил хүртэл хоригдох хугацаатай байгаа бол 20 ба түүнээс дээш жил хорих ял эдлэх хоригдлын тоо 16 буюу 8.6%-иар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 4. Хорих ял эдлэх хугацааны судалгаа

д/д	Эдлэх хорих ялын хугацаа	Өсөлт, бууралт			
		2021	2022	Тоо	Хувь
1	0-1 жил	177	632	455	257.06
2	2 жил	192	402	210	109.38
3	3 жил	202	392	190	94.06
4	4 жил	199	215	16	8.04
5	5 жил	182	216	34	18.68
6	6 жил	252	306	54	21.43
7	7 жил	130	150	20	15.39
8	8 жил	250	267	17	6.8
9	9 жил	118	140	22	18.64
10	10 жил	160	177	17	10.63
11	11 жил	58	53	-5	-8.62
12	12 жил	219	260	41	18.72
13	13 жил	167	161	-6	-3.59
14	14 жил	82	112	30	36.59
15	15 жил	140	140	0	0
16	16 жил	133	130	-3	-2.26
17	17 жил	48	48	0	0
18	18 жил	97	119	22	22.68
19	19 жил	51	34	-17	-33.33
20	20 ба түүнээс дээш	187	203	16	8.56

Нийт хорих ял эдлэгсдийн 26.9% нь “Хүний амьд явах эрхийн эсрэг”, 27.1% нь “Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг”, 34.7% нь “Өмчлөх эрхийн эсрэг” гэмт хэрэг үйлдсэн хоригдлууд байна.

Хүснэгт 5. Хорих ял эдлэгсдийн ял шийтгээгдсэн зүйлчлэлийн судалгаа

д/д	Гэмт хэргийн зүйлчлэл	Өсөлт, бууралт			
		2021	2022	Тоо	Хувь
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг	1079	1120	41	3.8
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	271	369	98	36.16
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг	824	952	128	15.53
4	Хүний халдашгүй, чөлөөт байх эрхийн эсрэг	22	27	5	22.73
5	Эрүүл мэндийн эсрэг	0	2	2	200
6	Хүүхдийн эсрэг	2	2	0	0
7	Өмчлөх эрхийн эсрэг	716	1443	727	101.5
8	Эдийн засгийн эсрэг	23	16	-7	-30.43
9	Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг	9	10	1	11.11
10	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	44	122	78	177.3
11	Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг	0	2	2	200
12	Авлигын	10	9	-1	-10
13	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг	2	2	0	0

МОНГОЛ УЛС ДАХЬ ГЭМТ ХЭРГИЙН ЦАГААН НОМ - 2022

14	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	1	4	3	300
16	Цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг	0	2	2	200
17	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг	40	75	35	87.5
18	Цэргийн албаны эсрэг	1	0	-1	-100

Нийт хорих ял эдлэгсдийн 39.33% Улаанбаатар хотын харьяат байна.

Хүснэгт 6. Хорих ял эдлэгсдийн орон нутгийн харьяаллын судалгаа

д/д	Орон нутаг	Өсөлт, бууралт			
		2021	2022	Тоо	Хувь
1	Архангай	70	150	80	114.3
2	Баянхонгор	96	131	35	36.46
3	Баян-Өлгий	32	59	27	84.38
4	Булган	73	103	30	41.1
5	Говь-Алтай	50	88	38	76
6	Дорнод	142	204	62	43.66
7	Дорноговь	66	112	46	69.7
8	Дундговь	44	80	36	81.82
9	Завхан	60	104	44	73.33
10	Өвөрхангай	100	151	51	51
11	Өмнөговь	59	78	19	32.2
12	Сүхбаатар	60	84	24	40
13	Сэлэнгэ	132	171	39	29.55
14	Төв	105	160	55	52.38
15	Хөвсгөл	84	125	41	48.81
16	Хэнтий	106	193	87	82.08
17	Ховд	41	45	4	9.76
18	Увс	60	117	57	95
19	Говьсүмбэр	23	35	12	52.17
20	Дархан-Уул	123	156	33	26.83
21	Орхон	89	118	29	32.58
22	Улаанбаатар	1401	1635	234	16.7

Нийт хорих ял эдлэгсдийн 46.1% нь анх удаа ял шийтгэгдсэн 53.9% нь хоёр ба түүнээс дээш удаа ял шийтгэгдсэн хоригдлууд байна.

Хүснэгт 7. Хорих ял эдлэгсдийн шүүхээр хэдэн удаа ял шийтгүүлсэн талаарх судалгаа

д/д	Хэдэн удаа	Өсөлт, бууралт			
		2021	2022	Тоо	Хувь
1	Анх удаа	1446	1917	471	32.57
2	2 удаа	634	910	276	43.53
3	3 удаа	331	492	161	48.64
4	4 удаа	213	292	79	37.09
5	5 удаа	169	209	40	23.67
6	6 удаа	106	148	42	39.62
7	7 удаа	60	86	26	43.33
8	8 удаа	43	52	9	20.93
9	9 удаа	20	29	9	45
10	10 удаа	12	11	-1	-8.33
11	10-аас дээш удаа	10	11	1	10

2022 онд гадаад улсын харьяат 28 хоригдол ял эдэлснээс 20 буюу 71.4% нь БНХАУ-ын иргэн байжээ.

Хүснэгт 8. Хорих ял эдлэгсдийн иргэний харьяалал

д/д	Харьяалал	Өсөлт, бууралт			
		2021	2022	Тоо	Хувь
1	Монгол Улс	3018	4129	1111	36.81
2	БНХАУ	15	20	5	33.33
3	ОХУ	3	1	-2	-66.67
4	БНСУ	2	0	-2	-100
5	Бусад улс	6	7	1	16.67

2022 онд ШШГЕГ-ын харьяа хорих анги, цагдан хорих байрнаас 8 хоригдол оргосон нь урьд оноос 6 буюу 300% өссөн байна.

Хүснэгт 9. Хорих анги, цагдан хорих байрнаас хоригдол, хоригдогч оргосон судалгаа

д/д	Оргодлын тоо	Өсөлт, бууралт			
		2021	2022	Тоо	Хувь
1		2	8	6	300

3.Хорихоос өөр төрлийн ялын гүйцэтгэл

3.1.Хорихоос өөр төрлийн ялын гүйцэтгэл:

Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагаас Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасан хорихоос өөр төрлийн дараах ялыг гүйцэтгэж байна. Үүнд:

Нэг.Хорихоос өөр төрлийн ял:

1. Торгох ял;
2. Нийтэд тустай ажил хийлгэх ял;
3. Зорчих эрхийг хязгаарлах ял;
4. Эрх хасах ял.

Хүснэгт 10. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагаас гүйцэтгэсэн хорихоос өөр төрлийн ялын гүйцэтгэл:

Шүүхийн шийдвэрийн төрөл	Хэмжих нэгж	Гүйцэтгэвэл зохих		Гүйцэтгэсэн		Үлдэгдэл			
		2021	2022	2021	2022	2021	2022		
1. Хорихоос өөр төрлийн ял шийтгүүлсэн	Нийт ялтны тоо	12945	15261	9376	10555	3569	4706		
Үүнээс:	Торгох ял шийтгүүлсэн	Хүнд	Ялтны тоо	7659	8928	6617	7397	1042	1531
		Хуулийн этгээдэд	Мөнгөн дүн	11924432.8	13910588.4	8515044.4	8120463.6	3409388.4	5790124.8
	тоо		4	10	2	2	2	8	
	Зорчих эрхийг хязгаарлах ял	Мөнгөн дүн	250240.0	414500.0	116240.0	196977.0	134000.0	217523.0	
		Ялтны тоо	1602.0	3016	402	1702	1200	1314	
	Нийтэд тустай ажил хийлгэх ял шийтгүүлсэн	Хоног	767211.0	1224497	256811.0	744603.0	510400.0	479894.0	
		Ялтны тоо	1647	1417	1364	1134	283	283	
	Эрх хасах ял шийтгүүлсэн	Цаг	540117	488639	459755	400525	80362	88114	
		Ялтны тоо	2033	1890	991	320	1042	1570	
	2. Албадлагын арга хэмжээ авагдсан	Хоног	1452545	1564732	678429	522812	774116	1041920	
Нийт этгээдийн тоо		8850	6201	6512	3001	2338	3200		
Үүнээс:	Хорих ял оногдуулахгүйгээр тэнссэн	Этгээдийн тоо	4147	2126	3652	649	495	1477	
	Хорих ял оногдуулсан шүүхийн шийтгэх тогтоолыг биелүүлэхийг хойшлуулсан	Этгээдийн тоо	269	157	195	82	74	75	

Хорих ялаас хугацаанаас өмнө суллаж, хяналт тогтоосон	Этгээдийн тоо	2743	1956	1596	998	1147	958
Хүмүүжлийн чанартай албадлагын арга хэмжээ авагдсан	Этгээдийн тоо	318	249	242	89	76	160
Эмнэлгийн чанартай албадлагын арга хэмжээ авагдсан	Этгээдийн тоо	53	65	17	21	36	44
Хөрөнгө, орлогыг хураах албадлагын арга хэмжээ авагдсан	Этгээдийн тоо	1316	1640	808	1161	508	479
Эрх хасах албадлагын арга хэмжээ авагдсан	Хуулийн этгээдийн тоо	4	8	2	1	2	7

3.1.1. Торгох ялыг нэг зуун нэгжээс дөчин мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөг (нэг нэгж нь нэг мянган төгрөгтэй тэнцүү) байхаар шүүх тогтоох ба шүүхийн шийдвэрт өөрөөр заагаагүй бол тухайн шийдвэрийг хуулийн хүчин төгөлдөр болсноос хойш 90 хоногийн дотор, хэрэв хэсэгчлэн төлөхөөр тогтоосон бол тогтоосон хугацаанд биелүүлэх үүрэгтэй байдаг. Хэрэв шүүхээс оногдуулсан торгуулийг төлөөгүй тохиолдолд Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллага ялтны хөрөнгөөс албадан гаргуулах журмаар гүйцэтгэж байна.

Хүснэгт 11. Торгох ялын гүйцэтгэлийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)

д/д	Үзүүлэлт	2021 он			2022 он		
		Гүйцэтгэвэл зохих	Гүйцэтгэсэн		Гүйцэтгэвэл зохих	Гүйцэтгэсэн	
			Нийт	Үүнээс ял сольсон		Нийт	Үүнээс ял сольсон
1	Архангай	163	147	2	189	171	-
2	Баян-Өлгий	119	97	1	106	74	-
3	Баянхонгор	183	160	1	107	89	-
4	Булган	128	105	2	163	146	1
5	Говь-Алтай	87	70	2	86	75	3
6	Говьсүмбэр	81	76	-	50	46	1
7	Дархан-Уул	273	234	4	299	250	2
8	Дорноговь	85	76	1	79	51	-
9	Замын-Үүд	78	60	-	76	71	-
10	Дорнод	286	259	5	274	234	4
11	Дундговь	84	79	-	129	114	-
12	Завхан	80	73	-	98	96	-
13	Тосонцэнгэл	35	30	1	46	45	-
14	Орхон	213	184	1	264	233	-
15	Өвөрхангай	92	80	-	139	126	2
16	Өмнөговь	105	100	1	104	85	-
17	Сүхбаатар	119	116	-	134	120	-
18	Сэлэнгэ	99	83	1	155	116	-
19	Хөтөл	29	22	1	42	33	-
20	Төв	245	228	1	279	249	3
21	Увс	93	82	-	126	98	-
22	Ховд	180	157	-	210	168	-
23	Хөвсгөл	201	196	1	215	183	-
24	Хэнтий	182	146	2	172	146	2
25	НШШГГ	3983	3360	43	4885	3956	71

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ. ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР ГҮЙЦЭТГЭЛ – CORRECTION

26	Налайх	133	113	2	180	138	-
27	Багануур	106	99	3	91	79	1
28	Хархорин	53	50	-	67	64	-
29	Мандал	98	91	-	99	84	-
30	Ханбогд	46	44	-	64	57	1
Дүн		7659	6617	75	8928	7397	91

3.1.2.Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллага нийтэд тустай ажил хийлгэх ялыг гүйцэтгэхдээ нийтийн ашиг сонирхолд тустай ажлыг цалин хөлсгүйгээр хоёр зуун дөчөөс долоон зуун хорин цагаар хийлгэх үйл явцад хяналт тавин, хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна.

Хүснэгт 12. Нийтэд тустай ажил хийлгэх ялын гүйцэтгэлийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)

д/д	Үзүүлэлт	2021 он			2022 он		
		Гүйцэтгэвэл зохих	Гүйцэтгэсэн		Гүйцэтгэвэл зохих	Гүйцэтгэсэн	
			Нийт	Үүнээс ял сольсон		Нийт	Үүнээс ял сольсон
1	Архангай	36	34	3	22	22	6
2	Баян-Өлгий	31	30	3	14	10	0
3	Баянхонгор	45	41	3	29	27	1
4	Булган	25	23	5	18	16	2
5	Говь-Алтай	10	10	1	9	8	0
6	Говьсүмбэр	9	8	-	12	10	5
7	Дархан-Уул	43	38	9	31	28	9
8	Дорноговь	18	17	6	20	13	4
9	Замын-Үүд	10	7	1	5	4	1
10	Дорнод	67	51	7	47	40	6
11	Дундговь	12	12	1	11	9	5
12	Завхан	18	15	-	24	20	2
13	Тосонцэнгэл	3	3	-	2	2	0
14	Орхон	41	39	8	23	20	8
15	Өвөрхангай	19	18	1	18	16	0
16	Өмнөговь	16	15	2	10	10	4
17	Сүхбаатар	11	10	1	9	9	1
18	Сэлэнгэ	6	4	1	17	11	0
19	Хөтөл	4	4	-	3	2	0
20	Төв	46	38	1	40	33	10
21	Увс	36	33	2	26	22	0
22	Ховд	12	12	-	16	13	1
23	Хөвсгөл	38	37	1	36	29	1
24	Хэнтий	52	37	2	55	35	11
25	НШШГГ	959	753	112	862	671	125
26	Налайх	34	31	1	33	30	6
27	Багануур	20	20	3	13	13	3
28	Хархорин	19	17	3	7	7	0
29	Мандал	4	4	1	4	4	1
30	Ханбогд	3	3	-	1	0	0
Дүн		1647	1364	178	1417	1134	212

3.1.3.Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллага шүүхээс оногдуулсан нийтийн албанд ажиллах, мэргэжлийн үйл ажиллагаа явуулах, эсхүл бусад тодорхой эрхийг нэг жилээс найман жил хүртэл хугацаагаар хориглосон шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт тавин ажиллаж байна.

Хүснэгт 13. Эрх хасах ялын гүйцэтгэлийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)

Д/д	Үзүүлэлт	2021 он			2022 он		
		Гүйцэтгэвэл зохих	Гүйцэтгэсэн	Үлдэгдэл	Гүйцэтгэвэл зохих	Гүйцэтгэсэн	Үлдэгдэл
1	Архангай	57	28	29	48	2	46
2	Баян-Өлгий	71	23	48	71	8	63
3	Баянхонгор	42	19	23	34	7	27
4	Булган	21	12	9	25	2	23
5	Говь-Алтай	26	13	13	23	5	18
6	Говьсүмбэр	22	16	6	10	1	9
7	Дархан-Уул	56	29	27	55	7	48
8	Дорноговь	23	13	10	24	1	23
9	Замын-Үүд	28	14	14	25	5	20
10	Дорнод	86	36	50	73	6	67
11	Дундговь	27	15	12	26	4	22
12	Завхан	16	11	5	14	1	13
13	Тосонцэнгэл	10	3	7	16	0	16
14	Орхон	66	41	25	48	4	44
15	Өвөрхангай	44	24	20	30	5	25
16	Өмнөговь	36	17	19	35	4	31
17	Сүхбаатар	43	20	23	36	6	30
18	Сэлэнгэ	43	21	22	38	9	29
19	Хөтөл	14	7	7	9	2	7
20	Төв	41	19	22	50	7	43
21	Увс	31	18	13	35	4	31
22	Ховд	48	21	27	61	6	55
23	Хөвсгөл	79	41	38	66	11	55
24	Хэнтий	44	25	19	30	6	24
25	НШШГГ	979	465	514	930	196	734
26	Налайх	28	17	11	24	5	19
27	Багануур	10	6	4	10	1	9
28	Хархорин	12	3	9	14	0	14
29	Мандал	18	7	11	18	2	16
30	Ханбогд	12	7	5	12	3	9
	Дүн	2033	991	1042	1890	320	1570

3.1.4. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллага шүүхээс оногдуулсан нийтийн албанд ажиллах, мэргэжлийн үйл ажиллагаа явуулах, эсхүл бусад тодорхой эрхийг нэг жилээс найман жил хүртэл хугацаагаар хориглосон шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт тавин ажиллаж байна.

Хүснэгт 14. Зорчих эрхийг хязгаарлах ялын гүйцэтгэлийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)

Д/д	Үзүүлэлт	2021 он			2022 он		
		Гүйцэтгэвэл зохих	Гүйцэтгэсэн	Үлдэгдэл	Гүйцэтгэвэл зохих	Гүйцэтгэсэн	Үлдэгдэл
1	Архангай	42	10	32	107	62	45
2	Баян-Өлгий	48	8	40	67	37	30
3	Баянхонгор	38	14	24	63	42	21
4	Булган	23	10	13	37	25	12
5	Говь-Алтай	20	2	18	29	13	16

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ. ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР ГҮЙЦЭТГЭЛ – CORRECTION

6	Говьсүмбэр	27	6	21	15	11	4
7	Дархан-Уул	56	19	37	84	54	30
8	Дорноговь	26	12	14	49	30	19
9	Замын-Үүд	26	8	18	24	15	9
10	Дорнод	80	22	58	98	43	55
11	Дундговь	21	7	14	22	16	6
12	Завхан	17	5	12	55	21	34
13	Тосонцэнгэл	9	3	6	13	2	11
14	Орхон	59	22	37	129	73	56
15	Өвөрхангай	40	11	29	60	28	32
16	Өмнөговь	38	9	29	22	17	5
17	Сүхбаатар	30	5	25	49	25	24
18	Сэлэнгэ	32	7	25	37	24	13
19	Хөтөл	14	3	11	17	7	10
20	Төв	34	11	23	75	50	25
21	Увс	27	6	21	79	33	46
22	Ховд	42	17	25	42	21	21
23	Хөвсгөл	68	21	47	73	58	15
24	Хэнтий	35	10	25	151	95	56
25	НШШГГ	808	196	612	1490	821	669
26	Налайх	33	12	21	47	27	20
27	Багануур	12	4	8	29	22	7
28	Хархорин	13	6	7	22	9	13
29	Мандал	17	7	10	14	11	3
30	Ханбогд	8	1	7	17	10	7
Дүн		1743	474	1269	3016	1702	1314

3.1.5. Шүүхээс оногдуулсан хорих ялыг оногдуулахгүйгээр таван жил хүртэл хугацаагаар тэнссэн шийдвэрийг гүйцэтгэхдээ ялтны түүний оршин сууж байгаа нутаг дэвсгэрийн шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх алба, нэгж хяналт тавьж байна.

Хүснэгт 15. Тэнссэн этгээдүүдийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)

д/д	Үзүүлэлт	2021 он				2022 он			
		Нийт	Шийдвэрийг хүчингүй болгож, ял оногдуулсан	Дахин гэмт хэрэг үйлдэж ял шийтгүүлсэн	Одоо хяналтад байгаа	Нийт	Шийдвэрийг хүчингүй болгож, ял оногдуулсан	Дахин гэмт хэрэг үйлдэж ял шийтгүүлсэн	Одоо хяналтад байгаа
1	Архангай	114	-	-	11	19	-	-	29
2	Баян-Өлгий	69	1	3	6	11	-	-	20
3	Баянхонгор	136	1	-	38	45	-	-	35
4	Булган	81	-	-	26	27	-	-	44
5	Говь-Алтай	54	-	1	18	17	-	1	36
6	Говьсүмбэр	23	-	-	3	2	-	-	6
7	Дархан-Уул	149	-	4	21	28	-	-	62
8	Дорноговь	32	-	-	5	11	-	1	30
9	Замын-Үүд	36	1	-	6	8	-	-	14
10	Дорнод	139	-	1	12	17	-	-	51
11	Дундговь	44	-	-	7	14	3	-	20
12	Завхан	63	-	-	4	8	-	-	29

13	Тосонцэнгэл	36	-	-	2	5	-	-	34
14	Орхон	125	-	1	11	17	-	-	53
15	Өвөрхангай	82	-	1	18	23	-	-	24
16	Өмнөговь	53	-	-	5	9	-	-	40
17	Сүхбаатар	24	-	-	0	0	-	-	15
18	Сэлэнгэ	105	1	1	4	12	2	-	34
19	Хөтөл	74	-	-	9	13	-	-	27
20	Төв	28	-	-	6	5	-	-	10
21	Увс	110	1	-	17	23	-	-	48
22	Ховд	47	-	-	21	12	1	1	47
23	Хөвсгөл	114	-	1	21	43	-	-	43
24	Хэнтий	173	-	-	33	16	-	-	73
25	НШШГГ	102	-	3	10	12	-	-	37
26	Налайх	1453	14	13	141	208	-	5	524
27	Багануур	57	-	-	7	10	-	-	13
28	Хархорин	38	-	-	2	1	-	-	5
29	Мандал	48	1	-	10	11	1	-	24
30	Ханбогд	43	-	-	21	22	-	1	50
Дүн		3652	20	29	495	649	7	9	1477

3.2. Албадлагын арга хэмжээний гүйцэтгэл:

Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагаас Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасан дараах албадлагын арга хэмжээг гүйцэтгэж байна. Үүнд:

1. Үүрэг хүлээлгэх, эрх хязгаарлах албадлагын арга хэмжээ;
2. Эмнэлгийн чанартай албадлагын арга хэмжээ;
3. Хөрөнгө, орлогыг хураах албадлагын арга хэмжээ;
4. Хорих ял оногдуулсан шүүхийн шийтгэх тогтоол биелүүлэхийг хойшлуулах;
5. Хүмүүжлийн чанартай албадлагын арга хэмжээ.

Хүснэгт 16. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагаас гүйцэтгэсэн хорихоос өөр төрлийн ялын гүйцэтгэл

Албадлагын арга хэмжээний төрөл		Хэмжих нэгж	Гүйцэтгэвэл зохих		Гүйцэтгэсэн		Үлдэгдэл	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022
			8850	6201	6512	3001	2338	3200
Үүнээс:	Хорих ял оногдуулахгүйгээр тэнссэн	Этгээдийн тоо	4147	2126	3652	649	495	1477
	Хорих ял оногдуулсан шүүхийн шийтгэх тогтоолыг биелүүлэхийг хойшлуулсан	Этгээдийн тоо	269	157	195	82	74	75
	Хорих ялаас хугацаанаас өмнө суллаж, хяналт тогтоосон	Этгээдийн тоо	2743	1956	1596	998	1147	958
	Хүмүүжлийн чанартай албадлагын арга хэмжээ авагдсан	Этгээдийн тоо	318	249	242	89	76	160

Эмнэлгийн чанартай албадлагын арга хэмжээ авагдсан	Этгээдийн тоо	53	65	17	21	36	44
Хөрөнгө, орлогыг хураах албадлагын арга хэмжээ авагдсан	Этгээдийн тоо	1316	1640	808	1161	508	479
Эрх хасах албадлагын арга хэмжээ авагдсан	Хуулийн этгээдийн тоо	4	8	2	1	2	7

3.2.1. Шүүхээс анх удаа хөнгөн гэмт хэрэг үйлдсэн өсвөр насны хүн, жирэмсэн эмэгтэй, гурав хүртэлх насны хүүхэдтэй эх, ганц бие эцэгт хорих ял оногдуулсан шүүхийн шийтгэх тогтоол биелүүлэхийг хоёр жил хүртэл хугацаагаар хойшлуулсан шийдвэрийг ялтны оршин суугаа газрын шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх албанаас хяналт тавьж, хэрэгжүүлж байна.

Хүснэгт 17. Хорих ял оногдуулсан шүүхийн шийтгэх тогтоолыг биелүүлэхийг хойшлуулсан этгээдүүдийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)

д/д	Үзүүлэлт	2021 он			2022 он		
		Нийт	Шийдвэрийг хүчингүй болгож, ял оногдуулсан	Дахин гэмт хэрэг үйлдэж, ял шийтгүүлсэн	Нийт	Шийдвэрийг хүчингүй болгож, ял оногдуулсан	Дахин гэмт хэрэг үйлдэж, ял шийтгүүлсэн
1	Архангай	0	-	-	2	-	-
2	Баян-Өлгий	0	-	-	0	-	-
3	Баянхонгор	8	-	-	5	-	1
4	Булган	3	-	-	2	-	-
5	Говь-Алтай	5	-	-	1	-	-
6	Говьсүмбэр	1	-	-	0	-	-
7	Дархан-Уул	10	-	-	2	-	-
8	Дорноговь	2	-	-	3	-	-
9	Замын-Үүд	0	-	-	0	-	-
10	Дорнод	7	-	-	3	-	-
11	Дундговь	1	-	1	0	-	-
12	Завхан	0	-	-	0	-	-
13	Тосонцэнгэл	2	-	-	1	-	-
14	Орхон	2	-	-	1	-	-
15	Өвөрхангай	1	-	-	1	-	-
16	Өмнөговь	1	-	-	1	-	-
17	Сүхбаатар	2	-	-	3	-	-
18	Сэлэнгэ	0	-	-	0	-	-
19	Хөтөл	11	-	-	2	-	-
20	Төв	1	-	-	1	-	1
21	Увс	4	-	-	4	-	-
22	Ховд	7	-	-	4	-	-
23	Хөвсгөл	6	-	1	2	-	-
24	Хэнтий	1	-	-	1	-	-
25	НШШГГ	3	-	-	0	-	-
26	Налайх	109	1	11	38	1	1
27	Багануур	2	-	-	4	-	-
28	Хархорин	3	-	1	0	-	-

МОНГОЛ УЛС ДАХЬ ГЭМТ ХЭРГИЙН ЦАГААН НОМ - 2022

29	Мандал	1	-	-	1	-	-
30	Ханбогд	2	-	-	0	-	-
Дүн		195	1	14	82	1	3

3.2.2.Хорих анги нь хоригдлыг хорих ялаас хугацаанаас өмнө суллаж, хяналт тогтоох тухай шүүгчийн захирамжийг хүлээн авснаас хойш 7 хоногийн дотор хоригдлын зан байдал, засрал хүмүүжлийн талаарх тодорхойлолтыг шүүгчийн захирамжийн хамт түүний оршин суух газрын шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар, хэлтэст хүргүүлж, тухайн алба хяналтыг хэрэгжүүлж байна.

Хүснэгт 18. Хорих ялаас хугацаанаас өмнө суллаж, хяналт тогтоосон этгээдүүдийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)

д/д	Үзүүлэлт	2021 он			2022 он		
		Нийт	Шийдвэрийг хүчингүй болгож, ял оногдуулсан	Дахин гэмт хэрэг үйлдэж, ял шийтгүүлсэн	Нийт	Шийдвэрийг хүчингүй болгож, ял оногдуулсан	Дахин гэмт хэрэг үйлдэж, ял шийтгүүлсэн
1	Архангай	56	-	-	30	1	1
2	Баян-Өлгий	31	-	-	14	-	-
3	Баянхонгор	54	-	5	39	-	2
4	Булган	16	-	-	12	-	-
5	Говь-Алтай	17	-	-	9	-	-
6	Говьсүмбэр	17	-	-	5	-	-
7	Дархан-Уул	71	-	3	31	-	2
8	Дорноговь	28	-	2	14	-	1
9	Замын-Үүд	15	-	-	9	-	-
10	Дорнод	49	-	-	35	-	-
11	Дундговь	12	-	1	6	-	-
12	Завхан	17	-	-	7	-	-
13	Тосонцэнгэл	11	-	-	4	-	-
14	Орхон	56	-	2	40	-	6
15	Өвөрхангай	23	-	-	11	-	2
16	Өмнөговь	28	-	-	16	-	-
17	Сүхбаатар	6	-	-	4	-	-
18	Сэлэнгэ	34	-	1	18	-	-
19	Хөтөл	30	-	-	15	-	-
20	Төв	15	-	-	9	-	-
21	Увс	45	-	1	33	-	-
22	Ховд	39	-	-	35	1	-
23	Хөвсгөл	26	-	-	13	-	1
24	Хэнтий	62	-	-	37	-	3
25	НШШГГ	37	1	1	27	-	-
26	Налайх	727	1	17	477	3	21
27	Багануур	28	-	-	15	1	-
28	Хархорин	14	-	1	13	2	-
29	Мандал	12	-	-	7	-	-
30	Ханбогд	20	-	-	13	-	-
Дүн		1596	2	34	998	8	39

3.2.3. Гэмт хэрэг үйлдсэн өсвөр насны хүний гэмт хэрэг үйлдсэн нөхцөл байдал, учруулсан хохирол, хор уршгийн шинж чанар, хувийн байдлыг харгалзан ял оногдуулахыг тэнсэж нэг жилээс гурван жил хүртэл хугацаагаар хянан хүмүүжүүлэхээр шийдвэрлэсэн шийдвэрийг хүүхдийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага гүйцэтгэх ба шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллага мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар ханган, нэгдсэн тоо бүртгэл хөтөлж байна.

Хүснэгт 19. Хүмүүжлийн чанартай албадлагын арга хэмжээ авагдсан этгээдүүдийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)

Д/Д	Үзүүлэлт	2021 он			2022 он		
		Нийт	Шийдвэрийг хүчингүй болгож, ял оногдуулсан	Дахин гэмт хэрэг үйлдэж, ял шийтгүүлсэн	Нийт	Шийдвэрийг хүчингүй болгож, ял оногдуулсан	Дахин гэмт хэрэг үйлдэж, ял шийтгүүлсэн
1	Архангай	12	-	-	1	-	-
2	Баян-Өлгий	16	-	-	6	-	-
3	Баянхонгор	11	-	-	4	-	-
4	Булган	3	-	-	0	-	-
5	Говь-Алтай	3	-	-	2	-	1
6	Говьсүмбэр	1	-	-	0	-	-
7	Дархан-Уул	25	-	3	3	-	-
8	Дорноговь	8	-	-	7	-	1
9	Замын-Үүд	3	-	-	4	-	-
10	Дорнод	3	-	-	2	-	-
11	Дундговь	5	-	-	2	-	-
12	Завхан	1	-	-	0	-	-
13	Тосонцэнгэл	2	-	-	0	-	-
14	Орхон	7	-	-	4	-	1
15	Өвөрхангай	8	-	-	5	-	-
16	Өмнөговь	5	-	-	2	-	-
17	Сүхбаатар	1	-	-	1	-	-
18	Сэлэнгэ	3	-	-	1	-	-
19	Хөтөл	9	-	-	1	-	-
20	Төв	0	-	-	1	-	-
21	Увс	0	-	-	1	-	-
22	Ховд	8	-	-	1	-	-
23	Хөвсгөл	0	-	-	1	-	-
24	Хэнтий	5	-	-	6	-	-
25	НШШГГ	10	-	-	4	-	-
26	Налайх	84	1	1	28	-	-
27	Багануур	3	-	-	1	-	-
28	Хархорин	4	-	1	1	-	-
29	Мандал	1	-	-	0	-	-
30	Ханбогд	1	-	-	0	-	-
	Дүн	242	1	5	89	0	3

3.2.4. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллага гэмт хэрэг үйлдэж олсон хөрөнгө, орлогыг, эсхүл бусдад учруулсан хохирлыг нөхөн төлүүлэх зорилгоор гэмт хэргийн улмаас учруулсан хохиролтой тэнцэх хэмжээний хөрөнгө, орлогыг гэмт хэрэг үйлдсэн хүн, хуулийн этгээдийн хувьд ногдох хөрөнгө, орлогоос албадан гаргуулна.

МОНГОЛ УЛС ДАХЬ ГЭМТ ХЭРГИЙН ЦАГААН НОМ - 2022

Хүснэгт 20. Хөрөнгө, орлогыг хураах албадлагын арга хэмжээ авагдсан этгээдүүдийн судалгаа (аймаг, орон нутгаар)

д/д	Үзүүлэлт	2021 он			2022 он		
		Гүйцэтгэвэл зохих	Гүйцэтгэсэн	Одоо хяналтад байгаа	Гүйцэтгэвэл зохих	Гүйцэтгэсэн	Одоо хяналтад байгаа
1	Архангай	93	70	23	139	101	38
2	Баян-Өлгий	77	35	42	78	58	20
3	Баянхонгор	126	71	55	102	83	19
4	Булган	60	39	21	69	56	13
5	Говь-Алтай	74	37	37	84	55	29
6	Говьсүмбэр	0	-	0	0	0	0
7	Дархан-Уул	56	30	26	56	40	16
8	Дорноговь	15	6	9	27	11	16
9	Замын-Үүд	18	9	9	20	12	8
10	Дорнод	122	57	65	89	40	49
11	Дундговь	12	5	7	20	9	11
12	Завхан	45	31	14	67	53	14
13	Тосонцэнгэл	24	21	3	39	34	5
14	Орхон	23	17	6	37	30	7
15	Өвөрхангай	32	25	7	39	18	21
16	Өмнөговь	0	-	-	3	3	0
17	Сүхбаатар	0	-	0	20	17	3
18	Сэлэнгэ	25	23	2	20	18	2
19	Хөтөл	47	38	9	69	34	35
20	Төв	14	9	5	27	19	8
21	Увс	0	-	0	1	0	1
22	Ховд	117	80	37	120	90	30
23	Хөвсгөл	45	30	15	68	50	18
24	Хэнтий	80	63	17	75	63	12
25	НШШГГ	88	34	54	116	63	53
26	Налайх	39	19	20	114	78	36
27	Багануур	0	-	0	0	0	0
28	Хархорин	0	-	0	4	3	1
29	Мандал	64	51	13	68	60	8
30	Ханбогд	20	8	12	69	63	6
Дүн		1316	808	508	1640	1161	479

Хүснэгт 21. Хуулийн этгээдэд эрх хасах, татан буулгах албадлагын арга хэмжээ авсан судалгаа

Д/д	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2021 он			2022 он		
			Оны эхэнд	Нэмэгдсэн	Хасагдсан	Оны эхэнд	Нэмэгдсэн	Хасагдсан
1	Баянхонгор	Этгээдийн тоо	1	2	1	2	-	1
2	Хэнтий	Этгээдийн тоо	1	-	1	-	-	-
3	Дорноговь	Этгээдийн тоо	-	-	-	-	2	-
4	Төв	Этгээдийн тоо	-	-	-	-	1	-
5	НШШГГ	Этгээдийн тоо	-	-	-	-	3	-
ДҮН			2	2	2	2	6	1

Хүснэгт 22. Эмнэлгийн чанартай албадлагын арга хэмжээ авагдсан этгээдүүдийн судалгаа

Д/д	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2021 он			2022 он		
			Оны эхэнд	Нэмэгдсэн	Хасагдсан	Оны эхэнд	Нэмэгдсэн	Хасагдсан
1	НШШГГ	Этгээдийн тоо	37	16	17	36	29	21
ДҮН			37	16	17	36	29	21

4. Баривчлах шийтгэлийн гүйцэтгэл

Зөрчлийн тухай хуульд заасны дагуу зөрчил үйлдсэн хүнийг долоо хоногоос гуч хоногийн хугацаагаар тусгай зориулалтын байранд саатуулах, баривчлах шийтгэлийг Улаанбаатар хотод шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллага гүйцэтгэж байна.

Хүснэгт 23. Баривчлагдсан этгээдийн судалгаа (Улаанбаатар хотын хэмжээнд)

д/д	Шийтгэлийн төрөл	Өсөлт, бууралт			
		2021	2022	Тоо	Хувь
1	Баривчлагдсан этгээд	5584	6074	490	8.8

Зөрчлийн тухай хуулийн:

5.1 дүгээр зүйл. Олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах;

5.2 дугаар зүйл. Танхайрах;

5.4 дүгээр зүйл. Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих;

5.8 дугаар зүйл. Жагсаал, цуглаан зохион байгуулах журам зөрчих;

6.20 дугаар зүйл. Хүүхдийн эрхийг зөрчих;

6.26 дугаар зүйл. Бэлгийн дарамт учруулах;

8.6 дугаар зүйл. Хулгайлах;

8.7 дугаар зүйл. Хөрөнгө завших;

14.7 дугаар зүйл. Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих зэрэг зөрчилд баривчлах шийтгэл ногдуулахаар тусгасан байна.

Хүснэгт 24. Баривчлагдсан этгээдүүдийн үйлдсэн зөрчлийн судалгаа (Улаанбаатар хотын хэмжээнд)

д/д	Зөрчлийн тухай хуулийн заалт	Өсөлт, бууралт			
		2021	2022	Тоо	Хувь
1	Танхайрах /ЗТХ-5.2.1 олон нийтийн газар/	365	93	-272	-74.5
2	Мансуурах /ЗТХ-5.1.3/	51	59	8	15.7
3	Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих /ЗТХ-5.4.4/	4029	1932	-2097	-52
4	Хулгайлах /ЗТХ-8.6.1/	390	111	-279	-71.5
5	Хөрөнгө завших /ЗТХ-8.7.1/	2	0	-2	2 нэгжээр буурсан
6	Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих /ЗТХ-14.7.5 эрхгүй үедээ согтуугаар/	732	611	-121	-16.5
7	Гамшгаас хамгаалах тухай хууль зөрчих /ЗТХ-5.13.2/	10	34	24	24 нэгжээр өссөн
8	Хүүхдийн эрх зөрчих /6.20.6/	5	3	-2	-40

5. Цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээний гүйцэтгэл

Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны явцад оргон зайлахыг завдсан, оргон зайлсан, шүүгч, прокурор, мөрдөгч, хохирогч, гэрч, шинжээч, гэмт хэрэг хамтран үйлдсэн хүнийг дарамталсан, сүрдүүлсэн, эсхүл тэдгээрийн болон өөрийн амь нас, эрүүл мэндэд аюул учруулах үндэслэл бүхий баримт, мэдээлэл байгаа, гэмт хэрэг үйлдэж болзошгүй талаар үндэслэл бүхий баримт, мэдээлэл байгаа, урьд нь авсан таслан сэргийлэх арга хэмжээг зөрчсөн, шүүх, прокурорын мэдэгдэх хуудсаар дуудахад хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр ирээгүй зэрэг үндэслэлээр цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээний гүйцэтгэлийг

ШШГЕГ-ын харьяа цагдан хорих төв, байрууд хэрэгжүүлж байна.

Хүснэгт 25. Цагдан хоригдсон хоригдогсдын судалгаа

д/д	Цагдан хорих байр	Өсөлт, бууралт			
		2021	2022	Тоо	Хувь
1.	Хоригдогч	1169	1082	-87	-7.4

---o0o---

ТАВДУГААР БҮЛЭГ

АВЛИГАТАЙ ТЭМЦЭХ ГАЗАР - ANTI-CORRUPTION AGENCY

1. ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА
2. ГОМДОЛ, МЭДЭЭЛЭЛ
3. МӨРДӨН ШАЛГАХ АЖИЛЛАГАА
4. УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, СОЁН ГЭГЭЭРҮҮЛЭХ АЖИЛ
5. МОНГОЛ УЛСЫН АВЛИГЫН ИНДЕКС
6. ГЭМТ ХЭРЭГТЭЙ ТЭМЦЭХ НИЙТЛЭГ АЖИЛ

ГЭМТ ХЭРГИЙН
ШИНЖТЭЙ

1413

ГОМДОЛ, МЭДЭЭЛЛИЙГ
БҮРТГЭЛД ОРУУЛАН ШАЛГАСАН

ХУУЛЬД ЗААСАН ХАРЬААЛЛЫН

1806 үйлдэлтэй
1184 холбогдогчтой
1520 хэрэгт

ХЭРЭГ БҮРТГЭЛТ,
МӨРДӨН БАЙЦААЛТЫН
АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛАВ

ШҮҮХЭЭР **188** хэрэг эцэслэн
ШИЙДВЭРЛЭГДСЭН

МӨРДӨН ШАЛГАХ
АЖИЛЛАГААНЫ
ЯВЦАД

518.039.332.298
ТӨГРӨГИЙГ БИТҮҮМЖЛЭН
ХАМГААЛАВ

2.374.934.309.243
ТӨГРӨГИЙН ХОХИРЛЫГ
НӨХӨН ТӨЛҮҮЛЭВ

1.Товч танилцуулга

2005 онд Монгол Улсын Их Хурал Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий Ассамблейн 2003 оны 10 дугаар сарын 31-ний өдрийн 58/4 дүгээр тогтоолоор баталсан Авлигын эсрэг НҮБ-ын Конвенцыг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсан.

Монгол Улсын Их Хурлаас 2006 оны 07 дугаар сарын 06-ны өдөр Авлигын эсрэг хуулийг шинэчлэн баталж, 2006 оны 11 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөхөөр хуульчилсан. Уг хуульд заасны дагуу Монгол Улсын Их Хурлын 2007 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдрийн 03 дугаар тогтоолоор Авлигатай тэмцэх газрын зохион байгуулалтын бүтэц, орон тоог баталснаар үйл ажиллагаагаа явуулж эхэлсэн түүхтэй.

Авлигатай тэмцэх газар нь дараах чиг үүрэгтэй:

- Улсын хэмжээнд авлигын эсрэг олон нийтийг соён гэгээрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах, үйл ажиллагааг нь уялдуулан зохицуулах, нэгдсэн хөтөлбөр боловсруулах, арга зүйн удирдлагаар хангах, хэрэгжилтэд нь хяналт тавих;

- Авлигын эсрэг олон нийтийг соён гэгээрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах, үйл ажиллагааг нь уялдуулан зохицуулах талаар аймаг, сум, нийслэл, дүүрэг дэх гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх орон тооны бус зөвлөлд үүрэг, чиглэл өгөх;

- Авлигын цар хүрээ, хэлбэр, шалтгааныг 2 жилд нэгээс доошгүй удаа судлан авлигын индексийг гаргаж олон нийтэд мэдээлэх;

- Төрийн бус байгууллага, иргэдээс авлигатай тэмцэх талаар явуулж байгаа үйл ажиллагаа, гаргасан санал, санаачилгыг дэмжин туслах, тэдний оролцоог нэмэгдүүлэх зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах;

- Авлигын нийгмийн хор аюулыг олон нийтэд ухуулан сурталчлах ажлыг тасралтгүй явуулах, олон нийтийн авлигын талаарх мэдлэгийг дээшлүүлэх, түүнтэй тэмцэх арга барилд сургах ажлыг зохион байгуулах чиглэлээр сургалт, сурталчилгаа хийх;

- Авлигын эсрэг олон нийтийг соён гэгээрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх ажлын талаар зөвлөмж гаргах, байгууллага, иргэний хүсэлтээр түүний үйл ажиллагаан дахь авлигад өртөх боломжийг багасгах талаар заавар, зөвлөгөө өгөх;

- Төрийн үйлчилгээ авсан иргэд, байгууллагын судалгаанд тулгуурлан төрийн байгууллагын шударга байдлын түвшинд 2 жил тутамд үнэлгээ гаргаж, олон нийтэд мэдээлэх;

Хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийг хянан шалгах чиглэлээр дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

- Хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийг үнэн зөв гаргах талаар сургалт явуулах, гарын авлага, зааварчилгаа гаргах;

- Мэдүүлэг гаргагчийн амаар болон бичгээр ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу мэдүүлгийг хэрхэн бөглөх, нэмэлт оруулах, бүртгэх, шилжүүлэх талаар урьдчилан зөвлөгөө өгөх, бичгээр хариу мэдэгдэх, асуулт хариултын нууцыг хадгалах.

Авлигатай тэмцэх газар нь дараах бүрэн эрхтэй:

- Авлигын эсрэг явуулах төрийн бодлого, шийдвэр, түүнчлэн авлигын эсрэг хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох талаар санал боловсруулж, эрх бүхий байгууллагад оруулах;

- Авлига гарч болох нөхцөл боломж бүрдүүлсэн гэж үзвэл төрийн байгууллага, албан тушаалтны гаргасан тушаал, шийдвэр, журам, дүрмийг хянаж хүчингүй болгуулах санал боловсруулж, эрх бүхий байгууллагад оруулах;

- Авлигын эсрэг олон нийтийг соён гэгээрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх ажилтай холбогдуулан төрийн байгууллагаас холбогдох мэдээ, судалгаа, тайланг гаргуулан авах;

- Аж ахуйн нэгж, байгууллага, албан тушаалтан, иргэнээс шаардлагатай мэдээлэл, судалгаа, тайлбар, тодорхойлолт, бусад баримт бичгийг үнэ төлбөргүйгээр гаргуулан авах, танилцах, мэргэжлийн дүгнэлт, магадлагаа гаргуулах;

- Авлигын гэмт хэргийг илрүүлэх, таслан зогсоох зорилгоор гүйцэтгэх ажил явуулах, гүйцэтгэх ажил явуулах эрх бүхий бусад байгууллагуудтай хамтран ажиллах;

- Авлигын холбогдолтой өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шалгах;

- Гүйцэтгэх ажил, хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын явцад албан тушаалтан буюу иргэд ил болсон нууцыг задруулахгүйн тулд уг этгээдээс бичгээр баталгаа гаргуулан авах, баталгааг зөрчсөн тохиолдолд зохих хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэх;

- Хуулиар харьяалуулсан хэргийг шалгах явцад илэрсэн авлигын гэмт хэрэгтэй холбоогүй хууль зөрчсөн бусад үйлдлийг шалгуулахаар эрх бүхий байгууллагад шилжүүлэх, хуульд заасан зөрчлийг хянан шалгаж, эрх бүхий байгууллагад хүргүүлэх;

- Гэрч, хохирогчийг хамгаалах тухай хуульд заасан хамгаалалтын арга хэмжээг хэрэгжүүлэх;

- Хөрөнгө, орлогын мэдүүлэг гаргавал зохих этгээдийн жагсаалтыг холбогдох байгууллагаас гаргуулан авч хянах;

- Хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийг бүртгэх, хадгалах, хяналт тавих, мэдээлэл өгөх журмын биелэлтийг шалгах;

- Мэдүүлэг гаргагчийн хөрөнгө, орлогын мэдүүлэгт хяналт тавих, шалгах, хугацаа хожимдуулсан буюу санаатай худал мэдүүлсэн этгээдэд холбогдох хуульд заасан арга хэмжээг авахуулахаар эрх бүхий байгууллагад шилжүүлэх;

- Хөрөнгө, орлогын мэдүүлэгтэй холбоотой асуудлаар бичгээр дүгнэлт, зөвлөмж гаргах;

- Авлигатай тэмцэх асуудлаар гадаад орнуудын болон олон улсын холбогдох байгууллагатай хамтран ажиллах, мэдээлэл солилцох;

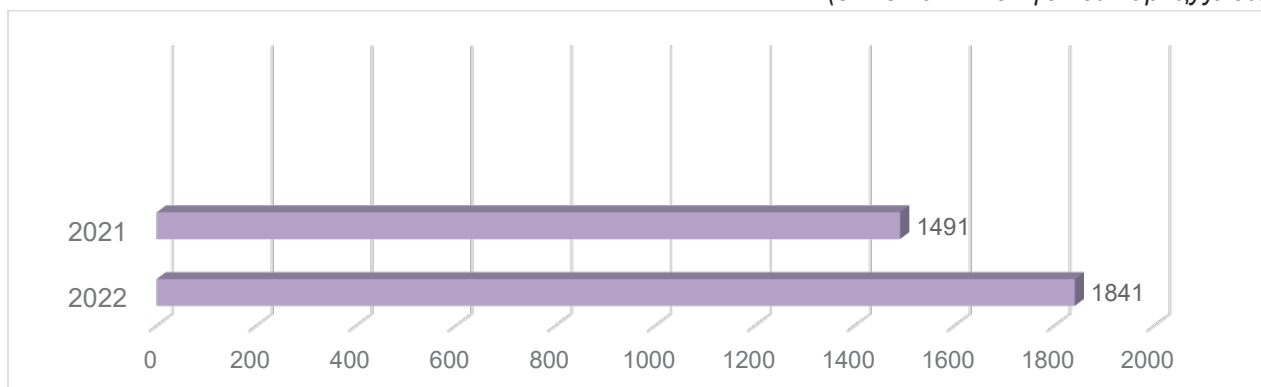
- Улсын ерөнхий прокурорын шийдвэрээр тодорхой хэрэгт цагдаа, тагнуулын байгууллагатай хамтран ажиллах.

2. Гомдол, мэдээлэл

2022 онд өмнөх оны үлдэгдэл 125, шинээр хүлээн авсан 1716, нийт 1841 гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээллээс 336-г “Иргэдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд гаргасан өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэх тухай хууль”-д заасны дагуу харьяалах байгууллагад нь шилжүүлж, гэмт хэргийн шинжтэй 1413 гомдол, мэдээллийг бүртгэлд оруулан шалгасан байна.

Хянан шийдвэрлэсэн гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээлэл өмнөх оны мөн үеэс 350 нэгжээр буюу 23.5%-иар өссөн үзүүлэлттэй байна.

График 1. Хянан шийдвэрлэсэн гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээлэл (өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал)

Гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 621 буюу 43.9%-д хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэрэг нээж, 684 буюу 48.4%-д хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзах, 52 буюу

3.7%-ийг харьяаллын дагуу шилжүүлэх саналтай тус тус прокурорт шилжүүлж, 56 гомдол, мэдээллийн үлдэгдэлтэй, шийдвэрлэлт 96.0%-тай байв.

Хүснэгт 1. Гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлт

д/д	Үзүүлэлт		2019	2020	2021	2022
1	Үүнээс	Эрүүгийн хэрэг үүсгэхээс татгалзсан	362	487	594	684
2		Харьяаллын дагуу шилжүүлсэн	34	27	44	52
3		Эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн буюу хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээсэн	489	462	460	621
4		Ажиллагаанд	9	44	46	56
1	Нийт шалгасан гомдол, мэдээлэл		894	1020	1144	1413

Мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулсан 1413 гомдол, мэдээллийн 767 буюу 54.3% нь нийслэл, 646 буюу 45.7% нь орон нутгийн прокурорын газрын хяналтын харьяалалтай гомдол, мэдээлэл байна.

2022 онд гомдол, мэдээлэлд холбогдсон этгээдийг албан тушаалаар нь ангилбал төрийн улс төрийн албан тушаалтан 233, төрийн захиргааны албан тушаалтан 393, төрийн тусгай албан тушаалтан 418, төрийн үйлчилгээний албан тушаалтан 142, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд 158, хувийн хэвшил, аж ахуйн нэгж болон төрийн бус байгууллагын албан тушаалтан 69 тус тус холбогдож шалгагдсан байна.

Хүснэгт 2. Гомдол, мэдээлэлд холбон шалгасан этгээдийн албан тушаалын байдал

д/д	Албан тушаалын төрөл	Тоо	Хувь
1	Төрийн улс төрийн	233	16.5
2	Төрийн захиргааны	393	27.9
3	Төрийн тусгай	418	29.6
4	Төрийн үйлчилгээний	142	10.1
5	Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд	158	11.2
6	Хувийн хэвшил, аж ахуй нэгж болон төрийн бус байгууллагын албан тушаалтан	69	4.8
7	Нийт холбогдож шалгагдсан албан тушаалтан	1413	100

3. Мөрдөн шалгах ажиллагаа

Авлигатай тэмцэх газар 2022 онд хуульд заасан харьяаллын 1806 үйлдэлтэй, 1184 холбогдогчтой, 1520 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын ажиллагаа явуулсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, 16.3%-иар өссөн байна.

Хүснэгт 3. Шалгасан хэрэг

Он	Хэргийн тоо	Өссөн, буурсан хувь	Холбогдогчийн тоо	Өссөн, буурсан хувь
2019	1300	-	481	-
2020	1331	+2.3	696	+44.6
2021	1307	-1.8	909	+30.6
2022	1520	+16.2	1184	+30.2

2022 онд мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулсан хэргийг Эрүүгийн хуулийн зүйл, хэсгээр ангилбал “Эрх мэдэл, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах” гэмт хэрэг 1011 буюу 55.9%, “Хахууль авах” гэмт хэрэг 239 буюу 13.2%, “Хахууль өгөх” гэмт хэрэг 138 буюу 7.6%, “Төсвийн хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах” гэмт хэрэг 22 буюу 1.2%, “Үндэслэлгүйгээр хөрөнгөжих” гэмт хэрэг 52 буюу 2.9%, “Хуулийн этгээдийн эрх мэдлийг урвуулан ашиглах” гэмт хэрэг 34 буюу 1.9%, “Мөнгө угаах” гэмт хэрэг 37 буюу 2.0%, “Эрүү шүүлт тулгах” хэрэг 15 буюу 0.8%, бусад хэрэг 258 буюу 14.3%-ийг тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 4. Шалгасан хэрэг /төрлөөр/

д/д	Эрүүгийн хуулийн зүйл, хэсэг	Тоо	Хувь
1	22.1 дүгээр зүйл. Эрх мэдэл, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах	1011	55.9

2	22.4 дүгээр зүйл. Хахууль авах	239	13.2
3	22.5 дугаар зүйл. Хахууль өгөх	138	7.6
4	22.8 дугаар зүйл. Төсвийн хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах	22	1.2
5	22.10 дугаар зүйл. Үндэслэлгүйгээр хөрөнгөжих	52	2.9
6	22.12 дугаар зүйл. Хуулийн этгээдийн эрх мэдлийг урвуулан ашиглах	34	1.9
7	18.6 дугаар зүйл. Мөнгө угаах	37	2.0
8	21.12 дугаар зүйл. Эрүү шүүлт тулгах	15	0.8
9	Бусад	258	14.3
10	Нийт	1806	100

Хэрэгт холбогдон шалгагдсан этгээдийн 56 буюу 4.7%-ийг төрийн улс төрийн, 127 буюу 10.7%-ийг төрийн захиргааны, 103 буюу 8.7%-ийг төрийн тусгай, 84 буюу 7.1%-ийг төрийн үйлчилгээний, 814 буюу 68.8%-ийг бусад этгээд эзэлж байна.

Хүснэгт 5. Авлигын гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан албан тушаалтан (өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал)

д/д	Албан тушаалын байдал	2021	2022
1	Төрийн улс төрийн албан тушаалтан	91	56
2	Төрийн үйлчилгээний албан тушаалтан	175	84
3	Төрийн тусгай албан тушаал	145	103
4	Төрийн захиргааны албан тушаалтан	149	127
5	Төрийн болон орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгж, хувийн хэвшил	349	814

График 2. Гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан этгээдийн албан тушаалын байдал (өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал)

2022 онд 1520 хэргээс 262 хэргийг буюу нийт шалгасан хэргийн 17.2%-ийг шүүхэд шилжүүлэх саналтай прокурорт шилжүүлсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 3.4%-иар буурсан байна.

Хүснэгт 6. Шалгасан хэргийн шийдвэрлэлт

Он	Шүүхэд шилжүүлэх саналтай	Хэрэг бүртгэлтийг хаах саналтай	Харьяаллын дагуу шилжүүлсэн	Түдгэлзүүлсэн	Бусад хэрэгт нэгтгэсэн
2019	156	556	80	1	22
2020	236	509	48	6	46
2021	269	429	61	5	63
2022	262	389	50	11	93

2022 онд Авлигатай тэмцэх газрын мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулан шүүхэд шилжүүлсэн хэргээс 188 хэрэг шүүхээр эцэслэн шийдвэрлэсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 17.5%-иар өссөн байна.

Хүснэгт 7. Шүүхээр шийдвэрлэгдсэн байдал

Он	Шүүхээр шийдвэрлэгдсэн хэргийн тоо	Өмнөх онтой харьцуулахад өссөн, буурсан хувь
2019	68	-
2020	114	+67.6 хувь
2021	160	+40.3 хувь
2022	188	+17.5 хувь

2022 онд шалгагдсан гэмт хэргийн улмаас 5,024,895,829,317.00 /таван их наяд, хорин дөрвөн тэрбум, найман зуун ерэн таван сая, найман зуун хорин есөн мянга, гурван зуун арван долоо/ төгрөгийн хохирол учирснаас мөрдөн шалгах ажиллагааны явцад 2,374,934,309,243.00 /хоёр их наяд гурван зуун далан дөрвөн тэрбум, есөн зуун гучин дөрвөн сая, гурван зуун есөн мянга, хоёр зуун дөчин гурав/ төгрөгийн хохирлыг нөхөн төлүүлж, үл хөдлөх, хөдлөх, байр, орон сууц, автомашин, тоног төхөөрөмж зэрэг 518,039,332,298.00 /таван зуун арван найман тэрбум, гучин есөн сая, гурван зуун гучин хоёр мянга, хоёр зуун ерэн найм/ төгрөгөөр үнэлэгдэх эд хөрөнгө болон бэлэн мөнгийг битүүмжлэн хамгаалсан байна. Үүнийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол 5 дахин, нөхөн төлүүлэлт 24.7 дахин, битүүмжлэн хамгаалсан хөрөнгө 4.3 дахин өссөн үзүүлэлттэй байна. Нийт учирсан хохирлын 47.3%-ийг нөхөн төлүүлж, хахуулийн 18,874,521,566 төгрөгийн үнэ бүхий бэлэн мөнгө, хөдлөх, үл хөдлөх хөрөнгө хураан авсан байна.

Хүснэгт 8. Хохирол

Он	Учирсан хохирол	Мөрдөн шалгах ажиллагааны явцад нөхөн төлүүлсэн	Битүүмжлэн хамгаалсан
2019	12.1 их наяд	11.3 тэрбум	9.7 тэрбум
2020	12.1 их наяд	35.6 тэрбум	10.1 их наяд
2021	1.2 их наяд	96.2 тэрбум	119.5 тэрбум
2022	5.024 их наяд	2 их наяд	518 тэрбум

4. Урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх ажил

Авлигатай тэмцэх газар нь улсын хэмжээнд авлигын эсрэг олон нийтийг соён гэгээрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах, үйл ажиллагааг нь уялдуулан зохицуулах, нэгдсэн хөтөлбөр боловсруулах, арга зүйн удирдлагаар хангах, хэрэгжилтэд нь хяналт тавих, авлигын цар хүрээ, хэлбэр, шалтгааныг судлан авлигыг олон нийтэд мэдээлэх, судалгаанд суурилсан урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх ажлыг тасралтгүй гүйцэтгэж, үр дүнг тооцон ажиллаж байна.

НҮБ-ын Авлигын эсрэг конвенц батлагдсаны 20 жилийн ойг угтан “Дэлхий нийтээрээ авлигын эсрэг нэгдье” уриан дор “Авлигын эсрэг олон улсын өдөр”-ийг тэмдэглэн өнгөрүүлсэн.

Энэхүү өдрийг тохиолдуулан их, дээд сургуулийн оюутнуудын дунд “Оюутны эрдэм шинжилгээний илтгэл, эссе бичлэгийн уралдаан”, хувийн хэвшлийн салбар, бизнес эрхлэгчид, мэргэжлийн холбоодын санал санаачилга, хүчин чармайлтыг идэвхжүүлэх, өргөжүүлэх, бизнесийн орчин дахь авлигын эрсдэлийг бууруулах, өрсөлдөөний шударга байдлыг хангах, бизнесийн ёс зүйг дээшлүүлэх зорилгоор “Бизнес ёс зүйг эрхэмлэнэ” уулзалт, “Монголын гэрэл зурагчдын нэгдсэн холбоо”-той хамтран “Авлигын хор хөнөөл” сэдэвт гэрэл зургийн уралдаан, “Авлигатай тэмцэх газар”, “АТГ-Олон нийтийн төв” фейсбүүк хуудсыг сурталчлах зорилгоор “Таны эрх, таны оролцоо-авлигад үгүй гэж хэлье” соён гэгээрүүлэх өдөрлөгийг Багануур, Налайх дүүрэгт болон Төв, Говьсүмбэр, Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Булган, Орхон аймагт зохион байгуулав.

Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд төрийн 665 үйлчилгээг цахим хэлбэрт шилжүүлснээр төрийн албаны хүнд суртал, чирэгдлийг арилгах ач холбогдолтой ажил болсон

талаар олон нийтэд сурталчлах, авлигын нийгмийн хор аюулыг ухуулан таниулах, тэднийг татан оролцуулах, зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх, гомдол, санал хүлээн авах, “Авлигатай тэмцэх газар”, “АТГ-Олон нийтийн төв фэйсбүүк” хуудсыг сурталчлах зорилгоор “Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яам, E-Монголиа академитай хамтран “Хүнд сурталгүй цахим үйлчилгээ” өдөрлөг зохион байгуулсан.

Иргэдээс төрийн үйлчилгээний хүнд суртал, шат дамжлага бусад хүндрэлийн талаар мэдээлэл авах цахим цонхыг e-Mongolia системд байршуулж, үйл ажиллагааг тогтмолжуулах ажлын хүрээнд E-Mongolia платформ дээр contact@iaас.mn хаягт хандан авлига, хээл хахууль, ашиг сонирхлын зөрчилтэй холбоотой өргөдөл, гомдол гаргах тусдаа талбар үүсгэн мэдээлэл хүлээн авах цонхны хөгжүүлэлтийг хийж, хэрэглээнд нэвтрүүлсэн. Төрийн үйлчилгээний иргэд, олон нийттэй харилцах төвийн “11-11” тусгай утсаар төрийн байгууллагын хүнд суртал, авлигын шинж чанартай гомдол, мэдээллийг АТГ-ын 110 тусгай дугаарт шууд шилжүүлэн холбох ажлыг зохион байгуулж, үйл ажиллагааг тогтмолжуулан ажилласан.

Авлигын нийгмийн хор аюулыг иргэд, олон нийтэд ухуулан таниулах ажлыг нийгмийн салбар, бүлэг тус бүрээр ангилан авч үзэж, тухайн салбар, бүлгийн онцлогт тохирсон агуулга, хэлбэрээр зохион байгууллаа. Авлигын эсрэг сурталчилгааг видео болон контент, онлайн телевиз, зурагт хуудас, брошюр, подкаст, үзүүлэн таниулах хуудас, авто стикер, номын сангийн үйлчилгээ, мэдээллийн самбар, видео болон цахим хичээл, тик ток цуврал, орон нутаг дахь сурталчилгаа, нийтийн тээвэр, сурталчилгаа, гудамжны самбар болон дэлгэцийн, цахилгаан шатны сурталчилгаа, түгээлтийн машинд сурталчилгаа, нийтлэл, нэвтрүүлэг зэрэг хэд хэдэн төрөл хэлбэрээр бэлтгэн, түгээсэн.

“Авлигын нийгмийн хор аюулыг олон нийтэд ухуулан сурталчлах ажлыг тасралтгүй явуулах, олон нийтийн авлигын талаарх мэдлэгийг дээшлүүлэх, түүнтэй тэмцэх арга барилд сургах ажлыг зохион байгуулах чиглэлээр сургалт, сурталчилгаа хийх” чиг үүргийн хүрээнд дараах ажил, арга хэмжээг зохион байгуулав. Үүнд: Авлигын эсрэг олон нийтийг соён гэгээрүүлэх, авлигын эсрэг хууль тогтоомжийг ухуулан сурталчлах, авлигын нийгмийн хор аюулыг тайлбарлан таниулах зорилгоор “Түрийвч”, “Цахим хичээл” “Сонголт”, “Үйлийн үр хаяг андуурдаггүй юм”, “Ачлалт багш”, “Зохиолчид авлигын эсрэг”, “Уран зохиолоор дамжуулж нөлөөлөх нь”, “Түүний түүх” сэдэвт нийт 14 видео контентыг, мөн “Зөв зөвд шударга зөв” аяны хүрээнд 18 шторк, олон нийтэд авлигын нийгмийн хор аюулыг ухуулан таниулах, авлигыг үл тэвчих ёс суртахуун төлөвшүүлэх, тэдний оролцоог нэмэгдүүлэх, эерэг, зөв хандлагыг төлөвшүүлэх, түүнд уриалсан агуулга бүхий богино хэмжээний цуврал видео контент буюу “Тик Ток” 10 цувралыг бүтээж, Улаанбаатар хотын 7 байршилд 7 лед дэлгэцээр, R&P Entertainment TV, Оргил TV, Богц TV, Гэгээ TV, Дуу шүлэг TV, Сэдэв TV зэрэг онлайн телевизүүдээр дамжуулан олон нийтэд түгээх, сурталчлах ажлыг зохион байгуулсан.

Улаанбаатар хот, орон нутгийн хэмжээнд үйл ажиллагаагаа явуулдаг “Тэнгис”, “Гэгээнтэн”, “Prime cinema”, “Өргөө-1, 2, 3, Дархан-Уул, Орхон аймгийн салбар зэрэг нийт 9 кино театраар үйлчлүүлэгчдэд зөв дадал, шударга ёсыг хэвшүүлэх болон авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр видео шторк, богино хэмжээний контентыг толилуулсан.

Нийслэлийн ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгийн элсэлтийн бүртгэлийн үйл ажиллагааг авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байлгах, зөрчил дутагдлаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор Нийслэлийн 6 дүүргийн 20 сургууль, 9 цэцэрлэгийн элсэлт, түүнтэй холбогдох бусад үйл ажиллагаанд хяналт тавьж, сургууль, цэцэрлэгийн элсэлтийн үйл ажиллагаанд хамран сургах тойргийн бус хүүхдийг элсүүлэх явдлыг таслан зогсоох, авлига, ашиг сонирхлын зөрчил, гэмт хэрэг үүсэхээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр зөвлөмж өгсөн.

Нийслэлийн 9 дүүрэгт зохион байгуулагдсан хугацаат цэргийн албаны татлагын үйл ажиллагаанд авлига, ашиг сонирхлын зөрчил, бусдад давуу байдал олгох нөхцөл гаргахаас урьдчилан сэргийлэх, энэ төрлийн зөрчил гаргахгүй байх шаардлагаар тандалт хийж, тухайн ажиллагаанд оролцож байгаа албан хаагчдад мэдээлэл, сурталчилгаа хийсэн.

“Шударга ёсны үзэл санааг төлөвшүүлэн, олон нийтийг соён гэгээрүүлэх үйл ажиллагааг үе шаттай зохион байгуулж, авлигын эсрэг боловсролыг дээшлүүлэх зорилгоор ерөнхий боловсролын сургуулиудад “Шударга ёсны клуб” байгуулах санал санаачилга, үйл ажиллагааг дэмжсэнээр Нийслэлийн ерөнхий боловсролын 24, 12, 1, 40, 32, 84 дүгээр сургууль, Багануур дүүргийн ерөнхий боловсролын лаборатори цогцолбор сургууль, Хэнтий аймгийн Хэрлэн 2 дугаар сургууль, Тэмүүжин цогцолбор, Бор-Өндөр сумын цогцолбор сургуульд “Шударга ёсны клуб” байгуулан тус байгууллагаас клубийн үйл ажиллагаанд мэргэжлийн туслалцаа, арга зүйн зөвлөгөө, мэдээлэл өгч, сургалт, сурталчилгааны ажлыг хамтран зохион байгуулж байна.

Батлан хамгаалах яамтай хамтран Зэвсэгт хүчний жанжин штабын тусгай хүчний командлалын харьяа 013, 084, 150, 350, 345 дугаар нэгтгэл ангиудын бие бүрэлдэхүүнд сургалт, соён гэгээрүүлэх өдөрлөг, Үндэсний Батлан хамгаалах Их сургууль, Дотоод хэргийн Их сургуультай хамтран “Таны эрх, таны оролцоо-өнөөдрийг маргаашийн бахархал болгоё” соён гэгээрүүлэх өдөрлөг, МУИС-ийн “Бизнесийн сургууль”, Анагаахын шинжлэх ухааны үндэсний их сургуулийн оюутнуудтай хамтран “Таны эрх, таны оролцоо”, “Залуучууд авлигыг тэвчихгүй” арга хэмжээг тус тус зохион байгуулсан.

5.Монгол Улсын Авлигын индекс

Транспэрэнси Интернэшнл олон улсын байгууллагаас жил бүр боловсруулдаг Авлигын төсөөллийн индексийн дүнгээр 180 улс орны авлигын төсөөллийн индексийг боловсруулжээ.

Манай улсын авлигын индексийн сүүлийн таван жилийн оноо:

2017 онд 36 оноо авч, 180 улсаас 103 дугаар байрт
2018 онд 37 оноо авч, 180 улсаас 93 дугаар байрт
2019 онд 35 оноо авч, 180 улсаас 106 дугаар байрт
2020 онд 35 оноо авч, 180 улсаас 111 дүгээр байрт
2021 онд 35 оноо авч, 180 улсаас 110 дугаар байрт
2022 онд 33 оноо авч, 180 улсаас 116 дугаар байрт

Индексийн дүнгээр Монгол Улс 2022 онд 33 оноо авч 180 улс орноос 116 дугаар байрт эрэмбэлэгдэж, 2021 онтой харьцуулахад 5 байраар ухарсан байна. Сүүлийн таван жилийн хугацаанд авлигын оноо буурч, индекс нэмэгдсэн 10 орны тоонд манай улс багтжээ.Тэгвэл дэлхийн улс орнуудын сүүлийн таван жилийн авлигын түвшнийг харьцуулахад ахиц дэвшил гараагүй байна.

Өөрөөр хэлбэл, судалгаанд хамрагдсан нийт улсын 95 хувийнх нь авлигын түвшин бага зэрэг буурсан. Зарим бүс нутагт авлигын түвшин өссөн үзүүлэлт гарсан бол Скандинавын улс оронд авлигын индекс бага болжээ.

Түүнчлэн авлигажсан улс оронд зохион байгуулалттай гэмт хэрэгтэй тэмцэж чадахгүй байгааг судалгааны үр дүн харуулсан.

6.Гэмт хэрэгтэй тэмцэх нийтлэг ажил

Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1-д заасан гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ерөнхий чиглэлийн хүрээнд Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуульд зааснаар авлигын гэмт хэрэг гарахад нөлөөлсөн шалтгаан,

нөхцөлийг арилгах арга хэмжээ авахуулахаар мөрдөгчийн мэдэгдэл бичиж, үр дүнг тооцон ажиллаж байна.

Мөрдөгчийн мэдэгдлийн мөрөөр авлигын гэмт хэргийн шалтгаан, нөхцөлийг арилгуулах, таслан зогсоох чиглэлээр зохион байгуулсан ажил, арга хэмжээтэй газар дээр нь танилцах, цаашид хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны санал боловсруулах зорилгоор 18 байгууллагад ажиллаж, зөвлөмж, шаардлага хүргүүлсэн.

2022 онд Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу гэмт хэрэг гарахад нөлөөлсөн шалтгаан, нөхцөлийг арилгахаар хуулийн этгээд, эрх бүхий албан тушаалтанд мөрдөгчийн 156 мэдэгдэл хүргүүлэн, 138 мэдэгдлийн хариуг хүлээн авсан. Мөн аж ахуй нэгж, байгууллага, албан тушаалтанд хууль хэрэгжүүлэх, зөрчил арилгуулах, авлигаас урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох арга хэмжээ авахуулахаар 81 албан бичгийг хүргүүлэн холбогдох хариуг авч ажилласан. Аж ахуйн нэгж, байгууллага, албан тушаалтанд хууль хэрэгжүүлэх, зөрчил арилгуулахаар хүргүүлсэн албан бичгийн тоо 20 буюу 32.8%-иар өссөн үзүүлэлттэй байна.

---oOo---

ЗУРГААДУГААР БҮЛЭГ

ШҮҮХ ШИНЖИЛГЭЭ – FORENSIC

1. ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА
2. ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТООН МЭДЭЭ
3. ХЭРГИЙН ГАЗРЫН ҮЗЛЭГТ ОРОЛЦСОН
БАЙДАЛ
4. САН БАЯЖУУЛАЛТ, АШИГЛАЛТЫН
СТАТИСТИК
5. ГЭМТ ХЭРЭГТЭЙ ТЭМЦЭХ НИЙТЛЭГ АЖИЛ

1.Товч танилцуулга

Улсын Их Хуралаас Шүүх шинжилгээний тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгыг 2022 оны 12 дугаар сарын 23-ны өдөр баталж, Шүүхийн шинжилгээний үндэсний хүрээлэнг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлагийн статустайгаар байгуулахаар шийдвэрлэсэн бөгөөд үйл ажиллагааг өргөжүүлж, Шүүх шинжилгээний ерөнхий газар байгуулагдсан.

Шүүх шинжилгээний байгууллага нь улсын хэмжээнд эрүүгийн, иргэний, захиргааны, арбитрын хэрэг маргааныг хянан шийдвэрлэх, зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагааны явцад ул мөр, эд мөрийн баримтыг илрүүлж, бэхжүүлэх, түүнд үзлэг, үнэлгээ, шинжилгээ хийж, шинжлэх ухааны үндэслэлтэй дүгнэлт гаргах чиг үүрэгтэй ажилладаг.

Дээрх чиг үүргээ хэрэгжүүлэхийн тулд “Шүүх шинжилгээ нь нийгэмд шударга ёсыг бэхжүүлэх, хүний эрх, эрх чөлөө, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах шинжлэх ухааны баталгаа болно” гэсэн зорилгыг дэвшүүлсэн ба дор дурдсан үйл ажиллагааны тэргүүлэх чиглэлтэй ажиллана. Үүнд:

1. Шүүх шинжилгээний байгууллагын чадамжийг сайжруулж, олон улсын стандартыг үйл ажиллагаанд нэвтрүүлэх;
2. Шинжилгээний лабораториудыг магадлан итгэмжлүүлж, орчин үеийн шаардлага хангасан техник, тоног төхөөрөмжөөр хангах;
3. Шинжээч нарыг гадаад, дотоодын урт, дунд, богино хугацааны сургалтад хамруулж, тэдний мэдлэг боловсролыг дээшлүүлж ур чадварыг ахиулах, гадаад улс, орнуудын их, дээд сургууль болон холбогдох байгууллагуудтай хамтарч ажиллах;
4. Үйлчилгээний соёлыг дээшлүүлж, иргэд, аж ахуйн нэгж, хууль хяналтын байгууллагуудад түргэн шуурхай, чирэгдэлгүй үйлчилгээ үзүүлэх.

Шүүх шинжилгээний байгууллага нь 2022 онд “Байгууллагын ажил үйлчилгээний чанарын түвшинг нэмэгдүүлж, цахим шинэчлэлийг хэрэгжүүлэх, үйл ажиллагааны эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгож, бүх шатны удирдлагын манлайллыг дээшлүүлэх, сургалтын чанарыг сайжруулж, албан хаагчдын мэдлэг ур чадварыг ахиулах, албаны шуурхай бэлэн байдлыг хангаж, сахилга, ёс зүйг төлөвшүүлэх” зорилтыг дэвшүүлэн ажилласан ба өнөөдрийн байдлаар Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2022 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн А/140 дүгээр тушаалаар Шүүхийн шинжилгээний байгууллагын бүтэц, орон тоог шинэчлэн баталсны дагуу 10 газар, 4 хэлтэс, 21 алба, 8 хэсэгтэйгээр үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

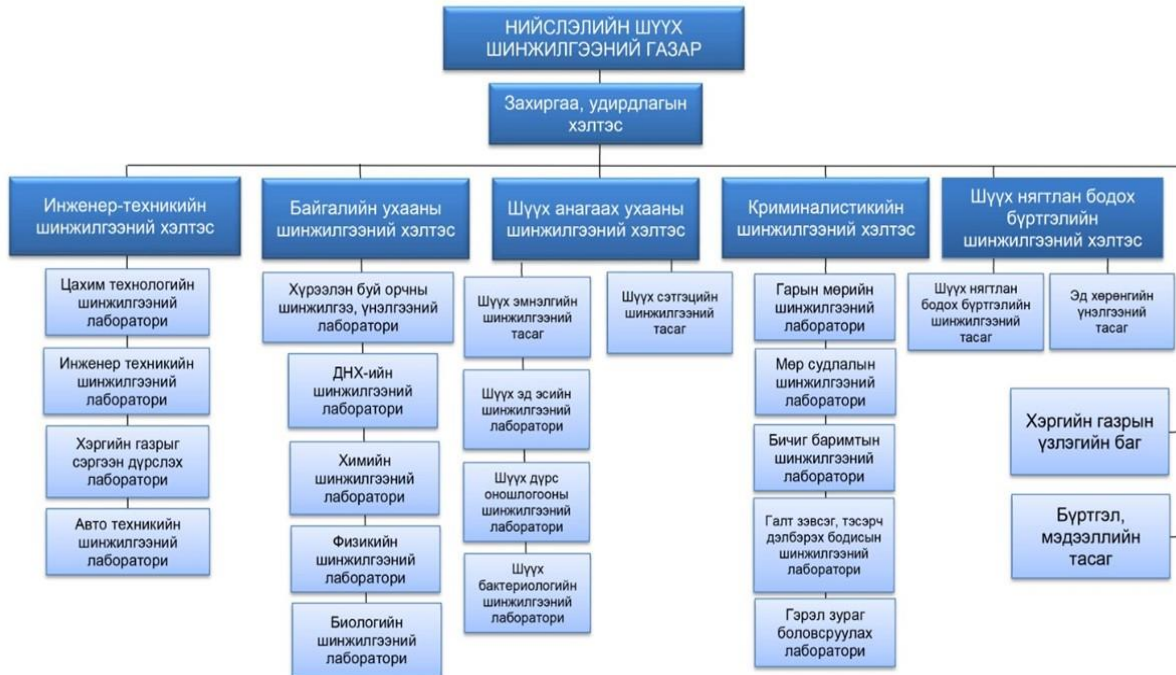
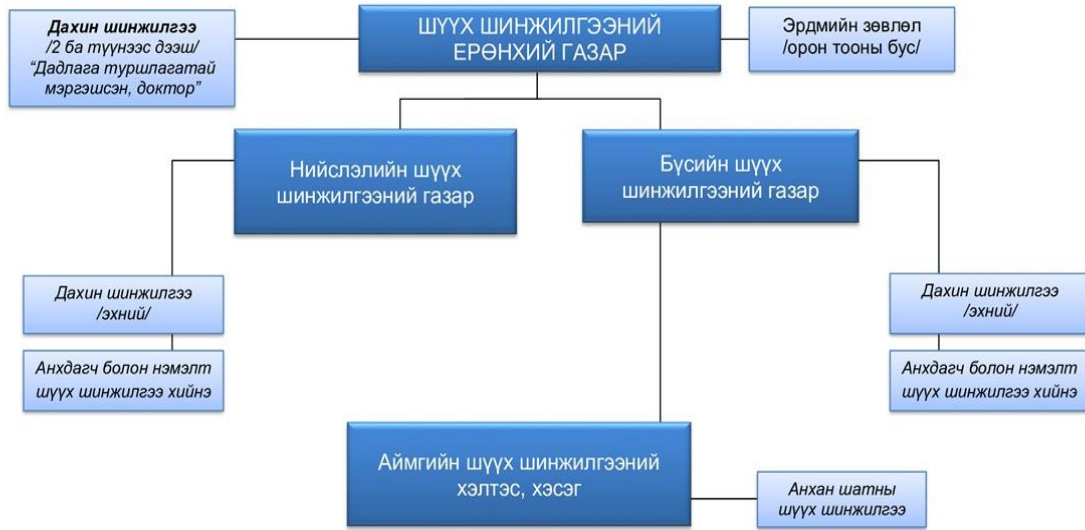
Шүүх шинжилгээний тухай хуулийн 51.2-т “Шинжилгээний байгууллагын тогтолцоо нь шүүх шинжилгээний төв байгууллага, түүний харьяа алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан шинжилгээний байгууллагаас бүрдэнэ” гэж тус байгууллагын зохион байгуулалтын бүтцийг заасантай уялдуулан Шүүх шинжилгээний ерөнхий газар нь Дарга, Тэргүүн дэд дарга, Дэд дарга гэсэн удирдлагатай байх бөгөөд дор дурдсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжүүдтэй байна.

Мөн Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2020 оны А/216 дугаар тушаалаар Криминалистикийн шинжилгээний газрын харьяанд “Экологийн шинжилгээний лаборатори”-ийг шинээр байгуулан ажиллуулж эхэлсэн бөгөөд мөн сайдын 2022 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн А/140 дүгээр тушаалаар Экологийн шинжилгээний лабораторийн статусыг шинжилгээний бие даасан үндсэн нэгж болгон өөрчлөн зохион байгуулсан бөгөөд аймаг, орон нутаг бүсчлэн хариуцах шинжээчийн орон тоог нэмэгдүүлсэн байна.

Зураг 1. Шүүх шинжилгээний байгууллагын тогтолцоо

ШҮҮХ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ БАЙГУУЛЛАГЫН ТОГТОЛЦОО

2. Шинжилгээний тоон мэдээ

Шүүх шинжилгээний байгууллага 2022 онд улсын хэмжээнд нийт 69201 шинжилгээ хийсэн байх ба үүнээс 41699 буюу 60.3%-ийг шүүх эмнэлгийн шинжилгээ, 18364 буюу 26.5%-ийг тусгай шинжилгээ, 8877 буюу 12.8%-ийг криминалистикийн шинжилгээ, 169 буюу 0.25%-ийг шүүх эдийн засгийн шинжилгээ, 92 буюу 0.15%-ийг экологийн шинжилгээ эзэлж байна.

Энэ нь өмнөх оны шинжилгээний статистик үзүүлэлтээс 10777 шинжилгээгээр их буюу 18.4%-иар өссөн үзүүлэлттэй байна. Нийт шинжилгээний 62.4%-ийг шүүх шинжилгээний төв байгууллага, 31.4%-ийг орон нутгийн шүүх шинжилгээний хэлтсүүд, 6.1%-ийг нийслэлийн шүүх шинжилгээний газрын хэргийн газрын үзлэгийн багууд хийжээ.

Хүснэгт 1. Улсын хэмжээнд шүүх шинжилгээний ерөнхий газарт хийгдсэн шинжилгээний тоон үзүүлэлт /сүүлийн 5 жил/

Шинжилгээний чиглэл, төрөл		2018 он	2019 он	2020 он	2021 он	2022 он
Криминалистикийн шинжилгээ	Гарын мөр	9550	7499	6660	5384	5249
	Мөр судлал	1553	1740	1556	1394	1300
	Бичиг судлал, бичиг техник	906	1147	915	684	902
	Дүр зураг	72	53	37	15	21
	Галт зэвсэг	604	937	877	677	736
	Тэсрэх төхөөрөмж	2	6	13	2	6
	Дүрс бичлэг	251	237	244	243	204
	Авто техник	165	164	215	226	261
	Компьютер судлал	111	85	119	77	100
	Дуу авиа	28	24	23	15	17
	Материал судлал	32	52	5	40	48
	Бусад	19	17	29	9	33
		Бүгд	13293	11961	10693	8766
Тусгай шинжилгээ	Хими	6814	7524	6976	6931	8091
	Физик	210	238	249	133	150
	Биологи	6056	6560	6125	5977	6504
	ДНХ	1685	2046	2030	1757	2240
	Бактерлоги	1049	989	1062	1038	1379
		Бүгд	15814	17357	16442	15836
Шүүх эмнэлгийн шинжилгээ	Цогцост хийсэн шинжилгээ	4492	4659	4455	4561	5353
	Хүний биед гэмтлийн зэрэг тогтоох	27493	27138	25919	22949	29010
	Хэргийн материалаар хийх	1430	1649	1504	1178	1401

	Хүний биед хийсэн бусад шинжилгээ /бэлгийн холбогдолтой, нас тогтоох/	1425	1575	1734	1686	2102
	Шарилд хийсэн шинжилгээ	26	24	17	11	10
	Гистологийн шинжилгээ	4913	5110	3345	3246	3823
	Бүгд	39779	40155	36974	33631	41699
Шүүх эдийн засгийн шинжилгээ	Татвартай холбоотой	20	9	11	7	
	НД-ын шимтгэлтэй холбоотой	21	3	14	8	
	Бэлэн мөнгөтэй холбоотой	53	64	75	51	61
	Эд хогшил, бараа	36	46	46	35	31
	Бусад зөрчил	13	30	20	16	14
	Буцсан	90	85	0	74	62
	Бүгд	233	237	260	191	169
Экологийн шинжилгээ	Мод	-	-	-	-	55
	Ургамал	-	-	-	-	8
	Амьтан	-	-	-	-	27
	Бусад	-	-	-	-	2
	Бүгд	-	-	-	-	92
Нийт		69119	69710	64369	58424	69201

График 1. Шүүх шинжилгээний ерөнхий газарт 2022 онд хийгдсэн нийт шинжилгээний тоо /шинжилгээний төрлөөр/

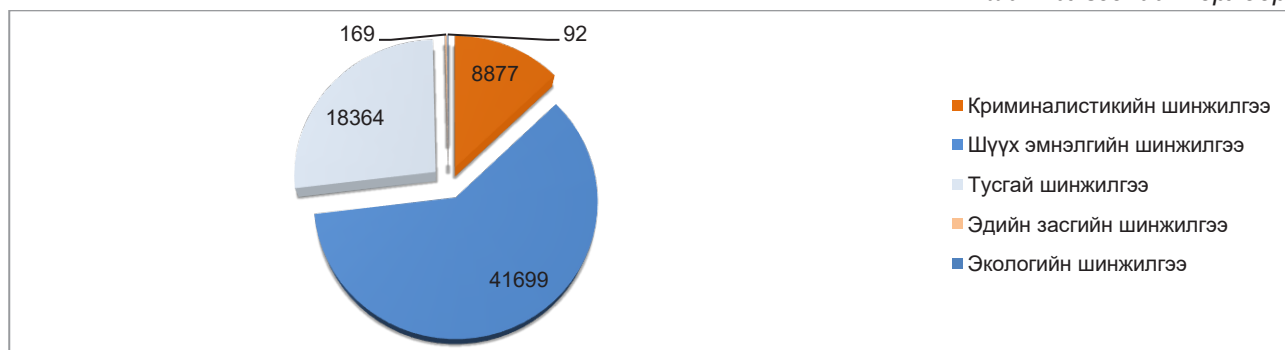

График 2. Шүүх шинжилгээний байгууллагад хийсэн нийт шинжилгээ /сүүлийн 5 жил/

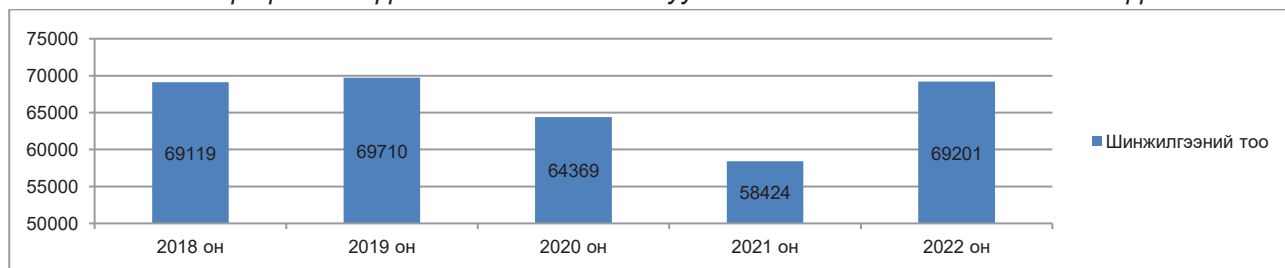
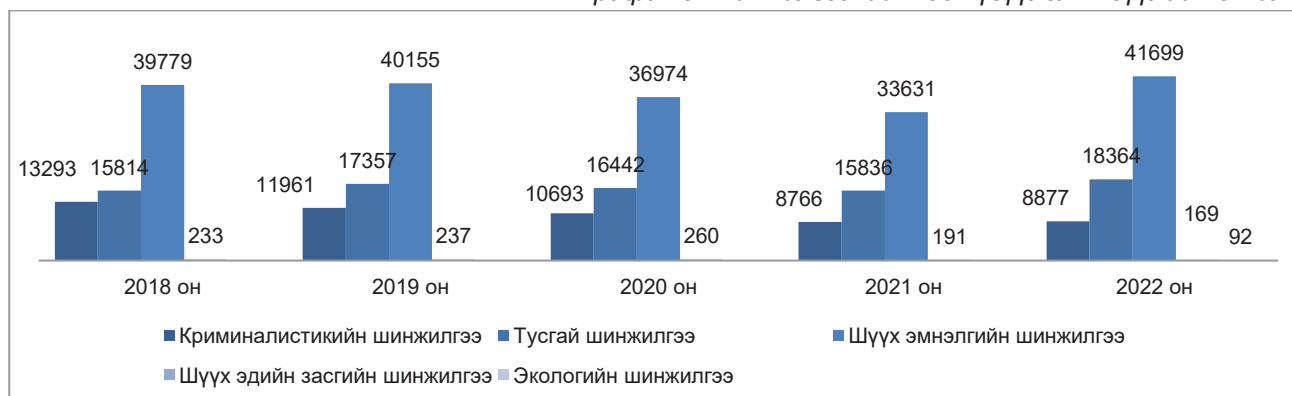

График 3. Шинжилгээний тоон үзүүлэлт /сүүлийн 5 жил/

Хүснэгт 2. 2022 онд хийсэн шүүх шинжилгээ /аймаг, шинжилгээний төрлөөр/

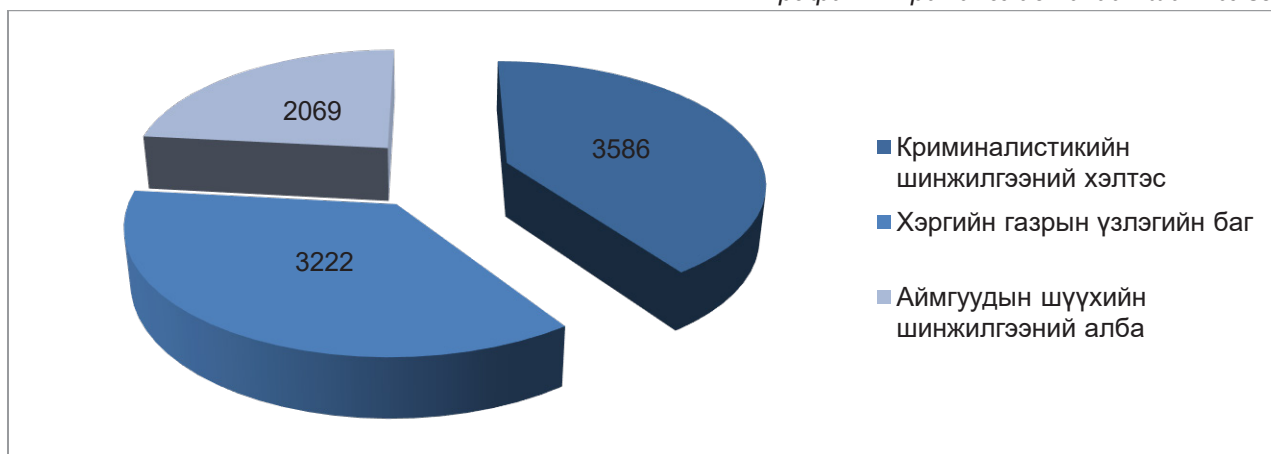
№	Шинжилгээний газар, хэлтэс, алба	Нийт шинжилгээ	Шүүх эмнэлгийн шинжилгээ	Криминалистикийн шинжилгээ	Тусгай шинжилгээ	Эдийн засгийн шинжилгээ	Экологийн шинжилгээ
1	Архангай	961	573	95	293	-	-
2	Баян-Өлгий	1099	927	57	115	-	-
3	Баянхонгор	882	805	77	-	-	-
4	Булган	362	289	73	-	-	-
5	Говь-Алтай	637	396	24	217	-	-
6	Говьсүмбэр	276	273	3	-	-	-
7	Дархан-Уул	1773	1352	106	315	-	-
8	Дорноговь	979	880	99	-	-	-
9	Дорнод	1431	1013	120	298	-	-
10	Дундговь	499	425	74	-	-	-
11	Завхан	880	720	76	84	-	-
12	Орхон	1506	961	191	354	-	-
13	Өвөрхангай	1011	880	131	-	-	-
14	Өмнөговь	794	772	22	-	-	-
15	Сүхбаатар	795	652	66	77	-	-
16	Сэлэнгэ	1183	786	155	242	-	-
17	Төв	1665	1459	206	-	-	-
18	Увс	1054	759	63	232	-	-
19	Ховд	1550	1208	106	236	-	-
20	Хөвсгөл	1119	856	71	192	-	-
21	Хэнтий	1294	1040	254	-	-	-
22	НШШГ	4236	1014	3222	-	-	-
23	ШШЕГ	43123	23659	3586	15709	169	92
Бүгд		69201	41699	8877	18364	169	92

2.1.Криминалистикийн шинжилгээ

Шүүх шинжилгээний байгууллага 2022 онд криминалистикийн шинжилгээний 54935 объектод, 8877 шинжилгээ хийсэн бөгөөд 3586 буюу 40.4%-ийг Нийслэлийн шүүх шинжилгээний газрын Криминалистикийн шинжилгээний хэлтэст, 322 буюу 36.3%-ийг Нийслэлийн шүүх шинжилгээний газрын Хэргийн газрын үзлэгийн багт, 2069 буюу 23.3%-ийг Аймгийн шүүх шинжилгээний хэлтсийн криминалистикийн лабораторид хийсэн байна. Үүнийг хэргийн төрлөөр нь авч үзвэл эрүүгийн 8012, иргэний 456, захиргааны 360, зөрчлийн 49 хэрэг эзэлж байна.

Мөн шинжилгээ хийсэн үндэслэлээр буюу томилсон байгууллагаар нь авч үзвэл шүүх, шүүгчийн захирамжаар 241, мөрдөгч, прокурорын тогтоолоор 8521, эрх бүхий бусад байгууллага, албан тушаалтны хүсэлтээр 115 шинжилгээ хийсэн.

График 4. Криминалистикийн шинжилгээ

Хүснэгт 3. 2022 оны Криминалистикийн шинжилгээний тоо /шинжилгээний төрөл, аймаар/

№	Аймаг	Нийт шинжилгээ	Шинжилгээний төрөл											
			Гарын мөр	Мөр судлал	Баримт бичиг	Галт зэвсэг	Тэсрэх төхөөрөмж	Дүр зураг	Дүрс бичлэг	Авто техник	Компьютер	Дуу авиа	Материал судлал	Бусад
1	Архангай	95	46	18	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Баян-Өлгий	57	12	28	16	1	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Баянхонгор	77	52	16	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Булган	73	53	17	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-
5	Говь-Алтай	24	7	8	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Говьсүмбэр	3	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Дархан-Уул	106	44	45	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Дорноговь	99	80	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Дорнод	120	95	24	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Дундговь	74	68	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Завхан	76	33	39	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Орхон	191	144	36	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Өвөрхангай	131	103	23	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Өмнөговь	22	15	5	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Сүхбаатар	66	53	9	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Сэлэнгэ	155	128	22	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Төв	206	197	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Увс	63	30	20	10	3	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Ховд	106	60	27	13	5	1	-	-	-	-	-	-	-
20	Хөвсгөл	71	41	18	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Хэнтий	254	217	27	7	3	-	-	-	-	-	-	-	-
22	КШХ	3586	571	873	745	709	5	21	204	260	100	17	48	33
23	НШШГазар	3222	3199	11	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бүгд		8877	5249	1300	902	736	6	21	204	261	100	17	48	33

2.2. Шүүх эмнэлгийн шинжилгээ

Шүүх шинжилгээний байгууллагад 2022 онд шүүх эмнэлгийн **41699** шинжилгээ хийсэн бөгөөд энэ нь өмнөх оныхоос 8068 шинжилгээгээр их буюу 24%-иар өссөн үзүүлэлттэй байна. Эдгээрийн 31112 буюу 74.6% нь хүний биед хийсэн шинжилгээ, 9186 буюу 22% нь цогцос болон шарилд хийсэн шинжилгээ /үүний 41.6% нь эд эсийн шинжилгээ/, 1401 буюу 3.4% нь хэргийн материалаар хийсэн шинжилгээ эзэлж байна.

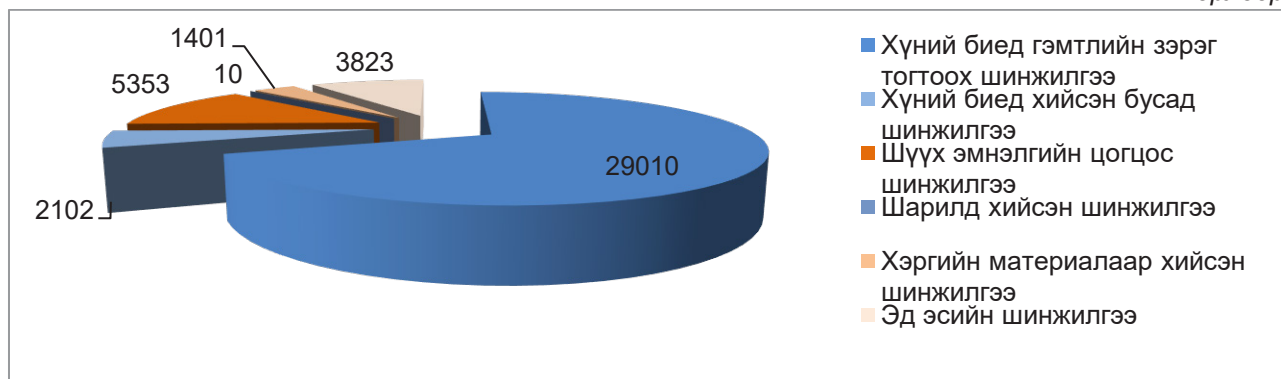
Шүүх эмнэлгийн нийт шинжилгээний 23659 буюу 56.8%-ийг Шүүх анагаах ухааны шинжилгээний хэлтэст, 1014 буюу 2.4%-ийг Нийслэлийн шүүх шинжилгээний газарт, 17026 буюу 40.8%-ийг аймгуудын шүүх шинжилгээний хэлтэст тус тус хийжээ. Үүнийг хэргийн төрлөөр нь авч үзвэл эрүүгийн 33126, иргэний 147, зөрчлийн 4603 хэрэг эзэлж байна.

Мөн шинжилгээ хийсэн үндэслэлээр буюу томилсон байгууллагаар нь авч үзвэл шүүх, шүүгчийн захирамжаар 71, мөрдөгч, прокурорын тогтоолоор 35216, эрх бүхий бусад байгууллага, албан тушаалтны хүсэлтээр 2589 шинжилгээ хийсэн.

Хүснэгт 4. Шүүх шинжилгээний байгууллагад хийсэн шүүх эмнэлгийн шинжилгээ

Шинжилгээний төрөл	Шинжилгээний тоо
Шүүх эмнэлгийн цогцос шинжилгээ	5353
Хүний биед гэмтлийн зэрэг тогтоох шинжилгээ	29010
Хүний биед хийсэн бусад шинжилгээ /бэлгийн холбогдолтой, нас тогтоох/	2102
Хэргийн материалаар хийсэн шинжилгээ	1401
Эксгумаци	10
Эд эсийн шинжилгээ	3823
НИЙТ	41699

График 5. Шүүх шинжилгээний байгууллагад 2022 онд хийсэн шүүх эмнэлгийн шинжилгээ /төрлөөр/

Хүснэгт 5. Шүүх эмнэлгийн шинжилгээ /шинжилгээний төрөл, аймгаар/

№	Шинжилгээний алба	Нийт шинжилгээ	Хүний биед гэмтлийн зэрэг тогтоох шинжилгээ	Хүний биед хийсэн бусад шинжилгээ	Цогцост хийсэн шинжилгээ	Эксгумац	Хэргийн материалаар хийсэн шинжилгээ	Гистологи
1	Архангай	573	434	20	107	-	12	-
2	Баян-Өлгий	927	858	21	46	2	-	-
3	Баянхонгор	805	597	69	106	-	33	-
4	Булган	289	179	32	76	-	2	-
5	Говь-Алтай	396	314	24	58	-	-	-
6	Говьсүмбэр	273	236	6	31	-	-	-
7	Дархан-Уул	1352	1139	36	152	-	2	23
8	Дорноговь	880	744	30	106	-	-	-
9	Дорнод	1013	711	41	127	-	20	114
10	Дундговь	425	319	17	68	-	21	-
11	Завхан	720	578	28	91	-	-	23
12	Орхон	961	718	72	149	1	21	-
13	Өвөрхангай	880	707	42	131	-	0	-
14	Өмнөговь	772	538	35	171	-	22	6
15	Сүхбаатар	652	559	42	51	-	-	-
16	Сэлэнгэ	786	623	9	154	-	-	-
17	Төв	1459	805	22	245	-	142	245
18	Увс	759	555	21	86	-	8	89
19	Ховд	1208	976	55	74	-	30	73
20	Хөвсгөл	856	556	68	232	-	-	-
21	Хэнтий	1040	825	50	156	-	9	-
22	ШЭШГ	23659	15189	1337	2810	7	1066	3250
23	НШШГ	1014	850	25	126	-	13	-
24	Бүгд	41699	29010	2102	5353	10	1401	3823

Шүүх шинжилгээний байгууллагад сүүлийн 7 жилд хийгдсэн нийт шинжилгээний 58.2%-г шүүх эмнэлгийн шинжилгээ дангаараа эзэлж байна.

Хүснэгт 6. Улсын хэмжээнд хийсэн нийт шинжилгээ /сүүлийн 7 жилээр/

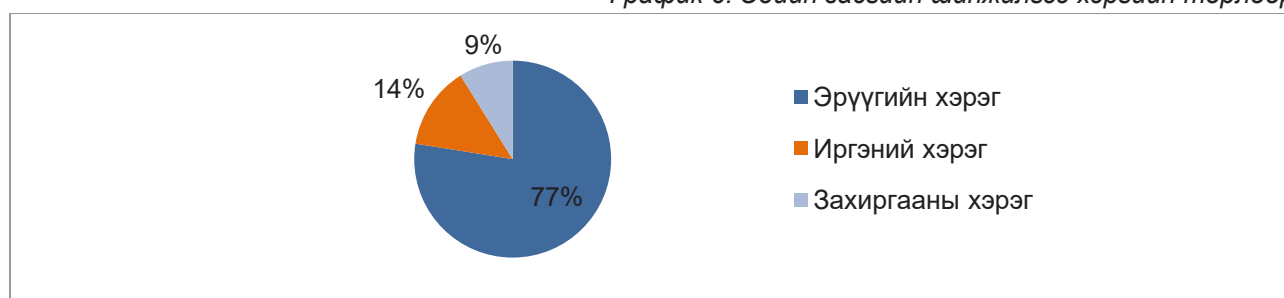
Он	Нийт хийсэн шинжилгээний тоо	Шүүх эмнэлгийн шинжилгээний тоо	Шүүх эмнэлгийн шинжилгээний эзлэх хувь
2016	68525	40423	59%
2017	65525	38090	58,1%
2018	68424	39084	57,1%
2019	69710	40155	57,6%
2020	64369	36974	57,4%
2021	58424	33631	57,6%
2022	69201	41699	60,3%

2.3. Эдийн засгийн шинжилгээ

Шүүх шинжилгээний байгууллагад 2022 онд мөрдөгч, прокурор, шүүхийн тогтоол, шүүгчийн захирамжийн дагуу эдийн засгийн 169 хэрэг хүлээн авснаас 28 аж ахуйн нэгж, байгууллага, 89 иргэдэд холбогдох өмчийн болон татварын маргаантай хавтаст хэрэг, санхүүгийн баримт материалд шинжилгээ хийж, 2.436.445.694 төгрөг, 932.495.668 валютын хохирлын хэмжээ, шалтгааныг тогтоож, шинжээчийн дүгнэлт гаргасан байна. Үүнийг хэргийн төрлөөр нь авч үзвэл эрүүгийн 131, иргэний 23, захиргааны 15 хэрэг эзэлж байна. Мөн шинжилгээ хийсэн үндэслэлээр буюу томилсон байгууллагаар нь авч үзвэл шүүх, шүүгчийн захирамжаар 41, мөрдөгч, прокурорын тогтоолоор 127, эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтны хүсэлтээр 1 шинжилгээ хийсэн.

Үүнээс 107 шинжилгээний дүгнэлт гаргасан бөгөөд шинжээч томилох эрх бүхий этгээдийн хүсэлтээр, санхүүгийн баримт ирүүлээгүй, эрх бүхий байгууллагын акт дүгнэлт гараагүй зэрэг шалтгаанаар 61 шинжилгээ буцсан байна.

График 6. Эдийн засгийн шинжилгээ хэргийн төрлөөр

2.4. Тусгай шинжилгээ

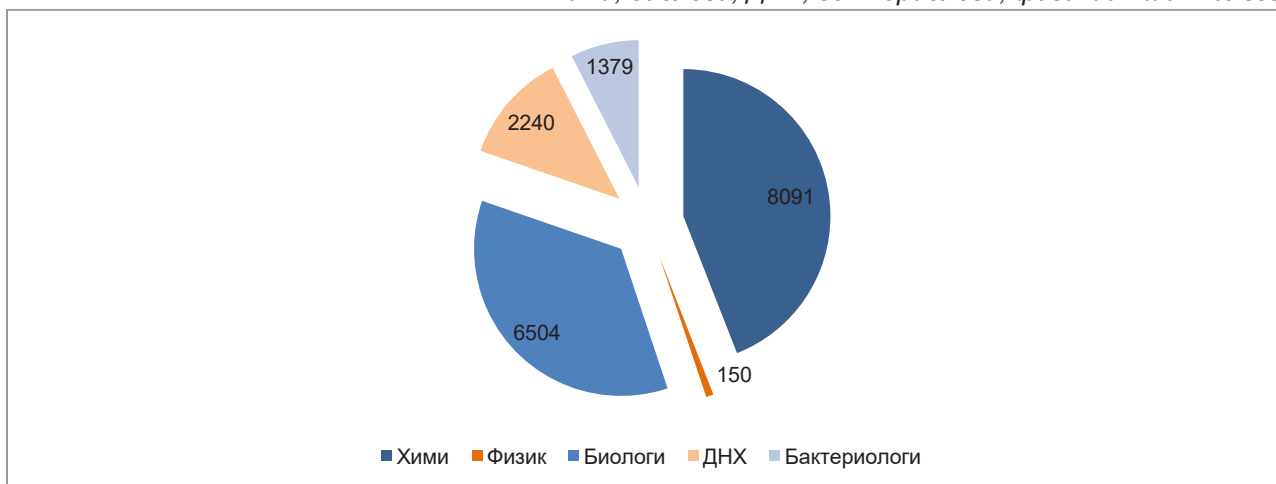
Шүүх шинжилгээний байгууллагад 2022 онд тусгай шинжилгээний чиглэлээр нийт 38730 объекттой, 18364 шинжилгээ хийснийг өмнөх жилтэй харьцуулахад 2528 шинжилгээгээр их буюу 15.9%-иар өссөн байна. Нийт шинжилгээний 85.5%-ийг тусгай шинжилгээний газарт, 14.5%-ийг аймгуудын шүүх шинжилгээний хэлтсүүдэд хийгджээ.

Тус онд тусгай шинжилгээний чиглэлээр хийгдсэн нийт шинжилгээний 8091 буюу 44.1%-ийг химийн шинжилгээ, 6504 буюу 35.4%-ийг биологийн шинжилгээ, 2240 буюу 12.2%-ийг ДНХ-ийн шинжилгээ, 1379 буюу 7.5%-ийг бактериологийн шинжилгээ, 150 буюу 0.8%-ийг физикийн шинжилгээ тус тус эзэлж байна. Үүнийг хэргийн төрлөөр нь авч үзвэл эрүүгийн 17515, иргэний 575, зөрчлийн 274 хэрэг эзэлж байна. Мөн шинжилгээ хийсэн үндэслэлээр буюу томилсон байгууллагаар нь авч үзвэл шүүх, шүүгчийн захирамжаар 552, мөрдөгч, прокурорын тогтоолоор 8058, эрх бүхий бусад байгууллага, албан тушаалтны хүсэлтээр 93, тогтоолыг үндэслэж ирүүлсэн шинжээч эмчийн илгээх бичгээр 9661 шинжилгээ хийсэн.

Тусгай шинжилгээний хэлтсийн шинжээчид хэргийн газрын үзлэгт 512 удаа оролцож, 29 ул мөр, эд мөрийн баримт илрүүлж, “ДНХ-ийн мэдээллийн сан”-г 1236 хүний мэдээллээр баяжуулсан байна.

Шүүх шинжилгээний байгууллагын ДНХ-ийн шинжилгээний лабораторид өнөөдрийн байдлаар хорих ангид ял эдэлж буй хоригдол, өршөөлийн хуулиар суллагдсан ялтан, орон гэргүй тэнэмэл, захиргааны хяналтад байгаа зэрэг нийт 17800 орчим хүний генетикийн дээж хадгалагдаж байна.

График 7. Шүүх шинжилгээний байгууллагад 2022 онд хийгдсэн тусгай шинжилгээ /хими, биологи, ДНХ, бактериологи, физикийн шинжилгээ/

Хүснэгт 7. Шүүх шинжилгээний байгууллагад 2022 онд хийгдсэн тусгай шинжилгээ /шинжилгээний төрөл, аймаг/

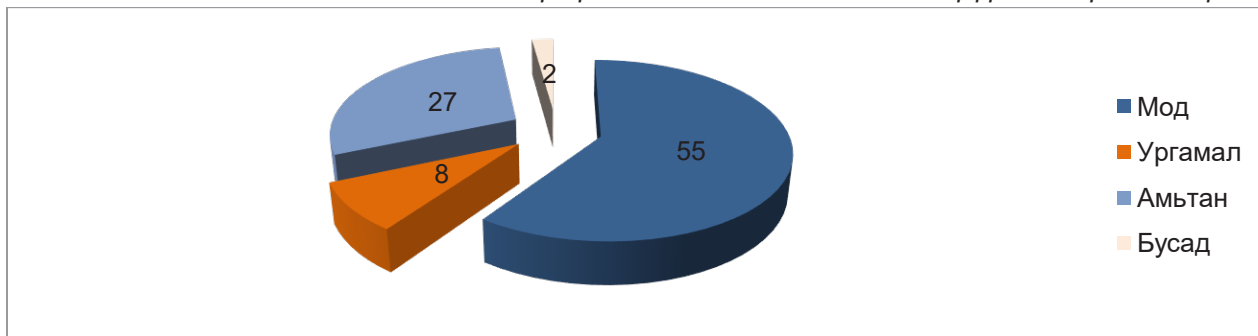
№	Аймаг	Нийт шинжилгээ	Шинжилгээний төрөл				
			Хими	Физик	Биологи	ДНХ	Бактериологи
1	Архангай	293	184	-	109	-	-
2	Баян-Өлгий	115	115	-	-	-	-
3	Баянхонгор	-	-	-	-	-	-
4	Булган	-	-	-	-	-	-
5	Говь-Алтай	217	173	-	44	-	-
6	Говьсүмбэр	-	-	-	-	-	-
7	Дархан-Уул	315	159	-	156	-	-
8	Дорноговь	-	-	-	-	-	-
9	Дорнод	298	189	-	109	-	-
10	Дундговь	-	-	-	-	-	-
11	Завхан	84	84	-	-	-	-
12	Орхон	354	281	-	73	-	-
13	Өвөрхангай	-	-	-	-	-	-
14	Өмнөговь	-	-	-	-	-	-
15	Сүхбаатар	77	77	-	-	-	-
16	Сэлэнгэ	242	159	-	83	-	-
17	Төв	-	-	-	-	-	-
18	Увс	232	139	-	93	-	-
19	Ховд	236	182	-	54	-	-
20	Хөвсгөл	192	192	-	-	-	-
21	Хэнтий	-	-	-	-	-	-
22	ТШГ	15709	6157	150	5783	2240	1379
Бүгд		18364	8091	150	6504	2240	1379

2.5. Экологийн шинжилгээ

Шүүх шинжилгээний байгууллагад 2022 онд мөрдөгч, прокурорын тогтоолоор эрүүгийн хэрэгт 53176 шинжилгээний объекттой, модны 55, ургамлын 8, амьтны 27, бусад 2, нийт эрүүгийн хэрэгт холбогдох экологийн 92 шинжилгээ хийж дүгнэлт гаргасан байна. Мөн тогтоолыг үндэслэн модны шинжилгээний объектыг 18 ширхэг гэрэл зургийн хамт хүлээн авч,

48957 ширхэг модны 13.872.847.176 төгрөгөөр тооцогдох экологи-эдийн засгийн үнэлгээг дүгнэлтээр гаргасан.

График 8. Экологийн шинжилгээ эрүүгийн хэргийн төрлөөр

3.Хэргийн газрын үзлэгт оролцсон байдал

Шүүх шинжилгээний байгууллагын криминалистикийн шинжээчид 2022 онд нийт 26596 хэргийн газрын үзлэгт мэргэжилтнээр оролцсон бөгөөд үүнийг өмнөх онтой харьцуулахад 4643 буюу 21.4%-иар өссөн байна.

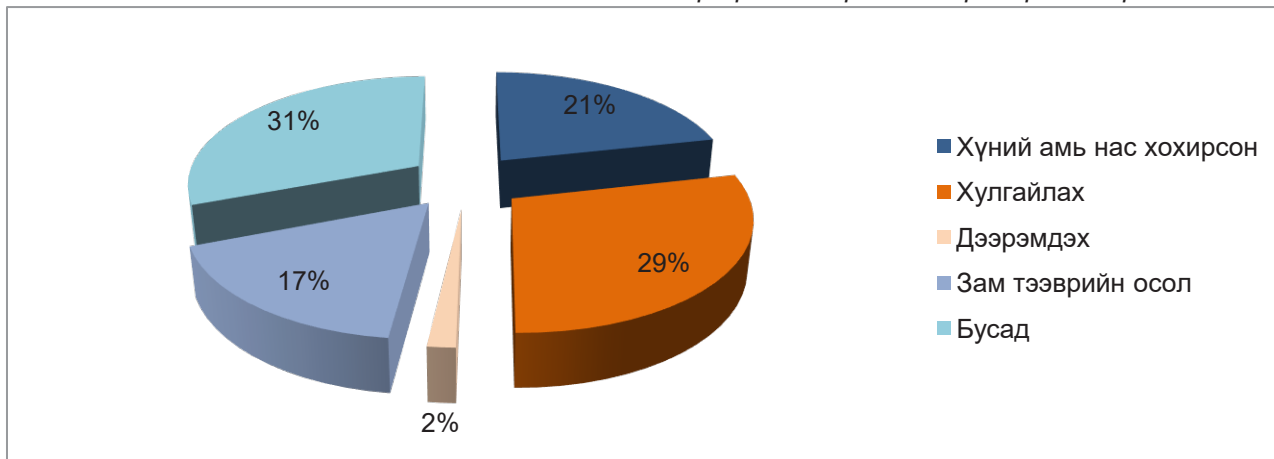
Криминалистикийн шинжилгээний газрын шинжээчид 55, Нийслэлийн шүүх шинжилгээний газрын криминалистикийн шинжээчид 18617, аймгуудын шүүх шинжилгээний хэлтсийн криминалистикийн шинжээчид 7924 удаа хэргийн газрын үзлэгт мэргэжилтнээр оролцжээ.

Хэргийн газрын үзлэг, шинжилгээний явц, байдлыг гэрэл зургаар бэхжүүлэн авсан ба хэргийн газрын үзлэгийн 356902, шинжилгээний 67001, цогцосны үзлэг, задлан шинжилгээний 112346, бусад 261280, нийт 797529 гэрэл зураг авч, үзлэг, шинжилгээний баримтад хавсаргасан байна.

Хүснэгт 8. Хэргийн газрын үзлэг хэргийн өнгөөр

д/д	Хэргийн өнгө	Хэргийн тоо
1	Хүний амь нас хохирсон	5733
2	Хулгайлах	7635
3	Дээрэмдэх	433
4	Зам тээврийн осол	4599
5	Бусад	8196
	Нийт	26596

График 9. Хэргийн газрын үзлэг хэргийн өнгөөр

Хүснэгт 9. 2022 онд хэргийн газрын үзлэгт оролцсон байдал /хэргийн өнгө, аймаар/

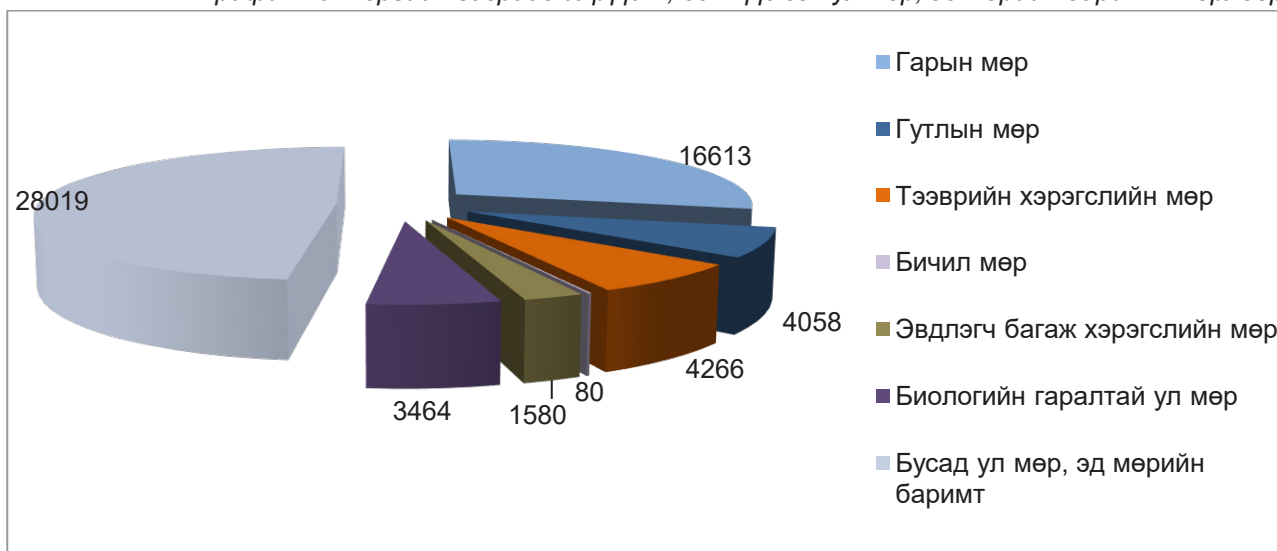
№	Аймаг	Нийт хэргийн газрын үзлэг	Хэргийн өнгө				
			Хүний амь нас хохирсон	Хулгайлах	Дээрэмдэх	Зам тээврийн осол	Бусад
1	Архангай	212	108	46	-	40	18
2	Баян-Өлгий	338	36	59	3	110	130
3	Баянхонгор	368	103	109	1	100	55
4	Булган	256	110	55	-	36	55
5	Говь-Алтай	228	58	16	-	80	74
6	Говьсүмбэр	156	30	23	1	28	74
7	Дархан-Уул	468	140	67	-	141	120
8	Дорноговь	526	145	112	5	124	140
9	Дорнод	482	140	167	2	83	90
10	Дундговь	263	70	62	-	96	35
11	Завхан	365	86	56	-	93	130
12	Орхон	489	119	189	2	27	152
13	Өвөрхангай	348	132	85	4	82	45
14	Өмнөговь	413	166	100	2	88	57
15	Сүхбаатар	261	59	84	-	54	64
16	Сэлэнгэ	612	231	77	1	161	142
17	Төв	513	243	74	6	140	50
18	Увс	343	91	73	-	70	109
19	Ховд	354	77	98	-	115	64
20	Хөвсгөл	389	222	90	1	41	35
21	Хэнтий	540	165	97	-	186	92
22	НШШГ	18617	3182	5891	398	2704	6442
23	КШГ	55	20	5	7	-	23
Бүгд		26593	5733	7635	433	4599	8196

Хэргийн газрын үзлэгээр нийт 64897 ул мөр, эд мөрийн баримтыг илрүүлж бэхжүүлсэн ба хэргийн газрын үзлэгийн 356902, шинжилгээний 67001, цогцосны үзлэг, задлан шинжилгээний 112346, бусад 261280 зураг буюу нийт 797529 гэрэл зургаар үзлэг шинжилгээний явцыг бэхжүүлэн ажилласан байна.

Хүснэгт 10. Хэргийн газраас илрүүлж, бэхжүүлсэн ул мөр, эд мөрийн баримт төрлөөр

д/д	Илрүүлж бэхжүүлсэн ул мөр, эд мөрийн баримт	Ул мөр, эд мөрийн баримтын тоо
1	Гарын мөр	16613
2	Гутлын мөр	4058
3	Тээврийн хэрэгслийн мөр	4266
4	Бичил мөр	80
5	Эвдлэгч багаж хэрэгслийн мөр	1580
6	Биологийн гаралтай ул мөр	3464
7	Бусад ул мөр, эд мөрийн баримт	34836
	Нийт	64897

График 10. Хэргийн газраас илрүүлж, бэхжүүлсэн ул мөр, эд мөрийн баримт төрлөөр

Хүснэгт 11. 2022 онд хэргийн газрын үзлэгээр илрүүлж, бэхжүүлсэн ул мөр, эд мөрийн баримт /аймаг тус бүрээр/

№	Аймаг	Нийт ул мөр, эд мөрийн баримт	Ул мөр, эд мөрийн баримт						
			Гарын мөр	Гутлын мөр	Тээврийн хэрэгслийн мөр	Бичил мөр	Эвдлэгч багаж, хэрэгслийн мөр	Биологийн гаралтай ул мөр	Бусад ул мөр, эд мөрийн баримт
1	Архангай	1198	326	136	349	-	68	42	277
2	Баян-Өлгий	1014	86	71	84	1	6	60	706
3	Баянхонгор	1416	650	151	257	-	31	48	279
4	Булган	611	87	52	129	-	28	59	256
5	Говь-Алтай	340	9	27	188	-	4	15	97
6	Говьсүмбэр	176	33	18	43	16	4	12	50
7	Дархан-Уул	641	152	55	35	-	-	8	391
8	Дорноговь	642	152	74	110	-	6	93	207
9	Дорнод	843	312	130	189	-	6	51	155
10	Дундговь	713	227	56	200	-	28	59	143
11	Завхан	813	133	106	112	-	8	46	408
12	Орхон	1846	925	166	18	2	27	335	373
13	Өвөрхангай	1150	263	88	234	21	55	93	396
14	Өмнөговь	543	221	92	95	-	15	21	99
15	Сүхбаатар	676	127	96	155	-	16	31	251
16	Сэлэнгэ	707	200	77	130	-	-	62	238
17	Төв	1307	271	50	294	-	39	204	449
18	Увс	447	125	40	106	-	-	-	176
19	Ховд	1760	355	129	207	7	11	84	967
20	Хөвсгөл	826	86	151	118	-	23	92	356
21	Хэнтий	2440	380	164	450	2	80	309	1055
22	НШШГ	43955	11117	2062	759	31	1125	1724	27137
23	КШГ	833	376	67	4	-	-	16	370
Бүгд		64897	16613	4058	4266	80	1580	3464	34836

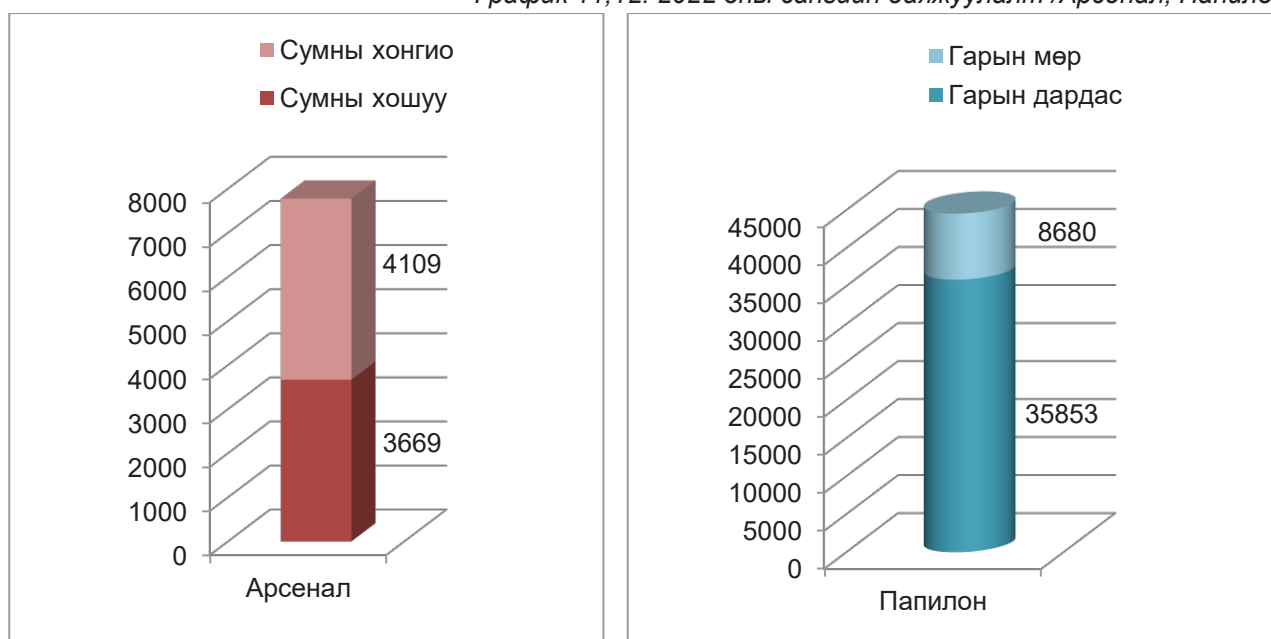
4. Сан баяжуулалт, ашиглалтын статистик

Шүүх шинжилгээний байгууллага нь галт зэвсгийн хонгио хошууны Арсенал болон гарын мөр, дардасны Папилон сан, ДНХ-ийн мэдээллийн санг үйл ажиллагаандаа ашигладаг бөгөөд 2022 онд галт зэвсгийн Арсенал санг 4109 сумны хонгионы мөрөөр, 3669 сумны хошууны мөрөөр буюу нийт 7778 мөрөөр баяжуулсан.

Мөн гарын мөр, дардасны Папилон санг 35853 гарын дардсаар, 8680 гарын мөрөөр буюу нийт 44533 мөр, дардсаар, “ДНХ-ийн мэдээллийн сан”-г 1236 хүний мэдээллээр баяжуулж гэмт хэрэг илрүүлэх чиглэлээр үйл ажиллагаандаа ашиглаж байна.

Нийслэлийн Засаг даргын 627 дугаар захирамжаар баталсан “Эзэнгүй цогцос оршуулах журам”, 2013 оны А/117 дугаар захирамжаар баталсан “Захирамжид өөрчлөлт оруулах журам”-ыг тус тус үндэслэн тус хүрээлэнгийн Шүүх эмнэлгийн шинжилгээний газрын цогцос хадгалах байранд хадгалагдаж байгаа хэн болох нь тогтоогдоогүй, хариуцах эзэнгүй 91 цогцсыг холбогдох журмын дагуу оршуулсан.

График 11,12. 2022 оны сангийн баяжуулалт /Арсенал, Папилон/

Хүснэгт 12. 2022 оны сан баяжуулалт, ашиглалтын статистик /аймаг тус бүрээр/

№	Аймаг	Арсенал			Папилон		
		Сумны хонгио	Сумны хошуу	Нийт	Гарын мөр	Гарын дардас	Нийт
1	Архангай	-	-	-	55	419	474
2	Баян-Өлгий	-	-	-	14	401	415
3	Баянхонгор	25	-	25	241	676	917
4	Булган	-	-	-	20	459	479
5	Говь-Алтай	2	1	3	7	544	551
6	Говьсүмбэр	-	-	-	-	161	161
7	Дархан-Уул	4	2	6	64	815	879
8	Дорноговь	-	-	-	69	1297	1366
9	Дорнод	3	3	6	125	1090	1215
10	Дундговь	4	-	4	79	362	441
11	Завхан	57	4	61	84	434	518
12	Орхон	78	76	154	464	793	1257
13	Өвөрхангай	6	3	9	101	272	373
14	Өмнөговь	2	2	4	184	1077	1261

15	Сүхбаатар	166	24	190	78	1089	1167
16	Сэлэнгэ	16	9	25	87	2159	2246
17	Төв	-	-	-	86	709	795
18	Увс	2	2	4	32	942	974
19	Ховд	44	34	78	148	449	597
20	Хөвсгөл	15	8	23	48	604	652
21	Хэнтий	4	-	4	135	1194	1329
22	НШШГ	-	-	-	5720	15576	21296
23	КШГ	3681	3501	7182	839	4331	5170
Бүгд		4109	3669	7778	8680	35853	44533

5.2022 онд зохион байгуулсан гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэхтэй холбоотой бусад ажил, онцлог үр дүн

Шүүх шинжилгээний байгууллагын бие даасан, хараат бус байдлыг хангах, криминалистик, тусгай шинжилгээний хүчин чадлыг бэхжүүлж, хүний нөөцийг чадавхжуулан, техник-технологийн дэвшлийг нэвтрүүлж, Олон Улсын стандартад нийцүүлэн техник, технологи, тоног төхөөрөмжөөр ханган, шинжилгээ хийх нөхцөлийг сайжруулах зорилгоор БНСУ-ын “Эксим банк”-ны хөнгөлөлттэй зээлээр хэрэгжүүлэх “Монгол Улсын Шүүхийн шинжилгээний байгууллагын хүчин чадлыг сайжруулах төсөл” болон “КОЙКА” Олон Улсын хамтын ажиллагааны байгууллагын буцалтгүй тусламжаар “Монгол Улсын Шүүхийн шинжилгээний байгууллагын чадамжийг сайжруулах төсөл”-ийн хүрээнд шүүх шинжилгээний байгууллагын шинжилгээний лабораториудад засвар, үйлчилгээ хийх, стандартад нийцүүлэн шинэчлэн тоноглох, шинжилгээний лабораториудыг шинээр байгуулах, шинжээчдийг урт, богино хугацааны сургалтад хамруулах, БНСУ-ын шинжээч, мэргэжилтнүүдийг урьж сургалт зохион байгуулах зэрэг ажлыг үе шаттайгаар амжилттай зохион байгуулж байна.

2022 онд Шүүх эмнэлгийн шинжилгээний газарт 92.0 сая төгрөгийн өртөг бүхий “Зөөврийн дижитал рентген аппарат”, Физикийн шинжилгээний лабораторид натригаас уран хүртэлх химийн элементийг тодорхойлдог, нэг удаад 16 дээж хэмжих хүчин чадалтай 199.7 сая төгрөгийн өртөг бүхий “EDX-7200” маркийн рентген спектрометр, мөн экологийн үзлэг шинжилгээ хийхэд шаардлагатай 216.2 сая төгрөгийн өртөг бүхий нийт 23 нэр төрлийн техник, тоног төхөөрөмжийг тус тус худалдан авч үйл ажиллагаандаа ашиглаж байна. Мөн ГХУСАЗЗ-ийн санхүүжилтээр Биологийн шинжилгээний лабораторид “Olympus” DX-53 маркийн 3 ширхэг микроскопыг худалдан авч шинжилгээ хийж байна.

---o0o---

ДОЛООДУГААР БҮЛЭГ

ГЭМТ ХЭРГИЙН ХОХИРОЛ – CRIMINAL DAMAGE

1. ЦАГДААГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН СТАТИСТИК
2. АВЛИГАТАЙ ТЭМЦЭХ БАЙГУУЛЛАГЫН СТАТИСТИК
3. ПРОКУРОРЫН БАЙГУУЛЛАГЫН СТАТИСТИК
4. ШҮҮХИЙН СТАТИСТИК
5. ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР ГҮЙЦЭТГЭЛ, ХОХИРОЛ НӨХӨН ТӨЛҮҮЛЭЛТ

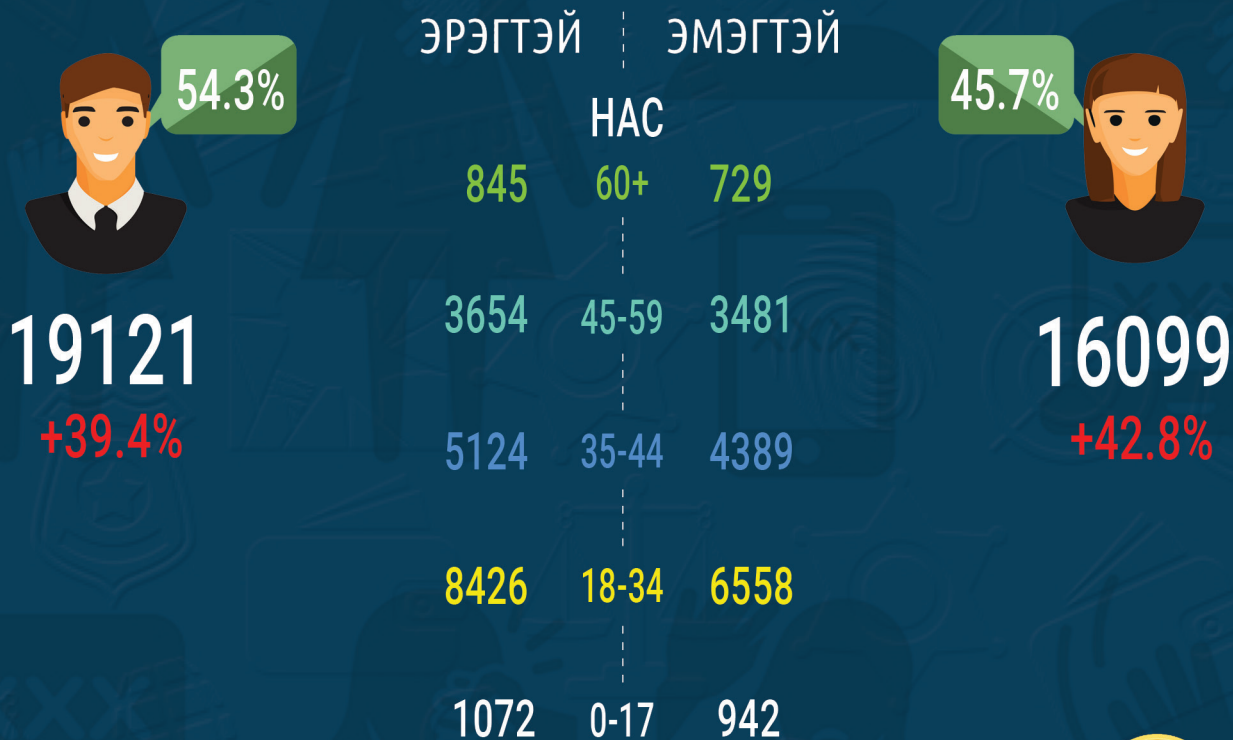
ГЭМТ ХЭРГИЙН ХОХИРОГЧ (2022)

НИЙТ ХОХИРОГЧ

35220 +40.9%

НИЙСЛЭЛД **23908** +16.3%

ОРОН НУТАГТ **11312** +5.0%

ХҮҮХЭД **2014** +47.5%

УЧИРСАН ХОХИРОЛ

347900.1 САЯ

НӨХӨН ТӨЛҮҮЛСЭН

183243.9 САЯ

ХУВЬ

52.7% +5.1%

НАС БАРСАН

766 +12.2%

ГЭМТСЭН

10310 +24.2%

Гэмт хэргийн хохирол

Нэгдсэн Үндэстний Байгууллага (НҮБ)-ын Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын факт болон Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван зургаадугаар зүйлийн 14 дэх хэсэгт "...бусдын хууль бусаар учруулсан хохирлыг нөхөн төлүүлэх" эрхийг баталгаажуулж, энэхүү эрхийг хэрэгжүүлэх үүднээс Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн 2.5 дугаар зүйлд гэмт хэргийн хохирол, хор уршгийн ялгааг нарийвчлан тодорхойлсон нь оновчтой болсон төдийгүй, эрүүгийн эрх зүйн онол, хууль зүйн практикт ч чухал ач холбогдолтой.

Гэмт хэргийн хохирол, хор уршгийг шударгаар барагдуулах нь Монгол Улсын Үндсэн хуулиар баталгаажсан хүний эрх төдийгүй, нийгмийн эмзэг бүлгийн хохирогчдын эрхийг хамгаалах, гэмт хэрэгтэй үр нөлөөтэй тэмцэхэд чухал нөлөөтэй. Гэмт хэргийн улмаас учирсан эд хөрөнгийн болон бие махбод, сэтгэл санааны хохирол өнөөдөр зөвхөн гэмт хэргийн хохирогч гэлтгүй улс, нийгэм, эдийн засагт ноцтой хор уршиг учруулж байна.

Хохирол, хор уршгийг тогтоох, тодорхойлох, мөнгөн дүнгээр илэрхийлж, үнэлэх ажиллагаа одоо ч хуучин арга барилаар явагдаж, хохирол нөхөн төлүүлэх, хохирогчийн эрхийг нөхөн сэргээх явдал хангалтгүй байна гэх шүүмжлэл хэргийн оролцогч нараас гарсаар байна.

Хэдийгээр Эрүүгийн хуулийн "Гэм буруугаа хүлээн зөвшөөрсөн, хохирлоо нөхөн төлсөн этгээдийг ялаас чөлөөлж, албадлагын арга хэмжээ хэрэглэх" эрх зүйн зохицуулалтын нөлөөгөөр хохирол нөхөн төлүүлэх байдалд зарим нэг ахиц гарсан боловч илүү боловсронгуй болгох шаардлагатай байна.

НҮБ-ын Ерөнхий Ассамблейн 1985 оны 40/34 дүгээр тогтоолоор "Гэмт хэрэг болон албан тушаалын байдлаа урвуулан ашигласны улмаас хохирсон хохирогчдын талаарх хууль цаазын үндсэн зарчмын тухай тунхаглал" (Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power) баталсан нь дэлхийн улсуудад өөр өөрсдийн онцлогт тохирсон хохирогч судлалын бодлогыг боловсруулж, хэрэгжүүлэх эрх зүйн үндэслэл болсон байна³.

Монгол Улсын Их Хурлаас 2019 оны 11 дүгээр сарын 13-ны өдөр шинэчлэн найруулсан "Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хууль"-ийн 10 дугаар зүйлийн 10.2-т "Гэмт хэргийн хохирогчид нөхөн төлбөр олгох сан"⁴-г бий болгож, хохирогчид олгох нөхөн төлбөрийн хэмжээ нь шүүхийн хүчин төгөлдөр шийдвэрээр тодорхойлогдох бөгөөд гэмт хэргийн хохирогчид нөхөн төлбөр олгох сангаас хохирогчид олгосон нөхөн төлбөрийг шүүхийн шийтгэх тогтоолоор гэм буруутай болох нь тогтоогдсон этгээдээр санд буцаан төвлөрүүлэхээр хуульчилсан.

Энэ хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.3-т гэмт хэргийн хохирогчид нөхөн төлбөр олгох сангийн хөрөнгийг Эрүүгийн хуулийн 10.1 дүгээр зүйл /Хүнийг алах/, 11.1 дүгээр зүйл /Хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол санаатай учруулах/, 11.4 дүгээр зүйл /Хүний эрүүл мэндэд хүндэвтэр хохирол санаатай учруулах/, 12.1 дүгээр зүйл /Хүчиндэх/, 12.3 дугаар зүйл /Бэлгийн мөлжлөг/, 13.1 дүгээр зүйл /Хүн худалдаалах/, 13.2 дугаар зүйл /Хүн хулгайлах/, 13.3 дугаар зүйл /Хүн барьцаалах/, 13.4 дүгээр зүйл /Хүнийг хүчээр алга болгох/, 15.3 дугаар зүйл /Хүний цус, эс, эд, эрхтнийг хууль бусаар авах/, 15.5 дугаар зүйл /Хууль бусаар үр хөндөх/, 16.1 дүгээр зүйл /Хүүхдийг гэмт хэрэг үйлдэхэд татан оруулах/, 16.3 дугаар зүйл /Хүүхдийг хаях, төөрүүлэх, тэнүүчлэлд хүргэх/, 16.6 дугаар зүйл /Хүүхэд худалдах/, 16.7 дугаар зүйл /Хүүхэдтэй хэрцгий харьцах/, 16.11 дүгээр зүйл /Хүүхдийг асран хамгаалах үүргээ үл биелүүлэх/, 17.2 дугаар зүйл /Дээрэмдэх/, 19.3 дугаар зүйл /Төрийн өндөр албан тушаалтны амь биед халдах/, 21.12 дугаар зүйл /Эрүү шүүлт тулгах/, 29.1 дүгээр зүйл /Түрэмгий дайныг төлөвлөх, бэлтгэх, өдөөх, дэгдээх/, 29.8 дугаар зүйл /Террорист үйлдэл хийх/-д заасан гэмт

³ <https://legal.un.org/avl/ha/dbpjvcap/dbpjvcap.html>

⁴ "Засгийн газрын нөөц сангийн тухай хууль" шинэчилсэн найруулга, 2019
<https://www.legalinfo.mn/>

хэргийн улмаас амь насаа алдсан этгээдийн гэр бүлийн гишүүн, түүнчлэн хүнд гэмтэл учирсан хохирогчийн шүүхийн хүчин төгөлдөр шийдвэрт заасан дараах хохиролд нөхөн төлбөр олгоход зарцуулна” гэж ялгамжтай байхаар зааж өгсөн. Дээрх хуулийн заалтаас харахад хүний амь нас, эрүүл мэндэд хүч хэрэглэж үйлдсэн гэмт хэргийн хохирогчдод нөхөн төлбөр олгож байхаар хуульчилсан ч процессын нарийн зохицуулалт тодорхой бус байна.

Шүүх шинжилгээний тухай хуулийн 40 дүгээр зүйлийн 40.1 дэх хэсэгт “Шинжилгээний байгууллага Эрүүгийн хуулийн Аравдугаар бүлэг/Хүний амьд явах эрхийн эсрэг/, Арван нэгдүгээр бүлэг/Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг/, Арван хоёрдугаар бүлэг/Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг/, Арван гуравдугаар бүлэг/Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг/, 14.1 дүгээр зүйл /Ялгаварлан гадуурхах/, 14.2 дугаар зүйл /Мэдээлэл хайх, хүлээн авахад саад учруулах/, 14.3 дугаар зүйл /Үзэл бодлоо илэрхийлэх, хэвлэн нийтлэх эрх чөлөөнд халдах/, 14.4 дүгээр зүйл /Шашин шүтэх, эс шүтэх эрх чөлөөг хэрэгжүүлэхэд саад учруулах/, 14.8 дугаар зүйл /Сонгуулийн үеэр илт худал мэдээлэл тараах/, Арван тавдугаар бүлэг/Эрүүл мэндийн эсрэг/, Арван зургадугаар бүлэг/Хүүхдийн эсрэг/, 17.1 дүгээр зүйл /Хулгайлах/, 17.2 дугаар зүйл /Дээрэмдэх/, 17.3 дугаар зүйл /Залилах/, 17.6 дугаар зүйл /Бусдын эд хөрөнгийг авахаар заналхийлэх/, 17.8 дугаар зүйл /Эд хөрөнгө устгах, гэмтээх/, 17.10 дугаар зүйл /Нотариатч, улсын бүртгэгч өмчлөгчийн эрхийг зөрчих/, 17.12 дугаар зүйл /Мал хулгайлах/, 20.11 дүгээр зүйл /Аюултай хог хаягдал, химийн хорт, аюултай бодисыг хаях/, 20.12 дугаар зүйл /Эрүүл ахуйн шаардлага хангаагүй хүнсний бүтээгдэхүүн худалдах, түгээх/, 20.13 дугаар зүйл /Чанар муутай барилга байгууламж ашиглалтад оруулах/, 20.14 дүгээр зүйл /Хууль бусаар эм, биобэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл үйлдвэрлэх, импортлох, худалдах, түгээх/, 20.16 дугаар зүйл /Олон нийтийн амгалан тайван байдал алдагдуулах/, 21.5 дугаар зүйл /Гэрч, хохирогч, шинжээч, орчуулагч, хэлмэрчид хууль бусаар нөлөөлөх/, 21.12 дугаар зүйл /Эрүү шүүлт тулгах/, 21.13 дугаар зүйл /Гүйцэтгэх ажлын тухай хууль зөрчих/, 24.1 дүгээр зүйл /Байгаль орчныг бохирдуулах/, 24.3 дугаар зүйл /Химийн хорт, аюултай бодисыг хууль бус эргэлтэд оруулах/, 24.7 дугаар зүйл /Ой, хээрийн түймэр тавих/, 27.3 дугаар зүйл /Төмөр замын, агаарын, усан замын тээврийн хөдөлгөөний ба ашиглалтын аюулгүй байдлын журам зөрчих/, 27.7 дугаар зүйл /Агаарын хөдөлгөөний аюулгүй байдалд халдах/, 27.8 дугаар зүйл /Агаарын хөлгийг авч зугтаах/, 27.10 дугаар зүйл /Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих/, 28.3 дугаар зүйл /Дарга, захирагч нь захирагдагчдаа хүч хэрэглэх/, 28.4 дүгээр зүйл /Бие биедээ захирагдахгүй цэргийн алба хаагчид харилцахдаа дүрмийн заалт зөрчих/, 28.10 дугаар зүйл /Байлдааны машин жолоодох, ашиглалтын журам зөрчих/, 28.11 дүгээр зүйл /Байлдааны, сургуулийн нислэг хийх, түүнд бэлтгэх журам зөрчих/, 29.4 дүгээр зүйл /Дайны үед хориглосон арга, хэрэгсэл хэрэглэх/, 29.5 дугаар зүйл /Төрлөөр устгах/, 29.7 дугаар зүйл /Олон улсын хамгаалалтад байдаг хүнд халдах/, 29.8 дугаар зүйл /Террорист үйлдэл хийх/-д заасан гэмт хэргийн улмаас хүний сэтгэцэд учирсан хор уршгийн зэрэглэлийг тогтоож, дүгнэлт гаргана.” гэж хуульчилсан. Гэтэл гэмт хэргийн улмаас бусдын сэтгэл санаанд учирсан хохирлыг нөхөн төлж, үнэлж байгаа шүүхийн практик хангалтгүй байна. Сэтгэл санааны хохирлыг үнэлэх, үнэлгээжүүлэх, тооцох аргачлал байхгүй учир гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирлыг иргэний нэхэмжлэл гаргах замаар эрүүгийн болон иргэний шүүхийн шатанд нөхөн төлүүлэх боломжгүй байна.

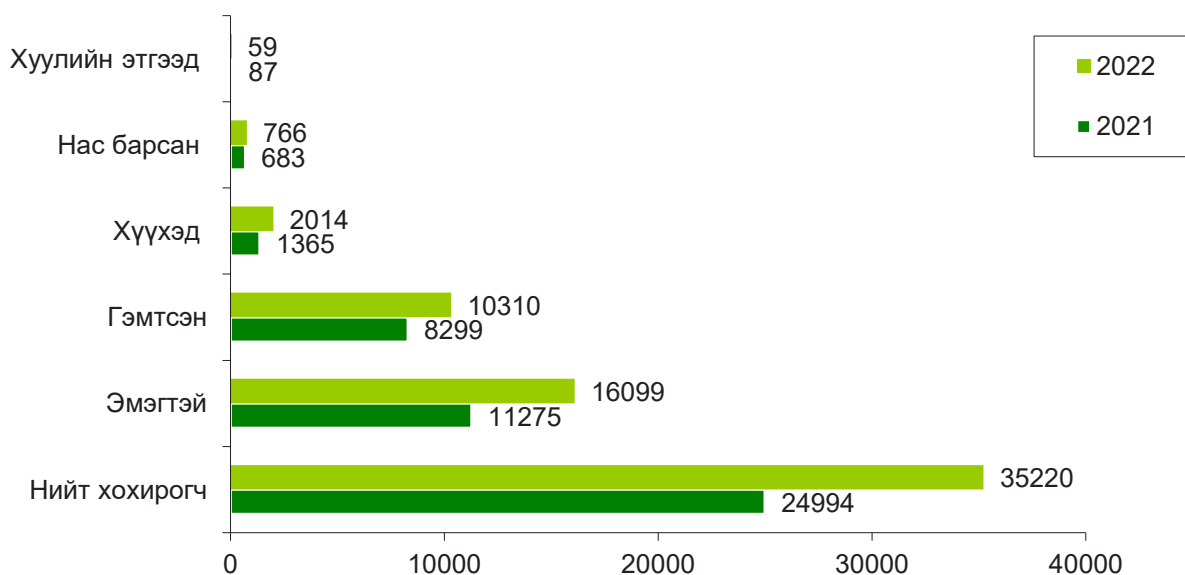
Шүүх шинжилгээний тухай хуулийн 80 дугаар зүйлийн 80.6 дахь хэсэгт “Сэтгэцэд учирсан хор уршгийг үнэлэх, хор уршгийг мөнгөн хэлбэрээр арилгуулахтай холбоотой Шүүх шинжилгээний тухай хууль болон дагалдах бусад хуулийн зохицуулалтыг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө” гэж хуульчилсан нь сэтгэл санаа, нэр төр, алдар хүндэд учирсан хохиролд үнэлгээ хийх, хохирлыг тогтоох аргачлал удахгүй гарч, мөрдөгдөх эрх зүйн орчин шинээр бий болоод байна.

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол, хор уршгийн талаар шүүх эрх мэдэл, хууль сахиулах байгууллагуудын статистик мэдээллийг нэгтгэлээ.

1.Цагдаагийн байгууллагын статистик

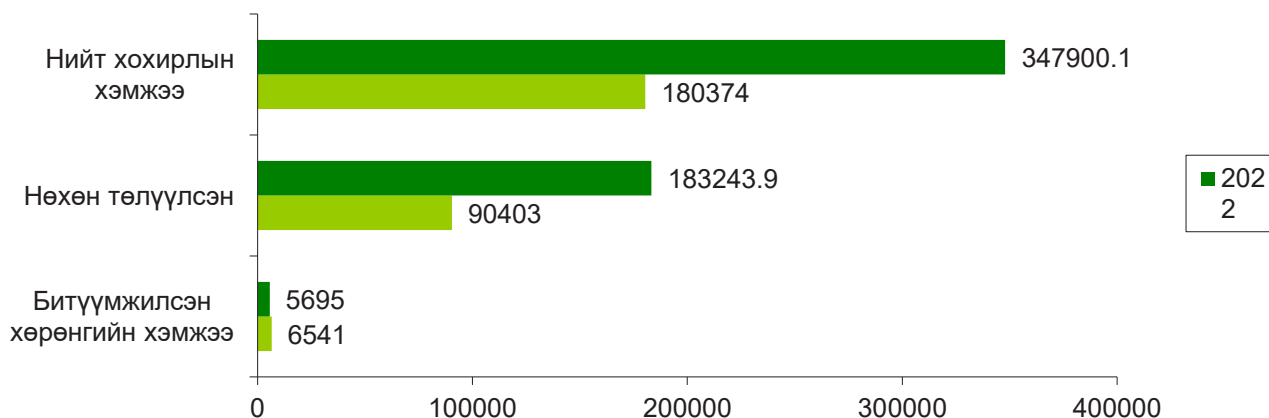
Улсын хэмжээнд 2022 онд үйлдсэн гэмт хэргийн улмаас 35220 хүн, 87 хуулийн этгээд хохирч, үүнээс 766 хүн нас барж, 10310 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт хохирогч 10226 буюу 40.9%-иар, гэмтсэн хүн 2011 буюу 24.2%-иар, нас барсан хүн 83 буюу 12.2%-иар тус тус өссөн байна.

График 1. Хохирсон хүн, хуулийн этгээдийн байдал /өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал/

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 347900.1 сая төгрөгийн хохирлын 183243.9 сая төгрөг буюу 52.7%-ийг нөхөн төлүүлж, 5695.0 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс хохирлын хэмжээ 167526.2 сая төгрөг буюу 92.9%-иар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 92841.1 сая төгрөг буюу 2.0 дахин тус тус өсөж, битүүмжилсэн хөрөнгө 846.2 сая төгрөг буюу 12.9%-иар буурсан байна.

График 2. Нийт хохирол, нөхөн төлүүлсэн байдал /өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал/

Орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн улмаас 2022 оны байдлаар 11312 иргэн, 31 хуулийн этгээд хохирч, үүнээс 434 хүн нас барж, 4179 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 2391 буюу 26.8%-иар, гэмтсэн хүн 557 буюу 15.4%-иар, нас барсан хүн 90 буюу 26.2%-иар, хуулийн этгээд 4 буюу 14.8%-иар тус тус өссөн байна.

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 63640.9 сая төгрөгийн хохирлын 25443.5 сая төгрөг буюу 40.0%-ийг нөхөн төлүүлж, 4484.6 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 33452.9 сая төгрөг буюу 2.1 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 9072.9 сая төгрөг буюу 55.4%-иар, битүүмжилсэн хөрөнгө 1470.3 сая төгрөг буюу 48.8%-иар тус тус өссөн байна.

Харин нийслэл, дүүргүүдэд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн улмаас 2022 оны байдлаар 23899 иргэн, 56 хуулийн этгээд хохирч, үүнээс 332 хүн нас барж, 6128 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 7839 буюу 48.8%-иар, хохирсон хуулийн этгээд 24 буюу 75.0%-иар, гэмтсэн хүн 1451 буюу 31.0%-иар тус тус өсөж, нас барсан хүн 7 буюу 2.1%-иар буурсан байна.

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 284052.9 сая төгрөгийн хохирлын 55.5%-ийг нөхөн төлүүлж, 1210.4 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 134740.3 сая төгрөг буюу 90.2%-иар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 83756.9 буюу 2.1 дахин тус тус өсөж, битүүмжилсэн хөрөнгө 2316.5 сая төгрөг буюу 65.7%-иар буурсан байна.

Энэхүү тоон мэдээллийг дараах хүснэгтээр өнгөрсөн оны мөн үеийнхтэй харьцуулж харуулав.

Хүснэгт 1. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

№	Бүс	Аймаг, нийслэл, дүүрэг	Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол												
			Хохирсон			Гэмтсэн хүн		Нас барсан хүн		Нийт хохирлын хэмжээ /сая.төг/		Нөхөн төлүүлсэн /сая.төг/		Битүүмжилсэн хэмжээ /сая.төг/	
			Иргэн	Хуулийн этгээд	Гэмтсэн хүн	Нас барсан хүн	Нийт хохирлын хэмжээ /сая.төг/	Нөхөн төлүүлсэн /сая.төг/	Битүүмжилсэн хэмжээ /сая.төг/						
1	Орон нутаг		8921	11312	31	3622	4179	344	434	30188.0	63640.9	16370.6	25443.5	3014.3	4484.6
2	Баруун бүс	Баян-Өлгий	198	317	3	68	109	12	8	761.8	1329.3	646.8	1038.2	93.4	288.1
3		Говь-Алтай	238	247	-	94	82	8	9	756.8	681.8	437.4	570.9	93.9	117.5
4		Завхан	385	422	1	140	157	13	22	1951.3	2694.5	1031.5	1836.2	370.6	519.7
5		Увс	245	292	1	74	117	10	11	944.6	1101.7	649.0	753.7	216.3	57.6
6		Ховд	403	556	1	162	211	16	20	862.6	1876.0	491.5	1095.5	45.4	33.5
7		Архангай	416	555	-	148	178	22	19	1350.5	1518.5	760.6	858.8	42.4	81.9
8	Хангайн бүс	Баянхонгор	433	443	-	196	173	14	17	681.8	756.8	570.9	437.4	117.5	93.9
9		Булган	402	464	-	131	143	29	27	2718.9	1705.2	826.5	839.2	371.4	127.4
10		Орхон	491	741	-	238	276	18	19	1321.3	1720.6	546.8	962.9	44.9	149.8
11		Өвөрхангай	455	712	2	181	221	16	33	725.0	1931.8	422.1	868.8	35.7	22.7
12		Хөвсгөл	725	887	1	224	284	22	37	1607.8	4642.5	979.8	2148.4	35.1	899.6
13	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	139	150	-	84	81	5	2	319.7	246.9	231.9	154.9	92.8	20.0
14		Дархан-Уул	532	679	-	110	117	7	12	1732.1	5251.4	433.8	2193.0	78.0	3.9
15		Дорноговь	471	608	11	175	221	11	7	1551.2	3276.3	767.6	1094.6	265.8	200.3
16		Дундговь	247	266	-	110	117	7	12	711.9	1091.5	311.2	484.5	8.0	579.8
17		Өмнөговь	445	567	6	218	223	14	26	1011.0	2321.4	647.0	845.7	-	46.0
18		Сэлэнгэ	644	822	3	287	291	24	23	2261.7	5663.9	1207.9	2377.2	775.2	305.4
19	Төв	634	767	2	311	361	31	51	3744.9	6691.9	2996.5	3521.4	251.9	624.8	
20	Зүүн бүс	Дорнод	539	572	-	235	254	24	18	2149.6	2058.7	1222.9	1089.5	49.9	158.2
21		Сүхбаатар	343	521	-	116	159	11	15	1207.5	12436.3	524.0	941.6	6.5	149.2
22		Хэнтий	546	724	-	210	268	28	30	1573.0	3315.7	664.2	1459.9	46.8	48.0
23	Нийслэл		16060	23899	56	4677	6128	339	332	149312.6	284052.9	74028.5	157785.4	3526.9	1210.4
24	Баянгол		2668	4422	3	604	838	35	51	19471.0	36399.7	6998.0	22672.9	1796.8	44.0
25	Баянзүрх		4041	6081	25	1247	1541	101	95	24936.5	45867.4	10434.1	15859.2	957.0	218.8
26	Сүхбаатар		2235	3564	6	574	794	33	24	42811.0	47558.2	27301.9	22623.5	709.1	150.9
27	Сонгинохайрхан		2861	3312	1	1030	1327	78	71	11059.7	14507.1	4303.2	6027.0	23.1	81.8
28	Хан-Уул		2010	3168	14	444	749	45	56	35747.8	106134.2	16998.0	70124.8	2.0	144.8
29	Чингэлтэй		1782	2808	23	506	617	33	23	13898.8	32307.7	7577.5	19909.7	29.5	556.5
30	Багануур		159	203	2	92	101	2	4	393.5	320.2	57.1	201.3	-	-
31	Багахангай		21	20	-	14	14	-	-	40.0	91.8	40.0	43.8	-	-
32	Налайх		283	321	-	166	147	14	8	954.4	866.6	318.7	323.1	9.4	13.5
33	Улсын дүн		24981	35211	87	8299	10307	683	766	179500.6	347693.8	90399.1	183228.9	6541.2	5695.0
	Өсөлт бууралт/тоогоор/		+10230			+2008		+83		+168193.2		+92829.8		-846.2	
	Өсөлт бууралт /хувиар/		+40.9			+24.1		+12.1		+93.7		+102.6		-12.9	

Цагдаагийн байгууллагад бүртгэгдсэн зарим төрлийн гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирлын талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг дараах хүснэгтээр харууллаа.

Хүснэгт 2. Тодорхой төрлийн гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол

№	Гэмт хэргийн төрөл	Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол												
		Хохирсон			Гэмтсэн хүн		Нас барсан хүн		Нийт хохирлын хэмжээ /сая.төг/		Нөхөн төлүүлсэн /сая.төг/		Битүүмжилсэн хэмжээ /сая.төг/	
		Иргэн	Хуулийн этгээд	Гэмтсэн хүн	Нас барсан хүн	Нийт хохирлын хэмжээ /сая.төг/	Нөхөн төлүүлсэн /сая.төг/	Битүүмжилсэн хэмжээ /сая.төг/						
1	Хүнийг алах	206	202	-	29	21	171	183	1042.8	4005.4	919.8	3865.7	46.1	118.9

ДОЛООДУГААР БҮЛЭГ. ГЭМТ ХЭРГИЙН ХОХИРОЛ – CRIMINAL DAMAGE

2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	8072	9736	-	7299	9058	27	23	8963.1	12410.9	7238.9	9830.8	484.0	447.3
3	Хүчиндэх	458	552	-	51	59	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Хулгайлах	4569	6094	15	-	-	-	-	11074.1	20493.1	3880.5	6062.4	208.3	240.4
5	Хувийн өмчийг хулгайлах	3929	5292	4	-	-	-	-	9512.7	16879.6	3255.8	4784.8	173.3	201.0
6	Халаасны хулгай	364	451	-	-	-	-	-	425.6	663.3	59.4	157.7	0.0	1.2
7	Мал хулгайлах	755	798	1	-	-	-	-	3766.4	3353.1	1931.8	1694.6	318.7	289.2
8	Дээрэмдэх	373	495	-	35	45	-	-	541.9	9428.4	298.5	1536.3	11.2	67.1
9	Залилах	6523	11786	19	-	-	-	-	104522.6	229193.4	44931.3	116161.3	3004.2	1876.6
10	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	536	485	9	-	-	-	-	5398.2	4872.0	2095.1	3411.8	1066.3	818.5
11	Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, Ашиглалтын журам зөрчих	1037	1357	-	772	1039	238	279	4962.6	7432.9	4282.6	6526.4	609.4	703.6
12	Цахим орчинд үйлдэгдсэн	4103	8438	-	-	-	-	-	18508.7	32662.6	9228.8	10413.8	34.4	275.6
13	Алдаатай гүйлгээ, андуурагдсан илгээмж, гээгдэл эд хөрөнгө, Алдуул мал завших	594	861	-	-	-	-	-	1909.8	5888.8	335.9	730.7	36.8	9.2

Гэмт хэрэгт холбогдсон зарим этгээд болон гэмт хэргийг үйлдэх үеийн нөхцөл байдал, түүний улмаас учирсан хохирлын талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг дараах 3, 4 дүгээр хүснэгтээр харууллаа.

Хүснэгт 3. Гэмт хэргийн онцлог, нөхцөл байдлын улмаас учирсан хохирол

№	Гэмт хэргийн онцлог, нөхцөл байдал	Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол												
		Хохирсон			Гэмтсэн хүн		Нас барсан хүн		Нийт хохирлын хэмжээ /сая.төг/		Нөхөн төлүүлсэн /сая.төг/		Битүүмжилсэн хэмжээ /сая.төг/	
		Иргэн	Хуулийн этгээд	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
1	Согтуугаар үйлдсэн	6319	7525	-	4579	5507	279	297	9428.3	16251.7	7588.1	13145.9	935.6	817.2
2	Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн	1489	1664	-	1228	1432	14	28	-	-	-	-	-	-
3	Гэр, орон сууцанд үйлдэгдсэн	9685	12453	1	3782	3862	213	237	37376.5	92679.5	19430.0	59750.1	1982.1	662.6
4	Олон нийтийн газарт үйлдэгдсэн	2044	3656	5	525	1207	13	23	17284.3	19426.1	10877.9	9302.5	556.3	186.5
5	Гудамж талбайд үйлдэгдсэн	4864	7008	1	2015	2494	75	80	15003.7	29159.8	8166.9	14570.9	805.8	388.6

Хүснэгт 4. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүний онцлог байдлын улмаас учирсан хохирол

№	Гэмт хэрэгт холбогдсон хүний онцлог	Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол												
		Хохирсон			Гэмтсэн хүн		Нас барсан хүн		Нийт хохирлын хэмжээ /сая.төг/		Нөхөн төлүүлсэн /сая.төг/		Битүүмжилсэн хэмжээ /сая.төг/	
		Иргэн	Хуулийн этгээд	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
1	Эмэгтэй хүн үйлдсэн	11275	16099	-	3070	3704	176	210	68802.3	114269.8	-	-	-	-
2	Насанд хүргээгүй хүн үйлдсэн	1365	2014	-	550	852	83	92	2489.2	3438.3	-	-	-	-
3	Гадаадын иргэний үйлдсэн	42	114	-	14	24	-	-	3019.2	27894.4	-	-	-	-

Улсын хэмжээнд 2022 онд нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн улмаас 35211 иргэн, 87 хуулийн этгээд хохирч, үүнээс 766 хүн нас барж, 10307 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нас барсан хүн 83 буюу 12.1%-иар, гэмтсэн хүн 2008 буюу 24.1%-иар тус тус өссөн байна.

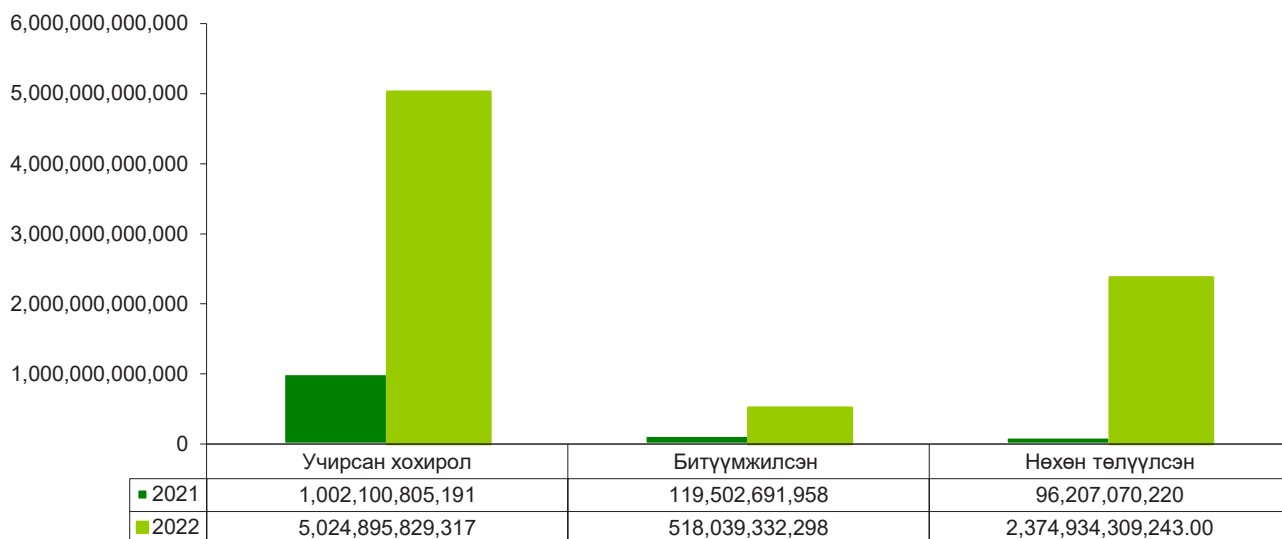
Харин гэмт хэргийн улмаас нийт 347693.8 сая төгрөгийн хохирол учирч, үүнээс 183228.9 сая төгрөгийг нөхөн төлүүлж, 5695.0 сая төгрөгийн эд хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт хохирол 168193.2 сая төгрөг буюу 93,7%-иар, нөхөн

төлүүлсэн хохирол 92829.8 сая төгрөг буюу 102,6%-иар тус тус өсөж, эд хөрөнгө битүүмжлэх ажиллагаа 846.2 сая төгрөг буюу 12,9%-иар буурсан статистик үзүүлэлт гарсан байна.

2. Авлигатай тэмцэх байгууллагын статистик

2022 онд Авлигатай тэмцэх газарт шалгагдсан гэмт хэргийн улмаас 5,024,895,829,317.00 /таван их наяд, хорин дөрвөн тэрбум, найман зуун ерэн таван сая, найман зуун хорин есөн мянга, гурван зуун арван долоо/ төгрөгийн хохирол учирснаас мөрдөн шалгах ажиллагааны явцад 2,374,934,309,243.00 /хоёр их наяд гурван зуун далан дөрвөн тэрбум, есөн зуун гучин дөрвөн сая, гурван зуун есөн мянга, хоёр зуун дөчин гурав/ төгрөгийн хохирлыг нөхөн төлүүлж, үл хөдлөх, хөдлөх, байр, орон сууц, автомашин, тоног төхөөрөмж зэрэг 518,039,332,298.00 /таван зуун арван найман тэрбум, гучин есөн сая, гурван зуун гучин хоёр мянга, хоёр зуун ерэн найм/ төгрөгөөр үнэлэгдэх эд хөрөнгө болон бэлэн мөнгийг битүүмжлэн хамгаалсан байна.

График 3. Учирсан хохирол, битүүмжилсэн хөрөнгө, нөхөн төлүүлсэн байдал /өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал/

Үүнийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол 5 дахин, нөхөн төлүүлэлт 24.7 дахин, битүүмжлэн хамгаалсан хөрөнгө 4.3 дахин өссөн үзүүлэлттэй байна. Нийт учирсан хохирлын 47.3 хувийг нөхөн төлүүлж, хахуулийн 18,874,521,566 төгрөгийн үнэ бүхий бэлэн мөнгө, хөдлөх, үл хөдлөх хөрөнгө хураан авсан байна.

2021 онд тус байгууллагаас мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулж шүүхэд шилжүүлсэн хэргээс 160 эрүүгийн хэрэг анхан шатны шүүхээр шийдвэрлэгдэж байсан бол 2022 онд 188 хэрэг шүүхээр шийдвэрлэгдэж, шүүхээр шийдвэрлүүлсэн хэрэг өмнөх оныхоос 17.5%-иар өссөн байна. Мөрдөн шалгах ажиллагааны явцад 2021, 2022 онд гадаад улсаас нийт 12.2 сая ам.доллар авах үндэслэлийг тогтоож, шүүхийн шийдвэрээр улсын орлого болгосон. Үүнд:

- ИБУИНВУ-д байрлах 1 орон сууц, 1.8 тэрбум төгрөг (бэлэн мөнгө), 269.0 сая төгрөгийн үнэ бүхий үл хөдлөх хөрөнгө 2 ширхэг, нийт 6.4 тэрбум төгрөг буюу 4.7 сая ам. долларыг улсын орлого болгосон.

- Их Британийн Виржинийн арлаас 2.2 тэрбум төгрөгийн буюу 1.6 сая ам.долларын үнэ бүхий газар, үл хөдлөх хөрөнгийг улсын өмчид бүртгүүлж, мөн арлаас 11.3 тэрбум төгрөг буюу 5.7 сая ам, долларыг тус тус улсын орлого болгон хураан авсан байна.

3.Прокурорын байгууллагын статистик

2022 онд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн улмаас 39258 хүн хохирсноос, 18369 эмэгтэй, 2101 насанд хүрээгүй хүн байна. Мөн амь насаа алдсан 2417 хүн, гэмтэл авсан 12083 хүн, гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх гэмт хэргийн улмаас 737 хүн тус тус хохирсон байна.

График 4. Хохирогчид /өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал/

Хүснэгт 5. Прокурорын байгууллагад бүртгэгдсэн хохирогч

		Прокурорын байгууллага					
		Хохирогч	Үүнээс		Амь насаараа хохирсон хүн	Эрүүл мэндээрээ хохирсон хүн	Гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртсөн хүн
			Эмэгтэй	Насанд хүрээгүй хүн			
Нийт		39258	18369	1383	2417	12083	737
Нийслэл		28111	13624	1431	1395	7491	258
1	Тээврийн ПГ	978	436	90	66	843	0
2	Нийслэл ПГ	169	82	3	4	20	1
3	Багануур ДПГ	145	55	6	10	90	0
4	Налайх,Багахангай ДПГ	531	252	22	77	187	25
5	Баянгол ДПГ	3503	1698	168	94	817	16
6	Баянзүрх ДПГ	7752	3759	469	557	1850	105
7	Сонгинохайрхан ДПГ	4010	1770	223	180	1344	40
8	Сүхбаатар дүүргийн ПГ	3924	1971	169	58	813	24
9	Хан-Уул ДПГ	3300	1539	152	284	825	32
10	Чингэлтэй ДПГ	4232	2272	137	65	702	15
Орон нутаг		11277	4811	673	1022	4592	479
1	Архангай АПГ	402	128	11	22	179	9
2	Баян-Өлгий АПГ	554	161	38	16	130	13
3	Баянхонгор АПГ	448	205	30	14	201	30
4	Булган АПГ	395	170	23	44	157	3
5	Говь-Алтай АПГ	235	96	17	11	76	4
6	Говьсүмбэр АПГ	169	72	22	15	90	14
7	Дархан-Уул АПГ	676	356	50	73	281	53
8	Дорноговь АПГ	581	306	29	30	227	19
9	Дорнод АПГ	513	198	17	29	290	10
10	Дундговь АПГ	263	105	14	31	123	13
11	Завхан АПГ	334	123	18	46	162	23

12	Орхон АПГ	916	445	66	85	311	41
13	Өвөрхангай АПГ	712	330	57	106	269	44
14	Өмнөговь АПГ	642	261	30	139	232	26
15	Сүхбаатар АПГ	509	195	33	23	181	14
16	Сэлэнгэ АПГ	680	277	46	44	305	32
17	Төв АПГ	819	302	28	100	412	23
18	Увс АПГ	327	112	15	20	154	15
19	Ховд АПГ	522	226	32	21	225	39
20	Хөвсгөл АПГ	854	500	49	49	296	16
21	Хэнтий АПГ	751	255	50	104	291	38

4. Шүүхийн статистик

Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхээр 2022 онд 20199 шүүгдэгч, 17 хуулийн этгээдэд холбогдох 16355 хэрэг хянаснаас 16736 шүүгдэгч, 11 хуулийн этгээдэд холбогдох 14202 хэргийг шийдвэрлэжээ.

Гэмт хэргийн улмаас 2022 онд 19376 хүн хохирогчоор бүртгэгдсэнээс 6953 эмэгтэй, 909 хүүхэд, гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртсөн 1132 хүн байна. Албан тушаалаар нь авч үзвэл, улс төрийн албан тушаалтан 20, төрийн захиргааны албан хаагч 208, шүүгч 1, прокурор 2, мөрдөгч 26, хууль сахиулах байгууллагын ажилтан 198, эмч 174, багш 367, оюутан 1034, сурагч 810, малчин 2414, ажилгүй 3689 зэрэг тус тус бүртгэгджээ. Боловсролын хувьд дээд боловсролтой 5552, бүрэн дунд боловсролтой 6999, суурь боловсролтой 2403, бага боловсролтой 1439, боловсролгүй 749 байна.

Гэмт хэргийн улмаас 592 хуулийн этгээд хохирогчоор тогтоогдсон бөгөөд Төрийн байгууллага 480, хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани 110, холбоо 1, төрийн бус байгууллага 1 байна.

Хохирогч хүнийг иргэний харьяаллаар нь авч үзвэл, Монгол Улсын иргэн 19365, гадаадын иргэн 11, харьяалалгүй хүн бүртгэгдээгүй байна.

Гэмт хэргийн улмаас 530 хүн нас барснаас 103 эмэгтэй, 61 хүүхэд байна. Гэмт хэргийн улмаас 8591 хүн гэмтсэнээс 2168 эмэгтэй, 280 хүүхэд, мөн 817 хүнд, 1308 хүндэвтэр, 6466 хөнгөн гэмтэл учирчээ.

Гэмт хэргийн улмаас 264.184.886.537 төгрөгийн хохирол учирснаас хүнд 84.434.061.758 төгрөг, хуулийн этгээдэд 179.750.824.779 төгрөгийн хохирол учирчээ. Хохирол нөхөн төлүүлэлт нийт 58.085.344.188 төгрөг болсноос хүнд 41.599.071.565 төгрөг, хуулийн этгээдэд 16.486.272.623 төгрөгийн хохирлыг нөхөн төлүүлсэн байна.

5. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагын статистик

Төрөөс олгосон нөхөн төлбөрийн тухай

Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу эрүүгийн хэргийн шүүхээс тогтоосон торгох ялыг гүйцэтгэсэн үнийн дүнгийн 60%, гэм буруутай төлбөр төлөгчөөс нөхөн төлүүлсэн төлбөрийн мөнгийг “Гэмт хэргийн нөхөн төлбөрийн сан”-д байршуулж, Эрүүгийн хуулийн тусгай ангийн 21 зүйлд хамаарах гэмт хэргийн хохирогчид төрөөс нөхөн төлбөр олгуулах шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагааг гүйцэтгэж байна.

Төрөөс нөхөн төлбөр олгох үндэслэлийн дагуу 2021 онд 347.731.619 төгрөг, 2022 онд 493.282.317 төгрөгийг тус тус төлбөр авагч иргэдэд олгуулж, уг мөнгийг зохих санд буцаан төвлөрүүлэх, мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэр бүрдүүлэх шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагааг гүйцэтгэсэн.

2021-2022 онд Эрүүгийн хуулийн тусгай ангийн 10.1, 11.1, 11.4, 12.1, 17.2 дугаар зүйлд заасан гэмт хэргийн улмаас хохирсон төлбөр авагч иргэдэд нөхөн төлбөр олгож, төлбөр төлөгчөөс 2021 онд 51.939.535 төгрөг, 2022 онд 150.4 сая төгрөгийг зохих санд төвлөрүүлэн ажилласан.

Төрөөс 2014-2022 онд олгосон гэмт хэргийн нөхөн төлбөрт хамаарах эрүүгийн хэргийн шийдвэрүүдийг авч үзвэл:

- 2014-2015 оны шүүхийн шийдвэрээр 3 төлбөр авагчид 17.351.751 төгрөг;
- 2016-2017 оны шүүхийн шийдвэрээр 13 төлбөр авагчид 79.958.227 төгрөг;
- 2018-2019 оны шүүхийн шийдвэрээр 56 төлбөр авагчид 536.739.368 төгрөг;
- 2020-2021 оны шүүхийн шийдвэрээр 89 төлбөр авагчид 759.512.371 төгрөг;
- 2021-2022 оны шүүхийн шийдвэрээр 61 төлбөр авагчид 493.282.317 төгрөгийн нөхөн төлбөрийг төрөөс олгуулсан байна.

Зөрчлийн хариуцлага тооцсон тухай

Иргэний, зөрчлийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагааны явцад төлбөр төлөгч, төлбөр авагч, гуравдагч этгээдийн саад учруулсан, шүүхийн шийдвэрийн биелэлтийг хангуулах хууль ёсны шаардлага биелүүлээгүй, төлбөр төлөхөөс зайлсхийсэн үйлдэл, эс үйлдэхүйг үндэслэн ахлах шийдвэр гүйцэтгэгчдээс Зөрчлийн тухай хуулийн 6.20, 15.2, 15.27 дугаар зүйлийг үндэслэн зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагааг хэрэгжүүлж байна.

Зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээллийг үндэслэн 2021 онд 118 холбогдогчид 32.6 сая төгрөгийн торгох шийтгэл, 30 холбогдогчид баривчлах шийтгэл, 2022 онд 54 холбогдогчид 18.4 сая төгрөгийн, 18 холбогдогчид 1.8 сая төгрөгийн торгох шийтгэл, 34 холбогдогчид баривчлах шийтгэл, албадан сургалтад хамрагдах албадлагын арга хэмжээ тогтоолгож, шийтгэлийн хуудасны биелэлтийг хангуулсан.

2022 онд шийтгэл оногдуулсан зөрчлийн холбогдогчийг авч үзвэл:

- Төлбөрийн үүрэг хүлээсэн 74 холбогдогч;
- Шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагааны оролцогч бус, гуравдагч этгээд болох 26 холбогдогч
- Хүүхдийн тэтгэлэг төлөх үүргээ биелүүлээгүй 18 холбогдогчид тус тус зөрчлийн хариуцлага тооцох арга хэмжээ авсан.

Ахлах шийдвэр гүйцэтгэгчдээс нийслэлд 116, орон нутагт 38 зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагаа явуулсан байна.

Гэмт хэргийн хохирол, төлбөр барагдуулалт

2021 онд 89.7 тэрбум төгрөгийн 1383 төлбөртэй хоригдол, 2022 онд 107.3 тэрбум төгрөгийн 1621 төлбөртэй хоригдол хорих ангид ял эдэлж байсан.

Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол барагдуулах ажлын хүрээнд 2021 онд хоригдлын хөдөлмөрийн хөлснөөс 241.8 сая төгрөг, 2022 онд 308.4 сая төгрөг суутгасныг гүйцэтгэх баримт бичигт заасан хохирол, төлбөрт тооцон шилжүүлсэн байна.

Эрүүгийн хэргийн шүүхийн шийдвэрээр хохирол, төлбөр гаргуулах гүйцэтгэх баримт бичгийг албадан гүйцэтгүүлэхээр 2021-2022 онд нийт 161.990.208,0 төгрөгийг төлбөр авагч иргэнд, 117.404.143,6 төгрөгийг төлбөр авагч-хуулийн этгээдэд, 31.743.449,6 төгрөгийг улсын орлогод оруулах нийт 15753 гүйцэтгэх баримт бичгийг шүүх, төлбөр авагчдаас тус тус ирүүлсэн байна.

- 2021 онд 53.486.746,2 төгрөгийн 4743 гүйцэтгэх баримт бичгийг;
- 2022 онд 72.015.294,3 төгрөгийн 6082 гүйцэтгэх баримт бичгийг тус тус шинээр хүлээн авчээ.

2021 онд улсын хэмжээнд эрүүгийн хэргийн шүүхийн шийдвэрээр хохирол, төлбөр гаргуулах 154.420.081,7 төгрөгийн 7358 гүйцэтгэх баримт бичигт, 2022 онд 156.717.719,5 төгрөгийн 8395 гүйцэтгэх баримт бичигт тус тус шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагаа явагдаж, 2021 онд 44.095.992,3 төгрөгийг, 2022 онд 30.794.877,1 төгрөгийн хохирол, төлбөрийг барагдуулсан.

Эрүүгийн хохирол, төлбөр барагдуулах ажлын хүрээнд 2021 онд 4279, 2022 онд 4769 гүйцэтгэх баримт бичгийг эцэслэн шийдвэрлэж, шүүхийн шийдвэрийн биелэлтийг хангажээ.

Зөрчлийн шийтгэл, хохирол барагдуулалт

Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуульд заасан эрх бүхий албан тушаалтнаас оногдуулсан 5.4 тэрбум төгрөгийн 2589 гүйцэтгэх баримт бичигт 2021 онд, 20.2 тэрбум төгрөгийн 3571 гүйцэтгэх баримт бичигт 2022 онд зөрчлийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагаа явуулж, нийт 12.0 төгрөгийн 3189 гүйцэтгэх баримт бичгийг эцэслэн шийдвэрлэсэн.

2021 онд Зөрчлийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагаа явуулах үндэслэл болсон гүйцэтгэх баримт бичгийг авч үзвэл:

- 2361 гүйцэтгэх баримт бичгийн 3.6 тэрбум төгрөгийн торгох шийтгэл;
- 44 гүйцэтгэх баримт бичгийн 11.3 сая төгрөгийн зөрчил үйлдэж, олсон хөрөнгө орлого хураах албадлагын арга хэмжээг;
- 112 гүйцэтгэх баримт бичигт холбогдох зөрчлийн үр дагавар, хохирол 1.8 тэрбум төгрөгийн төлбөрийн албадан гүйцэтгэх ажиллагаа явагдсан.

2022 онд Зөрчлийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагаа явуулах үндэслэл болсон гүйцэтгэх баримт бичгийг авч үзвэл:

- 177 гүйцэтгэх баримт бичгийн 107.3 сая төгрөгийн торгох шийтгэл;
- 7 гүйцэтгэх баримт бичгийн 13.1 сая төгрөгийн зөрчил үйлдэж, олсон хөрөнгө орлого хураах албадлагын арга хэмжээг;
- 171 гүйцэтгэх баримт бичигт холбогдох зөрчлийн үр дагавар, хохирол 1 тэрбум төгрөгийн төлбөрийн албадан гүйцэтгэх ажиллагаа явагдсан байна.

Монгол Улсад гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол, хор уршгийг мөнгөн дүнгээр үнэлэн тогтоох практик янз бүрээр тогтож байгаа бөгөөд ихэнх мөрдөгч, прокурор, шүүгч гэмт хэргийн хор уршгийг иргэний гэм хор, 2002 оны ЭБШХ үйлчилж байх үед тогтсон эрүүгийн процесс дахь иргэний нэхэмжлэлтэй андуурах ойлголтын зөрүү байсаар байгаа нь хуулийн хэрэгжилтэд сөргөөр нөлөөлж байна.

Олон улсын гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлж, гэмт хэргийн улмаас учирсан амь нас, сэтгэл санаа, эрүүл мэнд, эд хөрөнгө, эдийн бус хохирлыг мөнгөн дүнгээр үнэлэх, тооцох аргачлалыг бий болгох шаардлага үүсэж байна.

Эрүүгийн хууль болон Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нийцүүлэн гэмт хэргийн улмаас хүний бие махбод, сэтгэл санаанд учирсан хохирлын үнэлгээний заавар, журам, аргачлалыг шинээр боловсруулж, хэрэгжүүлэх хүний бие махбод, эд эрхтний үнэлгээг бий болгох нь зүйтэй. Тухайлбал Оросын Холбооны Улсад сэтгэл санааны хохирлын нөхөн төлбөрийг шүүхийн журмаар шийдвэрлэн олгож, нөхөн төлбөр олгохдоо тухайн гэм буруутай этгээдээс гаргуулж, эдийн бус хохирлыг нөхөн төлүүлэхэд Иргэний хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль болон Эрделевскийн хүснэгтийг ашиглаж байна.

Гадаадын зарим улсын сайн жишгийг судлах замаар сэтгэл санааны хохирлыг тооцож үнэлэх, нөхөн олгох эрх зүйн орчин, практикийг бий болгох шаардлагатай. Тухайлбал, шүүх эмнэлгийг сэтгэц гэм судлалын шинжлэх ухаантай хослуулан хөгжүүлж, хүний сэтгэл санааны хохирол тооцох аргачлалыг бий болгож, хэрэгжүүлэх нь зүйтэй.

Мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулж байгаа байгууллагаас гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирлын хэмжээг зөв тогтоох, бодит үнэлгээг гаргуулах, нөхөн төлбөрийг баталгаатай болгох

зорилгоор хөрөнгө битүүмжлэх, хөрөнгийн шилжилт хөдөлгөөнийг хянах, хязгаарлах ажиллагааг мөрдөн шалгах ажиллагааны явцад өргөн хэрэглэх нь хохирогчийн эрхийг хангахад ач холбогдолтой.

Эрүүгийн хэрэгт гэмт хэргийн хор уршгийг иргэний хэргийн гэм хортой андуурч тусад нь шийдвэрлэхээр шүүхийн тогтоолд дурдаж байгаа явдлыг халах, хохирогчийн эрхийг хамгаалах, хохирлыг барагдуулах процессыг нэг мөр шийдвэрлэж байх хэрэгтэй байна.

---o0o---

НАЙМДУГААР
БҮЛЭГ

ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛӨӨС
УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ
ЧИГЛЭЛЭЭР ЗОХИОН
БАЙГУУЛСАН АЖИЛ-
PREVENTIVE
MAINTENANCE

1. Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ерөнхий арга хэмжээний хүрээнд

1.1. Хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох чиглэлээр

Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны 04 дүгээр сарын 22-ны өдрийн хуралдаанаар Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан. Тус нэмэлт, өөрчлөлтөөр:

✓ Зохицуулах зөвлөлийн орон тооны ажлын албаны удирдах болон гүйцэтгэх албан тушаалтан нь төрийн албан хаагч байх бөгөөд албан тушаалын ангилал, зэрэглэлийг төрийн албаны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газар тогтоох,

✓ Олон нийтийн байцаагчийн ажиллах нийтлэг журмыг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батлах,

✓ Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг тухайн жилд Эрүүгийн хууль болон Зөрчлийн тухай хуульд заасан зөрчилд оногдуулсан торгох шийтгэлийг биелүүлж, төсөвт төвлөрүүлсэн мөнгөн дүнгийн 20-иос доошгүй хувьтай тэнцэх хэмжээний хөрөнгийг дүрс бичлэгийн техник, хэрэгсэл, зөрчил болон эрүүгийн хэрэг хянан шалгах байгууллагын мэдээллийн нэгдсэн системийг сайжруулах ажилд төсөвт тусгаж санхүүжүүлэх зэрэг зохицуулалтууд хуульчлагдсан.

Монгол Улсын Засгийн газраас 2021 оны 3 дугаар сарын 19-ний өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийг Байнгын хорооны болон нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажлыг хангах, санал, дүгнэлт боловсруулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 28 дугаар тогтоолоор байгуулсан.

Ажлын хэсгээс хуулийн төсөл боловсруулсан холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу уулзалт, хэлэлцүүлгийг зохион байгуулж, санал зөвлөмжийг авч, төслийг боловсруулсан.

Улсын Их Хурал 2022 оны 7 дугаар сарын 05-ны өдрийн хуралдаанаар Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулийг баталсан ба хуулийг 2023 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс дагаж мөрдсөн.

Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын эргэлтэд хяналт тавих тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.6 дахь хэсэгт “Энэ хуулийн 14.5-д заасан Үндэсний хорооны бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг Засгийн газар тогтооно”, Засгийн газрын 2017 оны 27 дугаар тогтоолын 4 дэх хэсэгт “Хууль тогтоомжид заасан байнгын үйл ажиллагаатай, орон тооны бус Засгийн газрын комисс, хороо, зөвлөл, ажлын хэсэг байгуулахдаа энэ тогтоолд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах замаар шийдвэрлэж байхыг Засгийн газрын гишүүдэд үүрэг болгосугай” гэж заасны дагуу Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хууль бус эргэлттэй тэмцэх Үндэсний хорооны ажиллах журам, бүрэлдэхүүнийг шинэчлэн батлуулахаар Засгийн газрын “Журам, тогтоолын хавсралтыг шинэчлэн батлах тухай” тогтоолын төслийг боловсруулсан.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 6 дугаар сарын 29-ний өдрийн 247 дугаар тогтоолоор Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хууль бус эргэлттэй тэмцэх Үндэсний хорооны ажиллах журам, бүрэлдэхүүнийг шинэчлэн баталсан.

Монгол Улсын нэгдэн орсон Үндэстэн дамнасан зохион байгуулалттай гэмт хэргийн эсрэг НҮБ-ын конвенцийн оролцогч талуудын Бага хурлын 2018 оны 9/1, 2020 оны 10/1 тоот тогтоолын дагуу Үндэстэн дамнасан зохион байгуулалттай гэмт хэргийн эсрэг НҮБ-ын конвенц болон түүний нэмэлт протоколуудын хэрэгжилтийн талаар Монгол Улсын тайланг боловсруулж, 2022 оны 5 дугаар сарын 20-ны өдөр ажлын хэсгийн хуралд танилцуулан эцэслэсэн байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2017 оны 148 дугаар тогтоолоор баталсан Хүн худалдаалахтай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үр дагаврын үнэлгээг зөвлөх үйлчилгээний сонгон шалгаруулалтад шалгарсан “Эс Ай Си Эй” ХХК гүйцэтгэж, “Хүн худалдаалахтай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үр дагаврын үнэлгээг гүйцэтгэж, хэрэгжилтийн нийт үнэлгээ 90%” гэж үнэлсэн болно.

1.2.Төрийн албан хаагч, мэргэжилтэн, иргэдийн эрх зүйн мэдлэгийг дээшлүүлэх чиглэлээр

Монгол Улсын Засгийн газар 2018 онд “Бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх үндэсний хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилтийг сайжруулахын тулд Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын тушаалаар Хууль зүй, дотоод хэргийн яам, Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн Ажлын алба, Улсын ерөнхий прокурорын газар,

Авлигатай тэмцэх газар, Тагнуулын ерөнхий газар, Цагдаагийн ерөнхий газар, Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн газар, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, Дотоод хэргийн их сургууль, Монгол Улсын их сургуулийн Хууль зүйн сургууль болон Иргэдийн оролцоо төслийн оролцоотойгоор Ажлын хэсэг байгуулан ажиллаж байна.

Ажлын хэсэг нь хүүхэд, залуучуудыг гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, тэдний эрх зүйн мэдлэг, ойлголтыг нэмэгдүүлэх зорилготой “Эрх зүйн мэдлэг олгох албан бус сургалтын хөтөлбөр” боловсруулах үүрэгтэй бөгөөд ерөнхий боловсролын сургууль (ЕБС)-ийн 10-12 дугаар ангийн сурагчид, их, дээд сургуулийн эрх зүйн бус мэргэжлийн ангийн 1, 2 дугаар дамжааны оюутнууд, мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв (МСҮТ)-ийн суралцагчдад зориулсан эрх зүйн мэдлэг олгох албан бус сургалтын хөтөлбөрийг боловсруулан хэрэгжүүлж байна.

Энэхүү ажлыг цогц байдлаар хэрэгжүүлэхээр зорьж байгаа бөгөөд 3 үе шаттайгаар хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн.

Нэгдүгээрт: Уг ажлын хүрээнд юуны өмнө албан боловсролын түвшин дэх эрх зүйн боловсролын хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн өнөөгийн байдлыг илрүүлж, цаашид сайжруулах, улмаар эрх зүйн албан бус боловсролын хөтөлбөр боловсруулахад шаардлагатай мэдээллийг цуглуулан шинжилгээ хийх нь зүйтэй гэж үзсэн бөгөөд Боловсролын хүрээлэнгийн эрдэмтэн, судлаачдын дэмжлэгээр албан боловсролын түвшин дэх эрх зүйн боловсролын хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн өнөөгийн байдалд дүн шинжилгээ хийн, цаашид сайжруулах, эрх зүйн албан бус боловсролын хөтөлбөр боловсруулахад шаардлагатай судалгааны ажлыг хийсэн.

Хоёрдугаарт: Цуглуулсан мэдээлэл, дүгнэлтэд үндэслэн ерөнхий боловсролын сургуулийн 10-12 дугаар ангийн сурагчид, их, дээд сургуулийн эрх зүйн бус мэргэжлийн ангийн 1, 2 дугаар дамжааны оюутнууд, мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төвийн суралцагчдад зориулсан эрх зүйн мэдлэг олгох албан бус сургалтын хөтөлбөрийг боловсруулж, багшийн болон суралцагчийн гарын авлагыг бэлэн болгосон байна.

Гуравдугаарт: “Эрх зүйн мэдлэг олгох албан бус сургалтын хөтөлбөр”-ийг заах багш нарыг бэлтгэх, заах арга зүйг сайжруулах, гарын авлага хэвлэж бэлтгэх, сургалтаа эхлүүлэх, явцын болон эцсийн үр дүнг тооцох, ерөнхий боловсролын сургуулийн 10-12 дугаар ангийн сурагчид, их, дээд сургуулийн эрх зүйн бус мэргэжлийн ангийн 1, 2 дугаар дамжааны оюутнууд, мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төвийн суралцагчдын албан сургалтын хөтөлбөрт тусгуулахаар санал хүргүүлж, албан бусаар сургалтын хөтөлбөрийг үндэсний хэмжээнд хэрэгжүүлэх ерөнхий боловсролын сургуулийн багш, нийгмийн ажилтан, цагдаагийн

байгууллагын хүүхдийн асуудал хариуцсан алба хаагч нарт зориулсан сургагч багш бэлтгэх сургалтыг 2022 оны 5 дугаар сарын 12, 13-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан ба нийт 120 сургагч багшийг бэлтгэв.

Сургалтын гарын авлага нь дараах агуулгаар бэлтгэгдсэн. Үүнд:

- ✓ Гэр бүлд хүүхдийн оролцоо (эрх ба үүрэг)
- ✓ Хүүхдийн эрх
- ✓ Сурч боловсрох эрхээ хэрэгжүүлэхэд сурагчийн оролцоо
- ✓ Эрүүл мэндээ хамгаалах нь
- ✓ Олон нийтийн хэв журмыг сахихад оролцох нь
- ✓ Байгаль орчноо хамгаалахад оролцох нь
- ✓ Хэлцэл хийх
- ✓ Насанд хүрээгүй байхдаа хөдөлмөр эрхлэх нь
- ✓ Эрх зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэхэд оролцох нь
- ✓ Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэхэд оролцох нь
- ✓ Монгол Улсын иргэн
- ✓ Сонгууль, ард нийтийн санал асуулгад оролцох нь зэрэг болно.

2022-2023 оны хичээлийн жилд Нийслэлийн ерөнхий боловсролын сургуулийн 10-12 дугаар ангийн 388 сурагчид туршилтын сургалтыг зохион байгуулж, үр дүнг тооцсон.

НҮБ-ын Хүүхдийн сантай хамтран “Цахим орчинд үйлдэгддэг хүүхдийн эсрэг бэлгийн мөлжлөгийн гэмт хэргийг хянан шийдвэрлэх нь” сургалтыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 10-наас 12-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан. Уг сургалт нь цахим орчинд үйлдэгдэж буй хүүхдийн эсрэг бэлгийн мөлжлөг, хүчирхийлэлд өртсөн хохирогч хүүхдүүдийг илрүүлэх, гэмт хэрэгтнүүдийг мөрдөх, гэмт хэргийн хянан шийдвэрлэх явцад анхаарах асуудлаар цагдаа, прокурор болон шүүхийн байгууллагын алба хаагчдын чадавхыг бэхжүүлэх зорилготой байв. Сургалтыг АНУ-ын “Сураггүй алга болсон болон бэлгийн мөлжлөгт өртсөн хүүхдүүдэд туслах олон улсын төв”-ийн мэргэжилтнүүд, АНУ-ын Хойд Виржиния мужийн Фэйрфакс хотын прокурор, Холбооны мөрдөх товчооны хүүхдийн эсрэг мөлжлөг, хүний наймаатай тэмцэх тасгийн мөрдөгч болон АНУ-ын Маршалын албаны Зан үйлийн шинжээч зэрэг туршлагатай мэргэжилтнүүд чиглүүлэн явууллаа.

Хил хамгаалах ерөнхий газар, Олон Улсын шилжилт хөдөлгөөний байгууллага хамтран хүн худалдаалах гэмт хэргийн хохирогчийг таньж тогтоох, туслалцаа үзүүлэх сургалтыг 2022 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдөр зохион байгуулсан. Сургалтад Монгол Улсын хилийн 34 боомт дахь шалган нэвтрүүлэх албаны 55 удирдах албан тушаалтан хамрагдсан. Сургалтаар хүн худалдаалах гэмт хэрэгтэй тэмцэхэд хил хамгаалах байгууллагын үүрэг оролцоог нэмэгдүүлэх, хохирогчийг таних илрүүлэх ур чадвар, техник арга барил олгох, хохирогчдод туслалцаа үзүүлэх, салбар хоорондын уялдаа холбоог сайжруулах чиглэлээр мэдээлэл хүргэсэн.

Олон улсын шилжилт хөдөлгөөний байгууллагатай хамтран хүн худалдаалах гэмт хэргийн хохирогчид тусламж, үйлчилгээг үзүүлдэг нэг цэгийн үйлчилгээний төв, түр хамгаалах байрны ажилтнуудын мэдлэг ур чадварыг дээшлүүлэх, салбар дундын уялдаа холбоог сайжруулах зорилгоор “Хүн худалдаалах гэмт хэргийн хохирогчийг таньж тогтоох, холбогдох талд мэдэгдэх, богино болон урт хугацаанд туслалцаа үзүүлэх тухай сургалт”-ыг 2022 оны 09 дүгээр сарын 14, 15-ны өдрүүдэд Улаанбаатар хотод зохион байгуулсан. Сургалтад Дархан, Дорноговь, Дорнод, Орхон, Өмнөговь, Сэлэнгэ, Сүхбаатар, Баян-Өлгий аймаг, Баянгол, Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй, Хан-Уул, Налайх дүүргийн гэр бүлийн хүчирхийллийн хохирогчид тусламж, үйлчилгээ үзүүлдэг нэг цэгийн үйлчилгээний төв, түр хамгаалах байрны

нийгмийн ажилтан, сэтгэл зүйч болон Нийслэлийн цагдаагийн удирдах газрын алба хаагчид нийт 50 хүн хамрагдав.

Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн Ажлын албаны даргын 2022 оны А/05 дугаар тушаалаар Хүчирхийллийн хохирогчийн эрхийг хамгаалах чиглэлээр шүүгч, прокурор, цагдаа, хуульч, өмгөөлөгчдөд зориулсан сургалт зохион байгуулах салбар дундын ажлын хэсэг байгуулж, сургалтыг 2022 оны 06 дугаар сарын 10, 13, 16-ны өдрүүдэд зохион байгуулж, сургалтад дүүргийн цагдаагийн алба хаагч, прокурор, шүүгч зэрэг 120 албан хаагчийг хамруулсан.

Олон улсын хөгжлийн эрх зүйн байгууллагын “Монгол улсад хүүхдийн хууль зүйн туслалцаа авах хүртээмжийг нэмэгдүүлэх замаар “Ковид-19” цар тахлын үр нөлөөг бууруулах” төслийн хүрээнд Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд нарын 2021 оны 12 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/190, А/280 хамтарсан тушаалаар шинэчлэн баталсан Гэмт хэрэг, зөрчил үйлдсэн гэж сэжиглэгдэж, мөрдөн шалгагдаж байгаа, эсхүл гэмт хэрэг үйлдэж ял шийтгүүлсэн, албадлагын арга хэмжээ авагдсан, зөрчил үйлдэж шийтгэгдсэн хүүхдэд үйлчилгээ үзүүлэх чиг үүрэг бүхий Хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хорооны 13 аймгийн нийт 183 гишүүдийг хамруулан сургалт зохион байгуулав.

Хүний эрхийн Үндэсний комисс, Цагдаагийн ерөнхий газар, НҮБ-ын Хүүхдийн сантай хамтран Бэлгийн хүчирхийллийн хохирогч хүүхдэд туслалцаа үзүүлэх, алба хаагчдыг хохирогч төвтэй хандлагад суралцуулах, энэ төрлийн гэмт хэргийг мөрдөн шалгах ажиллагааны онцлогийн талаар мэдлэг, ойлголтыг нэмэгдүүлэх, чадавхжуулах зорилгоор 21 аймгийн нийт 120 алба хаагчдад “Бэлгийн хүчирхийллийн хохирогч хүүхдэд туслалцаа үзүүлэх нь” сэдэвт сургалтыг 2022 оны 05 дугаар сард бүсчилсэн байдлаар зохион байгуулсан.

Цагдаагийн алба хаагч нарт стрессийг удирдах, даван туулах арга барилд сургах сургалтыг үе шаттай зохион байгуулах зорилгоор цагдаагийн байгууллагын сэтгэл зүйчдийг стрессийг даван туулах арга стратеги, сэтгэл зүйн хамгаалах механизмын талаарх мэргэшүүлэх сургалтад хамруулж, сургагч багшаар бэлтгэх сургалтыг 2022 оны 06 дугаар сарын 06-наас 11-ний өдрүүдэд зохион байгуулав.

Хууль зүй, дотоод хэргийн яам, Азийн хөгжлийн банктэй хамтран Цэцэглэн хөгжсөн, сөрөг нөлөөнд тэсвэртэй Ази, Номхон далайн бүс нутгийг цогцлоох Японы сангийн буцалтгүй тусламжийн санхүүжилтээр хэрэгжүүлж буй “Хүүхэд, эмэгтэйчүүдийн эсрэг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх” төслийн хүрээнд боловсруулсан хамтарсан багийн чадавхыг бэхжүүлэх үйл ажиллагааны хүрээнд гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх хамтарсан багийн гишүүдэд зориулсан багц гарын авлагын хэлэлцүүлгийг 2022 оны 12 дугаар сарын 01, 02-ны өдрүүдэд, сургагч багш бэлтгэх сургалтыг 2022 оны 12 дугаар сарын 05-09-ний өдөр тус тус зохион байгуулсан.

Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн Ажлын алба, Дэлхийн байгаль хамгаалах сан (WWF)-ийн Монгол дахь хөтөлбөрийн газартай хамтран “Хүрээлэн буй орчны эсрэг гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэхэд хилийн боомтын аюулгүй байдал, шалган нэвтрүүлэх тасгийн дарга, боомтын дарга нарын чадавхыг бэхжүүлэх нь” сэдэвт арга зүйн нэгдсэн сургалтыг 2022 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдөр Хил хамгаалах ерөнхий газарт зохион байгууллаа. Сургалтад хилийн 26 боомтын 55 алба хаагч оролцсон.

Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн Ажлын албанаас Шүүх шинжилгээний ерөнхий газар, ХБНГУ-ын Ханнс-Зайделийн сантай хамтран “Шүүх шинжилгээний ерөнхий газрын Экологийн шинжээчдийг мэргэшүүлэх сургалт”-ыг Ханнс-Зайделийн сангийн байранд 2022 оны 4 дүгээр сарын 28, 29-ний өдөр зохион байгуулсан. Тус сургалтыг шинжээч нарын тусгай мэдлэг, ур чадварыг нэмэгдүүлэх, ул мөр, эд мөрийн

баримтыг илрүүлж, бэхжүүлэх ажиллагаанд шинжлэх ухаанд суурилсан арга, аргачлалын дагуу шинжээчийн дүгнэлт гаргах ажилд мэргэшүүлэх чиглэлээр зохион байгууллаа.

Ажлын албанаас Байгаль, зэрлэг амьтдыг хамгаалах нийгэмлэг (WCS)-ийн Монгол дахь төлөөлөгчийн газартай хамтран “Зэрлэг амьтад, тэдгээрийн эд эрхтэн, бүтээгдэхүүний хил дамнасан хууль бус худалдааг бууруулах боломж, Алба хаагчдын манлайллын ур чадвар, ажлын гүйцэтгэлийг дээшлүүлэх нь” сэдэвт сургалтыг 2022 оны 06 дугаар сарын 02-ноос 10-ны өдрүүдэд зохион байгуулж, сургалтад хил, мэргэжлийн хяналт, гаалийн 53 алба хаагчийг хамруулсан.

Ажлын албанаас Дэлхийн байгаль хамгаалах сан (WWF)-ийн Монгол дахь хөтөлбөрийн газартай хамтран “Байгалийн ургамлын эд эрхтэн, бүтээгдэхүүний хил дамнасан хууль бус худалдаа, түүний илрүүлэлт, хяналт, хамтын ажиллагааг сайжруулах нь” сэдэвт хөдөлгөөнт сургалтыг 2022 оны 05 дугаар сарын 01-нээс 11-ны өдрүүдэд Говь-Алтай аймгийн Бургастай, Ховд аймгийн Булган, Баян-

Өлгий аймгийн Цагааннуур, Увс аймгийн Боршоо, Завхан аймгийн Арцсуурь хилийн боомтуудад зохион байгууллаа. Сургалтад Говь-Алтай аймгийн Бургастай, Ховд аймгийн Булган, Баян-Өлгий аймгийн Цагааннуур, Увс аймгийн Боршоо, Завхан аймгийн Арцсуурь хилийн боомтод үүрэг гүйцэтгэж байгаа хил, гаалийн 100 орчим алба хаагчид хамрагдаж, “Хүрээлэн буй орчны эсрэг гэмт хэрэг, зөрчлийг мөрдөн шалгах, хянан шийдвэрлэх: Хууль бусаар мод, байгалийн ургамал бэлтгэх гэмт хэрэг, зөрчлийг мөрдөн шалгах, хянан шийдвэрлэхэд анхаарах асуудлууд” сургалтын гарын авлагыг тараасан.

1.3. Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах сонгон шалгаруулалт болон шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн хангалтын чиглэлээр

Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2021 оны 250 дугаар тушаалаар баталсан худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө болон улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар тодорхой төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр 8 төсөл, арга хэмжээний 20 багц тендер холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу зарлагдаж, 3 үнэлгээний хороо, 2 ажлын хэсэг хуулийн дагуу сонгон шалгаруулалтыг явуулж, дараах бараа бүтээгдэхүүнийг холбогдох байгууллагад хүлээлгэн өгсөн байна. Үүнд:

- ✓ Шүүх шинжилгээний байгууллагын үйл ажиллагаанд шаардлагатай 3 ширхэг микроскоп, хэргийн газрын үзлэгт хэрэглэгдэх kastle meyer test bluestar, Lumminol, LMG зэрэг урвалж, хэргийн газарт биологийн ул мөрийг илрүүлэх зориулалт бүхий цэнхэр гэрэл болон металл хайгч;
- ✓ ЦЕГ-ын Эрүүлжүүлэх саатуулах байр, Дорнод аймагт байгуулах албадан эмчлэх төвд, эмнэлгийн болон харуул хамгаалалтын тоног төхөөрөмжийг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн дагуу зохион байгуулж, 27 нэр төрлийн тоног төхөөрөмж;
- ✓ Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагын согтуурах, мансуурах донтой өвчтөнийг албадан эмчлэх үйл ажиллагаанд шаардлагатай урвалж бодис;
- ✓ Хүн худалдаалахтай тэмцэх хөтөлбөрийн хүрээнд энэ төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх чиг үүргийн байгууллагын үйл ажиллагаанд шаардлагатай 80 ширхэг энгэрийн камерыг худалдан авч, холбогдох байгууллагад хүлээлгэн өгсөн.

Монгол Улсын Засгийн газар болон Америкийн Нэгдсэн Улсын Төрийн департамент хамтран хэрэгжүүлж байгаа “Хүүхэд хамгааллын компакт гэрээ”-г хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд Цагдаагийн ерөнхий газрын Эрүүгийн цагдаагийн албаны Зохион байгуулалттай гэмт хэрэгтэй тэмцэх хэлтсийн үйл ажиллагаанд шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмжийг худалдан авч, хүлээлгэн өгсөн.

2.Тодорхой төрлийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр

2.1.Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хууль бус эргэлттэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр

Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хууль бус эргэлттэй тэмцэх Үндэсний хорооны 2022 оны 2 дугаар сарын 24-ний өдрийн хуралдаанаар “Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хууль бус эргэлттэй тэмцэх үндэсний хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилт, гэмт хэргийн нөхцөл байдал болон энэ төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх чиг үүрэг бүхий байгууллагуудын өнгөрсөн онд хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагааны талаар мэдээлэл сонсож, “Алсын хараа 2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрт тусгагдсан мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын эргэлтэд хяналт тавьж, урьдчилан сэргийлэх ажлыг эрчимжүүлэх, чиг үүргийн байгууллагуудын уялдаа холбоог сайжруулж, сургаж мэргэшүүлэх, шаардлагатай тоног төхөөрөмж багаж хэрэгслээр хангах, донтогчдод үзүүлэх эрүүл мэндийн үйлчилгээг шинэ шатанд гаргах талаар хэлэлцэв.

2.2.Хүн худалдаалах гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр

Хүн худалдаалахтай тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр 2022 онд

- ✓ Олон улсын шилжилт хөдөлгөөний байгууллагын Нидерланд Улсын Засгийн газрын санхүүжилтээр хэрэгжүүлж буй “Монгол Улсад хүн худалдаалахтай тэмцэх”,
- ✓ Монгол Улсын Засгийн газар болон Америкийн Нэгдсэн Улсын Төрийн департамент хамтран хэрэгжүүлэх Монгол Улсад хүүхдийг бэлгийн мөлжлөгийн зорилгоор худалдаалах, хүүхдийг албадан хөдөлмөр эрхлүүлэхтэй тэмцэхэд чиглэсэн Хүүхэд хамгааллын компакт гэрээний төсөл,
- ✓ Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам, “Хүйсийн тэгш эрхийн төв” төрийн бус байгууллага, БНСУ-ын Жендэрийн тэгш эрхийн, гэр бүлийн яам хамтран хэрэгжүүлж байгаа “Монгол Улс дахь эмэгтэйчүүдийн эсрэг хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, хохирогчдод туслалцаа үзүүлэх төсөл” тус тус хэрэгжиж байна.

Хүн худалдаалах гэмт хэргийн хохирогч хамгааллын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллагуудтай хамтарч ажиллах, дэмжлэг үзүүлэх чиглэлээр “Хүйсийн тэгш эрх төв” төрийн бус байгууллагатай хамтран ажиллаж, 8 төрлийн үйлчилгээг 11 хохирогч, үйлчлүүлэгчдэд үзүүлсэн байна. Үүнээс 5 нь анх удаа, 6 нь давтан хандсан байна. Энэ ажлын хүрээнд:

- ✓ Бэлгийн мөлжлөг, хүн худалдаалах гэмт хэрэгт өртсөн 11 хохирогч (үйлчлүүлэгч)-ийг шууд туслалцаа болон нөхөн сэргээх үйлчилгээнд хамруулсан байна. Тухайлбал, 11 хохирогч (үйлчлүүлэгч)-д хүнсний, 7 хохирогч (үйлчлүүлэгч)-ийг ахуйн болон нэг удаагийн хувцас, 5 хохирогч (үйлчлүүлэгч)-д эрүүл мэндийн оношилгоо, эмчилгээнд хамруулсан.
- ✓ Мэргэжлийн чиг баримжаа олгох зорилгоор Update сургалтын төвд 5 хохирогч (үйлчлүүлэгч)-ийг маникюр, үсчний сургалтад хамруулсан байна.

- ✓ 5 хохирогчид хууль зүйн болон өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлсэн.
- ✓ Зураг зурах, бүжгийн аргаар сэргээх, өөртөө итгэх итгэлийг нэмэгдүүлэх зорилготой дэмжих бүлгийн хичээлийг 10 удаа, амьдрах ухааны сургалтыг 20 удаа тус тус зохион байгуулсан.

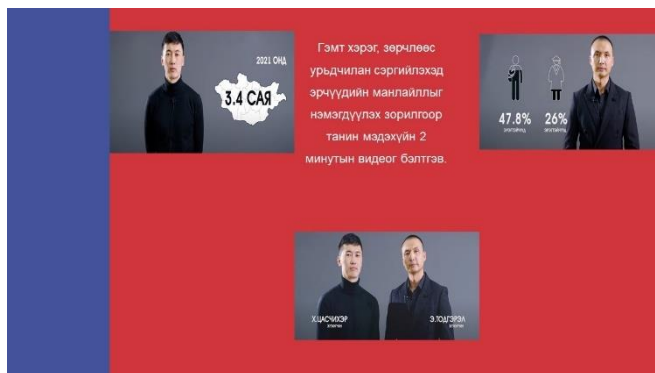
2.3. Гэр бүлийн хүчирхийлэл, хүүхдийн эсрэг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр

- ✓ НҮБ-ын Хүн амын сангийн “Жендэрт суурилсан хүчирхийлэлтэй тэмцэх төсөл”,
- ✓ Олон улсын хөгжлийн эрх зүйн байгууллагын “Монгол Улсад жендэрт суурилсан хүчирхийлэлтэй тэмцэх үйл ажиллагааг бэхжүүлэх”
- ✓ Олон улсын хөгжлийн эрх зүйн байгууллагын Монгол Улсад хүүхдийн хууль зүйн туслалцаа авах хүртээмжийг нэмэгдүүлэх замаар “Ковид-19” цар тахлын үр нөлөөг бууруулах”
- ✓ Азийн хөгжлийн банкны “Хүүхэд, эмэгтэйчүүдийн эсрэг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх төсөл”
- ✓ Азийн хөгжлийн банкны “Ковид-19 цар тахлын үед гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх” төсөл тус тус хэрэгжиж байна.

Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн ажлын алба, УИХ-ын Нутгийн удирдлагын дэд хороо, Хүчирхийллийн эсрэг лобби бүлэгтэй хамтран Хүүхэд хамгааллын чиг үүрэгтэй байгууллагуудын хамтын ажиллагааг сайжруулах, зөвлөлдөх уулзалтыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 12-ны өдөр зохион байгуулсан. Уулзалтаар бүх орчин дахь хүүхэд хамгааллыг сайжруулах, хууль эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох, салбар дундын хамтын ажиллагааг бэхжүүлж, ажлын уялдаа холбоог хангах, 2022 онд хүүхэд хамгааллын чиглэлээр төлөвлөж буй ажил арга хэмжээний талаар зөвлөлдөж санал солилцсон.

Олон улсын эрх зүйн хөгжлийн байгууллагын “Монгол Улсад жендэрт суурилсан хүчирхийлэлтэй тэмцэх үйл ажиллагааг бэхжүүлэх” төслийн хүрээнд байгуулсан жендэрт суурилсан хүчирхийлэл, гэр бүлийн хүчирхийлэлээс урьдчилан сэргийлэх, хохирогчдыг хамгаалах чиглэлээр иргэний нийгмийн байгууллагыг чадавхжуулах, 17 аймгийн 49 төрийн бус байгууллагуудын форумын найм дахь удаагийн уулзалтыг 2022 оны 03 дугаар сарын 30, 31-ний өдөр зохион байгуулсан.

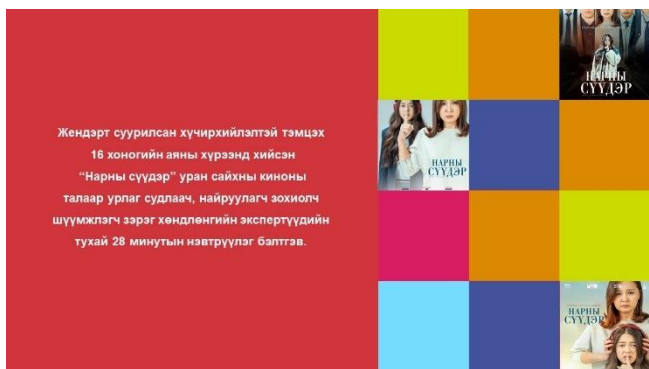
Монгол Улсад гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн ажлын алба, “Каритас Монгол” төрийн бус байгууллага, эрчүүдэд чиглэсэн үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллагуудтай хамтран гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлын үр нөлөөг дээшлүүлэх, эрчүүдийн үүрэг оролцоог нэмэгдүүлэх талаар “Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэхэд эрчүүдийн манлайлал” хэлэлцүүлгийг 2022 оны 05 дугаар сарын 18-ны өдөр зохион байгууллаа. Хэлэлцүүлэгт Монголын эрэгтэйчүүдийн холбоо, Зөв эрчүүд, Хөгжлийн төлөөх монгол эрчүүд, 20к клуб зэрэг 40 гаруй төрийн бус байгууллагын төлөөлөл оролцож, эрчүүдийн өмнө тулгамдаж буй асуудал, сөрөг зан үйлд нөлөөлж буй шалтгаан, нөхцөл болон түүнийг арилгах арга замын талаар хэлэлцэж, цаашид гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажилд эрчүүдэд чиглэсэн үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллагуудтай хамтран ажиллах, архинаас үүдэлтэй сөрөг зан үйлийг өөрчлөх, гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэгчийн зан үйлд нөлөөлөх сургалтыг зохион байгуулах зэрэг ажлыг хамтран хэрэгжүүлэхээр болсон.

НҮБ-ын Хүн амын сангийн “Жендэрт суурилсан хүчирхийлэлтэй тэмцэх төсөл”-ийн хүрээнд Баян-Өлгий, Завхан аймаг, Баянзүрх дүүргийн гэр бүлийн хүчирхийллийн хохирогчид тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх нэг цэгийн үйлчилгээний төвийн үйл ажиллагааг дэмжих зорилгоор нийт 172.926.778 төгрөгийн санхүүжилтийг шийдвэрлэсэн.

Улсын хэмжээнд ажиллаж байгаа нэг цэгийн үйлчилгээний төв, түр хамгаалах байрнуудын үйл ажиллагаа, үйлчилгээний хяналт, дүн шинжилгээ, хамтарсан багийн гишүүдийн ажлын байрны тодорхойлолтод хийсэн дүн шинжилгээний тайлангийн хэлэлцүүлгийг 2022 оны 02 дугаар сарын 09-ний өдөр зохион байгуулсан. Хэлэлцүүлгээс хамтарсан багийн гишүүдийн жишиг ажлын байрны тодорхойлолтыг боловсруулж холбогдох байгууллагад хүргүүлэх, аймаг, нийслэлийн ИТХ-ын дарга бөгөөд гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөлийн дарга нарт харьяалах нутаг дэвсгэрт ажиллаж байгаа нэг цэгийн үйлчилгээний төв, түр хамгаалах байруудын үйл ажиллагааг тогтмолжуулах, орон тооны ажилтантай болгох, орон нутгийн төсөвт зардал тусгуулах асуудлаар ажлын чиглэл хүргүүлэхээр тогтов.

Шүүх шинжилгээний байгууллагын дэргэдэх гэр бүлийн хүчирхийллийн хохирогчид үйлчилгээ үзүүлдэг нэг цэгийн үйлчилгээний төвийн ажилтнуудыг чадавхжуулах, хохирогчдод үзүүлж буй тусламж үйлчилгээг сайжруулах, сэтгэл зүйчийг сургалтад хамруулах зэрэг ажилд НҮБ-ын Хүн амын сангаас дэмжлэг үзүүлэн ажиллав.

Жендэрт суурилсан хүчирхийллийн талаарх олон нийтийн мэдлэг ойлголтыг дээшлүүлэх, жендэрт суурилсан аливаа ялгаварлан гадуурхалт, хэвшмэл ойлголтыг өөрчлөх, энэ төрлийн хүчирхийллийг таслан зогсоох, урьдчилан сэргийлэх зорилгоор жил бүрийн 11 дүгээр сарын 25-ны өдрөөс эхлэн 16 хоногийн хугацаанд тэмдэглэн өнгөрүүлдэг “Жендэрт суурилсан хүчирхийлэлтэй тэмцэх 16 хоногийн аян”-ыг

энэ жил “Нандин бүхнээ хамгаалъя” уриан дор зохион байгуулж, салбар дундын хамтын ажиллагаа, тэгш оролцоог ханган ажиллалаа.

2.4. Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр

Хил болон хилийн бүс, зурваст үйлдэгдэж байгаа хүрээлэн буй орчны эсрэг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, чиг үүрэг бүхий байгууллагуудын хамтын ажиллагааг сайжруулах, алба хаагчдын мэргэжлийн мэдлэг, ур чадварыг дээшлүүлэх зорилгоор “Улсын тусгай хэрэгцээний газарт ойн дагалт баялаг бэлтгэх, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх арга зам” сэдэвт зөвлөгөөнийг 2022 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдөр Сэлэнгэ аймгийн Сүхбаатар суманд зохион байгуулсан. Зөвлөгөөнд 120 орчим албан хаагчид оролцсон.

Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор “Байгалиа хамгаалъя” нэгдсэн арга хэмжээг “Ногоон дуу хоолой” нэрийн доор “Зөв мод-зөв арчилгаа” уриатайгаар дэд зөвлөлийн гишүүн байгууллагууд болон 21 аймаг, нийслэлийн Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөлд харьяалах нутаг дэвсгэртээ 2022 оны 04 дүгээр сарын 15-наас 05 дугаар сарын 15-ны өдрүүдэд зохион байгуулав.

Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн Ажлын албанаас ХБНГУ-ын Ханнс-Зайделийн сан, Дэлхийн байгаль хамгаалах сан (WWF)-ийн Монгол дахь хөтөлбөрийн газар, Сэлэнгэ аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралтай хамтран “Хүрээлэн байгаа орчинд ээлтэй аялал жуулчлал ба гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх нь” сэдэвт салбар дундын хамтарсан зөвлөгөөнийг 2022 оны 04 дүгээр сарын 26-ны өдөр Хэнтий аймгийн Хэрлэн суманд зохион байгуулсан.

2.5. Мал хулгайлах гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр

TV-5 телевизийн “Шинэ хөдөө” зорилтот төсөл нэвтрүүлгийн хүрээнд Завхан аймгийн Баянтэс, Тэлмэн, Тосонцэнгэл, Их-Уул, Дорнод аймгийн Халх гол, Цагаан овоо, Булган, Баянтүмэн сум, Хэнтий аймгийн Баянхутаг, Мөрөн сум, Төв аймгийн Алтанбулаг, Аргалант, Мөнгөнморьт, Лүн, Эрдэнэсант сумдын 7000 гаруй малчдыг хамруулан, “Малчдын бүлэг” байгуулах 8 цуврал нэвтрүүлэг бэлтгэн, 100 орчим “Малчдын бүлэг” байгуулан, малчдад хууль, эрх зүйн анхан шатны мэдлэг олголоо.

Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын 2022 оны 11 дүгээр сарын 01-ний өдрийн А/297 дугаар тушаалаар баталсан “Мал, мах-2022” нэгдсэн арга хэмжээг удирдамж, хөтөлбөрийн дагуу улсын хэмжээнд 2022 оны 11 дүгээр сарын 04-ны өдрөөс 30 хоногийн хугацаатай зохион байгуулж, цагдаагийн байгууллагын ASAP санд мал хулгайлах гэмт хэрэгт эрэн сурвалжлагдаж байсан 65 этгээдийг олж тогтоон, 138 холбогдогчтой, 74 удаагийн үйлдлээр иргэдийн 358 тооны бод мал хулгайлсан хэргийг илрүүлж, мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулснаас 54 хэргийг шүүхэд шилжүүлсэн байна. Мөн цагдаагийн байгууллагаас 1481 гишүүнтэй, 151 малчдын бүлгийг шинээр байгуулж, мал хулгайлах гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр төв зам дагуу байрлалтай 70 ширхэг зурагт самбарт зураг, мэдээллийг байршуулж, цагдаагийн байгууллагаас 49 хэвлэл, мэдээллийн байгууллагад 88 удаагийн яриа, мэдээлэл өгч, сошиал орчинд 33 постерийг байршуулж, иргэд, малчдад түгээсэн.

2.6. Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх салбар болон дэд зөвлөлийн үйл ажиллагааны талаар

Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөл болон Дэд зөвлөл, 21 аймаг, 9 дүүргийн салбар зөвлөлийн үйл ажиллагааг дэмжин шийдвэр, үйл ажиллагааг олон нийтэд сурталчлах, цаг үеийн мэдээ бэлтгэх, түгээх, дэмжлэг үзүүлэх ажлын хүрээнд дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлж ажилласан байна. Үүнд:

✓ 2022 оны 1 дүгээр сарын 20-ноос 3 дугаар сарын 10-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан Мал хулгайлах гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх дэд зөвлөл, Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх дэд зөвлөл, Гэр бүлийн хүчирхийлэл, хүүхдийн эрхийн эсрэг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх дэд зөвлөл, Хүн худалдаалах гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах дэд зөвлөл, Монгол Улсад Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн хурлын талаар зурган мэдээ бэлтгэж нийтийн сүлжээн дэх “Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зөвлөл” цахим хуудсанд байршуулсан.

✓ 2022 оны 02 дугаар сарын 21-нээс 23-ны өдрүүдэд Хэнтий аймагт Хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хорооны гишүүдийг чадавхжуулах Зүүн бүсийн сургалт, Дорнод аймгийн Хэрлэн суманд согтуурах, мансуурах донтой хүнийг албадан эмчлэх эмнэлэг байгуулах ажлын явцтай Ажлын албаны төлөөлөл танилцсан.

✓ Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн Ажлын албаны төлөөлөл 2022 оны 03 дугаар сарын 25-наас 27-ны өдрүүдэд Сэлэнгэ аймагт “Улсын тусгай хэрэгцээний газарт ойн дагалт баялаг бэлтгэх зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх арга зам” сэдэвт зөвлөгөөнд оролцсон.

✓ Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн ажлын албаны төлөөлөл 2022 оны 04 дүгээр сарын 26, 27-ны өдрүүдэд Сэлэнгэ аймагт “Хүрээлэн байгаа орчинд ээлтэй аялал жуулчлал ба гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх нь” сэдэвт салбар дундын хамтарсан зөвлөгөөн, 2022 оны 05 дугаар сарын 13, 14-ний өдрүүдэд Дундговь аймагт “Бэлгийн хүчирхийллийн хохирогч хүүхдэд туслалцаа үзүүлэх нь” сэдэвт сургалт, 2022 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдөр Аймаг, дүүргийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөлийн дарга нарын төлөөлөлтэй уулзсан уулзалтад тус тус оролцсон байна.

Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардлаас улсын хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа нийт хамтарсан багийн үйл ажиллагааг дэмжих зорилгоор Зохицуулах зөвлөлөөс гарсан шийдвэрийн хүрээнд 2021 оноос хойш улсын хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа нийт 735 хамтарсан багт санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэн ажиллаж байна. Энэ хүрээнд:

✓ Улсын хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа 735 хамтарсан багийн цахим мэдээлэл судалгааг нэгтгэн боловсруулж, мэдээллийн сан үүсгэсэн ба тус судалгаанд үндэслэн хамтарсан багийн үйл ажиллагааг дэмжиж, үйлчилгээний чадавхыг бэхжүүлэх, санхүүжилтийн “Хамтын ажиллагааны гэрээ”-г боловсруулан 21 аймаг, 9 дүүргийн Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх салбар зөвлөлийн дарга бөгөөд ИТХ дарга нартай 2022 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдөр уулзалтыг зохион байгуулсан.

✓ Нийслэл, 9 дүүрэг, 21 аймгийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөлийн дарга, нарийн бичгийн дарга болон холбогдох 161 албан хаагчидтай 2022 оны 6 дугаар сарын 03-ны өдөр цахим уулзалт зохион байгуулж, уулзалтаар санхүүжилтийг хуульд заасны дагуу үр ашигтай зарцуулах, гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг эрчимжүүлэх талаар ажлын чиглэл өгч, мөн гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт орсонтой холбоотой танилцуулга мэдээллийг өгч ажиллалаа.

✓ Хамтарсан багийн үйл ажиллагааг дэмжих зорилгоор Ажлын албаны даргатай байгуулсан Хамтын ажиллагааны гэрээний тайлан, санхүүгийн анхан шатны баримт болон бусад баримтыг 2022 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдрөөр тасалбар болгон тайлан мэдээллийг нэгтгэн ажилласан байна.

---o0o---

НЭГДСЭН ДҮГНЭЛТ

НЭГДСЭН ДҮГНЭЛТ

Монгол Улсад 2022 онд бүртгэсэн гэмт хэргийн статистик мэдээлэлд хийсэн дүн шинжилгээнд үндэслэн дараах дүгнэлт хийж байна.

Нэг. Бүртгэсэн гэмт хэргийн төлөв байдал, үйлдэгч, хохирогчийн талаар

1. Монгол Улсад 2022 онд нийт 35340, Улаанбаатар хотод 24310 буюу 68.8%, орон нутагт 11019 буюу 31.1%, бусад газарт буюу хилийн чанадад үйлдсэн 11 буюу 0.1% гэмт хэрэг бүртгэсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад улсын хэмжээнд 9911 хэрэг буюу 39.0%-иар, нийслэлд 7776 хэрэг буюу 47.0%-иар, орон нутагт 2139 хэрэг буюу 24.1%-иар тус тус өсөж, бусад газарт 4 хэрэг буюу 26.7%-иар буурсан байна.

2. Цагдаагийн байгууллага 2022 онд 29900 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 8508 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 56525 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 21951 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 32419 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны түдгэлзүүлснээс сэргээсэн 45, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосноос сэргээсэн 2110 хэрэг байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, нийт мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулсан хэрэг 20893 буюу 58.6%-иар өссөн байна. Нийт шалгасан хэргийн 14543 буюу 40.6%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хааж, 15273 буюу 42.7%-ийг шүүхэд шилжүүлж, 2236 буюу 6.2%-ийг хэрэгсэхгүй болгож, 3246 буюу 9.1%-ийг нэгтгэн, 505 буюу 1.4%-ийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэгт нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 63.3%, хуулийн анхны хугацаанд 83.3%-ийг шийдвэрлэсэн байна.

3. Монгол Улсын хэмжээнд 2022 онд зам тээврийн ослын шинжтэй 101233 дуудлага хүлээн авч 24121 зам тээврийн осол бүртгэн шалгасан байна. Тухайн онд тээврийн хэрэгсэл, автомашины өсөлт 2.4%-иар өсөж, зам тээврийн ослын шинжтэй дуудлага 21973 буюу 27.7%, зам тээврийн осол 1639 буюу 7.3 %-иар тус тус өссөн байна.

Монгол Улсын хэмжээнд 2022 онд 101233 зам тээврийн осол бүртгэгдсэний 95409 буюу 94.2% нь Улаанбаатар хотод бүртгэгджээ.

4. Прокурорын байгууллага нь 2022 онд хэрэг бүртгэлт явуулсан нийт 58369 хэрэгт хяналт тавьсан нь өмнөх оноос 9131 буюу 18.5%-иар өсжээ. Үүнээс нэгтгэсэн 262, хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаасан 19604, тухайн жилд эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан 11059, үлдэгдэл 27443 хэрэг байна.

Мөрдөн байцаалт явуулсан нийт 26149 эрүүгийн хэрэгт хяналт тавьж ажилласны 24424 буюу 93.6% нь энэ онд шинээр эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан хэргүүд байна. Үүнээс хэрэгсэхгүй болгосон 740, яллах дүгнэлт үйлдсэн 14944, нэгтгэсэн 9443, түдгэлзүүлсэн 166, эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татах тогтоолыг хүчингүй болгосон 97, үлдэгдэл 759 хэрэг байна.

5. Монгол Улсын хэмжээнд 2022 онд үйлдсэн гэмт хэргийн улмаас 35220 хүн, 87 хуулийн этгээд хохирч, үүнээс 766 хүн нас барж, 10310 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт хохирогч 10226 буюу 40.9%, гэмтсэн хүн 2011 буюу 24.2%, нас барсан хүн 83 буюу 12.2%-иар тус тус өссөн байна.

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 347900.1 сая төгрөгийн хохирлын 183243.9 сая төгрөг буюу 52.7%-ийг нөхөн төлүүлж, 5695.0 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс хохирлын хэмжээ 167526.2 сая төгрөг буюу 92.9%-иар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 92841.1 сая төгрөг буюу 2.0 дахин тус тус өсөж, битүүмжилсэн хөрөнгө 846.2 сая төгрөг буюу 12.9%-иар буурсан байна.

6. 2022 онд Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүд нийт 20199 хүн, 17 хуулийн этгээдэд холбогдох 16355 эрүүгийн хэрэг хүлээн авснаас 4 хуулийн этгээд, 1100 хүнд холбогдох 624 хэргийг прокурорт буцааж, 165 хүнд холбогдох 117 хэргийг түдгэлзүүлж, 1

хуулийн этгээд 600 хүнд холбогдох 337 хэргийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, 237 хүнд холбогдох 113 хэргийг хэрэгсэхгүй болгож, 149 хүнд холбогдох 82 хэргийг цагаатгаж, нийт 14202 хэргийг шийдвэрлэж, 10 хуулийн этгээд, 16350 хүнийг гэмт хэрэг үйлдсэн гэм буруутайд тооцож, үүнээс 1583 хүнийг хорих ял оногдуулахгүйгээр тэнсэж, 254 хүнийг эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлж, 11263 хүнд ял оногдуулсан байна. Нийт эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүд 2022 оны эцэст 1156 хэргийн үлдэгдэлтэй байжээ. Өнгөрсөн онтой харьцуулбал хянан шийдвэрлэсэн эрүүгийн хэрэг 17.7%-иар, ял шийтгүүлэгчдийн тоо мөн 27.8%-иар тус тус өссөн дүнтэй байна.

7. 2022 онд Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхээс улсын хэмжээнд 8165 хүн, 10 хуулийн этгээдийг торгох ялаар, 1552 хүнийг нийтэд тустай ажил хийлгэх ялаар, 1761 хүнийг зорчих эрхийг хязгаарлах ялаар, 2919 хүнийг хорих ялаар тус тус шийтгэж, 96 хүүхдэд хүмүүжлийн чанартай албадлагын арга хэмжээг, 23 хүнд эмнэлгийн чанартай албадлагын арга хэмжээг тус тус хэрэглэсэн байна.

8. 2022 онд Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхүүд нийт 2473 хэрэг хүлээн авч, 2312 хэргийг хянан шийдвэрлэж, 110 хэргийн үлдэгдэлтэй, 7 хэрэгт шинээр илэрсэн нөхцөл байдлын улмаас хэргийг хянуулах прокурорын дүгнэлтийг хүлээн авч, 44 хэрэгт давж заалдах шатны шүүхээр хэлэлцүүлэхгүй тухай шийдвэр гарсан байна.

Давж заалдах шатны журмаар хянан шийдвэрлэсэн эрүүгийн хэргийн тоо өмнөх оноос 207 хэргээр буюу 9.8%-иар өссөн бол үлдэгдэл хэргийн тоо 28 хэргээр буюу 20.3%-иар тус тус буурчээ. 2022 онд улсын хэмжээнд эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхүүд нийт 2312 хэрэг хянан шийдвэрлэснээс 1242 хэрэгт буюу 53.7%-д нь анхан шатны шүүхийн тогтоолыг хэвээр үлдээж, 621 хэрэгт буюу 26.9%-д нь тогтоолд өөрчлөлт оруулсан бол 449 хэрэгт буюу 19.4%-д нь тогтоолыг хүчингүй болгож шийдвэрлэжээ.

9. 2022 онд Улсын Дээд шүүхийн Эрүүгийн хэргийн танхим нийт 868 хэрэг хүлээн авч, 188 хэргийг хяналтын шатны шүүх хуралдаанаар, 670 хэргийг хянан буцааж, 10 хэргийн үлдэгдэлтэй байна. Хяналтын шатны шүүх хуралдаанаар хянан шийдвэрлэсэн 188 хэргээс 129 хэргийг гомдлын дагуу, 35 хэргийг прокурорын эсэргүүцлээр, 24 хэргийг прокурорын дүгнэлтээр шинээр илэрсэн нөхцөл байдлын улмаас шүүхийн шийдвэрийг хянуулах тухай хүсэлтийн дагуу хянан шийдвэрлэсэн байна.

10. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагын мэдээллээр 2022 онд 4157 хоригдол хорих ял эдэлсэн нь 2021 онд хорих ял эдэлсэн хоригдлын тоотой харьцуулахад 1113 буюу 35.6%-иар өссөн байна.

11. Авлигатай тэмцэх газар 2022 онд хуульд заасан харьяаллын 1806 үйлдэлтэй, 1184 холбогдогчтой, 1520 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын ажиллагаа явуулсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, 16.3%-иар өссөн байна.

12. Шүүх шинжилгээний байгууллага 2022 онд улсын хэмжээнд нийт 69201 шинжилгээ хийсэн байх ба 41699 буюу 60.3 хувийг шүүх эмнэлгийн шинжилгээ, 18364 буюу 26.5 хувийг тусгай шинжилгээ, 8877 буюу 12.8 хувийг криминалистикийн шинжилгээ, 169 буюу 0.25 хувийг шүүх эдийн засгийн шинжилгээ, 92 буюу 0.15 хувийг экологийн шинжилгээ эзэлж байна.

Энэ нь өмнөх оны шинжилгээний статистик үзүүлэлттээс 10777 шинжилгээгээр буюу 18.4%-иар өссөн үзүүлэлттэй байна. Нийт шинжилгээний 62.4%-ийг шүүх шинжилгээний төв байгууллагад, 31.4%-ийг орон нутгийн шүүх шинжилгээний хэлтсүүд, 6.1%-ийг нийслэлийн шүүх шинжилгээний газрын хэргийн газрын үзлэгийн багууд хийжээ.

Хоёр. Бүртгэсэн зөрчлийн статистикийн талаар

1. Цагдаагийн байгууллагаас улсын хэмжээнд 2704791 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад, 630379 буюу 30.4%-иар, үүнээс 2701773 зөрчлийг шийдвэрлэсэн

нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад, 631823 буюу 30.5%-иар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

2. Цагдаагийн байгууллага 2022 онд зөрчил гаргасан 2561390 иргэн, 75401 хуулийн этгээдийг 92.0 тэрбум төгрөгөөр торгох, 18931 хүнийг баривчлах, 46051 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл тус тус ногдуулсан байна.

3. Прокурорын байгууллага нь 2022 онд 2698521 зөрчлийн хэрэгт хяналт тавьж ажилласан байна. Үүнийг шийдвэрлэлтийн байдлаар нь авч үзвэл газар дээр нь хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан 2523325 хэрэг буюу 93.5%-ийг, бүртгэж, хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан 141791 хэрэг буюу 5.25%-ийг, зөрчлийн хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээсэн 33405 хэрэг буюу 1.23%-ийг тус тус эзэлж байна.

4. Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхүүд 2022 онд зөрчлийн 27872 хэргийг шийдвэрлэсэн байна. Үүнээс эрх бүхий албан тушаалтны шийтгэл оногдуулсан 3756 шийдвэрийг хянаж, харьяаллын дагуу 24116 хэргийг хянан шийдвэрлэжээ.

Эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэрт хамаарах 3756 зөрчлийн хэргийг хянаснаас 201 хэрэг буюу 6.4%-ийг хэвээр үлдээж, 2291 хэрэг буюу 61.0%-ийг өөрчлөлт оруулж, 1263 хэрэг буюу 33.6%-ийг хүчингүй болгож, 1 хэрэгт шийтгэлээс чөлөөлж шийдвэрлэжээ.

Гурав. Гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны талаар

Хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох чиглэлээр:

Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны 04 дүгээр сарын 22-ны өдрийн хуралдаанаар Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан. Тус нэмэлт, өөрчлөлтөөр:

- Зохицуулах зөвлөлийн орон тооны ажлын албаны удирдах болон гүйцэтгэх албан тушаалтан нь төрийн албан хаагч байх бөгөөд албан тушаалын ангилал, зэрэглэлийг төрийн албаны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газар тогтоох,

- Олон нийтийн байцаагчийн ажиллах нийтлэг журмыг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батлах,

- Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг тухайн жилд Эрүүгийн хууль болон Зөрчлийн тухай хуульд заасан зөрчилд оногдуулсан торгох шийтгэлийг биелүүлж, төсөвт төвлөрүүлсэн мөнгөн дүнгийн 20-иос доошгүй хувьтай тэнцэх хэмжээний хөрөнгийг дүрс бичлэгийн техник, хэрэгсэл, зөрчил болон эрүүгийн хэрэг хянан шалгах байгууллагын мэдээллийн нэгдсэн системийг сайжруулах ажилд төсөвт тусгаж санхүүжүүлэх зэрэг зохицуулалт хуульчлагдсан.

Төрийн албан хаагч, мэргэжилтэн, иргэдийн эрх зүйн мэдлэгийг дээшлүүлэх чиглэлээр:

Монгол Улсын Засгийн газар 2018 онд “Бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх үндэсний хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилтийг сайжруулахын тулд Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын тушаалаар Хууль зүй, дотоод хэргийн яам, Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн Ажлын алба, Улсын ерөнхий прокурорын газар, Авлигатай тэмцэх газар, Тагнуулын ерөнхий газар, Цагдаагийн ерөнхий газар, Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн газар, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, Дотоод хэргийн их сургууль, Монгол Улсын их сургуулийн Хууль зүйн сургууль болон Иргэдийн оролцоо төслийн оролцоотойгоор Ажлын хэсэг байгуулан ажиллаж байна.

Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах сонгон шалгаруулалт болон шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн хангалтын чиглэлээр:

Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2021 оны 250 дугаар тушаалаар баталсан худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө болон улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар тодорхой төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр 8 төсөл, арга хэмжээний 20 багц тендер холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу зарлагдаж, 3 үнэлгээний хороо, 2 ажлын хэсэг хуулийн дагуу сонгон шалгаруулалтыг явуулж, бараа бүтээгдэхүүнийг холбогдох байгууллагад хүлээлгэн өгсөн байна.

Тодорхой төрлийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр:

Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хууль бус эргэлттэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр:

Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хууль бус эргэлттэй тэмцэх Үндэсний хорооны 2022 оны 2 дугаар сарын 24-ний өдрийн хуралдаанаар “Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хууль бус эргэлттэй тэмцэх үндэсний хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилт, гэмт хэргийн нөхцөл байдал болон энэ төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх чиг үүрэг бүхий байгууллагуудын өнгөрсөн онд хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагааны талаар мэдээлэл сонсож, “Алсын хараа 2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрт тусгагдсан мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын эргэлтэд хяналт тавих, урьдчилан сэргийлэх ажлыг эрчимжүүлэх, чиг үүргийн байгууллагуудын уялдаа холбоог сайжруулж, сургаж мэргэшүүлэх, шаардлагатай тоног төхөөрөмж багаж хэрэгслээр хангах, донтогчдод үзүүлэх эрүүл мэндийн үйлчилгээг шинэ шатанд гаргах асуудлаар хэлэлцэв.

Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн Ажлын алба, “Каритас Монгол” төрийн бус байгууллага, эрчүүдэд чиглэсэн үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллагуудтай хамтран гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлын үр нөлөөг дээшлүүлэх, эрчүүдийн үүрэг оролцоог нэмэгдүүлэх талаар “Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэхэд эрчүүдийн манлайлал” хэлэлцүүлгийг 2022 оны 5 дугаар сарын 18-ны өдөр зохион байгуулсан.

Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлын зардлаас улсын хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа нийт хамтарсан багийн үйл ажиллагааг дэмжих зорилгоор Зохицуулах зөвлөлөөс гарсан шийдвэрийн хүрээнд 2021 оноос хойш улсын хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа нийт 735 хамтарсан багт санхүүгийн дэмжлэг үзүүлсэн байна. Энэ хүрээнд:

- Улсын хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа 735 хамтарсан багийн цахим мэдээлэл судалгааг нэгтгэн боловсруулж, мэдээллийн сан үүсгэсэн ба тус судалгаанд үндэслэн хамтарсан багийн үйл ажиллагааг дэмжиж, үйлчилгээний чадавхыг бэхжүүлэх, санхүүжилтийн “Хамтын ажиллагааны гэрээ”-г боловсруулан 21 аймаг, 9 дүүргийн Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх салбар зөвлөлийн дарга бөгөөд Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын дарга нартай 2022 оны 5 дугаар сарын 16-ны өдөр уулзалтыг зохион байгуулсан.

- Нийслэл, 9 дүүрэг, 21 аймгийн Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөлийн дарга, нарийн бичгийн дарга болон холбогдох 161 албан хаагчидтай 2022 оны 6 дугаар сарын 3-ны өдөр цахим уулзалт зохион байгуулж, уулзалтаар санхүүжилтийг хуульд заасны дагуу үр ашигтай зарцуулах, гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг эрчимжүүлэх талаар чиглэл өгч, мөн Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт орсонтой холбоотой танилцуулга мэдээллийг өгсөн.

ЭХ СУРВАЛЖ

Нэг. Хууль тогтоомж

1. Эрүүгийн хууль. 2002, 2015
2. Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хууль. 2017
3. Зөрчлийн тухай хууль. 2017
4. Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хууль. 2017
5. Прокурорын тухай хууль. 2017
6. Шүүх шинжилгээний тухай хууль. 2022
7. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх тухай хууль. 2017
8. Цагдаагийн албаны тухай хууль. 2017
9. Авлигын эсрэг хууль. 2006
10. Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль. /Шинэчилсэн найруулга/. 2015
11. Засгийн газрын нөөц сангийн тухай хууль. /Шинэчилсэн найруулга/. 2019

Хоёр. Тайлан, эмхэтгэл, гарын авлага, зөвлөмж

1. Монгол Улсад бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчлийн нөхцөл байдал. ЦЕГ. 2021, 2022
2. “Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчлийн нөхцөл байдал. ЦЕГ. Мэдээлэл, дүн шинжилгээ шуурхай удирдлагын алба. 2022.
3. Монгол Улсын Шүүхийн тайлан. ШЕЗ. 2019, 2020, 2021, 2022
4. Монгол Улс дахь гэмт хэргийн цагаан ном-2017. ГХУСАЗЗ. 2018
5. Монгол Улс дахь гэмт хэргийн цагаан ном-2018. ГХУСАЗЗ. 2019
6. Монгол Улс дахь гэмт хэргийн цагаан ном-2019. ГХУСАЗЗ. 2020
7. Монгол Улс дахь гэмт хэргийн цагаан ном-2020. ГХУСАЗЗ. 2021
8. Монгол Улс дахь гэмт хэргийн цагаан ном-2021. ГХУСАЗЗ. 2022
9. Шүүх шинжилгээний статистик-2022. ШШҮХ. 2022
10. Карекийн замын хөдөлгөөний аюулгүй байдал инженерчлэлийн гарын авлага. 2020

Гурав. Тоон мэдээлэл

1. Бүртгэсэн гэмт хэрэг, зөрчлийн статистик. ЦЕГ. Мэдээлэл, дүн шинжилгээ, шуурхай удирдлагын алба. 2020, 2021, 2022
2. Прокурорын байгууллагын гэмт хэргийн статистик. УЕПГ. Бүртгэл, мэдээллийн технологийн алба. 2020, 2021, 2022
3. Шүүх шинжилгээний статистик. ШШЕГ. Шинжилгээний бүртгэл, мэдээллийн хэлтэс. 2020, 2021, 2022
4. Шүүхийн статистик. ШЕЗ. Шүүхийн судалгаа, мэдээлэл, сургалтын хүрээлэн. 2020, 2021, 2022
5. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагааны статистик. ШШГЕГ. Нэгдсэн тоо бүртгэлийн хэлтэс. 2020, 2021, 2022
6. АТГ-ийн мэдээлэл. АТГ. Судалгаа, шинжилгээний алба. 2020, 2021, 2022
7. Гэмт хэрэг, шүүн таслах ажиллагааны статистикийн үзүүлэлт тооцох аргачлал. 2018

Дөрөв. Цахим эх сурвалж

1. <https://www.1212.mn/>
2. <https://police.gov.mn/>
3. <https://www.prokuror.mn/>
4. <https://mojha.gov.mn/>
5. <https://www.judcouncil.mn/>
6. <https://cd.gov.mn/>
7. <https://iaac.mn/>

ХАВСРАЛТ

Хавсралт 1. Цагдаагийн ерөнхий газар

Гэмт хэргийн статистик 2022

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Бүх гэмт хэрэг		Өсөлт, бууралт %	Үүнээс:									
						Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Мөрдөн байцаалтын хэрэг		Тухайн сард бүртгэгдсэн хэрэг		Үүнээс			
			2021	2022		2021	2022	2021	2022	2021	2022	Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг	Мөрдөн байцаалтын хэрэг	2021	2022
			1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	187	313	67.4	134	278	53	35	6	27	2	24	4	3
2		Говь-Алтай	231	231	0.0	155	152	76	79	20	18	15	14	5	4
3		Завхан	367	405	10.4	248	271	119	134	42	38	33	22	9	16
4		Үүнээс: Тосонцангэл	113	103	-8.8	77	71	36	32	15	5	12	3	3	2
5		Увс	239	287	20.1	194	216	45	71	28	18	24	12	4	6
6		Ховд	416	538	29.3	226	380	190	158	33	39	28	32	5	7
7		Үүнээс: Булган	67	99	47.8	33	66	34	33	4	7	4	6		1
8	Халгаан бүс	Архангай	412	524	27.2	228	333	184	191	29	28	26	23	3	5
9		Баянхонгор	428	439	2.6	210	254	218	185	17	24	12	12	5	12
10		Булган	388	467	20.4	229	369	159	98	35	45	22	31	13	14
11		Орхон	504	731	45.0	303	608	201	123	42	42	27	36	15	6
12		Өвөрхангай	458	696	52.0	240	523	218	173	44	54	12	41	32	13
13		Үүнээс: Хархорин	129	199	54.3	86	155	43	44	17	17	2	13	15	4
14		Хөвсгөл	716	843	17.7	256	410	460	433	63	42	54	25	9	17
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	135	143	5.9	77	119	58	24	9	9	8		1	
16		Дархан-Уул	543	678	24.9	355	425	188	253	24	26	18	20	6	6
17		Дорноговь	490	621	26.7	364	443	126	178	33	50	27	38	6	12
18		Үүнээс: Замын-Үүд	160	173	8.1	114	97	46	76	9	11	7	7	2	4
19		Дундговь	245	247	0.8	187	170	58	77	19	14	11	12	8	2
20		Өмнөговь	453	550	21.4	359	460	94	90	45	36	30	23	15	13
21		Үүнээс: Цогтцэций	201	274	36.3	146	224	55	50	15	16	5	12	10	4
22	Сэлэнгэ	637	775	21.7	475	609	162	166	56	63	45	47	11	16	
23	Үүнээс: Мандал	204	230	12.7	138	171	66	59	15	15	9	11	6	4	
24	Төв	611	754	23.4	383	663	228	91	75	53	68	45	7	8	
25	Үүнээс: Заамар	139	186	33.8	98	162	41	24	21	14	20	13	1	1	
26	Зүүн бүс	Дорнод	536	581	4.7	322	364	214	197	48	38	33	27	15	11
27		Сүхбаатар	344	511	48.5	257	352	87	159	26	32	20	28	6	4
28		Хэнтий	540	705	30.6	325	532	215	173	50	48	30	38	20	10
29		Үүнээс: Бор-Өндөр	97	110	13.4	55	75	42	35	12	11	6	9	6	2
30	Нийслэл	16534	24310	47.0	13763	21959	2771	2351	2005	2241	1839	2093	166	148	
31	Баянгол	2758	4,523	64.0	2382	4,339	376	184	347	390	326	374	21	16	
32	I хэлтэс	1322	2442	84.7	1137	2332	185	110	164	183	150	174	14	9	
33	II хэлтэс	1436	2081	44.9	1245	2007	191	74	183	207	176	200	7	7	
34	Баянзүрх	4217	6,293	49.2	3485	5,770	732	523	562	585	505	544	57	41	
35	I хэлтэс	1413	1875	32.7	1187	1805	226	70	212	274	200	257	12	17	
36	II хэлтэс	1684	2388	41.8	1350	2167	334	221	206	199	174	183	32	16	
37	III хэлтэс	1120	2030	81.3	948	1798	172	232	144	112	131	104	13	8	
38	Сүхбаатар	2285	3626	58.7	1586	3034	699	592	312	322	279	296	33	26	
39	I хэлтэс	1513	2239	48.0	992	1782	521	457	222	218	196	198	26	20	
40	II хэлтэс	772	1387	79.7	594	1252	178	135	90	104	83	98	7	6	
41	Сонгинохайрхан	2903	3290	13.3	2578	2908	325	382	300	249	290	223	10	26	
42	I хэлтэс	1469	1481	0.8	1373	1302	96	179	169	136	167	120	2	16	
43	II хэлтэс	810	982	21.2	656	846	154	136	70	66	64	61	6	5	
44	III хэлтэс	624	827	32.5	549	760	75	67	61	47	59	42	2	5	
45	Хан-Уул	2045	3179	55.5	1884	3090	161	89	233	402	224	393	9	9	
46	I хэлтэс	1244	2013	61.8	1116	1953	128	60	124	265	118	259	6	6	
47	II хэлтэс	801	1166	45.6	768	1137	33	29	109	137	106	134	3	3	
48	Чингэлтэй	1864	2848	52.8	1581	2449	283	399	206	249	183	227	23	22	
49	I хэлтэс	875	1532	75.1	790	1409	85	123	102	161	96	151	6	10	
50	II хэлтэс	989	1316	33.1	791	1040	198	276	104	88	87	76	17	12	
51	Багануур	163	201	23.3	109	149	54	52	14	14	9	13	5	1	
52	Багахангай	20	21	5.0	4	5	16	16	1				1		
53	Налайх	279	329	17.9	154	215	125	114	30	30	23	23	7	7	
54	Бусад	15	11	-26.7	15	10		1		3		3			
55	ИАТ		7			6		1		4		4			
56	Төмөр зам	15	30	2.0 дах	8	28	7	2		1		1			
57	Мөрдөн байцаах алба	214	380	77.6	152	257	62	123	16	34	13	31	3	3	
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба	323	478	48.0	304	447	19	31	16	62	14	61	2	1	
59	Тээврийн цагдаагийн алба	422	579	37.2	308	500	114	79	46	38	42	38	4		
60	НШУГ	ХГХТХ	57	35	-38.6	50	17	7	18		12		3	9	
61		ХОХГХТХ	84	92	9.5	72	74	12	18	5	4	5	3	1	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар	155	213	37.4	130	169	25	44	13	14	9	14	4		
63	Экологийн цагдаагийн алба	83	73	-12.0	78	73	5		10	11	10	11			
64	АТГ	48	38	-20.8	46	38	2		2	1		1	2		
65	ТЕГ-ын МШГ	16	15	-6.3	12	10	4	5		1		1			
66	Улсын дүн	25429	35340	39.0	19305	29900	6124	5440	2749	2988	2385	2654	364	334	
		Өсөлт бууралт/тоогоор/	9911			10595		-684		239		269		-30	
		Өсөлт бууралт /хувиар/	39.0			54.9		-11.2		8.7		11.3		-8.2	

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг										
			Бүгд			Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Үүнээс:			Илрээгүй хэрэг		
									Илрүүлэлтийн хувь				
			2021	2022	Өсөлт, бууралт	2021	2022	2021	2022	Өсөлт, бууралт	2021	2022	
А			14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	134	278	2.1 дах	106	200	79.1	71.9	-7.2	28	78	
2		Говь-Алтай	155	152	-1.9	97	96	62.6	63.2	0.6	58	56	
3		Завхан	248	271	9.3	161	170	64.9	62.7	-2.2	87	101	
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл	77	71	-7.8	45	49	58.4	69.0	10.6	32	22	
5		Увс	194	216	11.3	144	172	74.2	79.6	5.4	50	44	
6		Ховд	226	380	68.1	114	211	50.4	55.5	5.1	112	169	
7		Үүнээс: Булган	33	66	2.0 дах	17	40	51.5	60.6	9.1	16	26	
8	Хангайн бүс	Архангай	228	333	46.1	131	204	57.5	61.3	3.8	97	129	
9		Баянхонгор	210	254	21.0	119	131	56.7	51.6	-5.1	91	123	
10		Булган	229	369	61.1	125	204	54.6	55.3	0.7	104	165	
11		Орхон	303	608	2.0 дах	166	360	54.8	59.2	4.4	137	248	
12		Өвөрхангай	240	523	2.2 дах	147	332	61.3	63.5	2.2	93	191	
13		Үүнээс: Хархорин	86	155	80.2	56	92	65.1	59.4	-5.8	30	63	
14		Хөвсгөл	256	410	60.2	167	263	65.2	64.1	-1.1	89	147	
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	77	119	54.5	48	78	62.3	65.5	3.2	29	41	
16		Дархан-Уул	355	425	19.7	170	245	47.9	57.6	9.8	185	180	
17		Дорноговь	364	443	21.7	199	293	54.7	66.1	11.5	165	150	
18		Үүнээс: Замын-Үүд	114	97	-14.9	77	60	67.5	61.9	-5.7	37	37	
19		Дундговь	187	170	-9.1	125	101	66.8	59.4	-7.4	62	69	
20		Өмнөговь	359	460	28.1	205	249	57.1	54.1	-3.0	154	211	
21		Үүнээс: Цогтцэций	146	224	53.4	84	113	57.5	50.4	-7.1	62	111	
22		Сэлэнгэ	475	609	28.2	265	297	55.8	48.8	-7.0	210	312	
23		Үүнээс: Мандал	138	171	23.9	80	97	58.0	56.7	-1.2	58	74	
24		Төв	383	683	73.1	228	426	59.5	64.3	4.7	155	237	
25	Үүнээс: Заамар	98	162	65.3	59	113	60.2	69.8	9.5	39	49		
26	Зүүн бүс	Дорнод	322	384	13.0	211	240	65.5	65.9	0.4	111	124	
27		Сүхбаатар	257	352	37.0	141	197	54.9	56.0	1.1	116	155	
28		Хэнтий	325	532	63.7	186	328	57.2	61.7	4.4	139	204	
29		Үүнээс: Бор-Өндөр	55	75	36.4	34	47	61.8	62.7	0.8	21	28	
30	Нийслэл	13763	21959	59.6	6917	11413	50.3	52.0	1.7	6846	10546		
31	Баянгол	2382	4,339	82.2	1358	2284	57.0	52.6	-4.4	1024	2055		
32	I хэлтэс	1137	2332	2.0 дах	581	1239	51.1	53.1	2.0	556	1093		
33	II хэлтэс	1245	2007	61.2	777	1045	62.4	52.1	-10.3	468	962		
34	Баянзүрх	3485	5,770	65.6	1806	2978	46.1	51.6	5.5	1879	2792		
35	I хэлтэс	1187	1805	52.1	523	874	44.1	48.4	4.4	664	931		
36	II хэлтэс	1350	2167	60.5	642	1157	47.6	53.4	5.8	708	1010		
37	III хэлтэс	948	1798	89.7	441	947	46.5	52.7	6.2	507	851		
38	Сүхбаатар	1586	3034	91.3	745	1609	47.0	53.0	6.1	841	1425		
39	I хэлтэс	992	1782	79.6	441	908	44.5	51.0	6.5	551	874		
40	II хэлтэс	594	1252	2.1 дах	304	701	51.2	56.0	4.8	290	551		
41	Сонгинохайрхан	2578	2908	12.8	1262	1507	49.0	51.8	2.9	1316	1401		
42	I хэлтэс	1373	1302	-5.2	620	652	45.2	50.1	4.9	753	650		
43	II хэлтэс	656	846	29.0	363	497	55.3	58.7	3.4	293	349		
44	III хэлтэс	549	760	38.4	279	358	50.8	47.1	-3.7	270	402		
45	Хан-Уул	1884	3090	64.0	933	1370	49.5	44.3	-5.2	951	1720		
46	I хэлтэс	1116	1953	75.0	522	826	46.8	42.3	-4.5	594	1127		
47	II хэлтэс	768	1137	48.0	411	544	53.5	47.8	-5.7	357	593		
48	Чингэлтэй	1581	2449	54.9	843	1419	53.3	57.9	4.6	738	1030		
49	I хэлтэс	790	1409	78.4	355	736	44.9	52.2	7.3	435	673		
50	II хэлтэс	791	1040	31.5	488	683	61.7	65.7	4.0	303	357		
51	Багануур	109	149	36.7	62	93	56.9	62.4	5.5	47	56		
52	Багахангай	4	5	25.0	3	4	75.0	80.0	5.0	1	1		
53	Налайх	154	215	39.6	105	149	68.2	69.3	1.1	49	66		
54	Бусад	15	10	-33.3	1		6.7	0.0	-6.7	14	10		
55	ИАТ		6					0.0				6	
56	Төмөр зам	8	28	2.5 дах	8	28	100.0	100.0	0.0				
57	Мөрдөн байцаах алба	152	257	69.1	95	149	62.5	58.0	-4.5	57	108		
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба	304	447	47.0	151	216	49.7	48.3	-1.3	153	231		
59	Тээврийн цагдаагийн алба	308	500	62.3	266	441	86.4	88.2	1.8	42	59		
60	НЦУГ	ХГХТХ	50	17	-66.0	15	7	30.0	41.2	11.2	35	10	
61		ХОХГХТХ	72	74	2.8	28	42	38.9	56.8	17.9	44	32	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар	130	169	30.0	99	107	76.2	63.3	-12.8	31	62		
63	Экологийн цагдаагийн алба	78	73	-6.4	31	35	39.7	47.9	8.2	47	38		
64	АТГ	46	38	-17.4	2	4	4.3	10.5	6.2	44	34		
65	ТЕГ-ын МШГ	12	10	-16.7	4	3	33.3	30.0	-3.3	8	7		
66	Улсын дүн	19305	29900	54.9	10173	16209	52.7	54.2	1.5	9132	13691		
Өсөлт бууралт/тоогоор/			10595			6036		1.5			4559		
Өсөлт бууралт /хувиар/			54.9			59.3					49.9		

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Гэмт хэргийн ангилал																							
			Хөнгөн										Үүнээс : Хялбаршуулсан хөнгөн				Хүнд						Үүнээс : Хялбаршуулсан хүнд			
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг					
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
A			24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43				
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	135	261	92	227	78	170	84.8	74.9	1	3	52	52	42	51	28	30	66.7	58.8					2	
2		Говь-Алтай	186	188	119	121	74	72	62.2	59.5	1	8	45	43	36	32	23	22	63.9	68.8					2	
3		Завхан	308	317	204	206	131	135	64.2	65.5	5	3	59	88	44	65	30	35	68.2	53.8						
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл	100	76	69	54	41	36	59.4	66.7	4	3	13	27	8	17	4	13			76.5					
5		Увс	185	225	142	159	110	131	77.5	82.4				54	62	52	57	34	41	65.4	71.9					
6		Ховд	355	468	189	326	99	181	52.4	55.5	66	67	61	70	37	54	15	30	40.5	55.6	6	8				
7		Үүнээс: Булган	61	92	29	62	14	37	48.3	59.7	5	5	6	7	4	4	3	3			75.0					
8	Хангайн бүс	Архангай	318	401	163	228	101	143	62.0	62.7	2	4	94	123	65	105	30	61	46.2	58.1	1	1				
9		Баянхонгор	352	366	168	209	99	100	58.9	47.8	6		76	73	42	45	20	31	47.6	68.9						
10		Булган	312	359	185	274	102	151	55.1	55.1	4		76	108	44	95	23	53	52.3	55.8						
11		Орхон	423	592	240	481	148	306	61.7	63.6			81	139	63	127	18	54	28.6	42.5						
12		Өвөрхангай	346	535	177	404	114	270	64.4	66.8	3	10	112	161	63	119	33	62	52.4	52.1					4	
13		Үүнээс: Хархорин	108	150	72	112	52	65	72.2	58.0			1	21	49	14	43	4	27	28.6	62.8					
14		Хөвсгөл	622	714	212	321	150	211	70.8	65.7			1	94	129	44	89	17	52	38.6	58.4					
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	116	121	67	99	41	63	61.2	63.6			19	22	10	20	7	15	70.0	75.0						
16		Дархан-Уул	476	596	305	372	145	209	47.5	56.2			67	82	50	53	25	36	50.0	67.9						
17		Дорноговь	402	520	288	364	156	232	54.2	63.7	2	8	88	101	76	79	43	61	56.6	77.2						
18		Үүнээс: Замын-Үүд	136	154	94	85	62	49	66.0	57.6			4	24	19	20	12	15	11	75.0	91.7					
19		Дундговь	190	188	142	126	101	78	71.1	61.9	1	1	55	59	45	44	24	23	53.3	52.3						
20		Өмнөговь	382	425	304	355	179	192	58.9	54.1	3	13	71	125	55	105	26	57	47.3	54.3					2	
21		Үүнээс: Цогтцэций	184	230	139	191	80	97	57.6	50.8	2	4	17	44	7	33	4	16	57.1	48.5						
22	Зүүн бүс	Сэлэнгэ	559	672	431	541	246	254	57.1	47.0	21	24	78	103	44	68	19	43	43.2	63.2	1	1				
23		Үүнээс: Мандал	178	200	128	153	76	88	59.4	57.5	18	20	26	30	10	18	4	9	40.0	50.0	1	1				
24		Төв	524	620	314	550	194	359	61.8	65.3	41	73	87	134	69	113	34	67	49.3	59.3	1	8				
25		Үүнээс: Заамар	117	139	81	121	53	84	65.4	69.4	4	8	22	47	17	41	6	29	35.3	70.7					2	
26		Дорнод	419	449	230	264	145	174	63.0	65.9	33	84	117	112	92	100	66	66	71.7	66.0	2	5				
27		Сүхбаатар	289	366	222	247	125	142	56.3	57.5			55	145	35	105	16	55	45.7	52.4						
28		Хэнтий	415	510	258	370	150	217	58.1	58.6	9	10	125	195	67	162	36	111	53.7	68.5	5	1				
29	Үүнээс: Бор-Өндөр	83	88	45	56	27	33	60.0	58.9			1	14	22	10	19	7	14	70.0	73.7						
30	Нийслэл	14763	21726	12387	19798	6361	10267	51.4	51.9	84	164	1771	2584	1376	2161	556	1146	40.4	53.0	7	16					
31	Баянгол	2608	4,277	2258	4,145	1291	2189	57.2	52.8	2	9	150	246	124	194	67	95	54.0	49.0							
32	I хэлтэс	1239	2314	1073	2230	545	1193	50.8	53.5	2	2	83	128	64	102	36	46	56.3	45.1					1		
33	II хэлтэс	1369	1963	1185	1915	746	996	63.0	52.0	7	7	67	118	60	92	31	49	51.7	53.3							
34	Баянзүрх	3737	5,479	3154	5,090	1477	2542	46.8	49.9	10	8	480	814	331	680	129	436	39.0	64.1	3	1					
35	I хэлтэс	1285	1729	1102	1687	478	818	43.4	48.5	5	4	128	146	85	118	45	56	52.9	47.5							
36	II хэлтэс	1488	1903	1227	1739	598	811	48.7	46.6	5	1	196	485	123	428	44	346	35.8	80.8	3	1					
37	III хэлтэс	964	1847	825	1664	401	913	48.6	54.9	3	3	156	183	123	134	40	34	32.5	25.4							
38	Сүхбаатар	2058	3271	1428	2740	690	1464	48.3	53.4	3	1	227	355	158	294	55	145	34.8	49.3							
39	I хэлтэс	1405	2099	920	1674	423	847	46.0	50.6	2	1	108	140	72	108	18	61	25.0	56.5							
40	II хэлтэс	653	1172	508	1066	267	617	52.6	57.9	1		119	215	86	186	37	84	43.0	45.2							
41	Сонгинохайрхан	2411	2824	2136	2503	1102	1345	51.6	53.7	8	42	492	466	442	405	160	162	36.2	40.0	2	6					
42	I хэлтэс	1210	1261	1137	1112	546	596	48.0	53.6	5	13	259	220	236	190	74	56	31.4	29.5	1	1					
43	II хэлтэс	660	839	521	721	308	441	59.1	61.2	2	2	150	143	135	125	55	56	40.7	44.8							
44	III хэлтэс	541	724	478	670	248	308	51.9	46.0	1	27	83	103	71	90	31	50	43.7	55.6	1	4					
45	Хан-Уул	1861	2798	1731	2745	861	1180	49.7	43.0	3	15	184	381	153	345	72	190	47.1	55.1					1		
46	I хэлтэс	1144	1776	1036	1744	493	693	47.6	39.7	1	2	100	237	80	209	29	133	36.3	63.6							
47	II хэлтэс	717	1022	695	1001	368	487	52.9	48.7	2	13	84	144	73	136	43	57	58.9	41.9					1		
48	Чингэлтэй	1682	2606	1443	2259	789	1336	54.7	59.1	29	85	182	242	138	190	54	83	39.1	43.7	2	7					
49	I хэлтэс	800	1446	727	1344	328	703	45.1	52.3			24	75	86	63	65	27	33	42.9	50.8					2	
50	II хэлтэс	882	1160	716	915	461	633	64.4	69.2	29	61	107	156	75	125	27	50	36.0	40.0	2	5					
51	Багануур	147	159	100	113	58	69	58.0	61.1			16	42	9	36	4	24	44.4	66.7							
52	Багахангай	18	20	3	5	2	4	66.7	80.0	1	3	2	1	1		1		100.0								
53	Налайх	241	292	134	198	91	138	67.9	69.7	28	1	38	37	20	17	14	11	70.0	64.7							
54	Бусад	14	9	14	8	1		7.1	0.0			1	2	1	2			0.0	0.0							
55	ИАТ		7		6				0.0																	
56	Төмөр зам	13	27	7	25	7	25	100.0	100.0	1		2	3	1	3	1	3	100.0	100.0							
57	Мөрдөн байцаах алба	156	255	115	174	71	101	61.7	58.0	2	2	58	125	37	83	24	48	64.9	57.8					1		
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба	286	429	268	403	144	195	53.7	48.4			37	49	36	44	7	21	19.4	47.7							
59	Тээврийн цагдаагийн алба	408	574	296	496	256	437	86.5	88.1	3	6	14	5	12	4	10	4	83.3	100.0							
60	НЦБГ	ХГХТХ	51	30	48	13	13	3	27.1	23.1			6	5	2	4	2	4	100.0	100.0						
61		ХОХГХТХ	21	22	21	21	4	6	19.0	28.6			63	70	51	53	24	36	47.1	67.9						
62		Хар тамхитай тэмцэх газар	135	191	115	152	88	99	76.5	65.1	1	3	20	22	15	17	11	8	73.3	47.1						
63		Экологийн цагдаагийн алба	79	72	74	72	30	34	40.5	47.2			4	1	4	1	1	1	25.0	100.0						
64		АТГ	37	27	35	27		2	0.0	7.4			1													

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг 10.1-10.6										Үүнээс							
			Хүний амьд явах эрхийн эсрэг 10.1-10.6										Хүнийг алах 10.1							
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь			
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
			44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59		
1	Баянгол	Баян-Өлгий	3	1	2		2		100.0		2		2		2		100.0			
2		Говь-Алтай	6	4	4	2	2	2	50.0	100.0	4	2	2		2		100.0			
3		Завхан	7	8	3	2	2		66.7	0.0	2	3								
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл	3	5	1	2	1		100.0	0.0	1	3								
5		Увс	3	2	3	1	3	1	100.0	100.0	2		2		2		100.0			
6		Ховд	4	6		3		1		33.3	1	1		1		1		100.0		
7		Үүнээс: Булган	1	2							1									
8	Хангайн Бүс	Архангай	9	9	3	4	3	1	100.0	25.0	5	4	1	1	1	1	100.0	100.0		
9		Баянхонгор	6	8	3	2	2		66.7	0.0	3	4	2		1		50.0			
10		Булган	15	13	3	8	3	7	100.0	87.5	11	6	1	4	1	3	100.0	75.0		
11		Орхон	12	17	4	10	4	10	100.0	100.0	3	7	1	7	1	7	100.0	100.0		
12		Өвөрхангай	10	14	5	2	2	2	40.0	100.0	2	4	1	1	1	1	0.0	100.0		
13		Үүнээс: Хархорин	2	1	1		1		100.0			1								
14		Хөвсгөл	10	18	3	7	3	1	100.0	14.3	5	6	1		1		100.0			
15	Төвийн Бүс	Говьсүмбэр	2	2	1	1	1	1	100.0	100.0	2	2	1	1	1	1	100.0	100.0		
16		Дархан-Уул	6	9	6	5	5	4	83.3	80.0	5	4	5	3	5	3	100.0	100.0		
17		Дорноговь	6	10	3	1	3	1	100.0	100.0	5	3	3	1	3	1	100.0	100.0		
18		Үүнээс: Замын-Үүд	2	5	2	1	2	1	100.0	100.0	2	2	2	1	2	1	100.0	100.0		
19		Дундговь	5	9	2	1	2	1	100.0	100.0	3	7	2		2		100.0			
20		Өмнөговь	10	9	3	3	3	3	100.0	100.0	5	5	1	1	1	1	100.0	100.0		
21		Үүнээс: Цогтцэций	7	5	2	1	2	1	100.0	100.0	3	2								
22		Сэлэнгэ	15	9	3	2	3	2	100.0	100.0	4	5		2		2		100.0		
23		Үүнээс: Мандал	4	1	2		2		100.0		1									
24		Төв	14	26	7	8	5	6	71.4	75.0	5	13	2	3	2	3	100.0	100.0		
25		Үүнээс: Заамар	2	6	1	2		2	0.0	100.0	1	3		1		1		100.0		
26	Зүүн Бүс	Дорнод	13	12	5	9	3	9	60.0	100.0	7	9	2	8	2	8	100.0	100.0		
27		Сүхбаатар	3	7		2		1		50.0	2	3		1		1		100.0		
28		Хэнтий	17	24	3	14	2	7	66.7	50.0	7	8		8		6		75.0		
29		Үүнээс: Бор-Өндөр	2	4		2		2		100.0		1		1		1		100.0		
30	Нийслэл	272	315	61	97	48	66	78.7	68.0	109	103	35	52	34	52	97.1	100.0			
31	Баянгол	29	46	9	15	8	12	88.9	80.0	9	14	7	11	6	11	85.7	100.0			
32	I хэлтэс	19	22	4	10	4	7	100.0	70.0	6	8	4	6	4	6	100.0	100.0			
33	II хэлтэс	10	24	5	5	4	5	80.0	100.0	3	6	3	5	2	5	66.7	100.0			
34	Баянзүрх	95	105	7	23	4	16	57.1	69.6	27	30	2	13	2	13	100.0	100.0			
35	I хэлтэс	35	34	6	13	4	10	66.7	76.9	10	10	2	8	2	8	100.0	100.0			
36	II хэлтэс	34	36		5		4		80.0	10	8		4		4		100.0			
37	III хэлтэс	26	35	1	5		2	0.0	40.0	7	12		1		1		100.0			
38	Сүхбаатар	25	19	6	9	5	7	83.3	77.8	11	8	3	6	3	6	100.0	100.0			
39	I хэлтэс	8	4	3	3	2	3	66.7	100.0	1	3	1	2	1	2	100.0	100.0			
40	II хэлтэс	17	15	3	6	3	4	100.0	66.7	10	5	2	4	2	4	100.0	100.0			
41	Сонгинохайрхан	49	45	15	11	13	9	86.7	81.8	25	21	11	9	11	9	100.0	100.0			
42	I хэлтэс	21	20	5	4	4	3	80.0	75.0	12	10	3	3	3	3	100.0	100.0			
43	II хэлтэс	15	17	5	4	5	3	100.0	75.0	8	7	5	3	5	3	100.0	100.0			
44	III хэлтэс	13	8	5	3	4	3	80.0	100.0	5	4	3	3	3	3	100.0	100.0			
45	Хан-Уул	36	62	18	32	13	17	72.2	53.1	12	15	9	11	9	11	100.0	100.0			
46	I хэлтэс	17	39	5	16	5	5	100.0	31.3	3	5	2	3	2	3	100.0	100.0			
47	II хэлтэс	19	23	13	16	8	12	61.5	75.0	9	10	7	8	7	8	100.0	100.0			
48	Чингэлтэй	24	28	4	6	3	4	75.0	66.7	16	9	3	2	3	2	100.0	100.0			
49	I хэлтэс	6	10	3	3	3	3	100.0	100.0	5	2	3	2	3	2	100.0	100.0			
50	II хэлтэс	18	18	1	3		1	0.0	33.3	11	7									
51	Багануур		2								2									
52	Багахангай																			
53	Налайх	14	8	2	1	2	1	100.0	100.0	9	4									
54	Бусад																			
55	ИАТ																			
56	Төмөр зам	1	1		1		1		100.0											
57	Мөрдөн байцаах алба	1	7		2		2		100.0	1	6		2		2		100.0			
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба																			
59	Тээврийн цагдаагийн алба																			
60	НЦУГ	ХГХТХ																		
61		ХОХГХТХ	3	5	1	3	1	2	100.0	66.7	3	4	1	2	1	2	100.0	100.0		
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																			
63	Экологийн цагдаагийн алба																			
64	АТГ																			
65	ТЕГ-ын МШГ																			
66	Улсын дүн	448	532	127	184	101	126	79.5	68.5	194	199	64	94	61	91	95.3	96.8			
	Өсөлт бууралт/тоогоор/	84		57		25				5		30		30						
	Өсөлт бууралт /хувиар/	18.8		44.9		24.8			-11.0	2.6		46.9		49.2			1.5			

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																
			Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх 10.4								Хүний амь насыг болгоомжгүйгээр хохироох 10.6								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
A			60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	1	1															
2		Говь-Алтай										2	2	2	2		2	0.0	100.0
3		Завхан	1	2								4	2	3	2	2		66.7	0.0
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл	1									1	2	1	2	1		100.0	0.0
5		Увс		1								1	1	1	1	1	1	100.0	100.0
6		Ховд	1	4		1					0.0	2	1		1				0.0
7		Үүнээс: Булган		2															
8	Хангайн бүс	Архангай	1	3		1				0.0	3	2	2	2	2		100.0	0.0	
9		Баянхонгор	2	2		1				0.0	1	2	1	1	1		100.0	0.0	
10		Булган	2	3								2	4	2	4	2	4	100.0	100.0
11		Орхон	6	6								3	4	3	3	3	3	100.0	100.0
12		Өвөрхангай	4	9								2	1	2	1	1	1	50.0	100.0
13		Үүнээс: Хархорин	1									1		1		1		100.0	
14		Хөвсгөл	2	1								3	11	2	7	2	1	100.0	14.3
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																	
16		Дархан-Уул		3								1	2	1	2		1	0.0	50.0
17		Дорноговь	1	6															
18		Үүнээс: Замын-Үүд		3															
19		Дундговь	2										2		1		1		100.0
20		Өмнөговь	3	3		1		1		100.0		1	1	1	1	1	1	100.0	100.0
21		Үүнээс: Цогтцэций	2	2								1	1	1	1	1	1	100.0	100.0
22		Сэлэнгэ	7	3								4	1	3		3		100.0	
23		Үүнээс: Мандал	1	1								2		2		2		100.0	
24		Төв	1	9		1		1		100.0		8	4	5	4	3	2	60.0	50.0
25	Үүнээс: Заамар		2								1	1	1	1		1	0.0	100.0	
26	Зүүн бүс	Дорнод	2	1							4	2	3	1	1	1	33.3	100.0	
27		Сүхбаатар	1	4		1				0.0									
28		Хэнтий	7	14		5				0.0	3	2	3	1	2	1			
29		Үүнээс: Бор-Өндөр	2	1									2		1		1		100.0
30	Нийслэл	133	177		12		2		16.7	28	35	25	33	13	12	52.0	36.4		
31	Баянгол	18	27								2	5	2	4	2	1	100.0	25.0	
32	I хэлтэс	13	10									4		4		1		25.0	
33	II хэлтэс	5	17								2	1	2		2		100.0		
34	Баянзүрх	61	65		1				0.0	6	10	5	9	2	3	40.0	33.3		
35	I хэлтэс	20	19								4	5	4	5	2	2	50.0	40.0	
36	II хэлтэс	24	27		1				0.0			1							
37	III хэлтэс	17	19								2	4	1	4		1	0.0	25.0	
38	Сүхбаатар	11	8								2	3	2	3	1	1	50.0	33.3	
39	I хэлтэс	5									1	1	1	1		1	0.0	100.0	
40	II хэлтэс	6	8								1	2	1	2	1		100.0	0.0	
41	Сонгинохайрхан	20	24		2				0.0	4		4		2		50.0			
42	I хэлтэс	7	10		1				0.0	2		2		1		50.0			
43	II хэлтэс	7	10		1				0.0										
44	III хэлтэс	6	4								2		2		1		50.0		
45	Хан-Уул	13	34		8		1		12.5	11	13	9	13	4	5	44.4	38.5		
46	I хэлтэс	9	28		7		1		14.3	5	6	3	6	3	1	100.0	16.7		
47	II хэлтэс	4	6		1				0.0	6	7	6	7	1	4	16.7	57.1		
48	Чингэлтэй	7	16		1		1		100.0	1	3	1	3		1	0.0	33.3		
49	I хэлтэс	1	7								1		1		1		100.0		
50	II хэлтэс	6	9		1		1		100.0	1	2	1	2			0.0	0.0		
51	Багануур																		
52	Багахангай																		
53	Налайх	3	3								2	1	2	1	2	1	100.0	100.0	
54	Бусад																		
55	ИАТ																		
56	Төмөр зам	1										1		1		1		100.0	
57	Мөрдөн байцаах алба		1																
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба																		
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	НЦУГ	ХГХТХ																	
61		ХОХГХТХ	1		1					0.0									
62	Хар тамхигий тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТТ																		
65	ТЕГ-ын МШГ																		
66	Улсын дүн	177	252		23		4		17.4	72	79	59	67	37	31	62.7	48.3		
	Өсөлт бууралт/тоогоор/	75		23		4				7	8		-6						
	Өсөлт бууралт /хувиар/	42.4							17.4	9.7	13.6		-16.2					-16.4	

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг 11.1-11.7																Үүнээс											
			Хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол санаатай учруулах 11.1																Бүх хэрэг				Хэрэг бүртгэлийн хэрэг				Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг			
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлийн хэрэг				Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг				Илрүүлэлтийн хувь				Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь							
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022								
		A	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91												
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	54	88	36	59	35	48	97.2	81.4	6	8	5	8	4	4	80.0	50.0												
2		Говь-Алтай	76	70	29	24	20	20	69.0	83.3	10	6	6	2	4	1	66.7	50.0												
3		Завхан	115	131	53	54	40	43	75.5	79.6	7	10	6	5	4	2	66.7	40.0												
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл	35	20	19	10	14	9	73.7	90.0	2	1	2	1	1	1	50.0	100.0												
5		Увс	66	105	42	62	40	57	95.2	91.9	2	10	1	8	1	6	100.0	75.0												
6		Ховд	142	168	41	75	33	70	80.5	93.3	6	8	3	5	2	2	66.7	40.0												
7		Үүнээс: Булган	25	40	5	16	4	15	80.0	93.8	4	2	3	2	2	1	66.7	50.0												
8	Хангайн бүс	Архангай	124	147	34	47	28	36	82.4	76.6	7	6	1	1				0.0	0.0											
9		Баянхонгор	179	146	55	65	45	41	81.8	63.1	4	7		5			3													
10		Булган	107	127	49	79	45	71	91.8	89.9	14	5	6	4	6	3	100.0	75.0												
11		Орхон	198	246	76	177	63	142	82.9	80.2	10	16	7	10	5	7	71.4	70.0												
12		Өвөрхангай	152	199	47	137	40	128	85.1	93.4	6	1	3			3		100.0												
13		Үүнээс: Хархорин	38	49	29	30	25	25	86.2	83.3	1			1				100.0												
14	Хөвсгөл	181	239	39	54	32	42	82.1	77.8	15	16	4	6	2	3	50.0	50.0													
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	71	66	25	45	22	40	88.0	88.9	3	4	2	3	1	2	50.0	66.7												
16		Дархан-Уул	197	223	43	53	38	40	88.4	75.5	10	23	2	8	1	6	50.0	75.0												
17		Дорноговь	154	186	64	70	54	58	84.4	82.9	11	9	6	2	5	2	83.3	100.0												
18		Үүнээс: Замын-Үүд	59	60	24	16	21	14	87.5	87.5	1	2																		
19		Дундговь	94	97	55	48	47	40	85.5	83.3	2	6			4			3			75.0									
20		Өмнөговь	172	173	106	118	88	100	83.0	84.7	14	16	10	12	7	11	70.0	91.7												
21		Үүнээс: Цогтцэций	74	94	43	62	34	53	79.1	85.5	6	11	5	8	3	7	60.0	87.5												
22		Сэлэнгэ	219	232	135	148	116	131	85.9	88.5	8	13	7	7	6	7	85.7	100.0												
23		Үүнээс: Мандал	83	90	46	58	41	55	89.1	94.8	2	7	1	4	1	4	100.0	100.0												
24		Төв	256	281	88	230	54	199	61.4	86.5	14	15	5	15	3	13	60.0	86.7												
25	Үүнээс: Заамар	52	64	25	53	15	48	60.0	90.6	2	2		2			1				50.0										
26	Зүүн бүс	Дорнод	214	237	55	74	46	64	83.6	86.5	13	8	6	1	5	1	83.3	100.0												
27		Сүхбаатар	109	130	57	64	51	57	89.5	89.1	2	3																		
28		Хэнтий	205	243	86	144	59	118	68.6	81.9	8	15	4	11	2	7	50.0	63.6												
29		Үүнээс: Бор-Өндөр	49	46	15	18	12	15	80.0	83.3		1		1			1				100.0									
30	Нийслэл	4551	5787	3494	4618	2452	2965	70.2	64.2	198	206	148	156	86	91	58.1	58.3													
31	Баянгол	546	775	531	716	350	383	65.9	53.5	18	33	18	27	11	12	61.1	44.4													
32	I хэлтэс	285	409	275	388	183	201	66.5	54.6	12	20	12	14	8	5	66.7	35.7													
33	II хэлтэс	261	366	256	348	167	182	65.2	52.3	6	13	6	13	3	7	50.0	53.8													
34	Баянзүрх	1221	1503	926	1279	608	772	65.7	60.4	50	47	34	36	22	22	64.7	61.1													
35	I хэлтэс	472	611	354	603	240	423	67.8	70.1	17	18	12	17	10	13	83.3	76.5													
36	II хэлтэс	370	456	252	382	169	201	67.1	52.6	15	16	8	13	4	8	50.0	61.5													
37	III хэлтэс	379	436	320	294	199	148	62.2	50.3	18	13	14	6	8	1	57.1	16.7													
38	Сүхбаатар	526	743	324	511	215	296	66.4	57.9	15	30	8	21	3	14	37.5	66.7													
39	I хэлтэс	253	458	142	274	90	131	63.4	47.8	6	8	3	5	2	2	66.7	40.0													
40	II хэлтэс	273	285	182	237	125	165	68.7	69.6	9	22	5	16	1	12	20.0	75.0													
41	Сонгинохайрхан	1053	1189	858	935	606	679	70.6	72.6	54	54	50	42	26	29	52.0	69.0													
42	I хэлтэс	523	569	479	460	305	326	63.7	70.9	29	23	28	18	10	12	35.7	66.7													
43	II хэлтэс	314	372	211	272	169	215	80.1	79.0	14	19	12	16	8	12	66.7	75.0													
44	III хэлтэс	216	248	168	203	132	138	78.6	68.0	11	12	10	8	8	5	80.0	62.5													
45	Хан-Уул	453	700	412	676	338	483	82.0	71.4	16	13	12	12	10	5	83.3	41.7													
46	I хэлтэс	225	424	187	407	153	273	81.8	67.1	10	7	6	7	5	4	83.3	57.1													
47	II хэлтэс	228	276	225	269	185	210	82.2	78.1	6	6	6	5	5	1	83.3	20.0													
48	Чингэлтэй	496	634	326	374	237	243	72.7	65.0	26	20	15	12	6	5	40.0	41.7													
49	I хэлтэс	217	268	179	216	127	156	70.9	72.2	9	4	6	3	3	3	50.0	100.0													
50	II хэлтэс	279	366	147	158	110	87	74.8	55.1	17	16	9	9	3	2	33.3	22.2													
51	Багануур	87	94	43	60	36	51	83.7	85.0	5	4		4		3		75.0													
52	Багахангай	14	11		2		2		100.0																					
53	Налайх	155	138	74	65	62	56	83.8	86.2	14	5	11	2	8	1	72.7	50.0													
54	Бусад	1	4	1	4	1			100.0	0.0																				
55	ИАТ		1																											
56	Төмөр зам	3	6	2	6	2	6	100.0	100.0																					
57	Мөрдөн байцаах алба	28	44	21	40	13	27	61.9	67.5	1	4	1	4	1	4	100.0	100.0													
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба	1	2		2		1		50.0			1		1						0.0										
59	Тээврийн цагдаагийн алба	2	1	2	1	2	1	100.0	100.0	1		1		1						100.0										
60	НЦУГ	ХГХТХ																												
61		ХОХГХТХ	3	6	3	6	3	2	100.0	33.3																				
62	Хар тамхитай тэмцэх газар	3	1	3	1	3	1	100.0	100.0																					
63	Экологийн цагдаагийн алба																													
64	АТГ	1	2		2				0.0																					
65	ТЭГ-ын МБХ	4	4	1	3	1	1	100.0	33.3																					
66	Улсын дүн	7637	9325	4710	6449	3449	4510	73.2	69.9	370	411	232	273	147	174	63.4	63.7													
		Өсөлт бууралт/гоооор/	1688		1739		1061					41		41		27				0.4										
		Өсөлт бууралт /хувьр/	22.1		36.9		30.8			-3.3				17.7		18.4														

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс															
			Хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол болгоомжгүйгээр учруулах 11.3								Хүний эрүүл мэндэд хүндэтгэр хохирол санаатай учруулах 11.4							
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
А		92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий								7	8	2	4	2	4	100.0	100.0	
2		Говь-Алтай	2		2		1		50.0		6	7	2	3	1	3	50.0	100.0
3		Завхан		2		2		2		100.0	8	8	5	2	4	1	80.0	50.0
4		Үүнээс: Тосонцангал		1		1		1		100.0	3	1	2		1		50.0	
5		Увс									6	7	4	4	3	4	75.0	100.0
6		Ховд	1		1		1		100.0		4	5	2	2	2	2	100.0	100.0
7		Үүнээс: Булган									1	4	1	2	1	2	100.0	100.0
8	Хангайн бүс	Архангай		4		3				0.0	11	11	5	2	4	2	80.0	100.0
9		Баянхонгор	2	1	2	1	1		50.0	0.0	8	7	3	4	3	1	100.0	25.0
10		Булган	3	2	1	2	1	2	100.0	100.0	4	6	2	3	1	3	50.0	100.0
11		Орхон	2	1	1	1	1		100.0	0.0	25	23	14	12	8	11	57.1	91.7
12		Өвөрхангай		2		2		1		50.0	9	16	5	6	4	6	80.0	100.0
13		Үүнээс: Хархорин									4	3	4	1	3	1	75.0	100.0
14		Хөвсгөл	1		1		1		100.0		15	20	3	7	3	7	100.0	100.0
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр		1		1		1		100.0	1	3		1		1	100.0	
16		Дархан-Уул	3	4	1	2	1	1	100.0	50.0	18	25	3	5	2	4	66.7	80.0
17		Дорноговь		2		2		1		50.0	7	19	1	9		8	0.0	88.9
18		Үүнээс: Замын-Үүд		1		1		1		100.0	2	5	1	2		1	0.0	50.0
19		Дундговь									8	6	6	4	4	4	66.7	100.0
20		Өмнөговь	1	3		3		2		66.7	13	15	9	11	6	10	66.7	90.9
21		Үүнээс: Цогтцэций		2		2		2		100.0	4	7	4	6	4	5	100.0	83.3
22		Сэлэнгэ	3	1	2		2		100.0		25	21	21	16	18	15	85.7	93.8
23		Үүнээс: Мандал		1							6	8	5	6	4	5	80.0	83.3
24		Төв	2	3	1	3	1	1	100.0	33.3	37	41	11	33	7	26	63.6	78.8
25	Үүнээс: Заамар		1		1				0.0	6	8	1	5		3	0.0	60.0	
26	Зүүн бүс	Дорнод		2		2		1		50.0	20	28	5	21	3	17	60.0	81.0
27		Сүхбаатар	1	1	1		1		100.0	7	7	6	4	5	4	83.3	100.0	
28		Хантуй	2		1		1		100.0		11	17	3	8	3	5	100.0	62.5
29		Үүнээс: Бор-Өндөр									2	3	1		1		100.0	
30	Нийслэл	17	29	16	29	6	6	37.5	20.7	356	459	278	370	166	212	59.7	57.3	
31	Баянгол	3	1	3	1			0.0	0.0	42	78	41	71	19	35	46.3	49.3	
32	I хэлтэс	1		1				0.0		22	37	21	33	13	16	61.9	48.5	
33	II хэлтэс	2	1	2	1			0.0	0.0	20	41	20	38	6	19	30.0	50.0	
34	Баянзүрх	3	4	3	4	2	2	66.7	50.0	92	114	69	103	37	58	53.6	56.3	
35	I хэлтэс	1	2	1	2	1	1	100.0	50.0	40	46	33	45	18	27	54.5	60.0	
36	II хэлтэс									28	40	17	34	9	17	52.9	50.0	
37	III хэлтэс	2	2	2	2	1	1	50.0	50.0	24	28	19	24	10	14	52.6	58.3	
38	Сүхбаатар	1	4	1	4			0.0	0.0	55	60	38	42	23	26	60.5	61.9	
39	I хэлтэс	1	2	1	2			0.0	0.0	29	38	20	23	14	13	70.0	56.5	
40	II хэлтэс		2		2			0.0	0.0	26	22	18	19	9	13	50.0	68.4	
41	Сонгинохайрхан	2	4	2	4		2	0.0	50.0	57	86	50	68	29	43	58.0	63.2	
42	I хэлтэс	2	2	2	2		1	0.0	50.0	25	40	25	34	13	21	52.0	61.8	
43	II хэлтэс									16	24	11	17	7	10	63.6	58.8	
44	III хэлтэс		2		2		1		50.0	16	22	14	17	9	12	64.3	70.6	
45	Хан-Уул	1	13	1	13		1	0.0	7.7	45	52	40	46	29	31	72.5	67.4	
46	I хэлтэс	1	7	1	7			0.0	0.0	22	30	17	25	12	15	70.6	60.0	
47	II хэлтэс		6		6		1		16.7	23	22	23	21	17	16	73.9	76.2	
48	Чингэлтэй	5		4		3		75.0		44	45	30	29	21	13	70.0	44.8	
49	I хэлтэс	1		1				0.0		15	15	9	13	8	8	88.9	61.5	
50	II хэлтэс	4		3		3		100.0		29	30	21	16	13	5	61.9	31.3	
51	Багануур		1		1		1		100.0	6	9	5	6	4	2	80.0	33.3	
52	Багахангай									3								
53	Налайх	2	2	2	2	1		50.0	0.0	12	15	5	5	4	4	80.0	80.0	
54	Бусад									1	1	1	1	1		100.0	0.0	
55	ИАТ																	
56	Төмөр зам		1		1		1		100.0	1	1	1	1	1	1	100.0	100.0	
57	Мөрдөн байцаах алба									2	9	2	9		3	0.0	33.3	
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба																	
59	Тээврийн цагдаагийн алба																	
60	НЦУГ	ХГХТХ																
61		ХОГХТХ								1	2	1	2	1	1	100.0	50.0	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																	
63	Экологийн цагдаагийн алба																	
64	АТГ		1		1				0.0		1		1				0.0	
65	ТЕГ-ын МБХ																	
66	Улсын дүн	40	58	30	53	18	18	60.0	34.0	607	760	391	532	250	350	63.9	65.8	
	Өсөлт бууралт/тоогоор/	18		23		0				153		141		100				
	Өсөлт бууралт /хувиар/	45.0		76.7		0.0			-26.0	25.2		36.1		40.0		1.9		

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс															
			Хүний эрүүл мэндэд хөнгөн хохирол учруулах 11.6								Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх 11.7							
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүлэлтийн хувь	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
A			108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	40	71	28	46	28	39	100.0	84.8	1	1	1	1	1	1	100.0	100.0
2		Говь-Алтай	57	56	19	19	14	16	73.7	84.2	1							
3		Завхан	93	103	41	40	31	35	75.6	87.5	7	6	1	3	1	2	100.0	66.7
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл	30	17	15	8	12	7	80.0	87.5								
5		Увс	56	84	36	47	35	44	97.2	93.6	2	4	1	3	1	3	100.0	100.0
6		Ховд	125	152	30	67	24	65	80.0	97.0	5	2	5		4		80.0	
7		Үүнээс: Булган	20	33	1	12	1	12	100.0	100.0		1						
8	Хангайн бүс	Архангай	101	121	27	40	23	34	85.2	85.0	4	4	1	1	1		100.0	0.0
9		Баянхонгор	162	129	48	55	40	37	83.3	67.3		2						
10		Булган	85	109	40	70	37	63	92.5	90.0		2						
11		Орхон	158	204	51	152	47	123	92.2	80.9	3	2	3	2	2	1	66.7	50.0
12		Өвөрхангай	133	172	38	125	33	118	86.8	94.4	3	8	1	4		3	0.0	75.0
13		Үүнээс: Хархорин	32	46	24	29	21	24	87.5	82.8								
14		Хөвсгөл	147	197	30	39	25	31	83.3	79.5	2	3						
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	67	55	23	37	21	33	91.3	89.2		2		2		2		100.0
16		Дархан-Уул	157	164	32	33	29	25	90.6	75.8	7	5	3	3	3	2	100.0	66.7
17		Дорноговь	125	153	50	54	45	45	90.0	83.3	7	1	3	1	1	1	33.3	100.0
18		Үүнээс: Замын-Үүд	54	52	22	13	20	12	90.9	92.3	1							
19		Дундговь	81	82	47	38	42	32	89.4	84.2	2	2	1	1	1	1	100.0	100.0
20		Өмнөговь	137	131	81	86	71	75	87.7	87.2	4	2	3		2		66.7	
21		Үүнээс: Цогтцэций	58	69	29	42	24	38	82.8	90.5	3	1	2		1		50.0	
22		Сэлэнгэ	175	196	98	124	87	109	88.8	87.9	5		4		2		50.0	
23		Үүнээс: Мандал	74	74	39	48	36	46	92.3	95.8								
24		Төв	194	218	67	175	40	156	59.7	89.1	8	2	4	2	3	2	75.0	100.0
25	Үүнээс: Заамар	43	53	23	45	15	44	65.2	97.8	1		1				0.0		
26	Зүүн бүс	Дорнод	178	195	41	48	37	44	90.2	91.7	1	3	1	1		1	0.0	100.0
27		Сүхбаатар	92	116	46	58	43	53	93.5	91.4	6	2	4	1	2		50.0	0.0
28		Хэнтий	181	205	76	121	53	103	69.7	85.1	1	5	1	4		3	0.0	75.0
29		Үүнээс: Бор-Өндөр	46	42	13	17	11	14	84.6	82.4								
30	Нийслэл	3909	5007	2994	3989	2163	2637	72.2	66.1	49	40	39	32	24	15	61.5	46.9	
31	Баянгол	478	656	464	610	318	334	68.5	54.8	5	2	5	2	2	2	40.0	100.0	
32	I хэлтэс	248	350	239	319	161	180	67.4	56.4	2		2		1		50.0		
33	II хэлтэс	230	306	225	291	157	154	69.8	52.9	3	2	3	2	1	2	33.3	100.0	
34	Баянзүрх	1062	1313	806	1114	541	688	67.1	61.8	8	13	8	12	3	1	37.5	8.3	
35	I хэлтэс	410	535	304	529	209	381	68.8	72.0	2	3	2	3	1		50.0	0.0	
36	II хэлтэс	324	392	224	328	154	176	68.8	53.7	2	5	2	5	1		50.0	0.0	
37	III хэлтэс	328	386	278	257	178	131	64.0	51.0	4	5	4	4	1	1	25.0	25.0	
38	Сүхбаатар	448	638	272	436	186	255	68.4	58.5	5	6	3	3	3	1	100.0	33.3	
39	I хэлтэс	213	404	115	239	73	116	63.5	48.5	2	2	1	1	1		100.0	0.0	
40	II хэлтэс	235	234	157	197	113	139	72.0	70.6	3	4	2	2	2	1	100.0	50.0	
41	Сонгинохайрхан	919	1030	737	809	542	601	73.5	74.3	14	5	13	3	7	3	53.8	100.0	
42	I хэлтэс	453	497	411	399	278	291	67.6	72.9	8		8		3		37.5		
43	II хэлтэс	280	324	185	237	151	192	81.6	81.0	3	3	2	1	2	1	100.0	100.0	
44	III хэлтэс	186	209	141	173	113	118	80.1	68.2	3	2	3	2	2	2	66.7	100.0	
45	Хан-Уул	384	606	353	590	295	442	83.6	74.9	3	4	2	3	2	2	100.0	66.7	
46	I хэлтэс	189	371	160	360	134	253	83.8	70.3	1	2	1	1	1		100.0	0.0	
47	II хэлтэс	195	235	193	230	161	189	83.4	82.2	2	2	1	2	1	2	100.0	100.0	
48	Чингэлтэй	417	562	274	328	205	223	74.8	68.0	2	5	2	4	2	2	100.0	50.0	
49	I хэлтэс	189	248	160	199	114	145	71.3	72.9	2	1	2	1	2		100.0	0.0	
50	II хэлтэс	228	314	114	129	91	78	79.8	60.5		4		3		2		66.7	
51	Багануур	74	80	37	49	31	45	83.8	91.8	1		1		1		100.0		
52	Багахангай	10	11		2		2		100.0	1								
53	Налайх	117	111	51	51	45	47	88.2	92.2	10	5	5	5	4	4	80.0	80.0	
54	Бусад		3		3				0.0									
55	ИАТ		1															
56	Төмөр зам	2	3	1	3	1	3	100.0	100.0									
57	Мөрдөн байцаах алба	25	30	18	27	12	20	66.7	74.1			1						
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба	1	1		1		1		100.0									
59	Тээврийн цагдаагийн алба	1	1	1	1	1	1	100.0	100.0									
60	Н.ЦУГ	ХГХТХ																
61		ХОХГХТХ	2	4	2	4	2	1	100.0	25.0								
62	Хар тамхитай тэмцэх газар	3	1	3	1	3	1	100.0	100.0									
63	Экологийн цагдаагийн алба																	
64	АТГ	1																
65	ТЕГ-ын МБХ	4	4	1	3	1	1	100.0	33.3									
66	Улсын дүн	6453	7923	3943	5466	2968	3917	75.3	71.7	118	98	76	61	48	37	63.2	60.7	
Өсөлт бууралт/гоогоор/			1470		1523		949				-20		-15		-11			
Өсөлт бууралт /хувиар/			22.8		38.6		32.0		-3.6		-16.9		-19.7		-22.9			-2.5

№	Бус	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг 12.1-12.6										Үүнээс							
			Бүх хэрэг				Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
			124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139		
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	5	6	5	6	4	1	80.0	16.7	4	2	4	2	3	1	75.0	50.0		
2		Говь-Алтай	7	7	6	5	3	3	50.0	60.0	7	4	6	4	3	2	50.0	50.0		
3		Завхан	8	17	7	10	6	8	85.7	80.0	4	13	4	8	4	6	100.0	75.0		
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл		6		3		3		100.0		4		1		1		100.0		
5		Увс	7	10	6	9	5	8	83.3	88.9	6	8	6	7	5	6	83.3	85.7		
6		Ховд	8	15	7	11	3	8	42.9	72.7	5	13	4	9	1	6	25.0	66.7		
7		Үүнээс: Булган		1		1		1		100.0										
8	Хангайн бүс	Архангай	9	13	5	10	5	4	100.0	40.0	8	12	4	9	4	4	100.0	44.4		
9		Баянхонгор	21	13	14	11	10	2	71.4	18.2	16	11	10	9	6	2	60.0	22.2		
10		Булган	19	29	16	26	11	14	68.8	53.8	14	18	12	16	8	8	66.7	50.0		
11		Орхон	17	16	10	16	5	11	50.0	68.8	13	13	9	13	4	10	44.4	76.9		
12		Өвөрхангай	30	18	12	15	9	9	75.0	60.0	21	15	8	13	5	7	62.5	53.8		
13		Үүнээс: Хархорин	2	5	1	5		3	0.0	60.0	2	5	1	5		3	0.0	60.0		
14		Хөвсгөл	14	32	5	24	2	13	40.0	54.2	13	30	5	22	2	12	40.0	54.5		
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	4	5	1	5		4	0.0	80.0	3	4		4		4		100.0		
16		Дархан-Уул	13	13	4	7	3	5	75.0	71.4	12	7	3	4	2	3	66.7	75.0		
17		Дорноговь	12	18	9	15	7	8	77.8	53.3	9	12	8	11	7	5	87.5	45.5		
18		Үүнээс: Замын-Үүд	6	3	4	3	3	2	75.0	66.7	3	2	3	2	3	1	100.0	50.0		
19		Дундговь	8	13	5	7	5	6	100.0	85.7	7	10	4	6	4	5	100.0	83.3		
20		Өмнөговь	19	14	14	8	6	4	42.9	50.0	13	12	9	6	3	3	33.3	50.0		
21		Үүнээс: Цогтцай	8	7	4	3	1	2	25.0	66.7	7	6	4	2	1	1	25.0	50.0		
22		Сэлэнгэ	12	17	3	8	3	4	100.0	50.0	11	17	2	8	2	4	100.0	50.0		
23		Үүнээс: Мандал	5	6	1	2	1	1	100.0	50.0	5	6	1	2	1	1	100.0	50.0		
24		Төв	15	18	10	15	8	7	80.0	46.7	11	14	7	12	5	6	71.4	50.0		
25		Үүнээс: Заамар	2	6	1	5	1	4	100.0	80.0	2	4	1	3	1	3	100.0	100.0		
26	Зүүн бүс	Дорнод	18	15	7	14	4	10	57.1	71.4	14	12	3	11	1	7	33.3	63.6		
27		Сүхбаатар	11	23	4	14	4	5	100.0	35.7	9	19	3	11	3	4	100.0	36.4		
28		Хантуй	14	21	7	17	3	13	42.9	76.5	14	18	7	15	3	12	42.9	80.0		
29		Үүнээс: Бор-Өндөр	1	2		2		1	#DIV/0!	50.0	1									
30	Нийслэл	269	344	227	295	113	141	49.8	47.8	225	285	190	243	93	119	48.9	49.0			
31	Баянгол	28	54	26	51	11	24	42.3	47.1	23	42	21	39	7	20	33.3	51.3			
32	I хэлтэс	15	30	13	29	3	11	23.1	37.9	14	27	12	26	2	10	16.7	38.5			
33	II хэлтэс	13	24	13	22	8	13	61.5	59.1	9	15	9	13	5	10	55.6	76.9			
34	Баянзүрх	77	95	72	80	30	36	41.7	45.0	68	75	63	63	25	30	39.7	47.6			
35	I хэлтэс	22	25	21	24	9	11	42.9	45.8	17	21	16	20	6	9	37.5	45.0			
36	II хэлтэс	26	30	25	22	9	11	36.0	50.0	25	22	24	17	8	8	33.3	47.1			
37	III хэлтэс	29	40	26	34	12	14	46.2	41.2	26	32	23	26	11	13	47.8	50.0			
38	Сүхбаатар	37	44	26	34	14	18	53.8	52.9	29	35	21	25	11	12	52.4	48.0			
39	I хэлтэс	15	21	11	16	5	9	45.5	56.3	11	16	8	11	4	6	50.0	54.5			
40	II хэлтэс	22	23	15	18	9	9	60.0	50.0	18	19	13	14	7	6	53.8	42.9			
41	Сонгинохайрхан	67	70	58	61	27	28	46.6	45.9	60	64	51	56	24	26	47.1	46.4			
42	I хэлтэс	38	35	32	28	14	10	43.8	35.7	35	31	29	25	14	9	48.3	36.0			
43	II хэлтэс	18	20	17	19	8	9	47.1	47.4	17	20	16	19	8	9	50.0	47.4			
44	III хэлтэс	11	15	9	14	5	9	55.6	64.3	8	13	6	12	2	8	33.3	66.7			
45	Хан-Уул	27	41	23	41	17	21	73.9	51.2	19	36	16	36	12	19	75.0	52.8			
46	I хэлтэс	12	18	9	18	6	8	66.7	44.4	9	15	6	15	3	7	50.0	46.7			
47	II хэлтэс	15	23	14	23	11	13	78.6	56.5	10	21	10	21	9	12	90.0	57.1			
48	Чингэлтэй	20	31	12	20	7	8	58.3	40.0	17	24	11	16	7	6	63.6	37.5			
49	I хэлтэс	12	16	8	12	6	4	75.0	33.3	11	11	8	8	6	2	75.0	25.0			
50	II хэлтэс	8	15	4	8	1	4	25.0	50.0	6	13	3	8	1	4	33.3	50.0			
51	Багануур	5	5	3	5	2	3	66.7	60.0	3	5	2	5	2	3	100.0	60.0			
52	Багахангай	1								1										
53	Налайх	7	4	7	3	5	3	71.4	100.0	5	4	5	3	5	3	100.0	100.0			
54	Бусад		1								1									
55	ИАТ																			
56	Төмөр зам																			
57	Мөрдөн байцаах алба	16	35	9	27	9	20	100.0	74.1	15	31	9	23	9	17	100.0	73.9			
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба	4	10	4	8	2	4	50.0	50.0	1	3	1	1	1	1	100.0	0.0			
59	Тээврийн цагдаагийн алба																			
60	НЦДТ	ХГХТХ																		
61		ХОХГХТХ	66	71	56	55	24	35	42.9	63.6	64	66	54	51	24	33	44.4	64.7		
62	Хар тамгийг тэмцэх газар																			
63	Экологийн цагдаагийн алба																			
64	АТГ	1		1					0.0											
65	ТЕГ-ын МБХ	1		1		1			100.0											
66	Улсын дүн	540	678	384	548	219	288	57.0	52.6	439	550	308	443	168	236	54.5	53.3			
		Өсөлт бууралт/тоогоор/		138		164		69				111		135		68				
		Өсөлт бууралт /хувиар/		25.6		42.7		31.5		-4.5		25.3		43.8		40.5		-1.3		

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																
			Үүнээс Хүчиндэх 12.1.4								Бэлгийн дүр хүслээ ёс бусаар хангах 12.2								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
A			140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	2		2		2		100.0										
2		Говь-Алтай	1	1		1			0.0										
3		Завхан		9		4		2	50.0	1									
4		Үүнээс: Тосонцангал		4		1		1	100.0										
5		Увс	2	3	2	3	2	3	100.0	100.0			1		1		1		100.0
6		Ховд	1	5		2		1	50.0	1	1	1	1	1	1	1	1	100.0	100.0
7		Үүнээс: Булган											1		1		1		100.0
8	Хангайн бүс	Архангай	4	9		6		3	50.0										
9		Баянхонгор	9	1	7		6		85.7										
10		Булган	4	7	2	6	1	5	50.0	83.3	1		1		1		100.0		
11		Орхон	6	4	2	4	1	3	50.0	75.0									
12		Өвөрхангай	13	3	4	2	3	1	75.0	50.0									
13		Үүнээс: Хархорин		1		1		1	100.0										
14		Хөвсгөл	2	13		9		5	55.6										
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	3	1	1	1	1	1	100.0										
16		Дархан-Уул	6	3	1	1	1	100.0											
17		Дорноговь	4	6	3	5	3	2	100.0	40.0		1							
18		Үүнээс: Замын-Үүд		1		1		1	0.0										
19		Дундговь	4	6	1	3	1	2	100.0	66.7	1		1		1		100.0		
20		Өмнөговь	4	8	1	4	2	2	0.0	50.0	1		1				0.0		
21		Үүнээс: Цогтцэций																	
22		Сэлэнгэ	4	7	1	3	1	1	100.0	33.3									
23		Үүнээс: Мандал	1	4		2		1	50.0										
24		Төв	1	5		4		3	75.0	1	1		1					0.0	
25		Үүнээс: Заамар	1	3		2		2	100.0										
26		Дорнод	8	5	1	4	4	4	0.0	100.0									
27	Зүүн бүс	Сүхбаатар	6	15	1	7	1	4	100.0	57.1			1					0.0	
28		Хэнтий	4	9	2	9	1	7	50.0	77.8									
29		Үүнээс: Бор-Өндөр																	
30	Нийслэл	83	102	66	75	35	48	53.0	64.0	10	14	9	11	5	5	55.6	45.5		
31	Баянгол	8	18	6	15	2	12	33.3	80.0	1	4	1	4	1	2	100.0	50.0		
32	I хэлтэс	6	11	4	10	1	7	25.0	70.0		2		2		1		50.0		
33	II хэлтэс	2	7	2	5	1	5	50.0	100.0	1	2	1	2	1	1	100.0	50.0		
34	Баянзүрх	26	26	23	17	11	11	47.8	64.7		2		2		1		50.0		
35	I хэлтэс	5	7	4	6	1	3	25.0	50.0										
36	II хэлтэс	6	8	5	3	2	1	40.0	33.3		1		1		1		100.0		
37	III хэлтэс	15	11	14	8	8	7	57.1	87.5		1		1				0.0		
38	Сүхбаатар	6	8	3	1	1	1	33.3	100.0	3	2	2	2	1	1	50.0	50.0		
39	I хэлтэс	1	2								1	1	1	1			0.0		
40	II хэлтэс	5	6	3	1	1	1	33.3	100.0	2	1	1	1	1	1	100.0	100.0		
41	Сонгинохайрхан	31	23	25	19	14	10	56.0	52.6	3		3		1		33.3			
42	I хэлтэс	21	14	15	10	10	3	66.7	30.0	2		2				0.0			
43	II хэлтэс	6	3	6	3	3	3	50.0	100.0										
44	III хэлтэс	4	6	4	6	1	4	25.0	66.7	1		1		1		100.0			
45	Хан-Уул	5	15	5	15	5	8	100.0	53.3	3	2	3	2	2	1	66.7	50.0		
46	I хэлтэс		1		1				0.0										
47	II хэлтэс	5	14	5	14	5	8	100.0	57.1	3	2	3	2	2	1	66.7	50.0		
48	Чингэлтэй	4	9	2	5		4	0.0	80.0		4		1				0.0		
49	I хэлтэс	2	2	1	1		1	0.0	100.0		2		1				0.0		
50	II хэлтэс	2	7	1	4		3	0.0	75.0		2								
51	Багануур	1	3	1	3	1	2	100.0	66.7										
52	Багахангай	1																	
53	Налайх	1		1		1		100.0											
54	Бусад																		
55	ИАТ																		
56	Төмөр зам																		
57	Мөрдөн байцаах алба	9	26	5	18	5	14	100.0	77.8		2		2		2		100.0		
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба	1		1		1		100.0											
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	НЦУГ	ХГХТХ																	
61		ХОХГХТХ	60	61	50	46	23	30	46.0	65.2		1		1		1		100.0	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТГ																		
65	ТЕГ-ын МБХ																		
66	Улсын дүн		171	222	96	152	58	97	60.4	63.8	16	19	13	15	8	7	61.5	46.7	
	Өсөлт бууралт/тоогоор/		51		56		39				3		2		-1				
	Өсөлт бууралт /хувиар/		29.8		58.3		67.2		3.4		18.8		15.4		-12.5		-14.9		

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг 13.1-13.14								Үүнээс Хүн худалдаалах 13.1							
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
			156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171
A																		
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий		1		1		1		100.0								
2		Говь-Алтай	1		1				0.0									
3		Завхан	3	2	2	2		1	0.0	50.0								
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл	3		2				0.0									
5		Увс	1		1				0.0									
6		Ховд	4	6	4	6	2		50.0	0.0								
7		Үүнээс: Булган	2		2			2	100.0									
8	Хангайн бүс	Архангай	4	1	1	1			0.0	0.0								
9		Баянхонгор	2	1	2	1			0.0	0.0								
10		Булган	3	3	1	3		1	0.0	33.3								
11		Орхон		1		1		1	100.0									
12		Өвөрхангай	1	1	1			1	100.0		1		1		1		100.0	
13		Үүнээс: Хархорин																
14		Хөвсгөл	7	4	6	4	2		33.3	0.0								
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	1		1				0.0									
16		Дархан-Уул	3	5	3	5	1	2	33.3	40.0								
17		Дорноговь	6	1	5	1	3	1	60.0	100.0								
18		Үүнээс: Замын-Үүд	5	1	4	1	3	1	75.0	100.0								
19		Дундговь	2		1		1		100.0									
20		Өмнөговь	7	3	6	3	2	2	33.3	66.7		1		1			0.0	
21		Үүнээс: Цогтцэций	3	1	2	1	2		100.0	0.0		1		1			0.0	
22		Сэлэнгэ	7	6	6	6	1	2	16.7	33.3								
23		Үүнээс: Мандал	4	2	3	2	1		33.3	0.0								
24		Төв	4	2	3	2	2	1	66.7	50.0								
25	Үүнээс: Заамар		1		1		1	100.0										
26	Зүүн бүс	Дорнод	7	5	5	4	3	1	60.0	25.0								
27		Сүхбаатар	7	1	5	1		1	0.0	100.0								
28		Хэнтий	1	2		2		1	50.0									
29	Үүнээс: Бор-Өндөр																	
30	Нийслэл	139	193	131	190	21	49	16.0	25.8	6	10	6	10	0	6	0.0	60.0	
31	Баянгол	8	15	8	15		3	0.0	20.0	1	3	1	3		2	0.0	66.7	
32	I хэлтэс	6	6	6	6		1	0.0	16.7	1	1	1	1			0.0	0.0	
33	II хэлтэс	2	9	2	9		2	0.0	22.2		2		2		2		100.0	
34	Баянзүрх	33	65	32	65	6	25	18.8	38.5	2	3	2	3		2	0.0	66.7	
35	I хэлтэс	12	23	12	23	3	3	25.0	13.0	1		1				0.0		
36	II хэлтэс	16	21	16	21	2	5	12.5	23.8		1		1		1		100.0	
37	III хэлтэс	5	21	4	21	1	17	25.0	81.0	1	2	1	2		1	0.0	50.0	
38	Сүхбаатар	44	53	42	51	6	10	14.3	19.6		2		2		1		50.0	
39	I хэлтэс	37	43	35	41	5	8	14.3	19.5		2		2		1		50.0	
40	II хэлтэс	7	10	7	10	1	2	14.3	20.0									
41	Сонгинохайрхан	12	14	12	13		2	0.0	15.4	2	1	2	1			0.0	0.0	
42	I хэлтэс	10	5	10	5			0.0	0.0	1		1				0.0		
43	II хэлтэс	1	6	1	5		1	0.0	20.0		1		1			0.0		
44	III хэлтэс	1	3	1	3		1	0.0	33.3	1		1				0.0		
45	Хан-Уул	23	24	21	24	4	4	19.0	16.7									
46	I хэлтэс	18	14	16	14	2	3	12.5	21.4									
47	II хэлтэс	5	10	5	10	2	1	40.0	10.0									
48	Чингэлтэй	15	21	14	21	3	4	21.4	19.0	1	1	1	1		1	0.0	100.0	
49	I хэлтэс	11	19	11	19		3	0.0	15.8	1	1	1	1		1	0.0	100.0	
50	II хэлтэс	4	2	3	2	3	1	100.0	50.0									
51	Багануур	1		1			1	100.0										
52	Багахангай																	
53	Налайх	3	1	1	1	1	1	100.0	100.0									
54	Бусад																	
55	ИАТ																	
56	Төмөр зам	1		1			1	100.0										
57	Мөрдөн байцаах алба	2	12	2	12	1	5	50.0	41.7									
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба	21	22	18	22	3	8	16.7	36.4	6	11	6	11	1	6	16.7	54.5	
59	Тээврийн цагдаагийн алба																	
60	НЦҮГ	ХГХТХ																
61		ХОХГХТХ		1		1			0.0									
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																	
63	Экологийн цагдаагийн алба																	
64	АТГ	1																
65	ТЕГ -ын МБХ	2		2				0.0										
66	Улсын дүн	210	238	185	233	39	64	21.1	27.5	7	11	7	11	1	6	14.3	54.5	
	Өсөлт бууралт/тоогоор/		28		48		25				4		4		5			
	Өсөлт бууралт /хувиар/		13.3		25.9		64.1		6.4		57.1		57.1		6.0 дах		40.3	

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс															
			Хүн хулгайлах 13.2								Хүн барьцаалах 13.3							
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
A			172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий																
2		Говь-Алтай																
3		Завхан																
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл																
5		Увс																
6		Ховд																
7		Үүнээс: Булган																
8	Хангайн бүс	Архангай																
9		Баянхонгор																
10		Булган																
11		Орхон																
12		Өвөрхангай																
13		Үүнээс: Хархорин																
14		Хөвсгөл																
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																
16		Дархан-Уул																
17		Дорноговь																
18		Үүнээс: Замын-Үүд																
19		Дундговь																
20		Өмнөговь																
21		Үүнээс: Цогтцэций																
22	Сэлэнгэ																	
23	Үүнээс: Мандал																	
24	Төв																	
25	Үүнээс: Заамар																	
26	Зүүн бүс	Дорнод																
27		Сүхбаатар																
28		Хэнтий																
29	Үүнээс: Бор-Өндөр																	
30	Нийслэл		2		1		1		100.0									
31	Баянгол																	
32	I хэлтэс																	
33	II хэлтэс																	
34	Баянзүрх																	
35	I хэлтэс																	
36	II хэлтэс																	
37	III хэлтэс																	
38	Сүхбаатар		2		1		1		100.0									
39	I хэлтэс		1															
40	II хэлтэс		1		1		1		100.0									
41	Сонгинохайрхан																	
42	I хэлтэс																	
43	II хэлтэс																	
44	III хэлтэс																	
45	Хан-Уул																	
46	I хэлтэс																	
47	II хэлтэс																	
48	Чингэлтэй																	
49	I хэлтэс																	
50	II хэлтэс																	
51	Багануур																	
52	Багахангай																	
53	Налайх																	
54	Бусад																	
55	ИАТ																	
56	Төмөр зам																	
57	Мөрдөн байцаах алба																	
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба		1		1		1		100.0									
59	Тээврийн цагдаагийн алба																	
60	НЦГ	ХГХТХ																
61		ХОХГХТХ																
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																	
63	Экологийн цагдаагийн алба																	
64	АТГ																	
65	ТЕГ -ын МБХ																	
66	Улсын дүн		2		1		1		100.0									
	Өсөлт бууралт/тоогоор/		-2		-1		-1		-100.0									
	Өсөлт бууралт /хувиар/																	

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																
			Хүнийг хүчээр алга болгох 13.4								Заналхийлэх 13.5								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
A			188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий																	
2		Говь-Алтай									1		1					0.0	
3		Завхан									1		1					0.0	
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл									1		1					0.0	
5		Увс									1		1					0.0	
6		Ховд											2		2				0.0
7		Үүнээс: Булган																	
8	Хангайн бүс	Архангай																	
9		Баянхонгор																	
10		Булган																	
11		Орхон																	
12		Өвөрхангай																	
13		Үүнээс: Хархорин																	
14		Хөвсгөл										1	1		1				0.0
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																	
16		Дархан-Уул											2		2		2	100.0	
17		Дорноговь																	
18		Үүнээс: Замын-Үүд																	
19		Дундговь																	
20		Өмнөговь																	
21		Үүнээс: Цогтцэций																	
22		Сэлэнгэ												2		2			0.0
23		Үүнээс: Мандал																	
24		Төв										2		1					0.0
25	Үүнээс: Заамар																		
26	Зүүн бүс	Дорнод									2		1		1		100.0		
27		Сүхбаатар											1		1		1	100.0	
28		Хэнтий																	
29	Үүнээс: Бор-Өндөр																		
30	Нийслэл		5	3	5	3			0.0	0.0	23	59	21	58	5	30	23.8	51.7	
31	Баянгол											2	5	2	5		1	0.0	20.0
32	I хэлтэс											2	3	2	3		1	0.0	33.3
33	II хэлтэс												2		2				0.0
34	Баянзүрх										6	25	6	25	2	18	33.3	72.0	
35	I хэлтэс										3	5	3	5		1	0.0	20.0	
36	II хэлтэс										2	4	2	4	2	1	100.0	25.0	
37	III хэлтэс										1	16	1	16		16	0.0	100.0	
38	Сүхбаатар										4	13	4	12	1	7	25.0	58.3	
39	I хэлтэс										4	9	4	8	1	6	25.0	75.0	
40	II хэлтэс											4		4		1		25.0	
41	Сонгинохайрхан		5	3	5	3			0.0	0.0		3		3		1		33.3	
42	I хэлтэс		5	3	5	3			0.0	0.0		1		1				0.0	
43	II хэлтэс											2		2		1		50.0	
44	III хэлтэс																		
45	Хан-Уул										7	10	6	10	1	3	16.7	30.0	
46	I хэлтэс										4	5	3	5		2	0.0	40.0	
47	II хэлтэс										3	5	3	5	1	1	33.3	20.0	
48	Чингэлтэй										3	3	3	3	1		33.3	0.0	
49	I хэлтэс										2	3	2	3			0.0	0.0	
50	II хэлтэс										1		1		1		100.0		
51	Багануур																		
52	Багахангай																		
53	Налайх										1								
54	Бусад																		
55	ИАТ																		
56	Төмөр зам																		
57	Мөрдөн байцаах алба										1	1	1	1			0.0	0.0	
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба										3	6	2	6		1	0.0	16.7	
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	НЦУГ	ХГХТХ																	
61		ХОХГХТХ																	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТГ																		
65	ТЕГ-ын МБХ																		
66	Улсын дүн		5	3	5	3			0.0	0.0	31	67	26	66	6	33	23.1	50.0	
	Өсөлт бууралт/тоогоор/		-2		-2					0.0		36		40		27			
	Өсөлт бууралт /хувьар/		-40.0		-40.0							2.2 дах		2.5 дах		5.5 дах		26.9	

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																
			Бусдын орон байранд хууль бусаар нэвтрэн орох 13.6								Хууль бусаар мөрдөж мөшгих 13.12								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
A			204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий																	
2		Говь-Алтай																	
3		Завхан	1									1		1			1		100.0
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл	1																
5		Увс																	
6		Ховд	1		1		1			100.0									
7		Үүнээс: Булган	1		1		1			100.0									
8	Хангайн бүс	Архангай																	
9		Баянхонгор		1		1					0.0								
10		Булган		1		1					0.0								
11		Орхон																	
12		Өвөрхангай																	
13		Үүнээс: Хархорин																	
14	Хөвсгөл	2		2		2			100.0										
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																	
16		Дархан-Уул	1		1		1			100.0									
17		Дорноговь	1		1		1			100.0									
18		Үүнээс: Замын-Үүд	1		1		1			100.0									
19		Дундговь	1																
20		Өмнөговь																	
21		Үүнээс: Цогтцэций																	
22		Сэлэнгэ	1		1					0.0									
23		Үүнээс: Мандал																	
24		Төв	2		2		2			100.0									
25	Үүнээс: Заамар																		
26	Зүүн бүс	Дорнод	2	2	1	1	1	1	100.0	100.0									
27		Сүхбаатар	1																
28		Хэнтий	1																
29	Үүнээс: Бор-Өндөр																		
30	Нийслэл	8	6	8	6	4	3	50.0	50.0	2	2	2	2	0	1	0.0	50.0		
31	Баянгол																		
32	I хэлтэс																		
33	II хэлтэс																		
34	Баянзүрх	4	4	4	4	3	1	75.0	25.0	2		2					0.0		
35	I хэлтэс	3	1	3	1	2		66.7	0.0	1		1					0.0		
36	II хэлтэс		3		3					33.3	1		1				0.0		
37	III хэлтэс	1		1		1			100.0										
38	Сүхбаатар		1		1				100.0										
39	I хэлтэс																		
40	II хэлтэс		1		1				100.0										
41	Сонгинохайрхан	1		1					0.0										
42	I хэлтэс	1		1					0.0										
43	II хэлтэс																		
44	III хэлтэс																		
45	Хан-Уул	3		3		1		33.3			2		2			1		50.0	
46	I хэлтэс	2		2				0.0			2		2			1		50.0	
47	II хэлтэс	1		1		1		100.0											
48	Чингэлтэй		1		1				100.0										
49	I хэлтэс		1		1				100.0										
50	II хэлтэс																		
51	Багануур																		
52	Багахангай																		
53	Налайх																		
54	Бусад																		
55	ИАТ																		
56	Төмөр зам	1		1		1			100.0										
57	Мөрдөн байцаах алба		1		1				100.0		1		1			1		100.0	
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба										1		1					0.0	
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	НЦУГ	ХГХТХ																	
61		ХОХГХТХ																	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТГ																		
65	ТЕГ -ын МБХ																		
66	Улсын дүн	22	10	17	9	12	4	70.6	44.4	2	3	2	3		2	0.0	66.7		
	Өсөлт бууралт/тоогоор/		-12		-8			-8			1		1		2		66.7		
	Өсөлт бууралт /хувьар/		-54.5		-47.1			-66.7		-26.1			50.0		50.0				

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс								Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг 14.1-14.9								
			Албадан хөдөлмөрлүүлэх 13.13																
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
A			220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий																	
2		Говь-Алтай																	
3		Завхан									1		1					0.0	
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл																	
5		Увс																	
6		Ховд																	
7		Үүнээс: Булган																	
8	Хангайн бүс	Архангай																	
9		Баянхонгор																	
10		Булган																	
11		Орхон																	
12		Өвөрхангай																	
13		Үүнээс: Хархорин																	
14		Хөвсгөл									1	1	1	1				0.0	0.0
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																	
16		Дархан-Уул																	
17		Дорноговь																	
18		Үүнээс: Замын-Үүд																	
19		Дундговь																	
20		Өмнөговь																	
21		Үүнээс: Цогтцэций																	
22		Сэлэнгэ																	
23		Үүнээс: Мандал																	
24	Төв																		
25	Үүнээс: Заамар																		
26	Зүүн бүс	Дорнод	1		1		1		100.0										
27		Сүхбаатар																	
28		Хэнтий																	
29	Үүнээс: Бор-Өндөр																		
30	Нийслэл										3		3					0.0	
31	Баянгол																		
32	I хэлтэс																		
33	II хэлтэс																		
34	Баянзүрх																		
35	I хэлтэс																		
36	II хэлтэс																		
37	III хэлтэс																		
38	Сүхбаатар										1		1					0.0	
39	I хэлтэс										1		1					0.0	
40	II хэлтэс																		
41	Сонгинохайрхан																		
42	I хэлтэс																		
43	II хэлтэс																		
44	III хэлтэс																		
45	Хан-Уул										2		2					0.0	
46	I хэлтэс										2		2					0.0	
47	II хэлтэс																		
48	Чингэлтэй																		
49	I хэлтэс																		
50	II хэлтэс																		
51	Багануур																		
52	Багахангай																		
53	Налайх																		
54	Бусад																		
55	ИАТ																		
56	Төмөр зам																		
57	Мөрдөн байцаах алба										1		1					0.0	
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба																		
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	НЦУТ	ХГХТХ																	
61		ХОХГХТХ																	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТГ																		
65	ТЕГ -ын МБХ										1		1					0.0	
66	Улсын дүн		1		1		1		100.0		2	4	2	4				0.0	
	Өсөлт бууралт/гоогоор/		-1		-1						2		2					0.0	
	Өсөлт бууралт /хувиар/								-100.0		2.0		2.0					0.0	

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Эрүүл мэндийн эсрэг 15.1-15.6								Хүүхдийн эсрэг 16.1-16.11													
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь							
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022						
			236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251						
		A																						
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий			2			2					1		50.0			2						0.0
2		Говь-Алтай																						
3		Завхан			1			1								0.0								
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл																						
5		Увс																						
6		Ховд															0.0							
7		Үүнээс: Булган			1			1								0.0								
8	Хангайн бүс	Архангай			2			2					1		50.0			1		1				0.0
9		Баянхонгор			1			1							0.0		0.0							
10		Булган																						
11		Орхон																0.0		2				
12		Өвөрхангай																			1			
13		Үүнээс: Хархорин																						
14		Хөвсгөл																				1		
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр			2			2																
16		Дархан-Уул															0.0		1		1			
17		Дорноговь																						
18		Үүнээс: Замын-Үүд																						
19		Дундговь																				1		1
20		Өмнөговь																						
21		Үүнээс: Цогтцэций																						
22		Сэлэнгэ			1			1										100.0						
23	Зүүн бүс	Үүнээс: Мандал			1			1										100.0						
24		Төв			1			1																
25		Үүнээс: Заамар			1			1																
26		Дорнод																					1	
27		Сүхбаатар			1			1										100.0				1		
28	Хэнтий																	0.0		1		1		
29	Үүнээс: Бор-Өндөр			1			1											0.0		1		1		
30	Нийслэл			20			26			2		2		10.0		7.7		27		46		22		24
31	Баянгол			4			10			4		1		0.0		10.0		7.7		4		3		3
32	I хэлтэс			2			5			2		1		0.0		20.0		1		1		1		1
33	II хэлтэс			2			5			2		1		0.0		0.0		3		2		2		2
34	Баянзүрх			7			1			7		1		1		14.3		100.0		8		12		7
35	I хэлтэс			5			1			5		1		1		20.0		100.0		3		5		2
36	II хэлтэс			2			2			2		1		0.0				2		3		2		2
37	III хэлтэс																	3		4		3		3
38	Сүхбаатар			5			8			5		8		0.0		0.0		4		19		3		2
39	I хэлтэс			5			5			5		5		0.0		0.0		3		6		2		1
40	II хэлтэс																	1		13		1		1
41	Сонгинохайрхан			1			4			1		4		0.0		0.0		4		7		3		7
42	I хэлтэс			1			1			1		1		0.0		0.0		1		5		1		5
43	II хэлтэс																	0.0		1		1		1
44	III хэлтэс																	2		1		2		1
45	Хан-Уул			1			3			1		3		100.0		0.0		5		3		4		2
46	I хэлтэс																	4		2		3		2
47	II хэлтэс			1			2			1		2		100.0		0.0		1		1		1		1
48	Чингэлтэй			2			2			2		2		0.0		0.0		1		2		1		2
49	I хэлтэс			2			2			2		2		0.0		0.0		1		2		1		2
50	II хэлтэс																	1		2		1		2
51	Багануур																							
52	Багахангай																							
53	Налайх																							
54	Бусад																							
55	ИАТ																							
56	Төмөр зам																							
57	Мөрдөн байцаах алба																							
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба																							
59	Тээврийн цагдаагийн алба																							
60	ИЦУГ	ХГХТХ																						
61		ХОХГХТХ																						
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																							
63	Экологийн цагдаагийн алба																							
64	АТГ																							
65	ТЭГ -ын МБХ																							
66	Улсын дүн			28			35			27		35		4		4		14.8		11.4		31		54
	Өсөлт бууралт/тоогоор/			7			8			0		0						-3.4		23		6		0
	Өсөлт бууралт /хүвиар/			25.0			29.6			0.0		0.0								74.2		25.0		0.0

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																
			Хүүхдийг гэмт хэрэг үйлдэхэд татан оруулах 16.1								Хүүхдийг согтуурах, мансуурах, донтох байдалд татан оруулах 16.2								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
A			252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий																	
2		Говь-Алтай																	
3		Завхан																	
4		Үүнээс: Тосонцангал																	
5		Увс																	
6		Хөвд																	
7		Үүнээс: Булган																	
8	Хангайн бүс	Архангай																	
9		Баянхонгор																	
10		Булган																	
11		Орхон																	
12		Өвөрхангай																	
13		Үүнээс: Хархорин																	
14		Хөвсгөл																	
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																	
16		Дархан-Уул																	
17		Дорноговь																	
18		Үүнээс: Замын-Үүд																	
19		Дундговь																	
20		Өмнөговь																	
21		Үүнээс: Цогтцэций																	
22		Сэлэнгэ																	
23		Үүнээс: Мандал																	
24		Төв																	
25	Үүнээс: Заамар																		
26	Зүүн бүс	Дорнод																	
27		Сүхбаатар																	
28		Хэнтий																	
29		Үүнээс: Бор-Өндөр																	
30	Нийслэл																		
31	Баянгол																		
32	I хэлтэс																		
33	II хэлтэс																		
34	Баянзүрх																		
35	I хэлтэс																		
36	II хэлтэс																		
37	III хэлтэс																		
38	Сүхбаатар																		
39	I хэлтэс																		
40	II хэлтэс																		
41	Сонгинохайрхан																		
42	I хэлтэс																		
43	II хэлтэс																		
44	III хэлтэс																		
45	Хан-Уул																		
46	I хэлтэс																		
47	II хэлтэс																		
48	Чингэлтэй																		
49	I хэлтэс																		
50	II хэлтэс																		
51	Багануур																		
52	Багахангай																		
53	Налайх																		
54	Бусад																		
55	ИАТ																		
56	Төмөр зам																		
57	Мөрдөн байцаах алба																		
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба																		
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	НЦУГ	ХГХТХ																	
61		ХОГХТХ																	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТГ																		
65	ТЕГ -ын МБХ																		
66	Улсын дүн																		
	Өсөлт бууралт/тоогоор/																		
	Өсөлт бууралт /хувиар/																		

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																
			Хүүхдийг хаях, төөрүүлэх, тэнүүчлэлд хүргэх 16.3								Хүүхэд садар самууныг сурталчлах, уруу татах 16.8								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
A			268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий											1		1				0.0
2		Говь-Алтай																	
3		Завхан																	
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл																	
5		Увс																	
6		Ховд																	
7		Үүнээс: Булган																	
8	Хангайн бүс	Архангай																	
9		Баянхонгор																	
10		Булган																	
11		Орхон									1								
12		Өвөрхангай																	
13		Үүнээс: Хархорин																	
14	Хөвсгөл																		
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																	
16		Дархан-Уул																	
17		Дорноговь																	
18		Үүнээс: Замын-Үүд																	
19		Дундговь																	
20		Өмнөговь																	
21		Үүнээс: Цогцэций																	
22		Сэлэнгэ																	
23		Үүнээс: Мандал																	
24		Төв																	
25	Зүүн бүс	Үүнээс: Заамар																	
26		Дорнод																	
27		Сүхбаатар																	
28		Хэнтий																	
29		Үүнээс: Бор-Өндөр																	
30	Нийслэл		5	4	4	4	3	1	75.0	25.0	15	39	11	19	8	14	72.7	73.7	
31	Баянгол											3	3	2	1	1		50.0	0.0
32	I хэлтэс											1	1	1	1	1		100.0	0.0
33	II хэлтэс											2	2	1				0.0	
34	Баянзүрх		1	2	1	2			0.0	0.0	4	9	3	8	2	5	66.7	62.5	
35	I хэлтэс		1		1				0.0		2	5	1	5	1	5	100.0	100.0	
36	II хэлтэс										1	3	1	2				0.0	0.0
37	III хэлтэс			2		2				0.0	1	1	1	1	1			100.0	0.0
38	Сүхбаатар										2	18	1	2	1	1	100.0	50.0	
39	I хэлтэс										1	6		1				0.0	
40	II хэлтэс										1	12	1	1	1	1	100.0	100.0	
41	Сонгинохайрхан		2	2	1	2	1	1	100.0	50.0	2	4	2	4	1	4	50.0	100.0	
42	I хэлтэс			1		1		1		100.0	1	4	1	4		4	0.0	100.0	
43	II хэлтэс		1																
44	III хэлтэс		1	1	1	1	1		100.0	0.0	1		1		1			100.0	
45	Хан-Уул		1		1				100.0		3	3	2	2	2	2	100.0	100.0	
46	I хэлтэс										3	2	2	2	2	2	100.0	100.0	
47	II хэлтэс		1		1		1		100.0			1							
48	Чингэлтэй		1		1				100.0			2		2		2			100.0
49	I хэлтэс		1		1				100										
50	II хэлтэс											2		2		2			100.0
51	Багануур																		
52	Багахангай																		
53	Налайх										1		1		1				100.0
54	Бусад																		
55	ИАТ																		
56	Төмөр зам																		
57	Мөрдөн байцаах алба		2	2	1	2	1	1	100.0	50.0	1	16		1		1			100.0
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба										6	20	5	15	5	11	100.0	73.3	
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	НЦУГ	ХГХТХ																	
61		ХОХГХТХ																	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТТ																		
65	ТЕГ -ын МБХ																		
66	Улсын дүн		5	4	4	4	3	1	75.0	25.0	16	40	11	20	8	14	72.7	70.0	
	Өсөлт бууралт/тоогоор/		-1		0							24		9		6			-2.7
	Өсөлт бууралт /хувьар/		-20.0		0.0							-50.0		2.5 дах		81.8		75.0	

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс								Өмчлөх эрхийн эсрэг 17.1-17.12							
			Хүүхэд оролцуулж садар самууныг сурталчлах 16.9															
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
A			284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий		1		1			0.0		93	152	71	151	50	105	70.4	69.5
2		Говь-Алтай									104	120	95	99	56	58	58.9	58.6
3		Завхан									153	165	132	146	76	74	57.6	50.7
4		Үүнээс: Тосонцангал									34	37	29	33	9	17	31.0	51.5
5		Увс									121	127	116	123	71	88	61.2	71.5
6		Ховд									184	263	137	234	55	101	40.1	43.2
7	Үүнээс: Булган									15	33	13	31	7	12	53.8	38.7	
8	Хангайн бүс	Архангай								170	241	130	223	62	129	47.7	57.8	
9		Баянхонгор								145	218	89	131	28	71	31.5	54.2	
10		Булган								136	211	112	202	38	82	33.9	40.6	
11		Орхон								207	402	166	372	66	174	39.8	46.8	
12		Өвөрхангай								202	379	129	308	59	144	45.7	46.8	
13		Үүнээс: Хархорин								56	107	32	93	10	41	31.3	44.1	
14	Хөвсгөл								414	475	170	278	117	185	68.8	66.5		
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр								43	59	35	57	19	24	54.3	42.1	
16		Дархан-Уул								260	344	247	309	88	173	35.6	56.0	
17		Дорноговь								243	335	228	296	109	188	47.8	63.5	
18		Үүнээс: Замын-Үүд								65	81	60	55	40	33	66.7	60.0	
19		Дундговь		1		1		1		100.0	99	95	96	88	52	46	54.2	52.3
20		Өмнөговь								194	296	188	285	76	111	40.4	38.9	
21	Зүүн бүс	Үүнээс: Цогтцэций								81	143	76	139	29	45	38.2	32.4	
22		Сэлэнгэ								227	333	193	283	68	88	35.2	31.1	
23		Үүнээс: Мандал								65	100	48	80	16	28	33.3	35.0	
24		Төв								188	296	171	293	86	134	50.3	45.7	
25		Үүнээс: Заамар								47	74	45	71	29	43	64.4	60.6	
26		Дорнод		1		1			0.0	211	232	204	218	128	130	62.7	59.6	
27	Зүүн бүс	Сүхбаатар								172	298	152	239	60	111	39.5	46.4	
28		Хэнтий								288	360	201	305	105	162	52.2	53.1	
29		Үүнээс: Бор-Өндөр								40	50	37	45	20	27	54.1	60.0	
Нийслэл			2	3	2	1	2		100.0	0.0	9785	16087	8570	15383	3645	7433	42.5	48.3
Баянгол											1937	3410	1632	3344	905	1762	55.5	52.7
I хэлтэс											886	1843	744	1798	347	959	46.6	53.3
II хэлтэс											1051	1567	888	1546	558	803	62.8	51.9
Баянзүрх				1							2408	4133	2120	3985	805	1935	38.0	48.6
I хэлтэс											714	1028	666	1008	213	344	32.0	34.1
36	II хэлтэс										1149	1726	975	1642	413	881	42.4	53.7
37	III хэлтэс			1							545	1379	479	1335	179	710	37.4	53.2
38	Сүхбаатар		1	1	1		1		100.0		1428	2485	1011	2193	419	1165	41.4	53.1
39	I хэлтэс		1	1	1		1		100.0		1055	1545	683	1305	279	699	40.8	53.6
40	II хэлтэс			1							373	940	328	888	140	466	42.7	52.5
41	Сонгинохайрхан			1		1			0.0		1479	1758	1426	1702	496	658	34.8	38.7
42	I хэлтэс										735	730	722	702	229	239	31.7	34.0
43	II хэлтэс			1		1			0.0		396	516	366	500	147	235	40.2	47.0
44	III хэлтэс										348	512	338	500	120	184	35.5	36.8
45	Хан-Уул		1		1		1		100.0		1279	2102	1214	2088	458	724	37.7	34.7
46	I хэлтэс		1		1		1		100.0		840	1368	788	1360	299	472	37.9	34.7
47	II хэлтэс										439	734	426	728	159	252	37.3	34.6
48	Чингэлтэй										1119	1963	1057	1877	518	1079	49.0	57.5
49	I хэлтэс										523	1109	497	1062	184	522	37.0	49.2
50	II хэлтэс										596	854	560	815	334	557	59.6	68.3
51	Багануур										55	83	51	73	16	33	31.4	45.2
52	Багахангай										5	6	4	2	3	1	75.0	50.0
53	Налайх										75	147	55	119	25	76	45.5	63.9
54	Бусад										13	5	13	5			0.0	0.0
55	ИАТ											3		3				0.0
56	Төмөр зам										8	20	4	18	4	18	100.0	100.0
57	Мөрдөн байцаах алба		1	1	1		1		100.0		132	197	93	127	58	61	62.4	48.0
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба		1	4	1	3	1	1	100.0	33.3	73	151	68	137	37	64	54.4	46.7
59	Тээврийн цагдаагийн алба																	
60	НЦДГ	ХГХТХ									56	35	49	17	15	7	30.6	41.2
61		ХОХГХТХ									12	8	12	8	3	0.0	37.5	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар										4	6	3	6	2	6	66.7	100.0
63	Экологийн цагдаагийн алба																	
64	АТТ										19	19	19	19	1	3	5.3	15.8
65	ТЕГ-ын МБХ										6	7	5	6	1	2	20.0	33.3
66	Улсын дүн		2	6	2	4	2	1	100.0	25.0	13632	21493	11645	20028	5114	9811	43.9	49.0
Өсөлт бууралт/тоогоор/			4		2		-1				7861		8383		4697			
Өсөлт бууралт /хувиар/			3.0 дах		2.0 дах		-50.0				57.7		72.0		91.8			5.1

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																		
			Хулгайлах 17.1										Үүнээс:								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь				
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022			
A			300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315			
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	26	61	24	61	18	42	75.0	68.9	20	53	20	53	14	38	70.0	71.7			
2		Говь-Алтай	40	31	40	26	22	20	55.0	76.9	34	24	34	20	20	16	58.8	80.0			
3		Завхан	36	55	29	51	15	24	51.7	47.1	31	50	28	46	14	23	50.0	50.0			
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл	6	13	3	10	1	6	33.3	60.0	5	12	3	9	1	6	33.3	66.7			
5		Увс	39	41	39	41	24	31	61.5	75.6	35	37	35	37	21	28	60.0	75.7			
6		Ховд	63	71	42	63	15	36	35.7	57.1	54	60	35	54	11	32	31.4	59.3			
7		Үүнээс: Булган	3	10	3	10	2	5	66.7	50.0	1	9	1	9		5	0.0	55.6			
8	Хангайн бүс	Архангай	64	88	48	84	21	47	43.8	56.0	44	66	35	63	14	35	40.0	55.6			
9		Баянхонгор	67	78	36	43	10	28	27.8	65.1	59	65	33	36	8	23	24.2	63.9			
10		Булган	49	86	45	83	12	30	26.7	36.1	44	81	41	79	12	27	29.3	34.2			
11		Орхон	78	164	74	164	25	65	33.8	39.6	74	157	71	157	23	61	32.4	38.9			
12		Өвөрхангай	95	196	65	153	29	70	44.6	45.8	78	175	52	138	24	64	46.2	46.4			
13		Үүнээс: Хархорин	17	48	13	40	3	20	23.1	50.0	15	42	11	38	2	20	18.2	52.6			
14		Хөвсгөл	67	97	31	73	12	43	38.7	58.9	53	77	23	61	8	36	34.8	59.0			
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	20	16	16	15	8	7	50.0	46.7	18	15	14	14	8	6	57.1	42.9			
16		Дархан-Уул	85	106	85	93	36	58	42.4	62.4	77	93	77	82	30	52	39.0	63.4			
17		Дорноговь	84	98	79	90	42	56	53.2	62.2	72	88	67	80	35	52	52.2	65.0			
18		Үүнээс: Замын-Үүд	24	14	20	10	15	8	75.0	80.0	20	14	16	10	12	8	75.0	80.0			
19		Дундговь	43	39	43	36	20	17	46.5	47.2	41	34	41	31	18	15	43.9	48.4			
20		Өмнөговь	84	144	83	138	35	59	42.2	42.8	76	133	75	128	32	56	42.7	43.8			
21		Үүнээс: Цогцэций	22	54	21	52	8	16	38.1	30.8	17	48	16	47	6	14	37.5	29.8			
22		Сэлэнгэ	59	108	51	87	14	36	27.5	41.4	55	95	47	76	14	31	29.8	40.8			
23		Үүнээс: Мандал	17	29	14	24	4	6	28.6	25.0	16	27	13	22	4	5	30.8	22.7			
24		Төв	96	138	96	138	29	37	30.2	26.8	90	127	90	127	26	32	28.9	25.2			
25		Үүнээс: Заамар	20	31	20	31	10	15	50.0	48.4	17	26	17	26	8	13	47.1	50.0			
26	Дорнод	70	82	69	81	43	58	62.3	71.6	60	72	59	71	39	49	66.1	69.0				
27	Зүүн бүс	Сүхбаатар	52	84	48	74	24	31	50.0	41.9	44	78	40	68	18	28	45.0	41.2			
28		Хэнтий	79	115	50	89	23	44	46.0	49.4	71	108	46	84	21	44	45.7	52.4			
29		Үүнээс: Бор-Өндөр	10	12	9	10	6	7	66.7	70.0	8	12	7	10	4	7	57.1	70.0			
30	Нийслэл	3283	4179	3116	4040	1026	1313	32.9	32.5	2803	3571	2659	3464	875	1109	32.9	32.0				
31	Баянгол	479	775	469	760	181	231	38.6	30.4	377	635	369	625	139	184	37.7	29.4				
32	I хэлтэс	268	409	263	397	100	135	38.0	34.0	206	318	202	311	75	100	37.1	32.2				
33	II хэлтэс	211	366	206	363	81	96	39.3	26.4	171	317	167	314	64	84	38.3	26.8				
34	Баянзүрх	840	981	799	955	214	242	26.8	25.3	693	811	656	786	174	194	26.5	24.7				
35	I хэлтэс	265	320	248	315	90	102	36.3	32.4	201	230	184	225	69	69	37.5	30.7				
36	II хэлтэс	385	325	366	311	81	78	22.1	25.1	318	262	301	249	66	69	21.9	27.7				
37	III хэлтэс	190	336	185	329	43	62	23.2	18.8	174	319	171	312	39	56	22.8	17.9				
38	Сүхбаатар	440	611	384	565	160	257	41.7	45.5	383	538	338	505	139	223	41.1	44.2				
39	I хэлтэс	239	298	200	263	86	138	43.0	52.5	196	246	167	224	70	111	41.9	49.6				
40	II хэлтэс	201	313	184	302	74	119	40.2	39.4	187	292	171	281	69	112	40.4	39.9				
41	Сонгинохайрхан	681	736	675	725	189	245	28.0	33.8	613	652	607	642	173	212	28.5	33.0				
42	I хэлтэс	335	318	334	311	83	95	24.9	30.5	302	292	301	286	71	84	23.6	29.4				
43	II хэлтэс	197	203	192	199	61	71	31.8	35.7	185	178	180	174	59	64	32.8	36.8				
44	III хэлтэс	149	215	149	215	45	79	30.2	36.7	126	182	126	182	43	64	34.1	35.2				
45	Хан-Уул	493	588	459	584	165	163	35.9	27.9	436	512	407	509	151	145	37.1	28.5				
46	I хэлтэс	310	322	279	319	102	89	36.6	27.9	283	271	257	269	92	76	35.8	28.3				
47	II хэлтэс	183	266	180	265	63	74	35.0	27.9	153	241	150	240	59	69	39.3	28.8				
48	Чингэлтэй	304	393	289	378	99	130	34.3	34.4	258	341	244	330	83	119	34.0	36.1				
49	I хэлтэс	173	200	169	190	60	53	35.5	27.9	130	160	126	153	46	48	36.5	31.4				
50	II хэлтэс	131	193	120	188	39	77	32.5	41.0	128	181	118	177	37	71	31.4	40.1				
51	Багануур	17	38	16	31	4	20	25.0	64.5	16	30	15	29	3	19	20.0	65.5				
52	Багахангай	4	5	4	2	3	1	75.0	50.0	3	5	3	2	2	1	66.7	50.0				
53	Налайх	25	52	21	40	11	24	52.4	60.0	24	47	20	36	11	12	55.0	33.3				
54	Бусад																				
55	ИАТ																				
56	Төмөр зам	4	6	2	6	2	6	100.0	100.0	2	6		6		6		100.0				
57	Мөрдөн байцаах алба	13	27	6	21	6	17	100.0	81.0	13	25	6	19	6	15	100.0	78.9				
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба	3	17	3	16	2	8	66.7	50.0	3	15	3	14	2	6	66.7	42.9				
59	Тээврийн цагдаагийн алба																				
60	НЦДГ	ХГХТХ	21	26	15	8	14	7	93.3	87.5	13	24	8	6	8	5	100.0	83.3			
61		ХОХГТХ																			
62	Хар тамхитай тэмцэх газар	2	2	1	2	1	2	100.0	100.0	2	2	1	2	1	2	100.0	100.0				
63	Экологийн цагдаагийн алба																				
64	АТГ																				
65	ТЕГ-ын МБХ	2	3	2	3	1	1	0.0	33.3	2	3	2	3	1	1	0.0	33.3				
66	Ульсын дүн	4579	6077	4209	5723	1503	2152	35.7	37.6	3933	5259	3622	4969	1285	1857	35.5	37.4				
Өсөлт бууралт/тоогоор/			1498		1514		649		1.9		1326		1347		572		1.9				
Өсөлт бууралт /хувиар/			32.7		36.0		43.2				33.7		37.2		44.5						

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																
			Үүнээс																
			Үүнээс: Автотээврийн хэрэгсэл хулгайлах.								Халаасны хулгай								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022				
A			316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	4	6	4	6	4	4	100.0	66.7	1	1						0.0	
2		Говь-Алтай	6	6	6	5	2	4	33.3	80.0									
3		Завхан	4	1		1				0.0		1		1			1	100.0	
4		Үүнээс: Тосонцангал	1	1		1				0.0									
5		Увс	3	3	3	3	3	3	100.0	100.0									
6		Ховд	4	4	4	3	3	3	75.0	0.0	1	1			1			1	100.0
7		Үүнээс: Булган	2	1	2	1	2		100.0	0.0									
8	Хангайн бүс	Архангай	20	20	13	19	7	11	53.8	57.9									
9		Баянхонгор	8	8	3	5	2	5	66.7	100.0			2						
10		Булган	3	2	2	2		2	0.0	100.0			1		1				0.0
11		Орхон	1	2	1	2	1	1	100.0	50.0	2	1	2	1	1			50.0	0.0
12		Өвөрхангай	17	19	13	13	5	5	38.5	38.5									
13		Үүнээс: Хархорин	2	6	2	2	1		50.0	0.0									
14		Хөвсгөл	13	19	7	11	4	7	57.1	63.6									
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	2		2				0.0										
16		Дархан-Уул	3	4	3	3	3	1	100.0	33.3	2	2	2	2			2	0.0	100.0
17		Дорноговь	7	5	7	5	4	4	57.1	80.0									
18		Үүнээс: Замын-Үүд	3		3		2		66.7										
19		Дундговь	2	4	2	4	2	2	100.0	50.0									
20		Өмнөговь	4	2	4	2	2		50.0	0.0									
21		Үүнээс: Цогтцэций	2	1	2	1	1		50.0	0.0									
22		Сэлэнгэ	1	4	1	3		2	0.0	66.7			1		1			1	100.0
23		Үүнээс: Мандал											1		1			1	100.0
24		Төв	1	7	1	7		4	0.0	57.1									
25	Үүнээс: Заамар		3		3		1		33.3										
26	Зүүн бүс	Дорнод	2	1	2	1	1	1	50.0	100.0	1	1	1	1	1	1	1	100.0	100.0
27		Сүхбаатар	4		4		3		75.0										
28		Хэнтий	4	7	3	5	2		66.7	0.0									
29		Үүнээс: Бор-Өндөр	2		2		2		100.0										
30	Нийслэл	66	70	63	64	41	27	65.1	42.2	358	446	342	429	82	140	24.0	32.6		
31	Баянгол	12	16	12	16	8	4	66.7	25.0	73	114	71	111	23	38	32.4	34.2		
32	I хэлтэс	6	9	6	9	3	3	50.0	33.3	47	75	46	72	17	29	37.0	40.3		
33	II хэлтэс	6	7	6	7	5	1	83.3	14.3	26	39	25	39	6	9	24.0	23.1		
34	Баянзүрх	17	24	17	24	11	14	64.7	58.3	117	131	116	130	22	28	19.0	21.5		
35	I хэлтэс	7	14	7	14	5	10	71.4	71.4	57	69	57	69	16	18	28.1	26.1		
36	II хэлтэс	5	3	5	3	3	1	60.0	33.3	54	55	53	54	6	7	11.3	13.0		
37	III хэлтэс	5	7	5	7	3	3	60.0	42.9	6	7	6	7		3	0.0	42.9		
38	Сүхбаатар	6	7	4	6	3	2	75.0	33.3	43	54	35	44	17	27	48.6	61.4		
39	I хэлтэс	2	4	1	3	1	1	100.0	33.3	33	36	25	26	14	21	56.0	80.8		
40	II хэлтэс	4	3	3	3	2	1	66.7	33.3	10	18	10	18	3	6	30.0	33.3		
41	Сонгинохайрхан	18	9	18	8	12	2	66.7	25.0	43	63	43	63	1	29	2.3	46.0		
42	I хэлтэс	12	4	12	3	8	1	66.7	33.3	15	17	15	17	1	10	6.7	58.8		
43	II хэлтэс	2	2	2	2	2		100.0	0.0	9	17	9	17		5	0.0	29.4		
44	III хэлтэс	4	3	4	3	2	1	50.0	33.3	19	29	19	29		14	0.0	48.3		
45	Хан-Уул	7	7	6	7	3	3	50.0	42.9	42	38	38	37	7	7	18.4	18.9		
46	I хэлтэс	4	2	3	2	2	1	66.7	50.0	19	22	15	21	5	5	33.3	23.8		
47	II хэлтэс	3	5	3	5	1	2	33.3	40.0	23	16	23	16	2	2	8.7	12.5		
48	Чингэлтэй	3	2	3	2	2	1	66.7	50.0	40	45	39	43	12	10	30.8	23.3		
49	I хэлтэс	3	1	3	1	2	1	66.7	100.0	37	36	37	34	10	4	27.0	11.8		
50	II хэлтэс		1		1				0.0	3	9	2	9	2	6	100.0	66.7		
51	Багануур	1	5	1	1	1	1	100.0	100.0										
52	Багахангай	1		1		1		100.0											
53	Налайх	1		1				0.0			1		1		1			100.0	
54	Бусад																		
55	ИАТ																		
56	Төмөр зам																		
57	Мөрдөн байцаах алба		1		1		1		100.0										
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба										1		1			1		100.0	
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	НЦУГ	ХГХТХ	8		7		6		85.7										
61		ХОХГХТХ																	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТГ																		
65	ТЕГ-ын МБХ																		
66	Улсын дүн	179	194	148	164	89	83	60.1	50.6	365	457	347	438	84	146	24.2	33.3		
	Өсөлт бууралт/тоогоор/	15		16		-6					92		91		62			9.1	
	Өсөлт бууралт /хувьар/	8.4		10.8		-6.7					25.2		26.2		73.8				

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																	
			Үүнээс								Дээрэмдэх 17.2									
			Галт зэвсэг хулгайлах																	
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь			
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022					
A			332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347		
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий									3	3	2	3	1	3	50.0	100.0		
2		Говь-Алтай		1		1					0.0		1		1		1	100.0		
3		Завхан		1		1					0.0	1		1		1		100.0		
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл																		
5		Увс		1		1					0.0		3		3		3		100.0	
6		Ховд		1	1	1	1				0.0	0.0	7	4	6	4	5	3	83.3	75.0
7		Үүнээс: Булган																		
8	Хангайн бүс	Архангай										1		1		1		100.0		
9		Баянхонгор										4	2	3	2	2	2	66.7	100.0	
10		Булган											1		1			0.0		
11		Орхон										8	24	8	24	4	16	50.0	66.7	
12		Өвөрхангай										2	4	1	3		1	0.0	33.3	
13		Үүнээс: Хархорин																		
14		Хөвсгөл		1	1	1	1				0.0	0.0	4	5	1	5	1	3	100.0	60.0
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр										1		1		1		100.0		
16		Дархан-Уул										10	11	9	10	4	7	44.4	70.0	
17		Дорноговь			2		2					0.0	7	8	7	8	5	8	71.4	100.0
18		Үүнээс: Замын-Үүд											1	3	1	3	1	3	100.0	100.0
19		Дундговь											2	2	2	2	2	1	100.0	50.0
20		Өмнөговь											1	4	1	4	1	3	100.0	75.0
21		Үүнээс: Цогтцэций											1		1		1		100.0	
22		Сэлэнгэ			1		1		1			100.0	2	1	1	1			0.0	0.0
23		Үүнээс: Мандал											1	1	1	1			0.0	0.0
24	Төв			1		1						0.0	1	4	1	4	1	1	100.0	25.0
25	Үүнээс: Заамар			1		1							0.0		3		3	1	33.3	
26	Зүүн бүс	Дорнод										4	4	4	4	3	3	75.0	75.0	
27		Сүхбаатар										2	2	2	2	1	2	50.0	100.0	
28		Хэнтий											2	5	1	5		4	0.0	80.0
29		Үүнээс: Бор-Өндөр												4		4		3		75.0
30	Нийслэл		1	3	1	3	1	1	100.0	33.3	305	396	299	391	171	219	57.2	56.0		
31	Баянгол											65	88	63	88	40	38	63.5	43.2	
32	I хэлтэс											37	51	35	51	27	25	77.1	49.0	
33	II хэлтэс											28	37	28	37	13	13	46.4	35.1	
34	Баянзүрх			1		1						0.0	77	110	76	108	42	55	55.3	50.9
35	I хэлтэс												21	33	20	32	13	18	65.0	56.3
36	II хэлтэс												35	63	35	63	14	30	40.0	47.6
37	III хэлтэс			1		1						0.0	21	14	21	13	15	7	71.4	53.8
38	Сүхбаатар											26	50	24	50	16	28	66.7	56.0	
39	I хэлтэс											14	22	12	22	7	15	58.3	68.2	
40	II хэлтэс											12	28	12	28	9	13	75.0	46.4	
41	Сонгинохайрхан		1		1		1		100.0			93	83	93	81	43	55	46.2	67.9	
42	I хэлтэс		1		1		1		100.0			37	28	37	26	16	15	43.2	57.7	
43	II хэлтэс											21	27	21	27	13	17	61.9	63.0	
44	III хэлтэс											35	28	35	28	14	23	40.0	82.1	
45	Хан-Уул			2		2		1		50.0		22	18	21	18	12	13	57.1	72.2	
46	I хэлтэс			1		1		1		100.0		8	8	8	8	4	6	50.0	75.0	
47	II хэлтэс			1		1				0.0		14	10	13	10	8	7	61.5	70.0	
48	Чингэлтэй											19	39	19	38	15	25	78.9	65.8	
49	I хэлтэс											13	20	13	19	10	14	76.9	73.7	
50	II хэлтэс											6	19	6	19	5	11	83.3	57.9	
51	Багануур											1	3	1	3	1	3	100.0	100.0	
52	Багахангай																			
53	Налайх											2	5	2	5	2	2	100.0	40.0	
54	Бусад																			
55	ИАТ																			
56	Төмөр зам																			
57	Мөрдөн байцаах алба											1	4		4		3		75.0	
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба												1		1		1		100.0	
59	Тээврийн цагдаагийн алба																			
60	НЦУГ	ХГХТХ																		
61		ХОХГХТХ												2		2		2		100.0
62	Хар тамхитай тэмцэх газар												2		2		2		100.0	
63	Экологийн цагдаагийн алба																			
64	АТГ																			
65	ТЕГ-ын МБХ												1		1				0.0	
66	Улсын дүн		4	11	4	11	1	2	25.0	18.2	366	485	350	478	203	281	58.0	58.8		
	Өсөлт бууралт/тоогоор/		7		7		1					119		128		78				
	Өсөлт бууралт/хувиар/		2.8 дах		2.8 дах		2.0 дах					-6.8		32.5		36.6		38.4		0.8

№	Бүс	Харэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																
			Залилах 17.3								Хөрөнгө завших 17.4								
			Бүх харэг		Харэг бүртгэлтийн харэг		Эрүүгийн харэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан харэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх харэг		Харэг бүртгэлтийн харэг		Эрүүгийн харэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан харэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
A		348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363		
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	22	55	17	54	13	34	76.5	63.0	7	6	2	6		5	0.0	83.3	
2		Говь-Алтай	49	47	41	37	24	14	58.5	37.8	5	5	5	4	2	2	40.0	50.0	
3		Завхан	39	54	37	52	10	23	27.0	44.2	10	7	10	5	6	3	60.0	60.0	
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл	9	12	9	12	1	4	11.1	33.3	4	1	4	1	1		25.0	0.0	
5		Увс	19	28	15	28	6	18	40.0	64.3	1	3	1	3		2	0.0	66.7	
6		Ховд	67	134	53	122	19	43	35.8	35.2	11	3	9	2	3	1	33.3	50.0	
7		Үүнээс: Булган	3	19	3	18	1	5	33.3	27.8	2		2					0.0	
8	Хангайн бүс	Архангай	35	58	28	51	12	28	42.9	54.9		7		6		3		50.0	
9		Баянхонгор	38	83	28	46	7	23	25.0	50.0	5	6	5	6			0.0	0.0	
10		Булган	23	60	20	60	6	15	30.0	25.0	7	1	5	1	2	1	40.0	100.0	
11		Орхон	95	185	67	156	30	76	44.8	48.7	5	8	4	7	2	3	50.0	42.9	
12		Өвөрхангай	53	108	28	96	11	46	39.3	47.9		9		8		4		50.0	
13		Үүнээс: Хархорин	18	32	5	28	2	10	40.0	35.7		2		2		1		50.0	
14		Хөвсгөл	273	323	100	168	82	124	82.0	73.8	8	11	6	9		3	0.0	33.3	
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	15	24	13	23	8	7	61.5	30.4	2	5	2	5		2	0.0	40.0	
16		Дархан-Уул	103	170	95	157	24	79	25.3	50.3	1	12	1	10		4	0.0	40.0	
17		Дорноговь	99	163	95	141	39	85	41.1	60.3	9	10	9	10	4	7	44.4	70.0	
18		Үүнээс: Замын-Үүд	28	47	28	28	16	13	57.1	46.4	2	1	2	1	1	1	50.0	100.0	
19		Дундговь	31	28	30	26	12	14	40.0	53.8	3	10	3	9	2	1	66.7	11.1	
20		Өмнөговь	87	103	84	100	28	25	33.3	25.0	12	22	11	22	7	12	63.6	54.5	
21		Үүнээс: Цогтцэций	48	59	46	58	13	14	28.3	24.1	7	19	6	19	6	10	100.0	52.6	
22		Сэлэнгэ	104	112	90	106	32	28	35.6	26.4	13	14	9	14	2	2	22.2	14.3	
23		Үүнээс: Мандал	35	30	23	30	12	11	52.2	36.7	3	2	2	2	2	2	0.0	100.0	
24		Төв	22	71	16	70	9	32	56.3	45.7	7	5	4	4	3	2	75.0	50.0	
25	Үүнээс: Заамар	3	8	3	7	2	3	66.7	42.9	1	1								
26	Зүүн бүс	Дорнод	46	70	44	67	22	31	50.0	46.3	14	16	14	14	5	4	35.7	28.6	
27		Сүхбаатар	38	74	36	59	5	28	13.9	47.5	4	9	4	5		2	0.0	40.0	
28		Хэнтий	48	76	38	73	9	34	23.7	46.6	9	22	7	16		5	0.0	31.3	
29		Үүнээс: Бор-Өндөр	17	16	16	16	7	8	43.8	50.0	2	3	2	2		1	0.0	50.0	
30	Нийслэл	5240	9810	4288	9319	2148	5375	50.1	57.7	214	421	193	400	63	108	32.6	27.0		
31	Баянгол	1238	2212	955	2163	635	1400	66.5	64.7	38	73	34	73	12	19	35.3	26.0		
32	I хэлтэс	515	1238	383	1207	200	763	52.2	63.2	19	31	17	31	6	5	35.3	16.1		
33	II хэлтэс	723	974	572	956	435	637	76.0	66.6	19	42	17	42	6	14	35.3	33.3		
34	Баянүрх	1286	2613	1062	2506	492	1534	46.3	61.2	45	88	41	84	10	11	24.4	13.1		
35	I хэлтэс	347	533	323	519	87	177	26.9	34.1	21	25	20	25	4	1	20.0	4.0		
36	II хэлтэс	671	1184	523	1123	307	738	58.7	65.7	11	40	10	38	3	6	30.0	15.8		
37	III хэлтэс	268	896	216	864	98	619	45.4	71.6	13	23	11	21	3	4	27.3	19.0		
38	Сүхбаатар	836	1610	510	1392	215	803	42.2	57.7	30	86	23	73	7	24	30.4	32.9		
39	I хэлтэс	719	1080	410	897	169	493	41.2	55.0	28	66	21	55	6	19	28.6	34.5		
40	II хэлтэс	117	530	100	495	46	310	46.0	62.6	2	20	2	18	1	5	50.0	27.8		
41	Сонгинохайрхан	526	721	486	690	197	288	40.5	38.8	36	31	35	30	10	9	28.6	30.0		
42	I хэлтэс	272	266	262	255	103	87	39.3	34.1	14	19	13	18	2	4	15.4	22.2		
43	II хэлтэс	129	240	109	230	52	125	47.7	54.3	9	7	9	7	1	3	11.1	42.9		
44	III хэлтэс	125	215	115	205	42	56	36.5	27.3	13	5	13	5	7	2	53.8	40.0		
45	Хан-Уул	604	1174	578	1164	225	441	38.9	37.9	29	77	27	77	14	17	51.9	22.1		
46	I хэлтэс	406	813	389	808	158	290	40.6	35.9	23	65	21	65	10	13	47.6	20.0		
47	II хэлтэс	198	361	189	356	67	151	35.4	42.4	6	12	6	12	4	4	66.7	33.3		
48	Чингэлтай	700	1382	655	1316	373	876	56.9	66.6	27	55	27	54	8	24	29.6	44.4		
49	I хэлтэс	273	768	252	736	94	415	37.3	56.4	23	50	23	49	7	22	30.4	44.9		
50	II хэлтэс	427	614	403	580	279	461	69.2	79.5	4	5	4	5	1	2	25.0	40.0		
51	Багануур	23	29	23	27	5	5	21.7	18.5	2	7	2	6	1	4	50.0	66.7		
52	Багахангай	1																	
53	Налайх	26	69	19	61	6	48	31.6	78.7	7	4	4	3	1		25.0	0.0		
54	Бусад	12	3	12	3			0.0	0.0	1	1	1	1			0.0	0.0		
55	ИАТ	2	2	2	2				0.0										
56	Төмөр зам		3		3		3		100.0	4	5	2	5	2	5	100.0	100.0		
57	Мөрдөн байцаах алба	113	158	84	94	50	39	59.5	41.5	3	5	3	5	2	1	66.7	20.0		
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба	64	112	60	100	33	48	55.0	48.0	4	12	3	11	1	3	33.3	27.3		
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	НЦУГ	ХГХТХ	32	9	32	9			0.0	0.0	1		1				0.0		
61		ХОХГХТХ	12	5	12	5		1	0.0	20.0									
62	Хар тамгийг тэмцэх газар	1	2	1	2	1	2	100.0	100.0										
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТГ	4	4	4	4	1	2	25.0	50.0	15	14	15	14			0.0	0.0		
65	ТЕГ -ын МБХ	3	3	2	2	1	1	50.0	50.0										
66	Улсын дүн	6558	11839	5275	11014	2556	6182	48.5	56.1	348	613	305	567	101	176	33.1	31.0		
		Өсөлт бууралт/тоогоор/	5281		5739		3626				265		262		75				
		Өсөлт бууралт /хувиар/	80.5		2.1 дах		2.4 дах		7.7		76.1		85.9		74.3		-2.1		

№	Бус	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																
			Алдаатай гүйлгээ, андуурагдсан илгэмж, гэгэйдэл эд хөрөнгө, алдуул мал завших 17.5								Бусдын эд хөрөнгийг авахаар заналхийлэх 17.6								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
А			364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	
1	Баруун бус	Баян-Өлгий	6	4	1	4		2	0.0	50.0									
2		Говь-Алтай	2	7	2	4	2	2	100.0	50.0									
3		Завхан	8	7	6	6	5	2	83.3	33.3									
4		Үүнээс: Тосонцангал	1		1				0.0										
5		Увс	9	11	9	10	9	10	100.0	100.0									
6		Ховд	10	16	6	13	4	9	66.7	69.2									
7		Үүнээс: Булган	2	1	2	1	2		100.0	0.0									
8	Хангайн бус	Архангай	2	6	1	6		6	0.0	100.0									
9		Баянхонгор	5	9	2	2	2		100.0	0.0		1							
10		Булган	11	13	6	13	2	9	33.3	69.2									
11		Орхон	4	9	4	9	2	4	50.0	44.4									
12		Өвөрхангай	20	25	14	20	5	5	35.7	25.0									
13		Үүнээс: Хархорин	13	12	11	11	4	2	38.4	18.2									
14		Хөвсгөл	9	5	4	4	3	2	75.0	50.0									
15	Төвийн бус	Говьсүмбэр	1	1		1				0.0		1		1				0.0	
16		Дархан-Уул	35	28	34	26	13	21	38.2	80.8									
17		Дорноговь	11	8	11	7	6	5	54.5	71.4	1		1					0.0	
18		Үүнээс: Замын-Үүд	1	3	1	2	1	1	100.0	50.0									
19		Дундговь	2	3	2	3	2	3	100.0	100.0									
20		Өмнөговь	2	7	2	6	1	4	50.0	66.7									
21		Үүнээс: Цогтцэций	1	3	1	3		1	0.0	33.3									
22		Сэлэнгэ	6	17	5	16	1	2	20.0	12.5	2		2					0.0	
23		Үүнээс: Мандал	1	1	1	1			0.0	0.0	1		1					0.0	
24		Төв	11	6	11	6	11	4	100.0	66.7									
25	Үүнээс: Заамар	7	1	7	1	7	1	100.0	100.0										
26	Зүүн бус	Дорнод	6	5	6	4	6	3	100.0	75.0									
27		Сүхбаатар	22	38	17	31	10	6	58.8	19.4		1		1				0.0	
28		Хэнтий	9	6	3	4	2	2	66.7	50.0		1		1				0.0	
29	Үүнээс: Бор-Өндөр	1		1		1		100.0											
30	Нийслэл	402	635	378	624	114	136	30.2	21.8	9	72	9	72	3	60	33.3	83.3		
31	Баянгол	61	153	59	152	19	29	32.2	19.1		4		4		2		50.0		
32	I хэлтэс	21	61	20	60	6	13	30.0	21.7		2		2		1		50.0		
33	II хэлтэс	40	92	39	92	13	16	33.3	17.4		2		2		1		50.0		
34	Баянзүрх	65	176	56	173	11	27	19.6	15.6	2	6	2	6	3	0.0	50.0			
35	I хэлтэс	17	43	13	43	3	12	23.1	27.9	2	2	2	2	1	0.0	50.0			
36	II хэлтэс	26	61	25	59	3	10	12.0	16.9		2		2			0.0			
37	III хэлтэс	22	72	18	71	5	5	27.8	7.0		2		2		2	100.0			
38	Сүхбаатар	53	56	44	53	13	30	29.5	56.6		2		2		1		50.0		
39	I хэлтэс	30	37	26	35	6	22	23.1	62.9										
40	II хэлтэс	23	19	18	18	7	8	38.9	44.4		2		2		1		50.0		
41	Сонгинохайрхан	75	76	74	76	26	25	35.1	32.9										
42	I хэлтэс	37	32	37	32	13	11	35.1	34.4										
43	II хэлтэс	20	20	19	20	8	6	42.1	30.0										
44	III хэлтэс	18	24	18	24	5	8	27.8	33.3										
45	Хан-Уул	95	103	94	103	24	11	25.5	10.7	4	58	4	58	1	53	25.0	91.4		
46	I хэлтэс	74	63	73	63	14	5	19.2	7.9	4	56	4	56	1	52	25.0	92.9		
47	II хэлтэс	21	40	21	40	10	6	47.6	15.0		2		2		1		50.0		
48	Чингэлтэй	42	58	41	56	14	13	34.1	23.2	3	2	3	2	2	1	66.7	50.0		
49	I хэлтэс	26	47	26	45	8	10	30.8	22.2	1	1	1	1		1	0.0	100.0		
50	II хэлтэс	16	11	15	11	6	3	40.0	27.3	2	1	2	1	2		100.0	0.0		
51	Багануур	7	5	6	5	5	1	83.3	20.0										
52	Багахангай		1																
53	Налайх	4	7	4	6	2		50.0	0.0										
54	Бусад																		
55	ИАТ		1		1				0.0										
56	Төмөр зам		6		4		4		100.0										
57	Мөрдөн байцаах алба																		
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба	1		1		1		100.0		1	9	1	9		4	0.0	44.4		
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	ИЦЛУГ	ХГХТХ																	
61		ХОХГХТХ																	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТГ																		
65	ТЕГ-ын МБХ	1		1					0.0										
66	Улсын дүн	593	866	524	819	200	237	38.2	28.9	12	76	12	75	3	60	25.0	80.0		
	Өсөлт бууралт/тоогоор/	273		295		37					64		63		57				
	Өсөлт бууралт /хувир/	46.0		56.3		18.5			-9.2		6.3 дах		6.2 дах		20.0 дах		55.0		

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																
			Автотээврийн хэрэгслийг зөвшөөрөлгүйгээр авч явах 17.7								Эд хөрөнгө устгах, гэмтээх 17.8								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
A			380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	4	3	1	3	1	3	100.0	100.0	4	1	3	1	3	1	100.0	100.0	
2		Говь-Алтай		2															
3		Завхан	1								3	5	2	2	1		50.0	0.0	
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл									2	1	1	1			0.0	0.0	
5		Увс		1		1		1		100.0	2	3	1	2	1	2	100.0	100.0	
6		Ховд	6	7	4	4	2	2	50.0	50.0	3	3	2	2	1		50.0	0.0	
7		Үүнээс: Булган		1		1		1		100.0	2		1		1		100.0		
8	Хангайн бүс	Архангай		1		1		1		100.0	4	6	1	4		1	0.0	25.0	
9		Баянхонгор	2	2	1		1		100.0		3	4	1	3	1	2	100.0	66.7	
10		Булган	2	2	1	1	1		100.0	0.0	4	2	3	2	1		33.3	0.0	
11		Орхон	3	2	1	2		2	0.0	100.0	9	9	4	9	2	7	50.0	77.8	
12		Өвөрхангай		3							3	2	3	2			2	0.0	100.0
13		Үүнээс: Хархорин																	
14		Хөвсгөл	1	3		2		2		100.0	6	11	3	7	2	1	66.7	14.3	
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр									1	3	1	3	1		100.0	0.0	
16		Дархан-Уул	4	1	4	1	2	1	50.0	100.0	15	13	12	9	5	1	41.7	11.1	
17		Дорноговь	3	4	1	3	1	2	100.0	66.7	9	23	5	17	3	12	60.0	70.6	
18		Үүнээс: Замын-Үүд	1	1							1	3	1	2	1	1	100.0	50.0	
19		Дундговь									1	4	1	3	1	3	100.0	100.0	
20		Өмнөговь		3		2				0.0	6	10	5	10	3	8	60.0	80.0	
21		Үүнээс: Цогтцэций		1							2	5	1	5	1	4	100.0	80.0	
22	Зүүн бүс	Сэлэнгэ	1	9		5		2		40.0	6	16	5	15	1	4	20.0	26.7	
23		Үүнээс: Мандал	1	3		1				0.0		7		6		1		16.7	
24		Төв	1	2	1	2	1	2	100.0	100.0	11	9	4	8	3	6	75.0	75.0	
25		Үүнээс: Заамар		2		2		2		100.0	3	3	2	2	1		50.0	0.0	
26		Дорнод	2	3	1	3	1	3	100.0	100.0	5	12	2	5	1	3	50.0	60.0	
27		Сүхбаатар	1	2	1	1			0.0	0.0	5	8	4	4	1	2	25.0	50.0	
28		Хэнтий	1	4	1	4	1	3	100.0	75.0	3	11	2	10	1	5	50.0	50.0	
29	Үүнээс: Бор-Өндөр	1		1		1		100.0		1									
30	Нийслэл	46	117	30	112	18	79	60.0	70.5	239	403	213	372	94	142	44.1	38.2		
31	Баянгол	2	33	1	33	1	21	100.0	63.6	53	70	50	69	17	22	34.0	31.9		
32	I хэлтэс		16		16		7		43.8	26	33	26	32	8	10	30.8	31.3		
33	II хэлтэс	2	17	1	17	1	14	100.0	82.4	27	37	24	37	9	12	37.5	32.4		
34	Баянзүрх	15	31	11	31	5	20	45.5	64.5	70	119	65	113	27	42	41.5	37.2		
35	I хэлтэс	4	16	4	16	1	13	25.0	81.3	37	54	36	54	15	20	41.7	37.0		
36	II хэлтэс	4	9	2	9	4	0.0	44.4	15	40	12	35	5	15	41.7	42.9			
37	III хэлтэс	7	6	5	6	4	3	80.0	50.0	18	25	17	24	7	7	41.2	29.2		
38	Сүхбаатар	8	8	2	7	4	4	0.0	57.1	34	58	24	47	8	18	33.3	38.3		
39	I хэлтэс	4	5	1	4	3	0.0	75.0	20	36	13	28	5	9	38.5	32.1			
40	II хэлтэс	4	3	1	3	1	0.0	33.3	14	22	11	19	3	9	27.3	47.4			
41	Сонгинохайрхан	13	33	11	32	8	26	72.7	81.3	32	63	29	54	21	30	72.4	55.6		
42	I хэлтэс	8	17	8	16	6	12	75.0	75.0	10	36	9	31	5	15	55.6	48.4		
43	II хэлтэс	3	2	1	2	1	2	100.0	100.0	16	17	14	15	10	11	71.4	73.3		
44	III хэлтэс	2	14	2	14	1	12	50.0	85.7	6	10	6	8	6	4	100.0	50.0		
45	Хан-Уул	3	5	3	5	3	5	100.0	100.0	22	58	21	58	13	21	61.9	36.2		
46	I хэлтэс	1	4	1	4	1	4	100.0	100.0	13	36	12	36	9	13	75.0	36.1		
47	II хэлтэс	2	1	2	1	2	1	100.0	100.0	9	22	9	22	4	8	44.4	36.4		
48	Чингэлтэй	2	5	2	4	1	3	50.0	75.0	21	29	20	29	6	7	30.0	24.1		
49	I хэлтэс	1	3	1	2	1	2	100.0	100.0	13	20	12	20	4	5	33.3	25.0		
50	II хэлтэс	1	2	1	2	1	1	0.0	50.0	8	9	8	9	2	2	25.0	22.2		
51	Багануур									1		1					0.0		
52	Багахангай																		
53	Налайх	3	2							6	6	3	2	2	2	66.7	100.0		
54	Бусад										1		1					0.0	
55	ИАТ																		
56	Төмөр зам																		
57	Мөрдөн байцаах алба										3		3		1		33.3		
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба																		
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	НЦУТ	ХГХТХ	2		1		1		100.0										
61		ХОХГХТХ										1		1				0.0	
62	Хар тамхины тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТТ																		
65	ТЕГ -ын МБХ																		
66	Улсын дүн	78	171	47	147	29	103	61.7	70.1	342	559	277	491	126	202	45.5	41.1		
	Өсөлт бууралт/тоогоор/	93		100		74				217		214		76					
	Өсөлт бууралт /хувиар/	2.2 дах		3.1 дах		3.6 дах				8.4		63.5		77.3		60.3		-4.3	

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																
			Бусдын эд хөрөнгө устгах, гэмтээх, үрэгдүүлэх 17.11								Мал хулгайлах 17.12								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
A			396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий									21	19	21	19	14	15	66.7	78.9	
2		Говь-Алтай									8	27	7	27	6	19	85.7	70.4	
3		Завхан	1		1		1		100.0		54	37	46	30	37	22	80.4	73.3	
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл	1		1		1		100.0		11	10	10	9	5	7	50.0	77.8	
5		Увс	3	2	3	1	2	1	66.7	100.0	48	34	48	34	29	20	60.4	58.8	
6		Ховд									17	25	15	24	6	7	40.0	29.2	
7		Үүнээс: Булган									3	2	2	1	1	1	50.0	100.0	
8	Хангайн бүс	Архангай								65	74	52	70	29	42	55.8	60.0		
9		Баянхонгор								21	33	13	29	5	16	38.5	55.2		
10		Булган								40	46	32	41	14	27	43.8	65.9		
11		Орхон								5	1	4	1	1	1	25.0	100.0		
12		Өвөрхангай								29	32	18	26	14	16	77.8	61.5		
13		Үүнээс: Хархорин								8	13	3	12	1	8	33.3	66.7		
14		Хөвсгөл	1							45	20	25	10	17	7	68.0	70.0		
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр								3	9	2	9	1	8	50.0	88.9		
16		Дархан-Уул								7	2	7	2	4	2	57.1	100.0		
17		Дорноговь	1		1				0.0		18	21	18	20	9	13	50.0	65.0	
18		Үүнээс: Замын-Үүд									6	9	6	9	5	6	83.3	66.7	
19		Дундговь									17	9	15	9	13	7	86.7	77.8	
20		Өмнөговь									2	2	2	2	1		50.0	0.0	
21		Үүнээс: Цогтцэций											1					0.0	
22		Сэлэнгэ									33	55	29	38	18	14	62.1	36.8	
23		Үүнээс: Мандал									6	27	6	15		8	0.0	53.3	
24		Төв									39	61	38	61	29	50	76.3	82.0	
25	Үүнээс: Заамар									13	25	13	25	9	21	69.2	84.0		
26	Зүүн бүс	Дорнод		1		1		1		100.0	64	39	64	39	47	24	73.4	61.5	
27		Сүхбаатар		1		1				0.0	48	79	40	61	19	40	47.5	65.6	
28		Хантуй	3		3				1		33.3	117	117	99	100	69	64	69.7	64.0
29		Үүнээс: Бор-Өндөр									8	15	8	13	5	8	62.5	61.5	
30	Нийслэл	1	7	1	7	0	1	0.0	14.3	42	36	40	35	8		20.0	0.0		
31	Баянгол																		
32	I хэлтэс																		
33	II хэлтэс																		
34	Баянзүрх		3		3		1		33.3	7	2	7	2	4		57.1	0.0		
35	I хэлтэс																		
36	II хэлтэс		1		1				0.0	1		1				0.0			
37	III хэлтэс		2		2		1		50.0	6	2	6	2	4		66.7	0.0		
38	Сүхбаатар		1		1				0.0										
39	I хэлтэс		1		1				0.0										
40	II хэлтэс																		
41	Сонгинохайрхан									23	14	23	13	2		8.7	0.0		
42	I хэлтэс									22	14	22	13	1		4.5	0.0		
43	II хэлтэс									1		1		1		100.0			
44	III хэлтэс																		
45	Хан-Уул		2		2				0.0	6	19	6	19	1		16.7	0.0		
46	I хэлтэс		1		1				0.0										
47	II хэлтэс		1		1				0.0	6	19	6	19	1		16.7	0.0		
48	Чингэлтэй	1		1					0.0										
49	I хэлтэс																		
50	II хэлтэс	1		1					0.0										
51	Багануур									4		2				0.0			
52	Багахангай																		
53	Налайх		1		1				0.0	2	1	2	1	1		50.0	0.0		
54	Бусад																		
55	ИАТ																		
56	Төмөр зам																		
57	Мөрдөн байцаах алба									2									
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба																		
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	НЦҮГ	ХГХТХ																	
61		ХОХГХТХ																	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТГ											1		1		1	100.0		
65	ТЕГ -ын МБХ																		
66	Улсын дүн	7	14	6	13	3	4	50.0	30.8	743	778	635	687	390	414	61.4	60.3		
	Өсөлт бууралт/тоогоор/	7	7	1					-19.2	35	52	24					-1.2		
	Өсөлт бууралт/лувиар/	2.0 дах	2.2 дах	33.3						4.7	8.2	6.2							

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Эдийн засгийн 18.1-18.18								Үүнээс Татвар төлөхөөс зайлсхийх 18.3								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
			А	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий		4		3				0.0		1		1				0.0	
2		Говь-Алтай		1		1				0.0		1		1				0.0	
3		Завхан	1	1	1		1			100.0									
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл																	
5		Увс																	
6		Ховд	4	2	4	2	3		1	75.0	50.0	1	1	1	1			0.0	0.0
7		Үүнээс: Булган		1			1					100.0							
8	Хангайн бүс	Архангай	4		4				0.0										
9		Баянхонгор	2	1	2	1	1			50.0	0.0								
10		Булган																	
11		Орхон	1	1	1	1				0.0	0.0	1		1				0.0	
12		Өвөрхангай		3			3				66.7		1		1		1		100.0
13		Үүнээс: Хархорин																	
14		Хөвсгөл	3	1	3	1				0.0	0.0	1	1	1	1			0.0	0.0
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																	
16		Дархан-Уул		1			1			0.0		1		1				0.0	
17		Дорноговь	6	4	6	4	1			16.7	0.0	1	2	1	2			0.0	0.0
18		Үүнээс: Замын-Үүд	3	2	3	2	1			33.3	0.0	1	1	1	1			0.0	0.0
19		Дундговь																	
20		Өмнөговь	1	2	1	2	1		1	100.0	50.0		1		1		1		100.0
21		Үүнээс: Цогтцэций	1	2	1	2	1		1	100.0	50.0		1		1		1		100.0
22		Сэлэнгэ	2	2	2	2	1			50.0	0.0		1		1				0.0
23		Үүнээс: Мандал																	
24	Төв	1	5	1	5	1		1	100.0	20.0		2		2		1		50.0	
25	Үүнээс: Заамар																		
26	Зүүн бүс	Дорнод	2	1	2	1	1			50.0	0.0								
27		Сүхбаатар		1			1				0.0								
28		Хэнтий	1		1					0.0									
29	Үүнээс: Бор-Өндөр																		
30	Нийслэл		130	131	127	123	56	34	44.1	27.6	80	97	80	93	41	26	51.3	28.0	
31	Баянгол	15	18	15	16	4		2	26.7	12.5	9	14	9	14	3	2	33.3	14.3	
32	I хэлтэс	9	12	9	10	1		1	11.1	10.0	4	8	4	8	1	1	0.0	12.5	
33	II хэлтэс	6	6	6	6	3		1	50.0	16.7	5	6	5	6	3	1	60.0	16.7	
34	Баянзүрх	28	40	27	37	17		14	63.0	37.8	17	33	17	30	14	10	82.4	33.3	
35	I хэлтэс	11	11	10	8	6		4	60.0	50.0	5	9	5	6	5	2	100.0	33.3	
36	II хэлтэс	10	13	10	13	5		6	50.0	46.2	8	10	8	10	5	5	62.5	50.0	
37	III хэлтэс	7	16	7	16	6		4	85.7	25.0	4	14	4	14	4	3	100.0	21.4	
38	Сүхбаатар	19	25	18	23	7		7	38.9	30.4	14	13	14	12	4	4	28.6	33.3	
39	I хэлтэс	17	18	16	16	5		3	31.3	18.8	13	8	13	7	3	2	23.1	28.6	
40	II хэлтэс	2	7	2	7	2		4	100.0	57.1	1	5	1	5	1	2	100.0	40.0	
41	Сонгинохайрхан	30	10	29	10	16		1	55.2	10.0	22	8	22	8	12	1	54.5	12.5	
42	I хэлтэс	12	5	11	5	6			54.5	0.0	8	3	8	3	4		50.0	0.0	
43	II хэлтэс	14	4	14	4	9		1	64.3	25.0	11	4	11	4	7	1	63.6	25.0	
44	III хэлтэс	4	1	4	1	1			25.0	0.0	3	1	3	1	1		33.3	0.0	
45	Хан-Уул	13	17	13	17	4		4	30.8	23.5	7	13	7	13	3	4	42.9	30.8	
46	I хэлтэс	11	12	11	12	4		3	36.4	25.0	7	9	7	9	3	3	42.9	33.3	
47	II хэлтэс	2	5	2	5	1		1	0.0	20.0		4		4		1		25.0	
48	Чингэлтэй	23	20	23	19	7		6	30.4	31.6	10	15	10	15	4	5	40.0	33.3	
49	I хэлтэс	15	15	15	14	5		6	33.3	42.9	6	10	6	10	2	5	33.3	50.0	
50	II хэлтэс	8	5	8	5	2			25.0	0.0	4	5	4	5	2		50.0	0.0	
51	Багануур	1		1					0.0										
52	Багахангай																		
53	Налайх	1	1	1	1	1			100.0	0.0	1	1	1	1	1		100.0	0.0	
54	Бусад		1			1				0.0									
55	ИАТ		3			3				0.0									
56	Төмөр зам																		
57	Мөрдөн байцаах алба	1	1	1	1				0.0	0.0		1		1				0.0	
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба	104	52	102	45	55		31	53.9	68.9	64	39	64	35	39	28	60.9	80.0	
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	НЦУТ	ХГХТХ																	
61		ХОХГХТХ		1			1				0.0								
62	Хар тамжтай тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТГ	6		6		1			16.7		2		2					0.0	
65	ТЕГ -ын МБХ																		
66	Улсын дүн		158	162	155	152	66	39	42.6	25.7	84	109	84	105	41	29	48.8	27.6	
	Өсөлт бууралт/тоогоор/		4		-3			-27			25		21		-12			-21.2	
	Өсөлт бууралт /хувиар/		2.5		-1.9			-40.9		-16.9	29.8		25.0		-29.3				

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																		
			Улсын хилээр барааг хууль бусаар нэвтрүүлэх 18.5								Мөнгө угаах 18.6										
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь				
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022			
A			428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443			
1	Баян-Өлгий	Баян-Өлгий																			
2		Говь-Алтай																			
3		Завхан																			
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл																			
5		Увс																			
6		Ховд																			
7		Үүнээс: Булган																			
8	Хамгаан бүс	Архангай																			
9		Баянхонгор									1		1		1			100.0			
10		Булган																			
11		Орхон																			
12		Өвөрхангай																			
13		Үүнээс: Хархорин																			
14	Хөвсгөл										2		2					0.0			
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																			
16		Дархан-Уул																			
17		Дорноговь	1	1	1	1			0.0	0.0	4		4		1			25.0			
18		Үүнээс: Замын-Үүд	1	1	1	1			0.0	0.0	1		1		1			100.0			
19		Дундговь																			
20		Өмнөговь									1	1	1	1	1	1		100.0	0.0		
21		Үүнээс: Цогтцэций									1	1	1	1	1	1		100.0	0.0		
22		Сэлэнгэ	1	1	1	1			0.0	0.0	1		1		1			100.0			
23		Үүнээс: Мандал																			
24		Төв		3		3					0.0	1		1		1		100.0			
25	Үүнээс: Заамар																				
26	Зүүн бүс	Дорнод									1		1					0.0			
27		Сүхбаатар										1		1				0.0			
28		Хантуй									1		1					0.0			
29		Үүнээс: Бор-Өндөр																			
30	Нийслэл									35	10	34	9	14	5	41.2	55.6				
31	Баянгол									4		4		1		25.0					
32	I хэлтэс									3		3		1		33.3					
33	II хэлтэс									1		1				0.0					
34	Баянзүрх									7	3	6	3	3	3	50.0	100.0				
35	I хэлтэс									3	2	2	2	1	2	50.0	100.0				
36	II хэлтэс									2	1	2	1		1	0.0	100.0				
37	III хэлтэс									2		2		2		100.0					
38	Сүхбаатар									3	4	3	4	3	2	100.0	50.0				
39	I хэлтэс									2	2	2	2	2		100.0	0.0				
40	II хэлтэс									1	2	1	2	1	2	100.0	100.0				
41	Сонгинохайрхан									5		5		3		60.0					
42	I хэлтэс									1		1		1		100.0					
43	II хэлтэс									3		3		2		66.7					
44	III хэлтэс									1		1				0.0					
45	Хан-Уул									6	2	6	2	1		16.7	0.0				
46	I хэлтэс									4	2	4	2	1		25.0	0.0				
47	II хэлтэс									2		2				0.0					
48	Чингэлтэй									10	1	10		3		30.0					
49	I хэлтэс									7	1	7		3		42.9					
50	II хэлтэс									3		3				0.0					
51	Багануур																				
52	Багахангай																				
53	Налайх																				
54	Бусад																				
55	ИАТ			3		3					0.0										
56	Төмөр зам																				
57	Мөрдөн байцаах алба										1		1				0.0				
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба										33	3	32	3	15		46.9	0.0			
59	Тээврийн цагдаагийн алба																				
60	НЦЦУГ	ХГХТХ																			
61		ХОХГХТХ																			
62	Хар таммигай тэмцэх газар																				
63	Экологийн цагдаагийн алба																				
64	АТГ			1		1					0.0		2		1		50.0				
65	ТЕГ-ын МБХ																				
66	Улсын дүн			2	5	2	5			0.0	0.0	47	12	46	11	19	5	41.3	45.5		
	Өсөлт бууралт/тоогоор/			3		3						-35		-35		-14					
	Өсөлт бууралт /хувиар/			2.5 дах		2.5 дах						0.0		-74.5		-76.1		-73.7	4.2		

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																
			Хууль бусаар нийгмийн халамж үйлчилгээ авах 18.12								Банк хууль бусаар байгуулах, банкны төлбөрийн чадвар алдагдуулах 18.13								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
A			444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий		3		2				0.0									
2		Говь-Алтай																	
3		Завхан	1		1		1		100.0										
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл																	
5		Увс																	
6		Ховд	3	1	3	1	3	1	100.0	100.0									
7		Үүнээс: Булган		1		1		1		100.0									
8	Хангайн бүс	Архангай	4		4				0.0										
9		Баянхонгор		1		1			0.0										
10		Булган																	
11		Орхон																	
12		Өвөрхангай																	
13		Үүнээс: Хархорин																	
14		Хөвсгөл																	
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																	
16		Дархан-Уул																	
17		Дорноговь		1		1			0.0										
18		Үүнээс: Замын-Үүд																	
19		Дундговь																	
20		Өмнөговь																	
21		Үүнээс: Цогцэций																	
22		Сэлэнгэ																	
23		Үүнээс: Мандал																	
24		Төв																	
25	Үүнээс: Заамар																		
26	Зүүн бүс	Дорнод	1		1		1		100.0										
27		Сүхбаатар																	
28		Хэнтий																	
29		Үүнээс: Бор-Өндөр																	
30	Нийслэл	4	2	4	2			0.0	0.0		1		1					0.0	
31	Баянгол		1		1				0.0										
32	I хэлтэс		1		1				0.0										
33	II хэлтэс																		
34	Баянзүрх	2		2				0.0											
35	I хэлтэс	2		2				0.0											
36	II хэлтэс																		
37	III хэлтэс																		
38	Сүхбаатар										1		1					0.0	
39	I хэлтэс										1		1					0.0	
40	II хэлтэс																		
41	Сонгинохайрхан																		
42	I хэлтэс																		
43	II хэлтэс																		
44	III хэлтэс																		
45	Хан-Уул		1		1				0.0										
46	I хэлтэс		1		1				0.0										
47	II хэлтэс																		
48	Чингэлтэй	1		1				0.0											
49	I хэлтэс	1		1				0.0											
50	II хэлтэс																		
51	Багануур	1		1				0.0											
52	Багахангай																		
53	Налайх																		
54	Бусад																		
55	ИАТ																		
56	Төмөр зам																		
57	Мөрдөн байцаах алба																		
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба										1		1					0.0	
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	ИЦУГ	ХГХТХ																	
61		ХОХГХТХ																	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТГ																		
65	ТЕГ -ын МБХ																		
66	Улсын дүн	13	8	13	7	5	1	38.5	14.3		1		1					0.0	
	Өсөлт бууралт/тоогоор/		-5		-6		-4		-24.2		1		1					0.0	
	Өсөлт бууралт /хувиар/		-38.5		-46.2		-80.0												

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг 19.1-19.17								Үүнээс Монгол Улсын хилийг хууль бусаар нэвтрэх 19.14							
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
			A		460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий																
2		Говь-Алтай																
3		Завхан																
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл																
5		Увс																
6		Ховд																
7		Үүнээс: Булган																
8	Хангайн бүс	Архангай																
9		Баянхонгор																
10		Булган																
11		Орхон																
12		Өвөрхангай																
13		Үүнээс: Хархорин																
14		Хөвсгөл																
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																
16		Дархан-Уул																
17		Дорноговь																
18		Үүнээс: Замын-Үүд																
19		Дундговь																
20		Өмнөговь																
21		Үүнээс: Цогцэций																
22		Сэлэнгэ																
23		Үүнээс: Мандал																
24		Төв																
25		Үүнээс: Заамар																
26	Зүүн бүс	Дорнод																
27		Сүхбаатар																
28		Хэнтий																
29		Үүнээс: Бор-Өндөр																
30	Нийслэл		2															
31	Баянгол																	
32	I хэлтэс																	
33	II хэлтэс																	
34	Баянзүрх		1															
35	I хэлтэс																	
36	II хэлтэс		1															
37	III хэлтэс																	
38	Сүхбаатар		1															
39	I хэлтэс		1															
40	II хэлтэс																	
41	Сонгинохайрхан																	
42	I хэлтэс																	
43	II хэлтэс																	
44	III хэлтэс																	
45	Хан-Уул																	
46	I хэлтэс																	
47	II хэлтэс																	
48	Чингэлтэй																	
49	I хэлтэс																	
50	II хэлтэс																	
51	Багануур																	
52	Багахангай																	
53	Налайх																	
54	Бусад																	
55	ИАТ																	
56	Төмөр зам																	
57	Мөрдөн байцаах алба																	
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба																	
59	Тээврийн цагдаагийн алба																	
60	НЦУТ	ХГХТХ																
61		ХОХГХТХ																
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																	
63	Экологийн цагдаагийн алба																	
64	АТГ																	
65	ТЕГ-ын МБХ																	
66	Улсын дүн		2															
		Өсөлт бууралт/тоогоор/		-2														
		Өсөлт бууралт /хувьар/																

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг 20.1-20.17								Үүнээс							
			Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисыг хууль бусаар ашиглах 20.7								Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь	
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
А			476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	1		1		1		100.0									
2		Говь-Алтай	9	1	2	1	1	1	50.0	100.0								
3		Завхан	4		2		1		50.0									
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл	2		2		1		50.0									
5		Увс	3		3		3		100.0									
6		Ховд	9	2	2	2	1		50.0	0.0								
7		Үүнээс: Булган																
8	Хангайн бүс	Архангай	6		6		4		66.7									
9		Баянхонгор	17	2	9	2	7	1	77.8	50.0								
10		Булган	3	1	1	1	1	0.0	100.0	1	1		1			1		100.0
11		Орхон	34	11	30	10	15	6	50.0	60.0	14	8	11	7	8	4	72.7	57.1
12		Өвөрхангай	6		6		6		100.0									
13		Үүнээс: Хархорин	1		1		1		100.0									
14		Хөвсгөл	12	2	10	2	1		10.0	0.0								
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	5		5		2		40.0									
16		Дархан-Уул	30	13	30	6	22	4	73.3	66.7	8	9	8	3	7	2	87.5	66.7
17		Дорноговь	9	4	8	4	6	4	75.0	100.0								
18		Үүнээс: Замын-Үүд	2	1	2	1	2	1	100.0	100.0								
19		Дундговь	2	3	2	3	2	1	100.0	33.3								
20		Өмнөговь	7	3	6	1	5	1	83.3	100.0		1						
21		Үүнээс: Цогтцэций	4		3		3		100.0									
22		Сэлэнгэ	31	9	28	8	17	2	60.7	25.0	8	3	7	2	5	1	71.4	50.0
23		Үүнээс: Мандал	3	2	3	1	2	1	66.7	100.0	1	2	1	1	1	1	100.0	100.0
24		Төв	15	4	14	3	9		64.3	0.0	9	3	8	2	8		100.0	0.0
25	Үүнээс: Заамар	2		2				0.0										
26	Зүүн бүс	Дорнод	5	5	5	4	2	3	40.0	75.0	1		1		1		100.0	
27		Сүхбаатар	10		9		6		66.7									
28		Хэнтий	4	2	4	1	2		50.0	0.0	1		1		1		100.0	
29		Үүнээс: Бор-Өндөр	2		2		1		50.0									
30	Нийслэл	534	297	490	248	172	119	35.1	48.0	145	204	121	160	88	99	72.7	61.9	
31	Баянгол	90	54	82	50	32	23	39.0	46.0	34	46	28	42	17	23	60.7	54.8	
32	I хэлтэс	53	33	49	31	17	15	34.7	48.4	19	29	17	27	10	15	58.8	55.6	
33	II хэлтэс	37	21	33	19	15	8	45.5	42.1	15	17	11	15	7	8	63.6	53.3	
34	Баянзүрх	166	85	160	68	50	32	31.3	47.1	35	57	31	43	23	29	74.2	67.4	
35	I хэлтэс	67	28	62	26	17	14	27.4	53.8	16	16	13	14	9	13	69.2	92.9	
36	II хэлтэс	32	40	31	30	17	14	54.8	46.7	17	31	16	23	12	13	75.0	56.5	
37	III хэлтэс	67	17	67	12	16	4	23.9	33.3	2	10	2	6	2	3	100.0	50.0	
38	Сүхбаатар	63	52	48	46	17	16	35.4	34.8	18	33	16	27	13	16	81.3	59.3	
39	I хэлтэс	26	26	18	23	11	7	61.1	30.4	14	16	13	13	10	7	76.9	53.8	
40	II хэлтэс	37	26	30	23	6	9	20.0	39.1	4	17	3	14	3	9	100.0	64.3	
41	Сонгинохайрхан	64	27	60	21	19	10	31.7	47.6	17	13	13	7	10	3	76.9	42.9	
42	I хэлтэс	33	10	31	5	5	2	16.1	40.0	7	6	5	1	3		60.0	0.0	
43	II хэлтэс	16	4	15	3	5	1	33.3	33.3	3	2	2	1	2	1	100.0	100.0	
44	III хэлтэс	15	13	14	13	9	7	64.3	53.8	7	5	6	5	5	2	83.3	40.0	
45	Хан-Уул	57	39	55	32	21	18	38.2	56.3	17	27	15	21	8	12	53.3	57.1	
46	I хэлтэс	33	31	31	26	12	16	38.7	61.5	13	22	11	17	6	10	54.5	58.8	
47	II хэлтэс	24	8	24	6	9	2	37.5	33.3	4	5	4	4	2	2	50.0	50.0	
48	Чингэлтэй	83	35	77	27	25	16	32.5	59.3	18	25	14	17	13	13	92.9	76.5	
49	I хэлтэс	42	17	39	14	13	8	33.3	57.1	13	14	10	11	9	7	90.0	63.6	
50	II хэлтэс	41	18	38	13	12	8	31.6	61.5	5	11	4	6	4	6	100.0	100.0	
51	Багануур	6		5		5		100.0		2		2		2		100.0		
52	Багахангай		1		1		1		100.0		1		1		1		100.0	
53	Налайх	5	4	3	3	3	3	100.0	100.0	4	2	2	2	2	2	100.0	100.0	
54	Бусад																	
55	ИАТ																	
56	Төмөр зам																	
57	Мөрдөн байцаах алба	2	1	2	1			0.0	0.0									
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба	26	16	26	15	2	3	7.7	20.0									
59	Төврийн цагдаагийн алба																	
60	НЦУГ	ХГХТХ																
61		ХОХГХТХ																
62	Хар тамхитай тэмцэх газар	144	206	120	162	90	100	75.0	61.7	144	205	120	161	90	99	75.0	61.5	
63	Экологийн цагдаагийн алба																	
64	АТГ																	
65	ТЕГ-ын МБХ		3		1				0.0			3		1				0.0
66	Улсын дүн	756	359	673	296	285	143	42.3	48.3	187	229	157	175	118	107	75.2	61.1	
	Өсөлт бууралт/тоогоор/		-397		-377			-142		6.0		42		18		-11		-14.0
	Өсөлт бууралт /хувиар/		-52.5		-56.0			-49.8				22.5		11.5		-9.3		

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																	
			Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодис хэрэглэх орон байраар хангах 20.8								Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисыг завших 20.9									
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь			
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022		
A			492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507		
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий																		
2		Говь-Алтай																		
3		Завхан																		
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл																		
5		Увс																		
6		Ховд																		
7		Үүнээс: Булган																		
8	Хангайн бүс	Архангай																		
9		Баянхонгор																		
10		Булган																		
11		Орхон																		
12		Өвөрхангай																		
13		Үүнээс: Хархорин																		
14		Хөвсгөл																		
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																		
16		Дархан-Уул																		
17		Дорноговь																		
18		Үүнээс: Замын-Үүд																		
19		Дундговь																		
20		Өмнөговь																		
21		Үүнээс: Цогтцэций																		
22	Сэлэнгэ																			
23	Үүнээс: Мандал																			
24	Төв																			
26	Зүүн бүс	Дорнод																		
27		Сүхбаатар																		
28		Хэнтий																		
29	Үүнээс: Бор-Өндөр																			
30	Нийслэл										1		1			1			100.0	
31	Баянгол																			
32	I хэлтэс																			
33	II хэлтэс																			
34	Баянзүрх																			
35	I хэлтэс																			
36	II хэлтэс																			
37	III хэлтэс																			
38	Сүхбаатар																			
39	I хэлтэс																			
40	II хэлтэс																			
41	Сонгинохайрхан										1		1			1			100.0	
42	I хэлтэс																			
43	II хэлтэс																			
44	III хэлтэс										1		1			1			100.0	
45	Хан-Уул																			
46	I хэлтэс																			
47	II хэлтэс																			
48	Чингэлтэй																			
49	I хэлтэс																			
50	II хэлтэс																			
51	Багануур																			
52	Багахангай																			
53	Налайх																			
54	Бусад																			
55	ИАТ																			
56	Төмөр зам																			
57	Мөрдөн байцаах алба																			
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба																			
59	Тээврийн цагдаагийн алба																			
60	НЦУГ	ХГХТХ																		
61		ХОХГХТХ																		
62	Хар тамхитай тэмцэх газар										1		1			1			100.0	
63	Экологийн цагдаагийн алба																			
64	АТГ																			
65	ТЭГ-ын МБХ																			
66	Улсын дүн										1		1			1			100.0	
		Өсөлт бууралт/тоогоор/									1		1			1			100.0	
		Өсөлт бууралт /хувиар/																		

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																
			Мансууруулах үйлчилгээ бүхий ургамлыг хууль бусаар тариалах 20.10								Аюултай хог хаягдал, химийн хорт, аюултай бодисыг хаях 20.11								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
A			508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий																	
2		Говь-Алтай																	
3		Завхан																	
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл																	
5		Увс																	
6		Ховд																	
7		Үүнээс: Булган																	
8	Хангайн бүс	Архангай																	
9		Баянхонгор																	
10		Булган																	
11		Орхон																	
12		Өвөрхангай																	
13		Үүнээс: Хархорин																	
14		Хөвсгөл																	
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																	
16		Дархан-Уул																	
17		Дорноговь										1							
18		Үүнээс: Замын-Үүд																	
19		Дундговь																	
20		Өмнөговь																	
21		Үүнээс: Цогтцэций																	
22	Сэлэнгэ																		
23	Үүнээс: Мандал																		
24	Төв																		
25	Үүнээс: Заамар																		
26	Зүүн бүс	Дорнод																	
27		Сүхбаатар																	
28		Хэнтий																	
29		Үүнээс: Бор-Өндөр																	
30	Нийслэл																		
31	Баянгол																		
32	I хэлтэс																		
33	II хэлтэс																		
34	Баянзүрх																		
35	I хэлтэс																		
36	II хэлтэс																		
37	III хэлтэс																		
38	Сүхбаатар																		
39	I хэлтэс																		
40	II хэлтэс																		
41	Сонгинохайрхан																		
42	I хэлтэс																		
43	II хэлтэс																		
44	III хэлтэс																		
45	Хан-Уул																		
46	I хэлтэс																		
47	II хэлтэс																		
48	Чингэлтэй																		
49	I хэлтэс																		
50	II хэлтэс																		
51	Багануур																		
52	Багахангай																		
53	Налайх																		
54	Бусад																		
55	ИАТ																		
56	Төмөр зам																		
57	Мөрдөн байцаах алба																		
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба																		
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	ИЗУГ	ХГХТХ																	
61		ХОХГХТХ																	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТГ																		
65	ТЕГ-ын МБХ																		
66	Улсын дүн											1							
	Өсөлт бууралт/тоогоор/											-1							
	Өсөлт бууралт /хувиар/																		

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс								Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг 21.1-21.14								
			Олон нийтийн амгалан тайван байдал алдагдуулах 20.16																
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
A			524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий														1		100.0	
2		Говь-Алтай														2		0.0	
3		Завхан										1	1	1	1	1		100.0	0.0
4		Үүнээс: Тосонцангал																	
5		Увс																	
6		Ховд																	
7		Үүнээс: Булган																	
8	Хангайн бүс	Архангай									5	5	5	3	1	1	20.0	33.3	
9		Баянхонгор									1		1				0.0		
10		Булган									4	5	3	3	2	2	66.7	66.7	
11		Орхон									1								
12		Өвөрхангай									1	5	1	3	1	1	100.0	33.3	
13		Үүнээс: Хархорин									1	3	1	3	1	1	100.0	33.3	
14		Хөвсгөл									2	3	2	1	1		50.0	0.0	
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																	
16		Дархан-Уул													1		0.0		
17		Дорноговь									1	1	1	1	1		100.0	0.0	
18		Үүнээс: Замын-Үүд																	
19		Дундговь		2		2		1		50.0									
20		Өмнөговь										1		1				0.0	
21		Үүнээс: Цогтцэций																	
22		Сэлэнгэ										2	4	2	3		2	0.0	66.7
23		Үүнээс: Мандал									1	2	1	2			2	0.0	100.0
24	Төв										2		2			1	50.0		
25	Үүнээс: Заамар																		
26	Зүүн бүс	Дорнод	1		1		1		100.0			1							
27		Сүхбаатар										4		1			100.0		
28		Хэнтий																	
29		Үүнээс: Бор-Өндөр																	
30	Нийслэл	7	12	7	12	1	6	14.3	50.0	34	58	27	56	2	2	7.4	3.6		
31	Баянгол	1		1				0.0		7	7	7	7	1		14.3	0.0		
32	I хэлтэс	1		1				0.0		6	7	6	7	1		16.7	0.0		
33	II хэлтэс									1		1				0.0			
34	Баянзүрх	3		3		1		33.3		11	14	8	13	1		12.5	0.0		
35	I хэлтэс	1		1		1		100.0		5	5	4	5			0.0	0.0		
36	II хэлтэс	1		1				0.0		5	4	4	3	1		25.0	0.0		
37	III хэлтэс	1		1				0.0		1	5		5				0.0		
38	Сүхбаатар	1	6	1	6			0.0	0.0	10	16	7	16			0.0	0.0		
39	I хэлтэс	1	5	1	5			0.0	0.0	6	15	5	15			0.0	0.0		
40	II хэлтэс		1		1				0.0	4	1	2	1			0.0	0.0		
41	Сонгинохайрхан	1	1	1	1		1	0.0	100.0	2	3	1	3		1	0.0	33.3		
42	I хэлтэс	1		1				0.0		1	2	1	2		1	0.0	50.0		
43	II хэлтэс									1	1		1				0.0		
44	III хэлтэс		1		1		1		100.0										
45	Хан-Уул	1	5	1	5		5	0.0	100.0	1	7	1	7			0.0	0.0		
46	I хэлтэс	1	5	1	5		5	0.0	100.0	1	5	1	5			0.0	0.0		
47	II хэлтэс										2		2				0.0		
48	Чингэлтэй									3	11	3	10		1	0.0	10.0		
49	I хэлтэс									3	10	3	9		1	0.0	11.1		
50	II хэлтэс										1		1				0.0		
51	Багануур																		
52	Багахангай																		
53	Налайх																		
54	Бусад																		
55	ИАТ																		
56	Төмөр зам																		
57	Мөрдөн байцаах алба									3	3	2	3		1	0.0	33.3		
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба									1		1				0.0			
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	Идүг	ХГХТХ																	
61		ХОХГХТХ																	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба																		
64	АТГ									1		1					0.0		
65	ТЭГ -ын МБХ									1		1							
66	Улсын дүн	8	14	8	14	2	7	25.0	50.0	52	94	43	79	9	11	20.9	13.9		
Өсөлт бууралт/тоогоор/			6		6		5		25.0		42		36		2				
Өсөлт бууралт /хувиар/			75.0		75.0		3.5 дах				80.8		83.7		22.2		-7.0		

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Авлигын 22.1-22.12								Үүнээс							
			Хатуу авах 22.4															
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
A		540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий																
2		Говь-Алтай																
3		Завхан	1	1	1	1			0.0	0.0								
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл		1		1				0.0								
5		Увс																
6		Ховд	2	2	2	2			0.0	0.0								
7		Үүнээс: Булган	2	1	2	1			0.0	0.0								
8	Хангайн бүс	Архангай																
9		Баянхонгор																
10		Булган	1	3	1	3			0.0	0.0								
11		Орхон																
12		Өвөрхангай	1		1				0.0									
13		Үүнээс: Хархорин																
14	Хөвсгөл																	
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																
16		Дархан-Уул																
17		Дорноговь	5	2	5	2			0.0	0.0								
18		Үүнээс: Замын-Үүд	5	2	5	2			0.0	0.0								
19		Дундговь																
20		Өмнөговь	1	2	1	2			0.0	0.0								
21		Үүнээс: Цогтцэций																
22		Сэлэнгэ	1	2	1	2			0.0	0.0								
23		Үүнээс: Мандал	1		1				0.0									
24		Төв	2		2				0.0									
25	Үүнээс: Заамар	1		1				0.0										
26	Зүүн бүс	Дорнод																
27		Сүхбаатар																
28		Хэнтий		1		1				0.0								
29	Үүнээс: Бор-Өндөр																	
30	Нийслэл	1		1		1		100.0		1		1		1		100.0		
31	Баянгол																	
32	I хэлтэс																	
33	II хэлтэс																	
34	Баянзүрх																	
35	I хэлтэс																	
36	II хэлтэс																	
37	III хэлтэс																	
38	Сүхбаатар	1		1		1		100.0		1		1		1		100.0		
39	I хэлтэс	1		1		1		100.0		1		1		1		100.0		
40	II хэлтэс																	
41	Сонгинохайрхан																	
42	I хэлтэс																	
43	II хэлтэс																	
44	III хэлтэс																	
45	Хан-Уул																	
46	I хэлтэс																	
47	II хэлтэс																	
48	Чингэлтэй																	
49	I хэлтэс																	
50	II хэлтэс																	
51	Багануур																	
52	Багахангай																	
53	Налайх																	
54	Бусад																	
55	ИАТ																	
56	Төмөр зам																	
57	Мөрдөн байцаах алба																	
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба																	
59	Тээврийн цагдаагийн алба																	
60	ИЦУТ	ХГХТХ																
61		ХОХГХТХ																
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																	
63	Экологийн цагдаагийн алба																	
64	АТГ	13	9	13	9			0.0	0.0									
65	ТЕГ -ын МБХ																	
66	Улсын дүн	15	13	15	13	1		6.7	0.0	1		1		1		100.0		
	Өсөлт бууралт/тоогоор/	-2		-2		-1		-6.7		-1		-1		-1		-100.0		
	Өсөлт бууралт /хувиар/	-13.3		-13.3														

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс								Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг 23.1-23.7							
			Хахууль өгөх 22.5															
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
А			556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий									10	19	6	19	3	17	50.0	89.5
2		Говь-Алтай										1		1		1		100.0
3		Завхан									8	5	4	3	3	2	75.0	66.7
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл									3		2		2			100.0
5		Увс									4	15		4		4		100.0
6		Ховд									4	9	2	6		3	0.0	50.0
7		Үүнээс: Булган									1	3		1		1		100.0
8	Хангайн бүс	Архангай									2	6	1	3			0.0	0.0
9		Баянхонгор									7	7	4	5	4	3	100.0	60.0
10		Булган									2	3		2				0.0
11		Орхон									2	3		3		1		33.3
12		Өвөрхангай									4	9	1	5		4	0.0	80.0
13		Үүнээс: Хархорин									3	2	1	1		1	0.0	100.0
14		Хөвсгөл									6	7	2	7	2	1	100.0	14.3
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр										7		7		6		85.7
16		Дархан-Уул									6	11	2	3	2	1	100.0	33.3
17		Дорноговь									11	14	5	7	3	6	60.0	85.7
18		Үүнээс: Замын-Үүд									4	3	2	2	1	2	50.0	100.0
19		Дундговь									3	4	2	3	2		100.0	0.0
20		Өмнөговь									2	3	1	1	1		100.0	0.0
21		Үүнээс: Цогтцэций									2	2	1	1	1		100.0	0.0
22		Сэлэнгэ									4	11	1	6	1	2	100.0	33.3
23		Үүнээс: Мандал									2	1						
24		Төв									10	1	4	1	2		50.0	0.0
25	Үүнээс: Заамар									1		1		1		100.0		
26	Зүүн бүс	Дорнод									4	5	3	1	3		100.0	0.0
27		Сүхбаатар									4	5	4	3	2	2	50.0	66.7
28		Хэнтий									2	6		4		2		50.0
29		Үүнээс: Бор-Өндөр									2	2		2		1		50.0
30	Нийслэл									136	145	93	119	39	29	41.9	24.4	
31	Баянгол									17	13	8	11	4	3	50.0	27.3	
32	I хэлтэс									8	8	3	7	2	2	66.7	28.6	
33	II хэлтэс									9	5	5	4	2	1	40.0	25.0	
34	Баянзүрх									37	32	25	26	11	6	44.0	23.1	
35	I хэлтэс									25	18	14	15	6	4	42.9	26.7	
36	II хэлтэс									9	8	8	6	4	1	50.0	16.7	
37	III хэлтэс									3	6	3	5	1	1	33.3	20.0	
38	Сүхбаатар									35	41	22	33	7	7	31.8	21.2	
39	I хэлтэс									26	28	18	23	5	5	27.8	21.7	
40	II хэлтэс									9	13	4	10	2	2	50.0	20.0	
41	Сонгинохайрхан									6	1	5	1	2	1	40.0	100.0	
42	I хэлтэс									6		5		2		40.0		
43	II хэлтэс																	
44	III хэлтэс										1		1		1		100.0	
45	Хан-Уул									21	21	17	20	10	5	58.8	25.0	
46	I хэлтэс									16	19	12	18	6	4	50.0	22.2	
47	II хэлтэс									5	2	5	2	4	1	80.0	50.0	
48	Чингэлтэй									17	26	16	23	5	3	31.3	13.0	
49	I хэлтэс									13	23	12	20	2	3	16.7	15.0	
50	II хэлтэс									4	3	4	3	3		75.0	0.0	
51	Багануур									2	8		3		2		66.7	
52	Багахангай										1							
53	Налайх									1	2		2		2		100.0	
54	Бусад									1		1					0.0	
55	ИАТ																	
56	Төмөр зам									1	2	1	2	1	2	100.0	100.0	
57	Мөрдөн байцаах алба									9	3	7	3	4		57.1	0.0	
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба									1	25	1	25		22	0.0	88.0	
59	Тээврийн цагдаагийн алба																	
60	НЦУГ	ХГХТХ									1		1					0.0
61		ХОХГХТХ																
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																	
63	Экологийн цагдаагийн алба																	
64	АТГ									3	4	3	4		1	0.0	25.0	
65	ТЕГ-ын МБХ																	
66	Улсын дүн									232	296	136	213	67	84	49.3	39.4	
Өсөлт бууралт/тоогоор/											64	77	17					
Өсөлт бууралт /хувиар/											27.6	56.6	25.4				-9.8	

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг 24.1-24.9										Үүнээс													
			Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг 24.1-24.9										Байгаль орчныг бохирдуулах 24.1													
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг				Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг				Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг				Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг				Илрүүлэлтийн хувь	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022				
		A	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587								
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	5	10	4	10	3	8	75.0	80.0																
2		Говь-Алтай	12	11	10	8	9	5	90.0	62.5																
3		Завхан	50	47	29	29	23	24	79.3	82.8																
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл	25	22	14	12	14	11	100.0	91.7																
5		Увс	19	6	19	6	18	5	94.7	83.3																
6		Ховд	22	23	12	17	6	11	50.0	64.7																
7		Үүнээс: Булган	13	8	8	6	3	4	37.5	66.7																
8	Хангайн бүс	Архангай	45	74	23	30	17	26	73.9	86.7																
9		Баянхонгор	27	15	18	12	12	4	66.7	33.3																
10		Булган	73	43	33	23	18	9	54.5	39.1																
11		Орхон	3	12		5		5		100.0																
12		Өвөрхангай	24	32	18	22	15	18	83.3	81.8																
13		Үүнээс: Хархорин	19	23	14	14	14	13	100.0	92.9																
14		Хөвсгөл	40	28	7	12	3	5	42.9	41.7																
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	1	1	1	1			0.0	0.0																
16		Дархан-Уул	10	17	10	17	3	2	30.0	11.8																
17		Дорноговь	16	13	16	12	1	2	6.3	16.7	2		2						0.0							
18		Үүнээс: Замын-Үүд	2	7	2	6			0.0	0.0	1		1						0.0							
19		Дундговь	11	7	9	7	3		33.3	0.0																
20		Өмнөговь	9	5	9	5	3	3	33.3	60.0																
21		Үүнээс: Цогтцэций	3	3	3	3	1	2	33.3	66.7																
22		Сэлэнгэ	77	99	71	97	35	38	49.3	39.2																
23		Үүнээс: Мандал	22	16	22	16	8	5	36.4	31.3																
24		Төв	55	33	55	29	41	13	74.5	44.8																
25		Үүнээс: Заамар	17	15	17	15	10	4	58.8	26.7																
26	Зүүн бүс	Дорнод	32	18	18	18	9	12	50.0	66.7	2	1	2	1					0.0	0.0						
27		Сүхбаатар	8	11	8	10	8	6	100.0	60.0																
28		Хантуй	10	9	8	8	3	2	37.5	25.0																
29		Үүнээс: Бор-Өндөр		1		1				0.0																
30	Нийслэл	52	45	48	45	21	22	43.8	48.9			1		1						0.0						
31	Баянгол	1		1		1		100.0																		
32	I хэлтэс																									
33		II хэлтэс	1		1		1		100.0																	
34		Баянзүрх	17	7	16	7	9	3	56.3	42.9																
35	I хэлтэс		5	3	5	3	5	3	100.0	100.0																
36		II хэлтэс																								
37		III хэлтэс	12	4	11	4	4		36.4	0.0																
38	Сүхбаатар	4	8	3	8	2	4	66.7	50.0																	
39	I хэлтэс		2	3	2	3	2	2	100.0	66.7																
40		II хэлтэс	2	5	1	5		2	0.0	40.0																
41		Сонгинохайрхан	17	11	17	11	2	5	11.8	45.5																
42	I хэлтэс		15	9	15	9	2	4	13.3	44.4																
43		II хэлтэс	2	1	2	1		1	0.0	100.0																
44		III хэлтэс		1		1				0.0																
45	Хан-Уул	1	8	1	8		5	0.0	62.5																	
46	I хэлтэс		1	2	1	2		2	0.0	100.0																
47		II хэлтэс		6		6		3		50.0																
48	Чигэгэтай	6	6	5	6	5	4	100.0	66.7																	
49	I хэлтэс		3	2	2	2	1	100.0	50.0																	
50		II хэлтэс	3	4	3	4	3	3	100.0	75.0																
51	Багануур	1		1					0.0																	
52	Багахангай																									
53	Налайх	5	5	4	5	2	1	50.0	20.0			1		1												
54	Бусад																			0.0						
55	ИАТ																									
56	Төмөр зам																									
57	Мөрдөн байцаах алба																									
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба		2		2		1		50.0																	
59	Тээврийн цагдаагийн алба																									
60	НЦУТ	ХГХТХ																								
61		ХОХГХТХ																								
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																									
63	Экологийн цагдаагийн алба	83	73	78	73	31	35	39.7	47.9	1		1								0.0						
64	АТГ	3	3	3	3				0.0	0.0																
65	ТЕГ -ын МБХ	1		1		1		100.0																		
66	Улсын дүн	601	559	426	423	251	220	58.9	52.0	4	2	4	2						0.0	0.0						
	Өсөлт бууралт/гоогоор/		-42		-3		-31		-6.9			-2		-2						0.0						
	Өсөлт бууралт /хувиар/		-7.0		-0.7		-12.4					-50.0		-50.0												

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх мөрдөн байцаах эрх бүрий байгууллага	Үүнээс																
			Хууль бусаар ашигт малтмал хайж, ашиглах, олборлох 24.2								Химийн хорт, аюултай бодисыг хууль бус эргэлтэд оруулах 24.3								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
		A	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	1	2	1	2			0.0	0.0									
2		Говь-Алтай	11	7	9	6	8	5	88.9	83.3									
3		Завхан		1		1			1		1		1				100.0		
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл									1		1				100.0		
5		Увс	1		1					0.0									
6		Ховд	11	7	7	6	3	4	42.9	66.7									
7		Үүнээс: Булган	11	6	7	5	3	4	42.9	80.0									
8	Хангайн бүс	Архангай	4	4	4	4			0.0	0.0									
9		Баянхонгор	26	15	17	12	11	4	64.7	33.3									
10		Булган	14	9	10	9	2		20.0	0.0									
11		Орхон																	
12		Өвөрхангай	3	3	3	3		1	0.0	33.3									
13		Үүнээс: Хархорин																	
14		Хөвсгөл	1		1		1		100.0										
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	1	1	1	1			0.0	0.0									
16		Дархан-Уул	8	1	8	1	1		12.5	0.0			3		3			0.0	
17		Дорноговь	7	6	7	6			0.0	0.0	6	4	6	4				0.0	0.0
18		Үүнээс: Замын-Үүд	1	2	1	2			0.0	0.0			4		4				0.0
19		Дундговь	8	5	7	5	1		14.3	0.0		1		1					0.0
20		Өмнөговь	4	1	4	1			0.0	0.0									
21		Үүнээс: Цогтцэций																	
22	Сэлэнгэ	47	59	46	59	19	23	41.3	39.0		1		1		1		100.0		
23	Үүнээс: Мандал	12	6	12	6	5	1	41.7	16.7		1		1		1		100.0		
24	Төв	23	19	23	19	14	5	60.9	26.3										
25	Үүнээс: Заамар	17	15	17	15	10	4	58.8	26.7										
26	Зүүн бүс	Дорнод	3	2	3	2		1	0.0	50.0		1		1				0.0	
27		Сүхбаатар		6		6		3		50.0									
28		Хантуй		4		4				0.0									
29		Үүнээс: Бор-Өндөр		1		1				0.0									
30	Нийслэл		2	3	2	3			0.0	0.0	8	8	7	8	6	5	85.7	62.5	
31	Баянгол									1		1		1			100.0		
32	I хэлтэс																		
33	II хэлтэс									1		1		1			100.0		
34	Баянзүрх		1		1			0.0		3	1	3	1	2		1	66.7	100.0	
35	I хэлтэс									2	1	2	1	2		1	100.0	100.0	
36	II хэлтэс																		
37	III хэлтэс		1		1			0.0		1		1					0.0		
38	Сүхбаатар									1	4	1	4	1		2	100.0	50.0	
39	I хэлтэс									1	2	1	2	1		1	100.0	50.0	
40	II хэлтэс										2		2			1	50.0		
41	Сонгинохайрхан										1		1				0.0		
42	I хэлтэс																		
43	II хэлтэс																		
44	III хэлтэс										1		1				0.0		
45	Хан-Уул		1		1			0.0			1		1				100.0		
46	I хэлтэс		1		1			0.0			1		1				100.0		
47	II хэлтэс																		
48	Чингэлтэй			2		2			0.0	3	1	2	1	2		1	100.0	100.0	
49	I хэлтэс			1		1			0.0	3	1	2	1	2		1	100.0	100.0	
50	II хэлтэс			1		1			0.0										
51	Багануур																		
52	Багахангай																		
53	Налайх			1		1			0.0										
54	Бусад																		
55	ИАТ																		
56	Төмөр зам																		
57	Мөрдөн байцаах алба																		
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба			1		1			0.0										
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	ИЦУТ	ХГХТХ																	
61		ХОХГХТХ																	
62	Хар тамжтай тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба		29	20	28	20	10	6	35.7	30.0	14	17	13	17	7	6	53.8	35.3	
64	АТГ		3	2	3	2			0.0	0.0									
65	ТЕГ-ын МБХ																		
66	Улсын дүн		175	155	154	150	60	47	39.0	31.3	15	18	14	18	7	6	50.0	33.3	
	Өсөлт бууралт/тоогоор/		-20		-4		-13		-7.6		3		4		-1		-16.7		
	Өсөлт бууралт /хувиар/		-11.4		-2.6		-21.7				20.0		28.6		-14.3				

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс																
			Хууль бусаар ан агнах 24.5								Хууль бусаар мод бэлтгэх 24.6								
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
A			604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	
1	Баян-Өлгий	Баян-Өлгий	1	6	1	6	1	6	100.0	100.0	3	2	2	2	2	2	100.0	100.0	
2		Говь-Алтай	1	3	1	1	1	1	100.0	0.0		1	1					0.0	
3		Завхан	7	3	4	3	4	2	100.0	66.7	38	30	20	16	18	14	90.0	87.5	
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл									24	21	13	11	13	11	100.0	100.0	
5		Увс	3	3	3	3	3	3	100.0	100.0	15	3	15	3	15	2	100.0	66.7	
6		Ховд	8	14	4	9	2	6	50.0	66.7	2	2	1	2	1	1	100.0	50.0	
7		Үүнээс: Булган	2	1	1				0.0				1		1			0.0	
8	Хангайн бүс	Архангай		1							41	69	19	26	17	26	89.5	100.0	
9		Баянхонгор	1		1		1		100.0										
10		Булган	2	2	2				0.0		54	31	19	13	14	9	73.7	69.2	
11		Орхон		1		1		1	100.0	3	11			4		4		100.0	
12		Өвөрхангай	3	9	1	6	1	5	100.0	83.3	18	20	14	13	14	12	100.0	92.3	
13		Үүнээс: Хархорин	1	6		4		4	100.0		18	17	14	10	14	9	100.0	90.0	
14		Хөвсгөл	5	5	2	2			0.0	0.0	34	23	4	10	2	5	50.0	50.0	
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																	
16		Дархан-Уул		1		1			0.0	2	12	2	12	2	2	100.0	16.7		
17		Дорноговь	1	3	1	2	1	2	100.0	100.0									
18		Үүнээс: Замын-Үүд		1															
19		Дундговь	1	1	1	1	1	1	100.0	0.0	2		1		1		100.0		
20		Өмнөговь	3	3	3	3	1	3	33.3	100.0	1		1		1		100.0		
21		Үүнээс: Цогтцэций	2	2	2	2		2	0.0	100.0									
22		Сэлэнгэ	2	3	2	3	2	2	100.0	66.7	27	29	22	27	14	9	63.6	33.3	
23		Үүнээс: Мандал									9	7	9	7	3	1	33.3	14.3	
24		Төв	4	2	4	2	1	1	25.0	50.0	27	12	27	8	26	7	96.3	87.5	
25		Үүнээс: Заамар																	
26	Зүүн бүс	Дорнод								13	7	5	7	4	7	80.0	100.0		
27		Сүхбаатар	5	1	5	1	5	1	100.0	100.0	2		2		2		100.0		
28		Хэнтий									10	4	8	3	3	2	37.5	66.7	
29		Үүнээс: Бор-Өндөр																	
30	Нийслэл		13	12	12	12	7	10	58.3	83.3	22	9	20	9	5	4	25.0	44.4	
31	Баянгол																		
32	I хэлтэс																		
33	II хэлтэс																		
34	Баянзүрх	4	2	3	2	3	2	100.0	100.0	4	2	4	2	1		25.0	0.0		
35	I хэлтэс	2	2	2	2	2	2	100.0	100.0										
36	II хэлтэс																		
37	III хэлтэс	2		1		1		100.0		4	2	4	2	1		25.0	0.0		
38	Сүхбаатар	1	1	1	1	1	1	100.0	100.0	2	1	1	1	1	1	0.0	100.0		
39	I хэлтэс	1	1	1	1	1	1	100.0	100.0										
40	II хэлтэс									2	1	1	1		1	0.0	100.0		
41	Сонгинохайрхан	7	3	7	3	2	2	28.6	66.7	9	4	9	4	1	1	0.0	25.0		
42	I хэлтэс	7	2	7	2	2	1	28.6	50.0	8	4	8	4	1	1	0.0	25.0		
43	II хэлтэс		1		1		1	100.0		1		1				0.0			
44	III хэлтэс																		
45	Хан-Уул		5		5		4		80.0										
46	I хэлтэс	1	1		1		1		100.0										
47	II хэлтэс		4		4		3		75.0										
48	Чингэлтэй	1	1	1	1	1	1	100.0	100.0	2	1	2	1	2	1	100.0	100.0		
49	I хэлтэс																		
50	II хэлтэс	1	1	1	1	1	1	100.0	100.0	2	1	2	1	2	1	100.0	100.0		
51	Багануур																		
52	Багахангай																		
53	Налайх									5	1	4	1	2	1	50.0	100.0		
54	Бусад																		
55	ИАТ																		
56	Төмөр зам																		
57	Мөрдөн байцаах алба																		
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба																		
59	Тээврийн цагдаагийн алба																		
60	НЦУТ	ХГХТХ																	
61		ХОХГХТХ																	
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																		
63	Экологийн цагдаагийн алба	10	14	9	14	5	12	55.6	85.7	21	15	19	15	5	9	26.3	60.0		
64	АТГ										1		1					0.0	
65	ТЕГ-ын МБХ																		
66	Улсын дүн		60	73	47	56	31	42	66.0	75.0	314	265	182	156	141	106	77.5	67.9	
	Өсөлт бууралт/тоогоор/		13		9		11		9.0		-49		-26		-35		-9.5		
	Өсөлт бууралт /хувьар/		21.7		19.1		35.5				-15.6		-14.3		-24.8				

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Соёлын өвийн эсрэг 25.1-25.6								Үүнээс Соёлын биет өвийг завшиж, үрэгдүүлэх 25.3							
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
			620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635
		A	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635
1	Баян-Өлгий	Баян-Өлгий																
2		Говь-Алтай																
3		Завхан																
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл																
5		Увс																
6		Ховд		1		1					0.0							
7		Үүнээс: Булган																
8	Хангайн бүс	Архангай		1		1				0.0								
9		Баянхонгор																
10		Булган																
11		Орхон																
12		Өвөрхангай																
13		Үүнээс: Хархорин																
14		Хөвсгөл																
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	1		1					0.0								
16		Дархан-Уул																
17		Дорноговь																
18		Үүнээс: Замын-Үүд																
19		Дундговь	1		1		1			100.0								
20		Өмнөговь		1		1			1		100.0							
21		Үүнээс: Цогтцэций																
22	Сэлэнгэ		1		1					0.0								
23	Үүнээс: Мандал		1		1					0.0								
24	Төв																	
25	Үүнээс: Заамар																	
26	Зүүн бүс	Дорнод	2		2					0.0								
27		Сүхбаатар																
28		Хэнтий																
29		Үүнээс: Бор-Өндөр																
30	Нийслэл		4	5	4	5		1	0.0	20.0	1		1					
31	Баянгол																	
32	I хэлтэс																	
33	II хэлтэс																	
34	Баянзүрх																	
35	I хэлтэс																	
36	II хэлтэс																	
37	III хэлтэс																	
38	Сүхбаатар		2		2					0.0		1		1				0.0
39	I хэлтэс		1		1					0.0								
40	II хэлтэс		1		1					0.0		1		1				0.0
41	Сонгинохайрхан																	
42	I хэлтэс																	
43	II хэлтэс																	
44	III хэлтэс																	
45	Хан-Уул																	
46	I хэлтэс																	
47	II хэлтэс																	
48	Чингэлтэй		2	5	2	5		1	0.0	20.0								
49	I хэлтэс		2	5	2	5		1	0.0	20.0								
50	II хэлтэс																	
51	Багануур																	
52	Багахангай																	
53	Налайх																	
54	Бусад																	
55	ИАТ																	
56	Төмөр зам																	
57	Мөрдөн байцаах алба																	
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба		3	8	3	8		1	0.0	12.5	1		1					0.0
59	Тээврийн цагдаагийн алба																	
60	ИЦУГ	ХГХТХ																
61		ХОХГХТХ																
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																	
63	Экологийн цагдаагийн алба																	
64	АТГ																	
65	ТЕГ -ын МБХ																	
66	Улсын дүн		8	9	8	9	1	2	12.5	22.2	1		1					0.0
	Өсөлт бууралт/тооор/		1		1		1			9.7		-1		-1				0.0
	Өсөлт бууралт /хувиар/		12.5		12.5		2.0 дах											

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг 26.1-26.3										Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг 27.1-27.11							
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь			
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022		
			636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651		
		A	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651		
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий		3		3			100.0	16	24	9	21	8	15	88.9	71.4			
2		Говь-Алтай		1		1		1	100.0	15	13	7	8	5	4	71.4	50.0			
3		Завхан								15	26	12	22	8	18	66.7	81.8			
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл								8	12	8	10	4	9	50.0	90.0			
5		Увс								14	21	4	10	4	9	100.0	90.0			
6		Ховд		1		1				0.0	31	40	14	20	11	16	78.6	80.0		
7		Үүнээс: Булган		1		1				0.0	6	9	2	8	1	6	50.0	75.0		
8	Хангайн бүс	Архангай	5	1	3	1	2		66.7	0.0	26	25	10	10	8	7	80.0	70.0		
9		Баянхонгор									19	27	12	23	10	9	83.3	39.1		
10		Булган	1								24	29	10	19	8	17	80.0	89.5		
11		Орхон	5		4		3		75.0		22	21	12	12	10	10	83.3	83.3		
12		Өвөрхангай	1		1					0.0	26	35	18	28	14	24	77.8	85.7		
13		Үүнээс: Хархорин									7	9	6	9	4	8	66.7	88.9		
14		Хөвсгөл									26	31	8	17	4	15	50.0	88.2		
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр								5	3	5	3	4	3	80.0	100.0			
16		Дархан-Уул		6		6		3		50.0	16	33	8	12	7	11	87.5	91.7		
17		Дорноговь	2	1	2	1			0.0	0.0	19	32	12	29	11	25	91.7	86.2		
18		Үүнээс: Замын-Үүд	2	1	2	1				0.0	0.0	5	7	4	7	4	6	100.0	85.7	
19		Дундговь									20	18	14	12	10	6	71.4	50.0		
20		Өмнөговь		1		1					0.0	30	34	24	26	20	21	83.3	80.8	
21		Үүнээс: Цогтцэций		1		1					0.0	17	16	11	11	10	9	90.9	81.8	
22		Сэлэнгэ	2	8	2	7	2	2	100.0	28.6	37	42	27	36	17	24	63.0	66.7		
23		Үүнээс: Мандал									13	9	10	9	8	5	80.0	55.6		
24		Төв		1		1					0.0	50	84	28	74	20	64	71.4	86.5	
25		Үүнээс: Заамар									14	20	5	15	3	11	60.0	73.3		
26	Зүүн бүс	Дорнод	1	4	1	4			0.0	0.0	27	23	15	14	12	9	80.0	64.3		
27		Сүхбаатар	1		1					0.0	16	30	15	16	10	13	66.7	81.3		
28		Хэнтий		1		1					0.0	18	34	15	33	12	23	80.0	69.7	
29		Үүнээс: Бор-Өндөр									1	3	1	3	1	1	100.0	33.3		
30	Нийслэл		133	231	128	214	57	89	44.5	41.6	443	595	319	512	270	445	84.6	86.9		
31	Баянгол		20	38	20	36	10	11	50.0	30.6	52	80	36	67	30	60	83.3	89.6		
32	I хэлтэс		8	24	8	22	6	7	75.0	31.8	24	42	17	38	16	34	94.1	89.5		
33	II хэлтэс		12	14	12	14	4	4	33.3	28.6	28	38	19	29	14	26	73.7	89.7		
34	Баянзүрх		11	82	10	74	4	41	40.0	55.4	96	119	68	102	55	92	80.9	90.2		
35	I хэлтэс		7	38	6	32	3	19	50.0	59.4	29	45	20	39	15	33	75.0	84.6		
36	II хэлтэс		3	14	3	13	1	8	33.3	61.5	25	37	22	28	20	26	90.9	92.9		
37	III хэлтэс		1	30	1	29		14	0.0	48.3	42	37	26	35	20	33	78.9	94.3		
38	Сүхбаатар		31	30	30	27	15	14	50.0	51.9	50	82	38	72	35	64	92.1	88.9		
39	I хэлтэс		29	17	29	14	15	4	51.7	28.6	28	49	21	42	20	37	95.2	88.1		
40	II хэлтэс		2	13	1	13		10	0.0	76.9	22	33	17	30	15	27	88.2	90.0		
41	Сонгинохайрхан		10	17	8	14	3	5	37.5	35.7	109	134	85	115	76	103	89.4	89.6		
42	I хэлтэс		1	7		6		2		33.3	72	83	60	70	53	60	88.3	85.7		
43	II хэлтэс		7	6	6	5	1	2	16.7	40.0	25	33	19	30	19	29	100.0	96.7		
44	III хэлтэс		2	4	2	3	2	1	100.0	33.3	12	18	6	15	4	14	66.7	93.3		
45	Хан-Уул		52	49	51	48	22	14	43.1	29.2	75	100	52	89	40	72	76.9	80.9		
46	I хэлтэс		25	30	25	30	13	9	52.0	30.0	41	46	27	40	19	29	70.4	72.5		
47	II хэлтэс		27	19	26	18	9	5	34.6	27.8	34	54	25	49	21	43	84.0	87.8		
48	Чингэлтэй		6	7	6	7	2	3	33.3	42.9	47	59	33	52	30	45	90.9	86.5		
49	I хэлтэс		2	5	2	5		3	0.0	60.0	23	33	14	28	12	25	85.7	89.3		
50	II хэлтэс		4	2	4	2	2		50.0	0.0	24	26	19	24	18	20	94.7	83.3		
51	Багануур		2	1	2	1			0.0	0.0	3	8	2	7	2	4	100.0	57.1		
52	Багахангай											2								
53	Налайх		1	7	1	7	1	1	100.0	14.3	11	11	5	8	2	5	40.0	62.5		
54	Бусад																			
55	ИАТ																			
56	Төмөр зам										1	1		1		1		100.0		
57	Мөрдөн байцаах алба		3	45	2	28	1	26	50.0	92.9	9	12	7	9	3	5	42.9	56.6		
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба		82	165	75	164	46	68	61.3	41.5										
59	Тээврийн цагдаагийн алба										420	578	306	499	264	440	86.3	88.2		
60	НЦУГ	ХГХТХ																		
61		ХОХГТХ																		
62		Хар тамхитай тэмцэх газар	4		4		4		100.0											
63		Экологийн цагдаагийн алба																		
64		АТГ																		
65		ТЕГ-ын МБХ											1							
66		Улсын дүн	151	259	142	241	64	98	45.1	40.7	915	1220	598	957	483	788	80.8	82.3		
Өсөлт бууралт/гоогоор/			108		99		34				305		359		305					
Өсөлт бууралт /хувиар/			71.5		69.7		53.1		-4.4		33.3		60.0		63.1			1.6		

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Үүнээс															
			Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих 27.10								Авто тээврийн гэмт хэрэг үйлдсэн жолооч зугтаах 27.11							
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
А			652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	16	24	9	21	8	15	88.9	71.4								
2		Говь-Алтай	14	13	6	8	5	4	83.3	50.0	1		1					0.0
3		Завхан	15	26	12	22	8	18	66.7	81.8								
4		Үүнээс: Тосонцэнгэл	8	12	8	10	4	9	50.0	90.0								
5		Увс	14	21	4	10	4	9	100.0	90.0								
6		Ховд	31	39	14	19	11	16	78.6	84.2		1		1				0.0
7		Үүнээс: Булган	6	9	2	8	1	6	50.0	75.0								
8	Хангайн бүс	Архангай	28	25	10	10	8	7	80.0	70.0								
9		Баянхонгор	19	27	12	23	10	9	83.3	39.1								
10		Булган	24	29	10	19	8	17	80.0	89.5								
11		Орхон	22	21	12	12	10	10	83.3	83.3								
12		Өвөрхангай	26	35	18	28	14	24	77.8	85.7								
13		Үүнээс: Хархорин	7	9	6	9	4	8	66.7	88.9								
14		Хөвсгөл	26	30	8	16	4	15	50.0	93.8								
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	5	3	5	3	4	3	80.0	100.0								
16		Дархан-Уул	16	33	8	12	7	11	87.5	91.7								
17		Дорноговь	19	31	12	28	11	25	91.7	89.3								
18		Үүнээс: Замын-Үүд	5	7	4	7	4	6	100.0	85.7								
19		Дундговь	20	18	14	12	10	6	71.4	50.0								
20		Өмнөговь	30	34	24	26	20	21	83.3	80.8								
21		Үүнээс: Цогтцэций	17	16	11	11	10	9	90.9	81.8								
22		Сэлэнгэ	36	41	26	35	17	23	65.4	65.7								
23		Үүнээс: Мандал	13	9	10	9	8	5	80.0	55.6								
24		Төв	50	84	28	74	20	64	71.4	86.5								
25	Үүнээс: Заамар	14	20	5	15	3	11	60.0	73.3									
26	Зүүн бүс	Дорнод	27	23	15	14	12	9	80.0	64.3								
27		Сүхбаатар	16	30	15	16	10	13	66.7	81.3								
28		Хэнтий	18	34	15	33	12	23	80.0	69.7								
29	Үүнээс: Бор-Өндөр	1	3	1	3	1	1	100.0	33.3									
30	Нийслэл	442	593	318	510	270	444	84.9	87.1	1	2	1	2	1	0.0	50.0		
31	Баянгол	52	80	36	67	30	60	83.3	89.6									
32	I хэлтэс	24	42	17	38	16	34	94.1	89.5									
33	II хэлтэс	28	38	19	29	14	26	73.7	89.7									
34	Баянзүрх	95	119	67	102	55	92	82.1	90.2	1		1				0.0		
35	I хэлтэс	29	45	20	39	15	33	75.0	84.6									
36	II хэлтэс	25	37	22	28	20	26	90.9	92.9									
37	III хэлтэс	41	37	25	35	20	33	80.0	94.3	1		1				0.0		
38	Сүхбаатар	50	81	38	71	35	63	92.1	88.7		1		1		1		100.0	
39	I хэлтэс	28	49	21	42	20	37	95.2	88.1									
40	II хэлтэс	22	32	17	29	15	26	88.2	89.7		1		1		1		100.0	
41	Сонгинохайрхан	109	134	85	115	76	103	89.4	89.6									
42	I хэлтэс	72	83	60	70	53	60	88.3	85.7									
43	II хэлтэс	25	33	19	30	19	29	100.0	96.7									
44	III хэлтэс	12	18	6	15	4	14	66.7	93.3									
45	Хан-Уул	75	100	52	89	40	72	76.9	80.9									
46	I хэлтэс	41	46	27	40	19	29	70.4	72.5									
47	II хэлтэс	34	54	25	49	21	43	84.0	87.8									
48	Чингэлтэй	47	59	33	52	30	45	90.9	86.5									
49	I хэлтэс	23	33	14	28	12	25	85.7	89.3									
50	II хэлтэс	24	26	19	24	18	20	94.7	83.3									
51	Багануур	3	8	2	7	2	4	100.0	57.1									
52	Багахангай		2															
53	Налайх	11	10	5	7	2	5	40.0	71.4		1		1				0.0	
54	Бусад																	
55	ИАТ																	
56	Төмөр зам	1																
57	Мөрдөн байцаах алба	9	12	7	9	3	5	42.9	55.6									
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба																	
59	Тээврийн цагдаагийн алба	419	577	305	498	264	439	86.6	88.2	1	1	1	1	1	0.0	100.0		
60	НШУГ	ХГХТХ																
61		ХОХГХТХ																
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																	
63	Экологийн цагдаагийн алба																	
64	АТГ																	
65	ТЕГ -ын МБХ	1																
66	Улсын дүн	912	1214	595	951	483	786	81.2	82.6	2	3	2	3	1	0.0	33.3		
	Өсөлт бууралт/тоогоор/	302		356		303		1.5		1		1		1			33.3	
	Өсөлт бууралт /хувиар/	33.1		59.8		62.7				50.0		50.0						

№	Бүс	Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах эрх бүхий байгууллага	Цэргийн албаны эсрэг 28.1-28.19								Хүн төрөлхний аюулгүй байдал, энх тайвны эсрэг 29.1-29.11							
			Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь		Бүх хэрэг		Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг		Илрүүлэлтийн хувь	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
А			668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий																
2		Говь-Алтай	1		1		1		100.0									
3		Завхан																
4		Үүнээс: Тосонцангал																
5		Увс	1	1		1					0.0							
6		Ховд	1															
7		Үүнээс: Булган	1															
8	Хангайн бүс	Архангай																
9		Баянхонгор	1															
10		Булган																
11		Орхон																
12		Өвөрхангай																
13		Үүнээс: Хархорин																
14		Хөвсгөл																
15	Төвийн бүс	Говьсүмбэр																
16		Дархан-Уул	1	2	1		1		100.0									
17		Дорноговь																
18		Үүнээс: Замын-Үүд																
19		Дундговь																
20		Өмнөговь	1	3		3		2	66.7									
21		Үүнээс: Цогтцэций	1															
22	Сэлэнгэ																	
23	Үүнээс: Мандал																	
24	Төв		1															
25	Үүнээс: Заамар																	
26	Зүүн бүс	Дорнод		1		1		1	100.0									
27		Сүхбаатар	3		2				0.0									
28		Хэнтий																
29	Үүнээс: Бор-Өндөр																	
30	Нийслэл		2	2	1	1	1	1	100.0	100.0								
31	Баянгол																	
32	I хэлтэс																	
33	II хэлтэс																	
34	Баянзүрх		1															
35	I хэлтэс		1															
36	II хэлтэс																	
37	III хэлтэс																	
38	Сүхбаатар																	
39	I хэлтэс																	
40	II хэлтэс																	
41	Сонгинохайрхан																	
42	I хэлтэс																	
43	II хэлтэс																	
44	III хэлтэс																	
45	Хан-Уул		1	1	1	1	1	1	100.0	100.0								
46	I хэлтэс																	
47	II хэлтэс		1	1	1	1	1	1	100.0	100.0								
48	Чингэлтэй																	
49	I хэлтэс																	
50	II хэлтэс																	
51	Багануур																	
52	Багахангай																	
53	Налайх			1														
54	Бусад																	
55	ИАТ																	
56	Төмөр зам																	
57	Мөрдөн байцаах алба																	
58	Эрүүгийн цагдаагийн алба																	
59	Тээврийн цагдаагийн алба																	
60	НЦУГ	ХГХТХ																
61		ХОХГХТХ																
62	Хар тамхитай тэмцэх газар																	
63	Экологийн цагдаагийн алба																	
64	АТГ																	
65	ТЕГ -ын МБХ																	
66	Улсын дүн		11	10	5	6	3	4	60.0	66.7								
	Өсөлт бууралт/тоогоор/		-1		1		1											
	Өсөлт бууралт /хувиар/		-9.1		20.0		33.3		6.7									

Зөрчлийн статистик

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Нийт эерчил		Үүнээс: Зөрчлийн шийдвэрлэлт																
				Өсөлт, бууралт /хувиар/		Шийдвэргэсэн эерчил		Өсөлт, бууралт /хувиар/	Үүнээс: Тухайн сард	Торгох						Торгож, эрх хассан		Баривчуулсан		
										Хүн		Хуулийн этгээд		Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/						
										2021	2022	2021	2022	2021	2022					2021
A		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	18315	21043	14.9	18345	21053	14.8	1,529	17615	19933		71	766733.1	852546.7	467	599	263	450	
2		Говь-Алтай	15629	22013	40.8	15563	21983	41.3	944	14859	20924	15	9	656340.4	868641.7	456	698	233	352	
3		Завхан	17751	23475	32.2	17730	23514	32.6	1,402	16932	22623	5	3	713172.6	885652.8	499	514	294	374	
4		Увс	19394	24523	26.4	19390	23514	21.3	1,670	18215	23371	24	16	935800.3	1070375.5	704	739	447	423	
5		Ховд	20817	27022	29.8	20769	26988	29.9	2,341	19499	25625	9	21	1058836.3	1084198.8	897	883	364	459	
6	Хангайн бүс	Архангай	19445	26830	38.0	19387	26795	38.2	1,513	16480	25617	1		746038.3	1097926.4	507	645	399	533	
7		Баянхонгор	17722	22348	26.1	17587	22263	26.6	1,583	16138	20730		4	1001949.7	1050062.8	887	862	562	667	
8		Булган	20297	35850	76.6	20263	22263	9.9	1,603	19262	34734	1	3	971656.8	1497177.2	604	659	396	433	
9		Орхон	20097	25239	25.6	20033	25216	25.9	1,514	18117	22890	13	18	1388356.5	1560126.0	1311	1621	592	687	
10		Өвөрхангай	42578	61123	43.6	42170	60791	44.2	2,287	40084	58749			1411851.3	1940330.0	1009	1068	1077	974	
11		Хөвсгөл	24518	25237	2.9	24412	25090	2.8	1,221	23129	23675			1190241.0	1126451.2	838	937	445	478	
12		Говьсүмбэр	23107	22477	-2.7	23075	22471	-2.6	1,193	22459	21863	3	2	911401.7	822943.1	425	404	188	202	
13	Төвийн бүс	Дархан-Уул	29464	48965	66.2	29454	48989	66.3	3,214	27639	46857	20	25	1527979.0	2317174.3	1496	1722	299	385	
14		Дорноговь	23083	25687	11.3	23114	25706	11.2	1,882	22267	24154	15	28	1119109.5	1337653.0	587	1038	245	486	
15		Дундговь	18107	21018	16.1	18098	21029	16.2	1,005	17596	20451	5	4	639330.0	872375.0	363	397	134	177	
16		Өмнөговь	24738	36048	45.7	24800	35997	45.1	5,015	23400	34463	21	22	1496860.0	1619727.3	1078	1176	301	336	
17		Сэлэнгэ	23436	36150	54.2	23259	36029	54.9	3,653	21834	34260	4	11	1204066.7	1674484.5	993	1116	428	642	
18		Төв	36157	57821	59.9	36024	57812	60.5	3,460	34455	56052	1	3	1672873.0	2096132.7	1093	1190	475	567	
19	Зүүн бүс	Дорнод	17532	19566	11.6	17408	19405	11.5	1,241	16199	17833	2	7	894705.0	1094289.5	920	1210	287	355	
20		Сүхбаатар	13232	15849	19.8	13108	15805	20.6	796	12249	15019	13	10	780301.0	687920.0	642	530	204	246	
21		Хэнтий	26380	30677	16.3	26136	30408	16.3	1,696	25076	29006	3	1	1015275.0	1175918.2	647	861	410	540	
22	Аймгуудын дүн		471799	628961	33.3	470125	627722	33.5	40,762	445504	598829	155	258	22102877.0	26732106.8	16423	18869	8043	9,766	
23	Баянгол		106099	127200	19.9	105736	127040	20.1	4,747	101635	122112	797	454	4292210.0	4542045.5	2437	3620	867	854	
24	I хэлтэс		10210	12975	27.1	10048	12912	28.5	394	9683	12650	50	21	580185.0	548435.0			315	241	
25	II хэлтэс		17398	17548	0.9	17354	17644	1.7	236	16978	17421	54	12	558155.0	474685.5			322	211	
26	ЗЦ-ын хэлтэс		78491	96677	23.2	78334	96484	23.2	4,117	74974	92041	693	421	3153870.0	3518925.0	2437	3620	230	402	
27	Баянзүрх		160200	204450	27.6	159554	204140	27.9	9,536	151585	192749	2005	2425	6810500.6	7929449.3	3873	6087	2091	2,879	
28	I хэлтэс		8801	8896	1.1	8702	8860	1.8	618	7966	7976	73	22	717100.0	625638.5			663	862	
29	II хэлтэс		7840	10659	36.0	7721	10702	38.6	495	7195	10132	43	41	459930.0	427459.0			483	529	
30	III хэлтэс		5253	5576	6.1	5089	5558	9.2	306	4397	4705	20	8	354905.0	347615.0			672	845	
31	ЗЦ-ын хэлтэс		138306	179319	29.7	138042	179020	29.7	8,117	132027	169936	1869	2354	5278565.6	6528736.8	3873	6087	273	643	
32	Сүхбаатар		51795	76522	47.7	51600	76385	48.0	3,083	47788	69822	590	1689	2894774.0	3643655.0	2443	4006	779	868	
33	I хэлтэс		6538	9194	40.6	6492	9095	40.1	260	6232	8927	128	32	518955.0	322955.0			132	136	
34	II хэлтэс		5807	4793	-17.5	5713	4718	-17.4	268	5318	4416	5	5	291370.0	231910.0			390	297	
35	ЗЦ-ын хэлтэс		39450	62535	58.5	39395	62572	58.8	2,555	36238	56479	457	1652	2084449.0	3088790.0	2443	4006	257	435	
36	Сонгинохайрхан		62018	92865	49.7	61578	92642	50.4	7,266	57806	86114	225	436	3026918.5	4463506.7	2030.0	4033	1517	2,059	
37	I хэлтэс		8335	8601	3.2	8138	8436	3.7	409	7605	7792	6		379540.0	373645.0			527	644	
38	II хэлтэс		7020	7703	9.7	6994	7722	10.4	535	6495	7236	9	2	391405.0	360009.0			490	484	
39	III хэлтэс		12967	11114	-14.3	12941	11107	-14.2	246	12632	10740	26	4	335506.0	295670.0			283	363	
40	ЗЦ-ын хэлтэс		33696	65447	94.2	33505	65377	95.1	6,436	31074	60346	184	430	1920467.5	3434182.7	2030	4033	217	568	
41	Хан-Уул		77400	93026	20.2	76780	92424	20.4	5,531	73461	87616	356	289	3567322.5	4189073.7	2033	3530	930	989	
42	I хэлтэс		5869	5046	-14.0	5633	4694	-16.7	287	5333	4481	74	21	647575.0	386745.0			226	192	
43	II хэлтэс		11068	12888	16.4	10905	12748	16.9	615	10376	12311	21	11	439700.5	403440.0			508	426	
44	ЗЦ-ын хэлтэс		60440	75092	24.2	60219	74982	24.5	4,629	57729	70824	261	257	2479672.0	3398888.7	2033	3530	196	371	
45	Чингэлтэй		65103	101312	55.6	64784	101025	55.9	5,273	61084	94288	804	1154	2915340.2	4113635.8	2281	4425	615	1158	
46	I хэлтэс		7409	4415	-40.4	7337	4300	-41.4	196	7124	4051	93	26	487065.0	250380.8			120	223	
47	II хэлтэс		7676	8791	14.5	7540	8681	15.1	359	7282	8310	1		315720.0	296695.0			257	371	
48	ЗЦ-ын хэлтэс		50018	88106	76.1	49907	88044	76.4	4,718	46678	81927	710	1128	2112555.2	3566560.0	2281	4425	238	564	
49	Багануур		27154	37680	38.8	27186	37710	38.7	2,239	26584	37118	1	6	927595.0	1234836.5	438	382	163	204	
50	Багахангай		11620	15810	36.1	11628	15804	35.9	594	11501	15669		3	414474.3	613409.0	87	83	40	49	
51	Налайх		35909	50545	40.8	35764	50495	41.2	2,903	35044	49551	4		1276515.0	1725390.0	589	876	127	68	
52	Дүүргүүдийн дүн		597298	799410	33.8	594610	797665	34.1	41,532	566488	755039	4782	6456	26125650.0	32455001.4	16211	27042	7129	9128	
53	НХЖХНБ	ХА	2901	4193	44.5	2857	4193	46.8		2857	4193			89325.0	178573.5					
54		ЭХГ																		
55	НХЖХНБ	ХА	394	2075	5.3 дах	394	2075	5.3 дах	127	394	2075			9920.0	87585.0					
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс	30	16	-46.7	21	10	-52.4		9	2			2400.0	405.0			12	8	
57		ХХХХХэлтэс	939	4175	5.3 дах	939	4175	5.3 дах	192	939	4175			15045.0	219555.5					
58	ТЦА	ЗЦГ	965313	1203845	24.7	965276	1203838	24.7	67620	908599	1135001	55771	68684	25807211.4	30917918.3	818	130	88	23	
59		ИАТЦХ	19236	31568	64.1	19235	31568	64.1	707	19231	31563		1	510431.8	751166.5	4	4			
60		ТЗЦГ	16419	27261	66.0	16410	27251	66.1	1056	16403	27237		2	350550.0	564285.0	2	6	5	6	
61	ЭКЦА		83	3257	39.2 дах	83	3257	39.2 дах	336	83	3257			8300.0	113346.5					
62	ЗХБГ			30					19						2410.0					
63	Улсын дүн		2074412	2704791	30.4	2069950	2701773	30.5	152332	1960507	2561390	60708	75401	75021710.2	92019943.5	33458	46051	15277	18931	

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага		Зөрчлийн шийдвэрлэлт									
			Нэг. Ердийн журмаар шийдвэрлэсэн				Үүнээс:		Үүнээс: Зөрчлийн тухай хуулиар			
							Олон нийтийн цагдаа		Олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах /5.1/		Төрийн албан тушаалтны шийдвэрийг үйл биелүүлэх, үйл ажиллагаанд нь саад учруулах /15.2/	
			Нийт зөрчил	Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/			Нийт зөрчил	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/		Зөрчил
А			18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	18813	18742	71	439624.5			1005	12180.0		
2		Говь-Алтай	20304	20300	4	491256.7			2294	27185.0		
3		Завхан	21876	21876		568622.8			954	18195.0	1	50.0
4		Увс	21600	21600		545418.5						
5		Ховд	24101	24101		551573.8			1	25.0		
6	Хангайн бүс	Архангай	25293	25293		796861.4			474	8520.0		
7		Баянхонгор	19426	19426		502727.8						
8		Булган	33531	33531		1099737.2			10	100.0		
9		Орхон	21756	21756		754126.0					1	250.0
10		Өвөрхангай	56223	56223		1370793.0			2	35.0		
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл	22783	22783		652711.5			501	6975.0		
12		Говьсүмбэр	21603	21602	1	624473.1			827	12720.0		
13		Дархан-Уул	45854	45854		1560279.3			22	370.0		
14		Дорноговь	22756	22756		682793.3					1	250.0
15		Дундговь	20052	20052		663720.0			1,116	17265.0		
16		Өмнөговь	33103	33103		923657.3			1	10.0		
17		Сэлэнгэ	32682	32682		1003784.5			538	6880.0		
18		Төв	55070	55070		1566882.7			1284	18735.0		
19		Зүүн бүс	Дорнод	17211	17211		521584.0			697	8781.0	
20	Сүхбаатар		14279	14279		365035.0			1525	19690.0		
21	Хэнтий		27629	27629		627403.2						
22	Аймгуудын дүн		575945	575869	76	16313065.4			11,251	157666.0	3	550.0
23	Баянгол		112868	112447	421	2129360.5			18,807	201085.5	4	1000.0
24	I хэлтэс		9110	9110		188715.0			5,203	59785.0		
25	II хэлтэс		14084	14084		176675.5			13,604	141300.5	1	250.0
26	ЗЦ-ын хэлтэс		89674	89253	421	1763970.0					3	750.0
27	Баянзүрх		181014	178661	2353	3967899.3			10,177	150920.0	3	750.0
28	I хэлтэс		3831	3831		147843.5			2,418	35650.0	1	250.0
29	II хэлтэс		7358	7358		170979.0			6,261	93645.0		
30	III хэлтэс		2523	2523		108775.0			1498	21625.0	2	500.0
31	ЗЦ-ын хэлтэс		167302	164949	2353	3540301.8						
32	Сүхбаатар		63708	62059	1649	1256830.0			7,891	86800.0		
33	I хэлтэс		7474	7474		104825.0			7,029	74445.0		
34	II хэлтэс		1247	1247		38675.0			862	12355.0		
35	ЗЦ-ын хэлтэс		54987	53338	1649	1113330.0						
36	Сонгинохайрхан		70849	70420	429	1538414.2			13,253	146465.0	2	500.0
37	I хэлтэс		3175	3175		37205.0			3,117	36045.0		
38	II хэлтэс		2600	2600		64849.0			2,035	26440.0	2	500.0
39	III хэлтэс		8123	8123		87910.0			8,092	83890.0		
40	ЗЦ-ын хэлтэс		56951	56522	429	1348450.2			9	90.0		
41	Хан-Уул		78808	78556	252	1826723.7			9,291	108620.0	9	450.0
42	I хэлтэс		1943	1943		78460.0			1288	16045.0		
43	II хэлтэс		9129	9129		145255.0			8,003	92575.0	9	450.0
44	ЗЦ-ын хэлтэс		67736	67484	252	1603008.7						
45	Чингэлтэй		88346	87218	1128	1668280.8			6,257	84915.0	3	750.0
46	I хэлтэс		2246	2246		51110.8			1,530	23850.0	1	250.0
47	II хэлтэс		5010	5010		78395.0			4,727	61065.0		
48	ЗЦ-ын хэлтэс		81090	79962	1128	1538775.0					2	500.0
49	Багануур		36457	36456	1	994751.5			190	2005.0		
50	Багахангай		15559	15557	2	565464.0			22	535.0		
51	Налайх		48660	48660		1284510.0			257	5135.0		
52	Дүүргүүдийн дүн		696269	690034	6235	15232233.9			66145	786480.5	21	3450.0
53	НХЖХНАБ ХА	НХЖХГ	4191	4191		178463.5						
54		ЭХГ										
55		ДЦШ	2075	2075		87585.0			3	30.0		
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс										
57		ХЖХХэлтэс	4175	4175		219555.5			1771	20890.5		
58	ТЦА	ЗЦГ	1202957	1134277	68680	30789488.3			6	60.0		
59		ИАТЦХ	31557	31557		747866.5			170	2090.0		
60		ТЗЦГ	27044	27043	1	544325.0			5387	63090.0		
61	ЭкЦА	3168	3168		104446.5							
62	ЭХБГ											
62	Улсын дүн		2547381	2472389	74992	64217029.6			84733	1030307.0	24	4000.0

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага		Зөрчлийн шийдвэрлэлт							
			Үүнээс: Зөрчлийн тухай хуулиар							
			Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих /14.7/				Худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих /10.4/		Бусад зүйлээр	
			Зөрчил	Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	Зөрчил	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	Зөрчил	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/
А			28	29	30	31	32	33	34	35
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	17,281	17,210	71	400025.0	3	60.0	524	27359.5
2		Говь-Алтай	14,855	14,851	4	407585.0			3,155	56486.7
3		Завхан	18,969	18,969		505235.0	4	80.0	1948	45062.8
4		Увс	19,104	19,104		504975.0			2496	40443.5
5		Ховд	21,252	21,252		499925.5			2848	51623.3
6	Хангайн бүс	Архангай	22,014	22,014		723800.0	15	395.0	2,790	64146.4
7		Баянхонгор	18,294	18,294		476480.0			1132	26247.8
8		Булган	32,007	32,007		1061950.0			1514	37687.2
9		Орхон	21,588	21,588		743715.0			167	10161.0
10		Өвөрхангай	44,443	44,443		1108865.0			11,778	261893.0
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл	20,239	20,239		605525.0			2,043	40211.5
12		Говьсүмбэр	16,606	16,605	1	517195.0			4170	94558.1
13		Дархан-Уул	39,364	39,364		1459470.0			6,468	100439.3
14		Дорноговь	18,814	18,814		576885.0			3,941	105658.3
15		Дундговь	18,193	18,193		617280.0			743	29175.0
16	Зүүн бүс	Өмнөговь	30,522	30,522		835295.0			2,580	88352.3
17		Сэлэнгэ	30,120	30,120		959105.0	1	20.0	2023	37779.5
18		Төв	49,838	49,838		1452470.0	98	1950.0	3,850	93727.7
19		Дорнод	15,144	15,144		481156.0			1370	31647.0
20		Сүхбаатар	11,542	11,542		318000.0			1,212	27345.0
21	Хэнтий	26,551	26,551		601036.0			1078	26367.2	
22	Аймгуудын дүн		506,740	506,664	76	14855972.5	121	2505.0	57,830	1296371.9
23	Баянгол		91,654	91,233	421	1755345.0	74	1660.0	2,329	170270.0
24	I хэлтэс		2877	2877		43790.0	53	1240.0	977	83900.0
25	II хэлтэс		39	39		780.0	21	420.0	419	33925.0
26	ЗЦ-ын хэлтэс		88,738	88,317	421	1710775.0			933	52445.0
27	Баянзүрх		160,069	157,716	2,353	3395865.0	188	3945.0	10,577	416419.3
28	I хэлтэс		60	60		1250.0	132	2825.0	1,220	107868.5
29	II хэлтэс		49	49		1505.0	29	580.0	1019	75249.0
30	III хэлтэс						27	540.0	996	86110.0
31	ЗЦ-ын хэлтэс		159,960	157,607	2353	3393110.0			7342	147191.8
32	Сүхбаатар		53,118	51,469	1649	1067710.0	101	2020.0	2,598	100300.0
33	I хэлтэс		6	6		90.0	14	280.0	425	30010.0
34	II хэлтэс		3	3		30.0	87	1740.0	295	24550.0
35	ЗЦ-ын хэлтэс		53,109	51,460	1649	1067590.0			1878	45740.0
36	Сонгинохайрхан		54,772	54,343	429	1278530.0	74	1480.0	2,748	111439.2
37	I хэлтэс						58	1160.0		
38	II хэлтэс		13	13		400.0	11	220.0	539	37289.0
39	III хэлтэс		26	26		3920.0	5	100.0		
40	ЗЦ-ын хэлтэс		54,733	54,304	429	1274210.0			2209	74150.2
41	Хан-Уул		60,261	60,009	252	1371605.0	246	5005.0	9,001	341043.7
42	I хэлтэс		1	1		50.0	6	120.0	648	62245.0
43	II хэлтэс		64	64		2435.0	240	4885.0	813	44910.0
44	ЗЦ-ын хэлтэс		60,196	59,944	252	1369120.0			7540	233888.7
45	Чингэлтэй		79,419	78,291	1128	1503175.0	43	850.0	2,624	78590.8
46	I хэлтэс		474	474		9615.0	10	190.0	231	17205.8
47	II хэлтэс						33	660.0	250	16670.0
48	ЗЦ-ын хэлтэс		78,945	77,817	1128	1493560.0			2143	44715.0
49	Багануур		36,131	36,130	1	986860.0			136	5886.5
50	Багахангай		14,692	14,690	2	525060.0			845	39869.0
51	Налайх		45,756	45,756		1221575.0			2,647	57800.0
52	Дүүргүүдийн дүн		595872	589637	6235	13105725.0	726	14960.0	33505	1321618.4
53	НХЖОНАБ ХА	НХЖХГ	3199	3199		156565.0			992	21898.5
54		ЭХГ								
55		ДЦШ	2056	2056		85675.0			16	1880.0
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс								
57		ХЖХХэлтэс	2244	2244		195105.0	17	340.0	143	3220.0
58		ТЦА	ЗЦГ	1,186,617	1,117,937	68,680	30184790.0			16334
59		ИАТЦХ	27,752	27,752		645120.0			3635	100656.5
60		ТЗЦГ	20,324	20,323	1	403505.0			1333	77730.0
61	ЭхЦА		2050	2050		82100.0			1118	22346.5
62	ЭХБГ									
63	Улсын дүн		2346854	2271862	74992	59714557.5	864	17805.0	114906	3450360.1

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчлийн шийдвэрлэлт													
		Хоёр. Зөрчлийн хэрэг нээсэн болон хялбаршуулсан журмаар шалгасан зөрчил													
		Нийт зөрчил	Үүнээс:						Үүнээс:						
			Торгосон			Торгож, эрх хассан	Баривчилсан	Нийт үлдэгдэл зөрчил	Зөрчил	Хялбаршуулан шалгах журмаар шийдвэрлэсэн			Торгож, эрх хассан	Баривчилсан	Үлдэгдэл
			Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /МЯН.ТӨГ/					Торгосон					
Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /МЯН.ТӨГ/				Торгож, эрх хассан	Баривчилсан	Үлдэгдэл							
A	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	2230	1,191		412922.2	599	450	28	1,527	1002		370165.0	581	
2		Говь-Алтай	1709	624	5	377385.0	698	352	19	1176	504	3	354270.0	682	
3		Завхан	1599	747	3	317030.0	514	374	13	1,040	565	2	290715.0	505	
4		Увс	2923	1,771	16	524957.0	739	423	12	2,291	1,631	14	483890.0	702	
5		Ховд	2921	1,524	21	532625.0	883	459	25	2,240	1381	20	506295.0	870	1
6	Хангайн бүс	Архангай	1537	324		301065.0	645	533	31	859	261		279305.0	615	
7		Баянхонгор	2922	1,304	4	547335.0	862	667	54	1,989	1,143	3	511230.0	835	
8		Булган	2319	1,203	3	397440.0	659	433	25	1,693	1,075	1	365140.0	647	
9		Орхон	3483	1,134	18	806000.0	1,621	687	14	2,501	915	18	769080.0	1,591	
10		Өвөрхангай	4900	2,526		569537.0	1,068	974	126	3,348	2,258		528630.0	1,050	2
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл	2454	892		473739.7	937	478	61	1,541	638		440800.0	926	
12		Говьсүмбэр	874	261	1	198470.0	404	202	11	582	202	1	189920.0	401	
13		Дархан-Уул	3111	1003	25	756895.0	1,722	385	36	2,360	704	21	710440.0	1,705	
14		Дорноговь	2931	1,398	28	654860.0	1,038	486	22	2,233	1,227	24	626695.0	1,027	
15		Дундговь	966	399	4	208655.0	397	177	5	710	323	3	193605.0	394	1
16	Зүүн бүс	Өмнөговь	2945	1,360	22	696070.0	1,176	336	47	2,261	1,136	20	653065.0	1,161	1
17		Сэлэнгэ	3468	1,578	11	670700.0	1,116	642	58	2,379	1,280	9	623345.0	1,098	
18		Төв	2751	982	3	529250.0	1,190	567	23	1,853	730		479900.0	1,144	
19		Дорнод	2355	622	7	572705.5	1,210	355	76	1,802	543	7	558195.0	1,203	2
20		Сүхбаатар	1570	740	10	322885.0	530	246	37	1,145	637	8	304945.0	518	
21	Хэнтий	3048	1,377	1	548515.0	861	540	129	2,116	1,189	1	516460.0	844	2	
22	Аймгуудын дүн	53016	22,960	182	10419041.4	18869	9,766	852	37,646	19,344	155	9756090.0	18,499	9	
23	Баянгол	14332	9,665	33	2412685.0	3,620	854	237	12,703	9,261	30	2333475.0	3,582	4	
24	I хэлтэс	3865	3,540	21	359720.0		241	69	3,284	3,345	18	322245.0			
25	II хэлтэс	3464	3,337	12	298010.0		211	61	3,025	3,170	12	276000.0			
26	ЗЦ-ын хэлтэс	7003	2788		1754955.0	3620	402	107	6394	2746		1735230.0	3582	4	
27	Баянзүрх	23436	14,088	72	3961550.0	6,087	2,879	300	19,563	13,378	61	3821125.0	6,055	3	
28	I хэлтэс	5065	4,145	22	477795.0		862	57	3,894	3,926	13	423305.0			
29	II хэлтэс	3301	2,774	41	256480.0		529	36	2,529	2,559	40	228490.0		1	
30	III хэлтэс	3053	2,182	8	238840.0		845	27	2,034	2,047	7	220900.0		1	
31	ЗЦ-ын хэлтэс	12017	4987	1	2988435.0	6087	643	180	11106	4846	1	2948430.0	6,055	1	
32	Сүхбаатар	12814	7,763	40	2386825.0	4,006	868	148	10,923	7,091	22	2217160.0	3,969		
33	I хэлтэс	1720	1,453	32	218130.0		136	71	1,136	1,173	16	118105.0			
34	II хэлтэс	3546	3,169	5	193235.0		297	37	2,948	2,986	4	168625.0			
35	ЗЦ-ын хэлтэс	7548	3,141	3	1975460.0	4006	435	40	6839	2932	2	1930430.0	3969		
36	Сонгинохайрхан	22016	15,694	7	2925092.5	4,033	2,059	241	19,065	15,248	7	2815005.0	3,939	1	
37	I хэлтэс	5426	4,617		336440.0		644	105	4,459	4,489		320590.0			
38	II хэлтэс	5103	4,636	2	295160.0		484	32	4,542	4,601	2	290730.0			
39	III хэлтэс	2991	2,617	4	207760.0		363	33	2,544	2,571	4	202485.0			
40	ЗЦ-ын хэлтэс	8496	3824	1	2085732.5	4033	568	71	7520	3587	1	2001200.0	3939	1	
41	Хан-Уул	14218	9,060	37	2362350.0	3,530	989	256	11,799	8,329	24	2205180.0	3,494	1	
42	I хэлтэс	3103	2,538	21	308285.0		192	77	2,190	2,188	9	213685.0			
43	II хэлтэс	3759	3,182	11	258185.0		426	75	2,800	2,884	11	225230.0			
44	ЗЦ-ын хэлтэс	7356	3340	5	1795880.0	3530	371	104	6809	3257	4	1766265.0	3494	1	
45	Чингэлтэй	12966	7,070	26	2445355.0	4,425	1158	82	10,894	6,497	24	2344445.0	4,418		
46	I хэлтэс	2169	1,805	26	199270.0		223	40	1,427	1,476	24	144770.0			
47	II хэлтэс	3781	3,300		218300.0		371	36	3,080	3,090		179440.0			
48	ЗЦ-ын хэлтэс	7016	1965		2027785.0	4425	564	6	6387	1931		2020235.0	4418		
49	Багануур	1223	662	5	240085.0	382	204	18	849	512	5	218915.0	382		
50	Багахангай	251	112	1	47945.0	83	49	9	187	102	1	46045.0	82		
51	Налайх	1885	891		440880.0	876	68	18	1,574	750		413435.0	855		
52	Дүүргүүдийн дүн	103141	65005	221	17222767.5	27042	9128	1309	87557	61168	174	16414785.0	26776	9	
53	НХЖОНАБ ХА	НХЖХГ	2	2		110.0			2	2		110.0			
54		ЭХГ													
55		ДЦШ													
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс	16	2		405.0		8	6						
57		ХЖХХэлтэс													
58	ТЦА	ЗЦГ	888	724	4	128430.0	130	23	24	809	696	4	122910.0	124	1
59		ИАТЦХ	11	6	1	3300.0		4			8	4	2100.0		4
60		ТЗЦГ	217	194	1	19960.0		6	6		146	146		9980.0	
61	ЭкЦА	89	89		8900.0					89	89		8900.0		
62	ЗХБГ	30	19		2410.0					2	10		1910.0		
63	Улсын дүн	157410	89001	409	27805323.9	46051	18931	2193	126267	81463	333	26316785.0	45403	19	

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчлийн шийдвэрлэлт													
		Хоёр. Зөрчлийн хэрэг нээсэн зөрчил													
		Үүнээс:													
		Зөрчлийн хэрэг нээсэн													
Зөрчил	Торгосон			Торгож, эрх хассан	Баривчилсан	Сургалтад хамруулсан	Нэлгэсэн	Зөрчлийн хэргийг сэргээсэн	Шийдвэрлэлт				Харьяаллын дагуу шилжүүлсэн		
	Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/						Зөрчлийн хэргийг харгалзуу й болгох	Хэрэг бүртгэлтн йн хэрэг нээсэн	Үлдэгдэл хэрэг	Үүнээс			
А	50	51	52	53	54	55	а	б	56	57	58	59	60	61	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	703	189		42757.2	18	450		1		31	4		
2		Говь-Алтай	533	120	2	23115.0	16	352		2		11	18		1
3		Завхан	559	182	1	26315.0	9	374	4	2		8	2		
4		Увс	632	140	2	41067.0	37	423		1		26	19		
5		Ховд	681	143	1	26330.0	13	458	3	0		18	31		2
6	Хангайн бүс	Архангай	678	63		21760.0	30	533		3		11			
7		Баянхонгор	933	161	1	36105.0	27	667	1	2		32	19		
8		Булган	626	128	2	32300.0	12	433		4		11	26		1
9		Орхон	982	219		36920.0	30	687	2	2		26	19		1
10		Өвөрхангай	1,552	268		40907.0	18	972	1	21		19	83		2
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл	913	254		32939.7	11	478		5		73	18		
12		Говьсүмбэр	292	59		8550.0	3	202		3		7	5		1
13		Дархан-Уул	751	299	4	46455.0	17	385	2	8		26	20		
14		Дорноговь	698	171	4	28165.0	11	486	1	1		10	12		
15		Дундговь	256	76	1	15050.0	3	176	2	1			5		
16	Зүүн бүс	Өмнөговь	684	224	2	43005.0	15	335	1	2		43	49		3
17		Сэлэнгэ	1089	298	2	47355.0	18	642		8		49	46		
18		Төв	898	252	3	49350.0	46	567	1	2		6	36		1
19		Дорнод	553	79		14510.5	7	353		2		20	13		1
20		Сүхбаатар	425	103	2	17940.0	12	246		1		10	5		
21	Аймгуудын дүн	Хэнтий	932	188		32055.0	17	538	1	7		41	58		
22		Аймгуудын дүн	15,370	3,616	27	662951.4	370	9,757	19	78		478	488		13
23		Баянгол	1,629	404	3	79210.0	38	850	3	10		86	87		7
24		I хэлтэс	581	195	3	37475.0		241	2	4		42	59		3
25		II хэлтэс	439	167		22010.0		211	1	6		31	27		2
26	ЗЦ-ын хэлтэс	609	42		19725.0	38	398				13	1		2	
27	Баянзүрх	3,873	710	11	140425.0	32	2,876	23	9		109	56		11	
28	I хэлтэс	1,171	219	9	54490.0		862	2	2		43	15		3	
29	II хэлтэс	772	215	1	27990.0		528	4	0		27	21			
30	III хэлтэс	1019	135	1	17940.0		844	6	6		27	20		2	
31	ЗЦ-ын хэлтэс	911	141		40005.0	32	642	11			12			6	
32	Сүхбаатар	1,891	672	18	169665.0	37	868	5	10		102	114		7	
33	I хэлтэс	584	280	16	100025.0		136	3	10		59	57		7	
34	II хэлтэс	598	183	1	24610.0		297	1	0		38	57			
35	ЗЦ-ын хэлтэс	709	209	1	45030.0	37	435	1			5				
36	Сонгинохайрхан	2,951	446		110087.5	94	2,058	4	5		31	128		1	
37	I хэлтэс	967	128		15850.0		644	1	2		15	77			
38	II хэлтэс	561	35		4430.0		484		0		4	14			
39	III хэлтэс	447	46		5275.0		363		2		4	36			
40	ЗЦ-ын хэлтэс	976	237		84532.5	94	567	3			8	1		1	
41	Хан-Уул	2,419	731	13	157170.0	36	988	1	3		160	385		7	
42	I хэлтэс	913	350	12	94600.0		192		3		87	260		6	
43	II хэлтэс	959	298		32955.0		426		0		65	125		1	
44	ЗЦ-ын хэлтэс	547	83	1	29615.0	36	370	1			8				
45	Чингэлтэй	2,072	573	2	100910.0	7	1158	1	6		172	108		4	
46	I хэлтэс	742	329	2	54500.0		223	1	5		100	74			
47	II хэлтэс	701	210		38860.0		371		1		61	34		2	
48	ЗЦ-ын хэлтэс	629	34		7550.0	7	564				11			2	
49	Багануур	374	150		21170.0		204	4	2		4	1			
50	Багахангай	64	10		1900.0	1	49		0		1				
51	Налайх	311	141		27445.0	21	68		5		6	44			
52	Дүүргүүдийн дүн	15584	3837	47	807982.5	266	9119	41	50		671	923		37	
53	НХХХОНАЕ ХА	НХЖХГ													1
54		ЭХГ													
55		ДЦШ													
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс	16	2		405.0		8							
57		ХЖХХэлтэс													
58	ТЦА	ЗЦГ	79	28		5520.0	6	22			1	3			
59		ИАТЦХ	3	2	1	1200.0									
60		ТЗЦГ	71	48	1	9980.0	6	6	1			1	8		
61	ЭкЦА														
62	ЗХБГ	20	5		500.0						13				4
63	Улсын дүн	31143	7538	76	1488538.9	648	18912	61	128		1164	1422			55

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага		Зөрчлийн шийдвэрлэлт								
			Хоёр. Зөрчлийн хэрэг нээсэн болон хялбаршуулсан журмаар шалгасан зөрчил								
			Үүнээс:								
			Цагдаагийн алба хаагч					Шүүгч			
			Зөрчил	Торгосон			Торгож, эрх хассан	Зөрчил	Торгосон		Баривчилсан
Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/		Хүн	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/						
A	62	63	64	65	66	67	68	69	70		
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	1,713	1,114		392687.2	599	527	77	20235.0	450
2		Говь-Алтай	1261	558	5	369170.0	698	418	66	8215.0	352
3		Завхан	1,127	610	3	301250.0	514	515	137	15780.0	374
4		Увс	2,501	1,746	16	519470.0	739	448	25	5487.0	423
5		Ховд	2,356	1,452	21	521365.0	883	533	72	11260.0	459
6	Хангайн бүс	Архангай	925	280		293725.0	645	577	44	7340.0	533
7		Баянхонгор	2,076	1,210	4	535690.0	862	762	94	11645.0	667
8		Булган	1,782	1,120	3	381540.0	659	516	83	15900.0	433
9		Орхон	2,605	966	18	787840.0	1,621	857	168	18160.0	687
10		Өвөрхангай	3,386	2,319		542555.0	1,068	1,182	207	26982.0	974
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл	1,622	685		451040.0	937	685	207	22699.7	478
12		Говьсүмбэр	628	223	1	194070.0	404	240	38	4400.0	202
13		Дархан-Уул	2,513	766	25	727350.0	1,722	624	237	29545.0	385
14		Дорноговь	2,392	1,327	28	645980.0	1038	558	71	8880.0	486
15		Дундговь	748	347	4	199225.0	397	231	52	9430.0	177
16	Зүүн бүс	Өмнөговь	2,482	1,285	22	682235.0	1,176	412	75	13835.0	336
17		Сэлэнгэ	2,548	1,419	11	652375.0	1116	801	159	18325.0	642
18		Төв	2,083	890	3	515840.0	1,190	659	92	13410.0	567
19		Дорнод	1,777	560	7	563765.0	1210	417	62	8940.5	355
20		Сүхбаатар	1,224	684	10	315845.0	530	302	56	7040.0	246
21	Хэнтий	2,142	1279	1	534500.0	861	638	98	14015.0	540	
22	Аймгуудын дүн		39,891	20,840	182	10127517.2	18,869	11,902	2,120	291524.2	9,766
23	Баянгол		13,221	9,569	33	2384250.0	3,620	954	96	28435.0	854
24	I хэлтэс		3,503	3,483	21	338395.0		301	57	21325.0	241
25	II хэлтэс		3,310	3,298	12	290900.0		251	39	7110.0	211
26	ЗЦ-ын хэлтэс		6,408	2788		1754955.0	3620	402			402
27	Баянзүрх		19,715	13,560	72	3867335.0	6,087	3,430	528	94215.0	2,879
28	I хэлтэс		4,012	3,994	22	438860.0		1019	151	38935.0	862
29	II хэлтэс		2,649	2,608	41	236045.0		699	166	20435.0	529
30	III хэлтэс		2,089	2,081	8	227900.0		948	101	10940.0	845
31	ЗЦ-ын хэлтэс		10,965	4,877	1	2964530.0	6,087	764	110	23905.0	643
32	Сүхбаатар		11,603	7,568	40	2295580.0	4,006	1079	195	91245.0	868
33	I хэлтэс		1,417	1,396	32	150030.0		207	57	68100.0	136
34	II хэлтэс		3,142	3,137	5	188870.0		330	32	4365.0	297
35	ЗЦ-ын хэлтэс		7,044	3,035	3	1956680.0	4006	542	106	18780.0	435
36	Сонгинохайрхан		19,577	15,536	7	2887780.0	4,033	2,220	158	37312.5	2,059
37	I хэлтэс		4,586	4,586		332890.0		676	31	3550.0	644
38	II хэлтэс		4,617	4,615	2	292230.0		505	21	2930.0	484
39	III хэлтэс		2,616	2,612	4	207135.0		368	5	625.0	363
40	ЗЦ-ын хэлтэс		7,758	3,273	1	2055525.0	4033	671	101	30207.5	568
41	Хан-Уул		12,372	8,812	37	2280775.0	3,530	1,248	248	81575.0	989
42	I хэлтэс		2,485	2,474	21	250330.0		266	64	57955.0	192
43	II хэлтэс		3,046	3,032	11	242980.0		576	150	15205.0	426
44	ЗЦ-ын хэлтэс		6,841	3306	5	1787465.0	3530	406	34	8415.0	371
45	Чингэлтэй		11,471	7,020	26	2437665.0	4,425	1208	50	7690.0	1158
46	I хэлтэс		1,811	1,785	26	195845.0		243	20	3425.0	223
47	II хэлтэс		3,273	3,273		215235.0		398	27	3065.0	371
48	ЗЦ-ын хэлтэс		6,387	1962		2026585.0	4425	567	3	1200.0	564
49	Багануур		914	527	5	221415.0	382.0	342	135	18670.0	204
50	Багахангай		196	112	1	47945.0	83	49			49
51	Налайх		1,755	879		439305.0	876	80	12	1575.0	68
52	Дүүргүүдийн дүн		90824	63583	221	16862050.0	27042	10610	1422	360717.5	9128
53	НХЖХАБ ХА	НХЖХГ	2	2		110.0					
54		ЭХГ									
55		ДЦШ									
56	НЦДГ	ХГХТХэлтэс						10	2	405.0	8
57		ХЖХХэлтэс									
58	ТЦА	ЗЦГ	858	724	4	128430.0	130	23			23
59		ИАТЦХ	11	6	1	3300.0	4				
60		ТЗЦГ	191	184	1	17250.0	6	17	10	2710.0	6
61	ЭжЦА		89	89		8900.0					
62	ЗХБГ		19	19		2410.0					
63	Улсын дүн		131885	85447	409	27149967.2	46051	22562	3554	655356.7	18931

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчлийн шийдвэрлэлт /Хуулийн зүйл, хэсгээр/																					
		Хоёр. Зөрчлийн хэрэг үүсгэн шалгасан зөрчил																					
		Олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах /5.1/						Танхайрах /5.2/				Хүний биед халдах /5.3/				Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих /5.4/							
		Зөрчил	Хүн	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	Хураасан			Баривчуулсан	Зөрчил	Торгосон		Баривчуулсан	Зөрчил	Хүн	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	Зөрчил	Хүн	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	Баривчуулсан				
Хутга	Завсэг				Хэрэглэл	Хүн	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/																
А		71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88				
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	100	109	2710.0				27	19	1900.0	4	300	346	34510.0	306	11	1855.0	256				
2		Говь-Алтай	3	4	100.0				66	50	4950.0	8	82	90	9000.0	78	4	465.0	60				
3		Завхан	3	5	125.0				123	94	9560.0	25	121	144	14500.0	125	13	1640.0	108				
4		Увс	337	350	5675.0				21	12	1125.0	8	262	278	27800.0	133	3	465.0	109				
5		Ховд	313	325	5115.0				56	44	4610.0	10	169	172	17050.0	127	3	300.0	95				
6	Хангайн бүс	Архангай	4	3	75.0				33	23	2300.0	10	104	112	11250.0	250	3	355.0	226				
7		Баянхонгор	29	29	680.0				13	164	56	5510.0	90	271	265	26500.0	283	12	1315.0	238			
8		Булган	308	328	4520.0				47	36	3600.0	7	143	139	13800.0	201	12	1600.0	164				
9		Орхон	6	6	180.0				211	104	10405.0	110	381	394	39400.0	213	3	360.0	199				
10		Өвөрхангай	1,586	1,573	23985.0				1	214	96	10015.0	72	198	169	16900.0	237	19	2835.0	152			
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл	52	56	1310.0				141	107	10651.5	17	144	147	14650.0	316	34	3945.6	219				
12		Говьсүмбэр	10	9	300.0				39	19	1900.0	17	34	45	4500.0	44			41				
13		Дархан-Уул	161	206	4490.0	1			2	134	137	13850.0	17	123	130	13000.0	198	30	4015.0	142			
14		Дорноговь	66	87	2280.0				43	40	4050.0	7	135	158	15800.0	237	13	2010.0	202				
15		Дундговь	1	2	50.0				31	30	3250.0	5	53	66	6600.0	60	4	630.0	53				
16	Зүүн бүс	Өмнөговь	17	22	685.0				37	21	2300.0	6	193	202	20100.0	77	6	900.0	56				
17		Сэлэнгэ	23	32	935.0				207	128	12755.0	63	398	420	41900.0	320	7	1035.0	280				
18		Төв	5	3	150.0				8	30	24	2555.0	22	114	126	12600.0	301	17	2480.0	258			
19		Дорнод	9	10	370.0				53	19	1925.0	20	124	120	12150.0	203	9	945.0	167				
20		Сүхбаатар	3	5	125.0				55	34	3405.0	14	126	137	13600.0	144	5	550.0	107				
21	Хэнтий	9	9	225.0				118	56	5560.0	33	270	247	24660.0	300	15	1515.0	222					
22	Аймгуудын дүн		3,045	3,173	54085.0	1			24	1,850	1,149	11,617.5	565	3,745	3,907	39,027.0	4,153	223	29,215.6	3,354			
23	Баянгол		1,447	1,453	36730.0				21	57	41	4100.0	6	2,166	2,306	23,060.0	548	26	3,370.0	388			
24	I хэлтэс		648	644	16515.0				13	34	21	2100.0	1	1,132	1,174	11,740.0	302	14	1,810.0	202			
25	II хэлтэс		799	809	20,215.0				8	23	20	2,000.0	5	1,034	1,132	11,320.0	246	12	1,560.0	186			
26	ЗЦ-ын хэлтэс																						
27	Баянзүрх		2,357	2,325	59,515.0	4			67	562	298	31,500.0	263	1,853	1,922	19,211.0	2,047	74	9,070.0	1,778			
28	I хэлтэс		1,186	1,169	29,675.0	4			28	179	102	11,400.0	73	809	839	8,381.0	831	28	3,680.0	714			
29	II хэлтэс		799	801	21,040.0				19	192	126	13,100.0	79	547	564	5,640.0	459	25	3,050.0	386			
30	III хэлтэс		372	355	8,800.0				20	191	70	7,000.0	111	497	519	5,190.0	757	21	2,340.0	678			
31	ЗЦ-ын хэлтэс																						
32	Сүхбаатар		2,123	2,141	54,080.0				13	62	26	2,600.0	13	1,007	1,034	10,340.0	473	12	1,555.0	364			
33	I хэлтэс		330	331	8,890.0				11	44	20	2,000.0	6	494	526	5,260.0	143	2	250.0	89			
34	II хэлтэс		1,793	1,810	45,190.0				2	18	6	600.0	7	513	508	5,080.0	330	10	1,305.0	275			
35	ЗЦ-ын хэлтэс																						
36	Сонгинохайрхан		4,594	4,593	114,585.0				6	183	56	5,150.0	131	3,500	3,531	35,305.0	1,438	17	2,805.0	1,250			
37	I хэлтэс		1,863	1,838	45,770.0				1	62	25	2,425.0	32	1,422	1,429	14,290.0	710	7	975.0	576			
38	II хэлтэс		2,025	2,044	50,830.0				1	65	18	1,575.0	44	1,206	1,237	12,370.0	451	8	1,630.0	418			
39	III хэлтэс		706	710	17,885.0				4	56	13	1,150.0	55	872	865	8,645.0	277	2	200.0	256			
40	ЗЦ-ын хэлтэс			1	100.0																		
41	Хан-Уул		1,397	1,400	34,980.0				18	451	193	19,605.0	156	2,116	2,016	20,143.0	584	23	2,850.0	401			
42	I хэлтэс		437	412	9,985.0				15	133	51	5,100.0	29	1,177	1,062	10,620.0	223	5	850.0	131			
43	II хэлтэс		960	988	24,995.0				3	318	142	14,505.0	127	939	954	9,523.0	361	18	2,000.0	270			
44	ЗЦ-ын хэлтэс																						
45	Чингэлтэй		1,768	1,775	45,950.0				11	44	16	1,625.0	12	1,719	1,724	17,385.0	650	9	1,390.0	528			
46	I хэлтэс		308	314	9,055.0				8	31	7	725.0	10	818	832	8,465.0	209	1	225.0	172			
47	II хэлтэс		1,460	1,461	36,895.0				3	13	9	900.0	2	901	892	8,920.0	441	8	1,165.0	356			
48	ЗЦ-ын хэлтэс																						
49	Багануур		41	49	1,165.0				142	104	10,855.0	35	130	151	15,050.0	119	8	1,675.0	99				
50	Багахангай		13	13	325.0				5	1	100.0	4	24	24	3,300.0	6			4				
51	Налайх		210	211	5,170.0				1	21	4	330.0	6	277	297	29,900.0	74	6	1,120.0	27			
52	Дүүргүүдийн дүн		13,950	13,960	352,500.0	4			137	1,527	739	75,865.0	626	12,792	13,005	130,269.0	5,939	175	23,835.0	4,839			
53	НХЖХГ	ЭХГ	1	1	10.0																		
54		ДЦШ																					
55	НЦУГ	ХГХТХэлтэс																					
56		ХЖХХэлтэс																					
57	ТЦА	ЗЦГ																					
58		ИАТЦХ																					
59		ТЗЦГ	17	16	460.0					8	8	800.0		14	13	1,300.0		2			2		
60	ЭЖЦА																						
61		ЗХБГ	1	5	110.0																		
62	Улсын дүн																						
63			17,014	17,155	407,165.0	5			161	3,385	1,896	192,841.5	1,191	16,552	16,925	169,426.0	10,094	398	53,050.6	8,195			

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчлийн шийдвэрлэлт /Хуулийн зүйл, хэсгээр/																		
		Хоёр. Зөрчлийн хэрэг үүсгэн шалгасан зөрчил																		
		Нийтийн зориулалттай орон сууцны оршин суугчдын амгалан тайван байдлыг алдагдуулах /5.5/				Хууль бусаар зэвсэг эзэмших /5.6/				Жагсаалт, цуглаан зохион байгуулах журам зөрчих /5.8/				Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль зөрчих /5.9/						
		Зөрчил	Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	Зөрчил	Торгосон			Хураасан		Зөрчил	Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	Баривчлуулсан	Зөрчил	Торгосон		
Хүн	Хуулийн этгээд						Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	Галт зэвсэг	Сум	Хүн	Хуулийн этгээд							Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	Хүн	Хуулийн этгээд
А		89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	4	4	400.0	4	4	160.0												
2		Говь-Алтай	9	9	900.0	3	3	120.0	3								1	1		100.0
3		Завхан				1	2	80.0									1		1	1000.0
4		Увс	3	3	300.0	17	20	1760.0	2		1	4	600.0				38	22	15	24400.0
5	Ховд	21	20	2000.0	8	8	320.0			1	1	150.0				1	1		100.0	
6	Хангайн бүс	Архангай	23	23	2300.0											2	2		200.0	
7		Баянхонгор	9	9	900.0	2	2	80.0								22	16	3	12850.0	
8		Булган	3	3	300.0	2	2	80.0								2	2		200.0	
9		Орхон	6	6	600.0	1	1	40.0								1	1		100.0	
10	Өвөрхангай	7	7	700.0												1	1		200.0	
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл	3	3	300.0	3	3	240.0								2	2		200.0	
12		Говьсүмбэр	1	2	200.0															
13		Дархан-Уул	39	43	4300.0	2	4	280.0	1							1	1		100.0	
14		Дорноговь	42	44	4400.0												8	6	3	3600.0
15	Дундговь	2	2	200.0												1	1		100.0	
16	Өмнөговь	9	11	1100.0	3	2	80.0			1	1	150.0				12	17		1650.0	
17	Сэлэнгэ	28	30	3000.0	5	5	200.0									15	11	1	5700.0	
18	Төв	8	8	800.0	2	2	140.0									8	8		700.0	
19	Зүүн бүс	Дорнод	8	8	800.0						1	1	150.0			2	2		1100.0	
20		Сүхбаатар	1	1	100.0	1	1	40.0								1	1		100.0	
21		Хэнтий	3	2	200.0	16	14	620.0	2											
22	Аймгуудын дүн		229	238	23800.00	70	73	4240.00	8		4	7	1050.0			119	95	23	52400.0	
23	Баянгол		1,015	1,029	102800.0	4	3	120.0								22	22		2200.0	
24	I хэлтэс		531	536	53600.0	2	1	40.0								3	3		300.0	
25	II хэлтэс		484	493	49200.0	2	2	80.0								19	19		1900.0	
26	ЗЦ-ын хэлтэс																			
27	Баянзүрх		678	687	69575.0	9	9	1060.0			2	2	300.0			89	86	1	9600.0	
28	I хэлтэс		415	419	41825.0	4	4	480.0								1	1		100.0	
29	II хэлтэс		212	217	22650.0	1	1	100.0			2	2	300.0			2	1		100.0	
30	III хэлтэс		51	51	5100.0	4	4	480.0								86	84	1	9400.0	
31	ЗЦ-ын хэлтэс																			
32	Сүхбаатар		186	185	18500.0	1	1	100.0			14	6	900.0			4	3		300.0	
33	I хэлтэс		87	85	8500.0	1	1	100.0			14	6	900.0			4	3		300.0	
34	II хэлтэс		99	100	10000.0															
35	ЗЦ-ын хэлтэс																			
36	Сонгинохайрхан		505	510	50925.0	9	10	1280.0								5	5		1400.0	
37	I хэлтэс		131	132	13200.0	6	7	280.0								1	1		100.0	
38	II хэлтэс		130	131	13025.0	1	1	300.0												
39	III хэлтэс		244	247	24700.0	2	2	700.0								3	3		300.0	
40	ЗЦ-ын хэлтэс															1	1		1000.0	
41	Хан-Уул		359	370	37000.0	4	3	180.0			1	1	150.0			14	6	8	10400.0	
42	I хэлтэс		238	241	24100.0						1	1	150.0			3	2	2	3100.0	
43	II хэлтэс		121	129	12900.0	4	3	180.0								11	4	6	7300.0	
44	ЗЦ-ын хэлтэс																			
45	Чингэлтэй		113	119	11810.0	2	2	80.0			2	1	150.0			4	4	2	2400.0	
46	I хэлтэс		67	71	7100.0						1					4	4	2	2400.0	
47	II хэлтэс		46	48	4710.0	2	2	80.0			1	1	150.0							
48	ЗЦ-ын хэлтэс																			
49	Багануур		35	41	4100.0	4	4	160.0								1		1	1000.0	
50	Багахангай		12	11	1100.0											2	2		2000.0	
51	Налайх		20	25	2500.0															
52	Дүүргүүдийн дүн		2923	2977	298310.0	33	32	2980.0			19	10	1500.0			141	128	12	29300.0	
53	НХЖОНБЭ-ХА	НХЖХГ														1	1		100.0	
54		ЭХГ																		
55		ДЦШ																		
56		ХГХТХэлтэс																		
57	НЦУГ	ХЖХХХэлтэс																		
58	ТЦА	ЗЦГ																		
59		ИАТЦХ																		
60		ТЗЦГ					3	2	1	440.0	6									
61	ЭжЦА																			
62	ЗХБГ															18	10		1000.0	
63	Улсын дүн		3152	3215	322110.0	106	107	7660.0	14		23	17	2550.0	0		279	234	35	82800.0	

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчлийн шийдвэрлэлт /Хуулийн зүйл, хэсгээр/																
		Хоёр. Зөрчлийн хэрэг үүсгэн шалгасан зөрчил																
		Тамхины хяналтын тухай хууль зөрчих /6.3/				Архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хууль зөрчих /6.5/				Садар самуун явдалтай тэмцэх тухай хууль зөрчих /6.18/			Хүүхдийн эрхийг зөрчих /6.20/					
		Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон		Зөрчил	Торгосон				
Хүн	Хуулийн этгээд		Торлуулсан хэмжээ /мян.төг/	Хүн	Хуулийн этгээд		Торлуулсан хэмжээ /мян.төг/	Хүн	Торлуулсан хэмжээ /мян.төг/		Хураасан орлого /мян.төг/	Хүн		Хуулийн этгээд	Торлуулсан хэмжээ /мян.төг/			
А		108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	6	6		1800.0	28	27		1350.0				21	26	7800.0		
2		Говь-Алтай	7	7		2100.0	9	5	4	1350.0				15	18	5400.0		
3		Завхан					7	5	2	1400.0				29	37	11000.0		
4		Увс	18	20		3900.0	5	4	1	1600.0				36	53	15900.0		
5		Ховд	2	2		350.0	25	13	12	7850.0				14	17	5100.0		
6	Хангайн бүс	Архангай				5	6		210.0					22	23	6900.0		
7		Баянхонгор	2	2		600.0	48	47	1	3170.0				17	17	5100.0		
8		Булган	9	6	2	7550.0	16	16	1	1720.0				14	17	4600.0		
9		Орхон	32	32	1	11850.0	94	77	17	8990.0	1	1	50.0	23	24	7200.0		
10		Өвөрхангай	14	15		750.0	43	43		2020.0				14	12	3600.0		
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл	4	5		970.0	8	8		370.0				29	15	4500.0		
12		Говьсүмбэр					12	11	1	1020.0				15	20	6000.0		
13		Дархан-Уул	20	20	2	11250.0	40	17	22	8550.0	3	10	500.0	10	9	2700.0		
14		Дорноговь	12	12		3350.0	22	15	7	4670.0				28	29	8500.0		
15		Дундговь					8	8	1	600.0				9	9	2700.0		
16		Өмнөговь	7	7		1850.0	70	65	10	7560.0				41	69	23400.0		
17		Сэлэнгэ	10	10		5700.0	35	25	10	11425.0	1	1	50.0	52	52	15600.0		
18		Төв	2	2		600.0	14	13		650.0				13	15	4300.0		
19	Зүүн бүс	Дорнод				28	20	7	4800.0					18	18	5110.5		
20		Сүхбаатар	7	7		2100.0	38	28	10	4880.0				10	14	4200.0		
21		Хэнтий	16	15		4000.0	28	20	1	3600.0				26	26	7500.0		
22	Аймгуудын дүн		168	168	5	58720.0	583	473	107	77785.0	5	12	600.0	456	520	157110.5		
23	Баянгол		19	20		5250.0	238	221	14	15860.0	7	12	600.0	295	298	89400.0		
24	I хэлтэс		8	8		1900.0	143	133	7	8140.0	1	1	50.0	195	196	58800.0		
25	II хэлтэс		11	12		3350.0	95	88	7	7720.0	6	11	550.0	100	102	30600.0		
26	ЗЦ-ын хэлтэс																	
27	Баянзүрх		38	37		8350.0	133	81	52	20360.0	3	5	250.0	958	971	291100.0		
28	I хэлтэс		23	22		4350.0	52	35	15	7840.0	1	1	50.0	511	516	154800.0		
29	II хэлтэс		13	13		3400.0	66	33	34	10970.0	2	4	200.0	162	163	48700.0		
30	III хэлтэс		2	2		600.0	15	13	3	1550.0				285	292	87600.0		
31	ЗЦ-ын хэлтэс																	
32	Сүхбаатар		7	6		1050.0	46	20	25	8400.0	1	2	100.0	180	188	56205.0		
33	I хэлтэс		6	5		1000.0	39	17	21	7150.0	1	2	100.0	64	73	21900.0		
34	II хэлтэс		1	1		50.0	7	3	4	1250.0				116	115	34305.0		
35	ЗЦ-ын хэлтэс																	
36	Сонгинохайрхан		28	28		3850.0	66	61	6	5560.0	11	12	600.0	308	315	94300.0		
37	I хэлтэс		2	2		100.0	25	24		1740.0				129	134	40000.0		
38	II хэлтэс		3	3		400.0	12	11	2	1250.0				101	102	30600.0		
39	III хэлтэс		23	23		3350.0	29	26	4	2570.0	11	12	600.0	78	79	23700.0		
40	ЗЦ-ын хэлтэс																	
41	Хан-Уул		11	11		2050.0	33	16	14	7650.0				178	184	55200.0		
42	I хэлтэс		4	4		450.0	25	13	9	6200.0				101	107	32100.0		
43	II хэлтэс		7	7		1600.0	8	3	5	1450.0				77	77	23100.0		
44	ЗЦ-ын хэлтэс																	
45	Чингэлтэй		15	14		3450.0	51	28	22	10920.0				217	219	64500.0		
46	I хэлтэс		3	3		650.0	44	21	22	10120.0				112	110	32000.0		
47	II хэлтэс		12	11		2800.0	7	7		800.0				105	109	32500.0		
48	ЗЦ-ын хэлтэс																	
49	Багануур		30	36	1	5600.0	5	2	3	1000.0				41	56	16400.0		
50	Багахангай						2	1	1	700.0				3	3	900.0		
51	Налайх						1	1		200.0				57	51	15300.0		
52	Дүүргүүдийн дүн		148	152	1	29600.0	575	431	137	70650.0	22	31	1550.0	2237	2285	683305.0		
53	НХЖХГ ХА	НХЖХГ																
54		ЭХГ																
55		ДЦШ																
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс																
57		ХЖХХэлтэс																
58	ТЦА	ЗЦГ																
59		ИАТЦХ																
60		ТЗЦГ	3	3		150.0												
61	ЭкЦА																	
62	ЗХБГ																	
63	Улсын дүн		319	323	6	88470.0	1158	904	244	148435.0	27	43	2150	0	2693	2805	0	840415.5

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчлийн шийдвэрлэлт /Хуулийн зүйл, хэсгээр/															
		Хоёр. Зөрчлийн хэрэг үүсгэн шалгасан зөрчил															
		Гүтгэх /6.21/				Хулгайлах /8.6/				Хөрөнгө завших /8.7/				Эд хөрөнгө устгах, гэмтээх /8.8/			
		Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон			Баривчилсан	Зөрчил	Торгосон		Баривчилсан	Зөрчил	Торгосон	
Хүн	Хуулийн этгээд		Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	Хүн	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/		Баривчилсан	Хүн	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/			Баривчилсан	Хүн			Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	
А		124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий				21	1	105.0	14					52	55	11000.0	
2		Говь-Алтай				7			4					16	10	2000.0	
3		Завхан				10			6					4	5	1000.0	
4		Увс				22	2	205.0	8					33	34	6750.0	
5		Ховд				8	2	225.0	3					29	28	5500.0	
6	Хангайн бүс	Архангай				8			7					22	21	4200.0	
7		Баянхонгор				11			12	1			1	21	21	4200.0	
8		Булган				5			1					19	19	3800.0	
9		Орхон				23	2	210.0	13					59	59	11800.0	
10		Өвөрхангай				42	1	150.0	15					45	36	7200.0	
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл				33	3	420.0	7	2			1	57	49	9800.0	
12		Говьсүмбэр				4			2					11	9	1800.0	
13		Дархан-Уул				32			24					26	27	5400.0	
14		Дорноговь				12			9					37	34	6800.0	
15		Дундговь				9	2	255.0	5	1				10	11	2200.0	
16		Өмнөговь				23	1		7	1				61	49	9650.0	
17		Сэлэнгэ				37	2	255.0	21	1	1	500.0		72	62	12400.0	
18		Төв				8			5					16	13	2600.0	
19	Зүүн бүс	Дорнод				25	1	150.0	10					36	31	6200.0	
20		Сүхбаатар				14	2	255.0	8					26	24	4800.0	
21		Хэнтий				35	1	100.0	16	1				43	34	6700.0	
22	Аймгуудын дүн					389	20	2330.0	197	7	1	500.0	2	695	631	125800.0	
23	Баянгол					64	7	915.0	37	2				376	351	70200.0	
24	I хэлтэс					46	6	765.0	25	1				194	179	35800.0	
25	II хэлтэс					18	1	150.0	12	1				182	172	34400.0	
26	ЗЦ-ын хэлтэс																
27	Баянзүрх					153	9	1275.0	126	3	2	1000.0	1	511	514	102700.0	
28	I хэлтэс					61	4	660.0	45	3	2	1000.0	1	245	247	49400.0	
29	II хэлтэс					59	3	315.0	45					155	156	31100.0	
30	III хэлтэс					33	2	300.0	36					111	111	22200.0	
31	ЗЦ-ын хэлтэс																
32	Сүхбаатар					98	1	150.0	42	7	1	105.0		279	245	49000.0	
33	I хэлтэс					59			29	4				175	153	30600.0	
34	II хэлтэс					39	1	150.0	13	3	1	105.0		104	92	18400.0	
35	ЗЦ-ын хэлтэс																
36	Сонгинохайрхан					111	3	600.0	96					316	313	62600.0	
37	I хэлтэс					39	2	375.0	34					159	157	31400.0	
38	II хэлтэс					21			16					95	95	19000.0	
39	III хэлтэс					51	1	225.0	46					62	61	12200.0	
40	ЗЦ-ын хэлтэс																
41	Хан-Уул					123	1	105.0	40	6			1	346	279	55800.0	
42	I хэлтэс					51	1	105.0	16	4			1	222	171	34200.0	
43	II хэлтэс					72			24	2				123	108	21600.0	
44	ЗЦ-ын хэлтэс													1			
45	Чингэлтэй					106			42	4				208	182	36150.0	
46	I хэлтэс					87			32	2				155	140	27750.0	
47	II хэлтэс					19			10	2				53	42	8400.0	
48	ЗЦ-ын хэлтэс																
49	Багануур					24			19					29	29	5800.0	
50	Багахангай					4			2					7	8	1600.0	
51	Налайх					9			4					37	39	7800.0	
52	Дүүргүүдийн дүн					692	21	3045.0	408	22	3	1105.0	2	2109	1960	391650.0	
53	НХХХОНАБ ХА	НХЖХГ															
54		ЭХГ															
55	НЦУГ	ДЦШ															
56		ХГХТХэлтэс				16	2	405.0	8								
57		ХХХХэлтэс															
58	ТЦА	ЗЦГ															
59		ИАТЦХ															
60		ТЗЦГ				10	1	105.0	3	1	1	5.0		12	12	2400.0	
61	ЭжЦА																
62	ЗХБГ																
63	Улсын дүн					1107	44	5885.0	616	30	5	1610.0	4	2816	2603	519850.0	

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчлийн шийдвэрлэлт /Хуулийн зүйл, хэсгээр/											
		Хоёр. Зөрчлийн хэрэг үүсгэн шалгасан зөрчил											
		Худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллаганы журам зөрчих /10.4/				Гадаад улсын төрийн байгууллага, олон улсын байгууллагын албан тушаалтан эрх мэдлээ урвуулан ашиглах /10.28/				Мал махны үйлдвэрлэл, худалдаа, үйлчилгээ эрхлэх журам зөрчих /13.5/			
		Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон		
Хүн	Хуулийн этгээд		Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	Хүн	Хуулийн этгээд		Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	Хүн	Хуулийн этгээд		Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/		
А		139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	6	6		120.0				10	10		1500.0
2		Говь-Алтай	1		1	200.0				31	31		4650.0
3		Завхан	5	15		480.0				22	22		3300.0
4		Увс								42	42		6300.0
5		Ховд	34	25	9	4100.0				12	12		1800.0
6	Хангайн бүс	Архангай								15	15		2200.0
7		Баянхонгор								16	16		2400.0
8		Булган	2	2		40.0				27	27		4050.0
9		Орхон	9	9		180.0				3	3		450.0
10		Өвөрхангай	2	2		40.0				78	77		11550.0
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл								10	10		1500.0
12		Говьсүмбэр								4	4		600.0
13		Дархан-Уул								24	24		3600.0
14		Дорноговь	3	3		60.0				19	19		2800.0
15		Дундговь	2	1	1	400.0				23	23		3300.0
16	Зүүн бүс	Өмнөговь	1	1		20.0				6	4		950.0
17		Сэлэнгэ	1	2		40.0				16	16		2400.0
18		Төв								64	63		9400.0
19		Дорнод								65	64		9600.0
20		Сүхбаатар								26	26		3900.0
21	Хэнтий	1	1		20.0				132	109		16200.0	
22	Аймгуудын дүн		67	67	11	5700.0				645	617		92450.0
23	Баянгол		48	30	18	4740.0							
24	I хэлтэс		30	17	13	3300.0							
25	II хэлтэс		18	13	5	1440.0							
26	ЗЦ-ын хэлтэс												
27	Баянзүрх		20	10	10	2200.0				11	11		1650.0
28	I хэлтэс		6	5	1	300.0				4	4		600.0
29	II хэлтэс		10	4	6	1280.0				2	2		300.0
30	III хэлтэс		4	1	3	620.0				5	5		750.0
31	ЗЦ-ын хэлтэс												
32	Сүхбаатар		7	6	1	320.0							
33	I хэлтэс		2	2		40.0							
34	II хэлтэс		5	4	1	280.0							
35	ЗЦ-ын хэлтэс												
36	Сонгинохайрхан		20	19		380.0				79	79		11850.0
37	I хэлтэс		11	10		200.0				78	78		11700.0
38	II хэлтэс												
39	III хэлтэс		9	9		180.0				1	1		150.0
40	ЗЦ-ын хэлтэс												
41	Хан-Уул		3	3		240.0				106	105		15750.0
42	I хэлтэс		3	3		240.0				5	5		750.0
43	II хэлтэс									101	100		15000.0
44	ЗЦ-ын хэлтэс												
45	Чингэлтэй		12	12		240.0				10	10		1500.0
46	I хэлтэс		2	2		40.0				1	1		150.0
47	II хэлтэс		10	10		200.0				9	9		1350.0
48	ЗЦ-ын хэлтэс												
49	Багануур		1	1		20.0				17	16		2400.0
50	Багахангай												
51	Налайх		1	1		200.0				16	16		2400.0
52	Дүүргүүдийн дүн		112	82	29	8340.0				239	237		35550.0
53	НХЖСОНАБ ХА	НХЖХГ											
54		ЭХГ											
55		ДЦШ											
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс											
57		ХЖХХэлтэс											
58	ТЦА	ЗЦГ											
59		ИАТЦХ											
60		ТЗЦГ											
61	ЭжЦА												
62	ЗХБГ												
63	Улсын дүн		179	149	40	14040.0				884	854		128000.0

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчлийн шийдвэрлэлт /Хуулийн зүйл, хэсгээр/																			
		Хойр. Зөрчлийн хэрэг үүсгэн шалгасан зөрчил																			
		Авто замын тухай хууль зөрчих /14.4/					Авто зам, замын байгууламж, тэмдэг, тэмдэглэлийг гэмтээх, өөрчлөх, бохирдуулах /14.5/				Авто тээврийн тухай хууль зөрчих /14.6/				Хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих /14.7/						
		Зөрчил	Торгосон				Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон			Торгож, эрх хассан	Баривчлуулсан	
			Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/	Хураасан орлого /мян.төг/		Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/		Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/		Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/			
A	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169		
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий					6	6	3000.0					1232	451		320430.0	599	176		
2		Говь-Алтай												1295	306		336000.0	698	280		
3		Завхан												1,089	344		266045.0	514	235		
4		Увс												1,848	813		417377.0	739	297		
5		Ховд												1,849	599		454580.0	883	351		
6	Хангайн бүс	Архангай												998	36		262755.0	645	290		
7		Баянхонгор					2	2	1000.0					1,901	692		472580.0	862	313		
8		Булган												1,324	399		328840.0	659	261		
9		Орхон												2,385	379		707485.0	1,621	363		
10		Өвөрхангай												2,272	339		481092.0	1,068	732		
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл					1				1	1	200.0	1,421	225		407082.6	937	231		
12		Говьсүмбэр												669	112		176900.0	404	142		
13		Дархан-Уул					1	1	150.0					2,262	306	1	679210.0	1,722	200		
14		Дорноговь					16		16	24000.0				2,161	841	2	560490.0	1038	268		
15		Дундговь					5	3	2	3450.0				689	176		178620.0	397	114		
16	Зүүн бүс	Өмнөговь					54	44	12	27300.0				2,100	635		574125.0	1,176	264		
17		Сэлэнгэ									1	1	200.0	2,003	543		532705.0	1116	278		
18		Төв	1	1	300.0				1	500.0	1			2,114	636	3	485725.0	1,190	274		
19		Дорнод					1	1		300.0				1,728	268		520155.0	1210	158		
20		Сүхбаатар					1	3		450.0				1,042	375		277130.0	530	117		
21	Хэнтий					1							1,861	646		455655.0	861	269			
22	Аймгуудын дүн	1	1	300		88	61	30	60150.0	3	2	400.0	34,243	9,121	6	8894981.6	18,869	5,613			
23	Баянгол												7,004	2,789		1754975.0	3,620	402			
24	I хэлтэс																				
25	II хэлтэс												1	1		20.0					
26	ЗЦ-ын хэлтэс												7,003	2788		1754955.0	3620	402			
27	Баянзүрх						3	1	500.0				12,014	4,986	1	2987935.0	6,087	643			
28	I хэлтэс																				
29	II хэлтэс																				
30	III хэлтэс																				
31	ЗЦ-ын хэлтэс						3	1	500.0				12,014	4,986	1	2987935.0	6,087	643			
32	Сүхбаатар	1		1	1500.0								7,547	3,141	2	1973960.0	4,006	435			
33	I хэлтэс																				
34	II хэлтэс																				
35	ЗЦ-ын хэлтэс	1		1	1500.0								7,547	3,141	2	1973960.0	4006	435			
36	Сонгинохайрхан												8,495	3,822	1	2084632.5	4,033	568			
37	I хэлтэс																				
38	II хэлтэс																				
39	III хэлтэс																				
40	ЗЦ-ын хэлтэс												8,495	3822	1	2084632.5	4033	568			
41	Хан-Уул	1	1	300.0		8	3	4	9350.0	1		1	250.0	7,348	3,338		1786330.0	3,530	371		
42	I хэлтэс					2	2		350.0												
43	II хэлтэс													1							
44	ЗЦ-ын хэлтэс	1	1	300.0		6	1	4	9000.0	1		1	250.0	7,347	3338		1786330.0	3530	371		
45	Чингэлтэй	6	7	2100.0									7,010	1,958		2025685.0	4,425	564			
46	I хэлтэс																				
47	II хэлтэс																				
48	ЗЦ-ын хэлтэс	6	7	2100.0									7,010	1958		2025685.0	4425	564			
49	Багануур												536	98		170610.0	382	51			
50	Багахангай												157	33		36670.0	83	39			
51	Налайх												1110	189		372190.0	876	30			
52	Дүүргүүдийн дүн	8	8	1	3900.0		11	4	4	9850.0	1		1	250.0	51221	20354	4	13192987.5	27042	3103	
53	НХХХОНАБ ХА	НХХХГ																			
54		ЭХГ																			
55		ДЦШ																			
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс																			
57		ХЖХХэлтэс																			
58	ТЦА	ЗЦГ												888	724	4	128430.0	130	23		
59		ИАТЦХ												11	6	1	3300.0	4			
60		ТЗЦГ												127	119		8250.0	6	1		
61	ЭкЦА																				
62	ЗХБГ																				
63	Улсын дүн	9	9	1	4200.0		99	65	34	70000.0	4	2	1	650.0	86490	30324	15	22227949.1	46051	8740	

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчлийн шийдвэрлэлт /Хуулийн зүйл, хэсгээр/																			
		Хоёр. Зөрчлийн хэрэг үүсгэн шалгасан зөрчил																			
		Эрүүл мэндийн байгууллага, хууль сахиулах байгууллагад туслалцаа үзүүлэхгүй байх /15.1/				Төрийн албан тушаалтны шийдвэрийг үл биелүүлэх, үйл ажиллагаанд нь саад учруулах /15.2/				Прокурорыг бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхэд саад учруулах /15.6/				Хуурамч дуудлага, мэдээлэл өгөх /15.9/				Гэмт хэргийг үл мэдээлэх /15.10/			
		Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон		
			Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/		Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/		Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/		Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/		Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/
A	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий				26	32	8250.0					46	48	2400.0						
2		Говь-Алтай				22	22	5300.0					58	57	2850.0						
3		Завхан				16	17	4250.0					37	39	1950.0						
4		Увс				15	14	3500.0					86	92	4600.0						
5		Ховд	1	1	500.0	38	38	9300.0					202	202	10075.0						
6	Хангайн бүс	Архангай				15	14	3500.0					25	26	1350.0						
7		Баянхонгор				20	18	4500.0					87	89	4450.0						
8		Булган				30	27	6750.0					147	149	7570.0						
9		Орхон				6	7	1500.0					4	4	200.0						
10		Өвөрхангай				7	8	1750.0					122	121	6050.0						
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл				28	26	6500.0	1	1	50.0	178	185	9250.0							
12		Говьсүмбэр				17	18	4500.0					11	9	450.0						
13		Дархан-Уул				10	13	3250.0					6	5	250.0						
14		Дорноговь				29	33	8250.0					53	53	2700.0						
15		Дундговь				6	5	1250.0					51	51	2550.0						
16	Зүүн бүс	Өмнөговь				40	43	10150.0					124	126	6350.0						
17		Сэлэнгэ				53	57	13850.0					153	157	7850.0						
18		Төв				18	17	3850.0					26	28	1400.0						
19		Дорнод				20	19	4550.0					16	15	800.0						
20		Сүхбаатар				16	15	3550.0					54	57	2850.0						
21	Хэнтий				62	59	13850.0					107	113	5610.0							
22	Аймгуудын дүн	1	1	500.0	494	502	122150.0	1	1	50.0	1,593	1,626	81555.0								
23	Баянгол	1	1	500.0	79	84	21250.0					872	906	45275.0							
24	I хэлтэс	1	1	500.0	56	61	15500.0					502	514	25700.0							
25	II хэлтэс				23	23	5750.0					370	392	19575.0							
26	ЗЦ-ын хэлтэс																				
27	Баянзүрх	1	1	500.0	94	101	2	30525.0	1	1	50.0	1,775	1,800	89925.0							
28	I хэлтэс				65	70	2	22525.0	1	1	50.0	602	610	30450.0							
29	II хэлтэс				15	18		4750.0				568	579	28925.0							
30	III хэлтэс	1	1	500.0	14	13		3250.0				605	611	30550.0							
31	ЗЦ-ын хэлтэс																				
32	Сүхбаатар				49	50		13250.0				633	647	32350.0							
33	I хэлтэс				33	34		9250.0				158	163	8150.0							
34	II хэлтэс				16	16		4000.0				475	484	24200.0							
35	ЗЦ-ын хэлтэс																				
36	Сонгинохайрхан				57	59		14150.0				2,208	2,185	109250.0							
37	I хэлтэс				22	22		5750.0				724	706	35300.0							
38	II хэлтэс				13	14		3500.0				960	957	47850.0							
39	III хэлтэс				22	23		4900.0				524	522	26100.0							
40	ЗЦ-ын хэлтэс																				
41	Хан-Уул				76	67		16750.0				960	998	49880.0							
42	I хэлтэс				48	43		10750.0				373	394	19655.0							
43	II хэлтэс				28	24		6000.0				587	604	30225.0							
44	ЗЦ-ын хэлтэс																				
45	Чингэлтэй				38	35	1	11300.0				933	920	46555.0							
46	I хэлтэс				20	19	1	7100.0				276	267	13805.0							
47	II хэлтэс				18	16		4200.0				657	653	32750.0							
48	ЗЦ-ын хэлтэс																				
49	Багануур				3	3		750.0				58	58	2900.0							
50	Багахангай				2	2		500.0				13	13	650.0							
51	Налайх				4	3		550.0				37	38	1900.0							
52	Дүүргүүдийн дүн	2	2	1000.0	402	404	3	109025.0	1	1	50.0	7489	7565	378685.0							
53	НХЖХАБ-ХА	НХЖХГ																			
54		ЭХГ																			
55		ДЦШ																			
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс																			
57		ХЖХХэлтэс																			
58		ЗЦГ																			
59	ТЦА	ИАТЦХ																			
60		ТЗЦГ				11	11		2750.0												
61	ЭжЦА																				
62	ЭХБГ	1				8	4		1300.0												
63	Улсын дүн	4	3	1500.0	915	921	3	235225.0	2	2	100.0	9082	9191	0	460240.0						

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчлийн шийдвэрлэлт /Хуулийн зүйл, хэсгээр/																				
		Хоёр. Зөрчлийн хэрэг үүсгэн шалгасан зөрчил																				
		Гэмт хэргийг нуун далдлах /15.11/				Цагдаагийн албаны тухай хууль зөрчих /15.18/				Улсын цол, одон медаль, төрийн албаны хаагчийн дурэмт хувцас, танх тэмдгийг хууль бусаар ашиглах /15.21/				Иргэний улсын бүртгэлийн тухай хууль зөрчих /15.24/				Бусад				
		Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон			
Хүн	Хуулийн этгээд		Торгуулийн хэмжээ /ман.төг/	Хүн	Хуулийн этгээд		Торгуулийн хэмжээ /ман.төг/	Хүн	Хуулийн этгээд		Торгуулийн хэмжээ /ман.төг/	Хүн	Хуулийн этгээд		Торгуулийн хэмжээ /ман.төг/	Хүн	Хуулийн этгээд		Торгуулийн хэмжээ /ман.төг/			
А		190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий																35	30		13632.2	
2		Говь-Алтай																6	7		1900.0	
3		Завхан																6	5		700.0	
4		Увс																6	5		2700.0	
5		Ховд																11	11		3600.0	
6	Хангайн бүс	Архангай																11	17		3470.0	
7		Баянхонгор																16	11		1500.0	
8		Булган																20	19		8420.0	
9		Орхон																25	22		5000.0	
10		Өвөрхангай																18	7		700.0	
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл																20	12		1800.0	
12		Говьсүмбэр																3	3		300.0	
13		Дархан-Уул																19	20		2000.0	
14		Дорноговь																8	11		1100.0	
15		Дундговь																5	5		2500.0	
16	Зүүн бүс	Өмнөговь																68	34		7750.0	
17		Сэлэнгэ																37	16		2200.0	
18		Төв																6	5		500.0	
19		Дорнод																18	16		3600.0	
20		Сүхбаатар																5	5		850.0	
21	Хэнтий																19	10		2500.0		
22	Аймгуудын дүн																	362	271		66722.2	
23	Баянгол																	68	66	1	23800.0	
24	I хэлтэс																	36	31	1	17500.0	
25	II хэлтэс																	32	35		6300.0	
26	ЗЦ-ын хэлтэс																					
27	Баянзүрх																	121	155	5	50500.0	
28	I хэлтэс																	66	66	4	34800.0	
29	II хэлтэс																	35	62		9800.0	
30	III хэлтэс																	20	27	1	5900.0	
31	ЗЦ-ын хэлтэс																					
32	Сүхбаатар																	89	48	11	69000.0	
33	I хэлтэс																	62	30	11	66400.0	
34	II хэлтэс																	27	18		2600.0	
35	ЗЦ-ын хэлтэс																					
36	Сонгинохайрхан																	83	76		8125.0	
37	I хэлтэс																	42	43		4225.0	
38	II хэлтэс																	20	15		1500.0	
39	III хэлтэс																	21	18		2400.0	
40	ЗЦ-ын хэлтэс																					
41	Хан-Уул																	92	42	10	56100.0	
42	I хэлтэс																	53	21	10	54000.0	
43	II хэлтэс																	39	21		2100.0	
44	ЗЦ-ын хэлтэс																					
45	Чингэлтэй																	54	35	1	5700.0	
46	I хэлтэс																	29	13	1	3500.0	
47	II хэлтэс																	25	22		2200.0	
48	ЗЦ-ын хэлтэс																					
49	Багануур																	7	6		600.0	
50	Багахангай																	1	1		100.0	
51	Налайх																	11	10		1320.0	
52	Дүүргүүдийн дүн																	526	439	28	215245.0	
53	НХХХОНАБ ХА	НХХХГ																				
54		ЭХГ																				
55		ДЦШ																				
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс																				
57		ХЖХХэлтэс																				
58	ТЦА	ЗЦГ																				
59		ИАТЦХ																				
60		ТЗЦГ																9	8		3300.0	
61	ЭкЦА																	89	89		8900.0	
62	ЗХБГ																	1				
63	Улсын дүн																	987	807	28	294167.2	

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага		Гадаадын иргэн, албан тушаалтан, байгууллага, аж ахуйн нэгжийн гаргасан зөрчил									
			Ердийн зөрчил				Зөрчлийн хэрэг үүсгэн шалгасан зөрчил					
			Зөрчил	Торгосон			Зөрчил	Торгосон			Торгож, эрх хассан	Баривчлуулсан
				Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/		Хүн	Хуулийн этгээд	Торгуулийн хэмжээ /мян.төг/		
А			210	211	212	213	214	215	216	217	218	219
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	96	96		1969.5	5	5		3300.0	6	2
2		Говь-Алтай	20	20		836.5						
3		Завхан	23	23		930.0	1	1		100.0		
4		Увс	8	8		220.0	2	2		2975.0	8	
5		Ховд	29	29		1001.5				50.0	1	
6	Хангайн бүс	Архангай	36	36		1440.0						
7		Баянхонгор	21	21		950.0						
8		Булган	54	54		1861.5	1	1		200.0		
9		Орхон	16	16		520.0						
10		Өвөрхангай	62	62		1996.0	1	1		100.0		
11		Хөвсгөл	19	19		786.5						
12	Төвийн бүс	Говьсүмбэр	129	129		4825.0				50.0	1	
13		Дархан-Уул	109	109		4335.0	1	1		900.0	3	
14		Дорноговь	97	97		3360.0	7	7		1100.0		
15		Дундговь	22	22		790.0	1	1		200.0		
16		Өмнөговь	273	273		7935.0	11	11		3215.0	4	1
17		Сэлэнгэ	81	81		2515.0	9	9		1500.0	1	
18	Төв	111	111		4545.0	2	2		250.0			
19	Зүүн бүс	Дорнод	32	32		1000.0						
20		Сүхбаатар	31	31		1040.0						
21		Хэнтий	70	70		1680.0	1	1		150.0	1	
22	Аймгуудын дүн		1339	1339		44536.5	42	42		14090.0	25	3
23	Баянгол		227	227		5455.0	26	26		6660.0	11	
24	I хэлтэс		7	7		220.0	7	7		750.0		
25	II хэлтэс		5	5		320.0	9	9		760.0		
26	ЗЦ-ын хэлтэс		215	215		4915.0	10	10		5150.0	11	
27	Баянзүрх		908	908		18501.9	35	35		13945.0	23	5
28	I хэлтэс		5	5		750.0	12	12		2500.0		1
29	II хэлтэс		3	3		160.0	2	2		200.0		1
30	III хэлтэс		1	1		150.0	1	1		25.0		1
31	ЗЦ-ын хэлтэс		899	899		17441.9	20	20		11220.0	23	2
32	Сүхбаатар		207	207		4630.0	30	30		7350.0	11	4
33	I хэлтэс		9	9		470.0	6	6		625.0		3
34	II хэлтэс		1	1		25.0	5	5		125.0		
35	ЗЦ-ын хэлтэс		197	197		4135.0	19	19		6600.0	11	1
36	Сонгинохайрхан		139	139		3395.0	17	17		6225.0	11	
37	I хэлтэс						5	5		750.0		
38	II хэлтэс						1	1		25.0		
39	III хэлтэс		4	4		40.0	5	5		700.0		
40	ЗЦ-ын хэлтэс		135	135		3355.0	6	6		4750.0	11	
41	Хан-Уул		206	206		5615.0	41	41		11600.0	18	
42	I хэлтэс		9	9		540.0	12	12		1250.0		
43	II хэлтэс		1	1		10.0	2	2		200.0		
44	ЗЦ-ын хэлтэс		196	196		5065.0	27	27		10150.0	18	
45	Чингэлтэй		195	195		4466.5	14	14		4370.0	7	1
46	I хэлтэс		1	1		10.0	4	4		500.0		1
47	II хэлтэс		1	1		10.0	2	2		150.0		
48	ЗЦ-ын хэлтэс		193	193		4446.5	8	8		3720.0	7	
49	Багануур		73	73		3030.0						
50	Багахангай		72	72		3195.0				400.0	1	
51	Налайх		233	233		8795.0	4	4		1250.0	2	
52	Дүүргүүдийн дүн		2260	2260		57083.4	167	167		51800.0	84	10
53	НХЖХГ	НХЖХГ	8	8		180.0						
54		ЭХГ										
55		ДЦШ	9	9		440.0						
56		ХГХТХэлтэс										
57	ТЦА	ХЖХХэлтэс	16	16		830.5						
58		ЗЦГ	1908	1908		45437.3	5	5		850.0	1	
59		ИАТЦХ	122	122		3695.0						
60		ТЗЦГ	123	123		2865.0	1	1		200.0		
61	ЭжЦА		17	17		571.5						
62	ЗХБГ											
63	Улсын дүн		5802	5802	0	155639.1	215	215	0	66940.0	110	13

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчил үйлдэгдсэн газар									
		Газар									
		Гэр, орон сууц	Гудамж талбай	Зам	Үүнээс						
					Уулзаар	Явган хүний гарц	Автобусны буудал	Төмөр замын гарам	Орон нутгийн зам	Хотын зам	
A	220	221	222	223	224	225	226	227	228		
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	488	182	1,232	146	3			1213	19
2		Говь-Алтай	219	50	1,312	177				1293	
3		Завхан	315	60	1,088	10	1			1,085	2
4		Увс	364	337	1868	138	4	4		1,863	1
5		Ховд	406	521	1749	283	1			1,739	2
6	Хангайн бүс	Архангай	381	62	989	23				985	1
7		Баянхонгор	619	1,885	114	2	3			107	5
8		Булган	437	305	1,339	44				1,328	1
9		Орхон	651	253	2,385	5	4			2,333	42
10		Өвөрхангай	687	1,156	2,299	272	41			2,291	2
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл	703	166	1410	299				1,402	
12		Говьсүмбэр	119	36	664	37			1	664	
13		Дархан-Уул	371	251	2,263	3	3	2	1	2,257	
14		Дорноговь	448	268	1,983	1225	4	12	11	1921	57
15		Дундговь	159	49	679	10				656	12
16	Зүүн бүс	Өмнөговь	389	147	2132	86	2			2,085	29
17		Сэлэнгэ	899	241	2007	38	1	1		1,951	
18		Төв	358	346	1787	48			2	1,647	2
19		Дорнод	262	89	1,783	15	3	1		1,766	12
20		Сүхбаатар	299	73	1064	268	3			1,061	
21	Хэнтий	Хэнтий	615	613	1340	160	8			1300	36
22		Аймгуудын дүн	9189	7090	31487	3289	81	20	15	30947	223
23		Баянгол	4,199	1,957	7,021	674	10	22	2	4	6,996
24		I хэлтэс	2,266	958	13	6	1				12
25		II хэлтэс	1,933	999	5	2	1	1			5
26	ЗЦ-ын хэлтэс			7,003	666	8	21	2	4	6,979	
27	Баянзүрх	7,093	2,928	11,277	783	15	27	1	22	11,954	
28	I хэлтэс	3,016	1,483	2						1	
29	II хэлтэс	1,929	896	1	1						
30	III хэлтэс	2,148	549								
31	ЗЦ-ын хэлтэс			11,274	782	15	27	1	22	11,953	
32	Сүхбаатар	2,573	1,800	7,545	1,186	9	26			7,535	
33	I хэлтэс	627	535								
34	II хэлтэс	1,946	1,264								
35	ЗЦ-ын хэлтэс		1	7,545	1186	9	26			7,535	
36	Сонгинохайрхан	7,198	5,128	9,233	617	28	27	6	14	8,456	
37	I хэлтэс	2,898	2,001	7	2				1	6	
38	II хэлтэс	2,584	2,231	1							
39	III хэлтэс	1,715	887	1						1	
40	ЗЦ-ын хэлтэс	1	9	9,224	615	28	27	6	13	8,449	
41	Хан-Уул	3,989	1,802	7,382	845	43	45	2	21	7,339	
42	I хэлтэс	1,810	677	20	5					14	
43	II хэлтэс	2,179	1,124	9					1	8	
44	ЗЦ-ын хэлтэс		1	7,353	840	43	45	2	20	7,317	
45	Чингэлтэй	3,146	2,124	7,018	205	23	6			6,998	
46	I хэлтэс	1,083	603	2							
47	II хэлтэс	2,063	1,521								
48	ЗЦ-ын хэлтэс			7,016	205	23	6			6,998	
49	Багануур	398	124	538	49	1	2		531	7	
50	Багахангай	50	18	150	3				149		
51	Налайх	414	235	1,116	483	1			8	1105	
52	Дүүргүүдийн дүн	29060	16116	51280	4845	130	155	11	749	50390	
53	НХЖОЧАБ ХА	НХЖХГ									
54		ЭХГ									
55		ДЦШ									
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс		11							
57		ХЖХХэлтэс									
58	ТЦА	ЗЦГ			887	82	87	32		138	736
59		ИАТЦХ			9	3				4	2
60		ТЗЦГ	2	51	49				27	22	15
61	ЭжЦА		1								
62	ЗХБГ	7	2								
63	Улсын дүн	38258	23271	83712	8219	298	207	53	31860	51366	

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага		Зөрчил үйлдэгдсэн газар												
			Газар												
			Төрийн байгууллага	Төрийн бус байгууллага	Аж ахуйн нэгж	үүнээс									Бусад
						Их, дээд сургууль төрийн өмчийн	Их, дээд сургууль хувийн өмчийн	Хамгаалалтын алба	Засвар, үйлчилгээний газар	Ерөнхий боловсролын сургууль төрийн өмчийн	Ерөнхий боловсролын сургууль хувийн өмчийн	Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв төрийн өмчийн	Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв хувийн өмчийн		
А	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262			
1	Баруун бус	Баян-Өлгий	23	7	27			1	1	6	2	1	1	15	
2		Говь-Алтай	7	2	7									7	
3		Завхан	11	6	19					5				14	
4		Увс	16	4	42				2	1	1			38	
5		Ховд	19	5	29						8	1		20	
6	Хангайн бус	Архангай	10		10				2	3		1	4		
7		Баянхонгор	33	5	22				3	2			17		
8		Булган	17	1	31				1	1			1	28	
9		Орхон	7		25				2	2	1			20	
10		Өвөрхангай	15	15	37				1	2	1			33	
11	Хөвсгөл	12	2	22				2	3				17		
12	Төвийн бус	Говьсүмбэр	9	1	10				1				9		
13		Дархан-Уул	8		34				2	2			30		
14		Дорноговь	18	3	35	1			2	2			30		
15		Дундговь	5		8					2			6		
16		Өмнөговь	15		56			1	8	2	1		44		
17	Зүүн бус	Сэлэнгэ	32	7	31			1	3	3			24		
18		Төв	10	2	10				1				9		
19		Дорнод	4	1	36					1			35		
20		Сүхбаатар	5	2	20			1	1			1	17		
21		Хэнтий	20	7	45					9			36		
22	Аймгуудын дүн		296	70	556	1		4	42	44	7	3	2	453	
23	Баянгол		7	8	107			1		15	6	1	1	83	
24	I хэлтэс		3	7	41			1		1	2	1		36	
25	II хэлтэс		4	1	66					14	4		1	47	
26	ЗЦ-ын хэлтэс														
27	Баянзүрх		38	23	259			1	15	5				238	
28	I хэлтэс		28	11	74			1	4	2				67	
29	II хэлтэс		5	11	152				7	2				143	
30	III хэлтэс		5	1	33				4	1				28	
31	ЗЦ-ын хэлтэс														
32	Сүхбаатар		17	14	149	4	1		7	14	2	1		120	
33	I хэлтэс		15	13	99	4	1		5	7	2	1		79	
34	II хэлтэс		2	1	49				2	7				40	
35	ЗЦ-ын хэлтэс				1									1	
36	Сонгинохайрхан		13	18	170				11	17				142	
37	I хэлтэс		3	10	84				8	1				75	
38	II хэлтэс		1	5	53				1	6				46	
39	III хэлтэс		9	3	31				1	10				20	
40	ЗЦ-ын хэлтэс				2				1					1	
41	Хан-Уул		14	15	180	1			12	3	3			161	
42	I хэлтэс		8	11	128				7	3				118	
43	II хэлтэс		6	4	50	1			5		3			41	
44	ЗЦ-ын хэлтэс				2									2	
45	Чингэлтэй		14	5	125		1		9	3				112	
46	I хэлтэс		10	4	100		1		6	1				92	
47	II хэлтэс		4	1	25				3	2				20	
48	ЗЦ-ын хэлтэс														
49	Багануур		2	1	23				3	1				19	
50	Багахангай		1		18				1	1				16	
51	Налайх		5	2	15					2				13	
52	Дүүргүүдийн дүн		111	86	1046	5	3	1	73	52	6	2		904	
53	НХЖХАБ ХА	НХЖХГ													
54		ЭХГ													
55		ДЦШ													
56		НЦУГ	ХГХТХэлтэс												
57	ХЖХХэлтэс														
58	ТЦА	ЗЦГ													
59		ИАТЦХ													
60		ТЗЦГ	3	6	16	1			1					14	
61	ЭЖЦА														
62	ЭХБГ														
63	Улсын дүн		410	162	1618	7	3	5	116	96	13	5	2	1371	

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага		Зөрчил үйлдэгдсэн газар											
			Газар											
			Бусад газар	үүнээс										
				Хилийн бүс	Хөдөө хээр	Бэлчээр	Ой сан бүхий газар	Гол, усны ай сав газар	Ашиглах байгаа уурхай, ашигт малтмалын орд газар	Хууль бусаар алт олборлож байгаа газар	Баригдаж буй барилга	Траншей	Бусад	
A	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273			
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	144		63	13			4			8		56
2		Говь-Алтай	69		22	4								43
3		Завхан	67		21	9			4					33
4		Увс	114	1	11	11			1			1		89
5		Ховд	79	1	13	9			2	1				53
6	Хангайн бүс	Архангай	28		8	3						1		16
7		Баянхонгор	134		48	3			2					81
8		Булган	81		38	7			1	6	7			22
9		Орхон	9		1							1		7
10		Өвөрхангай	79		13	2			6					58
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл	48		15	1			2					30
12		Говьсүмбэр	14		5									9
13		Дархан-Уул	55		7	1			7			1		39
14		Дорноговь	100		21	4						2		73
15		Дундговь	37		8	1								28
16	Зүүн бүс	Өмнөговь	131	2	12						1			116
17		Сэлэнгэ	80		33	4	3		5					35
18		Төв	208		28	2				3		2		173
19		Дорнод	121		11	2			1					107
20		Сүхбаатар	62		15	7				1		1		38
21	Хэнтий	319		35	7	2	3	4			1		267	
22	Аймгуудын дүн		1979	4	428	90	5	38	15	7	19			1373
23	Баянгол		12								1	1		10
24	I хэлтэс		6								1			5
25	II хэлтэс		6									1		5
26	ЗЦ-ын хэлтэс													
27	Баянзүрх		206		1				7			7		191
28	I хэлтэс		46						1			3		42
29	II хэлтэс		32									1		31
30	III хэлтэс		126		1				6			3		116
31	ЗЦ-ын хэлтэс		2											2
32	Сүхбаатар		57									7		50
33	I хэлтэс		13									2		11
34	II хэлтэс		44									5		39
35	ЗЦ-ын хэлтэс													
36	Сонгинохайрхан		439		3	4	1							431
37	I хэлтэс		308		3	4	1							300
38	II хэлтэс		103											103
39	III хэлтэс		27											27
40	ЗЦ-ын хэлтэс		1											1
41	Хан-Уул		423		3	1	1	6	2		19	1		390
42	I хэлтэс		163									11		152
43	II хэлтэс		260		3	1	1	6	2		8	1		238
44	ЗЦ-ын хэлтэс													
45	Чингэлтэй		124											124
46	I хэлтэс		69											69
47	II хэлтэс		55											55
48	ЗЦ-ын хэлтэс													
49	Багануур		62		8	2		1				1		50
50	Багахангай		12		2									10
51	Налайх		25		7		1	3			2			12
52	Дүүргүүдийн дүн		1360		24	7	3	17	2		37	2		1268
53	НХЖХОНАБ ХА	НХЖХГ	1											1
54		ЭХГ												
55		ДЦШ												
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс												
57		ХЖХХэлтэс												
58	ТЦА	ЗЦГ												
59		ИАТЦХ	2											2
60		ТЗЦГ	38		1									37
61	ЭжЦА		88					86						2
			20											20
62	Улсын дүн		3488	4	453	97	8	141	17	7	56	2		2703

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчил үйлдэгдсэн гараг, цаг												Зөрчил үйлдэгдсэн онцлог							
		Өдөр						Цаг						Солгуулар	Бүлэглэн	Галт завсгаг ашигласан	Хүүхэд оролцсон	Эмэгтэй оролцсон	Гадаадын иргэн	Харьяалалгүй	Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн зөрчил
		Даваа	Мягмар	Лхагва	Пүрэв	Баасан	Бямба	Ням	06-12	13-18	19-24	01-05									
		274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285								
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	3142	3963	3262	3095	2,921	2191	2469	2737	12569	5158	579	1,423	3	47	196	12		306	
2		Говь-Алтай	3412	3292	3256	3279	3,490	2512	2772	4058	12267	5164	524	1208	1	28	231			78	
3		Завхан	3326	3443	3438	3375	3,981	2813	3099	3580	12317	7099	479	1,049	4	2	69		3	125	
4		Увс	3847	3601	3750	3738	4,131	2594	2862	5332	12423	6180	588	1,391	1	1	25	95	1		133
5		Ховд	3365	4540	4505	4539	4,437	2812	2824	5199	15966	5298	559	1,940	1	1	40	173			127
6	Хангайн бүс	Архангай	4040	3955	4160	3977	4,211	3288	3199	7972	13689	4623	546	1276	2	2	25				250
7		Баянхонгор	3555	3389	3694	3101	3,489	2424	2696	6321	10283	5008	736	1,928	9	25	448				283
8		Булган	5087	5195	5635	4962	5,855	4403	4713	7847	17090	10215	698	1,621	1	1	22	311		1	201
9		Орхон	4208	4399	4207	4203	3,900	2382	1940	8141	11488	4879	731	2,796	2	26	397				213
10		Өвөрхангай	8957	9374	9681	9249	8,905	7252	7705	7420	28773	23035	1895	3,025		7	57				237
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл	3768	3674	3637	3530	4,170	3131	3327	4417	15139	5114	567	1,954	1	1	19	391			316
12		Говьсүмбэр	3300	3365	3356	3243	3,150	3116	2947	4913	9227	7657	680	699	6	16	145	1			44
13		Дархан-Уул	6939	7133	7328	7140	7,019	6645	6761	13730	22330	11577	1,328	2,398	16	2	13	398	1		198
14		Дорноговь	3607	3592	3897	3713	4,085	3501	3292	5008	11360	8499	820	1,838	5	25	446	3			237
15		Дундговь	2960	3480	3353	3134	2,962	2725	2404	5825	9318	5406	469	505		3	38				60
16		Өмнөговь	5514	5615	5806	6207	5,642	3782	3482	7009	19844	8624	571	1,583	2	2	7	173	2		77
17		Сэлэнгэ	5201	5347	5264	5292	5,433	4629	4984	7371	18194	9878	707	2,461	13	35	497	8			320
18		Төв	8101	8347	9021	8748	8,370	7674	7560	11938	28834	15578	1471	1,618	1	24	132	1	1		301
19		Дорнод	2949	3038	2952	3061	2,933	2235	2398	3356	10284	5487	439	1,552		3	28				203
20		Сүхбаатар	2284	2370	2478	2031	2,879	1855	1952	2806	7994	4916	133	1,013	2	4	68				144
21	Хэнтий	4515	4760	4961	4273	4,917	4181	3070	4677	14767	10506	727	1,885	5	1	42	225			300	
22	Аймгуудын дүн	92077	95872	97641	93890	96880	76145	76456	129657	314156	169901	15247	35163	75	9	415	4543	29	5	4153	
23	Баянгол	20736	20010	22237	22046	19,759	10352	12060	38057	46672	26894	15,577	8,574	29	27	1,199	2			548	
24	I хэлтэс	1910	1752	2001	2093	2,150	1600	1469	1941	2545	6981	1,508	2,761	19	17	674				302	
25	II хэлтэс	2613	2548	2641	2609	2,761	2058	2318	2778	4924	8048	1,798	1,664	10	10	524	1			246	
26	ЗЦ-ын хэлтэс	16213	15710	17595	17344	14848	6694	8273	33338	39203	11865	12271	4149			1	1				
27	Баянзүрх	35909	33734	33270	32727	31,614	17557	19639	81210	78567	34393	10,280	12,308	9	2	78	990	3	1	2,047	
28	I хэлтэс	1424	1162	1314	1206	1,111	1198	1481	1119	2258	4180	1,339	3,048	4	38	369	1			831	
29	II хэлтэс	1528	1484	1550	1528	1,523	1583	1463	1719	2318	4561	2,061	781	1	24	170			1	459	
30	III хэлтэс	918	856	849	765	750	717	721	756	1390	2872	558	1,702	4	1	13	336	1		757	
31	ЗЦ-ын хэлтэс	32039	30232	29557	29228	28230	14059	15974	77616	72601	22780	6322	6,777		1	3	115	1			
32	Сүхбаатар	12391	12173	14235	13171	12,843	5840	5869	31627	28987	12105	3,803	5,806	12	1	40	754	3	2	473	
33	I хэлтэс	1574	1478	1538	1356	1,420	927	901	1467	3766	3031	930	1,132	6	1	37	260	3	2	143	
34	II хэлтэс	728	635	685	636	697	675	737	615	1639	1946	593	1,519	6	3	494				330	
35	ЗЦ-ын хэлтэс	10089	10060	12012	11179	10726	4238	4231	29545	23582	7128	2280	3155								
36	Сонгинохайрхан	14647	14940	16120	14545	13,510	9336	9767	23387	38229	24578	6,671	11,860	9	1	94	1179	3	3	1,438	
37	I хэлтэс	1346	1362	1280	1177	1,134	1118	1184	1390	2783	3696	732	3,330	6	1	49	224	2	2	710	
38	II хэлтэс	1164	1136	1107	1096	1169	976	1055	1020	1919	4277	487	3,361	3	27	711			1	451	
39	III хэлтэс	1920	1843	1905	1647	1,469	1049	1281	2831	5272	2366	645	1,803		17	224	1			277	
40	ЗЦ-ын хэлтэс	10217	10599	11828	10625	9738	6193	6247	18146	28255	14239	4807	3366		1	20					
41	Хан-Уул	13663	14155	13441	14306	12,717	12375	12369	24283	30379	21476	16,888	7,770	9	2	56	1,072	7	1	584	
42	I хэлтэс	726	832	667	735	712	758	616	775	1292	1801	1,178	1,801	6	30	244	2			223	
43	II хэлтэс	1832	1969	1944	1900	1,749	1794	1700	2675	5344	3715	1154	2,350	3	2	19	415	1	1	361	
44	ЗЦ-ын хэлтэс	11105	11354	10830	11671	10256	9823	10053	20833	23743	15960	14556	3619		7	413	4				
45	Чингэлтэй	17311	17194	17920	16571	16,310	8043	7963	35135	40338	17000	8,839	7,245	5	1	35	176	3	7	650	
46	I хэлтэс	595	698	721	598	636	514	653	767	1388	1498	762	842	2	33	125	2	6		209	
47	II хэлтэс	1312	1347	1293	1327	1,280	1135	1097	1191	2711	4144	745	1,653	3	1	50				441	
48	ЗЦ-ын хэлтэс	15404	15149	15906	14646	14394	6394	6213	33177	36239	11358	7332	4750		1	1	1	1			
49	Багануур	5548	5357	5753	5564	5,444	4925	5089	9866	16623	8910	2,281	896	5	14	93				119	
50	Багахангай	2268	2289	2375	2311	2,446	2164	1957	4545	6736	3839	690	17			2				6	
51	Налайх	7357	7782	7523	7606	7,524	6363	6390	17947	26296	5768	534	1,514	5	31	110			6	74	
52	Дүүргүүдийн дүн	129830	127634	132874	128847	122167	76955	81103	266057	312827	154963	65563	55990	83	7	375	5575	21	20	5939	
53	НХХХОНБ ХА	НХХХГ	588	618	566	656	637	527	601	1132	1673	1106	282								
54		ЭХГ																			
55		ДЦШ	311	329	263	305	419	234	214	1011	767	271	26								
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс	5	2		8	1			2	12	2	1								
57		ХЖХХэлтэс	79	294	783	959	845	741	474	95	105	2300	1675								
58		ЗЦГ	212112	211181	217622	201736	195095	82071	84028	527497	617812	56683	1853	122		21	63	2	1		
59	ТЦА	ИАТЦХ	4413	4730	4585	4796	4343	4238	4463	8969	14029	7863	707	4							
60		ТЗЦГ	4735	3977	4919	4810	4566	2187	2067	12355	12288	2091	527	36	1	1	2	7	1		
61	ЭхЦА	481	463																		

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчил гаргасан иргэн, албан тушаалтан /11/	Үүнээс														
			Эмэгтэй	Нас													
				14-15	16-17	18-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70 ба түүнээс	
А		293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	2,240	188	1	41	246	346	484	407	350	171	95	52	26	16	5
2		Говь-Алтай	1,674	261		33	216	257	307	260	235	157	114	59	25	10	1
3		Завхан	1,635	178		17	172	272	278	305	229	170	103	62	20	4	3
4		Увс	2,933	324	5	51	407	541	543	417	375	252	178	111	33	11	9
5		Ховд	2,866	416	3	57	424	483	541	400	407	249	158	87	37	10	10
6	Хангайн бүс	Архангай	1,502	154		6	118	224	281	269	245	139	117	58	25	14	6
7		Баянхонгор	2,833	533		39	373	482	627	492	321	226	131	76	53	12	1
8		Булган	2,295	409	1	19	196	254	359	351	343	281	227	141	80	31	12
9		Орхон	3,442	717		42	371	518	674	617	418	323	223	169	58	20	9
10		Өвөрхангай	4,568	545	7	49	484	732	892	834	594	422	293	178	50	19	14
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл	2,307	468		14	216	385	469	438	298	210	124	80	43	20	10
12		Говьсүмбэр	867	161	1	19	92	131	164	146	124	86	47	32	15	8	2
13		Дархан-Уул	3,110	527	1	42	404	440	615	502	382	329	196	99	66	23	11
14		Дорноговь	2,922	564	1	39	349	454	627	537	381	240	153	81	44	8	8
15		Дундговь	973	176	1	6	97	150	210	153	135	89	62	45	18	6	1
16	Зүүн бүс	Өмнөговь	2,872	661	2	25	357	469	637	472	333	249	153	101	48	21	5
17		Сэлэнгэ	3,336	654	1	42	358	433	600	570	472	354	223	168	74	27	14
18		Төв	2,739	382	7	26	219	323	556	492	414	306	182	134	54	15	11
19		Дорнод	2,187	394	1	27	248	303	480	367	345	183	100	73	38	17	5
20		Сүхбаатар	1516	265	2	16	178	230	327	263	197	152	75	39	24	10	3
21	Хэнтий	2,778	488	1	21	300	457	530	462	378	259	176	98	62	26	8	
22	Аймгуудын дүн		51595	8465	35	631	5825	7884	10201	8754	6976	4847	3130	1943	893	328	148
23	Баянгол		14,139	3,066		60	1,908	2,140	2,987	2,398	1,613	1,283	806	509	300	89	46
24	I хэлтэс		3,781	894		22	422	530	796	662	478	371	231	140	87	33	9
25	II хэлтэс		3,548	829		13	344	465	728	647	456	387	252	139	88	18	11
26	ЗЦ-ын хэлтэс		6,810	1343		25	1142	1145	1463	1089	679	525	323	230	125	38	26
27	Баянзүрх		23,054	5,278	12	126	2,826	3,288	4,595	4,050	2,910	2,231	1,405	902	453	186	70
28	I хэлтэс		5,007	1112	7	32	457	643	999	972	760	535	313	168	79	30	12
29	II хэлтэс		3,303	866	3	10	321	393	629	618	462	358	249	152	69	29	10
30	III хэлтэс		3,027	863	2	20	162	331	588	534	459	400	252	171	76	27	5
31	ЗЦ-ын хэлтэс		11,717	2437		64	1886	1921	2379	1926	1229	938	591	411	229	100	43
32	Сүхбаатар		12,637	2,661	7	86	1,841	1,728	2,425	2,109	1,617	1,146	712	508	295	119	44
33	I хэлтэс		1,589	348	1	9	221	211	320	272	212	147	76	79	30	10	1
34	II хэлтэс		3,466	725	6	15	211	330	667	635	588	405	243	191	114	47	14
35	ЗЦ-ын хэлтэс		7,582	1588		62	1409	1187	1438	1202	817	594	393	238	151	62	29
36	Сонгинохайрхан		21,786	4,343	1	138	2,257	2,845	4,141	3,744	3,109	2,390	1,508	972	455	158	68
37	I хэлтэс		5,261	1,018		14	360	618	1,048	922	872	633	376	252	115	40	11
38	II хэлтэс		5,120	1,126	1	28	303	521	903	968	839	679	411	281	144	27	15
39	III хэлтэс		2,980	728		17	274	375	528	538	414	386	217	136	54	28	13
40	ЗЦ-ын хэлтэс		8,425	1471		79	1320	1331	1662	1316	984	692	504	303	142	63	29
41	Хан-Уул		13,579	3,140	4	118	1,641	1,839	2,751	2,469	1,751	1,189	818	540	291	99	69
42	I хэлтэс		2,730	623	1	10	248	348	552	557	379	261	175	108	45	24	22
43	II хэлтэс		3,608	823		14	193	389	683	724	609	389	285	174	110	20	18
44	ЗЦ-ын хэлтэс		7,241	1694	3	94	1200	1102	1516	1188	763	539	358	258	136	55	29
45	Чингэлтэй		12,653	2,559	16	81	1,706	1,851	2,442	2,119	1,689	1,166	739	452	280	89	23
46	I хэлтэс		2,028	485	12	19	233	300	380	372	278	176	124	68	51	12	3
47	II хэлтэс		3,671	804	4	7	241	351	610	683	641	503	293	187	112	34	5
48	ЗЦ-ын хэлтэс		6,954	1270		55	1232	1200	1452	1064	770	487	322	197	117	43	15
49	Багануур		1,248	223	3	23	109	153	222	231	171	122	89	73	34	6	12
50	Багахангай		244	32		2	24	32	52	34	33	22	22	12	5	2	4
51	Налайх		1,835	342		12	255	243	395	283	240	173	100	74	35	16	9
52	Дүүргүүдийн дүн		101175	21644	43	646	12567	14119	20010	17437	13133	9722	6199	4042	2148	764	345
53	НХЖХОНИБ-ХА	НХЖХГ	2						1		1						
54		ЭХГ															
55		ДЦШ															
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс	10	1					1	3	5						1
57		ХЖХХэлтэс															
58	ТЦА	ЗЦГ	877	191		8	152	133	163	128	91	77	61	33	15	11	5
59		ИАТЦХ	10	1			1		3		2		2	2			
60		ТЗЦГ	206	30		1	9	21	34	37	25	35	17	14	9	2	2
61	ЭкЦА		89	19			6	9	30	19	7	7	5	4	1	1	
62	ЗХБГ		19	8			5	2	4	1	1	1	3		2		
63	Улсын дүн		153983	30359	78	1286	18565	22168	30447	26379	20241	14689	9417	6038	3068	1107	500

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Үүнээс:																		
		Нийгмийн байдал											Боловсрол							
		Төрийн албан хаагч	Хувийн хэвшлийн байгууллагад ажиллагч	Төрийн бус байгууллагын ажилтан	Хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч	Ажилчин, малчин	Оюутан	Сурагч	Сургууль завсардсан хүүхэд	Тэнэмэл	Ажилгүй	Бусад	Боловсролгүй	Бага	Суурь	Бүрэн дунд	Техникийн болон мэргэлийн	тусгай мэргэжлийн	Дээд	
308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325			
А																				
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	159	52	23	742	233	21	42		1	904	63	5	128	286	1204	3	95	519
2		Говь-Алтай	233	94	35	273	472	34	24			474	35	48	137	290	772		62	365
3		Завхан	193	80	16	169	434	15	16			678	34	29	145	288	779		50	344
4		Увс	198	107	28	461	967	32	38			1,033	69	37	302	762	1096		182	554
5		Ховд	262	129	30	417	427	70	44			1,376	111	12	94	333	1,801		109	517
6	Хангайн бүс	Архангай	132	62	10	326	480	6	6		4	307	169	8	149	341	751		28	225
7		Баянхонгор	218	226	25	584	806	35	22			825	92	9	126	537	1,587	2	55	517
8		Булган	150	71	28	313	708	25	13		1	732	254	9	54	441	1,408	5	40	338
9		Орхон	204	631	4	433	82	35	21		1	1,548	483	31	65	352	1,907		145	942
10		Өвөрхангай	232	119	92	1200	2,014	35	20			708	148	114	694	1,563	1,581		89	527
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл	142	106	14	460	356	16	9		1	1,105	98	49	159	377	1,152	1	69	500
12		Говьсүмбэр	62	101	16	241	190	12	11			160	74	8	75	142	404	1	68	169
13		Дархан-Уул	183	510	160	383	161	79	28		1	1,288	317	13	31	351	1,714		174	827
14		Дорноговь	183	250	139	534	420	33	19			999	345	33	88	866	1,198		125	612
15		Дундговь	116	78	36	191	292	6	9			176	69	20	111	234	348		66	194
16	Зүүн бүс	Өмнөговь	212	771	96	753	312	30	21			610	67	13	88	487	1,582		103	599
17		Сэлэнгэ	237	341	7	326	241	26	26			1,796	336	45	107	413	2,080	1	114	576
18		Төв	204	286	59	781	558	43	20		1	545	242	43	161	486	1,350		103	596
19		Дорнод	69	75	32	114	142	16	15			1,564	160	16	41	275	1,586		61	208
20		Сүхбаатар	91	52	39	192	402	13	4			324	399	37	93	192	910	1	55	228
21	Хэнтий	135	165	58	401	741	31	11			942	294	27	158	754	1283	1	74	481	
22	Аймгуудын дүн		3615	4306	947	9294	10438	613	419		10	18094	3859	606	3006	9770	26493	15	1867	9838
23	Баянгол		165	928	100	7,522	36	123	19	2	3	4,908	333	18	81	785	9,760		305	3,190
24	I хэлтэс		60	306	40	1,363	12	53	7	2	3	1,789	146	10	40	222	2,215		107	1,187
25	II хэлтэс		62	406	39	649	19	41	7			2,176	149	5	37	312	2,179		85	930
26	ЗЦ-ын хэлтэс		43	216	21	5,510	5	29	5			943	38	3	4	251	5,366		113	1073
27	Баянзүрх		692	1,944	204	12,989	104	346	72	3	5	3,450	3,245	25	192	1,595	15,177	3	706	5,356
28	I хэлтэс		196	589	78	2,113	20	97	21		2	1,353	538	12	76	467	2,647	2	161	1,642
29	II хэлтэс		50	134	50	1,764	13	39	10		2	801	440	5	43	257	2,126		88	784
30	III хэлтэс		44	120	21	1020	19	17	16	3		725	1,042	4	35	299	2,231	1	80	377
31	ЗЦ-ын хэлтэс		402	1101	55	8,092	52	193	25		1	571	1225	4	38	572	8,173		377	2553
32	Сүхбаатар		172	2,239	99	5,625	16	217	35		4	2,201	2,029	11	76	591	7,962		239	3,758
33	I хэлтэс		48	225	31	761	2	61	9		4	316	132	5	10	76	664		43	791
34	II хэлтэс		23	205	23	1,351	11	25	10			1,651	167	2	49	310	2,565		82	458
35	ЗЦ-ын хэлтэс		101	1809	45	3,513	3	131	16			234	1730	4	17	205	4,733		114	2509
36	Сонгинохайрхан		243	1,409	153	11,147	299	150	42		21	6,075	2,247	42	233	3,094	15,824	2	469	2,122
37	I хэлтэс		40	398	44	2,003	99	25	6		3	2,432	211	18	64	1083	3,499		109	488
38	II хэлтэс		48	146	50	1,744	97	23	13		1	1,657	1,341	11	97	981	3,532	1	108	390
39	III хэлтэс		47	328	19	699	27	34	4		17	1,223	582	8	26	345	1,948		104	549
40	ЗЦ-ын хэлтэс		108	537	40	6701	76	68	19			763	113	5	46	685	6,845	1	148	695
41	Хан-Уул		385	1,957	90	4,766	110	320	46	1	4	4,354	1,546	20	86	746	5,486	3	358	6,880
42	I хэлтэс		61	318	31	1023	11	73	1	1	2	356	853	2	19	81	912	1	80	1,635
43	II хэлтэс		53	291	22	758	68	16	9		1	2,119	271	15	39	399	2,390	1	85	679
44	ЗЦ-ын хэлтэс		271	1348	37	2985	31	231	36		1	1879	422	3	28	266	2184	1	193	4566
45	Чингэлтэй		144	440	47	6,388	59	91	31		2	3,316	2,135	19	109	1039	9,639		270	1,577
46	I хэлтэс		11	77	7	513	2	27	13		1	171	1206	5	49	186	1,126		101	561
47	II хэлтэс		18	68	13	1,333	31	9	8		1	1,341	849	12	46	653	2,656		79	225
48	ЗЦ-ын хэлтэс		115	295	27	4542	26	55	10			1804	80	2	14	200	5857		90	791
49	Багануур		72	128	29	178	107	22	22		2	502	186	13	35	238	632		54	276
50	Багахангай		14	24	7	53	37	3	1			42	63	1	6	62	113		23	39
51	Налайх		62	198	11	1005	28	32	4		1	296	198	1	54	169	1,088		78	445
52	Дүүргүүдийн дүн		1949	9267	740	49673	796	1304	272	6	42	25144	11982	150	872	8319	65681	8	2502	23643
53	НХЖХАБ ХА	НХЖХГ									2						1		1	
54		ЭХГ																		
55	НЦДУГ	ДЦШ																		
56		ХГХТХэлтэс										8	2		3	5	2			
57	ЖХХХэлтэс																			
58	ТЦА	ЗЦГ	42	77	23	421	34	40	4			170	66	3	32	204	301		36	301
59		ИАТЦХ		1		4		1				3	1		1	7			1	1
60		ТЗЦГ	16	24	9	36	24					36	61		6	34	96		18	52
61	ЭкЦА	2	6		26						43	12	2		11	52		2	22	
62	ЗХБГ	1	3		4						4	3			6			2	10	
63	Улсын дүн		5625	13684	1719	59458	11292	1962	695	6	52	43504	15986	761	3919	18345	92639	23	4429	33867

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Үүнээс:																												Үүнээс
		Гадаадын иргэн							Гадаадын иргэний төрөл			Зөрчил гаргагчийн онцлог														Зөрчил гаргагчийн онцлог				
		БНХАУ	ОХУ	БНСУ	Япон улс	АНУ	Бусад	Бүгд	Жуулчин	Тур оршин суудаг	Байнга оршин суудаг	Гэр бүлийн хүчирхийлэгч	Үүнээс:														Урьд нь захиргааны арга хэмжээ авчигдсан	Урьд нь ял шийтгэгдсэн		
													Нөхөр	Төрсөн эцэг	Хойд эцэг	Хойд эх	Урьчилж авсан эцэг	Урьчилж авсан эх	Төрсөн ах	Төрсөн эгч	Хүргэн ах	Хүргэн дүү	Төрөл саалагийн хүн	Хамтран амьдрагч	Бусад					
А		326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351			
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий	4	2				7	13	1	4	267	229	4						4		1			4	25	7	88		
2		Говь-Алтай										64	44	2										10	8	10	44			
3		Завхан		1					1	1		121	86	7	2					1					13	12	13	64		
4		Увс	1	7					2	10	1		112	94	5										1	12	17	69		
5		Ховд	1						1				98	73	3	2	1								7	12	12	61		
6	Хангайн бүс	Архангай										229	172	2						1				3	21	30	23	58		
7		Баянхонгор										250	161	3	2					2	1			22	59	1	369			
8		Булган	1						1			176	119	7	1					2				2	14	31	91	83		
9		Орхон										202	144	7	3	1									34	13	16	144		
10		Өвөрхангай							1	1		1	171	113	1						5		1		26	25	4	87		
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл										253	167	9	10					1				29	37	5	70			
12		Говьсүмбэр	1						1			41	21	1	3									12	4	12	23			
13		Дархан-Уул		1	2				1	4	1	172	109	9	1	1				2				34	16	24	108			
14		Дорноговь	7						7		6	215	130	4	4	1								41	35	77	272			
15		Дундговь							1	1	1		57	40	1	1									5	10		85		
16	Зүүн бүс	Өмнөговь	15					1	16		7	62	37	1	3									11	10	19	127			
17		Сэлэнгэ	3	4		1		2	10	3	4	1	287	223	5					2	1			27	29	34	309			
18		Төв		1					1	2		1	275	146	10					2			1	69	47	10	91			
19		Дорнод											176	111	6	1		1							25	32		19		
20		Сүхбаатар											112	80	3	1									15	13	13	50		
21	Хэнтий	2						2		1		237	142	10	3					3			5	45	29	95	130			
22	Аймгуудын дүн	35	16	2	1		16	70	7	24	2	3577	2441	100	37	4	1		23	4	2		11	465	489	483	2351			
23	Баянгол	13	14	4			6	37	3	12	8	414	260	13	3				3	1				59	75	427	443			
24	I хэлтэс	1	5				1	7	1	2	3	216	148	6	1				3					30	28	90	222			
25	II хэлтэс	2	5	1			1	9	2	3	4	198	112	7	2					1				29	47	337	221			
26	ЗЦ-ын хэлтэс	10	4	3			4	21		7	1																			
27	Баянзүрх	24	13	6			3	17	63		15	11	1852	1111	79	21			25	1		1	5	355	254	741	550			
28	I хэлтэс	6	1				1	5	13		7	1	742	479	19	6				7				139	92	736	354			
29	II хэлтэс	1	1				1	3		1		411	224	18	3				3			1	2	99	61	1	103			
30	III хэлтэс	2						2			1	699	408	42	12				15	1			3	117	101	4	48			
31	ЗЦ-ын хэлтэс	15	11	6			2	11	45		7	9																45		
32	Сүхбаатар	24	2	7			3	9	45	4	8	12	376	274	20	2				9				2	22	47	22	149		
33	I хэлтэс	4	1	2			2	9	3	1	1	91	69	7										8	7	21	50			
34	II хэлтэс	2					3	5			5	285	205	13	2					9				2	14	40	1	99		
35	ЗЦ-ын хэлтэс	18	1	5			3	4	31	1	7	6																		
36	Сонгинохайрхан	18	3		1		6	28	2	9	2	1,267	574	67	10	1			25	3	3		2	412	170	443	893			
37	I хэлтэс	4					1	5		2		583	283	30	4	1			10	2			2	189	62	75	204			
38	II хэлтэс		1					1			1	426	159	23	4				5		1			174	60	191	227			
39	III хэлтэс	4					1	5		5		258	132	14	2				10	1	2			49	48	177	449			
40	ЗЦ-ын хэлтэс	10	2		1		4	17	2	2	1																	13		
41	Хан-Уул	32	9	4			2	12	59	2	16	14	424	286	16	3	1		6		3	1	1	43	64	65	177			
42	I хэлтэс	9	1				1	1	12		5	5	136	91	6	1			3		2			13	20	1	53			
43	II хэлтэс		2					2	2			288	195	10	2	1			3		1	1	1	30	44	64	123			
44	ЗЦ-ын хэлтэс	23	6	4			1	11	45		11	9																1		
45	Чингэлтэй	7	5	3			1	6	22	1	7	2	537	273	38	4	1		1	8	1		1	4	109	97	69	64		
46	I хэлтэс	2					1	2	5		2	1	173	99	13				2					2	30	27	13	27		
47	II хэлтэс	1	1					2		1		364	174	25	4	1			1	6	1		1	2	79	70	56	37		
48	ЗЦ-ын хэлтэс	4	4	3				4	15	1	4	1																		
49	Багануур											107	56	1	4					2				1	27	16	13	58		
50	Багахангай	1						1				4	2	1														15		
51	Налайх	6						6		2	1	33	17	4																
52	Дүүргүүдийн дүн	125	46	24	1	9	56	261	12	69	50	5014	2853	239	47	3			1	78	6	6	3	15	1029	734	1798	2416		
53	НХХХОНБ ХА	НХЖХГ																										1	1	
54		ЭХГ																												
55		ДЦШ																												
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс																											7	
57		ХЖХХэлтэс																												
58	ТЦА	ЗЦГ	4		1			1	6	1	1	1																2		
59		ИАТЦХ																												
60		ТЗЦГ	1						1		1		2	1												1	26	8		
61	ЭкЦА																													
62	ЗХБГ																												1	
63	Улсын дүн	165	62	27	2	9	73	338	20	95	53	8593	5295	339	84	7	1	1	101	10	8	3	26	1494	1224	2308	4786			

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчил гаргасан хуулийн этгээд	Үүнээс						Зөрчлийн улмаас хохирсон хүн	Үүнээс																
			Хуулийн этгээдийн төрөл			Өмчийн хэлбэр				Эмэгтэй	Нас															
			Төрийн	Төрийн бус	Хувийн	Төрийн	Орон нутгийн	Хувийн			7 хуртлах	8-13	14-17	18-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70 ба түүнээс		
																									352	353
1	Баруун бус	Баян-Өлгий							505	334	5	16	6	28	87	86	110	57	42	32	14	12	5	5		
2		Говь-Алтай	5			5		5	122	89		6	3	6	18	32	16	19	6	8	4	4				
3		Завхан	3	1		2	1		2	240	194		4	8	19	33	32	56	34	14	18	6	7	5	4	
4		Увс	16		1	15		1	15	422	219	8	10	14	43	67	85	55	50	31	24	16	9	6	4	
5		Ховд	21		1	20		2	19	277	197	1	15	16	21	38	58	46	32	20	13	8	5	2	2	
6	Хангайн бус	Архангай							361	282	1	1	4	25	46	71	54	51	39	39	13	7	5	5		
7		Баянхонгор	4	3		1	2	1	1	539	345	1	14	16	64	78	107	98	67	34	31	5	15	7	2	
8		Булган	3			3		3	297	224		14	16	13	39	47	38	37	34	21	12	17	4	5		
9		Орхон	18			18		18	1,048	755	4	32	39	87	126	179	167	121	95	74	66	26	11	21		
10		Өвөрхангай								187	176		1	1	12	38	38	40	18	7	13	8	3	3	5	
11	Төвийн бус	Хөвсгөл							513	380	3	24	17	42	81	96	87	66	34	20	18	16	2	7		
12		Говьсүмбэр	1			1		1	126	77	3	3	7	11	23	24	13	8	13	7	10	1	1	2		
13		Дархан-Уул	25			25		25	374	291	4	23	12	29	57	62	62	43	37	20	11	7	4	3		
14		Дорноговь	28	2	1	25	2	26	299	242	1	5	8	16	49	53	61	39	31	13	10	6	4	3		
15		Дундговь	4			4		4	107	87	1	4	5	12	16	19	17	13	10	4	1	3	1	1		
16	Зүүн бус	Өмнөговь	22			22		22	136	85	2	5	3	9	11	32	24	19	12	6	10	2	1			
17		Сэлэнгэ	11			11		11	1005	665	9	29	28	77	109	181	144	151	110	73	50	25	7	12		
18		Төв	3			3		3	360	256		3	4	20	45	75	64	47	39	21	16	13	8	5		
19		Дорнод	7			7		7	194	175	3	6	4	12	28	37	29	26	22	7	7	6	5	2		
20		Сүхбаатар	10			10		10	177	136	2	5	4	16	22	42	21	19	17	9	4	4	4	8		
21	Хэнтий	1			1		1	228	183	2	8	10	15	26	45	38	42	18	8	6	2	2	6			
22	Аймгуудын дүн		182	6	3	173	5	4	173	7517	5392	50	228	225	577	1037	1401	1240	959	665	461	295	190	87	102	
23	Баянгол		33			33		33	2,643	1,132	1	11	18	316	360	572	495	300	251	124	105	48	22	20		
24	I хэлтэс		21			21		21	418	355		6	14	32	43	87	77	55	38	27	16	10	8	5		
25	II хэлтэс		12			12		12	254	225	1	5	4	24	25	52	48	33	25	13	8	2	2	12		
26	ЗЦ-ын хэлтэс								1971	552				260	292	433	370	212	188	84	81	36	12	3		
27	Баянзүрх		72	1	1	70	1	3	68	7,973	4,423	50	138	168	981	1072	1,629	1,290	963	662	439	279	159	71	72	
28	I хэлтэс		22		1	21		22	2,645	1,900	32	72	101	316	359	531	442	313	219	103	80	39	22	16		
29	II хэлтэс		41			41		38	1053	750	11	39	36	138	113	172	155	127	95	69	35	30	10	23		
30	III хэлтэс		8			8		8	1113	903	7	27	30	97	126	209	156	129	108	81	64	37	19	23		
31	ЗЦ-ын хэлтэс		1	1			1		3162	870			1	430	474	717	537	394	240	186	100	53	20	10		
32	Сүхбаатар		40		1	39	1	39	3,338	1,302	17	58	44	473	474	611	523	400	299	183	132	64	33	27		
33	I хэлтэс		32			32		32	468	248	16	37	21	83	55	68	51	61	33	22	11	3	4	3		
34	II хэлтэс		5			5		5	510	382	1	20	21	50	53	86	68	73	49	30	20	16	6	17		
35	ЗЦ-ын хэлтэс		3		1	2	1	2	2360	672		1	2	340	366	457	404	266	217	131	101	45	23	7		
36	Сонгинохайрхан		7		1	6		7	4,770	2,133	5	59	66	536	728	948	807	546	432	269	172	95	45	62		
37	I хэлтэс								893	705	3	28	35	72	114	158	153	99	89	51	34	21	13	23		
38	II хэлтэс		2			2		2	454	401	1	18	18	27	54	85	78	58	39	21	18	11	8	18		
39	III хэлтэс		4			4		4	459	347	1	13	12	52	60	70	69	49	59	29	22	10	1	12		
40	ЗЦ-ын хэлтэс		1		1			1	2964	680			1	385	500	635	507	340	245	168	98	53	23	9		
41	Хан-Уул		37	1		36	1	36	3,569	1,548	2	12	29	395	467	774	690	426	312	208	128	58	34	34		
42	I хэлтэс		21			21		21	352	265		4	3	38	45	69	78	30	32	18	15	3	5	12		
43	II хэлтэс		11			11		11	678	527	2	7	25	58	68	115	121	85	75	39	33	24	11	15		
44	ЗЦ-ын хэлтэс		5	1		4	1	4	2539	756		1	1	299	354	590	491	311	205	151	80	31	18	7		
45	Чингэлтэй		26			26		26	2,371	1,256	9	50	55	315	322	433	372	284	200	129	90	71	21	20		
46	I хэлтэс		26			26		26	599	373	6	27	25	96	76	92	98	65	31	36	19	16	5	7		
47	II хэлтэс								802	626	3	23	30	72	98	134	125	92	85	45	39	37	9	10		
48	ЗЦ-ын хэлтэс								970	257				147	148	207	149	127	84	48	32	18	7	3		
49	Багануур		5			5		5	329	220	4	16	13	24	39	47	49	40	36	17	24	7	7	6		
50	Багахангай		1			1		1	5	2					1	2	1				1					
51	Налайх								242	136	2	9	13	40	28	39	38	26	13	11	10	4	5	4		
52	Дүүргүүдийн дүн		221	2	3	216	3	3	215	25240	12152	90	353	406	3080	3491	5055	4265	2985	2205	1380	941	506	238	245	
53	НХХХОНАБ ХА	НХХХГ																								
54		ЭХГ																								
55		ДЦШ																								
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс							11	9						1	3				2	1		1	2	
57		ХЖХХэлтэс																								
58	ТЦА	ЗЦГ	4	1	1	2	1	1	2	60	33	1	1	7	14	7	8	8	3	5	5			1		
59		ИАТЦХ	1			1		1	1	1					1											
60		ТЭЦГ	1	1				1		93	46				2		7	10	29	13	13	11	4	2	2	
61	ЭКЦА																									
62	ЗХБГ																									
63	Улсын дүн		409	10	7	392	10	8	391	32922	17632	141	584	638	3680	4545	6494	5529	3960	2886	1852	1239	698	326	350	

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Үүнээс																				
		Хохирогч нь																				
		Сотлуу байсан	Берийн буруугай үйлдэл	Гэр бүлийн хүчирхийлэлд автсан	Хүчирхийллийн хэлбэр				Хүчирхийллийн үргэлжилсэн хугацаа					Хүчирхийллийн давтамж								
					Бие махбодын	Сэтгэл санааны	Бэлгийн	Эдийн засгийн	0-1 жил	1-3 жил	3-5 жил	5-8 жил	8-аас дээш жил	Жилд 1-2 удаа	Улиралд 1-2 удаа	Сард 1 удаа	14 хоног тутам	7 хоног тутам	3 хоног тутам	Байнга		
А	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414			
1	Беруун бус	Баян-Өлгий	20	40	290	206	178		5	180	83	19	3	5	215	49	17	3	3		3	
2		Говь-Алтай	13	22	72	53	12		1	62	6	1		3	67	2					2	
3		Завхан	21	8	116	100	7			85	22	4			107	6						
4		Увс	72	23	129	89	30		2	91	23	5	3	2	106	17	1					
5		Ховд	31	18	129	99	71			90	17	6	4	4	101	16	7					
6	Хангайн бус	Архангай	28	10	239	120	108		4	86	101	40	6	5	204	30	3	2				
7		Баянхонгор	107	79	218	197	61	2	1	115	81	15	2	1	191	17	3		1		1	
8		Булган	60	14	179	91	131		1	110	41	12	8	7	144	19	11	3			1	
9		Орхон	167	41	211	137	126	2	21	117	55	17	11	11	136	34	20	12	5		4	
10		Өвөрхангай	11	1	183	113	82			143	18	7	10	5	163	13	4				2	
11	Төвийн бус	Хөвсгөл	50	15	322	225	109	1	2	256	49	8	3	4	268	33	9	3	2		2	
12		Говьсүмбэр	19	3	44	34	15		1	36	7		1		41	2					1	
13		Дархан-Уул	54	24	191	171	37		4	150	31	4	4	1	173	7	7				2	
14		Дорноговь	38	8	222	98	141		3	195	15	4	1	4	192	9	8	6	1		3	
15		Дундговь	9	11	61	43	32		2	42	6	5	4		46	5	2				5	
16	Зүүн бус	Өмнөговь	19	2	65	47	6			37	24	2			55	7					1	
17		Сэлэнгэ	152	55	311	267	125		2	229	51	10	5	10	267	14	7	3	11	1	3	
18		Төв	30	17	244	134	115		11	147	55	26	5	5	207	20	3	3	1		3	
19		Дорнод	18	4	163	124	20		4	152	2				2	152	3	1		1		
20		Сүхбаатар	25	11	106	25	18	1		77	8	1			1	82	4	1	1			
21	Хэнтий	11		188	2	3			8					8							1	
22	Аймгуудын дүн		955	406	3683	2375	1427	6	64	2408	695	186	70	70	2925	307	104	36	25	1	34	
23	Баянгол		82	20	496	254	109		14	335	50	8	6	10	324	92	9	8	2		3	
24	I хэлтэс		64	12	277	141	76		12	196	27	3	4	7	141	83	5	5	1		3	
25	II хэлтэс		18	7	219	113	33		2	139	23	5	2	3	183	9	4	3	1			
26	ЗЦ-ын хэлтэс			1																		
27	Баянзүрх		477	190	1,871	907	676	3	68	1063	451	48	11	7	1,185	355	32	6	2	1	5	
28	I хэлтэс		297	123	792	297	336	1	23	363	301	24	7	2	387	289	17	3			2	
29	II хэлтэс		74	36	416	240	166	1	11	384	27	3			393	19	3					
30	III хэлтэс		106	31	663	370	174	1	34	316	123	21	4	5	405	47	12	3	2	1	3	
31	ЗЦ-ын хэлтэс																					
32	Сүхбаатар		88	51	412	176	89		5	246	111	20	4	25	333	36	16	5	3		11	
33	I хэлтэс		65	37	129	72	38		5	88	12	1	2	20	93	9	9	3	2		6	
34	II хэлтэс		23	14	283	104	51			158	99	19	2	5	240	27	7	2	1		5	
35	ЗЦ-ын хэлтэс																					
36	Сонгинохайрхан		185	31	1,302	724	373	1	63	1,122	124	15	5	6	1,133	85	25	10	1	1	12	
37	I хэлтэс		110	11	646	347	208	1	34	589	45	8	2	2	608	21	9	4			1	
38	II хэлтэс		32	4	394	225	73		20	345	33	6	3	3	349	14	7	6	1	1	10	
39	III хэлтэс		43	13	262	152	92		9	188	46	1		1	176	50	9				1	
40	ЗЦ-ын хэлтэс			3																		
41	Хан-Уул		90	73	493	265	114	2	7	395	77	3	2	3	446	21	12	1	2		5	
42	I хэлтэс		29	14	182	69	49	1	2	166	14				178	1						
43	II хэлтэс		61	59	311	196	65	1	5	229	63	3	2	3	268	20	12	1	2		5	
44	ЗЦ-ын хэлтэс																					
45	Чингэлтэй		222	71	557	260	218		5	436	89	11	6	12	471	50	15	7	1	1	6	
46	I хэлтэс		122	52	168	60	63		2	99	48	8	5	8	136	13	10	6		1	1	
47	II хэлтэс		100	19	389	200	155		3	337	41	3	1	4	335	37	5	1	1		5	
48	ЗЦ-ын хэлтэс																					
49	Багануур		85	11	97	60	27		5	20	38	31	4	1	86	7					1	
50	Багахангай																					
51	Налайх		22	9	59	46	17		2	42	14	1	1		49	7	1		1			
52	Дүүргүүдийн дүн		1251	456	5287	2692	1623	6	169	3659	954	137	39	64	4027	653	110	37	12	3	43	
53	НХХХОНАБ ХА	НХЖХГ																				
54		ЭХГ																				
55		ДЦШ																				
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс																				
57		ХЖХХэлтэс																				
58	ТЦА	ЗЦГ	1																			
59		ИАТЦХ																				
60		ТЗЦГ	4	1	2	1	1			1								1				
61	ЭЖЦА																					
62	ЗХБГ																					
63	Улсын дүн		2211	863	8972	5068	3051	12	233	6068	1649	323	109	134	6952	960	215	73	37	4	77	

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Үүнээс														Үүнээс						Зөрчлийн улмаас учирсан хохирол		
		Хохирогч нь														Хуулийн этгээдийн төрөл								
		Хүчирхийллийн хохирогч нь														Төрийн бус			Өмчийн хэлбэр					
		Эхнэр	Хамтран амьдрагч эмэгтэй	Эмгэг	Төрсөн эх	Төрсөн эгч	Төрсөн эмэгтэй дүү	Төрсөн эрэгтэй дүү	Төрсөн эмэгтэй хүүхэд	Төрсөн эрэгтэй хүүхэд	Үрчилж авсан эмэгтэй хүүхэд	Үрчилж авсан эрэгтэй хүүхэд	Дагавар эмэгтэй хүүхэд	Дагавар эрэгтэй хүүхэд	Бусад							Зөрчлийн улмаас хохирсон хуулийн этгээд	Төрийн	Төрийн бус
A	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438
1	Баруун бус	Баян-Өлгий	240	2	1	7	1	4	1	8	7			19								106292.1	106292.1	100.0
2		Говь-Алтай	50	11		1				4	1			5								502319.2	502319.2	100.0
3		Завхан	85	10		5	1	1		4	2			7								99188.3	98080.3	98.9
4		Увс	101	4		6	1			6	4			7	1	1				1		63237.0	63237.0	100.0
5		Ховд	91	7		2	2			6	3	1		2	15							43492.4	38572.4	88.7
6	Хангайн бус	Архангай	173	23	2	7	2			1	3		1	27								23375.6	19275.6	82.5
7		Баянхонгор	150	33		3	1		1	5	1		2	22								216168.7	212018.7	98.1
8		Булган	114	19		9	3	2	2	9	5			16								384347.9	345275.6	89.8
9		Орхон	141	37		7	1		1	5	3			5	11							283313.0	274893.0	97.0
10		Өвөрхангай	109	31		7			3	1	1			31								10785.6	6265.6	58.1
11	Төвийн бус	Хөвсгөл	184	48		9	10	2	1	15	8		4	3	38	1	1			1		236145.8	233665.8	98.9
12		Говьсүмбэр	19	13		1				2			3	1	5							30485.0	30485.0	100.0
13		Дархан-Уул	130	27		2	1		1	10	2		2	1	15	1				1		262655.6	203512.4	77.5
14		Дорноговь	80	43		6	1		2	2	8		3	1	76	3	2		1	2	1	365180.2	352425.2	96.5
15		Дундговь	31	15		1				2					12							184680.3	184630.3	100.0
16		Өмнөговь	7	3							1			1	53							948245.2	774186.8	81.6
17		Сэлэнгэ	216	42		8	1	4	1	12	2			1	24							196358.3	191423.3	97.5
18		Төв	148	51	1	6	1	1		5	4			28	1				1		1	1640798.2	1555718.0	94.8
19		Зүүн бус	Дорнод	87	36	1	6	2		1	4	4		2	20							52270.6	44120.6	84.4
20			Сүхбаатар	69	10		3				1			2	1	20							360952.4	216810.3
21	Хэнтий	4	2							1				181	2	2			2		411248.7	359054.4	87.3	
22	Аймгуудын дүн	2229	467	5	96	28	17	11	103	59	1	26	10	632	9	6		3	5	1	3	6421539.7	5812261.3	90.5
23	Баянгол	274	103		22	5	4		21	7		1	1	58							3844462.7	3813631.4	99.2	
24	I хэлтэс	172	53		7	2	1		12	5		1	1	23							33285.7	28837.4	86.6	
25	II хэлтэс	102	50		15	3	3		9	2				35							16211.5	15242.5	94.0	
26	ЗЦ-ын хэлтэс																				3794965.5	3769551.5	99.3	
27	Баянзүрх	1011	403	4	67	10	16	9	82	36	3	15	6	206	2			2		2	5940016.7	5742317.5	96.7	
28	I хэлтэс	480	148	1	11	2	3	2	25	11	1	5	1	99	1			1		1	25921.2	24444.0	94.3	
29	II хэлтэс	184	122		16	2	9	3	20	9		2	2	47							6241.9	6066.6	97.2	
30	III хэлтэс	347	133	3	40	6	4	4	37	16	2	8	3	60							7365.7	5865.7	79.6	
31	ЗЦ-ын хэлтэс														1			1		1	5900487.9	5705941.3	96.7	
32	Сүхбаатар	263	53		25	4	1	4	24	13		5	2	18	2			2		2	4455932.4	4400287.3	98.8	
33	I хэлтэс	80	19		3				11	6		1	1	8	1			1		1	28088.8	27693.8	98.6	
34	II хэлтэс	183	34		22	4	1	4	13	7		4	1	10	1			1		1	1217.0	1217.0	100.0	
35	ЗЦ-ын хэлтэс																				4426626.6	4371376.5	98.8	
36	Сонгинохайрхан	544	395		67	8	14	12	65	39		6	10	142	2	1		1	1	1	5379937.5	5275655.4	98.1	
37	I хэлтэс	292	207		31	5	7	6	29	22		2	8	37							143150.0	141475.0	98.8	
38	II хэлтэс	144	147		22	2	4	1	23	10		3	1	37							12660.0	10310.0	81.4	
39	III хэлтэс	108	41		14	1	3	5	13	7		1	1	68	1			1		1	11539.8	11339.8	98.3	
40	ЗЦ-ын хэлтэс														1	1			1		5212587.7	5112530.5	98.1	
41	Хан-Уул	294	43		18	4	5	3	13	11		3	4	97	2			2		2	6801166.2	6472244.2	95.2	
42	I хэлтэс	109	12		10	2	1		3	1		1	1	44							19510.4	18221.3	93.4	
43	II хэлтэс	185	31		8	2	4	3	10	10		2	3	53							11826.9	11626.9	98.3	
44	ЗЦ-ын хэлтэс														2			2		2	6769829.0	6442396.0	95.2	
45	Чингэлтэй	220	123	1	33	7	4	2	34	29		4	1	99	3	1	1	1	2	1	1443178.2	1345073.9	93.2	
46	I хэлтэс	70	41		9	1			7	7				33	2	1		1	1	1	13766.8	12265.3	89.1	
47	II хэлтэс	150	82	1	24	6	4	2	27	22		4	1	66							1959.2	1659.2	84.7	
48	ЗЦ-ын хэлтэс														1			1			1427452.2	1331149.4	93.3	
49	Багануур	48	30		3				5	4		1	1	5	6			6		4	2	81580.2	80507.8	98.7
50	Багахангай														1	1			1		93996.0	50020.0	53.2	
51	Налайх	34	8		2				4	4				1	6						538651.1	518538.2	96.3	
52	Дүүргүүдийн дүн	2688	1158	5	237	38	44	30	248	143	3	35	26	631	18	3	1	14	2	6	10	28578921.0	27698275.5	96.9
53	НХЖХОНАБ-ын	НХЖХХГ																						
54		ЭХГ																						
55	НЦУГ	ДЦШ																						
56		ХГХТХэлтэс																				614.5	614.5	100.0
57	ХЖХХэлтэс																							
58	ТЦА	ЗЦГ																				939222.3	908450.3	96.7
59		ИАТЦХ																				21909.0	9415.0	43.0
60		ТЗЦГ		1											1	14	3	11		14		49186.0	45547.6	92.6
61	ЭжЦА																							
62	ЭХБГ																							
63	Улсын дүн	4917	1626	10	333	66	61	41	351	202	4	61	36	1264	41	12	12	17	21	7	13	36011392.5	34474564.1	95.7

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчлийн шийдвэрлэлт																				
		Хоёр. Зөрчлийн хэрэг үүсгэн шалгасан зөрчил																				
		Нэмэгдэл шийтгэлийн хэлбэрээр хураасан орлого, эд зүйл, тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, байр																				
		Галт зэвсэг /ш/	Ливсгал боогдуулах бодис /ш/	Нулимс асгаруулах бодис /ш/	Тасарч, дэлгэрэх бодис, тэсгэлээний хэрэгсэл /ш/	Хутга мөс /ш/	Бодооны хэрэгсэл /ш/	Малын гаралтай					Ан амьтны гаралтай			Спирт /литр/	Архи /литр/	Пиво /литр/	Дарс /литр/	Хураасан орлого /мян.төг/	Тээврийн хэрэгсэл	
А	439	440	441	442	443	444	Мах /кг/	Арьс /ш/	Ноос /кг/	Ноолуур /кг/	Шир /ш/	Мах /кг/	Арьс /ш/	Бусад түүхий эд /ш/	453	454	455	456	457	458		
1	Баруун бус	Баян-Өлгий															22	120		157400.0		
2		Говь-Алтай	3			167													3		85000.0	
3		Завхан															93	50	7			
4		Увс	2																7			
5		Ховд																2			7000.0	
6	Хангайн бус	Архангай																				
7		Баянхонгор	1				2											1	48			
8		Булган																67	99			
9		Орхон																4			29000.0	1
10		Өвөрхангай																2	18			
11	Төвийн бус	Говьсүмбэр															14	11		10800.0		
12		Дархан-Уул	1				2										4	34		323104.0		
13		Дорноговь					1										70	128		40000.0		
14		Дундговь					1												3		13000.0	
15		Өмнөговь																58	41		3169000.0	
16	Зүүн бус	Сэлэнгэ					1										12					
17		Төв															37	32		219500.0		
18		Дорнод															423	230				
19		Сүхбаатар															3	123		2500.0		
20		Хэнтий	2														22	16	4	100000.0	1	
21	Аймгуудын дүн	9			167	7										834	963	11	4156304.0	2		
22	Баянгол																35	54				
23	I хэлтэс																12	17				
24	II хэлтэс																23	37				
25	ЗЦ-ын хэлтэс																					
26	Баянзүрх					4										75	105		714000.0			
27	I хэлтэс					4										37	37		24000.0			
28	II хэлтэс															19	63		690000.0			
29	III хэлтэс															19	5					
30	ЗЦ-ын хэлтэс																					
31	Сүхбаатар															60	2	3	158500.0			
32	I хэлтэс															58		3	142300.0			
33	II хэлтэс															2	2		16200.0			
34	ЗЦ-ын хэлтэс																					
35	Сонгинохайрхан															11	40					
36	I хэлтэс															11	4					
37	II хэлтэс																		28			
38	III хэлтэс																		8			
39	ЗЦ-ын хэлтэс																					
40	Хан-Уул															1						
41	I хэлтэс																					
42	II хэлтэс																1					
43	ЗЦ-ын хэлтэс																					
44	Чингэлтэй					3										27	25	4	775504.0			
45	I хэлтэс					3										27	25	4	775504.0			
46	II хэлтэс																					
47	ЗЦ-ын хэлтэс																					
48	Багануур																			5.0		
49	Багахангай																					
50	Налайх																					
51	Дүүргүүдийн дүн					7										209	226	7	1648009			
52	НХХСОНАБ ХА	НХЖХГ																				
53		ЭХГ																				
54		ДЦШ																				
55	НЦУГ	ХГХТХэлтэс																				
56		ХЖХХэлтэс																				
57	ТЦА	ЗЦГ																				
58		ИАТЦХ																				
59		ТЗЦГ	6																			
60	ЭжЦА																					
61	ЭХБГ																					
62	Улсын дүн	15			167	14										1043	1189	18	5804313	2		

№	Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллага	Зөрчлийн шийдвэрлэлт						Зөрчил гаргаж шийтгэврээр шийтгэл ногдуулсан хүнийг											
		Хоёр. Зөрчлийн хэрэг үүсгэн шалгасан зөрчил																	
		Нэмэгдэл шийтгэлийн хэлбэрээр хураасан орлого, эд зүйл, тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, байр																	
		Мод /мЗ/	Тоног төхөөрөмж	Байр	Хураасан бичиг баримт /ш/	Тамхи	Бусад	Эрүүлжүүлсэн хүн	Үүнээс			Түр саатуулсан	Үүнээс		Албадан саатуулсан	Үүнээс			
A	459	460	461	462	463	464	465	Хүүхэд	Эмэгтэй хүн	Гадаадын иргэн	469	Хүүхэд	Эмэгтэй хүн	472	Хүүхэд	Эмэгтэй хүн	Гадаадын иргэн		
1	Баруун бүс	Баян-Өлгий				8,380	60.0	1							1				
2		Говь-Алтай																	
3		Завхан				1,976	3.0												
4		Увс					11.0								7	7	7		
5		Ховд					245	1.0											
6	Хангайн бүс	Архангай																	
7		Баянхонгор					3.0								2				
8		Булган					26												
9		Орхон					446												
10		Өвөрхангай																	
11	Төвийн бүс	Хөвсгөл				39													
12		Говьсүмбэр																	
13		Дархан-Уул					96	16002.0											
14		Дорноговь	5				151	212.0											
15		Дундговь																	
16		Өмнөговь					95	1.0				4		2					
17		Сэлэнгэ					113	113.0	1			1			1				
18		Төв					459												
19	Зүүн бүс	Дорнод					120000.0												
20		Сүхбаатар				1	10	1.0											
21		Хэнтий					124	4.0	1			1							
22	Аймгуудын дүн	5			1	12160	136411.0	3.0			6		2	11	7	7			
23	Баянгол					1938						3							
24	I хэлтэс										3								
25	II хэлтэс																		
26	ЗЦ-ын хэлтэс																		
27	Баянзүрх					252	7	2											
28	I хэлтэс					75		2											
29	II хэлтэс					177	7												
30	III хэлтэс																		
31	ЗЦ-ын хэлтэс																		
32	Сүхбаатар						1												
33	I хэлтэс						1												
34	II хэлтэс																		
35	ЗЦ-ын хэлтэс																		
36	Сонгинохайрхан																		
37	I хэлтэс																		
38	II хэлтэс																		
39	III хэлтэс																		
40	ЗЦ-ын хэлтэс																		
41	Хан-Уул					25													
42	I хэлтэс																		
43	II хэлтэс					25													
44	ЗЦ-ын хэлтэс																		
45	Чингэлтэй					29	209,606	1											
46	I хэлтэс					29	209,606	1											
47	II хэлтэс																		
48	ЗЦ-ын хэлтэс																		
49	Багануур					360	155												
50	Багахангай																		
51	Налайх						7												
52	Дүүргүүдийн дүн					2604	209776	3			3								
53	НХЖОНАБ ХА	НХЖХГ																	
54		ЭХГ																	
55		ДЦШ																	
56	НЦУГ	ХГХТХэлтэс					4							3					
57		ХЖХХэлтэс																	
58	ТЦА	ЗЦГ																	
59		ИАТЦХ																	
60		ТЗЦГ																	
61	ЭхЦА						1												
62	ЗХБГ																		
63	Улсын дүн	5			1	14764	346192.0	6				9		2	14	7	7		

Зам тээврийн ослын статистикийн нэгдсэн үзүүлэлт /2018-2022/

Он/ бүс нутаг		Үзүүлэлт					
		Зам тээврийн нийт осол	ТХХАБАЖЭГэмт хэрэг	Гэмт хэргийн улмаас амь насаа алдсан хүн	Согтуугаар тээврийн хэрэгсэл жолоодсон зөрчил	Торгуулсан хүн	Торгуулийн дүн
2018	Улс	28259	1231	325	32335	1,554,087	55,332,204,000
	Хот	25666	517	91	16920	1,152,872	37,015,408,000
2019	Улс	25302	1276	319	34591	1,986,489	54,987,291,900
	Хот	21874	595	85	16515	1,456,638	35,059,103,000
2020	Улс	21768	985	264	26696	2,028,325	56,312,626,000
	Хот	18513	431	77	10475	1,567,772	38,906,235,000
2021	Улс	22482	915	238	39428	1,824,001	64,130,108,500
	Хот	19218	443	74	18010	1,425,865	44,985,035,000
2022	Улс	24121	1220	280	54924	2,377,193	81,942,506,600
	Хот	20322	595	56	30323	1,861,326	58,191,552,500

Хавсралт 2. Улсын Ерөнхий Прокурорын газар

Прокурорын байгууллагын хяналт тавьсан гэмт хэргийн болон зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээллийн статистик

Нэгжийн нэр		Гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээлэл						Зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл							
		Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл	Гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлт					Үлдэгдэл гомдол, мэдээлэл	Хүлээн авч шалгасан нийт гомдол, мэдээлэл	Гомдол, мэдээллийн шийдвэрлэлт					Үлдэгдэл гомдол, мэдээлэл
			Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээсэн	Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан	Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзсан	Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээсэн тогтоолыг хүчингүй болгож, хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзсан				Хүлээн авахаас татгалзсан	Хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэсэн	Зөрчлийн хэрэг нээсэн	Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээсэн	Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан	
1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7			
Нийт	103451	31012	13184	53496	87	5672	233090	54669	141791	32548	2111	77	1892		
Нийслэлийн хэмжээнд	78967	22763	8650	43123	70	4361	156058	45940	90913	16604	1192	5	1404		
1	УЕПГ	0	0	0	0	0	91	4	60	26	0	0	1		
2	Нийслэл ПГ	1498	728	100	588	29	53	3210	276	2551	366	5	0	12	
3	Баянгол ДПГ	13439	3551	1593	7521	16	758	22186	7412	12603	1745	260	0	166	
4	Баянзүрх ДПГ	20333	5703	2322	11182	10	1116	31931	10701	16608	3902	379	0	341	
5	Сонгинохайрхан ДПГ	12818	3552	884	7655	2	725	33170	12594	16968	2987	232	0	389	
6	Сүхбаатар дүүргийн ПГ	11040	3194	1336	5853	6	651	19026	5081	11695	1981	129	4	136	
7	Хан-Уул ДПГ	8267	2783	709	4347	5	423	18900	4714	11430	2480	78	0	198	
8	Чингэлтэй ДПГ	8178	2034	1370	4319	1	454	19231	4394	12524	2117	65	0	131	
9	Багануур ДПГ	506	170	75	235	0	26	1948	220	1298	380	36	0	14	
10	Налайх,Багахангай ДПГ	785	303	180	259	0	43	4003	504	3059	417	7	1	15	
11	Тээврийн ПГ	2103	745	81	1164	1	112	2362	40	2117	203	1	0	1	
Орон нутгийн хэмжээнд	24484	8249	4534	10373	17	1311	77032	8729	50878	15944	919	72	488		
12	Архангай АПГ	1134	262	337	489	0	46	2414	182	1519	691	11	0	11	
13	Баян-Өлгий АПГ	821	307	92	375	1	46	3482	399	2311	715	45	0	12	
14	Баянхонгор АПГ	1351	245	236	741	1	128	4750	1099	2596	958	53	0	44	
15	Булган АПГ	842	315	183	285	0	59	3133	206	2233	649	27	4	12	
16	Говь-Алтай АПГ	582	204	75	275	0	28	2445	252	1602	556	18	11	6	
17	Говьсүмбэр АПГ	304	141	43	112	0	8	1089	46	707	307	24	0	5	
18	Дархан-Уул АПГ	1375	445	346	507	0	77	4346	396	3092	795	31	16	16	
19	Дорноговь АПГ	1460	546	282	565	1	66	3848	69	3007	707	37	0	28	
21	Дорнод АПГ	1701	503	297	816	0	85	4360	940	2781	582	22	2	33	
22	Дундговь АПГ	604	219	91	267	0	27	1552	192	1069	265	13	5	8	
23	Завхан АПГ	660	311	155	159	1	34	2212	111	1487	569	32	0	13	
25	Орхон АПГ	1822	567	246	865	2	142	5009	663	3164	1005	148	0	29	
26	Өвөрхангай АПГ	811	489	150	128	1	43	5609	194	3694	1614	78	0	29	
28	Өмнөговь АПГ	1466	635	155	604	2	70	4160	339	3051	695	31	1	43	
30	Сүхбаатар аймгийн ПГ	1037	347	199	455	1	35	2006	106	1392	445	44	0	19	
31	Сэлэнгэ АПГ	1615	670	163	691	2	89	5413	964	3107	1179	115	0	48	
34	Төв АПГ	1921	756	240	819	0	106	3795	82	2719	945	28	1	20	
35	Увс АПГ	879	170	169	509	2	29	4128	469	2967	634	34	0	24	
36	Ховд АПГ	920	321	216	345	2	36	5067	658	3608	692	66	22	21	
38	Хөвсгөл АПГ	1425	368	543	445	1	68	3198	338	1870	949	15	4	22	
39	Хэнтий АПГ	1754	428	316	921	0	89	5016	1024	2902	992	47	6	45	

Зөрчлийн хэргийн шийдвэрлэлт (бүлэг, заалт)

	Зөрчлийн тухай хуулийн бүлэг, зүйл, заалт	МД	Хяналт тавьсан зөрчлийн хэрэг			
			Нийт зөрчил	Шийдвэрлэлт		
				Газар дээр нь хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан	Бүртгэж, хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан	Зөрчлийн хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээсэн
1	2	3	4			
	Нийт	1	2681361	2505584	142372	33405
1	5. Нийтийн хэв журам, аюулгүй байдлын эсрэг зөрчил	2	143275	89145	37570	16560
2	6. Нийтийн ёс суртахуун, хүн амын эрүүл мэнд, эрүүл ахуйн журмын эсрэг зөрчил	23	9529	1138	4672	3719
3	7. Байгаль орчин, амьтан, ургамлыг хамгаалах журмын эсрэг зөрчил	53	1691	2	1280	409
4	8. Нийтийн өмч, өмчлөх эрхийн эсрэг зөрчил	71	5091	80	2684	2327
5	9. Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, технологийн үйл ажиллагааны журмын эсрэг зөрчил	81	25	1	17	7
6	10. Аж ахуйн үйл ажиллагааны журмын эсрэг зөрчил	93	2533	1010	1379	144
7	11. Үнэт цаас, банк, санхүү, гааль, татвар, даатгалын журмын эсрэг зөрчил	123	34835	31343	3358	134
8	12. Барилга, үйлдвэрлэл, эрчим хүчний журмын эсрэг зөрчил	156	363	0	281	82
9	13. Хөдөө аж ахуй, газар тариалангийн талаар тогтоосон журмын эсрэг зөрчил	169	1466	199	1247	20
10	14. Мэдээлэл, харилцаа холбоо, тээвэр, тээврийн хэрэгслийн ашиглалт, хөдөлгөөний аюулгүй байдлын журмын эсрэг зөрчил	179	2460502	2379220	68339	12943
11	15. Төрийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааны эсрэг зөрчил	192	25103	3446	21177	480
12	16. МУ-н хилийн аюулгүй байдлын болон гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн монгол улсад зорчих журмын эсрэг зөрчил	224	561	0	552	9
13	17. Улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг зөрчил	229	24	0	1	23

Зөрчлийн хэргийн шийдвэрлэлт (нутаг дэвсгэрээр)

Нэгжийн нэр		Шийдвэрлэлт			
		Нийт зөрчил	Газар дээр нь хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан	Бүртгэж, хялбаршуулсан журмаар шийтгэл оногдуулсан	Зөрчлийн хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээсэн
	Нийт	2698521	2523325	141791	33405
Нийслэлийн хэмжээнд		2045514	1937516	90913	17085
1	УЕПГ	91	0	60	31
2	Нийслэл ПГ	3072	97	2551	424
3	Баянгол ДПГ	367216	352839	12603	1774
4	Баянзүрх ДПГ	374901	354305	16608	3988
5	Сонгинохайрхан ДПГ	149988	129970	16968	3050
6	Сүхбаатар дүүргийн ПГ	282858	269133	11695	2030
7	Хан-Уул ДПГ	177584	163565	11430	2589
8	Чингэлтэй ДПГ	519478	504790	12524	2164
9	Багануур ДПГ	38657	36972	1298	387
10	Налайх,Багахангай ДПГ	69873	66376	3059	438
11	Тээврийн ПГ	61796	59469	2117	210
Орон нутгийн хэмжээнд		653007	585809	50878	16320
12	Архангай АПГ	27290	25073	1519	698
13	Баян-Өлгий АПГ	21423	18393	2311	719
14	Баянхонгор АПГ	22638	19067	2596	975
15	Булган АПГ	36731	33845	2233	653
16	Говь-Алтай АПГ	22854	20694	1602	558
17	Говьсүмбэр АПГ	22942	21922	707	313
18	Дархан-Уул АПГ	50752	46847	3092	813
19	Дорноговь АПГ	26413	22685	3007	721
21	Дорнод АПГ	21003	17617	2781	605
22	Дундговь АПГ	21492	20158	1069	265
23	Завхан АПГ	23895	21829	1487	579
25	Орхон АПГ	26034	21848	3164	1022
26	Өвөрхангай АПГ	62549	57151	3694	1704
28	Өмнөговь АПГ	37470	33704	3051	715
30	Сүхбаатар аймгийн ПГ	16816	14963	1392	461
31	Сэлэнгэ АПГ	36120	31816	3107	1197
34	Төв АПГ	65694	62014	2719	961
35	Увс АПГ	25093	21451	2967	675
36	Ховд АПГ	28665	24361	3608	696
38	Хөвсгөл АПГ	25760	22913	1870	977
39	Хэнтий АПГ	31373	27458	2902	1013

Прокурорын байгууллагын хяналт тавьсан хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэргийн статистик

	Прокурорын байгууллага																		Прокурорын байгууллага							
	МД	Нийт ХЕБМБ явуулсан хэрэг	МБ явуулсан	Үүнээс				ХБ явуулсан	Үүнээс				Тухайн жил шинээр үүссэн хэрэг	Тухайн жил ЭХҮГТ хэрэг	Тухайн жил ЭХҮГТ хэрэг дэх яллагчийн тоо	Үүнээс		Хохирогч	Эмэгтэй	Насанд хүрээгүй хүн	Амь насаараа хожирсон хүн	Эрүүл мэндээрээ хожирсон хүн	Гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртсөн хүн			
				Хэрэг сэжиг болсон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэлтгэсэн	Түгэлзүүлсэн		ЭХҮ-ж, яллагдагчар татах тогтоолыг хүчингүй болгож, хэргийг хэрэг бүртгэлд буцаасан	Үлдэлдэл	ЭХҮГТ өгсөн	Хэрэг бүртгэлтэй хавсан				Нэлтгэсэн	Гадаад улсын эрх бүхий байгууллагад хүргүүлсэн							Үлдэлдэл	Эмэгтэй	Насанд хүрээгүй хүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25		
Нийт	74665	26149	740	14944	9443	166	97	759	58369	11059	19604	262	1	27443	48202	24443	17232	2529	1127	39258	18369	2101	2417	12083	737	
Нийслэлийн хэмжээнд	53580	17396	462	8323	7872	137	81	521	42810	7462	14637	178	1	20532	34451	16299	9706	1592	629	28111	13624	1431	1395	7491	258	
1	Нийслэл ПГ	1933	825	29	365	224	14	6	187	1460	399	337	32	0	692	1094	597	806	172	8	169	82	3	4	20	1
2	Баянгол ДПГ	7712	2458	59	861	1520	8	1	9	6004	869	2093	17	0	3025	5448	2415	1039	158	98	3503	1698	168	94	817	16
3	Баянзүрх ДПГ	14724	4109	90	1712	2118	55	40	94	11910	1493	4781	56	0	5600	8720	3867	1948	297	136	7752	3759	468	557	1850	105
4	Сонгинохайрхан ДПГ	7788	2067	95	1477	424	11	2	58	6639	1094	2356	3	1	3185	4752	1976	1715	249	46	4010	1770	223	180	1344	40
5	Сүхбаатар дүүргийн ПГ	7586	2806	62	1166	1467	12	8	91	5821	1218	1707	25	0	2871	5041	2648	1397	258	145	3924	1971	169	58	813	24
6	Хан-Уул ДПГ	6242	1730	65	842	746	17	18	42	5353	873	1308	40	0	3132	4062	1596	997	136	104	3300	1539	152	284	825	32
7	Чингэлтэй ДПГ	5382	2284	33	934	1270	11	6	30	3857	808	1494	3	0	1552	3665	2184	1056	186	70	4232	2272	137	65	702	15
8	Багануур ДПГ	348	162	4	126	28	2	0	2	261	73	105	0	0	83	276	139	119	14	6	145	55	6	10	90	0
9	Налайх, Багахангай ДПГ	868	327	12	232	74	6	0	3	631	107	232	2	0	290	537	292	229	38	17	531	252	22	77	187	25
10	Тээврийн ПГ	997	628	13	608	1	1	0	5	874	528	244	0	0	102	856	585	593	109	14	978	436	90	66	843	0
хэмжээнд	21085	8753	278	6621	1571	29	16	238	15559	3597	4967	84	0	6911	13751	8144	7603	958	499	11277	4811	673	1022	4592	479	
11	Архангай АПГ	913	428	4	368	47	0	1	8	559	81	125	4	0	349	588	405	426	44	28	402	128	11	22	179	9
12	Баян-Өлгий АПГ	605	273	12	216	38	3	0	4	466	155	110	2	0	199	455	266	257	25	19	554	161	38	16	130	13
13	Баянхонгор АПГ	807	353	16	232	98	3	0	4	545	114	217	3	0	211	536	330	282	32	40	448	205	30	14	201	30
14	Булган АПГ	885	329	25	258	31	1	0	14	642	121	159	12	0	350	565	318	322	42	18	395	170	23	44	157	3
15	Говь-Алтай АПГ	484	204	4	166	32	0	0	2	367	100	93	2	0	172	299	183	175	23	8	235	96	17	11	76	4
16	Говьсүмбэр АПГ	285	117	10	89	12	0	0	6	230	62	77	2	0	89	195	111	119	21	16	169	72	22	15	90	14
17	Дархан-Уул АПГ	1331	505	19	389	85	2	0	10	949	134	505	2	0	308	762	498	454	80	38	676	356	50	73	281	53
18	Дорноговь АПГ	1294	540	6	359	166	1	0	8	976	242	385	0	0	349	875	509	381	55	15	581	306	29	30	227	19
19	Дорнод АПГ	1147	468	21	386	47	0	0	14	812	158	233	2	0	419	815	453	477	62	36	513	198	17	29	290	10
20	Дундговь АПГ	505	209	5	184	13	0	0	7	361	80	78	1	0	202	308	186	189	20	8	263	105	14	31	123	13
21	Завхан АПГ	677	323	3	280	30	1	0	9	500	161	140	1	0	198	469	310	320	32	6	334	123	18	46	162	23
22	Орхон АПГ	1500	501	15	382	94	1	0	9	1188	235	336	4	0	613	925	457	431	54	44	916	445	66	85	311	41
23	Өвөрхангай АПГ	1264	561	15	399	122	2	2	21	1061	356	204	0	0	501	789	526	469	70	36	712	330	57	106	269	44
24	Өмнөговь АПГ	1144	385	18	300	56	0	0	11	940	200	408	1	0	331	828	365	372	38	28	642	261	30	139	232	26
25	Сүхбаатар аймгийн ПГ	847	365	8	277	72	0	1	7	626	153	184	3	0	286	561	330	309	34	9	509	195	33	23	181	14
26	Сэлэнгэ АПГ	1426	553	26	425	75	0	0	27	1193	346	318	7	0	522	956	497	490	67	42	680	277	46	44	305	32
27	Төв АПГ	1697	726	17	534	113	10	11	41	1317	364	437	9	0	507	1106	614	581	72	17	819	302	28	100	412	23
28	Увс АПГ	584	256	10	230	11	0	0	5	403	82	146	1	0	174	360	241	272	17	15	327	112	15	20	154	15
29	Ховд АПГ	877	398	12	333	42	0	1	10	607	133	197	8	0	269	608	363	371	57	20	522	226	32	21	225	39
30	Хөвсгөл АПГ	1555	738	24	407	291	3	0	13	945	158	343	19	0	425	935	699	464	64	39	854	500	49	49	296	16
31	Хэнтий АПГ	1258	521	8	407	96	2	0	8	872	162	272	1	0	437	816	483	457	50	17	751	255	50	104	291	38

Прокурорын байгууллагын хяналт тавьсан хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалтын хэргийн шийдвэрлэлт (бүлэг, заалт)

Эрүүгийн хуулийн бүлэг, заалт	Прокурорын байгууллага															Прокурорын байгууллага						
	Нийт ХБМБ явуулсан хэрэг	МБ явуулсан	Үүнээс					ХБ явуулсан	Үүнээс			Тухайн жил шинээр үүссэн хэрэг	Тухайн жил ЭХҮЯТ хэрэг	Тухайн жил ЭХҮЯТ хэрэг дэх аллагдчийн тоо***	Үүнээс		Хохирогч	Эмэгтэй	Насанд хүрээгүй хүн	Амь насаараа хохирсон хүн	Эрүүл мэндээрээ хохирсон хүн	Гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртсөн хүн
			Харгалзахгүй болгосон	Шүүхэд шилжүүлсэн	Нэгтгэсэн	Түдэлзүүлсэн	Үлдэгдэл		ЭХҮЯТгагсан	Хэрэг бүртгэлтийг хаасан	Үлдэгдэл				Эмэгтэй	Насанд хүрээгүй хүн						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
Нийт	74661	26479	740	14934	9447	177	1076	59291	11001	19624	28413	48201	24443	17232	2529	1127	39256	18369	2101	2417	12083	737
Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	3327	401	14	324	6	0	54	3032	104	2126	797	2553	286	321	48	9	1503	584	53	2022	68	9
10.1 дүгээр зүйл.Хүнийг алах	429	295	3	242	4	0	44	175	40	15	120	210	207	212	17	7	196	70	2	175	37	9
10.2 дугаар зүйл.Санаа сэтгэл хүчтэй цочрон давчдаж хүнийг алах	2	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
10.3 дугаар зүйл.Баривчлах, таслан зогсоох хэр хэмжээг хэтрүүлж хүнийг алах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.4 дүгээр зүйл.Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх	2702	12	0	7	3	0	2	2695	5	2072	613	2226	7	4	0	0	1245	482	48	1745	22	0
10.5 дугаар зүйл.Эх нярай хүүхдээ алах	9	1	0	1	0	0	0	8	0	2	6	5	1	1	1	0	1	1	0	2	0	0
10.6 дугаар зүйл.Хүний амь насыг болгоомжгүйгээр хохироох	188	93	11	73	0	0	8	156	60	38	58	112	72	104	30	2	64	32	3	101	9	0
Эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	13247	8870	369	7861	256	51	319	8131	3739	1666	2718	10657	8279	8795	1034	479	10823	3936	704	60	10346	704
11.1 дүгээр зүйл.Хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол санаатай учруулах	821	501	8	433	10	8	36	524	198	97	229	498	414	424	29	16	497	98	18	28	442	14
11.2 дугаар зүйл.Санаа сэтгэл хүчтэй цочрон давчдаж хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол учруулах	10	9	2	5	0	0	2	7	6	1	0	7	9	9	5	1	8	1	0	0	8	0
11.3 дугаар зүйл.Хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол болгоомжгүйгээр учруулах	150	64	11	50	0	0	3	126	40	40	46	100	49	65	4	3	84	20	14	1	87	0
11.4 дүгээр зүйл.Хүний эрүүл мэндэд хүндэтгэр хохирол санаатай учруулах	1293	848	43	736	20	7	41	829	383	148	298	1001	784	825	50	54	1231	391	45	4	1038	50
11.5 дугаар зүйл.Хүний эрүүл мэндэд хүндэтгэр хохирол болгоомжгүйгээр учруулах	162	29	5	20	0	0	4	153	20	63	70	126	24	28	3	2	98	26	14	1	105	0
11.6 дугаар зүйл.Хүний эрүүл мэндэд хөнгөн хохирол учруулах	10877	7564	307	6737	231	39	243	6488	3167	1244	2071	8979	7122	7521	950	414	9181	3411	614	28	8895	588
11.7 дугаар зүйл.Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	250	138	0	120	11	0	7	191	79	75	35	184	124	115	4	0	201	165	15	2	117	102
Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	1508	633	42	512	20	5	53	1179	303	379	493	1008	512	544	23	61	763	711	417	4	99	30
12.1 дүгээр зүйл.Хүчиндэх	1230	513	25	414	19	5	49	951	233	312	402	801	405	426	0	45	646	602	323	4	85	28

12.2 дугаар зүйл.Бэлгийн дур хүсээг ёс бусаар хангах	52	25	5	17	1	0	2	33	6	17	9	37	18	17	0	3	27	25	16	0	4	2
12.3 дугаар зүйл.Бэлгийн мөлжлөг	6	1	0	1	0	0	0	6	1	3	2	3	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0
12.4 дүгээр зүйл.Бэлгийн дарамт учруулах	3	2	0	2	0	0	0	3	2	0	1	3	2	2	0	0	3	3	3	0	0	0
12.5 дугаар зүйл.Арван зургаан насанд хүрээгүй хүнтэй бэлгийн харьцаанд орох	199	88	14	70	1	0	3	168	57	45	66	148	80	81	0	12	98	93	87	0	10	0
12.6 дугаар зүйл.Биеэ үнэлэхийг зохион байгуулах	36	20	0	19	1	0	0	28	12	2	14	31	19	25	22	1	3	2	1	0	0	0
Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	812	175	7	100	53	2	10	721	81	354	277	573	148	113	35	3	423	224	42	0	35	3
13.1 дүгээр зүйл.Хүн худалдаалах	27	14	0	10	3	0	1	19	6	4	9	13	9	12	7	0	6	3	1	0	5	0
13.2 дугаар зүйл.Хүн хулгайлах	6	2	0	2	0	0	0	4	0	1	3	2	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0
13.3 дугаар зүйл.Хүн барьцаалах	3	2	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.4 дүгээр зүйл.Хүнийг хүчээр алга болгох	9	3	0	1	1	0	1	8	2	1	5	7	3	2	0	0	5	1	0	0	0	1
13.5 дугаар зүйл.Заналхийлэх	196	61	1	23	34	1	2	153	18	81	52	150	55	23	4	2	148	67	27	0	11	1
13.6 дугаар зүйл.Бусдын орон байранд хууль бусаар нэвтрэн орох	81	43	1	31	9	0	2	57	19	28	10	62	36	30	6	0	81	48	5	0	15	0
13.7 дугаар зүйл.Хууль бусаар нэгжих, хураан авах, битүүмжлэх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.8 дугаар зүйл.Зөвшөөрөлгүй гэрэл зураг авах, дуу, дүрс бичлэг хийж дамжуулах, тараах	2	0	0	0	0	0	0	2	0	1	1	2	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
13.9 дүгээр зүйл.Хууль бусаар баривчлах, саатуулах	3	2	1	1	0	0	0	2	1	0	1	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
13.10 дугаар зүйл.Хувь хүний нууцад халдах	24	6	1	4	0	0	1	21	3	11	6	14	5	7	1	0	33	30	19	0	1	0
13.11 дүгээр зүйл.Хувь хүний нууцыг задруулах	18	5	1	3	0	0	1	16	3	10	3	15	5	7	3	0	15	13	0	0	0	0
13.12 дугаар зүйл.Хууль бусаар мөрдөж мөших	8	3	0	3	0	0	0	8	3	1	4	7	3	5	0	0	3	2	1	0	1	0
13.13 дугаар зүйл.Албадан хөдөлмөрлүүлэх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.14 дүгээр зүйл.Худал мэдээлэл тараах	447	41	3	25	6	1	3	438	29	216	187	305	34	29	15	1	161	86	8	0	2	1
Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг	13	2	0	1	0	1	0	12	1	7	4	7	1	1	0	0	19	11	0	0	1	0
14.1 дүгээр зүйл.Ялгаварлан гадуурхах	5	0	0	0	0	0	0	5	0	3	2	2	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
14.2 дугаар зүйл.Мэдээлэл хайх, хүлээн авахад саад учруулах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.3 дугаар зүйл.Үзэл бодлоо илэрхийлэх, хэвлэн нийтлэх эрх чөлөөнд халдах	2	0	0	0	0	0	0	2	0	1	1	2	0	0	0	0	2	1	0	0	1	0

16.8 дугаар зүйл.Хүүхдэд садар самууныг сурталчлах, уруу татах	70	48	1	23	23	0	1	36	14	7	15	58	45	24	4	2	69	52	47	0	3	0
16.9 дүгээр зүйл.Хүүхэд оролцуулж садар самууныг сурталчлах	14	7	0	6	1	0	0	10	3	0	7	10	6	5	0	0	41	28	24	0	1	0
16.10 дугаар зүйл.Хүүхдээр тэвчишгүй хөдөлмөр эрхлүүлэх	2	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16.11 дүгээр зүйл.Хүүхдийг асран хамгаалах үүргээ үл биелүүлэх	11	1	0	1	0	0	0	11	1	6	4	10	1	1	1	0	8	5	6	4	4	0
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	49029	13964	231	4198	8957	111	401	40489	5355	13297	21729	28948	13113	4983	888	559	24874	12621	714	9	313	13
17.1 дүгээр зүйл.Хулгайлах	19898	3513	83	1704	1535	58	105	18292	1878	6497	9905	8941	3207	2077	261	302	8093	3864	419	4	88	3
17.2 дугаар зүйл.Дээрэмдэх	1956	457	9	284	118	11	31	1686	183	806	697	778	372	388	18	79	1029	519	88	1	86	0
17.3 дугаар зүйл.Залилах	20183	8400	37	1024	7063	38	212	14386	2575	3837	7888	14825	8049	1142	334	116	13861	7798	133	2	41	2
17.4 дүгээр зүйл.Хөрөнгө завших	1499	449	19	329	59	8	29	1320	265	361	693	955	382	344	92	3	952	503	6	0	4	0
17.5 дугаар зүйл.Алдаатай гүйлгээ, андуурагдсан илгээж, гээгдэл эд хөрөнгө, алдуул мал завших	2074	447	24	370	30	6	16	1869	241	823	805	1522	415	416	142	28	1333	696	116	0	5	0
17.6 дугаар зүйл.Бусдын эд хөрөнгийг авахаар заналхийлэх	123	77	0	17	54	0	6	62	16	27	19	94	72	21	8	3	202	80	7	0	3	0
17.7 дугаар зүйл.Автотээврийн хэрэгслийг зөвшөөрөлгүйгээр авч явах	322	205	38	96	59	5	7	210	93	55	62	268	185	111	10	17	811	417	8	1	22	1
17.8 дугаар зүйл.Эд хөрөнгө устгах, гэмтээх	1304	431	19	355	36	2	18	1112	238	432	435	1012	400	380	47	19	978	434	8	1	108	9
17.9 дүгээр зүйл.Бусдын эд хөрөнгийг хамгаалахад хайнга хандах	16	0	0	0	0	0	0	16	0	7	9	9	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
17.10 дугаар зүйл.Нотариатч, улсын бүртгэгч өмчлөгчийн эрхийг зөрчих	17	5	0	1	2	0	2	14	2	2	10	10	3	1	0	0	6	2	1	0	1	0
17.11 дүгээр зүйл.Болгоомжгүйгээр эд хөрөнгө устгах, гэмтээх, үрэгдүүлэх	47	8	0	8	0	0	0	44	5	22	17	36	7	7	0	0	27	15	0	0	0	0
17.12 дугаар зүйл.Мал хулгайлах	2332	639	11	318	270	3	35	1899	204	445	1248	940	511	416	12	14	745	126	0	1	11	1
Эдийн засгийн гэмт хэрэг	681	261	9	130	62	3	53	516	92	152	270	374	180	206	51	7	1917	1204	9	0	8	0
18.1 дүгээр зүйл.Зах зээл дэх монополь, давамгайл байдлаа хууль бусаар ашиглах	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18.2 дугаар зүйл.Валют, үндэсний мөнгөн тэмдэгтийн ханшид нөлөөлөх	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18.3 дугаар зүйл.Татвар төлөхөөс зайлсхийх	224	61	4	32	10	0	12	182	16	53	111	138	45	66	27	0	21	8	0	0	0	0
18.4 дүгээр зүйл.Шинэ бүтээл, ашигтай загвар, бүтээгдэхүүний загварын патент эзэмшигчийн эрхийг зөрчих	3	0	0	0	0	0	0	3	0	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

18.5 дугаар зүйл.Улсын хилээр барааг хууль бусаар нэвтрүүлэх	54	9	2	6	0	0	0	1	48	3	23	22	22	3	5	3	0	3	1	0	0	0	0
18.6 дугаар зүйл.Мөнгө угаах	341	186	3	83	58	3	35	231	72	52	106	163	124	116	21	7	1885	1187	9	0	8	0	
18.7 дугаар зүйл.Мөнгөн тэмдэгт, үнэт цаас, төлбөр тооцооны хэрэгсэл хуурамчаар бэлтгэх, ашиглах	62	27	1	8	9	0	9	50	15	15	20	36	22	35	9	0	21	9	0	0	0	0	
18.8 дугаар зүйл.Үнэт цаасны зах зээлийн дотоод мэдээллийг хууль бусаар ашиглаж, арилжаанд оролцох	5	0	0	0	0	0	0	5	0	4	1	5	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	
18.9 дүгээр зүйл.Үнэт цаасны зах зээлийг урвуулан ашиглах	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
18.10 дугаар зүйл.Зориуд, зохиомлоор дампуурах	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
18.11 дүгээр зүйл.Хууль бусаар дампууруулах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
18.12 дугаар зүйл.Хууль бусаар нийгмийн халамж, үйлчилгээ авах	24	8	0	5	0	0	3	20	4	7	9	12	6	6	1	0	5	4	0	0	0	0	
18.13 дугаар зүйл.Банк хууль бусаар байгуулах, банкны төлбөрийн чадвар алдагдуулах	5	1	0	1	0	0	0	4	0	1	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
18.14 дүгээр зүйл.Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөхөөс зайлсхийх	4	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
18.15 дугаар зүйл.Хууль бусаар даатгалын нөхөн төлбөр авах	5	0	0	0	0	0	0	5	0	1	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
18.16 дугаар зүйл.Барааны тэмдэгт эзэмшигч, газар зүйн заалт хэрэглэгчийн эрхийг зөрчих	6	2	1	1	0	0	0	4	0	2	2	2	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	
18.17 дугаар зүйл.Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийг зөрчих	9	0	0	0	0	0	0	9	0	3	6	5	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	
18.18 дугаар зүйл.Үндэсний төлбөрийн системд холбогдох үйл ажиллагаа хууль бусаар эрхлэх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
18.19 дүгээр зүйл.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээний дотоод мэдээллийг хууль бусаар ашиглах	2	0	0	0	0	0	0	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
18.20 дугаар зүйл.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаанд арилжааг урвуулан ашиглах	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	75	36	2	26	2	1	5	54	15	14	23	30	21	30	6	0	3	0	0	0	0	1	0
19.1 дүгээр зүйл.Эх орноосоо урвах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
19.2 дугаар зүйл.Төрийн эрх мэдлийг хууль бусаар авах, саатуулах	3	1	0	0	0	1	0	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
19.3 дугаар зүйл.Төрийн өндөр албан тушаалтны амь биед халдах	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

19.4 дүгээр зүйл.Гадаадын тагнуулын алба, байгууллага, иргэнтэй хууль бусаар хамтран ажиллах	5	2	0	2	0	0	0	4	1	0	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	
19.5 дугаар зүйл.Зэвсэгт үймээн дэгдээх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
19.6 дугаар зүйл.Хорлон сүйтгэх	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
19.7 дугаар зүйл.Хорлон сүйтгэх ажиллагаанд бэлтгэх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
19.8 дугаар зүйл.Экстремист үйл ажиллагаа явуулах	3	3	0	2	1	0	0	2	2	0	0	2	3	8	1	0	1	0	0	1	
19.9 дүгээр зүйл.Үндэсний эв нэгдлийг буснуулах	4	0	0	0	0	0	4	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
19.10 дугаар зүйл.Тагнуул хийх	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
19.11 дүгээр зүйл.Төрийн нууцыг хууль бусаар олж авах	4	2	0	2	0	0	0	3	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	
19.12 дугаар зүйл.Төрийн нууцыг задруулах	5	3	0	1	0	0	2	4	2	0	2	2	2	3	1	0	0	0	0	0	
19.13 дугаар зүйл.Төрийн нууцыг үрэгдүүлэх	2	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
19.14 дүгээр зүйл.Монгол Улсын хилийг хууль бусаар нэвтрэх	45	21	2	17	1	0	1	33	9	10	14	21	14	17	4	0	2	0	0	0	
19.15 дугаар зүйл.Хууль бусаар иргэний харьяалал олж авах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
19.16 дугаар зүйл.Хууль бусаар газар орны нэр өөрчлөх	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
19.17 дугаар зүйл.Улсын хилийн тэмдэг, хилийн шугам дээрх байгууламжийг устгах, гэмтээх, шилжүүлэх	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	977	346	4	273	31	2	34	837	204	195	376	431	282	373	43	12	90	34	7	1	39
20.1 дүгээр зүйл.Террор үйлдэх талаар зориуд худал мэдээлэх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
20.2 дугаар зүйл.Террор ажиллагаанд уриалах, түүнийг нийтийн өмнө зөвтгөх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
20.3 дугаар зүйл.Зохион байгуулалттай гэмт бүлэг байгуулах, түүнд элсэх	6	5	0	1	1	0	3	2	1	1	0	0	1	1	1	0	9	3	0	0	
20.4 дүгээр зүйл.Галт зэвсэг, галт хэрэгсэл, тэсэрг дэлбэрэх бодис хууль бусаар эзэмших	16	3	0	2	1	0	0	15	2	7	6	9	3	7	0	0	2	0	0	1	
20.5 дугаар зүйл.Галт зэвсэг хууль бусаар бэлтгэх	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
20.6 дугаар зүйл.Галт зэвсэг, галт хэрэгсэл, тэсэрг дэлбэрэх бодис хамгаалахад хайнга хандах	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	

20.7 дугаар зүйл.Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисыг хууль бусаар ашиглах	362	228	1	187	16	2	22	270	136	47	86	261	192	254	23	7	19	9	0	0	5	0
20.8 дугаар зүйл.Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодис хэрэглэх орон байраар хангах	2	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
20.9 дүгээр зүйл.Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисыг завших	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0
20.10 дугаар зүйл. хууль бусаар тариалах	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20.11 дүгээр зүйл.Аюултай хог хаягдал, химийн хорт, аюултай бодисыг хаях	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
20.12 дугаар зүйл.Эрүүл ахуйн шаардлага хангаагүй хүнсний бүтээгдэхүүн худалдах, түгээх	4	3	0	0	1	0	1	3	1	0	2	3	3	2	0	0	1	0	0	0	0	0
20.13 дугаар зүйл.Чанар муутай барилга байгууламж ашиглалтад оруулах	6	2	0	1	0	0	1	4	0	1	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20.14 дүгээр зүйл.Хууль бусаар эм, биобэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл үйлдвэрлэх, импортлох, худалдах, түгээх	24	10	3	7	0	0	0	20	6	4	10	18	7	7	7	0	1	0	0	0	0	0
20.15 дугаар зүйл.Орчиндоо аюул учруулж болох амьтныг зохиох хамгаалалтгүй байлгах	18	11	0	11	0	0	0	12	5	5	2	16	10	10	1	0	15	9	6	0	15	0
20.16 дугаар зүйл.Олон нийтийн амгалан тайван байдал алдагдуулах	64	29	0	19	6	0	4	48	13	16	19	33	20	48	5	5	27	7	1	1	18	0
20.17 дугаар зүйл.Мерийтэй тоглоом зохион байгуулах	472	55	0	45	6	0	3	457	39	114	243	85	45	43	6	0	14	4	0	0	0	0
Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	397	119	6	70	14	2	24	323	42	142	135	240	72	74	27	3	72	39	5	1	9	0
21.1 дүгээр зүйл.Нотлох баримтыг хуурмачаар үйлдэх, устгах	141	37	3	20	8	0	6	119	15	51	53	85	23	17	6	0	16	10	0	0	2	0
21.2 дугаар зүйл.Худал мэдүүлэх	81	56	2	34	4	2	12	44	17	17	10	40	29	34	14	3	17	9	2	0	3	0
21.3 дугаар зүйл.Худал орчуулах, хэлмэрчлэх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21.4 дүгээр зүйл.Шинжээч зоримд худал дүгнэлт гаргах	11	1	0	0	1	0	0	11	1	4	5	7	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0
21.5 дугаар зүйл.Гэрч, хохирогч, шинжээч, орчуулагч, хэлмэрчид хууль бусаар нөлөөлөх	22	17	1	11	1	0	3	12	6	2	4	14	12	14	8	0	4	4	1	0	0	0
21.6 дугаар зүйл.Шүүгч, прокурор, эмгөөлөгч, мөрдөгч, иргэдийн төлөөлөгчид хууль бусаар нөлөөлөх	7	1	0	1	0	0	0	6	0	2	3	5	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
21.7 дугаар зүйл.Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагаанд саад учруулах, зайлсхийх	70	1	0	1	0	0	0	70	1	32	36	46	1	1	0	0	16	6	0	0	0	0
21.8 дугаар зүйл.Хуульчийн мэргэжлийн нэрийг хууль бусаар хэрэглэх	4	0	0	0	0	0	0	4	0	3	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
21.9 дүгээр зүйл.Мөрдөн шалгах ажиллагааны нууцыг задруулах	10	0	0	0	0	0	0	10	0	3	6	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

21.10 дугаар зүйл.Битүүжилсэн, хураан авсан эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх	24	5	0	3	0	0	2	20	1	11	8	14	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0
21.11 дүгээр зүйл.Оргон зайлах	9	7	0	5	2	0	0	5	3	1	1	7	7	5	0	0	14	8	2	1	3	0
21.12 дугаар зүйл.Эрүү шүүлт тулгах	19	4	0	4	0	0	0	16	1	8	7	14	2	2	0	0	3	2	0	0	1	0
21.13 дугаар зүйл.Гүйцэтгэх ажлын тухай хууль зөрчих	11	3	0	0	0	0	3	9	1	7	1	5	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
21.14 дүгээр зүйл.Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагааг хууль бусаар явуулах	4	3	0	2	1	0	0	2	1	1	0	3	3	2	2	0	0	0	0	0	0	0
Авлигын гэмт хэрэг	1407	417	15	204	57	10	127	1190	196	346	617	790	231	420	117	1	62	32	0	0	0	0
22.1 дүгээр зүйл.Эрх мэдэл, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах	1089	290	12	136	45	6	90	950	150	281	495	628	167	224	66	1	56	28	0	0	0	0
22.2 дугаар зүйл.Албаны эрх нөлөөг урвуулан ашиглах	2	1	0	1	0	0	0	2	1	0	1	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
22.3 дугаар зүйл.Гадаад улсын төрийн байгууллага, олон улсын байгууллагын албан тушаалтан эрх мэдлээ урвуулан ашиглах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22.4 дүгээр зүйл.Хахууль авах	270	139	2	70	18	4	43	185	52	39	90	130	64	81	18	0	5	4	0	0	0	0
22.5 дугаар зүйл.Хахууль өгөх	164	128	2	64	16	5	40	87	50	13	24	63	66	121	34	0	4	4	0	0	0	0
22.6 дугаар зүйл.Гадаад улсын төрийн байгууллага, олон улсын байгууллагын албан тушаалтныг хахуульдах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22.7 дугаар зүйл.Улсын нөөцийг хууль бусаар зарцуулах, үрэгдүүлэх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22.8 дугаар зүйл.Төсвийн хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах	35	16	3	8	1	0	4	25	6	6	12	16	6	9	4	1	2	0	0	0	0	0
22.9 дүгээр зүйл.Төрийн өмчийн төсвийн бус хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах	3	1	0	1	0	0	0	2	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22.10 дугаар зүйл.Үндэслэлгүйгээр хөрөнгөжих	75	22	1	3	6	0	12	61	8	17	33	28	9	13	2	0	0	0	0	0	0	0
22.11 дүгээр зүйл.Дураараа аашлах	3	0	0	0	0	0	0	3	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22.12 дугаар зүйл.Хуулийн этгээдийн эрх мэдлийг урвуулан ашиглах	43	12	0	2	4	0	5	37	5	6	25	19	6	4	1	0	1	0	0	0	0	0
Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	684	302	15	209	28	3	46	480	97	159	216	475	245	253	66	3	307	93	1	1	88	1
23.1 дүгээр зүйл.Хууль сахиулагчийг эсэргүүцэх	241	166	6	145	6	1	8	124	49	35	37	188	144	158	25	1	201	34	1	0	86	1
23.2 дугаар зүйл.Хуурамч баримт бичиг үйлдэх, ашиглах	377	124	7	58	19	2	37	293	39	97	154	245	91	80	37	2	131	74	0	0	2	0
23.3 дугаар зүйл.Баримт бичиг, тамга, тэмдэг, хэвлэмэл маягт хулгайлах, устгах, гэмтээх, нуух	21	7	1	4	2	0	0	19	5	7	7	17	6	4	2	0	21	7	0	0	0	0
23.4 дүгээр зүйл.Улсын бүртгэлд зориуд худал мэдээлэл оруулах, хуурамч баримт бичиг үйлдэх	22	7	1	1	2	0	3	19	4	6	7	16	4	6	2	0	1	0	0	0	0	0

23.5 дугаар зүйл.Хайнга хандах	30	4	0	3	0	0	1	28	2	13	13	11	2	5	0	0	2	2	0	1	1	0
23.6 дугаар зүйл.Хуулиар хориглоосон тусгай техник хэрэгсэл ашиглах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23.7 дугаар зүйл.Нийтийн албан тушаалтныг заналхийлэх	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	1105	518	6	450	14	2	40	812	219	281	301	738	420	555	25	5	264	60	1	2	7	2
24.1 дүгээр зүйл.Байгаль орчныг бохирдуулах	14	3	0	2	0	0	1	11	0	4	6	7	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
24.2 дугаар зүйл.Хууль бусаар ашигт малтмал хайж, ашиглах, олборлох	409	137	2	107	7	1	15	346	69	122	151	214	81	125	3	2	43	10	0	0	0	0
24.3 дугаар зүйл.Химийн хорт, аюултай бодисыг хууль бус эргэлтэд оруулах	41	12	0	8	0	1	3	38	9	17	11	27	9	16	1	0	2	1	0	0	0	0
24.4 дүгээр зүйл.Цөмийн бодис, цацраг идэвхт хаягдал, цөмийн материал, цацрагийн үүсгүүрийг хууль бус эргэлтэд оруулах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24.5 дугаар зүйл.Хууль бусаар ан агнах	129	70	1	68	1	0	0	90	31	26	33	85	61	89	1	0	33	9	1	0	1	0
24.6 дугаар зүйл.Хууль бусаар мод бэлтгэх	407	255	2	231	5	0	16	233	80	85	64	325	232	264	6	3	176	38	0	2	6	2
24.7 дугаар зүйл.Ой, хээрийн түймэр тавих	26	9	0	8	0	0	1	25	8	5	11	17	9	10	2	0	13	4	0	0	0	0
24.8 дугаар зүйл.Байгалийн ургамлыг хууль бусаар бэлтгэх	82	34	1	28	1	0	4	70	22	23	25	63	28	51	12	0	11	3	0	0	0	0
24.9 дүгээр зүйл.Байгалийн тэнцэл алдагдуулах	1	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
24.10 дугаар зүйл.Генетик нөөц, генетик нөөцтэй холбоотой мэдлэгийг хууль бусаар ашиглах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг	27	8	1	3	1	0	3	24	5	9	10	13	5	16	0	0	5	1	0	0	0	0
25.1 дүгээр зүйл.Түүх, соёлын дурсгалт зүйлийг эвдэх, гэмтээх, устгах	6	0	0	0	0	0	0	6	0	3	3	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25.2 дугаар зүйл.Түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалыг эвдэх, гэмтээх, устгах	6	3	0	0	1	0	2	3	0	3	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
25.3 дугаар зүйл.Соёлын биет өвийг завших, үрэгдүүлэх	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25.4 дүгээр зүйл.Хууль бусаар археологи, палеонтологийн хайгуул, малтлага хийх	7	4	1	2	0	0	1	7	4	0	3	5	4	15	0	0	2	1	0	0	0	0
25.5 дугаар зүйл.Соёлын биет өвийн хууль бус худалдааг зохион байгуулах, зуучлах	10	3	0	2	0	0	1	10	3	2	5	6	3	3	0	0	2	0	0	0	0	0
25.6 дугаар зүйл.Түүх, соёлын дурсгалт зүйлийг тогтоосон хугацаанд хилээр оруулж ирэхгүй байх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	750	255	2	36	202	0	15	641	146	71	422	475	237	56	5	7	638	430	3	0	5	0

26.1 дүгээр зүйл.Кибер орчинд хууль бусаар халдах	750	255	2	36	202	0	15	641	146	71	422	475	237	56	5	7	638	430	3	0	5	0
26.3 дугаар зүйл.Хор хөнөөлт программ хангамж бүтээх, ашиглах, тараах	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	1967	1270	30	1168	8	1	61	1585	886	419	279	1621	1149	1144	213	19	1788	788	196	323	1431	0
27.1 дүгээр зүйл.Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн, усан онгоц, агаарын хөлгийн хөдөлгөөнд аюултайгаар халдах	2	1	0	1	0	0	0	2	1	1	0	2	1	1	0	0	2	2	0	0	2	0
27.2 дугаар зүйл.Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн, усан онгоц, агаарын хөлгийн хөдөлгөөнд аюул учруулах	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27.3 дугаар зүйл.Төмөр замын, агаарын, усан замын тээврийн хөдөлгөөний ба ашиглалтын аюулгүй байдлын журам зөрчих	3	1	0	1	0	0	0	3	1	0	2	2	1	2	0	0	2	2	0	1	1	0
27.4 дүгээр зүйл.Нисэх багийн үйл ажиллагаанд хөндлөнгөөс оролцох	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27.5 дугаар зүйл.Осол, зөрчилд өртсөн агаарын хөлгийн бодит хяналтын хэрэгслийг устгах, гэмтээх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27.6 дугаар зүйл.Агаарын навигацийн тоног төхөөрөмжийг устгаж гэмтээх, нислэгийн хөдөлгөөнд саад учруулах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27.7 дугаар зүйл.Агаарын хөдөлгөөний аюулгүй байдалд халдах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27.8 дугаар зүйл.Агаарын хөлгийг авч зугтаах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27.9 дүгээр зүйл.Замын байгууламжийн ашиглалт, засварын аюулгүй байдлын журам зөрчих	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27.10 дугаар зүйл.Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	1959	1268	30	1166	8	1	61	1577	884	418	274	1615	1147	1141	213	19	1783	784	196	322	1427	0
27.11 дүгээр зүйл.Авто тээврийн гэмт хэрэг үйлдсэн жолооч зугтаах	68	52	4	44	0	0	4	49	33	6	10	44	42	43	2	3	38	7	3	11	32	0
Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	25	11	0	11	0	0	0	21	7	4	10	17	11	12	0	0	12	0	0	0	8	0
28.1 дүгээр зүйл.Тушаал биелүүлэхгүй байх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28.2 дугаар зүйл.Дарга, захирагчаа эсэргүүцэх	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
28.3 дугаар зүйл.Дарга, захирагч нь захирагчдаа хүч хэрэглэх	5	3	0	3	0	0	0	5	3	0	2	2	3	4	0	0	7	0	0	0	6	0
28.4 дүгээр зүйл.Бие биедээ захирагдахгүй цэргийн алба хаагчид харилцахдаа дүрмийн заалт зөрчих	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0

28.5 дугаар зүйл.Цэргийн албанаас оргон зайлах	16	6	0	6	0	0	0	12	2	4	6	12	6	6	0	0	4	0	0	0	0	0
28.6 дугаар зүйл.Биедээ гэмтэл учруулах, өөр бусад аргаар цэргийн албанаас зайлсхийх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28.7 дугаар зүйл.Цэргийн эд хөрөнгө, байлдааны галт хэрэгсэл, тэсэрч дэлбэрэх бодисыг зарах, үрэгдүүлэх, завших	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28.8 дугаар зүйл.Цэргийн эд хөрөнгийг санаатай устгах, гэмтээх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28.9 дүгээр зүйл.Байлдааны зэвсэг, галт хэрэгсэл, орчиндоо аюул учруулж болох бусад хэрэгсэлтэй харьцах журам зөрчих	2	1	0	1	0	0	0	2	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0
28.10 дугаар зүйл.Байлдааны машин жолоодох, ашиглалтын журам зөрчих	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28.11 дүгээр зүйл.Байлдааны, сургуулийн нислэг хийх, түүнд балтгах журам зөрчих	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28.12 дугаар зүйл.Байлдааны жижүүр хийх журам зөрчих	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28.13 дугаар зүйл.Дотоод албаны журам зөрчих	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28.14 дүгээр зүйл.Харуулын албаны журам зөрчих	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28.15 дугаар зүйл.Хилийн алба хаах журам зөрчих	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28.16 дугаар зүйл.Байлдааны талбарыг дур мэдэн орхих, дайсантай зэвсэг барьж байлдахаас зайлсхийх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28.17 дугаар зүйл.Сайн дураараа дайсанд бууж өгөх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28.18 дугаар зүйл.Байлдааны талбарт тонуул хийх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28.19 дүгээр зүйл.Байлдааны талбарт Улаан загалмайн тэмдгийг хууль бусаар зүүх, урвуулан ашиглах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Хүн төрөлхтөнийн аюулгүй байдал, энхтайвны эсрэг гэмт хэрэг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29.1 дүгээр зүйл.Түрэмгийлэл, эсхүл дайныг төлөвлөх, балтгах, өдөөх, дэгдээх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29.2 дугаар зүйл.Түрэмгий дайн өдөөхийг нийтэд уриалах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29.3 дугаар зүйл.Үй олноор хөнөөх зэвсэг боловсруулах, үйлдвэрлэх, хуримтлуулах, олж авах, борлуулах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29.4 дүгээр зүйл.Дайны үед хориглосон арга, хэрэгсэл хэрэглэх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29.5 дугаар зүйл.Төрлөөр устгах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

29.6 дугаар зүйл.Хөлсний цэрэг ашиглах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
29.7 дугаар зүйл.Олон улсын хамгаалалтад байдаг хүнд халдах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
29.8 дугаар зүйл.Террор үйлдэх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
29.9 дүгээр зүйл.Террор үйлдэхэд бэлтгэх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
29.10 дугаар зүйл.Террор үйлдэхийг санхүүжүүлэх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
29.11 дүгээр зүйл.Үй олноор хөнөөх зэвсэг дэлгэрүүлэхийг санхүүжүүлэх	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0.0 Сураггүй алга болсон	178	2	0	2	0	0	0	0	176	0	40	136	48	1	1	0	0	28	19	2	8	2	0

Хавсралт 3. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газар
Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагын хэмжээнд
хорих ял шийтгэгдсэн этгээдүүдийн судалгаа

Гэмт хэргийн бүлэг	ЭХ-н тусгай ангийн зүйл, заалт	Насны бүлэг									Бүгд
		16-18	19-25	26-33	34-41	42-49	50-57	58-65	66-69	70 +	
Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	10.1	3	53	248	297	251	176	67	11	3	1109
	10.2					1	2				3
	10.4				1						1
	10.6			2	3	1	1				7
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	11.1	2	22	69	95	66	35	19		1	309
	11.2					1					1
	11.4		1	5	4	1	2	2			15
	11.6		9	9	6	6	2				32
	11.7		1	2	3	4	2				12
Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	12.1.1		11	11	12	5	2	2			43
	12.1.2	5	48	58	28	20	7	4			170
	12.1.3		5	9	20	12	7	2			55
	12.1.4	22	94	172	170	119	39	23	5	2	646
	12.2.1		1	3	7	6	2	1	1		21
	12.3.1				1						1
	12.3.2		5	1	1						7
	12.5.1		4	1							5
12.5.2		1	1	2						4	
Хүний халдашгүй, чөлөөт байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	13.1		3	1	1	3					8
	13.1.2		3	3	3	4	1				14
	13.1.3			1		2					3
	13.2.2					1					1
	13.6.2			1							1
Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	15.2.2			1	1						2
Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	16.9		1								1
	16.11		1								1
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	17.1	14	148	251	171	93	45	13		1	736
	17.2	3	37	65	44	23	9	1			182
	17.3		33	74	61	40	26	10	6	1	251
	17.4		8	14	11	2	4				39
	17.6			1		1					2
	17.7		1	1							2
	17.8					1					1
	17.12		46	80	69	23	11	1			230
Эдийн засгийн эсрэг гэмт хэрэг	18.6			7	5	3					15
	18.15					1					1
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	19.4				3	2	2	1			8
	19.10						1				1
	19.14		1								1
Олон нийтийн аюулгүй	20.4				1						1

байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	20.7	2	46	48	12	5	1	1			115
	20.8		1								1
	20.10			1	1						2
	20.16		1	1	1						3
хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	21.11			1	1						2
Авлигын гэмт хэрэг	22.1					2					2
	22.4			2		3					5
	22.5				1	1					2
Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	23.1		1		1						2
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	24.2			1	1						2
	24.5					1					1
	24.6				1						1
Цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	26.1		2								2
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	27.10		7	19	22	17	10				75
Нийт		51	595	1164	1061	721	387	147	23	8	4157

Гэмт хэргийн бүлэг	ЭХ-н тусгай ангийн зүйл, заалт	Улсын харьяалал					
		Монгол улсын харьяат	БНХАУ	ОХУ	БНСУ	Бусад улс	Бүгд
Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	10.1	1106	1			2	1109
	10.2	3					3
	10.4	1					1
	10.6	7					7
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	11.1	308				1	309
	11.2	1					1
	11.4	15					15
	11.6	32					32
	11.7	11				1	12
Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	12.1.1	43					43
	12.1.2	170					170
	12.1.3	55					55
	12.1.4	645				1	646
	12.2.1	21					21
	12.3.1	1					1
	12.3.2	7					7
	12.5.1	5					5
12.5.2	4					4	
Хүний халдашгүй, чөлөөт байх эрхийн эсрэг гэмт	13.1	8					8

хэрэг	13.1.2	14					14
	13.1.3	3					3
	13.2.2	1					1
	13.6.2	1					1
Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	15.2.2	2					2
Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	16.9	1					1
	16.11	1					1
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	17.1	736					736
	17.2	182					182
	17.3	246	3			2	251
	17.4	39					39
	17.6	2					2
	17.7	2					2
	17.8	1					1
Эдийн засгийн эсрэг гэмт хэрэг	17.12	229		1			230
	18.6	1	14				15
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	18.15	1					1
	19.4	7	1				8
	19.10		1				1
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	19.14	1					1
	20.4	1					1
	20.7	115					115
	20.8	1					1
	20.10	2					2
Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	20.16	3					3
	21.11	2					2
Авлигын гэмт хэрэг	22.1	2					2
	22.4	5					5
	22.5	2					2
Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	23.1	2					2
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	24.2	2					2
	24.5	1					1
	24.6	1					1
Цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	26.1	2					2
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	27.10	75					75
Нийт		4129	20	1	0	7	4157

ЭХ-н тусгай ангийн зүйл, заалт	Аймаг, хотын харьяалал																								
	Архангай	Баянхонгор	Баян-Өлгий	Булган	Говь-Алтай	Дорнод	Дорноговь	Дундговь	Завхан	Өвөрхангай	Өмнөговь	Сүхбаатар	Сэлэнгэ	Төв	Хөвсгөл	Хэнтий	Ховд	Увс	Говьсүмбэр	Дархан-Уул	Орхон	Улаанбаатар	Гадаад улсын харьяат	Бүгд	
10.1	39	26	15	39	28	55	25	17	39	38	21	18	61	51	31	44	19	29	8	39	25	439	3	1109	
10.2														1								2		3	
10.4																						1		1	
10.6					1	1	2													1		2		7	
11.1	7	5		6	8	17	9	8	6	12	5	5	15	11	11	13	3	3	3	18	12	131	1	309	
11.2														1										1	
11.4	1									1	1		3						1	2	3	3		15	
11.6	1					1				1	1	1	1	5		2	1			1	1	16		32	
11.7		1			1	1						1				1				1	1	4	1	12	
12.1.1		2	1	1		1		4	1	2	2		1	1	4	2	1	4	1		1	14		43	
12.1.2	4	8	4	4	3	10	3	2		11	4	4	9	5	8	10	2	12	1	3	8	55		170	
12.1.3	2	1	3	3	2	2	1	1	1	3	4	1		2	2	5	2	7		1	2	10		55	
12.1.4	21	37	6	20	16	36	34	16	20	28	14	22	31	32	26	28	20	25	13	21	17	162	1	646	
12.2.1	2				1		2		2	1				1	1	2						9		21	
12.3.1																						1		1	
12.3.2																						7		7	
12.5.1		2										1							1			1		5	
12.5.2							1												1			2		4	
13.1													1	1								6		8	
13.1.2		1	1		1		2			1						1						7		14	
13.1.3																						3		3	
13.2.2																						1		1	
13.6.2					1																			1	
15.2.2														2										2	
16.9							1																	1	
16.11			1																					1	
17.1	30	19	9	13	11	29	17	15	12	28	19	10	18	21	18	27	18	14	4	27	29	348		736	
17.2	3	4	3	2	2	4	4	3	1	7		3	11	4	7	4	1	3	1	10	3	102		182	
17.3	3	6	2	4	9	3	3	5	4	2	2	3	6	8	8	3	5	2		13	4	152	4	251	
17.4	2		2	1		6				1	1		1		1	4			1			19		39	
17.6																						2		2	
17.7						1														1				2	
17.8		1																						1	
17.12	27	14	8	5	3	28	6	4	15	12	2	14	4	9	7	39	2	13	2	2		13	1	230	
18.6																						1	14	15	
18.15																						1		1	
19.4										1												5	2	8	
19.10																							1	1	
19.14						1																		1	
20.4																							1		1
20.7		1		1		3	2	1	1				3	2		1				10	10	80		115	

Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	16.9				1				1
	16.11				1				1
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	17.1	25	27	3	263	199	125	94	736
	17.2	12	10		74	46	22	18	182
	17.3	112	16		92	22	5	4	251
	17.4	14	5	1	15	3		1	39
	17.6	1				1			2
	17.7				1	1			2
	17.8						1		1
	17.12	5	3	1	42	69	50	60	230
Эдийн засгийн эсрэг гэмт хэрэг	18.6	6	1		6			2	15
	18.15	1							1
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	19.4	7	1						8
	19.10	1							1
	19.14				1				1
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	20.4				1				1
	20.7	26	5	2	68	12	1	1	115
	20.8				1				1
	20.10				2				2
	20.16				2		1		3
Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	21.11							2	2
Авлигын гэмт хэрэг	22.1	2							2
	22.4	5							5
	22.5	2							2
Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	23.1				1		1		2
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	24.2	1			1				2
	24.5	1							1
	24.6						1		1
Цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	26.1				2				2
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	27.10	17	3	1	28	14	8	4	75
Нийт		423	208	14	1427	1007	596	482	4157

Гэмт хэргийн бүлэг	ЭХ-н тусгай ангийн зүйл, анги	Гэрлэлтийн байдал						
		Огт гэрлээгүй	Батлуулсан гэр бүлтэй	Батлуулаагүй гэр бүлтэй/ хамтран амьдрагч	Тусгаарласан	Цуцалсан	Бэлэвсэн	Бүгд
Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	10.1	433	336	141	14	102	83	1109
	10.2		1		1	1		3

	10.4					1		1
	10.6	1	4	1			1	7
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	11.1	105	97	66	11	20	10	309
	11.2		1					1
	11.4	7	2	1	1	3	1	15
	11.6	18	5	5		2		30
	11.7	4	5	4		1		14
Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	12.1.1	18	14	7		4		43
	12.1.2	83	51	27	1	7	1	170
	12.1.3	17	27	6	1	4		55
	12.1.4	291	213	88	2	43	9	646
	12.2.1	9	6	2	1	3		21
	12.3.1	1						1
	12.3.2	5	2					7
	12.5.1	3	2					5
Хүний халдашгүй, чөлөөт байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	13.1	4	3	1				8
	13.1.2	4	5	4		1		14
	13.1.3	1	1	1				3
	13.2.2	1						1
	13.6.2			1				1
Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	15.1.1							0
	15.2.2	1		1				2
Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	16.1							0
	16.9	1						1
	16.11	1						1
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	17.1	461	135	95	4	30	11	736
	17.2	105	34	29	2	10	2	182
	17.3	94	95	44	2	12	4	251
	17.4	12	13	10		4		39
	17.6	1	1					2
	17.7	1				1		2
	17.8					1		1
	17.12	82	111	27	1	8	1	230
Эдийн засгийн эсрэг гэмт хэрэг	18.6	2	13					15
	18.15		1					1
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	19.4	3	4				1	8
	19.10		1					1
	19.14	1						1
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	20.4	1						1
	20.7	74	22	13	2	4		115
	20.8	1						1
	20.10	1	1					2
	20.16	2	1					3
Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	21.11	1		1				2
Авлигын гэмт хэрэг	22.1		2					2
	22.4		4			1		5
	22.5		1	1				2

Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	23.1		1			1		2
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	24.2	1		1				2
	24.5		1					1
	24.6		1					1
Цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	26.1	2						2
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	27.10	19	39	11	1	3	2	75
Нийт		1874	1257	589	44	267	126	4157

Гэмт хэргийн бүлэг	ЭХ-н тусгай ангийн зүйл, анги	Хэдэн удаа шийтгүүлсэн											
		Анхны	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10-аас дээш	Бүгд
Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	10.1	582	253	120	56	42	32	12	8	4			1109
	10.2	1		1	1								3
	10.4		1										1
	10.6	2	2		1			1			1		7
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	11.1	120	67	44	29	21	12	9	4	3			309
	11.2		1										1
	11.4	5	1	4			2	1	2				15
	11.6	5	7	4	6.	6	2						30
	11.7	4	4	3	1	1		1					14
Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	12.1.1	18	7	8	7			1	2				43
	12.1.2	89	34	18	11	8	6	1			3		170
	12.1.3	48	4	2					1				55
	12.1.4	448	123	35	13	15	7	2	2	1			646
	12.2.1	12	3	3	2		1						21
	12.3.1	1											1
	12.3.2	4	1	1	1								7
	12.5.1	4	1										5
	12.5.2	2					2						4
Хүний халдашгүй, чөлөөт байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	13.1	4	1	2			1						8
	13.1.2	8	2	2	1	1							14
	13.1.3		2			1							3
	13.2.2								1				1
	13.6.2				1								1
Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	15.2.2		2										2
Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	16.9	1											1
	16.11	1											1
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	17.1	143	160	114	91	71	57	49	24	13	5	9	736
	17.2	34	42	40	25	15	8	4	6	4	2	2	182
	17.3	115	71	27	19	8	8	1		2			251
	17.4	24	5	6	2	1				1			39
	17.6		2										2

	17.7				1	1							2
	17.8				1								1
	17.12	99	54	32	19	15	5	4	1	1			230
Эдийн засгийн эсрэг гэмт хэрэг	18.6	14		1									15
	18.15	1											1
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	19.4	8											8
	19.10	1											1
	19.14		1										1
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	20.4				1								1
	20.7	54	34	20	2	3	1		1				115
	20.8		1										1
	20.10	2											2
	20.16	2	1										3
Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	21.11						2						2
Авлигын гэмт хэрэг	22.1	2											2
	22.4	5											5
	22.5	1			1								2
Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	23.1		2										2
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	24.2		2										2
	24.5	1											1
	24.6	1											1
Цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	26.1	1	1										2
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	27.1												
	27.10	50	18	5			2						75
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	27.10	50	18	5			2						75
Нийт		1917	910	492	292	209	148	86	52	29	11	11	4157

ЭХ-н тусгай ангийн зүйл, анги	Шүүхээс оногдуулсан хорих ялын хугацаа																				
	0-1 жил	2 жил	3 жил	4 жил	5 жил	6 жил	7 жил	8 жил	9 жил	10 жил	11 жил	12 жил	13 жил	14 жил	15 жил	16 жил	17 жил	18 жил	19 жил	20 ба түүнээс дээш	Бүгд
10.1	2	5	2	5	14	35	11	145	77	131	35	106	66	61	66	86	21	61	25	155	1109
10.2		1	1							1											3
10.4				1																	1
10.6	1	3	2	1																	7
11.1	12	23	102	43	38	32	22	22	6	6	2			1							309
11.2									1												1
11.4	6	5	1	1			1		1												15
11.6	23	3	2		1																30
11.7	12	1																		1	14

12.1.1	11	10	8	5	1	1		1	1			4				1					43
12.1.2	2	10	29	15	31	41	16	10	6	6		1	1			2					170
12.1.3	2	1			7	6	1	17	6	5	1	1		3	3	2					55
12.1.4	3	2	4	5	13	54	14	14	6	7	5	137	90	46	70	38	25	57	9	47	646
12.2.1		2	4	2	2	3	3	3		1	1										21
12.3.1								1													1
12.3.2		2	3		1	1															7
12.5.1	4		1																		5
12.5.2	1		3																		4
13.1		3	1			2		1				1									8
13.1.2				1	1	6	3			2					1						14
13.1.3				1								1				1					3
13.2.2						1															1
13.6.2	1																				1
15.2.2		2																			2
16.9			1																		1
16.11		1																			1
17.1	275	144	98	51	39	51	31	23	9	4	5	4	1	1							736
17.2	47	40	23	22	12	14	7	10	1	3	1				1		1				182
17.3	33	23	33	35	33	40	24	10	7	10	2				1						251
17.4	11	9	11	6	1	1															39
17.6	1	1																			2
17.7	1	1																			2
17.8	1																				1
17.12	86	54	24	11	15	15	13	5	5		1	1									230
18.6									13			2									15
18.15				1																	1
19.4	1							2		1		2	2								8
19.10													1								1
19.14				1																	1
20.4			1																		1
20.7	66	27	6	1	6	2	4	3													115
20.8			1																		1
20.10	1		1																		2
20.16	1		1	1																	3
21.11			1	1																	2
22.1		1	1																		2
22.4		2	3																		5
22.5		1	1																		2
23.1	1		1																		2
24.1																					0
24.2			1	1																	2
24.5		1																			1
24.6			1																		1
26.1	1	1																			2
27.10	26	23	20	4	1	1															75
Иийт	632	402	392	215	216	306	150	267	140	177	53	260	161	112	140	130	48	119	34	203	4157

Гэмт хэргийн бүлэг	ЭХ-н тусгай ангийн зүйл, анги	Хугацаанаас өмнө ямар үндэслэлээр суллагдсан					
		Өршөөлийн хуулиар	МУ-ын Ерөнхийлөгчийн зарлигаар	Шүүхээс хугацааны өмнө тэнсэн	Эрүүгийн хуулийн тэгшитгэлд хамрагдан	Хорих ялын хугацаа дуусаж	Бүгд
Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	10.1	41		134	19	140	334
	10.2			1			1
	10.6	1		1		1	3
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	11.1	16		38	6	52	112
	11.2					1	1
	11.4	1		1		3	5
	11.6	1		10		1	12
	11.7			4		2	6
Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	12.1.1	1		6	2	5	14
	12.1.2	5		22	5	21	53
	12.1.3	0		1		4	5
	12.1.4	19	2	43	2	41	107
	12.2.1	2		1			3
	12.3.2			1		1	2
	12.5.2				2		2
Хүний халдашгүй, чөлөөт байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	13.1	1		1		1	3
	13.1.2	2		1			3
	13.1.3			1		1	2
	13.2.2					1	1
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	17.1	100	1	96	17	189	403
	17.2	30		23	3	40	96
	17.3	8		7	5	35	55
	17.4	2		2		3	7
	17.6				1		1
	17.7	1					1
	17.12	14		23	5	23	65
Эдийн засгийн эсрэг гэмт хэрэг	18.6					1	1
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	20.7	6		14	1	12	33
	20.16	1					1
Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	23.1			1			1
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	24.2			1			1
Цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	26.1					1	1
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	27.10	3	0	4	0	1	8
Нийт		255	3	437	68	580	1343

Гэмт хэргийн бүлэг	ЭХ-н тусгай ангийн зүйл, анги	Суллагдаад хэдэн жил болоод дахин ял шийтгүүлсэн					
		1 жилийн дотор	2 жилийн дотор	3 жилийн дотор	4 жилийн дотор	5 ба түүнээс Дээш	Бүгд
Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	10.1	43	42	29	22	198	334
	10.2			1			1
	10.6		1		1	1	3
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	11.1	19	14	13	8	58	112
	11.2					1	1
	11.4	2	1	2			5
	11.6	5	3	1		3	12
	11.7	1	1	2		2	6
Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	12.1.1	3	2	2	1	6	14
	12.1.2	8	10	8	7	20	53
	12.1.3			1	1	3	5
	12.1.4	13	9	9	5	71	107
	12.2.1	1				2	3
	12.3.2					2	2
	12.5.2					2	2
Хүний халдашгүй, чөлөөт байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	13.1	1				2	3
	13.1.2	1		1		1	3
	13.1.3					2	2
	13.2.2		1				1
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	17.1	150	67	41	26	119	403
	17.2	43	20	7	4	22	96
	17.3	17	5	7	5	21	55
	17.4	4	1	1		1	7
	17.6					1	1
	17.7	1					1
	17.12	15	9	5	2	34	65
Эдийн засгийн эсрэг гэмт хэрэг	18.6					1	1
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	20.7	10	5	4	3	11	33
	20.16	1					1
Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	23.1	1					1
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	24.2			1			1
Цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	26.1		1				1
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	27.10	2	1	1	1	3	8
Нийт		341	193	136	86	587	1343

Гэмт хэргийн бүлэг	ЭХ-н тусгай ангийн зүйл, анги	Өмнө нь хорихоос өөр төрлийн ялаар шийтгүүлж байсан эсэх						
		Торгох ял	Нийтэд тусгай ажил хийлгэх	Зорчих эрхийг хязгаарлах	Тэнсэн	Албадан ажил хийлгэх ял	Хүмүүжлийн чанартай албадлагын арга хэмжээ авагдаж байсан эсэх	бүгд
Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	10.1	37	22	1	102	13	2	177
	10.2					1		1
	10.4	1						1
	10.6			1	1			2
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	11.1	39	13	3	18	1	1	75
	11.4	1		2	1	1		5
	11.6	3	2	3	4			12
	11.7	2	1	1				4
Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	12.1.1	6	1	1	3			11
	12.1.2	9	5		13		4	31
	12.1.3	1						1
	12.1.4	22	5	2	50	4	3	86
	12.2.1	3		1	1			5
	12.3.2				1			1
Хүний халдашгүй, чөлөөт байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	13.1				1			1
	13.1.2		1		2			3
	13.1.3				1			1
	13.6.2	1						1
Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	15.2.2				2			2
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	17.1	20	47	45	49	5	9	175
	17.2	14	13	16	8			51
	17.3	23	14	9	30	1		77
	17.4	3		2	3			8
	17.6			1				1
	17.7		1					1
	17.8		1					1
	17.12	15	8	18	21	1		63
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	20.4				1			1
	20.7	7	4	3	10	2	1	27
	20.8			1				1
	22.5				1			1
Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	23.1	1						1
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	24.2				1			1
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	27.10	5	3		10			18
Нийт		213	141	110	334	29	20	847

Хавсралт 4. Авилгатай тэмцэх газар

Хүснэгт №1. ХАСХОМ гаргагчийн тоо /2022/

Д/д	Аймаг, нийслэл	Мэдүүлэг гаргагчийн тоо
1	Хөвсгөл	1389
2	Сэлэнгэ	1340
3	Төв	1306
4	Завхан	1256
5	Өвөрхангай	1224
6	Архангай	796
7	Увс	1101
8	Ховд	1058
9	Дорноговь	1118
10	Баянхонгор	1074
11	Хэнтий	1015
12	Өмнөговь	1003
13	Баян-Өлгий	1029
14	Говь-Алтай	967
15	Дорнод	888
16	Дундговь	950
17	Сүхбаатар	773
18	Орхон	716
19	Дархан Уул	672
20	Говьсүмбэр	285
21	Улаанбаатар	23302
Нийт		43262

Хүснэгт №2. ХАСХОМ гаргагчийн ангилал /2022/

Д/д	Төрийн тусгай	Төрийн захиргааны	Төрийн улс төрийн	Төрийн үйлчилгээний удирдах	Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн удирдах	Ажлын албаны	Төрийн өндөр албан тушаалтан	Бусад
1	15873	10904	7741	6838	3074	1053	220	1813
2	33.0%	23.0%	18.0%	14.0%	7%	2%	1%	4%

Хүснэгт №3. Гомдол, мэдээлэлд холбон шалгасан этгээдийн албан тушаалын байдал /2022/

д/д	Албан тушаалын төрөл	Тоо	Хувь
1	Төрийн улс төрийн	233	16.5
2	Төрийн захиргааны	393	27.9
3	Төрийн тусгай	418	29.6
4	Төрийн үйлчилгээний	142	10.1
5	Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд	158	11.2
6	Хувийн хэвшил, аж ахуйн нэгж, болон төрийн бус байгууллагын албан тушаалтан	69	4.8
7	Нийт холбогдож шалгагдсан албан тушаалтан	1413	100

Хүснэгт №4. Шалгасан хэрэг /2022/

д/д	Эрүүгийн хуулийн зүйл, хэсэг	Тоо	Хувь
1	22.1 дүгээр зүйл. Эрх мэдэл, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах	1011	55.9
2	22.4 дүгээр зүйл. Хахууль авах	239	13.2
3	22.5 дугаар зүйл. Хахууль өгөх	138	7.6
4	22.8 дугаар зүйл. Төсвийн хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах	22	1.2
5	22.10 дугаар зүйл. Үндэслэлгүйгээр хөрөнгөжих	52	2.9
6	22.12 дугаар зүйл. Хуулийн этгээдийн эрх мэдлийг урвуулан ашиглах	34	1.9
7	18.6 дугаар зүйл. Мөнгө угаах	37	2.0

Хүснэгт №5. Шалгасан хэргийн шийдвэрлэлт /2022/

Он	Шүүхэд шилжүүлэх саналтай	Хэрэг бүртгэлтийг хаах саналтай	Харьяаллын дагуу шилжүүлсэн	Түдгэлзүүлсэн	Бусад хэрэгт нэгтгэсэн
2022	262	389	50	11	93

Хүснэгт №6. Шүүхээр шийдвэрлэгдсэн байдал /2022/

Он	Шүүхээр шийдвэрлэгдсэн хэргийн тоо	Өмнөх онтой харьцуулахад өссөн, буурсан хувь
2022	188	+17.5 хувь

Хүснэгт №7. Хохирол /2022/

Он	Учирсан хохирол	Мөрдөн шалгах ажиллагааны явцад нөхөн төлүүлсэн	Битүүмжлэн хамгаалсан
2022	5.024 их наяд	2 их наяд	518 тэрбум

Хавсралт 5. Шүүх шинжилгээний ерөнхий газар
2022 онд шүүх шинжилгээний байгууллагаас
Хийсэн шинжилгээ

Үзүүлэлт		МД	2021 ОН
1.КРИМИНАЛИСТИКИЙН ШИНЖИЛГЭЭ			
Нийт криминалистикийн шинжилгээний тоо: $мөр1=мөр(2+3+13)$, $мөр(14+15+16+17)$, $мөр(18+19+20)$, $мөр(24+25+26)$		1	8877
Шинжилгээний төрөл	Гарын мөр	2	5249
	Мөр судлал	3	1300
	Бичиг баримт	4	902
	Галт зэвсэг	5	736
	Тэсрэх төхөөрөмж	6	6
	Дүр зураг	7	21
	Дүрс бичлэг	8	204
	Авто техник	9	261
	Компьютер судлал	10	100
	Дуу авиа	11	17
	Материал судлал	12	48
	Бусад	13	33
Хэргийн төрөл:	Эрүүгийн хэрэг	14	8012
	Иргэний хэрэг	15	456
	Захиргааны хэрэг	16	49
	Зөрчил	17	360
Шинжилгээ хийсэн үндэслэл:	Шүүх, шүүгчийн захирамжаар	18	241
	Мөрдөгч, прокурорын тогтоолоор	19	8521
	Эрх бүхий бусад байгууллага, албан тушаалтны хүсэлтээр	20	115
Нэмэлт шинжилгээний тоо		21	45
Дахин хийсэн шинжилгээний тоо		22	15
Бүрэлдэхүүнтэй хийсэн шинжилгээний тоо		23	52
Шийдвэрлэсэн байдал:	Дүгнэлтээр	8732	8534
	Магадлагаагаар	17	18
	Албан бичгээр	128	214
Шинжилгээ хийхээс татгалзсан		27	170
Шинжилгээний объектын тоо		28	54934
Хэргийн газрын үзлэгт оролцсон тоо: $мөр29=мөр(30+31+32+33+34)$		29	26596
Хүний амь нас хохирсон		30	5733
Хулгайлах		31	7635
Дээрэмдэх		32	433
Зам тээврийн осол		33	4599

Бусад		34	8196
Хэргийн газрын үзлэгээр илрүүлж бэхжүүлсэн ул мөр, эд мөрийн баримтын тоо: мөр35=мөр(36+37+38+39+40+41+42)		35	64897
Гарын мөр		36	16613
Гутлын мөр		37	4058
Тээврийн хэрэгслэлийн мөр		38	4266
Бичил мөр		39	80
Эвдлэгч багажийн мөр		40	1580
Биологийн гаралтай ул мөр		41	3464
Бусад ул мөр, эд мөрийн баримт		42	34836
Ул мөр илрээгүй үзлэгийн тоо		43	740
Мөрдөн шалгах бусад ажиллагаанд	Цогцосны үзлэг	44	5773
	Задлан шинжилгээ	45	3319
	Эксгумаци	46	11
	Мөрдөн байцаалтын туршилт болон бусад ажиллагаа	47	4207
Шинжээчийн ур чадвараар нотолсон хэрэг:	Халуун мөрөөр нь холбогдогчийг тогтоосон хэрэг	48	134
	Шинжилгээгээр нотолсон эзэнгүй хэрэг	49	595
Гэрэл зургийн ажлын тоо: мөр50=мөр(51+52+53+54)		50	797529
Шинжилгээний		51	67001
Хэргийн газрын үзлэгийн		52	356902
Цогцосны үзлэг, задлан шинжилгээний		53	112346
Бусад		54	261280
Галт зэвсгийн санг баяжуулсан тоо:	Хонгио	4109	5013
	Хошуу	3669	3464
Гарын мөрний санг баяжуулсан тоо:	Гарын хээний дардас	35853	42487
	Гарын мөр	8680	8617
2.ШҮҮХ ЭМНЭЛГИЙН ШИНЖИЛГЭЭ			
Шүүх эмнэлгийн шинжилгээний нийт тоо: мөр59=мөр(60+70+77+84+89+95)		59	41699
Хүний биед гэмтлийн зэрэг тогтоох шинжилгээний тоо: мөр60=мөр(61+62), мөр(63+64), мөр(65+66+67+68+69)		60	29010
Насны ангилал:	0-17 насны	61	3975
	18 ба түүнээс насны	62	25035
Үзлэг:	Анхан	63	28847
	Давтан	64	163
Гэмтлийн төрөл:	Хүнд	65	1296
	Хүндэвтэр	66	2670
	Хөнгөн	67	13344

	Гэмтлийн зэрэгт хамаарахгүй	68	7059
	Гэмтэл тогтоогдоогүй	69	4641
Хүний биед хийсэн бусад шинжилгээний тоо: мөр70=мөр(71+74)		70	2102
Шинжилгээний төрөл:	Бэлгийн холбогдолтой	71	2021
	- 0-17 насны	72	935
	- 18 ба түүнээс насны	73	1086
	Нас тогтоох	74	81
	- 0-17 насны	75	48
	- 18 ба түүнээс насны	76	33
Цогцост хийсэн шинжилгээний тоо: мөр77=мөр(78+79)		77	5353
Насны ангилал:	0-17 насны	78	382
	18 ба түүнээс насны	79	4971
Анхан		80	5346
Нэмэлт		81	10
Дахин		82	0
Бүрэлдэхүүнтэй хийсэн		83	9
Эксгумаци: мөр84=мөр(85+86), мөр(87+88)		84	10
Насны ангилал:	0-17 насны	85	2
	18 ба түүнээс насны	86	8
Хөдөө орон нутагт		87	7
Нийслэл хотод		88	2
Хавтаст хэргийн материалаар хийсэн шинжилгээний тоо:		89	1401
Анхны		90	237
Нэмэлт		91	591
Дахин		92	496
Бүрэлдэхүүнтэй хийсэн		93	4
Буцаасан		94	73
Эд эсийн шинжилгээний тоо: мөр95=мөр(96+97+98)		95	3823
Шинжилгээний төрөл:	Аутопси	96	3737
	Биопси	97	73
	Цитологи	98	13
Хэргийн төрөл:	Эрүүгийн хэрэг	99	33126
	Иргэний хэрэг	100	147
	Зөрчил	101	4603
Шинжилгээ хийсэн үндэслэл:	Шүүх, шүүгчийн захирамжаар	102	71
	Мөрдөгч, прокурорын тогтоолоор	103	35216
	Эрх бүхий бусад байгууллага, албан тушаалтны хүсэлтээр	104	2589

Объектын шинж тэмдгийг бэхжүүлсэн байдал:	Гэрэл зургийн тоо	105	60465
	Дүрс бичлэгийн тоо	106	1882
Хэргийн газрын үзлэгт оролцсон болон цогцост хийсэн үзлэгийн тоо		107	5352
Хэн болох нь тогтоогдоогүй, хариуцах эзэнгүй цогцос оршуулсан тоо: мөр108=мөр(109+110+111+112)		108	96
0-17 насны		109	23
18 ба түүнээс насны		110	47
Ураг		111	23
Араг яс		112	3
Нэг цэгийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн хохирогчдын тоо: мөр113=мөр(114+117)		113	203
Гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртсөн: мөр114=мөр(115+116)		114	82
- 0-17 насны		115	13
- 18 ба түүнээс дээш насны		116	69
Бэлгийн хүчирхийлэлд өртсөн: мөр117=мөр(118+119)		117	121
- 0-17 насны		118	64
- 18 ба түүнээс дээш насны		119	57
3.ТУСГАЙ ШИНЖИЛГЭЭ			
Нийт тусгай шинжилгээний тоо: мөр120=мөр(121+122+123+124+125+126), мөр(127+128+129+130), мөр(131+132+133+134), мөр(138+139+140)		120	18364
Шинжилгээний төрөл:	Хими	121	8091
	Физик	122	150
	Биологи	123	6504
	ДНХ-ээр эцэг тогтоох шинжилгээ	124	575
	ДНХ-ийн бусад шинжилгээ	125	1665
	Бактериологи	126	1379
Хэргийн төрөл:	Эрүүгийн хэрэг	127	17515
	Иргэний хэрэг	128	575
	Захиргааны хэрэг	129	0
	Зөрчил	130	274
Шинжилгээ хийсэн үндэслэл:	Шүүх, шүүгчийн захирамжаар	131	552
	Мөрдөгч, прокурорын тогтоолоор	132	8058
	Эрх бүхий бусад байгууллага, албан тушаалтны хүсэлтээр	133	93
	Тогтоолыг үндэслэж ирүүлсэн шинжээч эмчийн илгээх бичгээр	134	9661
Нэмэлт шинжилгээний тоо		135	14
Дахин хийсэн шинжилгээний тоо		136	38
Бүрэлдэхүүнтэй хийсэн шинжилгээний тоо		137	38
	Дүгнэлтээр	138	8613

Шийдвэрлэсэн байдал:	Магадлагаагаар	139	9580
	Албан бичгээр	140	171
Шинжилгээ хийхээс татгалзсан		141	163
Шинжилгээний объектын тоо		142	38730
Хэргийн газрын үзлэгт оролцсон тоо: мөр143=мөр(144+145+146+147+148)		143	512
Хүний амь нас хохирсон		144	500
Хулгайлах		145	0
Дээрэмдэх		146	0
Зам тээврийн осол		147	12
Бусад		148	0
Хэргийн газрын үзлэгээр илрүүлж бэхжүүлсэн ул мөр, эд мөрийн баримтын тоо		149	29
Ул мөр илрээгүй үзлэгийн тоо		150	0
Мөрдөн шалгах бусад ажиллагаанд:	Цогцосны үзлэг	151	376
	Задлан шинжилгээ	152	371
	Эксгумаци	153	0
	Мөрдөн байцаалтын туршилт болон бусад ажиллагаа	154	197
Гэрэл зургийн ажил мөр155=мөр(156+157+158+159)		155	31059
Шинжилгээний		156	17094
Хэргийн газрын үзлэгийн		157	0
Цогцосны үзлэг, задлан шинжилгээ		158	13965
Бусад		159	0
ДНХ-ийн мэдээллийн санг баяжуулсан		160	1236
4.ЭДИЙН ЗАСГИЙН ШИНЖИЛГЭЭ			
Нийт эдийн засгийн шинжилгээний тоо мөр161=мөр(162+163+164+165), мөр(166+167+168)		161	169
Хэргийн төрөл	Эрүүгийн хэрэг	162	131
	Иргэний хэрэг	163	23
	Захиргааны хэрэг	164	15
	Зөрчил	165	0
Шинжилгээ хийсэн үндэслэл	Шүүх, шүүгчийн захирамжаар	166	41
	Мөрдөгч, прокурорын тогтоолоор	167	127
	Эрх бүхий бусад байгууллага, албан тушаалтны хүсэлтээр	168	1
Томилолгүй буцаасан шинжилгээний тоо мөр169=мөр(170+171+172+173)		169	0
Тусгай мэдлэгийн хүрээнээс хэтэрсэн		170	0
Мэргэжлийн байгууллагын акт, дүгнэлтгүй		171	0
Объектын бүрдэлгүй		172	0
Бусад		173	0

Томилогдсон шинжилгээний шийдвэрлэлтийн тоо мөр174=мөр(175+176+177+178)		174	190
Санхүүгийн баримт ирүүлээгүйгээс буцсан		175	61
Шинжээч томилох эрх бүхий этгээдийн хүсэлтээр буцсан		176	1
Одоо хийгдэж байгаа		177	11
Шинжээчийн дүгнэлт гарсан		178	117
Хэргийн холбогдогч <i>мөр179=мөр(180+181)</i>		179	117
Байгууллага		180	28
Иргэн		181	89
Тогтоогдсон нийт зөрчлийн тоо мөр182=мөр(183+184+185+186), мөр(187+188+189+190+191), мөр(192+193+194+195)		182	117
Зөрчлийн шалтгаан	Бүртгэл тайланд тусгаагүйгээс	183	38
	Хууль тогтоомж зөрчсөн	184	31
	Төсөв, норм, үнэлгээ хэтрүүлсэн	185	3
	Бусад	186	45
Зөрчлийн хэлбэр	Татвар	187	10
	Цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэл	188	
	Бэлэн мөнгө	189	61
	Эд хогшил, бараа	190	31
	Бусад	191	14
Холбогдогчийн албан тушаал	Дарга, захирал	192	40
	Нягтлан бодогч	193	7
	Эд хариуцагч	194	47
	Бусад	195	23
Дүгнэлтээр тогтоосон хохирол	Мян.төг	196	2,436,445,694.0
	Валют /\$/	197	932,495,668
5.ЭКОЛОГИЙН ШИНЖИЛГЭЭ			
Нийт шинжилгээний тоо:		198	92
Хэргийн төрөл	Эрүүгийн хэрэг	199	92
	Иргэний хэрэг	200	0
	Захиргааны хэрэг	201	0
	Зөрчлийн хэрэг	202	0
Шинжилгээ хийсэн үндэслэл:	Шүүгчийн захирамжаар	203	0
	Мөрдөгч, прокурор, шүүхийн тогтоолоор	204	92
	Эрх бүхийн байгууллагын хүсэлтээр	205	0
Шийдвэрлэсэн байдал.	Дүгнэлтээр	206	92
	Магадлагаа	207	0
	Албан бичгээр	208	0
Шинжилгээ хийхээс татгалзсан		209	2

Шинжилгээний объектийн тоо:	210	53176
Хэргийн газрийн үзлэгт оролцсон тоо: Мөр211=мөр(212+213+214+215+216+217)	211	92
Мод	212	55
Ургамал	213	8
Амьтан	214	27
Хөрс	215	0
Ус	216	0
Бусад	217	2
Гэрэл зургийн ажил: Мөр218=мөр(219+220+221)	218	1048
Шинжилгээний	219	1048
Хэргийн газрын үзлэгийн	220	0
Бусад	221	0

2022 онд шүүх шинжилгээний байгууллагаас хийсэн
хэргийн газрын үзлэг

№	Аймаг	Нийт хэргийн газрыг үзлэг	Хэргийн өнгө				
			Хүний амь нас хохирсон	Хулгайлах	Дээрэмдэх	Зам тээврийн осол	Бусад
1	Архангай	212	108	46	-	40	18
2	Баян-Өлгий	338	36	59	3	110	130
3	Баянхонгор	368	103	109	1	100	55
4	Булган	256	110	55	-	36	55
5	Говь-Алтай	228	58	16	-	80	74
6	Говьсүмбэр	156	30	23	1	28	74
7	Дархан-Уул	468	140	67	-	141	120
8	Дорноговь	526	145	112	5	124	140
9	Дорнод	482	140	167	2	83	90
10	Дундговь	263	70	62	-	96	35
11	Завхан	365	86	56	-	93	130
12	Орхон	489	119	189	2	27	152
13	Өвөрхангай	348	132	85	4	82	45
14	Өмнөговь	413	166	100	2	88	57
15	Сүхбаатар	261	59	84	-	54	64
16	Сэлэнгэ	612	231	77	1	161	142
17	Төв	513	243	74	6	140	50
18	Увс	343	91	73	-	70	109
19	Ховд	354	77	98	-	115	64
20	Хөвсгөл	389	222	90	1	41	35
21	Хэнтий	540	165	97	-	186	92
22	НШШГ	18617	3182	5891	398	2704	6442
23	КШГ	55	20	5	7	-	23
Бүгд		26593	5733	7635	433	4599	8196

2022 онд шүүх шинжилгээний байгууллагаас хэргийн газрын
үзлэгээр илрүүлж, бэхжүүлсэн ул мөр, эд мөрийн баримт

№	Аймаг	Нийт ул мөр, эд мөрийн баримт	Ул мөр, эд мөрийн баримт						
			Гарын мөр	Гутлын мөр	Тээврийн хэрэгслийн мөр	Бичил мөр	Эвдлэгч багаж, хэрэгслийн мөр	Биологийн гаралтай ул мөр	Бусад ул мөр, эд мөрийн баримт
1	Архангай	1198	326	136	349	-	68	42	277
2	Баян-Өлгий	1014	86	71	84	1	6	60	706
3	Баянхонгор	1416	650	151	257	-	31	48	279
4	Булган	611	87	52	129	-	28	59	256
5	Говь-Алтай	340	9	27	188	-	4	15	97
6	Говьсүмбэр	176	33	18	43	16	4	12	50
7	Дархан-Уул	641	152	55	35	-	-	8	391
8	Дорноговь	642	152	74	110	-	6	93	207
9	Дорнод	843	312	130	189	-	6	51	155
10	Дундговь	713	227	56	200	-	28	59	143
11	Завхан	813	133	106	112	-	8	46	408
12	Орхон	1846	925	166	18	2	27	335	373
13	Өвөрхангай	1150	263	88	234	21	55	93	396
14	Өмнөговь	543	221	92	95	-	15	21	99
15	Сүхбаатар	676	127	96	155	-	16	31	251
16	Сэлэнгэ	707	200	77	130	-	-	62	238
17	Төв	1307	271	50	294	-	39	204	449
18	Увс	447	125	40	106	-	-	-	176
19	Ховд	1760	355	129	207	7	11	84	967
20	Хөвсгөл	826	86	151	118	-	23	92	356
21	Хэнтий	2440	380	164	450	2	80	309	1055
22	НШШГ	43955	11117	2062	759	31	1125	1724	27137
23	КШГ	833	376	67	4	-	-	16	370
Бүгд		64897	16613	4058	4266	80	1580	3464	34836

Зөвлөх:

П.Батбаатар (Ph.D, проф)

Л.Нямгэрэл

Хянасан:

С.Гантулга (Ph.D, дэд проф)

Д.Энхтөр (Ph.D)

Б.Одмандах

Судалгааны бүлэг, дэд бүлгийг боловсруулсан:

Бүлэг 1.1- Д.Энхтөр (Ph.D)

Бүлэг 1.2- Т.Анхбаяр

Бүлэг 2- Б.Мөнхдорж (Ph.D, дэд проф), З.Сансарзолбоо, Г.Сэндсүрэн, М.Гансүх

Бүлэг 3- Х.Эрдэм-Ундрах (Ph.D), Х.Буянбат

Бүлэг 4- М.Хүрэлбат

Бүлэг 5- В.Номинчулуун

Бүлэг 6- Г.Ганхүлэг (Ph.D), М.Эрдэнэжаргал, Д.Орхонсэлэнгэ

Бүлэг 7- А.Манлай (Ph.D)

Бүлэг 8- Б.Одмандах, Г.Амаржаргал

Эх бэлтгэсэн:

1. Л.Одхүү

2. Б.Тулга

Хэвлэх үйлдвэр:

Дотоод хэргийн их сургуулийн Хэвлэл, редакцын хэлтэс